אוניברסיטת תל-אביב

ידיעון לתלמידים

2000-2001
תשס"א

הפקולטה למדעי החברה
ע"ש גרשון גורדון

©
כל הזכויות שמורות לאוניברסיטת תל-אביב

יו"ר חבר הנאמנים:
מיכאל שטיינהרט

נגיד:
סר לסלי פורטר

יו"ר הוועד המנהל:
משה פורת

* * *

נשיא:
פרופ' איתמר רבינוביץ

רקטור:
פרופ' נילי כהן

פרו-רקטור:
פרופ' דן עמיר

סגן רקטור:
פרופ' שמעון ינקלביץ

דקאן מחקר וסגן נשיא:
פרופ' יאיר אהרונוביץ

דקאן הסטודנטים:
פרופ' רות שלגי

מנהל כללי וסגן נשיא:
פרופ' ניב אחיטוב

מזכירה אקדמית:
הדה בן־שפר

נציג הקבילות:
פרופ' אהרן דותן

* * *

דקאן הפקולטה:
פרופ' משה סמיונוב

ראש מינהל הפקולטה:
מריאנה שדה (שידריס)

עוזרי ראש מינהל הפקולטה:
מרים סובלסון **פרחיה כהן**

מבוא לידיעון הפקולטה/ביה"ס

תוכן העניינים

עמוד

לתשומת לב ..... ז'
שימוש בשם האוניברסיטה ..... ז'
לוח שנת הלימודים תשס"א 2000/01 ..... ח'
צהרי יום ד' – סדרת הרצאות ..... ט'
רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה ..... י'
רשימת תכניות לימוד לקראת "תעודה" ..... י"ב
כתובת האוניברסיטה ..... י"ב
עניני תלמידים — לאן לפנות ..... י"ג
המרכז למרשם ..... י"ד

מידע כללי

1. "תלמיד" — הגדרה ..... ט"ז
2. החלפת או הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים) ..... ט"ז
3. רישום לתכנית לימודים נוספת ..... ט"ז
4. רישום לקורסים ..... ט"ז
5. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה ..... ט"ז
6. התנהגות בחדרי הלימוד ..... י"ז
7. בחינות (הוראות לנבחן, מועדים מיוחדים וכו') ..... י"ז
8. נוהל הגשת עבודות ..... י"ט
9. ציונים ..... כ'
10. ציון גמר ..... כ'
11. מועד זכאות לתואר ..... כ"א
12. אישורי לימודים ..... כ"א
13. הפסקת לימודים וחידוש לימודים ..... כ"א
14. היחידה להוראת שפות ..... כ"ב
15. היחידה ללימודי העברית ..... כ"ג

לימודי התואר הראשון

1. תנאי קבלה ללימודי התואר הראשון ..... כ"ט
2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון ..... כ"ט
3. הכרה בלימודים קודמים (כולל נוהל התיישנות לימודים) ..... ל"א
4. לימודים לאחר תואר ..... ל"ג
5. חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר ..... ל"ג
6. משך הלימודים לתואר הראשון ..... ל"ד
7. תלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון ..... ל"ד
8. הענקת תארים ותעודות: ..... ל"ד
— הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ..... ל"ד

לימודי התואר השני

1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני ..... ל"ה
2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני ..... ל"ה
3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית ..... ל"ו
4. מכסת לימודי התואר השני ..... ל"ו
5. משך זמן מקסימלי לסיום לימודים לקראת תואר "מוסמך" ..... ל"ו
6. עבודת גמר ..... ל"ז
7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר ..... ל"ז
8. שקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני ..... ל"ז
9. הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ..... ל"ז

10. לימודים בשתי מגמות התמחות באותו תוג ..... ל"ז
11. תואר מוסמך נוסף בתחום לימודים קרוב ..... ל"ז
לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים" - "תקנון תלמידי מחקר" ..... ל"ח
הוועדה למחקרים בבני-אדם ..... מ'
הוועדה לפיקוח על השימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים ..... מ'
החטיבה לתכניות מיוחדות
1. המכינה האוניברסיטאית ..... מ"א
2. ביה"ס לסטודנטים מחו"ל ע"ש לואי ..... מ"ב
3. היחידה ללימודי העברית ..... מ"ב
4. היחידה ללימודי חוץ ..... מ"ב
תכניות ייחודיות לתלמידים מצטיינים ..... מ"ג
פעולות הספורט והחינוך הגופני
1. כללי ..... מ"ג
2. חינוך גופני חובה ..... מ"ג
3. ספורט וחינוך גופני ..... מ"ד
4. המועדון לספורט, תרבות ונופש ..... מ"ה
5. מרכז עלית לספורט ..... מ"ה
דקאנט הסטודנטים
1. דקאן הסטודנטים ..... מ"ה
2. סיוע כלכלי ..... מ"ו
3. שירותי רווחה לסטודנט (בעיות אקדמיות, ביטוח לאומי, ולת"ם, תלמידים נכים או בעלי מגבלות גופניות) ..... מ"ו
4. ייעוץ בבחירת מקצוע ..... מ"ז
5. שירות פסיכולוגי ..... מ"ז
6. פעילות חברתית למען הקהילה ..... מ"ח
7. הכוון תעסוקתי ..... מ"ח
8. ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל ..... מ"ט
נציב הקבילות לסטודנטים ולענייני קבלה ..... מ"ט
המרכז לקידום ההוראה ..... מ"ט
ספריות האוניברסיטה — תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה ..... נ'
נוהל למניעת הטרדה מינית ..... נ"א
משמעת סטודנטים
1. כללי ..... ס"א
2. תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג) ..... ס"ב
סדרי ביטחון (אבטחה, כניסה לקמפוס, חפצים חשודים, נשק, שמירה על רכוש אישי, אבידות, הוצאת ציוד וכו') ..... ע"ב
בטיחות ועזרה ראשונה ..... ע"ד
תחזוקה ..... ע"ד
פעילות ציבורית בקמפוס ..... ע"ה
אגודת הסטודנטים ..... ע"ן
מנקר האוניברסיטה ..... ע"ח
דיונון ..... ע"ח
טיפול שיניים לתלמידים ..... ע"ח
מרפאת האוניברסיטה ..... ע"ט
שירותי רפואת דחופה ..... ע"ט
שירותי מזון ..... ע"ט
תוכן העניינים לידיעון הפקולטה/ביה"ס — ראה לאחר המבוא.

לתשומת לב!

בידיעון זה כלול מידע בדבר יחידות הלימוד ותכניות הלימודים המוצעות על ידן. כן נמסרים בו כללים וקטעים או מידע מתוך תקנוני האוניברסיטה. כל תלמיד אוניברסיטה כפוף להוראות האוניברסיטה ותקנוניה.

פרטים מלאים אודות מבנה האוניברסיטה ומוסדותיה וכן הנוסח המלא של התקנות כלולים באוגדן נהלי האוניברסיטה. לנוחיות התלמידים ניתן לעיין בנהלי האוניברסיטה ביחידות הלימוד ובדקאנט הסטודנטים.

האוניברסיטה שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בכל הכללים, התקנות ותכניות הלימודים המתפרסמים בידיעון זה, בלי למסור על כך הודעות אישיות לנוגעים בדבר.

תשומת לב התלמידים מופנית גם למידע שוטף המתפרסם על לוחות המודעות של הפקולטות, החוגים, המחלקות והספריות, העשוי להשלים ואף לשנות פרטים הכלולים בידיעון זה.

כמו כן, מומלץ לסייר באתר האינטרנט של האוניברסיטה בכתובת:
http://www.tau.ac.il/

שימוש בשם האוניברסיטה

1. תלמידים המבקשים לפרסם את עבודות הגמר שהכינו במסגרת לימודיהם יהיו רשאים להשתמש בשם האוניברסיטה רק לאחר קבלת אישור המנחה.

2. במקרה שניתן האישור הנ"ל, יש להדפיס את שם המנחה ושם האוניברסיטה על העבודה ולציין בפרסום שהעבודה הוכנה כתיזה לדוקטורט או כעבודת גמר במסגרת האוניברסיטה.

3. אופן אזכור שם האוניברסיטה (אם בכלל) בעבודה סמינריונית המוגשת לפרסום, ייקבע בין המנחה לתלמיד.

4. תלמיד הפונה לגופים שונים בקשר לעבודה סמינריונית ו/או עבודת תיזה, או בקשר לכל עבודה אחרת הנעשית במסגרת לימודיו באוניברסיטה, חייב לציין שהפנייה היא בקשר לעבודה כזו ואיננה מהווה פנייה של האוניברסיטה, אלא פנייה אישית שלו.

לוח שנת הלימודים תשס"א 2001/2000 *

היום הראשון ללימודים	29.10.2000	יום אי לי מתשרי
חופשת החנוכה	24.12.2000	יום אי כ"ו בכסלו
היום האחרון לסמסטר הראשון	2.2.2001	יום ו' ט' בשבט
היום הראשון לסמסטר השני	4.3.2001	יום א' ט' באדר
חופשת פורים**	9.3.2001	יום ו' י"ד באדר
היום האחרון ללימודים לפני חופשת פסח	3.4.2001	יום ג' י' בניסן
היום הראשון ללימודים לאחר חופשת פסח	16.4.2001	יום ב' כ"ג בניסן
יום הזכרון לחללי צה"ל **	25.4.2001	יום ד' ב' באייר
יום העצמאות	26.4.2001	יום ה' ג' באייר
יום הסטודנט ***	10.5.2001	יום ה' י"ז באייר
חופשת שבועות	27.5.2001	יום א' ה' בסיון
	28.5.2001	יום ב' ו' בסיון
היום האחרון ללימודים	15.6.2001	יום ו' כ"ד בסיון
טכסי זיכרון		
עצרת לזכרו של יצחק רבין ז"ל	9.11.2000	יום ה' י"א בחשון
טכס יום השואה	19.4.2001	יום ה' כ"ו בניסן
טכס יום הזיכרון לחללי צה"ל	24.4.2001	יום ג' א' באייר

בימים אלה יופסקו הלימודים לשעה בין 12:00-13:00.

* * *

היום הראשון לעונת לימודי הקיץ ****	8.7.2001	יום א' י"ז בתמוז
צום ט' באב **	29.7.2001	יום א' ט' באב
היום האחרון לעונת לימודי הקיץ ****	14.9.2001	יום ו' כ"ו באלול

* * *

היום הראשון ללימודים בשנת תשס"ב 2001/2 — 21.10.2001 — יום א' ד' בחשון

* בפקולטה לרפואה יתכנו שינויים בלוח שנת הלימודים בשל אופיים של הלימודים הקליניים.

* בפקולטה למדעי החיים יתקיימו סיורי לימודים – בקורסים המחייבים זאת – עם תום סמסטר ב'.

** ביום זה לא יתקיימו לימודים ובחינות.
בערב פורים ובערב יום הזיכרון לחללי צה"ל יופסקו הלימודים החל בשעה 18:00.

*** ביום הסטודנט יופסקו הלימודים החל בשעה 12.00.

**** עונת לימודי הקיץ מתקיימת במספר מצומצם של יחידות.

ביחידות המקיימות לימודי קיץ בהיקף של 7 שבועות יתכנו שינויים במועדים.

סדרת הרצאות בחסות הרקטור

בשנת הלימודים תשס"א יתקיימו הרצאות צהרי יום ד'
בין השעות 12:00 — 14:00 באודיטוריום בר-שירה:

בסמסטר א' ירצה **פרופ' יאיר הופמן** על הנושא:

"תנ"ך ופוליטיקה"

בסמסטר ב' תרצה **פרופ' אניטה שפירא** על הנושא:

"הציונות בהיסטוריה ובקולנוע: מיתוס ומציאות"

מועדי ההרצאות יפורסמו על לוחות המודעות בסמוך לפתיחת כל סמסטר.

רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה

הפקולטה לאמנויות ע"ש יולנדה ודוד כץ

אדריכלות
אמנות התאטרון
האקדמיה למוזיקה ע"ש סמואל רובין
מוזיקולוגיה
התכנית הרב תחומית באמנויות
קולנוע וטלוויזיה
תולדות האמנות
התכנית הפקולטטית לאמנויות

הפקולטה להנדסה ע"ש איבי ואלדר פלישמן

הנדסה מכנית
הנדסת תעשייה
הנדסת חשמל - אלקטרוניקה פיסיקלית
הנדסת סביבה
הנדסת חשמל - מערכות
מכניקת זרימה ומעבר חום
מכניקה, חומרים ומבנים
לימודים בין-תחומיים
הנדסה ביו-רפואית

תכנית משולבת במנדסת חשמל ואלקטרוניקה ובמדעי המחשב

הפקולטה למדעי החברה ע"ש גרשון גורדון

כלכלה
לימודי עבודה
מדיניות ציבורית
מדע המדינה (כולל לימודי ביטחון)
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פסיכולוגיה
תקשורת

ביה"ס לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל

הפקולטה למדעי החיים ע"ש ג'ורג' ס. ויז

מדעי הצמח
ביוכימיה
ביולוגיה
זואולוגיה
חקר התא ואימונולוגיה
תכנית משולבת בפיזיקה וביולוגיה
מיקרוביולוגיה מולקולרית וביוטכנולוגיה
אקולוגיה ואיכות הסביבה
נוירוביוכימיה
נוירוביולוגיה
גנטיקה

תכנית לימודים משולבת לתואר ראשון במדעי החיים ובמדעי הרפואה

הפקולטה למדעי הרוח ע"ש לסטר וסאלי אנטין

אנגלית
ארכאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
בלשנות
גאוגרפיה וסביבת האדם
היסטוריה כללית
היסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה
היסטוריה של עם ישראל
לימודי מזרח אסיה
לימודים קלאסיים
הלשון העברית והלשונות השמיות
מקרא
ספרות עברית
פילוסופיה
פילוסופיה יהודית
צרפתית
שפה וספרות ערבית
תורת הספרות הכללית
תכנית הלימודים הכלליים והבין-תחומיים
תלמוד

ביה"ס לחינוך

הוראת המדעים
היבטים התפתחותיים בחינוך
מדיניות החינוך וארגונו
תכנון לימודים והוראה

הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן

משפטים
דיני ישראל
משפט מסחרי
תורת השפיטה

הפקולטה למדעים מדויקים ע"ש ריימונד ובברלי סאקלר

גאופיזיקה ומדעים פלנטריים	מתמטיקה
כימיה	סטטיסטיקה וחקר ביצועים
מדע כללי	פיסיקה ואסטרונומיה
מדעי המחשב	פיסיקה יישומית

תכנית משולבת במדעי המחשב ובהנדסת חשמל ואלקטרוניקה
תכנית משולבת בפיזיקה ובהנדסת חשמל ואלקטרוניקה
תכנית משולבת בפיזיקה וביולוגיה
מתמטיקה + שתי חטיבות מורחבות (מתוך: פסיכולוגיה, פילוסופיה, כלכלה)

הפקולטה לניהול - ביה"ס למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי

חשבונאות	מימון וחשבונאות
ניהול	מינהל מערכות בריאות (בשיתוף עם הפקולטה לרפואה)
התנהגות ארגונית	מינהל עסקים - מב"ע
חקר ביצועים והחלטות	מב"ע למנהלים
ניהול טכנולוגיות ומערכות מידע	מב"ע למנהלים בינלאומי קלוג-רקנאטי

הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר

ביה"ס לרפואה ע"ש סאקלר

חוגים קדם־קליניים:

אמבריולוגיה וטרטולוגיה	אפידמיולוגיה ורפואה מונעת
אנטומיה ואנתרופולוגיה	גינקולוגיה ומיילדות
ביוכימיה קלינית	דרמטולוגיה
ביולוגיה של התא והיסטולוגיה	הדמיה
מדעי ההתנהגות	המטולוגיה
מיקרוביולוגיה הומנית	הרדמה וטיפול נמרץ
פיזיולוגיה ופרמקולוגיה	כירורגיה
פתולוגיה	נירולוגיה
תורשת האדם ורפואה מולקולרית	פדיאטריה

חוגים קליניים:

אוטורינולרינגולוגיה	פסיכיאטריה
אונקולוגיה	קרדיולוגיה
אופתלמולוגיה	רפואה פנימית
אורתופדיה וטראומטולוגיה	רפואה שיקומית
	רפואת המשפחה

מינהל מערכות בריאות (בשיתוף עם הפקולטה לניהול)
בריאות בתעסוקה

תכנית הלימודים לתושבי מדינת ניו-יורק/אמריקה

ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גזלדשלגר

ביה"ס ללימודי המשך ברפואה (בחוגים הקליניים המפורטים לעיל וכן בפסיכותרפיה וברפואת שיניים)

ביה"ס למקצועות הבריאות

הפרעות בתקשורת	פיזיותרפיה
סיעוד	ריפוי בעיסוק

תכנית לימודים משולבת לתואר ראשון במדעי החיים ובמדעי הרפואה

תכניות ייחודיות לתלמידים מצטיינים

התכנית הבין-תחומית לתלמידים מצטיינים ע"ש עדי לאוטמן
התכנית התד-תחומית לתלמידים מצטיינים

רשימת תכניות לימודים לקראת "תעודה"

הוראה	-	במסגרת ביה"ס לחינוך
מדעי המחשב	-	במסגרת הפקולטה למדעים מדויקים
אמן	-	במסגרת הפקולטה לאמנויות
מוזאולוגיה	-	במסגרת הפקולטה לאמנויות
פסיכולוגיה רפואית	-	במסגרת הפקולטה למדעי החברה
שמאות וניהול מקרקעין	-	במסגרת הפקולטה למדעי החברה
עריכה לשונית	-	במסגרת הפקולטה למדעי הרוח
תרגום ועריכת תרגום	-	במסגרת הפקולטה למדעי הרוח

כן מתקיימים לימודי תעודה בפקולטות לרפואה ולניהול.

כתובת האוניברסיטה:

אוניברסיטת תל-אביב, רמת-אביב, ת"ד 39040

תל-אביב 69978

כתובת אתר האוניברסיטה באינטרנט:

www.tau.ac.il

ענייני תלמידים

לאן לפנות?

1. לפני תחילת שנת הלימודים נקבעים לכל חוג או יחידת לימוד יועצים, שתפקידם להדריך את התלמידים בכל הנוגע להכנת תכנית הלימודים. שמות היועצים ושעות הקבלה מתפרסמים על ידי הפקולטה או יחידת הלימוד לפני תחילת שנת הלימודים באמצעות חוזרים או על לוחות המודעות. בנוסף לייעוץ בתחילת השנה מקיים כל יועץ שעות קבלה פעם או פעמיים בשבוע במשך כל שנת הלימודים (בהתאם לצורך גם בחופשות), וכל תלמיד רשאי לפנות אליו בשאלות הנוגעות לחוגו.

2. **כל מורה** נכון לייעץ לתלמידיו בכל הנוגע ללימודים במקצוע הוראתו. שעות הקבלה של המורים נמסרות על ידיהם בתחילת שנת הלימודים ומתפרסמות על לוחות המודעות.

3. **ראש החוג או ראש המחלקה** מקיים אף הוא שעות קבלה המתפרסמות על לוחות המודעות. תלמיד המבקש את עצתו של ראש החוג או ראש המחלקה יכול לפנות אליו בשעות הקבלה או לבקש במזכירות החוג פגישה עימו.

4. **מזכירות הפקולטה או מזכירות ביה"ס** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של החוגים יכול תלמיד לפנות למזכירות הפקולטה. שעות הקבלה מתפרסמות על לוחות המודעות.

5. **ראש מינהל הפקולטה או מזכיר בית"ס** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של החוגים או מזכירות הפקולטה, יכול תלמיד לפנות ולהתקבל לראיון אצל ראש מינהל הפקולטה או אצל מזכיר ביה"ס לאחר תיאום מוקדם.

6. **ועדת-ההוראה** – בעניינים הנתונים לטיפולה של ועדת-ההוראה יוכל התלמיד לפנות בכתב אל יו"ר הוועדה באמצעות מזכירות הפקולטה או ביה"ס. הסבר על מהותם של עניינים הנתונים לטיפולה של ועדת ההוראה יוכל התלמיד לקבל במזכירות הפקולטה או ביה"ס.

7. **דקאן הפקולטה או ראש ביה"ס** – תלמיד המבקש לפנות לדקאן הפקולטה או לראש ביה"ס יגיש, באמצעות מזכירות הדקאן או מזכירות ראש ביה"ס בקשה, ויפרט את העניין שבו הוא רוצה לדון. רצוי שהפנייה תכוון לאחד שניסה התלמיד למצות אפשרויות בירור אחרות, כאמור לעיל, ונראה לו שרק התערבות הדקאן או ראש ביה"ס עשויה להיות לו לעזר.

8. **דקאן הסטודנטים** - ראה בפרק דקנאט הסטודנטים בהמשך.

9. **המזכירה האקדמית** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול בפקולטה, בביה"ס או בדקאנט הסטודנטים יכול תלמיד לפנות למזכירה האקדמית.

10. **נציב הקבילות לסטודנטים ולענייני קבלה** - ראה בפרק נציב הקבילות בהמשך.

11. **הטרדה מינית** – פרופ' רות בן ישראל מהפקולטה למשפטים מכהנת בתפקיד נציב קבילות הסטודנטים בנושא הטרדה מינית. ניתן לפנות לפרופ' בן ישראל בטל' 6408370. מר דוד איתן מכהן בתפקיד סגן נציב קבילות הסטודנטים בנושא הטרדה מינית. ניתן לפנות למר איתן בטל' 6407640. פרטים נוספים ראה בפרק "נוהל למניעת הטרדה מינית" בהמשך.

המרכז למרשם

במסגרת המרכז למרשם פועלות היחידות האלה:

א. משרד הרישום והקבלה — טל' 6405550 פקס 6406722

משרד הרישום והקבלה מבצע את הפעולות הדרושות לרישום המועמדים (כולל תלמידים ממשיכים המבקשים להחליף חוגים) לכל יחידות הלימוד באוניברסיטה, ללימודי התואר הראשון והשני וכן ללימודי המשך ולימודי תעודה. המשרד מקיים קשר עם ועדות הקבלה ועם המועמדים ומבצע את ההחלטות הנוגעות לקבלת מועמדים.
פרטים נוספים מתפרסמים בתוברת המידע למועמדים.

ב. שירותי תלמידים וקורסים:

1. מדור תלמידים — טל' 6408331 פקס 6406721

מדור תלמידים אחראי להחזקת תיקי התלמידים בלימודי התואר הראשון, בתעודת ההוראה ובחלק מלימודי התואר השני ולכל הכרוך במעקב אחר דרישות כלליות ועדכון פרטים אישיים. בכל עניין, הנוגע לפרטים אישיים כמו: שינוי כתובת, שינוי שם, מסירת תעודות, השלמת מסמכים או הפסקת לימודים, יש לפנות למדור תלמידים. מדור זה הוא הגורם הבלעדי, הרשאי להנפיק אישור על היות אדם תלמיד אוניברסיטה. (ראה להלן אישורי אונידע).

2. מדור קורסים

מדור זה מטפל, בין היתר, בנושאים האלה: קליטת רישום תלמידים לשיעורים בעזרת המחשב, הוצאת רשימות נוכחות וגליונות נבחנים, קליטת ציונים ע"י המחשב, עדכון ידיעוני היחידות במחשב ועוד.

ג. המשרד לשכר-לימוד — טל' 6408318 פקס 6406720

משרד זה מטפל בכל הנוגע לתשלום שכר הלימוד של כל תלמידי האוניברסיטה. לכל התלמידים הממשיכים נשלחות הודעות התשלום במחצית חודש יולי. לתלמידים חדשים ולמחדשי לימודים נשלחות הודעות התשלום בהתאם לתאריך ההתקבלות או ביצוע חידוש הלימודים.
תלמיד שלא קיבל הודעה לתשלום כמפורט לעיל יפנה למשרד זה.
בנוסף לשכר הלימוד, על התלמיד לשלם גם עבור שירותי רווחה ושירותי אבטחה. יחד עם זאת, תלמיד הבוחר שלא לשלם בעבור שירותי רווחה ובעבור שירותים אלה בלבד, חייב להודיע על כך מראש ולפני תשלום שכר הלימוד, באמצעות הטופס הנמצא בחוברת "שכר לימוד". תלמיד שלא ישלם עבור שירותי רווחה לא יקבל שירותים מסוימים כמפורט בחוברת הנ"ל. המשרד לשכר לימוד מטפל גם בהוצאת כרטיס נבחן לסמסטר אי ו-ב'.
פרטים נוספים - ראה בחוברת "שכר לימוד", הנשלחת לכל התלמידים במצורף להודעה על התשלום הראשון.

ד. היחידה למיון ומחקר — טל' 6407921

יחידה זו עוסקת בתיאום מבחני הכניסה הפסיכומטריים עם המרכז הארצי לבחינות ולהערכה, עורכת מחקרים ובדיקות על נתוני הקבלה. כן מקיימת היחידה שירות ייעוץ (בתשלום) בנושאי קבלה לאוניברסיטה. פרטים נוספים - ראה בחוברת המידע למועמדים.

ה. מידע ממוחשב לסטודנטים

1. "אונידע" — תחנות מידע ממוחשבות מצויות במרבית בנייני האוניברסיטה ופועלות בכל שעות היום. באמצעות כרטיס הסטודנט, יכולים התלמידים להפיק בעצמם תדפיסים שונים, כגון: אישור לימודים בעברית; אישור לימודים באנגלית; רשומת לימודים של שנה אחת בעברית; פירוט השתנות שכר-לימוד; מערכת שעות.
חלק המתדפיסים ניתנים ללא תשלום. פרטים מדויקים על גובה התשלום בתמורה לתדפיסים אחרים מופיעים על מסבי האונידע.

2. **מענה קולי** – מערכת ממוחשבת, שבאמצעותה ניתן להתקשר בטלפון צליליים ולקבל מידע כללי ומידע אישי עדכני בנושאים שונים: רישום לאוניברסיטה, חתכי קבלה, שכר לימוד, ציונים בקורסים וכו'. מספר הטלפון של המענה הקולי הוא: 03-6428555 (32 קווים) – 24 שעות ביממה. לצורך קבלת מידע אישי באמצעות המענה הקולי יש להקיש מספר זיהוי וקוד אישי. הקוד מופיע בפנקס התשלומים ובהודעות אישיות אחרות הנשלחות על ידי המרכז למרשם. כן, ניתן לבדוד את הקוד באונידע.
באמצעות המענה הקולי מתבצעת גם ההרשמה לקורסי ספורט ולקורס ברמת "בינוני" באנגלית.

משרדי המרכז למרשם נמצאים בבניין המרכז למרשם ע"ש דסנברג-זולף, דחוב קלצ'קין 25 (מול בניין הפקולטה לרפואה). המענה הקולי של המרכז למרשם – 6428555.

שעות קבלת קהל בכל משרדי המרכז למרשם:

ימים א' עד ה', בין השעות 09.00 עד 12.00
יום ג' בין השעות 09.00 עד 15.00
בימי חג, בערבי חג, ובחול המועד פסח וסוכות אין קבלת קהל.
בחודשים פברואר, ספטמבר ואוקטובר, תתקיים קבלת קהל בימי ג' עד השעה 16.00.

תלמיד הסבור, כי עניינו לא בא לידי פתרון המניח את דעתו באחת מיחידות המרכז למרשם, יפנה בכתב, בדואר או בפקס 6408371 למנהלת המרכז למרשם או יפנה למזכירת המרכז לצורך קביעת מועד לפגישה.

העישון באוניברסיטה מותר רק בפינות הכתומות.
חל איסור מוחלט על עישון בחדרי הרצאות ואולמות.

מידע כללי

1. "תלמיד" - הגדרה*

כתלמיד באוניברסיטת תל-אביב ייחשב מי שהתקבל ללימודים ע"י הגורם המוסמך לכך באוניברסיטה, ו/או הורשה להמשיך את לימודיו על-פי כללי האוניברסיטה והפקולטה או יחידת הלימוד בה הוא לומד, ועשה את הנדרש ללימודיו ובכלל זה רישום לקורסים וסידור שכר הלימוד כנדרש. חובת ביצוע הסדרת שכר הלימוד חלה גם על תלמידים הפטורים מתשלום חלקי או מלא של שכר הלימוד.

2. החלפת חוג או הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים)

תלמידי האוניברסיטה המבקשים להחליף או להוסיף חוג לימוד יירשמו במועדי הרישום הרגילים ויחולו עליהם כל תנאי הרישום והקבלה הרגילים כמפורט ב"חוברת מידע למועמדים".
פרק הזמן להשלמת החובות האוניברסיטאיות (כגון אנגלית, עברית, ספורט) של תלמיד המחליף חוג או מסלול לימודים יחל ביום תחילת הלימודים באוניברסיטה (ולא ביום שבו עבר התלמיד לחוג או למסלול הלימודים החדש), כמפורט בחוברת הנ"ל.

3. רישום לתכנית לימודים נוספת

תלמיד תואר ראשון הלומד שני חוגים במסלול הדו-חוגי או חוג אחד במסלול המורחב רשאי ללמוד במקביל בחוג נוסף החל בשנת הלימודים הראשונה באוניברסיטה, כפוף להסכמת ועדות ההוראה של כל היחידות הרלוונטיות. התלמיד יפנה בקשתו בכתב אל ועדות ההוראה, וימציא את אישורי ועדות ההוראה למדור תלמידים במרכז למרשם לפני תחילת שנת הלימודים.
הפקולטות לאמנויות, למשפטים, למדעי הרוח, למדעי החברה ולניהול מאפשרות לכל תלמידיהן ללמוד במקביל בחוג נוסף. (אין נדרשת פנייה לוועדת הוראה).
כאמור, עליו לעבור את הליכי הרישום והקבלה הרגילים לחוג הנוסף שבו הוא מעוניין ללמוד, במועדים הרשמיים.
תלמיד הלומד באותה שנת לימוד לקראת שניים או יותר תארים או תעודות, יחויב בצירוף של שכר הלימוד שאותו הוא חייב בגין כל תואר בנפרד. (ראה פרטים בחוברת "שכר לימוד").

4. רישום לקורסים

הרישום לקורסים מתקיים בסמוך לתחילת שנת הלימודים או בסמוך לתחילת כל סמסטר.
מועדי הרישום בכל יחידת לימוד מובאים לידיעת הסטודנטים. כל רישום/שינוי ייערך במועדים אלה בלבד.
לאחר סיום תקופת הרישום והשינויים מוטלת על התלמיד האחריות לבדוק את פלט הרישום לקורסים.
לתשומת לב, לאחר סיום תקופת הרישום לקורסים מתבצע חישוב שכר הלימוד. לצורך החישוב ייילקחו בחשבון כל הקורסים שאליהם רשום התלמיד.
פרטים נוספים על סדרי הרישום לקורסים מתפרסמים בפרק החוג/הפקולטה בהמשך.

5. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה

א. תלמיד חייב להיות נוכח בכל השיעורים.
ב. רישום הנוכחות נעשה על פי הנהלים הפנימיים של כל יחידת לימוד. תלמיד, הנעדר משיעור המחייב השתתפות פעילה או לא השתתף באורח פעיל בו, רשאי המורה להודיע למוכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים.
ג. חל איסור על רישום לקורסים החופפים בשעות הלימוד שלהם.

* מבחינת כללי המשמעת ראה הגדרה מורחבת בתקנון המשמעת המתפרסם בהמשך מבוא זה.

6. התנהגות בחדרי הלימוד

א. **האכילה** אסורה בחדרי ההרצאות (בזמן ההרצאות, הבחינות וכן בהפסקה).
ב. **העישון** אסור בכל בנייני הקמפוס לרבות פרוזדורים, למעט בפינות הכתומות שהוקצו על ידי רשויות האוניברסיטה.
ג. אין להכניס מכשירי טלפון ניידים לחדרי ההרצאות ולספריות.

7. בחינות

בדרך כלל נערכות בחינות מעבר מחייבות בתום כל קורס - יהא זה בסוף סמסטר או בסוף שנת הלימודים. יורשו להשתתף בבחינות אלה רק תלמידים אשר עמדו בדרישות האקדמיות של הקורס ושילמו את שכר הלימוד בהתאם להתחייבותם ובכפוף לתקנות שכר הלימוד של האוניברסיטה.

מועדי הבחינות - מתפרסמים בידיעון זה וכן על לוחות המודעות.

הוראות לנבחן:*

(1) על הנבחן להיבחן דק בחדר שבו הוא רשום.
(2) על הנבחן להיכנס לחדר הבחינה *10* דקות *לפני* מועד תחילתה והוא לא יורשה לצאת את החדר, אלא בכפוף לאמור בסעיפים 5 ו- 10.
(3) בעת כניסתו לבחינה יציג הנבחן בפני המשגיח כרטיס נבחן ותעודה מזהה.
(פטורים מהצגת כרטיס נבחן מי ששילמו את מלוא שכר הלימוד במועד, וקבלו כרטיס נבחן עליו רשום "לא לתשלום". תלמידים אלה מופיעים ברשימת הנבחנים כ"לא חייבים").
(4) עם כניסתו לחדר הבחינה יניח הנבחן בכניסה את חפציו לרבות מכשירי קשר ואמצעי תקשורת אלקטרוניים אחרים, כשהם כבויים ויצטייד אך ורק בחומר המותר לשימוש בבחינה, *יתיישב במקום שנקבע לו* על ידי המשגיח ויימנע משיחות.
במשך כל הבחינה חל איסור להחזיק במישרין יד, *בחדר הבחינה* או בסמוך לו, כל חומר הקשור לבחינה עצמה או לקורס בו נערכת הבחינה, פרט לחומר שהשימוש בו הותר בכתב על ידי המורה.
(5) נבחן שנכנס לחדר הבחינה וקיבל את טופס הבחינה ייחשב כאילו שנבחן במועד זה.
נבחן כאמור לעיל, שהחליט שלא לכתוב את הבחינה, לא יהא רשאי לעזוב את חדר הבחינה, אלא כעבור חצי שעה ממועד תחילתה, וזאת לאחר שמילא את פרטיו האישיים על גבי המחברת והחזיר את המחברת ואת טופס הבחינה. ציונו בבחינה יהיה "0".
(6) הנבחן יעיין בטופס הבחינה רק לאחר מתן רשות לכך מאת המשגיח.
(7) על שולחן הנבחן יימצאו רק טופס הבחינה, מחברת הבחינה וחומר המותר לשימוש בבחינה.
(8.1) בקבלו מחברת בחינה ימלא הנבחן את הפרטים הנדרשים על מחברת הבחינה במקום המיועד לכך בלבד. אין לכתוב את השם או כל פרט מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה.
(8.2) נבחן המקבל יותר ממחברת בחינה אחת יציין על גבי כל מחברת את מספרה מתוך מספר המחברות הכללי שבידו, לדוגמא: "מחברת 1 מתוך 2, מחברת 2 מתוך 2" וכו'.
(8.3) יש לכתוב את התשובות ביעט *בכתב יד* ברור ונקי. נבחן הבוחר לכתוב טיוטה יעשה זאת בעמוד הימני של דפי מחברת הבחינה ויציין בראש העמוד "טיוטה".
לא ישתמש נבחן בטופס הבחינה או בכל נייר אחר לצורך כתיבת טיוטה.
אין לתלוש דפים ממחברת הבחינה.
(9) לא ייכנס נבחן לחדר הבחינה לאחר *סגירת הדלתות* אלא במקרים מיוחדים ובהיתר מיוחד של המורה או של ממלא מקומו.

* מתוך "נוהל סדרי בחינות ודיווח ציונים ביחידות הלימוד של האוניברסיטה" (הוראה מס' 12.008).

(10) לא יעזוב נבחן את מקומו ולא ישוחח עם זולתו במהלך הבחינה.
המבקש לפנות בבקשה או בשאלה ירים את ידו.
כל מחברות הבחינה שבידי הנבחן תהיינה בפיקוחו ובאחריותו במשך כל הבחינה.
נבחן היוצא מן החדר במהלך הבחינה לאחר שהורשה לעשות כן, חייב להפקיד את מחברותיו ואת טופס הבחינה בידי המשגיח.
(11) יש להישמע לכל הוראה הניתנת ע"י המשגיח בתוקף תפקידו.
(12) בתום הבחינה יחזיר הנבחן את מחברות הבחינה יחד עם טופס הבחינה, ויקבל את כרטיס הנבחן שלו.
(13) נבחן שינהג בניגוד לכללי הוראה זו ונספחיה, צפוי להפסקת בחינתו על ידי המורה ואף להעמדה לדין משמעתי.

מועד או הסדר בחינות מיוחד לתלמידים בשירות מילואים

(1) זכאות:

למועד בחינות מיוחד זכאי אך ורק תלמיד אשר:

1) לא ניגש למועד א' או למועד ב' בשל שירות המילואים.
2) למד בתכנית לימודים או בקורסים, שבסופם יש מועד בחינות אחד בלבד ולא ניגש לבחינה במועדה בשל שירות מילואים.

(2) שירות מילואים ביום הבחינה:

תלמיד הנקרא לשירות מילואים פעיל ביום הבחינה במסגרת שירות של שלושה ימים או פחות, חייב להודיע על צאתו לשירות המילואים למזכירות החוג או פקולטה עם קבלת צו הקריאה. בתום שירותו, חייב התלמיד להמציא למזכירות החוג או הפקולטה אישור רשמי, מטעם שלטונות צה"ל, על תקופת שירותו.

(3) שירות מילואים סמוך למועד הבחינה:

תלמיד ששירת בשירות מילואים פעיל עד סמוך למועד הבחינה יהיה זכאי למועד מיוחד, אם נתקיים בו אחד משני התנאים האלה:

1) היה בשירות מילואים פעיל ותקופה רצופה של 7 ימים ויותר - אך לא יותר מ-19 יום - ותאריך הבחינה חל בתוך 7 ימים מעת שחרורו.
2) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 20 יום או יותר, ותאריך הבחינה חל בתוך 14 ימים מעת שיחרורו.

(4) תלמיד שנעדר מבחינת מעבר מועד א' או מועד ב' בקורס סמסטריאלי, הניתן יותר מפעם אחת בשנה, ייבחן במהלך הסמסטר העוקב. אם הקורס מהווה דרישת קדם, יורשה התלמיד להשתתף (לימוד ובחינה) בקורס המתקדם. השתתפות זו תוכר לו רק לאחר שיעמוד בבחינה בקורס שהיווה דרישת קדם.
תלמיד בסמסטר האחרון ללימודיו שההסדר הנ"ל מונע ממנו סיום לימודים בסמסטר זה יהיה זכאי למועד מיוחד.

(5) סייגים:

תקנות המועד או ההסדר המיוחד לא יחולו על תלמיד שאינו עונה על הדרישות האקדמיות של יחידות הלימוד שלו ושלא היה זכאי לגשת לבחינות במועדן הרגיל.

(6) אישור צה"ל על שירות מילואים פעיל:

האוניברסיטה תכיר בשירות מילואים פעיל רק אם התלמיד יציג אחד מהאישורים שלהלן:

1) טופס 3021
2) טופס 3010
3) טופס 510 - אישור חד-יומי בצירוף צו ההתייצבות לשירות המילואים.

הסדר בחינות מיוחד לסטודנטיות לאחר לידה

סטודנטית שילדה ועקב הלידה נעדרה מבחינות שהתקיימו בתוך שלושה שבועות מיום הלידה, תהיה זכאית למועד בחינה נוסף.

הסדר בחינות מיוחד לתלמידים עם לקויות למידה

תלמידים עם לקויות למידה זכאים להתאמות מסוימות עקב הלקות שלהם, על-מנת לתת להם הזדמנות שווה להצליח בבחינות.

הזכאות להתאמות מבוססת על חוות הדעת הניתנת ע"י "השרות הפסיכולוגי" (של דקאנט הסטודנטים) בתאום עם ועדת ההוראה של החוג/פקולטה.
סטודנט המבקש התאמות בשל לקות למידה חייב לעבור אבחון "בשירות הפסיכולוגי" (גם אם בידיו תוצאות אבחונים אחרים).
עקב רשימת המתנה ארוכה מומלץ לפנות לאבחון מוקדם ככל האפשר - רצוי עוד לפני תחילת שנה"ל. טלפון לבירורים והזמנת דאיון: 6408505.

8. נוהל הגשת עבודות

להלן קטעים מתוך נוהל הגשת עבודות (13-12):

(2) "תלמיד" מי שלומד באוניברסיטת תל-אביב. לרבות מי שהופסקו לימודיו מסיבה כלשהי וחרף ההפסקה קיבל היתר מאת ועדת ההוראה הפקולטטית או מבית הדין המשמעתי להגיש עבודה.
"עבודה" כל עבודת בית לרבות בחינת בית, עבודת גמר של קודס, עבודה סמינריונית, דו"ח מעבדה או דו"ח ניסוי, ועבודות גמר לתארים שני ושלישי.
"מורה" מי שהזדה לתלמיד להכין עבודה או מי שמנחה את התלמיד בהכנתה.

(3) עבודה עצמית

3.1 כל עבודה המוגשת על ידי תלמיד חייבת להיות פרי עבודתו העצמית של התלמיד בכל שלב משלבי הכנתה: חיפוש מידע ביבליוגרפי, שימוש במאגרי מידע, איסוף נתונים וחומר (כולל תרגומים), ארגון החומר, כתיבת העבודה ועריכתה.*
מורה רשאי להתיר מראש כי עבודה תוגש על ידי קבוצת תלמידים. היתר זה אינו חל על עבודות גמר לתארים שני ושלישי.

3.2 הגיש תלמיד עבודה למורה, רשאי המורה לזמנו להופיע בפניו כדי לבחון ידיעות התלמיד בנושא נשוא העבודה ולאמת כי העבודה הינה פרי עבודתו העצמית של התלמיד.

3.3 נוכח המורה, כי עבודה המוגשת במסגרת התואר הראשון אינה פרי עבודתו העצמית של התלמיד, יפסול את העבודה לאלתר ללא מתן ציון, זיפנה תלונת משמעת נגד התלמיד.
בעבודת גמר לתארים שני ושלישי יפנה המודה את המידע לוועדה הרלבנטית שתכריע בנדון. החליטה הוועדה, כי העבודה אינה פרי עבודתו העצמית של התלמיד, תפסול את העבודה לאלתר ללא מתן ציון, ותפנה תלונת משמעת כנגד התלמיד.

(4)

4.1 הנתונים, נתוני העזר ותוצאות הביניים ששימשו בסיס לעבודה ואשר הוכנו על ידי התלמיד בתיאום עם המורה, יישמרו בידי התלמיד עד למתן ציון סופי לעבודה.

4.2 לא יגיש תלמיד אותה עבודה ביותר מקורס אחד באוניברסיטה.

4.3 על התלמיד להשאיר בידיו העתק של העבודה שהגיש.

4.4 בעבודות גמר לתארים שני ושלישי יש לנהוג על פי תקנות הלימודים הרלבנטיות.

(5) מועד ההגשה

העבודה תוגש במועד שנקבע להגשתה, או בהתאם לתקנות הלימודים הרלבנטיות.
לא נקבע מועד, יהא המועד האחרון להגשת העבודה לא יאוחר מסוף הסמסטר שלאחרי הסמסטר בו נלמד הקורס (לרבות סמסטר קיץ).
חריגה מכלל זה תיתכן רק באישור המורה או ועדת הוראה של היחידה הנוגעת בדבר.
לא יהא באישור כנ"ל כדי לשמש עילה לסטייה מהוראות שכר הלימוד.

* אסורה הסתייעות כלשהי בעזרה חיצונית. כל ציטוט מחומר שפורסם או שעדיין לא פורסם מתוך: ספר, מאמר, עבודה, רעיון תוכנה, דיאגרמה, גרף וכדומה. יובא במרכאות עם התייחסות למקור בגוף העבודה וברשימה הביבליוגרפית (על פי כללי הכתיבה).

(6) מסירת העבודה

התלמיד ימסור את העבודה לידי המורה אישית או באמצעות מזכירות החוג או מזכירות התלמידים הפקולטטית או באמצעות מחשב, בהתאם להנחיות שייקבעו על ידי היחידה.

(7) אופן הגשת העבודה

7.1 עבודה סמינריונית תוגש מודפסת.

7.2 עבודה אחרת תוגש בכתב יד קריא, מודפסת או באמצעות מחשב, על פי הכללים הנקבעים באותה יחידה.
הוגשה עבודה בכתב יד, שאינו קריא על פי שיקול דעת המורה, תוחזר לתלמיד כדי שיגישנה בשנית, מודפסת, במועד שייקבע על ידי המורה, ולא יאוחר מתום חודש ימים מיום שהוחזרה העבודה לידי התלמיד. הנחיה זו חלה גם במקרה של תיקון עבודה.

7.3 עבודת גמר לתואר שני או שלישי תוגש בהתאם לתקנות הלימודים הרלבנטיות.

(9) החזרת עבודות

9.1 עבודות גמר של קורס ועבודות סמינריוניות יימסרו לתלמידים או יופקדו במזכירות החוג או הפקולטה, בהתאם להנחיות הפקולטה.

9.2 הופקדו העבודות הניתן במזכירות יישמרו הן עד סוף הסמסטר שלאחר מועד פרסום הציון.

9.3 עבודות גמר לתארים שני ושלישי תישמרנה בהתאם לתקנות הלימודים הרלבנטיות.

(10) הכללים המפורטים בנוהל זה הינם כללי יסוד, וכל פקולטה רשאית לקבוע לעצמה כללים מחמירים מאלה.

9. ציונים

א. **ציון מעבר**

מרכיבי הציון הסופי של קורס מובאים לידיעת התלמידים על ידי המורה, בתחילת כל קורס. ציון המעבר נקבע על יסוד מרכיבים שונים כגון מבחני ביניים, הגשת תרגילים, בחינה בסוף הקורס וכיו"ב.

ב. **מפתח הציונים**

מפתח הציונים באוניברסיטת תל-אביב הוא:

0 - 59	= נכשל	75 - 84	= טוב
60 - 64	= מספיק	85 - 94	= טוב מאוד
65 - 74	= כמעט טוב	95 - 100	= מעולה

ציון המעבר הנמוך ביותר הוא - 60.
כישלון יצוין ברשומת הלימודים כ"נכשל" ולא בציון מספרי. ציונים אחרים יצוינו בערכם המספרי.

ג. **שיפור ציון חיובי**

תלמיד המבקש לשפר ציון חיובי יוכל לעשות זאת במסגרת הנהלים והתקנות של הפקולטה או היחידה שבה הוא לומד.
נבחן תלמיד יותר מפעם אחת בקורס - הציון האחרון הוא הציון הקובע.

10. ציון גמר

לכל תלמיד באוניברסיטה נקבע ציון גמר לאחר שסיים את חוק לימודיו לקבלת תואר. הפקולטה או יחידת הלימוד תקבע את מרכיבי ציון הגמר ואת דרך שקלולם. דרך השקלול מובאת לידיעת התלמידים מבעוד מועד.

ציוני קורסים שנלמדו במוסדות אחרים להשכלה גבוהה והיו בסיס לפטור מקורסים באוניברסיטת ת"א, לא ישוקללו בציון הגמר.
לא ניתן לשפר ציון לאחר שקלול ציון הגמר וקבלת אישור הזכאות לתואר.

11. מועד הזכאות לתואר

מועד הזכאות לתואר הראשון או השני הוא היום שבו השלים התלמיד את חובתו האחרונה לתואר (תאריך הבחינה האחרונה, תאריך הגשת עבודה, תאריך הגנה על תיזה לתואר שני).

12. אישורי לימודים

תנאים לקבלת האישור:

א. עמידה בכל הדרישות האקדמיות.
ב. תשלום שכר-לימוד לפי תקנות שכר הלימוד באוניברסיטה.
ג. תשלום בעד האישור.

בעד כל אישור לימודים יש לשלם לפי נוהל קיים באוניברסיטה. רשימה מעודכנת של תעריפי האישורים מתפרסמת מדי סמסטר.

להלן פירוט האישורים:

תרגום תעודה מעברית לאנגלית-	ניתן לקבל במזכירות האקדמית
העתק תעודה-	ניתן לקבל במזכירות האקדמית
רשומת לימודים* (עברית או אנגלית)-	ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור זכאות לתואר או תעודה-	ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור על סיום לימודים בחוג-	ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור על לימודים בשנה מסוימת-	ניתן לקבל במרכז למרשם
אישור לסטאז'-	ניתן לקבל בפקולטה
העתק כרטיס נבחן-	ניתן לקבל במרכז למרשם

אישורים מסוימים ניתן לקבל גם באמצעות תחנות "אונידע". פרטים על כך בעמ' י"ג.

13. הפסקת לימודים וחידוש לימודים

א. הפסקת לימודים

תלמיד שהחליט להפסיק את לימודיו, חייב להודיע על-כך מיד **בכתב** למדור תלמידים במרכז למרשם. ההודעה תימסר ע"י התלמיד באחת משתי דרכים: **בדואר רשום** או **במסירה אישית.** כאסמכתא על כך שהתלמיד הודיע על הפסקת לימודיו, ישמש אך ורק אישור ממשרד הדואר, המעיד על משלוח ההודעה בדואר רשום, או אישור בכתב מהמרכז למרשם על קבלת ההודעה האישית.
חרף האמור לעיל, תלמיד שלא נרשם לקורסים (פרט למי שאינו חייב בשמיעת קורסים או שיש מניעה אקדמית להרשמתו לקורסים) עד ליום האחרון של הרישום המאוחר לקורסים באותו סמסטר, ייחשב כמי שהודיע על הפסקת לימודיו באותו מועד, אף אם לא מסר הודעה על כך! על הפסקות הלימודים יחולו הכללים המצוינים בחוברת "שכר לימוד והרשמה" הנשלחת אל כל תלמידי האוניברסיטה עם משלוח פנקס התשלומים.
לתשומת לב, תיקו של תלמיד בהפסקת לימודים ישמר במשך 7 שנים בלבד.

* רשומת הלימודים הניתנת במהלך הלימודים או בעת הפסקת לימודים משקפת את מצבו הלימודי של התלמיד: מעמדו האקדמי, הישגיו בלימודים (ציון אחרון בכל רישום לקורס) וכל הקורסים שאליהם נרשם מתחילת לימודיו בחוג. לא יינתן אישור על קורס אחד או על חלק מהקורסים שלמד התלמיד.

ב. חידוש לימודים

(1) תלמיד שלא נרשם לקורסים או הפסיק את לימודיו לפני שסיים שנת לימודים שלמה (או סמסטר אחד ביחידה שבה נהוגה שיטת לימוד סמסטריאלית), עדיין לא ניגש לבחינות מעבר וברצונו לחדש את לימודיו, יירשם כמועמד חדש במשרד הרישום והקבלה ויחולו עליו כל כללי המיון והקבלה המקובלים בעת הירשמו מחדש.

(2) תלמיד שסיים שנת לימודים שלמה (או סמסטר - ביחידה שבה נהוגה השיטה הסמסטריאלית) לפחות, עמד בהצלחה בבחינות המעבר והיה זכאי לעבור לשנה הבאה או הסמסטר הבא בעת הפסקת לימודיו יגיש למזכירות הפקולטה בקשה לחידוש לימודים, לא יאוחר מחודש לפני תחילת הסימסטר שבו מבקש הוא לחדש את לימודיו, או במועד מוקדם יותר שייקבע ויפורסם על ידי הפקולטה או בית-הספר בפוף לתקנון הפקולטה. בן חייב התלמיד בתשלום דמי חידוש הלימודים.
תלמיד אשר אושר חידוש לימודיו לתואר הראשון לאחר הפסקת לימודים בת חמש שנים או יותר חייב להיבחן בבחינת המיון באנגלית ולהוכיח בה רמת "מתקדמים" לפחות, לפני חזרתו ללימודים.
תלמיד כנ"ל נדרש להגיע לרמת "פטור" באנגלית בתום הסמסטר הראשון ללימודיו.

(3) חידוש לימודים לתואר ראשון בפוף לנוהל "התיישנות לימודים" המפורט בהמשך בעמ' לי. בלימודי התואר השני נהוגים כללי התיישנות שונים בפקולטות השונות.

14. היחידה להוראת שפות

א. כללי

(1) היחידה מקיימת קורסים סמסטריאליים באנגלית וקורסים שנתיים בשפות שונות. מטרת הקורסים הינה שיפור הבנת טקסטים בשפות שיכשירו את הסטודנטים לקרוא את החומר הביבליוגרפי הנדרש בחוגים השונים. הקורסים נערכים במקביל ללוח הזמנים של שנת הלימודים.
מספר מצומצם של קורסים ניתן אף בעונת לימודי הקיץ.

(2) השתתפות בקורסים:
הקורסים ביחידה נחשבים כשיעור ותרגיל, **לכן הנוכחות בהם הינה חובה**, פרט למילואים או למחלה (יש להמציא אישור מתאים).

(3) התיישנות:
התיישנות לימודי שפה זרה (כולל אנגלית) תחול חמש שנים ממועד הפסקת לימודיו של התלמיד באוניברסיטה.

ב. לימודי אנגלית כשפה זרה:

תלמיד שנה א' לתואר הראשון באוניברסיטה החייב בלימודי אנגלית כשפה זרה (על-פי מבחן המיון - ראה סעיף ד' להלן) נדרש לסיים את לימודיו בקורסי אנגלית ולהגיע לציון "פטור" **תוך שנה וחצי ממועד תחילת לימודיו באוניברסיטה** (פרק זמן זה יחושב עפ"י לוח השנה הקלנדרית). היחידות רשאיות לקצר תקופה זאת ולהעמידה על שני סמסטרים בלבד. על כל תלמיד לבדוק בידיעון הפקולטה בה הוא לומד.
תלמיד המחליף הוג לימודים חייב להגיע לרמת "פטור" ממועד תחילת לימודיו באוניברסיטה ולא מתחילת לימודיו בהוג החדש הנ"ל

יוצאים מכלל זה: עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית. אלה מביניהם שלא הגיעו לרמת המינימום ישתתפו בקורסים מתאימים ויהיה עליהם להגיע לרמת "בינוני" עד תחילת השנה השנייה ללימודיהם ולרמת "פטור" עד תחילת השנה השלישית. ועדת ההוראה הפקולטטית רשאית לאשר לתלמידים כנ"ל (הן לתלמידי התואר הראשון והן לתלמידי התואר השני) דחייה בהשגת רמת "פטור", על בסיס אישי, כל מקרה לגופו של עניין.
תלמיד, אשר עיי לימודיו הקודמים, התקבל לשנה ב' באוניברסיטה חייב להגיע לרמת "מתקדמים" **לפני** תחילת לימודיו באוניברסיטה, ולרמת "פטור" בתום הסמסטר הראשון

ללימודיו.
תלמיד כנ"ל המתקבל לשנה ג' חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית **לפני** תחילת לימודיו באוניברסיטה.
תלמיד התואר השני, בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" מחו"ל, ממוסדות בהם שפת ההוראה אינה אנגלית או מועמד בעל תואר אקדמי ראשון השונה במהותו מתואר "בוגר אוניברסיטה" של אוניברסיטת תל-אביב, חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית, עד סוף שנת הלימודים הראשונה לתואר השני.
תלמידים אלה ידרשו להיבחן בבחינת אמי"ר.
הכללים הנ"ל הינם כללי מינימום והפקולטה רשאית לקבוע כללים מחמירים נאלה.

ג. פטורים מלימודי אנגלית כשפה זרה:

(1) בעלי ציון "פטור" שהושג בבחינה הפסיכומטרית או בבחינת אמי"ר - ראה סעיף ד (3) בהמשך.
(2) בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" מישראל או בעלי תואר זהה ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בישראל או בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" ממוסד מוכר בחו"ל ששפת ההוראה בו אנגלית.
(3) כתלמידים שלמדו שנתיים לפחות — ברמה תיכונית (כיתות י"א-י"ב) או ברמה על-תיכונית — בארץ דוברת אנגלית ויעמדו בהצלחה בבחינות באנגלית במוסד אשר שפת ההוראה בו היא אנגלית.
(4) תלמידים שסיימו בהצלחה במסגרת שנת לימודים בטכניון או באוניברסיטה בארץ קודש המעניק פטור מאנגלית.
(5) תלמידים שסיימו בהצלחה, במוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ, קורס המעניק "פטור" באנגלית, בציון 60 לפחות (לתלמידי מדעי הרוח - בציון 70 לפחות), בתנאי שהקורס הוכר ע"י היחידה להוראת שפות באוניברסיטת ת"א. תלמידים אלה חייבים להמציא למזכירות היחידה אישור מטעם היחידה לאנגלית כשפה זרה מהמוסד שבו למדו, בו יצוינו רמת הקודס, מועד הקורס והציון הסופי.

הערות:
מועמדים אשר קיבלו "פטור" ע"ס בחינה בלבד באוניברסיטה או במוסד אחר להשכלה גבוהה, אינם פטורים מלימודי אנגלית כשפה זרה באוניברסיטת ת"א.
הכרה בקורסים כאמור בסעיפים 4 ו-5 כפופה ל"נוהל התיישנות לימודים לתואר ראשון".

ד. מבחן המיון

(1) מבחן המיון הוא חלק מבחינת הכניסה הפסיכומטרית. ניתן להבחן גם בנפרד בבחינת אמי"ר.
מבחן המיון מסווג לשש רמות: נכשל, בסיסי, בסיסי 2, בינוני, מתקדמים ופטור.
(2) תוצאות המבחן באנגלית נשלחות לבית הנבחנים ברואר על-ידי המרכז הארצי לבחינות ולהערכה. מועמד חייב לברר את הרמה שאליה סווג בבחינה כדי לא לאחר את מועד הרישום לקורסים.
מועמד שלא ניגש למבחן המיון לא יוכל להשתתף בקורסי היחידה.
(3) משך תקפות מבחן המיון באנגלית זהה למשך תקפות המבחן הפסיכומטרי (עשר שנים). מועמד או תלמיד, שנבחן יותר מפעם אחת, התוצאה הטובה יותר תקבע את רמתו באנגלית.
(4) תלמיד ששלטונות האוניברסיטה אישרו חידוש לימודיו לתואר ראשון לאחר הפסקת לימודים בת חמש שנים או יותר, חייב להבחן בבחינת אמי"ר לפני חזרתו ללימודים ולהגיע לרמת "מתקדמים" לפחות.

הרמה באנגלית בהתאם לציון בבחינת המיון

הרמה באנגלית	פסיכומטרי/אמיר
נכשלי	עד 84 / 184
בסיסי	99-85 / 199-185
בסיסי 2	99-95 / 199-195
בינוני	119-100 / 219-200
מתקדמים	133-120 / 233-220
פטור	134+

* לנכשלים יתקיימו קורסים ברמות ב' וג', ראה פרטים בהמשך.

ה. קורסים בשפה האנגלית

היחידה להוראת שפות מקיימת מערכת של קורסים סמסטריאליים באנגלית ברמות: ב', ג', בסיסי, בינוני, בינוני+מתקדמים, מתקדמים, אנגלית למדעי הרוח, קורסים לתלמידי תואר שני במנהל עסקים וקורסי בוחבה מדעית לתלמידי מחקר. לפתיחת קורס דרוש מספר משתתפים מינימלי.

(1) **קורסים ברמות ב' וג'** –

רמה ב' (חתך פסיכומטרי 64-77): סמסטריאלי; 8 שעות שבועיות; 3 פעמים בשבוע.

רמה ג' (חתך פסיכומטרי 78-84): סמסטריאלי; 8 שעות שבועיות; 3 פעמים בשבוע.

עונת לימודי הקיץ – קורסים מרובזים בימים א'–ה', בוקר: 8:30-12:00.

(2) **קורסים ברמת "בסיסי" – "בסיסי 2"**

א. בסיסי – (חתך פסיכומטרי 85-99): סמסטריאלי; 8 שעות שבועיות; 3 פעמים בשבוע.

מתקיימים במהלך עונת לימודי הקיץ, בימים א' עד ה': בוקר: 8:30-12:00 או ערב: 17:00-20:30. במידת הצורך ייפתח קורס לפני סמסי ב'.

ב. בסיסי 2 – (חתך פסיכומטרי 95-99) – סמסטריאלי – 4 שעות שבועיות – פעמיים בשבוע.

מתקיימים במהלך עונת הקיץ, בימים א', ג', ה'. בוקר: 8:30-12:00 או ערב: 17:00-20:30

(3) א. **קורסים ברמת "בינוני"**

(חתך פסיכומטרי 100-119): סמסטריאלי; 4 שעות שבועיות; פעמיים בשבוע.

מתקיימים במהלך עונת לימודי הקיץ – 12 שעות שבועיות, א', ג', ה', בוקר וערב בנ"ל.

ב. **קורסים ברמת "בינוני+מתקדמים"**

(חתך פסיכומטרי 100-119): סמסטריאלי; 8 שעות שבועיות; 3 פעמים בשבוע.

לתלמידים הלומדים **בפקולטה למדעי הרוח בלבד**, אשר קיבלו בבחינה הפסיכומטרית רמת "בינוני" או סיימו קורס "בסיסי" בציון 80 ומעלה.

(4) **קורסים ברמת "מתקדמים"**

(חתך פסיכומטרי 120-133): סמסטריאלי; 4 שעות שבועיות; פעמיים בשבוע.

התלמיד חייב ללמוד במקביל לליבודיו ולהגיע לרמת "פטור" בהתאם לדרישות הפקולטה בה הוא לומד.

ציון עובר: 60 ומעלה, מדעי הרוח: 70 ומעלה.

מספר מצומצם של קורסי "מתקדמים" מתקיימים בקיץ – בתשלום.

(5) **קורסי "אנגלית למדעי הרוח"**

סמסטריאלי; שעתיים שבועיות לתלמידי הפקולטה למדעי הרוח בלבד שהגיעו לרמת "פטור" על סמך מבחן פסיכומטרי או סיימו קורס "מתקדמים" בציון 70 ומעלה.

מומלץ להרשם לקורס המותאם לאתר מתוגי הלימוד של *התלמיד*.
נא עיין בידיעון במערכת השעות בהמשך.

(6) **קורסי כתיבה מדעית לתלמידי מחקר**
הקורסים מיועדים לרכישת מיומנות הכתיבה המדעית באנגלית. כמו-כן מיועדים קורסים אלה *לתלמידים* המבקשים להגיש את עבודת המחקר שלהם באנגלית.
קורסי כתיבה מדעית לתלמידי מחקר ניתנים לפי התמחות בפקולטות השונות.
הקורס מתבסס על הוראה פרונטלית והדרכה אישית.
לקבלת מידע נוסף נא לפנות לגב' דורין אמזלג במזכירות סטודנטים, טל' 6406410.

(7) **קורסי אנגלית לתלמידי תואר שני בפקולטה לניהול**, קורסי אנגלית עסקית וקודמי הכנה למבחן המיון.

ו. קורסים בשפות אחרות – קורסים שנתיים

הקורסים בשפות הבאות: איטלקית, גרמנית, הולנדית, יוונית, יידיש, יפנית, לאדינו* סינית, ספרדית, ערבית מדוברת*, פורטוגזית, צרפתית, רוסית, רומנית, ושפת הסימנים הישראלית* (סמסטריאלי), *הינם* קורסיחובה / בחירה על פי דרישת הפקולטה או החוג ומתקיימים בשתי רמות:

רמת "מתחילים": 4 שעות שבועיות – סמסטר א'+ב'.

רמת "מתקדמים": 4 שעות שבועיות – סמסטר א'+ב'.

קורס "מזורז" לבעלי תארים מתקדמים בלבד: בצרפתית וגרמנית, קורס שנתי במתכונת של 6 שעות שבועיות עד לפטור.

קורסי "משתלמים לבעלי פטור" – שנתי, באיטלקית, גרמנית, יידיש, ספרדית, פורטוגזית, צרפתית ורוסית.

(1) הרישום לקורסים** *ייערך* בתאריכים 2-23.10.00 באמצעות האינטרנט בכתובות האתרים:
א. www.tau.ac.il נא הקש מידע אישי לסטודנט, המשך לפי *ההוראות* שעל המסך.
ב. www.ims.tau.ac.il/info נא הקש אוניברסיטת תל-אביב – דף ראשי, המשך לפי ההוראות שעל המסך.
תלמידים שאין ברשותם אינטרנט, יוכלו להרשם באמצעות מחשבי היחידה שבבניין שרת "מרכז *הלמידה*" בתאריכים 2-5.10.00 ו-22-24.10.00 בשעות 16:00-9:00.
התלמידים מתבקשים לעקוב אחר *הפרסומים* על *מנת* לא להחמיץ את מועד הרישום. חובה על התלמיד לציין את מספר המסגרת ומספר *החוג המתאים* לחוג הלימוד בו ישוקלל הקורס.

(2) תלמידים המוכיחים כי סיימו בהצלחה בציון 60 לפחות קורס באוניברסיטה אחרת, המקביל לקורס "מתחילים" יוכלו להתקבל לקורס ברמת "מתקדמים" בשפה זו.
תלמידים המוכיחים כי סיימו בהצלחה *בציון 60 לפחות* קורס "מתקדמים" באוניברסיטה אחרת, יהיו זכאים לרמת "פטור" בשפה זו.
(בכפוף לנוהל התיישנות לימודים לתואר ראשון.)

(3) *פתיחת* קורס מותנה במספר התלמידים. לתלמידים שאינם חייבים בשפה, הרישום *יתקיים* ביום ג' **שלפני תחילת הלימודים** בשעות 9.00-13.00 בבניין "יוב", בית-הספר לשפות, קומה א'.

(4) בחינות המיון בשפות פרט לאנגלית תתקיימנה:
א. בתש"ס, ביום ד' 30.8.2000, שעה 9.00.
ב. בתשס"א, ביום ה' 30.8.2001, שעה 9.00.
יש להרשם לבחינות אלה עד ליום 9.8.2000/1 במשרד היחידה בשעות הקבלה.

* קורסי **לאדינו, עדבית מדוברת ושס"י** - **אינם** מוכים **בפטור**

** לשפות **איטלקית וספרדית** יוכלו להירשם תלמידי הפקולטות **אמנויות ורוח** בלבד. בתאריכים הנ"ל רישום לשפות אלה *לתלמידי הפקולטות האחרות* יתקיים **אך ורק** ב- 24.10.00 שעות 16:00-8:00

ז. ערעורים

(1) תלמיד רשאי לערער על ציון עד שבועיים מיום פרסום הציון. ערעור שיוגש לאחר מועד זה לא יתקבל.

(2) ערעורים יש להגיש בכתב בלבד למזכירות היחידה. תשובה תינתן לתלמידים במזכירות היחידה כשבועיים מיום הגשת הערעור.
ערעור שלא יוגש בכתב לא יטופל.

ח. רישום לקורסים

(1) במשך שנת הלימודים נערך הרישום לקורסי אנגלית לקראת כל סמסטר בנפרד הרישום לקורסים בשפות האחרות נערך לקראת תחילת שנת הלימודים בלבד.
להלן תאריכי וסדרי הרישום:

רמה	תאריכי רישום סמסטר א'	תאריכי רישום סמסטר ב'	סדרי הרישום
ב, ג, בסיסי	23-24.10.00	25-26.2.01	בניין ורב 202/3 בין השעות 09:00-13:00 לא כולל שבתות וחגים
בינוני בינוני+מתקדמים, מתקדמים רוח מתקדמים בפקולטות/בייס בהתאם למפרסם בידיעונים	2-23.10.00	25-26.02.01	**מענה קולי: 6428555** בין השעות 08:00-22:00 ובאינטרנט www.tau.ac.il www.ims.tau.ac.il/info/ במקביל לימי הייעוץ בחוגים
שפות אחרות	רישום לכל השפות בתאריכים 2-23.10.00 פרט לשפות **איטלקית, וספרדית, במועדים אלה** יוכלו להירשם תלמידי הפקולטות **אמנויות ורוח** בלבד. רישום לאיטלקית וספרדית לתלמידי הפקולטות האחרות יתקיים ב- 24.10.00 (בלבד) שות 8:00-16:00. כתובת האתרים באינטרנט: www.tau.ac.il או www.ims.tau.ac.il/info/		

תלמידים שאין ברשותם אינטרנט, יוכלו להרשם באמצעות מחשבי היחידה שבבניין שרת "מרכז הלמידה" בתאריכים 2-5.10.00 ו-22-24.10.00 בשעות 9:00-16:00.

מועדי הקורסים וסדרי הרישום לעונת לימודי הקיץ תשס"א:
מחזור א': 10.8.2001-8.7.2001 בוקר וערב
מחזור ב': 14.9.2001-19.8.2001 בוקר וערב
הרישום לקורסים אלה יתקיים בתאריכים: 25-27.6.2001.

כל הקורסים המתקיימים בעונת לימודי הקיץ הם בתשלום.

(2) כל שינוי, או הרשמה מאוחרת יגררו קנס אם הסיבה אינה מוצדקת.

(3) **קורס שלא יבוטל, ייכנס לחישוב שכר הלימוד.**

(4) לקראת מחזורי הקיץ מתקיים רישום נפרד. מועדי ההרשמה מתפרסמים על לוחות המודעות ברחבי האוניברסיטה.

מזכירות היחידה:
משרדי היחידה להוראת שפות נמצאים בבניין וולב קומה ב', חדר 202/3 טל' 6409681.
שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 10.00-12.00, יום ג' גם בין השעות 13.00-15.00.

15. היחידה ללימודי העברית

א. מבחן ידע בעברית - יע"ל

החייבים במבחן ידע בעברית (מבחן יע"ל), מועמדים לתואר ראשון ולתואר שני, בעלי תעודת בגרות שאינה ישראלית, או בעלי תואר ראשון מחו"ל.

דרישה זו חלה על מועמדים לכל החוגים ויחידות הלימוד הקיימים באוניברסיטה (כולל חוגים שבהם שפת ההוראה אינה עברית).

מבחן יע"ל נערך על ידי המרכז הארצי לבחינות ולהערכה במסגרת המבחן הפסיכומטרי בשפות זרות.

במבחן זה יש להוכיח רמת מיומנות לשונית הנדרשת בלימודים אקדמיים.

המבחן מסווג את המועמדים לחמש רמות: נכשל, רמה א', רמה ב', רמה ג', פטור.

ככלל, מועמד שלא נבחן או שלא הגיע לרמה א' לפחות, לא יורשה להתחיל את לימודיו באוניברסיטה, אף אם עמד בתנאי הקבלה של החוג או של יחידת הלימוד שבחר בה.

מועדי בחינות המיון והרישום אליהן מתפרסמים ב"חוברת מידע למועמדים". תוצאות המבחן נשלחות למועמדים ע"י המרכז הארצי לבחינות ולהערכה.

מבחן המיון מיועד למועמדים בלבד.

ב. מועד אחרון להשגת ה"פטור" בעברית

התלמידים חייבים להתחיל את לימודי השפה העברית מיד עם תחילת לימודיהם. עליהם להגיע לרמת "פטור" לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודיהם באוניברסיטה. כללים אלו חלים גם על תלמידים המחליפים חוג או מסלול לימודים. ועדות ההוראה הפקולטטיות רשאיות לאשר, על בסיס אישי, דחייה בהשגת ה"פטור" לתלמידים (הן לתלמידי התואר הראשון והן לתלמידי התואר השני) – כל מקרה לגופו של עניין.

ג. פטורים מן המבחן

פטורים מן המבחן זכו מלימודי עברית לעולים מועמדים שימציאו אישור על לימודיהם לפי הפירוט הבא:

1. בעלי תעודת בגרות ישראלית
2. מועמדים שנבחנו בבחינת הכניסה הפסיכומטרית בעברית.
3. בוגרי מוסדות אשר הוסמכו ע"י המועצה להשכלה גבוהה להעניק תארים אקדמיים.
4. בעלי "פטור" בעברית מאוניברסיטה אחרת בארץ.
5. בוגרי מכללת שזר לחינוך ויהדות בבואנוס איירס, ארגנטינה.
6. בוגרי שלוש שנות לימוד בבית הספר לאחיות.
7. מי שעמדו בהצלחה בבחינה שמקיימת המועצה להנחלת הלשון ("הבחינה הירושלמית").
8. מסיימי כיתה י', שלמדו בישראל עשר שנים רצופות לפחות בבתי ספר ששפת ההוראה בהם היא עברית.

ד. קורסים

כדי להגיע לרמת "פטור" בעברית תייבים התלמידים לעמוד בהצלחה בקורסים כמפורט להלן:

תלמיד שסווג לרמה א' לעמוד בשלושה קורסים סמסטריאליים (רמות א',ב' וג') – 8 שעות בשבוע.
תלמיד שסווג לרמה ב' חייב בשני קורסים סמסטריאליים (רמות ב' וג') – 6 שעות בשבוע.

תלמיד שסווג לרמה גי חייב בקורס סמסטריאלי אחד (רמה ג') — 6 שעות בשבוע.
מערכת השעות של שיעורי העברית תפורסם על לוח המודעות של היחידה.
הרישום לקורסים ייערך שבוע לפני פתיחת הלימודים בכל סמסטר במשרד היחידה ללימודי העברית.

ה. קורס קיץ מרוכז

היחידה ללימודי העברית עורכת קורס קיץ מרוכז (בחודשים אוגוסט-ספטמבר) בכל הרמות. ההשתתפות בקורס זה כרוכה בתשלום מיוחד (גובה התשלום יפורסם באביב). תלמידים ששכר הלימוד שלהם באוניברסיטה ממומן ע"י משרד הקליטה ולא למדו במכינה — זכאים להשתתפות משרד הקליטה בשכר הלימוד של הקורס המרוכז.
הרישום לקורסי הקיץ ייערך במשרד היחידה ללימודי העברית. אין האוניברסיטה מחויבת השתתפות בקורס זה. הוא מיועד למועמדים ולתלמידים שלא הגיעו לרמה א' במבחן, או המבקשים לקבל "פטור" בעברית שלא במסגרת שנת הלימודים.

מזכירות היחידה:
משרד היחידה ללימודי עברית נמצא במעונות הסטודנטים, בניין ב', כניסה 4,
טל' 6408947 - 03
פקס 6407426 - 03
דואר אלקטרוני: hebrew@post.tau.ac.il
שעות הקבלה: ימים א'-ה' בשעות 08:30-13:00.

העישון באוניברסיטה מותר רק בפינות הכתומות.
חל איסור מוחלט על עישון בחדרי הרצאות ואולמות.

לימודי התואר הראשון

1. תנאי הקבלה ללימודי התואר הראשון

א. תנאי קבלה כלליים.
ב. תנאי קבלה מיוחדים לכל יחידת לימוד.

א. תנאי קבלה כלליים:

(1) זכאות לתעודת בגרות העונה על דרישות האוניברסיטה.*
(2) עמידה בבחינת הכניסה הפסיכומטרית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה.*
(3) ידיעת השפה האנגלית -
המועמדים לרוב יחידות הלימוד חייבים להגיע לרמת "בינוני" עד תחילת שנת לימודיהם הראשונה. בחלק מהיחידות נדרשת רמה גבוהה יותר.
פרטים בפרק "היחידה להוראת שפות" במבוא זה וכן ב"חוברת מידע למועמדים".
(4) ידיעת השפה העברית -
מועמד, שאין כידו תעודת בגרות ישראלית ונבחן בבחינה הפסיכומטרית בשפה זרה, חייב להיבחן במבחן המיון בעברית ולהכיר רמת מיומנות לשונית הנדרשת ללימודים אקדמיים (רמה א' לפחות). כל זאת לפני תחילת לימודיו באוניברסיטה.
פרטים בפרק "היחידה ללימודי העברית" במבוא זה.

ב. תנאי קבלה של יחידות הלימוד

ועדות הקבלה של יחידות הלימוד קובעות את תנאי הקבלה אליהן. החלטותיהן סופיות ואינן ניתנות לערעור, חוץ ממקרה של מועמד בעל נתונים אקדמיים חדשים, אשר לא הובאו לידיעת ועדת הקבלה, והוגשו במועד.

החלטות ועדות הקבלה כוחן יפה רק לסמסטר אליו ביקש המועמד להתקבל. מועמד שהתקבל ולא התחיל בלימודיו באותו סמסטר, או לא סיים סמסטר אחד או שנת לימודים אחת לפחות, חייב להירשם ולעבור את הליך הקבלה שוב. ראה פרק "חידוש לימודים" במבוא זה.
פרטים על תנאי הקבלה - ב"חוברת מידע למועמדים".

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון**:

"....

3. תלמיד מן המניין

3.1 תלמיד שהינו בעל תעודת בגרות שנרשם ללימודים לקראת תואר ראשון, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל וקבלתו אושרה ע"י ועדת הקבלה.
3.2 תלמיד לקראת תואר ראשון אשר התקבל ללימודים במעמד זה לאחר לימודים קודמים במוסד מוכר להשכלה גבוהה או במוסד שעימו יש לאוניברסיטה הסכמי אקרדיטציה.
3.3 תלמיד כאמור בסעיפים 3.1 או 3.2 הממשיך לימודיו עפ"י כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.
3.4 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 4.4, 5.5.

* ראה ב"חוברת מידע למועמדים".
** קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

4. תלמיד שלא מן המניין

4.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר ראשון אשר חסר לו ציון במקצוע אחד להשלמת תעודת בגרות וקבלתו במעמד זה אושרה ע"י ועדת קבלה.

4.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתעודת בגרות תוך פרק זמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.

4.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

4.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם יעמוד בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד ויהיה זכאי לתעודת בגרות.

5. תלמיד על תנאי

5.1 תלמיד כמשמעותו בסעיפים 3.1, 3.2, אשר הוטל עליו להשלים תנאי או תנאים מאלה המפורטים להלן בסעיף זה:

5.1.1 להוכיח ידיעת השפה העברית

5.1.2 להוכיח ידיעת שפה זרה

5.1.3 להשלים מטלה מסויימת כפי שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.

5.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/ות שהוטלה/ו עליו תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה אשר לא יעלה על שנת לימודים אחת. במקרים מיוחדים, רשאית ועדת ההוראה של הפקולטה לאשר לתלמיד על תנאי המשך לימודים במעמד זה לשנת לימוד נוספת, אך בשום מקרה לא יותר לתלמיד ללמוד במעמד זה תקופה שתעלה על שתי שנות לימוד.

5.3 תלמיד על תנאי חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד. בנוסף לכך הוא חייב במילוי התנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים וזאת תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.

5.4 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

5.5 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד - תוך פרק הזמן שנקבע.

5.6 לא עמד התלמיד כנ"ל בתנאי האמור תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך בלימודיו ולא יהיה זכאי לתואר אקדמי.

6. מועמד לתלמיד

מועמד לתלמיד - מי שאינו עונה על דרישות הקבלה הכלליות של האוניברסיטה אשר נתקבל - במקרים חריגים בלבד וכאמור בסעיף 6.1 להלן - כמועמד לתלמיד.

6.1 מועמד לתלמיד יתקבל במעמד זה רק עפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד, שאושרה ע"י הרקטור או סגנו. כדרך כלל לא יתקבל מועמד לתלמיד אלא בגיל 30 ומעלה.

6.2 מועמד לתלמיד מתקבל לשנת לימודים אחת. הרקטור או סגנו יבדוק את הישגי המועמד בשנת הלימודים הראשונה ויהיה רשאי להאריך את לימודיו במעמד זה בשנת לימודים נוספת.

6.3 מועמד לתלמיד לא יהא במעמד זה תקופה העולה על שתי שנות לימוד.

6.4 מועמד לתלמיד חייב בשנת הלימודים הראשונה להשיג ממוצע של 80 או יותר בתכניות לימודים שתבלול לפחות 20 שעות שנתיות.

6.5 מועמד לתלמיד חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד ורשאים הרקטור או סגנו וועדת הקבלה של הפקולטה להוסיף על דרישות אלה לימודים המיועדים להשלים את השכלתו הכללית.

6.6 מועמד לתלמיד זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים תוך ציון מעמדו.

6.7 מועמד לתלמיד לא יהיה זכאי לתואר אקדמי כל עוד הוא במעמד זה.
6.8 מועמד לתלמיד יאושר כתלמיד מן המניין ויוכרו לימודיו בתוקף למפרע אם נתמלא אחד התנאים הבאים:
6.8.1 עמד בדרישות המפורטות בסעיף 6.4 והרקטור או סגנו, לאחר קבלת חוות הדעת של ועדת ההגראה, החליט כי לימודיו והישגיו בלימודים מצדיקים אישורו כתלמיד מן המניין באוניברסיטה.
6.8.2 השלים את תעודת הבגרות ועמד בדרישות הקבלה של יחידת הלימוד.

7. תלמיד במעמד מיוחד

7.1 תלמיד שעפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים למקצוע/ות מסויים/ים בתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר הראשון והוא אינו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב, אשר חל עליו לפחות אחד מהתנאים הבאים: -
7.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.
7.1.2 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.
7.1.3 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסויימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי.
7.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.
7.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי. לימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם כן תחליט ועדת ההוראה הפקולטטית אחרת.
7.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו.

"...."

3. הכרה בלימודים קודמים

א. הכרה בלימודים ממוסד אקדמי אחר

תלמיד אשר למד במוסד אקדמי מוכר לימודים לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה", ומעוניין להמשיך את לימודיו לתואר באוניברסיטת תל-אביב, יפנה לוועדת ההוראה של החוג או הפקולטה או למי שהוסמך על-ידו בבקשה כי לימודיו יוכרו כחלק מחובותיו לתואר.
תלמיד, כאמור, חייב לעבוד את תהליכי הרישום והקבלה הרגילים לאוניברסיטה, במועדים הרשמיים.
בכל מקרה, על התלמיד ללמוד באוניברסיטת תל-אביב לפחות 1/3 מתכנית הלימודים ולא פחות משנת לימודים אחת (בכל אחד ממרכיבי מסלול לימודיו). פקולטה רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.
יובהר כי תלמיד כנ"ל חייב ללמוד את לימודי השנה השלישית (כולל סמינריונים) באוניברסיטת תל-אביב.
ציונים המהווים בסיס לפטור מקורסים באוניברסיטת ת"א אינם נכללים בשקלול ציון הגמר.
תלמיד שסיים לימודיו באוניברסיטת תל-אביב לאחר שקיבל, על-סמך לימודים במוסד אחר, פטור מחלק ממקצועות הלימוד, יהיה זכאי לקבל את התואר בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, אם למד באוניברסיטת תל-אביב מכסת שעות לימודים כמפורט בנספח לינוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ...".

ב. התיישנות לימודים לתואר ראשון*

1. מטרה

מטרת נוהל זה לקבוע את המועדים ואת התנאים שבהם יתיישנו לימודים לתואר ראשון שהופסקו לפני שהתלמיד היה זכאי לתואר.

2. הגדרות

בנוהל זה:

2.1 **"האוניברסיטה"** אוניברסיטת תל-אביב.

2.2 **"הרקטור"** רקטור האוניברסיטה.

2.3 **"אוניברסיטה אחרת"** מוסד להשכלה גבוהה (בארץ או בחו"ל) שהאוניברסיטה מכירה בלימודים בו - כולם או חלקם - לצורכי קבלת פטור מקורסים אצלה.

2.4 **"קורס"** כל אחד מהקורסים במסגרת תכנית הלימודים לתואר ראשון הניתנים באוניברסיטה או באוניברסיטה אחרת אם הם מקנים פטור מקורסים באוניברסיטת תל-אביב.

2.5 **"הפסקת לימודים"** הפסקה בלימודים לקראת תואר ראשון באוניברסיטה, ביוזמת התלמיד או ביוזמת האוניברסיטה, תהיה סיבת ההפסקה אשר תהיה.

2.6 **"תלמיד"** סטודנט באוניברסיטה שבלימודיו לתואר ראשון חלה הפסקת לימודים.

3. תכנית לימודים לאחר הפסקה

תלמיד המחדש את לימודיו יחויב במלוא תכנית הלימודים שתנהג בעת חידוש לימודיו למעט אותם קורסים שבהם עמד בהצלחה, שלימודיו בהם לא התיישנו בין לאור הוראות סעיף 4 שלהלן ובין מכוח החלטה עפ"י הסעיפים 5 או 6 שלהלן.

4. הפסקה שאין עמה התיישנות

הפסקת לימודים לתקופה של עד שנתיים קלנדריות לא תגרום להתיישנות הקורסים שבהם עמד התלמיד בהצלחה בתקופה שקדמה להפסקה כאמור.

5. הפסקה שאפשר שתהיה עמה התיישנות

5.1 בכל מקרה של הפסקת לימודים לתקופה העולה על שנתיים קלנדריות אך אינה עולה על חמש שנים כאלה, יידון נושא ההכרה בקורסים שבהם עמד התלמיד בהצלחה לפני הפסקת הלימודים בוועדת הוראה יחידתית (במקום שישנה כזו)
או בוועדת הוראה פקולטטית (במקום שאין בנמצא ועדה יחידתית).

5.2 ועדת ההוראה תבדוק, בין היתר, את הציונים שהשיג התלמיד בקורסים האמורים בסעיף 5.1 ואת השיטות שהלו בתכני קורסים אלה, ותהיה רשאית לקבוע כי לא תחול התיישנות על הקורסים, כולם או חלקם, או כי חלה התיישנות על הקורסים הנ"ל והתלמיד חייב ללמוד מחדש את מלוא תכנית הלימודים.

6. הפסקה שיש עמה התיישנות

אם עלתה תקופת הפסקת לימודיו של תלמיד על חמש שנים קלנדריות, תחול – בכפיפות לאמור בסעיף 7 שלהלן - התיישנות מלאה על כל הקורסים שלמד התלמיד לפני הפסקת לימודיו.

7. חריגים להפסקה שיש עמה התיישנות

במקרים מיוחדים יהיו הרקטור או סגנו רשאים לקבוע כי קורסים שבהם עמד תלמיד בהצלחה קודם שהפסיק לימודיו, לתקופה העולה על חמש שנים, לא יתיישנו, אם יתקיימו **כל** התנאים שלהלן:

7.1 ועדת הוראה פקולטטית תגיש בכתב המלצה מנומקת על כך.

7.2 ציון התלמיד בכל אחד מקורסים אלה יהיה "טוב" לפחות.

7.3 בכל מקרה לא יעלה היקף ההכרה בקורסים מלפני הפסקת לימודיו על שני שלישים (2/3) מתכנית הלימודים שתנהג בעת חידוש הלימודים, והתלמיד יחויב, על כן, ללמוד לפחות שליש (1/3) מתכנית הלימודים שתנהג אותה עת.

* מתוך נוהל "התיישנות לימודים לתואר ראשון"

8. כללי מינימום

הכללים המפורטים בנוהל זה הם כללי מינימום כלל-אוניברסיטאיים ובל פקולטה רשאית לקבוע ללומדים בה כללים מחמירים מאלה. תלמיד המחדש לימודים לאחר *הפסקה העולה על חמש שנים* חייב להיבחן בבחינת מיון באנגלית (אמי"ר) לפני חזרתו ללימודים ולהוכיח בה רמת "מתקדמים" לפחות.

4. לימודים לאחר תואר (תכנית לימודים נוספת בלימודי התואר הראשון)

א. בתכנית דו־חוגית:

1. בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" (וכן בעלי תואר "בוגר במוזיקה" מאוניברסיטת ת"א או בעלי תואר אקדמי ראשון ממוסד מוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה) או בעלי תואר "מוסמך אוניברסיטה" אשר מעוניינים ללמוד חוג לימודים נוסף מתוך תכנית דו-חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת בכפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו *תהליכי* רישום וקבלה רגילים. על תלמידים אלה להשתתף במלוא מכסת שעות הלימוד - כמתחייב מתכנית הלימודים של החוג.
2. בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" אשר מעוניינים ללמוד חוג לימודים נוסף מתוך תכנית דו-חוגית לקראת התואר הראשון, בתחום דיסציפלינרי קרוב *לתחום הלימודים הקודם*, יוכלו לעשות זאת בכפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים ויידרשו *להשתתף בשני שלישים ממכסת שעות הלימוד* - כמתחייב מתכנית הלימודים של החוג.

עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת, המקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו תחום (כפוף לתנאי קבלה).

ב. בתכנית חד־חוגית:

בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה", *המבקשים* ללמוד חוג נוסף *בתכנית* חד-חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת כפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה *רגילים*.

בעלי תואר כנ"ל, הלומדים לתואר בוגר בתכנית חד-חוגית בתחום לימודים קרוב – ועדת ההוראה היחידתית רשאית לאשר להם "פטור" מקורסים חופפים בהיקף של עד מחצית מתכנית הלימודים הנדרשת באותו חוג.

עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת המקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו תחום (כפוף לתנאי הקבלה).

5. חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר

א. *חובות כלל-אוניברסיטאיות:*

חינוך גופני - כל תלמיד חייב להשתתף בקורס סמסטריאלי אחד בחינוך גופני בשנת לימודיו הראשונה לקראת התואר הראשון באוניברסיטה. כמו כן על התלמיד להשתתף בקורס סמסטריאלי נוסף מתוך האפשרויות הבאות:

1. בחינוך גופני.
2. *קורס עיוני מתוך לפקולטה בה לומד התלמיד*, בהתאם לקביעת ועדת ההוראה הפקולטטית. (החלטה זו חלה על תלמידים שהחלו את לימודיהם באוניברסיטה בשנה"ל תשנ"ז ואילך).
3. פעילות חברתית בהיקף של 3 ש"ס (ראה פירוט בפרק דקנאט הסטודנטים).

"פטור" באנגלית - ראה פרק "היחידה להוראת שפות".

"פטור" בעברית - לבעלי תעודת *בגרות מחו"ל* ראה פרק "היחידה ללימודי העברית".

סידור שכר-לימוד - עיקרי תקנות שכר הלימוד מתפרסמים בחוברת "שכר לימוד", הנשלחת לכל תלמיד יחד עם הודעת התשלום בחודש יולי. הודעות התשלום לתלמידים חדשים ולמחדשי לימודים נשלחות בהתאם לתאריך ההתקבלות או ביצוע חידוש הלימודים. תלמיד שלא קיבל הודעות לתשלום יפנה למשרד לשכר לימוד. אין בקבלת הודעת התשלום משום אישור האוניברסיטה בדבר זכאותו של התלמיד להמשיך בלימודיו אם המשך הלימודים מותנה בתנאי המעבר של הפקולטה או בהשלמת חובות אקדמיות ואחרות המוטלות על התלמיד.

אי-קבלת הודעה או התראה מהאוניברסיטה בדבר אי-מילוי הדרישות האקדמיות אינה פוטרת את התלמיד ממילוי חובותיו כמפורט לעיל.

ב. תנאי המעבר המיוחדים לכל תכנית לימודים מפורטים בהמשך ידיעון זה, בפרק הדן בתכנית הלימודים של הפקולטה או ביה"ס.

6. משך הלימודים לתואר ראשון

משך הלימודים לתואר ראשון ביחידות הלימוד השונות אינו אחיד. פקולטות רשאיות לקבוע משך זמן מקסימלי לסיום החובות לתואר הראשון. מתבונת הלימודים הרגילה לתואר ראשון היא תכנית לימודים מלאה. עם זאת, בחוגים בהם אין חובה ללמוד לימודים מלאים, ניתן יהיה ללמוד לימודים חלקיים בהיקף שלא יקטן מ-50%. תלמיד אשר מסיבה כלשהי יבקש ללמוד בהיקף קטן מ-50% יפנה בבקשה מנומקת מראש לוועדת ההוראה היחידתית.

7. תלמידים מצטיינים בלימודים לקראת תואר "בוגר אוניברסיטה"

מדי שנה, לקראת סוף הסמסטר הראשון, בוחר הרקטור את התלמידים המצטיינים בשנת הלימודים החולפת. הרקטור מעניק לתלמידים אלו תעודות הצטיינות בטכס מיוחד.

8. הענקת תארים ותעודות

תעודות מוענקות אחת לשנה בטכסים פקולטטיים מיוחדים. עד למועד הטכס ניתן לקבל אישורי זכאות לתואר במזכירות הפקולטה.

הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

ציון הצטיינות או הצטיינות יתרה בתעודת "בוגר אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.

תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת בוגר בהצטיינות הוא ציון סופי לתואר - 85 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה.

כללים אלה הינם כללי מינימום וכל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

תלמידים המסיימים לימודיהם במסלול דו-חוגי, תצוין הצטיינות או הצטיינות יתרה בתעודתם רק אם הצטיינו בכל אחד משני החוגים.

תלמידים המסיימים חוג ראשי וחוג משני, או חוג מורחב וחטיבות, תצוין ההצטיינות בתעודותיהם אם הממוצע המשוקלל של הציונים הסופיים בחוג הראשי ובחוג המשני, או בחוג המורחב ובחטיבה/ות, יעמוד בקריטריוני ההצטיינות.

פרטים מלאים (כולל בדבר הענקת תואר בהצטיינות לתלמיד המסיים תכנית לימודים חלקית או חוג אחד בלבד באוניברסיטה) - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 011-12 בהוראות האוניברסיטה).

לימודי התואר השני

1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני

רשאים להירשם ללימודים לקראת התואר השני מועמדים בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" או בעלי תואר זהה המוענק ע"י מוסד להשכלה גבוהה, בציון גמר "טוב" (75) לפחות.
כל פקולטה או יחידת לימוד, מוסמכת לקבוע תנאי קבלה מיוחדים נוספים.
במקרים חריגים, יוכלו להרשם מועמדים אשר ציון הגמר שלהם נמוך מ"טוב" אך לא נמוך מ-70. אם יתקבלו, יהיה מעמדם "על תנאי" ויהיה עליהם להשלים חובות שיוטלו עליהם ע"י ועדת הקבלה היחידתית, תוך פרק זמן שייקבע על ידה, ושלא יעלה על שנת לימודים אחת.
כן יוכלו להרשם מועמדים בעלי תואר אקדמי ראשון מוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה, אשר אינו זהה לתואר "בוגר אוניברסיטה" המוענק על ידי אוניברסיטת תל-אביב.
מועמדים אלה ידרשו לעמוד בתנאי קבלה כפי שייקבע בכל פקולטה או יחידת לימוד.

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני*

"... **8. תלמיד מן המניין**

8.1 תלמיד שהינו בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, שנרשם ללימודים לקראת תואר שני, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל ובקשתו אושרה ע"י ועדת הקבלה של יחידת הלימוד.

8.2 תלמיד כאמור בסעיף 8.1 הממשיך לימודיו על פי כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.

8.3 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 9.4, 10.4.

9. תלמיד שלא מן המניין

9.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר שני אשר לא השלים את הדרישות לתואר בוגר אוניברסיטה. קבלתו של תלמיד כנ"ל הינה במקרים חריגים בלבד.

9.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.

9.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

9.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים תוך פרק הזמן שנקבע.

10. תלמיד על תנאי

10.1 במקרים מיוחדים מתקבל כתלמיד על תנאי ללימודי התואר "מוסמך" בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" אשר:

10.1.1 ציונו הסופי בלימודי התואר "בוגר" הינו נמוך מ"טוב".

10.1.2 הוטל עליו, בהתאם לכללי האוניברסיטה ו/או יחידת הלימוד, להשלים מטלות מסויימות כגון: השגת ממוצע ציונים מסויים בלימודי השנה הראשונה, הוכחת ידיעת שפה (עברית או אחרת).

10.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/המטלות שהוטלו עליו תוך פרק הזמן שיקבע ע"י ועדת הקבלה/ההוראה ואשר לא יעלה על שנת לימוד אחת.

10.3 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

* קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

10.4 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובדרישות האקדמיות של יחידת הלימוד בה הוא לומד.

10.5 לא עמד תלמיד כנ"ל בתנאי שהוטל עליו תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך לימודיו.

11. תלמיד במעמד מיוחד

11.1 תלמיד שעל פי החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים במקצוע/ות מסויים/ים מתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר "בוגר" או "מוסמך" ואשר איננו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב אשר חל עליו לפחות אחד התנאים הבאים:

11.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.

11.1.2 הינו בוגר מכללה שהוכרה כמוסד להשכלה גבוהה.

11.1.3 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.

11.1.4 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסוימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי או תעודה.

11.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.

11.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי ולימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם תחליט ועדת ההוראה הפקולטטית אחרת.

11.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו..."

3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית

דרישות בשפה האנגלית ראה בפרק "היחידה להוראת שפות".
דרישות בשפה העברית - ראה בפרק "היחידה ללימודי העברית".
ועדות ההוראה היחידתיות רשאיות לאשר, על בסיס אישי, דחייה בהשגת ה"פטור" בעברית ובאנגלית לתלמידים עולים חדשים - כל מקרה לגופו של עניין.

4. מכסת לימודי התואר השני

מכסת הלימודים לתואר השני (לרבות סמינריונים) תהיה 360 שעות מצטברות או 28 שעות סמסטריאליות לפחות.
מכסת שעות הלימודים לתלמיד שקיבל פטור מקורסים על סמך לימודים קודמים לתואר שני באוניברסיטה מוכרת אחרת תהיה:

א. במסלול עם עבודת גמר - לפחות מחצית ממכסת שעות הלימוד לתואר הנלמד וכן עבודת גמר.

ב. במסלול ללא עבודת גמר - לפחות שני שלישים ממכסת שעות הלימוד לתואר הנלמד וכן מטלות נוספות כגון פרוייקט, בחינת גמר וכו'.

5. משך הזמן התקני והמקסימלי לסיום לימודים לקראת תואר "מוסמך"

על התלמיד לסיים את כל חובותיו לקראת התואר השני תוך חמש שנים לכל היותר מתחילת לימודיו (כולל הפסקות לימודים).
פקולטה רשאית לקבוע משך זמן מקסימלי קצר יותר לסיום לימודים לקראת התואר השני.
במקרים יוצאי דופן רשאיות ועדת ההוראה הפקולטטית או ועדת תואר שני פקולטטית לאשר חריגה מכלל זה.
משך זמן תיקני להשלמת לימודי התואר השני הינו שנתיים.

6. עבודת גמר

עבודת הגמר תוגש בשפה העברית. במקרים מיוחדים, כמו מגבלות שפה או שהמקצוע מחייב, רשאית ועדת ההוראה הפקולטטית לתואר שני, בהמלצת המנחה, לאשר כתיבת העבודה בשפה אחרת. במקרה זה יכתב תקציר בשפה העברית.
אין האוניברסיטה מתירה הכנת עבודות גמר חסויות.
העבודה תוגש במספר עותקים, כפי שתקבע ועדת תואר שני פקולטטית.

7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר

במספר חוגים קיים מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר.
פרטים מדויקים - ראה בידיעוני הפקולטות.
תלמידים אשר סיימו לימודיהם לתואר שני במסלול זה, רשאים, בשלב מאוחר יותר, להגיש עבודת גמר. תלמידים אלה לא יקבלו תעודת מוסמך נוספת וציון עבודת הגמר לא ישוקלל עם הציונים בלימודי התוסמך.

8. שקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני

כל פקולטה מוסמכת לקבוע את אופן שיקלול הציון הסופי לתואר "מוסמך". מרכיבי הציון הם: ציון עבודת הגמר (במסלול בו נדרשת עבודת גמר), ציון בחינת הגמר וכן ציוני התלמיד בקורסים. בעבודות הסמינריוניות וכיו"ב לא ניתן לשפר ציון לאחר שקלול ציון הגמר וקבלת אישור הזכאות לתואר.

9. הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

ציון הצטיינות או הצטיינות יתרה בתעודת "מוסמך אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.
תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת מוסמך בהצטיינות הוא ציון סופי 90 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה. כללים אלה הם בבחינת כללי מינימום. כל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.
פרטים מלאים - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראת האוניברסיטה).

10. לימודים לקראת התואר מוסמך בשתי מגמות התמחות באותו חוג

בעל תואר מוסמך אשר סיים לימודיו במגמת התמחות אחת ומעוניין ללמוד לימודי תואר שני במגמת התמחות נוספת באותו חוג, יוכל לעשות כן כפוף לאישור ועדת ההוראה היחידתית. עם השלמת לימודיו במגמה הנוספת (כולל הגשת עבודת גמר - אם הוא לומד בתכנית עם עבודת גמר) תוענק לתלמיד תעודה של לימודים לאחר תואר.

11. תואר מוסמך נוסף בתחום לימודים קרוב

בעל תואר מוסמך, המבקש ללמוד לקראת תואר מוסמך נוסף בתחום לימודים קרוב, יידרש להשלים שני שלישים לפחות ממכסת שעות הלימוד, כמתחייב מתכנית הלימודים, ולכתוב עבודת גמר נוספת.

לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים"

הערה: האמור להלן כולל קטעים מתוך הוראות האוניברסיטה - "תקנון תלמידי מחקר" - המובאים לצורך מתן מידע כללי ולא מחייב. על התלמיד לעיין בנוסח השלם של "תקנון תלמידי מחקר" ובתקנון היחידתי, שאותם ניתן לקבל במזכירות תלמידי מחקר היחידתית.
התקנון היחידתי יכול שיקבע תנאי קבלה, דרישות וחובות מיוחדים נוספים ו/או מחמירים מאלה שנקבעו בתקנון האוניברסיטאי.

"...

1. בתקנון זה:
   1.1 "האוניברסיטה" - אוניברסיטת תל-אביב.
   1.2 "דוקטור לפילוסופיה" - לרבות התואר דוקטור למשפטים, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.
   1.3 "תלמיד שלב א'" - מי שהתקבל ללימודי תואר "דוקטור לפילוסופיה" ותכנית המחקר שלו טרם אושרה.
   1.4 "תלמיד שלב ב'" - מי שתכנית המחקר שלו לתואר "דוקטור לפילוסופיה" אושרה.
   1.5 "ועדה יחידתית" - ועדה יחידתית לתלמידי מחקר.

2. התארים "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D.) ו"דוקטור למשפטים" (J.S.D.) הם התארים הגבוהים ביותר הניתנים מטעם אוניברסיטת תל-אביב, והם מוענקים מטעם האוניברסיטה ולא מטעם יחידת לימוד כלשהי בתוכה.

3. לשם קבלת התואר על התלמיד:-
   3.1 לעמוד בהצלחה בתכנית הלימודים שנקבעה לו.
   3.2 לבצע מחקר עצמאי ומקורי שיש בו משום תרומה ייחודית לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר, ולהגישו כ"עבודת דוקטור".
   3.3 להוכיח שליטה בחומר הרקע ובספרות המקצועית בתחום הנחקר.

...

תנאי קבלה ללימודים

36. מועמדים יתקבלו ללימודי התואר "דוקטור לפילוסופיה" בשני מסלולים: המסלול הרגיל והמסלול הישיר.

...

המסלול הרגיל

38. רשאי לפנות לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל כמועמד למסלול זה:-
   38.1 מי שקיבל את התואר "מוסמך אוניברסיטה" או "דוקטור לרפואה" (M.D.) בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, והכין עבודת גמר שציונה הוא 85 לפחות.
   38.2 במקרים של הישגים לימודיים או מחקריים מיוחדים, תוכל הוועדה היחידתית לאשר חריגה מן הציונים המינימליים הנקובים בסעיף 38.1. זאת, באישור הוועדה האוניברסיטאית.

39. בעל תואר מוסמך באוניברסיטה, או באוניברסיטה מוכרת אחרת בארץ או בחו"ל, שקיבל את התואר בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, אך ללא עבודת גמר, יוכל להיות לתלמיד שלב א' רק לאחר שימלא את המטלות שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית. המטלות יכללו, בכל מקרה, עבודת מחקר השקולה מבחינת היקפה ורמתה לעבודת גמר.

40. תלמיד שלב א' יהיה חייב, תוך שנה אחת ובמקרים מיוחדים תוך שנתיים:
   40.1 לעמוד בלימודים והשתלמויות כפי שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית.

40.2 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמיד מחקר, לשמש כמנחהו.
40.3 להגיש - לאחר שסיים את הלימודים וההשתלמויות שהוטלו עליו -תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.

...

42. לא תדחה ועדה יחידתית תכנית מחקר מבלי שתאפשר למנחה המיועד לחוות דעתו לגבי הנימוקים שהועלו כנגדה.
43. לא תאושר תכנית מחקר לעבודת דוקטור חסוייה.

המסלול הישיר

44. רשאים לפנות לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל למסלול זה: -
44.1 תלמידים מצטיינים, שקיבלו את התואר "בוגר" בציון משוקלל של 90 לפחות בתכנית תלת-שנתית, או 85 לפחות בתכנית ארבע-שנתית.

44.2 הוועדה היחידתית רשאית לקבוע בתקנונה קריטריונים הולמים אחרים לקבלה למסלול הישיר. קריטריונים אלה יכולים להביא בחשבון גם את הישגיו של תלמיד לתואר שני במסגרת לימודיו ומחקרו לקראת תואר זה.
45. ועדה יחידתית תהיה רשאית לאשר בקשה להתקבל למסלול הישיר או לדחותה, לפי שיקול דעתה.
46. תלמיד שלב א' על תנאי שהתקבל למסלול זה בהתאם להוראת ס"ק 44.1 או 44.2 יהיה חייב בלימודי השלמה מתוך לימודי התואר השני כפי שייקבעו על ידי הוועדה היחידתית.
47. תלמיד שלב א' על תנאי, שהשלים את לימודי ההשלמה לשביעות רצון הוועדה היחידתית, יהיה חייב לעמוד ב"בחינת כשירות" לשם בדיקת ידיעותיו בתחום התמחותו וכושרו בעבודה מחקרית עצמאית. מועד הבחינה, היקפה, תכנה, צורתה והרכב הבוחנים בה ייקבעו על ידי הוועדה היחידתית.
48. תלמיד שלב א' על תנאי שעמד ב"בחינת הכשירות" יהיה לתלמיד שלב א'.
לא עמד תלמיד שלב א' על תנאי ב"בחינת הכשירות", ייחשבו לימודיו במסגרת המסלול הישיר כחלק מלימודיו לתואר מוסמך.
49. תלמיד שלב א' יהיה חייב:
49.1 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמידי מחקר, לשמש כמנחהו.
49.2 להגיש, תוך 6 חודשים מהמועד בו נערכה "בחינת הכשירות", ובאישור מיוחד של הוועדה היחידתית תוך שנה ממועד זה, תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.

...

מהלך הלימודים והמחקר

64. הוועדה היחידתית תקבע תכנית לימודים לכל תלמיד, תוך התחשבות בהמלצת המנחה.
65. תלמיד מחקר חייב להזכיר, בזמן שייקבע על-ידי הוועדה היחידתית, ידיעת שפה או שפות ברמה המאפשרת לו להבין כראוי את הספרות המקצועית הרלוונטית; ועדה יחידתית רשאית להטיל על התלמיד לימודי שפה נוספים בהיקף וברמת מיומנות שייקבעו על-ידה.
66. תלמיד יהיה חייב לפעול בהתאם לסדרי ההנחייה שיותוו על-ידי המנחה.
67. מחקרו של תלמיד יבוצע באוניברסיטה או באחד ממבוני המחקר המסונפים לה.
במקרים מיוחדים, רשאית הוועדה היחידתית להתיר את ביצוע המחקר במוסד אקדמי או במוסד מחקר מוכר אחר, ובלבד שהתלמיד ישהה באוניברסיטה משך שנה אחת לפחות.
68. תלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר את הדו"ח בחתימתו ויעבירו לוועדה היחידתית.
69. לא התקדם תלמיד בלימודיו או במחקרו בצורה נאותה, רשאית הוועדה היחידתית, בהתייעצות עם המנחה, להחליט על ביטול רישומו כתלמיד.
70. תלמיד יהיה רשאי, באישור בכתב של המנחה, לפרסם חלק ממחקרו תוך כדי ביצוע עבודת המחקר.
חובה על התלמיד לציין כי הפרסום הוא חלק מעבודת מחקר הנכתבת באוניברסיטת תל-אביב.

71. על התלמיד להגיש את עבודת הדוקטור תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבל כמועמד. כל חריגה מפרק הזמן הנקוב לעיל טעונה אישור הוועדה היחידתית.
72. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה הוועדה היחידתית אחרת והוועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.
73. השתנה נושא המחקר או הרכב ההנחייה, תאריך הוועדה היחידתית את משך ביצוע עבודת המחקר לפרק זמן נוסף, בהתחשב בשינוי האמור.
74. במקרים מיוחדים תוכל הוועדה היחידתית, על פי בקשה מנומקת של תלמיד ובהמלצת המנחה, לאפשר לתלמיד הפסקה בלימודיו לתקופה של עד שנה.

...

הענקת תואר

98. לאחר סיום כל הליכי אישור עבודת הדוקטור, יודיע יו"ר הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמיד, בכתב, על הענקת התואר.
העתקים מהודעה זו יישלחו למנחה, ליו"ר הוועדה היחידתית, לדיקאן, לראש היחידה ולמזכיר האקדמי.
99. תלמיד יהיה זכאי לשאת את התואר ממועד קבלת ההודעה האמורה בסעיף 98, וההודעה תשמש באישור זמני לזכותו זו.
100. לאחר משלוח ההודעה האמורה בסעיף 98 יכריז יו"ר הוועדה היחידתית או אחד מחבריה, במסגרת הפקולטה ובמידת האפשר בטקס פומבי, על מתן התואר. נעשתה ההכרזה בטקס פומבי, ירצה בו התלמיד על עבודתו.
101. התואר "דוקטור לפילוסופיה" יוענק בטקס פומבי, כלל-אוניברסיטאי, במועד שייקבע על-ידי שלטונות האוניברסיטה.

..."

הוועדה למחקרים בבני־אדם

באוניברסיטה פועלת ועדה העוסקת בהיבטים האתיים של מחקרים בבני-אדם (ועדת הלסינקי). שתי ועדות משנה בינפקולטטיות הפועלות באותו נושא - האחת מתחום מדעי הרוח, החברה, המשפטים, הניהול והאמנויות, והשנייה מתחום מדעי החיים, המדעים המדוייקים, הרפואה וההנדסה. מטפקידן של ועדות אלה להקפיד על קיומם של כללי האתיקה במחקרים בבני-אדם, במחקרים ביו-רפואיים ובמחקרים בתחומי מדעי החברה וההתנהגות.

לא יבוצע מחקר בבני-אדם בכל רמה שהיא (במסגרת התואר הראשון, השני או השלישי), ללא אישור בכתב מראש של הוועדה, בכפוף לתקנות הוועדה או ועדות המשנה, הנוגעות בדבר, ולהנחיותיהן.

החוקר המציע את המחקר או מנחה את מי שמציע אותו, יפנה בכתב ליו"ר הוועדה הנוגעת בדבר לקבלת אישור. הוועדה תבחן את ההצעה לאור עקרונות אתיקה מקובלים, ובכללם עריכת מאזן של תועלת מול סיכון, טיפול נאות בנבדקים כולל שמירה על שלומם, כבודם וזכויותיהם, כיבוד צנעת הפרט והסכמה מדעת.

בכל מקרה, גם לאחר קבלת אישור הוועדה לביצוע המחקר, נושא החוקר באחריות מלאה לקיום עקרונות האתיקה בעריכת המחקר, במיוחד בכל הנוגע להתייחסות אתית לבני האדם המשתתפים במחקר.

הוועדה לפיקוח על השימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים*

לא ייעשה באוניברסיטה שימוש בבעלי חיים לצורכי עריכת ניסויים אלא בהתאם לכללים הבאים, ובלבד שעריכתם נועדה למטרות האלה:
— קידום הבריאות והרפואה ומניעת סבל.
— קידום המחקר המדעי.

* קטעים מתוך נוהל שימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים (הוראה 023-10).

– בזיקה או ייצור של חומרים או חפצים.
– חינוך והוראה.

אסורה עריכת ניסויים לקידום התעשייה הקוסמטית.
כאשר השימוש בבעלי חיים הוא הכרחי ייעשה שימוש במספר הקטן ביותר האפשרי של בעלי חיים ומהמין הנמוך ביותר בסולם הפילוגנטי המאפשר השגת מטרות הניסוי.

השימוש בבעלי חיים לצרכי עריכת ניסויים ייעשה תוך הקפדה על מזעור הכאב והסבל הנגרמים לבעלי החיים ותוך אבטחת רווחתם בהתאם למטרות הניסוי.

השימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים באוניברסיטה ייעשה אך ורק בהיתר הוועדה לפיקוח על השימוש בבעלי חיים לצורך ניסויים.

החטיבה לתכניות מיוחדות

היחידות האלה נכללות בחטיבה לתכניות מיוחדות:

1. המכינה האוניברסיטאית:
   א. המכינה לישראלים
   ב. המכינה לעולים חדשים
2. היחידה לסטודנטים מחויל
3. היחידה ללימודי העברית
4. היחידה ללימודי חוץ

1. המכינה האוניברסיטאית

במכינה שתי יחידות משנה: *המכינה לישראלים והמכינה לעולים חדשים.*

המכינה לישראלים

המכינה האוניברסיטאית הינה תכנית לימודים קדם-אקדמית, המיועדת למתעתדים ללמוד באוניברסיטה, אשר ציוני תעודת הבגרות שברשותם או מתכונתה אינם מספקים.
קבלת תלמידי המכינה ללימודים באוניברסיטת תל-אביב מתבצעת על סמך תעודת גמר המכינה או על סמך תעודת בגרות משופרת ע"י ציוני בגרות המושגים במכינה.

מטרות המכינה
להכשיר את תלמידיה לקראת לימודים אקדמיים, על ידי פיתוח כשרי חשיבה, הרחבת תחומי הידע שלהם והעמקתם.

מבנה המכינה
במכינה שני מסלולי לימוד: מסלול מדעי הטבע (2 מגמות: המדעים המדויקים ומדעי החיים) ומסלול מדעי הרוח והחברה.

דרישות הקבלה למכינה
תעודת בגרות מלאה או חלקית (החסרה מקצועות שניתן להשלימם במכינה) ובחינה פסיכומטרית.
תהיה התייחסות מיוחדת ל:
א. ציון באנגלית.
ב. ציון בנדק החשיבה הכמותית בבחינה הפסיכומטרית לתלמיד שיבחר ללמוד בתוכנית הכוללת לימודי מתמטיקה מורחבים.
הלימודים מתקיימים בחודשים ספטמבר-מאי (של השנה העוקבת). הרישום מתבצע במשרדי המכינה, בחודשים פברואר-יוני.

המכינה לעולים חדשים

מטרות המכינה

א. לגשר על הפער הקיים בין תכנית הלימודים הנלמדת בבתי הספר התיכוניים בחו"ל לבין זו הנלמדת בישראל.
תעודת הגמר של המכינה מהווה תחליף לתעודת בגרות/סיום בית ספר בחו"ל, לצורך הרישום לאוניברסיטת תל-אביב.

ב. להקנות ידע של השפה העברית ברמה שתאפשר בעתיד השתתפות בלימודים אוניברסיטאיים. כמו כן, להקנות שיטות לימוד הנהוגות באוניברסיטה.

ג. להקנות מושגי יסוד בידיעת הארץ, בתולדות העם היהודי, היישוב היהודי ומדינת ישראל, ובקורסי מבואות כלליים שיסייעו לתלמיד בהמשך לימודיו באוניברסיטה.

ד. לחשוף בפני התלמיד תחומי לימוד אפשריים באוניברסיטה, ולמקד את בחירתו בלימודים עתידיים - בהתאם לתחומי התעניינותו והשגיו.

המכינה היא תכנית חד-שנתית המיועדת לסטודנטים עולים ולסטודנטים מחו"ל, בוגרי בתי ספר תיכוניים בחו"ל, אשר אינם זכאים להתקבל ישירות ללימודים אקדמיים באוניברסיטת תל-אביב.

מבנה המכינה:
במכינה ארבעה מסלולי לימוד: מסלול המדעים המדויקים, מסלול מדעי החיים, מסלול מדעי החברה ומסלול מדעי הרוח.

הרישום מתבצע במשרדי המכינה, לחודשים פברואר-יוני.

משרדי המכינה:
המכינה לישראלים: מעונות הסטודנטים בניין B, כניסה 1. טל' 6406684, 6408380.
המכינה לעולים: מעונות הסטודנטים בניין A, כניסה 1. טל' 6408052, 6406682.

2. ביה"ס לסטודנטים מחו"ל ע"ש לואי:

יחידה זו מקיימת תכניות לימודים חד-שנתיות, סמסטריאליות וקורסי קיץ לתלמידים מארצות דוברות אנגלית. הלימודים מתקיימים באנגלית ומקנים נקודות זכות באוניברסיטאות בצפון אמריקה.
הלימודים כוללים לימודי יהדות, ארץ ישראל, המורח התיכון, נושאים כלליים, אולפן קיץ בעברית ולימודי עברית במשך שנת הלימודים.
כן מקיימת היחידה לימודי תואר שני בהיסטוריה של המזה"ת. הלימודים נערכים בשפה האנגלית. בתום הלימודים מוענקת לתלמידים תואר "מוסמך אוניברסיטה".
פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי היחידה, בארץ טל' 6408639.
בארה"ב טל' 212-557-5820
בקנדה טל' 416-787-5692

3. היחידה ללימודי העברית:

ראה פרק "מידע כללי" סעיף 15 במבוא זה.

4. היחידה ללימודי חוץ:

היחידה ללימודי חוץ עוסקת במתן קורסים והשתלמויות לקהל הרחב, למוסדות ולמפעלים.
מטרות היחידה: מתן שירות לקהילה והעמקת הקשר בין הציבור לאוניברסיטה. כל אדם - ללא תלות בהשכלה או בתעודות - יכול ללמוד ביחידה.

במסגרת היחידה נערכים קורסים והשתלמויות להשכלה כללית, קורסים שימושיים וישומיים ולימודי שפות. מירב הקורסים מוכרים לגמול השתלמות.

תחומי הקורסים: מדעי ההתנהגות, מינהל, מדעי הטבע, אמנויות, מדעי הרוח ועוד.
הלימודים אינם מיועדים להשגת נקודות זכות לקראת תואר. המסיימים מקבלים תעודות השתתפות.
הלימודים ביחידה מתקיימים במשך כל השנה (כולל הקיץ), בשעות הבוקר, אחה"צ והערב בקמפוס האוניברסיטה.

משרד היחידה: בניין היחידה ללימודי חוץ, רח' קלאוזנר 8 (ליד בניין וולפסון) הכניסה דרך שער 14 במזרח הקמפוס.,
טל' 6425452, 6408388, פקס 6411156.

תכניות ייחודיות לתלמידים מצטיינים

האוניברסיטה מציעה שתי תכניות כלל אוניברסיטאיות, בנות 4 שנות לימוד, למספר מצומצם של *תלמידים מצטיינים בעלי כישורים גבוהים במיוחד*.
התכנית החד-תחומית לתלמידים מצטיינים, שבראשה עומד פרופ' אליה ליבוביץ, מיועדת לתלמידים המתכוונים להתרכז בלימודיהם סביב אחד או שניים מבין *תחומי ההוראה שבאוניברסיטה*.
התכנית הבין-תחומית לתלמידים מצטיינים ע"ש עדי לאוטמן, שבראשה עומדת פרופ' אינה וינר, מיועדת לתלמידים בעלי עניין בנושאים בינתחומיים.
תלמידים שיתקבלו לאחת משתי התכניות יוכלו ללמוד ישירות לתואר שני מבלי לסיים את התואר הראשון, או לחלופין לסיים את התואר הראשון בפרק זמן קצר מהמקובל ולהמשיך לתואר שני, או לפנות למסלול ישיר לתואר שלישי.
לתלמידי שתי התכניות ניתנים ייעוץ והדרכה אישיים.
כל התלמידים זכאים לפטור מלא משכר-לימוד. התכנית החד-תחומית מציעה מספר מצומצם של מלגות קיום והתכנית הבין-תחומית מציעה מספר רב יותר של מלגות קיום מהקרן ע"ש עדי לאוטמן.
פרטים נוספים במזכירות התכנית בטלפון 6409322.

פעולות הספורט והחינוך הגופני

1. כללי

מטרת היחידה לספורט ולחינוך גופני באוניברסיטת תל-אביב היא לפתח אצל התלמיד פעילות גופנית ופעילות נופש כדי לקדם הכישורים והנטייה לפעילות גופנית גם לאחר תום הלימודים.
הפעילות מאורגנת ומבוצעת על ידי היחידה לספורט ולחינוך גופני *בהכוונה של ועדת הספורט* העליונה המורכבת מנציגי האוניברסיטה ונציגי התלמידים. פעולות הספורט והחינוך הגופני נערכות בשני מישורים:

א. שיעודי חינוך גופני במסגרת הלימודים (חינוך גופני חובה) המיועדים לתלמידים בשנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה.
ב. פעולות ספורט, חינוך גופני ונופש *המיועדות לכלל ציבור התלמידים*, עובדי האוניברסיטה ובוגריה.

2. חינוך גופני חובה

א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים:

(1) תכנית שיעורי החינוך הגופני במסגרת הלימודים כוללת פעילות במשך סמסטר אחד לפחות ומתבצעת בשנת הלימודים הראשונה של התלמיד.
(2) כל *תלמיד/ה חייב/ת להשתתף בשנת לימודיו/ה* הראשונה לקראת תואר ראשון בקורס סמסטריאלי אחד מתוך רשימת הקורסים המוצעים בחינוך גופני.
(3) כל תלמיד רשאי להשתתף בשיעור חינוך גופני נוסף בן סמסטר אחד במסגרת *התנועת הכלל* אוניברסיטאיות (ראה עמ' ל"א).
(4) שיעורי חינוך גופני יהיו בני 90 או 60 דקות, בהתאם למאמץ הגופני הנדרש. כל שיעור

ייחשב ל-2 שעות אקדמיות (2 ש"ס). ההופעה לכל השיעורים חובה.

(5) ההרשמה לקורסים נערכת במשך השבוע הראשון בכל סמסטר. ההרשמה לקורסים אפשרית בהתאם למספר המקומות שהוקצו לכל קורס. הקבלה לקורסים תיקבע לפי סדר ההרשמה. שינויים ו/או ביטולים ייתכנו רק בתום 10 ימים מתחילת ההרשמה.

(6) ההרשמה נעשית באמצעות המערכת הקולי (טל': 6428555) בשבוע הראשון ללימודים של כל סמסטר (הנחיות מפורטות בנפרד). לביצוע ההרשמה יש להכין מס' זיהוי, קוד סודי ורשימת קורסים.
בעת ההרשמה, על התלמיד/ה לבחור בקורס אחד בלבד. במקרה של ביטול או שינוי הרישום מסיבה כלשהי - יש להודיע על הביטול או השינוי ליחידה לספורט ולחינוך גופני במהלך שבוע הימים שלאחר הרישום.

(7) פתיחת הקורסים השונים מותנית במספר נרשמים מינימלי שיקבע על ידי היחידה לספורט.

(8) כל תלמיד/ה חייב/ת להצטייד בתלבושת ספורט בהתאם לאופי הקורס שבחר/ה בו.

(9) השיעורים יחלו בשבוע השני של כל סמסטר.

(10) הופעה לשיעור באיחור או ללא תלבושת מתאימה תיחשב כחיסור.

(11) המעבר מקורס אחד לשני יותר רק בהסכמת המורים הנוגעים בדבר ובאישור היחידה לספורט ולחינוך גופני.

(12) כתחליף לשיעור החובה יוכל התלמיד להצטרף לנבחרת האוניברסיטה, וזאת באישור היחידה לספורט ולחינוך גופני. הפעילות במסגרת הנ"ל תוכר כתחליף לשיעור החובה רק אם עמד התלמיד בדרישות אותה מסגרת.

(13) התלמידים (למעט אלה המפורטים בסעיף ג' להלן) נדרשים לסיים את הקורס בשנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה. סיום הקורס יהיה אחד מתנאי המעבר לשנה השנייה.

(14) נכי צה"ל יוכלו לעסוק בפעילות ספורטיבית מאורגנת ב"בית הלוחם". פעילות זו תוכר כתחליף ספורט חובה. ההרשמה לנכי צה"ל נעשית במסגרת ההרשמה הכללית של היחידה לספורט ולחינוך גופני.

ב. תנאי מעבר:

(1) הופעה לכל השיעורים והשתתפות מעשית פעילה.

(2) מילוי כל דרישות הקורס.

(3) התנהגות ההולמת את אופי השיעור והתנאים המקצועיים.

ג. הזכאים לשחרור משיעורי חינוך גופני חובה:

(1) תלמידים שימציאו אישור רפואי שאינם יכולים להשתתף בקורסים. הצגת אישור רפואי ומני אינה מזכה בפטור.

(2) תלמידות שהן אמהות (על סמך רישום בתעודת זיהוי או תעודת לידה).

(3) תלמידים הפעילים באופן סדיר באחת מנבחרות האוניברסיטה או קבוצות המועדון לספורט.

(4) תלמידים שמילאו חובת השתתפות בשיעורי חינוך גופני במוסד אחר להשכלה גבוהה, ובלבד שהחובות שוות לחובות הנהוגות באוניברסיטת תל-אביב.

לתשומת לב:

תלמידים הפטורים משיעורי חינוך גופני בהתאם לסעיפים 1 ו-2 חייבים להשתתף בקורס אחר (עיוני) מחוץ לפקולטה בה הם לומדים, בהתאם לקביעת ועדת ההוראה הפקולטטית (החלטה זו חלה על תלמידים שהחלו לימודיהם באוניברסיטה בשנה"ל תשנ"ז ואילך), או בפעילות חברתית בהיקף 3 ש"ס (ראה פרוט בפרק רקנאט הסטודנטים).

3. ספורט וחינוך גופני

א. פעילות פנימית

היחידה לספורט ולחינוך גופני מקיימת קורסים בענפים האלה: צלילה, סקווש, שחייה, טניס, כושר גופני, מחול וג'ז, אתלטיקה קלה, ג'ודו, התעמלות, הרמת משקולות, יוגה, קרטה, כדורגל, כדורסל, ניווט, קרב מגע וקט-רגל. כן נערכות מדי שנה אליפויות פנימיות בענפי הספורט השונים וארועי ספורט מיוחדים ביום הסטודנט.

ב. ספורט תחרותי
היחידה לספורט ולחינוך גופני מפעילה קבוצות בענפי הספורט השונים במסגרת מפעלי אס"א (אגודת ספורט לאקדמאים) ובמסגרת הליגות הארציות. כן נערכים מדי שנה מפגשים בינלאומיים בין ספורטאי האוניברסיטה וספורטאים ממכללות שונות ברחבי העולם.

סטודנטים ספורטאים, המייצגים את המדינה באירועים בינלאומיים רשמיים, באחד מענפי הספורט בו מיוצגת ישראל על-ידי נבחרת, קבוצה או ספורטאי בודד, יזכו להקלות דוגמת *ההקלות הניתנות עקב מילואים, במידת האפשר.*

ג. מפעלים עממיים
היחידה לספורט ולחינוך גופני מעודדת השתתפות יחידים וקבוצות במפעלים עממיים, צעדות, מרוצים ומשחים.
במפעלים מיוחדים מארגנת היחידה לספורט ולחינוך גופני קבוצות ובאחרים - מסייעת למעוניינים.

4. המועדון לספורט תרבות ונופש

המועדון לספורט תרבות ונופש של אוניברסיטת תל-אביב נותן מגוון רחב של שירותים בתחום הספורט, התרבות והנופש לאוכלוסיית התלמידים, אנשי הסגל, ארגון הבוגרים ובני משפחותיהם.
אלה הפעילויות המרכזיות:

1. קבוצות תחרותיות בליגות הסדירות של ישראל בענפים שונים: אתלטיקה קלה, שחיה, טניס, כדורמים, כדוריד, רוגבי, שחמט, הרמת משקלות, ג'ודו, ג'ודו, קראטה, טייקוונדו.
2. קורסים מיוחדים בנושאי הספורט השונים.
3. חוגים לרקודי עם ועמים.
4. ערבי זמר ומחול.
5. מחנות ספורט מדע ונופש.
6. חוגי חברה ותרבות.
7. להקת מחול ייצוגית.
8. הופעות תרבות וכידוד.
9. טיולים, צעדות ופעולות נופש בחיק הטבע.
10. מרכז לרפואה משלימה — טיפולים בתשלום בפיקוח רפואי מלא בחסות המרכז הרפואי איכילוב בתל-אביב.

5. מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב

מתקני הספורט של האוניברסיטה כוללים: אולם התעמלות, אולמות סקווש, שלוש ברכות שחיה (ברכה אולימפית ושתי ברכות מחוממות בחורף), מגרשי טניס, אולם ספורט, איצטדיון כדורגל ואתלטיקה קלה וחדרי כושר. השימוש במתקנים - על-פי תעריף הנקבע מעת לעת ומתפרסם על לוחות המודעות בקמפוס.

דקאנט הסטודנטים

דקנאט הסטודנטים הנא רשות אוניברסיטאית הפועלת לרווחת הסטודנט. הדקאנט מרכז תחת קורת גג אחת מגוון של שרותים שנועדו לכוון את הסטודנטים בעת לימודיהם ולסייע להם באמצעות צוותים מקצועיים העומדים לרשותו בפתרון בעיות בתחום האקדמי, המינהלי והאישי.
דקאן הסטודנטים עומד בראש מערכת זו ואחראי לפעילותן התקינה של יחידות הדקאנט ולהפעלת ועדות אוניברסיטאיות שונות המסייעות לדקאנט במילוי תפקידו.
משרדי דקאנט הסטודנטים נמצאים בבניין מרכז הסטודנטים ע"ש אריק מיטשל, בקומות א' ו-בי.
משרדי הדקאנט הינם:

1. לשכת דקאן הסטודנטים
2. סיוע כלכלי (מלגות, הלוואות, מעונות)
3. שירותי רווחה לסטודנט

4. ייעוץ לימודי ומקצועי
5. שירות פסיכולוגי
6. מעורבות חברתית
7. הכוון תעסוקתי
8. עניני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל.

1. לשכת דקאן הסטודנטים - קומה ב', חדר 220, טל. 6408097, 6427171, 6408755.

2. סיוע כלכלי - קומה ב', חדרים 201-205, טל. 6409687, 6408067.

א. כללי

בקשות לסיוע בשכר לימוד, כולל בקשה למענות, מוגשות באמצעות טופס אשר ניתן לרכשו, על-פי הפרסומים, סמוך למועד, בחנות "דיונון". וכאים להגיש בקשה תלמידים "מן המניין", הלומדים לתואר ראשון, שני או שלישי, ושילמו בפועל מעל 60% משכר הלימוד.
מועדי הגשת הבקשות:
מועד א' - עד ה-1 באוגוסט;
מועד ב' - עד ה-1 בספטמבר;
מועד מיוחד לתלמידים חדשים המתקבלים מאוחר לאוניברסיטה - עד תחילת שנת הלימודים.

(1) מלגות:

מלגות סיוע כלכלי. לרשות המרכז מספר מצומצם של מלגות. הזכאות למלגות נקבעת על פי מספר אמות מידה: מצבם הכלכלי של התלמיד ומשפחתו; היקף עבודתו; מעמדו ומצבו האקדמי (הישגיו בלימודים ותכנית לימודיו). כן מובא בחשבון רקע קודם של התלמיד: שירות צבאי, שירות לאומי.
מלגות הצטיינות: מלגות הצטיינות מוענקות על פי המלצת הפקולטה.
מלגות לחיילים קרביים

(2) מענות

מפאת מספר המקומות המוגבל במעונות, אין האוניברסיטה יכולה להתחייב להסדיר מקום במעונות. התלמידים החדשים מתבקשים לשקול היטב ומראש אם יוכלו ללמוד באוניברסיטת תל-אביב גם אם לא יימצא להם פתרון דיור.
מתן אפשרות דיור במעונות נעשה עפ"י אמות המידה הבאות: ניתנת עדיפות לתלמידים אשר לא שהו במעונות בעבר ולאלה שזו שנתם הראשונה באוניברסיטה, ומתגוררים רחוק.

(3) הלוואות

קרן ההלוואות הכללית מיועדת לתלמידים הנמצאים במצוקה כלכלית עקב לימודיהם. גובה ההלוואה הוא עד גובה שכר הלימוד המלא.
קרן הלוואות על שם קר ז"ל מיועדת לתלמידים הלומדים לתואר שני ושלישי. מועדי החלוקה מתפרסמים על לוחות המודעות.
ההלוואות צמודות למדד.

קבלת קהל: ימים א' - ה', בין השעות 09.00-13.00.
פנישה עם ראש היחידה - על פי תאום מראש.

3. שירותי רווחה לסטודנט - קומה ב', טל. 6408832, 6409677. חדר 222.

א. בעיות אקדמיות, מנהליות וכו'.

ייעוץ וטיפול וסיוע בבעיות שלא קיבלו פתרון במסגרת היחידה שלהם (לאחר מיצוי כל האפשרויות שם).

ב. סטודנטים בעלי מגבלות גופניות או בעלי ליקויי למידה

ייעוץ וסיוע בדרכים שונות (שיעורי עזר, חונכים, תלושי צילום, שכתוב הרצאות וכו').
סטודנטים בעלי לקויות למידה חייבים לעבור אבחון ב"שרות הפסיכולוגי" (ראה סעיף 5 להלן).

סטודנטים עוורים או כבדי ראייה — לרשותכם עומד "מרכז הלמידה לעיוור" ובו עזרים מתוחכמים לסיוע בלימודיכם. למועמדים עיוורים — תינתן אפשרות לפנות לוועדת חריגים (קבלה).

ג. **הטבות לסטודנטים הסובלים מבעיות בריאות**
(1) תוויות חנייה
(2) *תלושי צילום למי שנעדר מלימודים עקב מחלה קשה או אשפוז.*

ד. **ולת"ם - טיפול בבקשות לדחייה/קיצור/ביטול שירות מילואים**
טופס ולת"ם, נמצא במשרד היחידה ובמזכירויות הפקולטות או החוגים יש להגישו 40 יום לפחות לפני מועד היציאה למילואים. על-פי פקודת מטכ"ל, הגבלות מכסת הימים בשירות מילואים, *ללומדים לתואר ראשון*, הן 21 יום ולתלמידי המכינה 12 יום. לתלמידי תארים מתקדמים, אין הגבלה במכסת ימי המילואים.
לתשומת לבכם:
1. *צו מעל 21 יום לתואר ראשון אינו חוקי. יש לפנות לקצינת הקישור לתיקון הצו.*
2. *אם בקשת ולת"ם תענה בחיוב - לא תנתן האפשרות להגיש בקשה נוספת באותה שנת לימודים.*

ה. **הטבות לחיילי מילואים**
תגמולי מילואים, תלושי צילום, צילומי קורסים בווידיאו (בספריות אחדות).

ו. **ביטוח לאומי**
טיפול במגוון נושאים ע"י פקידי המוסד לביטוח לאומי (בימי ב' 13:00-16:00, חדר 225).

ז. **מס הכנסה**
ייעוץ, תיאומי מס. טלפון: 03-6409963.

ח. **תעודת סטודנט/כרטיס קודא**
תעודה זו נשלחת לבתי הסטודנטים עם תחילת לימודיהם.
טיפול ידני במקרים של אבדן, *גניבת תעודה ובסמסטר קיץ.*

ט. **חילופי סטודנטים**
מידע על תכניות שונות של חילופי סטודנטים מתפרסמות במהלך שנה"ל.
קבלת קהל: ימים א'-ה' בין השעות 09.00-13.30 יום ג' גם בין 15.00-17.00.

4. **ייעוץ בבחירת מקצוע** - קומה ב', חדר 214, טל' 6409692, 6409152.
(1) ייעוץ בבחירת כיוון לימודים בכל מסגרות הלימוד בארץ.
(2) ייעוץ בבחירת מקצוע ללקויי למידה וללקויי שמיעה.
(3) **ספריית מידע** על מקצועות, אפשרויות לימוד ותנאי קבלה.
הספרייה פתוחה בימים א', ב', ד' ו-ה' בין השעות 08.30-13.30; בימים ב' ו-ד' גם בין השעות 15.00-18.00.
הייעוץ ניתן על-ידי צוות מקצועי של פסיכולוגים ויועצים, ומתבסס על שיחות אישיות ועל מערכת מבחנים הבודקת כשרים, תכונות אישיות ונטיות מקצועיות. השירות פתוח לקהל הרחב — גם למי שאינם תלמידי האוניברסיטה. סודיות מקצועית מובטחת.
השירות ניתן בתשלום. לסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב מחיר מוזל.

קבלת קהל: בימים א'-ה' בשעות 08.30-13.00.

5. **שירות פסיכולוגי** - קומה ב', חדר 216, טל' 6408505, 6409694.
(1) יעוץ במצבים של לבטים ומצוקה נפשית בבעיות אישיות, חברתיות או משפחתיות.
(2) אבחון פסיכודיאגנוסטי.
(3) פסיכותרפיה: א. פרטנית ב. זוגית ג. קבוצתית
(4) טיפול להפחתת חרדת בחינות.
(5) סדנאות בנושאים ספציפיים.

(6) ייעוץ לנושאי תפקידים מינהליים, בבעיות פסיכולוגיות ובינאישיות הנוגעות לעובדים, לתלמידים וליחסי העבודה במסגרת האוניברסיטה.
(7) אמחון וסיוע לתלמידים עם לקויות למידה.*

סודיות מקצועית:
כל אינפורמציה שניתנת ע"י הפונה היא סודית ואינה נמסרת לכל גוף או אדם אלא על סמך בקשת הפונה החותם על כתב ויתור סודיות. השירות ניתן לתלמידים ולסגל תמורת תשלום ועל פי קביעה מראש.

קבלת קהל: ימים א' - ה', בין השעות 8.30-14.30.

6. פעילות חברתית למען הקהילה

א. **היחידה למעורבות חברתית** - קומה ב', חדר 210, טל. 6408848, 6409771.
היחידה למעורבות חברתית יוצרת ומקדמת קשרים הדדיים בין האוניברסיטה והחברה הישראלית.
באמצעות היחידה פועלים הסטודנטים בתכניות אלה:
(1) פעילות חברתית של סטודנטים כתחליף לקורס ספורט חובה. הסטודנטים נדרשים לפעול שלוש שעות בשבוע, במסגרת הנקבעת על-ידי היחידה ומקבלים קרדיט אקדמי בהיקף של 2 ש"ס.
(2) פרוייקטים חברתיים ולימודיים בקהילה המקנים מלגה. בין הפרוייקטים:
א) הוראת תכניות העשרה לתושבים בקהילה, בתחום לימודיו של התלמיד.
ב) חונכות אישית לילדים ומבוגרים.
(3) סטודנטים המקבלים מלגת סיוע כלכלי, ואינם משתתפים בפרוייקט פר"ח, חייבים להשתלב בפרוייקטים חברתיים בקהילה.
(4) קרן אייסי"ף מעניקה מלגות סיוע בשכר לימוד לסטודנטים העומדים בקריטריוני התכנית. על הסטודנטים להשתתף בתכנית עיונית ומעשית, כפי שמופתב ע"י התכניות השונות.
קבלת קהל: ימים א'-ה' בין השעות 9.00-14.00.

ב. **פר"ח** - קומה א', חדר 106, טל. 6417119, 6408390.
תכנית פר"ח (פרוייקט חונכות) מציעה לכל תלמיד חונכות לילד סיוע טיפוח במשך 4 שעות בשבוע. בתמורה לפעילות זו מקבל התלמיד מלגת פעילות.

7. הכוון תעסוקתי - קומה א', חדרים 101, 102, טל. 6408739, 6409695

א. היחידה מרכזת הצעות עבודה לתלמידים ולבוגרי האוניברסיטה. ההצעות מרוכזות באוגדנים בהם ניתן לעיין במשרדי היחידה הראשית ובשלוחות היחידה בקמפוס.
ב. היחידה מארגנת מפגשים בין מעסיקים לתלמידים בקמפוס ובמפעלי התעשייה. פרטים נוספים מופיעים על לוחות המודעות, בבנייני האוניברסיטה במשך שנת הלימודים.
ג. היחידה מעבירה סדנאות העוזרות לסטודנטים ולבוגרים להיקלט בשוק העבודה. הסדנאות עוסקות בכתיבת קורות חיים, הכנה לראיון עבודה, הכנה למבחני מיון לעבודה וכו'. מועדי הסדנאות מתפרסמים על-גבי לוחות המודעות.
ד. הכוון תעסוקתי אישי ניתן למעוניינים לקראת תום לימודיהם באוניברסיטה. ההכוון הינו אישי, על-פי נטיותיו וניסיונו התעסוקתי של הסטודנט. יש לתאם מועד מראש.
ה. בכל שנה בחודש מאי נערך מפגש התעסוקה השנתי, בהשתתפות כ-200 מעסיקים, המראיינים תלמידים ובוגרים לעבודות במשרות חלקיות ובמשרות מלאות.
קבלת קהל: בימים א'—ה', בין השעות 9.00-17.00.
כל האירועים מתפרסמים בסמוך למועד על לוחות המודעות בפקולטות.

* הקלות והתאמות לסטודנטים אלה ניתנות בחוגי הלימוד, לאחר איבחון בשרות הפסיכולוגי בתאום עם החוג. מומלץ לסטודנטים חדשים לפנות לאבחון מוקדם ככל האפשר, מיד עם התקבלותם ללימודים. ניתן לפנות אף לפני פתיחת שנת הלימודים.

ליחידה להכוון תעסוקתי שלוחות הפועלות בפקולטות השונות:
בפקולטה להנדסה, בניין וולפסון.
בפקולטה לניהול, כניין רקנאטי, חדר 57
בפקולטה למשפטים, בניין טרובוביץ, חדר 4 במרתף
בפקולטה למדעים מדויקים, בניין שנקר, חדר מנהל הבית
בבית הספר להנדסאים, חדר 108

8. **ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל** - מעונות הסטודנטים, בניין G, טל' 6408101, 6409691.
   א. ייעוץ לימודים לתלמידים ולמועמדים עולים.
   ב. טיפול בבעיות אישיות של תלמידים ומועמדים עולים.
   ג. סיוע אקדמי — מתן שיעורי עזר לתלמידים עולים באמצעות מורים המלמדים באוניברסיטה.
   ד. מעורבות חברתית של תלמידים ישראליים בסיוע אקדמי לתלמידים עולים.
   ה. פעילות חברתית לתלמידים עולים המתגוררים במעונות.
   תלמידים מתבקשים לפנות ליחידה כשבועיים לפני מועד תחילת שנת הלימודים.
   קבלת קהל: בימים א' - ה' בין השעות 10.00-14.00.

נציב הקבילות לסטודנטים ולענייני קבלה

א. **קבילות בענייני קבלה**
רשאי להגיש קבילה מועמד הסבור כי מועמדותו ללימודים באוניברסיטה, באחת מיחידותיה או בתכנית לימודים הנערכת במסגרתה, נדחתה, סויגה או הותנתה בתנאים שלא בהתאם לתקנות הקבלה.

ב. **קבילות סטודנטים**
קבילות סטודנטים בנושאים שלא באו על פתרונם ביחידות האוניברסיטה, ניתן להפנות בכתב לנציב קבילות הסטודנטים.

קבילה תוגש לנציב הקבילות בכתב ותפרט את המעשים או את המחדלים שבגינם היא מוגשת ואת נימוקי הקבילה. על הקובל לצרף את כל המסמכים המצויים בידיו, שיש להם קשר לעניין. קבילה תוגש לא יאוחר מאשר חמישה שבועות מהיום שבו נשלחה לקובל הודעת האוניברסיטה המשמשת עילה לקבילתו. הנציב יטפל רק בקבילה שנכתבה על ידי הקובל עצמו ובחתימתו, ואשר הוגשה לאחר שהקובל מיצה את כל הפניות במערכת האוניברסיטאית. הנציב לא יטפל בפניות שהן בבחינת בקשה ליחס מיוחד או לתנאים שלפנים משורת הדין.

כתובת למשלוח הקבילה: נציב קבילות הסטודנטים, דקנאט הסטודנטים, בניין מיטשל, אוניברסיטת תל-אביב.

המרכז לקידום ההוראה

המרכז לקידום ההוראה הוקם במטרה לשפר את איכות ההוראה באוניברסיטה.

פעילויותיו העיקריות של המרכז הן:

1. עריכת סקר הערכת ההוראה בקרב הסטודנטים. הסקר נערך בשלושת השבועות שלפני תום סמסטר א' וסמסטר ב'. בחלק מהפקולטות נערך סקר גם לקראת סוף סמסטר קיץ. תוצאות הסקר מובאות לידיעת המרצים, ולידיעת המוסדות האקדמיים המוסמכים.
2. עידוד מרצים לייעל את ההוראה ע"י שימוש באמצעי הוראה שונים.
3. עריכת סדנאות בהוראה אפקטיבית ומתן סיוע אישי למרצים המעוניינים לשפר את הוראתם.

בראש המרכז עומד פרופ' סידני שטראוס.

משרדי המרכז נמצאים בבניין הסנאט ע"ש וייז בקומה א', טלפון: 6406651.

ספריות האוניברסיטה

הספרייה המרכזית ע"ש אליאס סוראסקי (כולל אוסף ויטר)
הספרייה למדעים מדויקים והנדסה ע"ש ניימן - בניין ניימן
ספריית בית-הספר לחינוך - בניין שרת
ספריית החוג לגיאוגרפיה - בית אבנר
ספריית מדעי החברה והניהול ע"ש ברנדר-מוס - בניין ברנדר מוס
ספריית מדעי החיים והרפואה - בניין גיטר-סמולרז
ספריית מהלמן - בניין קרטר
ספריית משפטים ע"ש דוד לייט - בניין טרובוביץ
ספריית המכון לארכיאולוגיה - בניין גילמן
ספריית האקדמיה למוסיקה - בניין האקדמיה למוסיקה ע"ש סמואל רובין.

פרט לספרים השמורים באולמות הקריאה ובשירות הביבליוגרפי, ניתנים להשאלה כל הספרים המקוטלגים בספריות השונות. ספרים אלה נמצאים באולמות הקריאה ולציבור הקוראים גישה חופשית אליהם. בדרך זו נעשית ההשאלה בשיטת "המדף הפתוח". שירותי ההשאלה פועלים במסגרת התאות האוניברסיטה - **"תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה"**, אשר קטעים מהן מובאים להלן:

"כללי"

1. שרותי ספריות האוניברסיטה מיועדים למורים, לתלמידים, לעובדים ולפנסיונרים של האוניברסיטה.

מטרה

2. מטרת הוראה זו היא לפרט את הדרישות הכלליות למתן שירותים ע"י ספריות האוניברסיטה.
מנהל ספרייה רשאי להוסיף ולפרסם תקנות משלימות להוראה זו המיוחדות לספרייה בהנהלתו, בתנאי שתהיינה בכפיפות להוראה זו.

...

תנאי להשאלת ספרים

4. השאלת ספרים לתלמידים מותנית בהצגת כרטיס תלמיד תקף ממוחשב או אישור מהמרכז למרשם או קבלה על תשלום שכר הלימוד או אישור ממזכירות הפקולטה.

...

זמן השאלה

9. משך זמן ההשאלה של ספר ייקבע על ידי כל ספרייה בהתאם לסווג הספר לצרכי השאלה ובהתחשב במעמד הקורא.

מכסת ספרים להשאלה

10. מכסת ספרים להשאלה לאדם אחד באותו פרק זמן, תקבע ע"י כל ספרייה עפ"י צרכיה ואפשרויותיה ובהתחשב במעמדו של השואל באוניברסיטה. (תלמיד / סגל אקדמי / עובד מינהלי / פנסיונר).

משמעת השאלה

11. הספרייה רשאית לדרוש מהשואל להחזיר ספר שהושאל לו, גם לפני תום מועד ההשאלה.

12. השואל ספר אינו רשאי להשאילו לקורא אחר, והינו אחראי לספר כל עוד לא הוחזר הספר לספרייה.

13. אובדן הספר על-ידי הקורא מחייב אותו בקניית עותק חדש והחזרתו לספרייה. אם אין להשיג את הספר ישולם ערכו לפי קביעת הנהלת הספרייה.

14. המחזיר ספר במצב לא תקין יחוייב לשאת בתשלום ערך הספר לפי החלטת מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו.

איחור בהחזרת ספרים

15. מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו רשאי, על פי שיקול דעתו, לפעול כלפי מי שמאחר בהחזרת ספרים ע"י:

15.1. הפסקה בהשאלת ספרים עד 3 שבועות ממועד ההחזרה בפועל (ועד חודש אם הספר ניתן בהשאלה מוגבלת) ו/או:

15.2 חיוב בדמי השהיית הספר בסכום מתאים לכל יום איחור, ובמקרה של ספרים שמורים לכל שעת איחור, בשבוע הראשון לאיחור, וסכום כפול לכל יום איחור נוסף. גובה הסכום לתשלום ייקבע ע"י ועדת הספריה של האוניברסיטה ויפורסם בהתאם.

15.2.1 תלמיד אשר חוייב בדמי השהיית ספר ולא שילמם כנדרש, תופסק זכותו להשאלת ספרים לאלתר ולא יקבל תעודה או אישור המעיד על לימודיו עד שיפרע את דמי השהיית הספר.

15.2.2 דמי השהיית ספר יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד מועד פרעונם בפועל.

ערעור

16. החלטת מנהל ספרייה לפי סעיפים 14, 15 ניתנת לערעור לפני הממונה על המשמעת. המערער יגיש ערעור בכתב באמצעות מנהל הספרייה. החלטת הממונה על המשמעת תהיה סופית ותינתן לא יאוחר מאשר שבוע ממועד הגשת הערעור.

התנהגות בספרייה

17. מנהל הספרייה רשאי להרחיק לאלתר, מתחומי הספרייה כל מי שמתנהג בדרך שפוגעת בסדר הטוב בספרייה.

18. מנהל הספרייה רשאי, לפי שיקול דעתו, לדרוש מאדם שאינו מורה, עובד, פנסיונר או תלמיד לצאת את תחומי הספרייה.

19. מנהל הספרייה רשאי לאסור על כל תלמיד להשתמש בשרותי הספרייה לתקופה שלא תעלה על 3 שבועות, אם אותו תלמיד נהג בניגוד להוראות הספרנים, פגע ברכוש הספרייה או בספר, או נהג בדרך שפגיעה בסדר הטוב בספרייה.

19.1 מנהל הספרייה רשאי להורות בעל-פה על האיסור ובנוסף עליו להגיש תלונה לממונה על המשמעת (באמצעות המזכיר האקדמי).

19.2 החלטת מנהל הספרייה טעונה (תוך שבועיים מיום הינתנה) אישור הממונה על המשמעת. אישור זה ייחשב כהחלטת ביניים כמשמעותה בסעיף 9 "לתקנון המשמעת -סטודנטים" (הוראות אוניברסיטה מס. 12-002).

20. אין להכניס תיקים, מעילים וחפצים אישיים לאולם הקריאה ו/או אולם קטלוגים.

21. השיחה, העישון והאכילה באולמות הקריאה אסורים בהחלט.

ביקורת יציאה

22. בעזבו את הספרייה, חייב כל היוצא, להראות כל ספר או חוברת שבידו (כולל חומר קריאה פרטי) לממונה על ביקורת היציאה לפי דרישתו. הוצאת ספרים מהספרייה מותרת ע"ס אישור להשאלה.

. . .

החזרת ספרים עם סיום הלימודים

24. תלמיד המסיים את לימודיו יהיה זכאי לקבל תעודה/תואר - אם, בנוסף ליתר הדרישות האוניברסיטאיות, ימציא אישור כי אינו חייב ספרים לספרייה המרכזית ולספריית הפקולטה בה למד.

24.1 מזכירויות הפקולטות יעבירו את דשימות המסיימים אל הספרייה המרכזית והפקולטטית לצורך האישור.

. . .

הטרדה מינית

תקנון לדוגמה לפי סעיף 7 (ד)(2) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח – 1998

הטרדה מינית והתנכלות על רקע מיני פוגעות בכבוד האדם, בחירותו, בפרטיותו, ובשוויון בין המינים; אלה גם מעשים פליליים ועילה לתביעה בנזיקין, החל מכניסתו לתוקף של חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998, ביום כ"ט באלול התשנ"ח (20 בספטמבר 1998).

הטרדה מינית והתנכלות פוגעות ביחסי העבודה, ועומדות בניגוד למדיניות המעביד, והוא לא ישלים עמן.

תקנון זה נועד להבהיר את עיקרי הוראות החוק ותקנות למניעת הטרדה מינית (חובות מעביד), התשנ"ח -1998.

במקרה של סתירה בין תקנון זה לבין החוק והתקנות על פיו, החוק והתקנות הם הקובעים, וניתן לעיין בהם, כאמור בסעיף 11 לתקנון זה.

מה יש בתקנון זה?

חלק	סעיפים	
א'	4-1	מהן הטרדה מינית והתנכלות (ו"מסגרת יחסי עבודה")
ב'	6-5	התוצאות של הטרדה מינית והתנכלות (עבירה פלילית, עילה לתביעה בנזיקין)
ג'	8-7	מדיניות המעביד ואחריותו
ד'	11-9	מניעת הטרדה מינית והתנכלות
ה'	12	מה לעשות אם הוטרדת מינית או אם התנכלו לך?
ו'	18-13	הליך תלונה אצל מעביד וטיפול באחריות מעביד
ז'	19	שונות: עובד קבלן כוח אדם המועסק אצל אדם אחר (סעיף 19);

חלק א': מהן הטרדה מינית והתנכלות?

1. מהי הטרדה מינית?

(א) אם כי ברוב המקרים הטרדה מינית נעשית על ידי גבר כלפי אישה, הטרדה מינית יכולה להיעשות הן על ידי גבר והן על ידי אישה; כלפי גבר או אישה; והחוק מכסה את כל האפשרויות האלה.

(ב) על פי חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998, הטרדה מינית היא אחת מחמש צורות התנהגות אסורות, ואלה הן:

(1) סחיטת אדם לביצוע מעשה בעל אופי מיני.
לדוגמה: מעביד המאיים לפטר עובדת אם היא תסרב לקיים אתו יחסי מין.

(2) מעשה מגונה.
לדוגמה: עובד או ממונה הנוגע בעובדת לשם גירוי מיני או החושף את עצמו בפניה, בלא הסכמתה.

(3) הצעות חוזרות בעלות אופי מיני אף שהאדם שאליו מופנות ההצעות הראה שאינו מעוניין בהן.
ואולם אין צורך להראות אי הסכמה במקרים האלה:
1. ניצול של יחסי מרות בעבודה.
לדוגמה: מנהל המנצל יחסי מרות כלפי מזכירתו.
2. ניצול של יחסי מרות, תלות, חניך או טיפול בקטין, בחסר ישע או במטופל.
לדוגמה: עובד המנצל יחסי מרות או חינוך כלפי חניך; עובד במעון המנצל יחסי תלות של מטופל.

(4) התייחסויות חוזרות למיניותו של אדם, אף שהאדם שאליו מופנות ההתייחסויות הראה שאינו מעוניין בהן.
לדוגמה: התייחסות חוזרת לפן המיני במראהו של אדם, למרות הבהרותיו שהדבר מפריע לו.
ואולם אין צורך להראות אי הסכמה במקרים שסויגו בפסקה (3) לעיל.

(5) התייחסות מבזה או משפילה למינו או לנטייתו המינית של אדם בין אם הוא הראה שהדבר מפריע לו ובין אם לאו.

(ג) **אי הסכמה**

(1) ככלל אדם צריך להראות שהוא אינו מסכים למעשה של הטרדה מינית; חובה זו אינה חלה לגבי אלה:
1. סחיטה (פסקה (ב) (1) לעיל);
2. התייחסות מבזה או משפילה (פסקה (ב) (5) לעיל);
3. ניצול של יחסי מרות בעבודה בין המטריד לבין המוטרד (לגבי המעשים בפסקאות (ב) (3) ו-(4) לעיל);
4. ניצול יחסי מרות, תלות חינוך או טיפול — של קטין, חסר ישע (לגבי מעשים בפסקאות (ב) (3) ו-(4) לעיל);
5. ניצול תלות, במסגרת טיפול נפשי או רפואי — של המטופל במטפל (לגבי מעשים בפסקאות (ב) (3) ו-(4) לעיל).

(2) אי הסכמה מראים בין במילים ובין בהתנהגות שאינן משתמעות לשתי פנים.

2. **מה אינו הטרדה ?**

למרות ניסיון המחוקק להגדיר בצורה מפורטת מהי הטרדה מינית, מטבען של ההגדרות שתמיד יינותר תחום אפור. לדוגמה, קשה להגדיר מראש כל מה שייחשב להתייחסות "מבזה" או "משפילה" ביחס למינו או למיניותו של אדם.
יחד עם זאת, האיסור על הטרדה מינית אינו איסור על חיזורים הנעשים בדרך טובה ובהסכמה הדדית.

3. **מהי התנכלות?**

(א) על פי חוק למניעת הטרדה מינית, וחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988, התנכלות היא כל אחד מאלה, אם המעשה מתבצע במסגרת יחסי עבודה:

(1) מעביד או ממונה מטעמו פוגע בעובד או בדורש עבודה — כאשר מקור הפגיעה הוא הטרדה מינית.
ואולם לגבי הטרדה מינית מהסוג של הצעות חוזרות בעלות אופי מיני והתייחסויות חוזרות למיניותו של אדם, די שמקור הפגיעה יהיה הצעה אחת בלבד או התייחסות אחת בלבד.
לדוגמא:
ממונה המונע את קידומה של עובדת עקב סירובה להצעתו החד-פעמית למגע מיני; מעביד המפטר עובדת עקב סירובה להצעתו החד-פעמית למגע מיני.

(2) מעביד או ממונה מטעמו פוגע בעובד או בדורש עבודה — כאשר מקור הפגיעה הוא תלונה על התנכלות כאמור בסעיף זה או תביעה משפטית בשל התנכלות כאמור.

(3) מעביד או ממונה מטעמו פוגע בעובד או בדורש עבודה — כאשר מקור הפגיעה הוא סיוע של עובד לעובד אחר בקשר לתלונה או תביעה משפטית על התנכלות כאמור בסעיף זה.
לדוגמה: עובדת מסרה עדות בקשר להתנכלות כלפי עובד אחר; המעביד או הממונה מרעים את תנאי העבודה שלה בשל כך.

(ב) הגנת תלונת שווא/תביעת שווא

במשפט על התנכלות כאמור בפסקה (א) (2) או (3) — יוכלו המעביד והממונה לטעון להגנתם כי העובד או דורש העבודה ידע כי התביעה או התלונה הוגשו על סמך פרטים שאינם נכונים.

4. **מהי "מסגרת יחסי עבודה"!**

על פי חוק למניעת הטרדה מינית, הטרדה מינית או התנכלות ב"מסגרת יחסי עבודה" מתקיימת בכל אחת מ- 4 נסיבות אלה:

(1) במקום העבודה;

(2) במקום אחר שבו מתנהלת פעילות מטעם המעביד;
לדוגמא:
אולם שבו מציגים המעביד ועובדיו תערוכה של מוצרי המעביד;
מכון להכשרה או להשתלמות שבו מתקיים קורס מטעם המעביד;
מסעדה שבה מתקיימת מסיבה מטעם המעביד לעובדיו.

(3) תוך כדי עבודה; לדוגמה: נסיעה הנעשית בזמן העבודה במסגרת העבודה, כגון לשם ישיבת עבודה מחוץ למקום העבודה.

(4) תוך ניצול מרות ביחסי העבודה בכל מקום שהוא (כגון בביתו של ממונה).

חלק ב': התוצאות של הטרדה מינית והתנכלות

5. **הטרדה מינית והתנכלות הן בלתי חוקיות**

(א) הטרדה מינית והתנכלות על רקע מיני מהוות התנהגות בלתי חוקית הפוגעת בכבוד האדם, בחירותו, בפרטיותו, ובשוויון בין המינים.

(ב) הטרדה מינית והתנכלות מהוות (על פי חוק למניעת הטרדה מינית, ולעניין התנכלות — גם על פי חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988):
(1) עבירה פלילית, היכולה לגרום למאסרו של המטריד או המתנכל או לחייבו בקנס;
(2) עוולה אזרחית, שבגינה ניתן להגיש תביעה משפטית; בתביעה כזו ניתן לתבוע פיצוי כספי וסעדים אחרים, קבועים או זמניים, מהמטריד, מהמתנכל, ובמקרים מסוימים — מהמעביד של אלה.

6. הטרדה מינית והתנכלות מהוות עבירות משמעת

הטרדה מינית והתנכלות מהוות עבירות משמעת, שעליה יבול המטריד או המתנכל להתחייב בעונש משמעתי.

חלק ג': מדיניות המעביד ואחריותו

7. הטרדה מינית והתנכלות נוגדות את מדיניות המעביד

הטרדה מינית והתנכלות פוגעות ביחסי העבודה, ועומדות בניגוד למדיניות המעביד, והוא לא ישלים עמן.

8. אחריות המעביד

(א) נוסף על איסור החל על המעביד, כעל כל אדם, להטריד ולהתנכל, החוק מטיל עליו אחריות מיוחדת על מעשיהם של עובדיו ושל ממונים מטעמו, במסגרת יחסי עבודה; מעביד צריך לנקוט אמצעים סבירים, כמפורט בתקנון זה, משלושה סוגים:
(1) מניעת הטרדה מינית והתנכלות (ר' חלק ד');
(2) טיפול ביעילות בהטרדה מינית או בהתנכלות שידע עליהן (ר' חלק ו').
(3) תיקון הפגיעה עקב הטרדה מינית או התנכלות, או עקב הגשת תלונה או תביעה על אלה (ר' חלק ו').

(ב) לפי החוק, מעביד שלא נקט אמצעים כאמור בסעיף זה יהיה אחראי להטרדה מינית או להתנכלות שביצע עובד שלו או ממונה מטעמו במסגרת יחסי העבודה, וניתן לתבוע את המעביד בתביעה אזרחית בשל כך.

חלק ד': מניעת הטרדה מינית והתנכלות

9. צעדי מנע

(א) המעביד דורש מכל ממונה מטעמו ומכל עובד, להימנע ממעשים של הטרדה מינית והתנכלות במסגרת יחסי עבודה ולעשות כל שביכולתו כדי למנוע מעשים כאמור, והכל כדי ליצור, יחד עם המעביד, סביבת עבודה בלא הטרדה מינית והתנכלות.

(ב) המעביד דורש מכל ממונה מטעמו ליטול חלק פעיל ומוביל במניעת הטרדה מינית והתנכלות במסגרת יחסי עבודה.

(ג) פעולות הסברה והדרכה: המעביד דורש מכל ממונה ומכל עובד להשתתף בפעולות הדרכה והסברה הנעשות מטעמו בדבר איסור הטרדה מינית והתנכלות ומניעתן; לחלופין המעביד מאפשר לעובדיו להשתתף במשך שעות העבודה בפעולות כאמור, המאורגנות, בפרקי זמן סבירים, על ידי גורמים אחרים, במן ארגון עובדים יציג או ארגוני נשים, ובלבד שאין בכך כדי לפגוע במהלך התקין של העבודה.

10. שיתוף פעולה עם נציגות העובדים

המעביד משתף פעולה עם ארגון העובדים במקום העבודה, בפעולות הסברה והדרכה בדבר איסור הטרדה מינית והתנכלות ומניעתן.

ארגוני העובדים הרלוונטיים באוניברסיטת תל-אביב הנם:
הסגל האקדמי מיוצג ע"י ארגון הסגל האקדמי הבכיר

הסגל הזוטר מיוצג ע"י ארגון הסגל האקדמי הזוטר
הסגל המנהלי מיוצג ע"י הסתדרות העובדים הכללית החדשה
ציבור הסטודנטים מיוצג ע"י אגודת הסטודנטים החדשה של אוניברסיטת תל-אביב

11. קבלת מידע, וממי

(א) עובד זכאי –

(1) בהתאם לתקנות – לעיין בכל אחד מאלה ולקבל צילומים מהם-
חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998; תקנות למניעת הטרדה מינית (חובת מעביד), התשנ"ח – 1998; הוראות משמעת של מקום העבודה לעניין הטרדה מינית והתנכלות.

(2) לקבל מידע על פעולות הסברה והדרכה של המעביד בדבר איסור הטרדה מינית והתנכלות ומניעתן.

(ב) עובד יוכל לדרוש קבלת חומר ומידע כאמור מהאחראי/ת לעניין זה, שהיא/הוא:

פרופסור רות בן-ישראל
נציב קבילות לענייני הטרדה מינית
הפקולטה למשפטים, בנין מינקוף חדר 435
מס' טלפון: 03-6408370
מס' פקס: 03-6407279

מר דוד איתן
סגן נציב קבילות לענייני הטרדה מינית
בנין מכסיקו חדר 203
מס' טלפון: 03-6407640

חלק ה': מה לעשות אם הוטרדת מינית או אם התנכלו לך?

12. (א) אם אדם סבור שהטרידו אותו מינית או שהתנכלו לו, פתוחות לפניו שלוש אפשרויות לפי החוק:

(1) טיפול באחריות המעביד: אם ההטרדה או ההתנכלות התבצעה "במסגרת יחסי עבודה", הנפגע יכול להגיש תלונה במקום העבודה; הפרוצדורה לעניין זה מפורטת בחלק ו'.

(2) הליך פלילי: הנפגע יכול להגיש תלונה במשטרה.

(3) הליך אזרחי: הנפגע יכול להגיש, בתוך שלוש שנים, תביעה בבית המשפט (בדרך כלל – בבית הדין האזורי לעבודה) נגד:
המטריד או המתנכל בעצמו;
ואם הוא טוען שהמעביד אחראי, גם המעביד (ר' סעיף 8 לעניין אחריות המעביד).

(ב) מה הקשר בין ההליכים השונים הנ"ל:

(1) נפגע מהטרדה מינית או התנכלות יכול לבחור אם ליזום אחד או יותר מההליכים הנ"ל.

(2) המעביד יכול להחליט איך ישפיעו הליכים פליליים או אזרחיים על אופן הטיפול שבאחריותו (פירוט לעניין זה נמצא בחלק ו', סעיף 18 (ד)).

חלק ו': הליך תלונה אצל מעביד וטיפול באחריות מעביד

13. מי יכול להגיש תלונה, ובאילו נסיבות?

התלונה יכולה להיות מונשת על ידי אחד מאלה:

(1) עובד שטוען כי מעביד, ממונה או עובד אחר הטריד אותו מינית או התנכל לו, במסגרת יחסי עבודה;

(2) אדם אחר שטוען כי עובדו של המעביד או ממונה מטעמו הטריד אותו מינית או התנכל לו, במסגרת יחסי עבודה;

(3) אחר מטעמו של אדם כאמור בפסקה (1) או (2) – במקרה כזה מוצע להביא ראיה על כך שאותו אדם מסכים להגשת התלונה (למשל, מכתב חתום בידי אותו אדם).

14. בפני מי מתלוננים?

(א) תלונה יש להגיש לאחראי כאמור בסעיף 11 (ב) לעיל.

(ב) אם האחראי הוא האדם שמתלוננים עליו ("הנילון") או שהוא בעל נגיעה אישית לנושא התלונה או למעורבים בה, תוגש התלונה לממלא מקומו של האחראי, אחראי אחר, ובהעדרם – למעביד. (אם הגיש את התלונה למעביד כאמור, המעביד יפעל על פי הוראות חלק זה כפי שאמור לפעול אחראי).

(ג) אם הנילון היה עובד של קבלן כוח אדם המועסק בפועל אצל המעביד -
(1) תוגש התלונה לאחראי מטעם הקבלן או לאחראי מטעם המעביד;
(2) אם הוגשה התלונה לאחראי מטעם הקבלן, אותו אחראי רשאי להעביר את הטיפול בבירור התלונה לאחראי מטעם המעביד, ואם הועבר הטיפול כאמור – האחראי מטעם הקבלן יודיע כך למתלונן.

15. תוכן התלונה

התלונה תכלול את תיאור המקרה, לרבות:

(1) פירוט זהות המעורבים במקרה ועדים, אם ישנם;

(2) מקום האירוע;

(3) במקרה שנטען כי בוצע מעשה של הטרדה מינית – אחד מאלה:
א. האם המוטרד הראה למטריד שההתנהגות מפריעה לו;
ב. האם יש בין המטריד למוטרד יחסי תלות, מרות וכדי.

16. אופן הגשת התלונה

(א) ניתן להגיש תלונה בכתב או בעל פה.

(ב) הוגשה תלונה בעל פה -
(1) ירשום האחראי את תוכן התלונה;
(2) המתלונן או מי שמגיש את התלונה מטעמו יחתום על הרישום של האחראי כדי לאשר את תוכן הדברים;
(3) האחראי ימסור למתלונן עותק מהרישום החתום.

17. בירור התלונה

(א) התקבלה תלונה, האחראי -
(1) יידע את המתלונן באשר לדרכי הטיפול בהטרדה מינית או התנכלות לפי החוק (חלק ה' סעיף 12 לעיל);
(2) יפעל לבירור התלונה ולצורך כך, בין היתר, ישמע את המתלונן, את הנילון ועדים, אם ישנם, ויבדוק כל מידע שהגיע אליו בעניין התלונה.

(ב) אחראי לא יטפל בבירור תלונה אם הוא בעל נגיעה אישית לנושא התלונה או למעורבים בה.

(ג) אחראי שהוא בעל נגיעה אישית כאמור יעביר את הבירור לאחראי או למי שהתמנה על ידי המעביד לממלא מקומו, ובהיעדר אחד מאלה – למעביד; אם האחראי העביר את הטיפול למעביד כאמור, יפעל המעביד כפי שאמור לפעול אחראי בבירור תלונה, על פי סעיף זה.

(ד) בירור התלונה ייעשה ביעילות ובלא דיחוי.

(ה) בירור תלונה ייעשה תוך הגנה מרבית על כבודם ופרטיותם של המתלונן, הנילון ועדים אחרים, ובין היתר -

(1) לא יגלה אחראי מידע שהגיע אליו במהלך בירור התלונה אלא אם כן הוא חייב לעשות כן לשם הבירור עצמו או על פי דין;

(2) לא ישאל אחראי שאלות בקשר לעבר המיני של מתלונן שאינו קשור לנילון, ולא יתייחס למידע על עברו המיני של המתלונן כאמור; האמור בנסקה זו לא יחול אם האחראי סבור שאם לא ישאל שאלות או יתייחס כאמור, יגרם עוול בלתי ניתן לתיקון לנילון.

(ו) מעביד יגן על המתלונן, במהלך בירור התלונה; מפני פגיעה בעניניי עבודה כתוצאה מהגשת התלונה או מפני פגיעה אחרת במסגרת יחסי עבודה שיש בה כדי לשבש את בירור התלונה; בין היתר יפעל המעביד להרחקת הנילון מהמתלונן, ככל שניתן, וככל שנראה לו נכון בנסיבות העניין.

(ז) בתום בירור התלונה יגיש האחראי למעביד, ללא דיחוי, סיכום בכתב של בירור התלונה בליווי המלצותיו המנומקות לגבי המשך הטיפול בה, לרבות לעניין כל אחד מהעניינים המפורטים בסעיף 18 (א) ו-(ד).

(ח) היה הנילון עובד של קבלן כוח אדם המועסק בפועל אצל המעביד, יגיש האחראי את סיכומו לקבלן ולמעביד.

(ט) נודע למעביד על מקרה של הטרדה מינית או התנכלות במסגרת יחסי עבודה, ולא הוגשה תלונה או שהמתלונן חזר בו מתלונתו, יעביר את המקרה לבירור של אחראי; הועבר מקרה כאמור לבירור של אחראי או נודע לאחראי על מקרה כאמור, יקיים האחראי, ככל שניתן, בירור על אודות המקרה לפי סעיף זה, בשינויים המחויבים, ואם המתלונן חזר בו מתלונתו, יבדוק גם את סיבת החזרה מהתלונה.

18. טיפול המעביד במקרה של הטרדה מינית או התנכלות

(א) קיבל מעביד את סיכומו והמלצותיו של האחראי לפי סעיף 17 (ז), יחליט, בלא דיחוי ובתוך תקופה שלא תעלה על 7 ימי עבודה, על הפעלת הסמכויות שבידיו לגבי כל אחד מאלה:

(1) מתן הוראות לעובדים המעורבים במקרה, לרבות בדבר כללי התנהגות ראויים במסגרת יחסי עבודה והרחקת הנילון מהמתלונן, וכן נקיטת צעדים בעניני עבודה, והכל כדי למנוע את הישנות המעשה של הטרדה מינית או התנכלות או כדי לתקן את הפגיעה שנגרמה למתלונן עקב ההטרדה או ההתנכלות;

(2) פתיחה בהליכים משמעתיים לפי הוראות הסדר המשמעת החלות אצל המעביד לענין הטרדה מינית או התנכלות;

(3) אי נקיטת צעד כלשהו.

(ב) המעביד יפעל ללא דיחוי לביצוע החלטתו לפי סעיף קטן (א) וימסור הודעה מנומקת בכתב על החלטתו למתלונן, לנילון ולאחראי; כן יאפשר המעביד למתלונן ולנילון לעיין בסיכום האחראי ובהמלצותיו.

(ג) המעביד רשאי, עקב שינוי בנסיבות, לשנות את החלטתו לפי סעיף קטן (א) או לעכב את ביצועה וימסור הודעה מנומקת על כך בכתב למתלונן, לנילון ולאחראי.

(ד) על אף האמור בסעיף זה, רשאי מעביד לדחות את החלטתו, לעכב את ביצועה או לשנותה, בשל הליכים משמעתיים או משפטיים הנוגעים למקרה נשוא ההחלטה;

עשה כן המעביד –

(1) ימסור הודעה מנומקת בכתב על כך למתלונן, לנילון ולאחראי;

(2) כל עוד לא הסתיימו ההליכים כאמור, יפעל המעביד לפי הוראות סעיף 17 (ו);

(3) בתום ההליכים יקבל המעביד החלטה לפי סעיף קטן (א).

(ה) היה הנילון עובד של קבלן כוח אדם המועסק בפועל אצל המעביד, רשאים המעביד והקבלן להסכים ביניהם מי מביניהם יבצע את הוראות סעיף זה, כולן או חלקן.

חלק ז': שונות

19. **עובד של קבלן כוח אדם המועסק בפועל אצל המעביד**

(א) לפי החוק והתקנות, במקרה שעובד של קבלן כוח אדם מועסק בפועל אצל אדם אחר (מעסיק בפועל) —

(1) כל מה שנאמר בתקנון זה לגבי "עובד" כולל גם אותו עובד של קבלן כוח אדם;

(2) כל מה שנאמר בתקנון זה לגבי "מעביד" כולל גם אותו מעסיק בפועל.

לכן, מעסיק בפועל נושא באותה אחריות שנושא מעביד רגיל (ר' סעיף 8 לעיל) בגין הטרדה מינית והתנכלות שמבצע עובד קבלן כוח אדם המועסק אצלו.

(ב) הוראות מיוחדות מצויות בסעיפים 14 (ג), 17 (ח) ו-18 (ה) לתקנון זה.

נוהל למניעת הטרדה מינית באוניברסיטת תל-אביב

1. **מטרה:**

מטרת נוהל זה להבטיח כי אוניברסיטת תל-אביב תשמש מקום עבודה וסביבת לימודים, שאין בהם הטרדה מינית או התנכלות שמקורה בהטרדה מינית.

2. **הגדרות:**

בהוראה זו:

"אוניברסיטה"	אוניברסיטת תל-אביב.
"החוק"	החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח — 1998 וחוק שיווין הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח — 1998.
"הטרדה מינית"	כהגדרתה בסעיף 3(א) לחוק מניעת הטרדה מינית וכהגדרתה בסעיף 7 לחוק שיוויון הזדמנויות בעבודה (והמצורפים לנוהל זה כנספח), מצד חבר סגל אקדמי, חבר סגל מנהלי, או תלמיד כלפי אחד מהם במסגרת מקום העבודה או הלימודים.
"התנכלות"	כהגדרתה בסעיף 3(ב) לחוק למניעת הטרדה מינית, וכהגדרתה בסעיף 7 לחוק שיוויון הזדמנויות בעבודה, מצד חבר סגל אקדמי, חבר סגל מנהלי, או תלמיד כלפי אחד מהם, במסגרת מקום העבודה או הלימודים.
"מסגרת מקום העבודה או הלימודים"	האוניברסיטה; מקום אחר בו מתנהלת פעילות מטעם האוניברסיטה; תוך כדי עבודה או לימודים; תוך ניצול מרות ביחסי עבודה או לימודים, בכל מקום שהוא.
"קורבן"	חבר סגל אקדמי, חבר סגל מנהלי, או תלמיד שבוצעה כלפיו הטרדה מינית ו/או התנכלות, כמשמעותן בחוק.
"חשוד"	מי שביום האירוע וביום הגשת התלונה הינו חבר סגל אקדמי, חבר סגל מנהלי, או תלמיד והוגשה נגדו תלונה בגין הטרדה מינית ו/או התנכלות כמשמעותן בחוק.
"נציב קבילות"	נציב הקבילות לעניני הטרדה מינית.
"חבר סגל אקדמי"	מי שביום האירוע נמנה עם חברי הסגל האקדמי של האוניברסיטה והתקיימו בינו לבין האוניברסיטה יחסי עובד ומעביד.

"חבר סגל מנהלי" מי שביום האירוע התקיימו בינו לבין האוניברסיטה יחסי עובד ומעביד, וכן כל מי שפועל מטעם האוניברסיטה ובשמה כחלק מהמערכת הפנימית הרגילה ולרבות עובד קבלן כח-אדם.

"תלמיד" מי שביום האירוע נמנה עם כל אחד מאלה:

- נרשם ללימודים באוניברסיטה ונתקבל על ידה כתלמיד, לרבות בחטיבה לתכניות מיוחדות ובבית הספר להנדסאים, מעת הרשמתו וכל עוד הוא רשום כתלמיד, כולל בחופשות לימודים.
- הגיש מועמדותו להתקבל כתלמיד ובקשתו נדחתה, מעת הרשמתו ועד קבלת הודעת הדחייה.
- סיים לימודיו אך טרם קיבל תעודה.

"תקנות המשמעת" תקנון המשמעת החל על החשוד בהטרדה מינית או התנכלות לפי השתייכותו, דהיינו:

- תקנון מערכת בירור ושיפוט פנימי לסגל האקדמי באוניברסיטת תל-אביב (תשמ"ח) — לגבי חשוד שהינו חבר סגל אקדמי.
- תקנון המשמעת (החל על הסגל המנהלי) — לגבי חשוד שהינו חבר סגל מנהלי.
- תקנון המשמעת — סטודנטים (תשמ"ג) — לגבי חשוד שהינו תלמיד.

"רשויות המשמעת" כפי שהן מוגדרות בכל אחד מתקנוני המשמעת.

3. **מינוי נציב קבילות:**

3.1 נציב הקבילות ימונה על ידי נשיא האוניברסיטה והרקטור לתקופה שתיקבע על ידם ובהתאם לכללים שנקבעו על ידי שר המשפטים לביצוע חובות המעביד על פי החוק ומכוחו.

3.2 נציב הקבילות יהיה פרופסור במשרה מלאה באוניברסיטה או פרופסור אמריטוס. עדיפות תינתן לבעל ידע משפטי.

3.3 הנשיא והרקטור ימנו חבר סגל מנהלי בכיר שישמש סגן נציב הקבילות, לתקופת מינוי חופפת לזו של נציב הקבילות.

4. **תפקידי נציב הקבילות:**

4.1 לשמש גורם מייעץ בנושא מניעת תופעות של הטרדה מינית באוניברסיטה והטיפול בהן.

4.2 לקבל תלונות ודיווחים שעניינם הטרדה מינית או התנכלות.

4.3 לברר את התלונה ולטפל בה.

4.4 להעביר את התלונה להליך משמעתי, היה ונמצא לכך בסיס מתאים.

4.5 להורות על נקיטת סעדי ביניים כאמור בסעיף 7.1 לנוהל זה.

4.6 להפנות את הקורבן, במידת הצורך, לקבלת סיוע רפואי או אחר.

5. **הטיפול בתלונה:**

5.1 **החקירה:**

5.1.1 תלונות או דיווחים על חשד לביצוע הטרדה מינית או התנכלות באוניברסיטה יש להפנות לנציב הקבילות.

תלונה בגין הטרדה מינית או התנכלות יש להגיש לנציב הקבילות בתוך שלוש שנים ממועד ביצוע ההטרדה או התנכלות ואם מדובר בארוע נמשך, מהמועד בו נפסקו המעשים המהווים הטרדה או התנכלות.

5.1.2 התלונה יכול שתוגש בכתב או בעל-פה. הוגשה התלונה בעל-פה, יירשם תוכנה על

ידי נציג הקבילות, והמתלונן יחתום על הרישום לאימות נכונו. רישומי נציב הקבילות הינם פנימיים ולא יועברו לאחרים.

5.1.3 נציב הקבילות, אשר דווח לו על חשד לביצוע הטרדה מינית או התנכלות או שהוגשה לו תלונה על הטרדה מינית או התנכלות, יפתח בהליכי חקירת התלונה.

5.1.4 במהלך חקירת התלונה יזמן נציב הקבילות את החשוד בהטרדה מינית או בהתנכלות, יביא בפניו את פרטי התלונה ויבקש את תגובתו.
הוגשה התלונה על ידי מתלונן שאינו הקורבן, תידרש הסכמת הקורבן בטרם יפנה נציב הקבילות לחשוד.

5.1.5 לצורך חקירת התלונה יזמן נציב הקבילות כל חבר סגל אקדמי, חבר סגל מנהלי, או תלמיד למתן מידע ו/או מסמך הנוגע או עשוי לגעת לתלונה.
אי מתן סיוע לנציב הקבילות ייחשב לעבירת משמעת.

5.1.6 נציב הקבילות יקיים את החקירה ברציפות עד להשלמתה.

5.1.7 סבר נציב הקבילות כי נסיבות המקרה מחייבות קבלת סיוע, יהיה רשאי להסתייע בגורם דוגמת פסיכולוג, עובד סוציאלי, חבר סגל, עורך דין, שופט בדימוס וכיו"ב, על מנת שיברר את המקרה נשוא התלונה ויגיש ממצאיו לנציב.

5.2 בתום החקירה יחליט נציב הקבילות לנהוג באחת מהדרכים הבאות:

5.2.1 **לגנוז את התלונה:**
- מקום שנציב הקבילות סבור שאין ממש בתלונה, רשאי הוא להורות על גניזת התלונה.
- מקום שכתוצאה מהחקירה או במהלכה ישובע המתלונן או הקורבן כי אין מקום לתלונתו והוא יבטלה.

סבר נציב הקבילות כי הוגשה תלונה שלא בתום לב, רשאי הוא להמליץ על העמדתו לדין של המתלונן.
על החלטה בדבר גניזת התלונה ישלח נציב הקבילות לקורבן ו/או למתלונן הודעה בכתב.
על החלטתו של נציב הקבילות לגנוז את התלונה ניתן לערער תוך 15 יום למשיא, היה ומדובר במתלונן או קורבן שהוא חבר סגל מנהלי או לרקטור היה ומדובר במתלונן או קורבן שהוא חבר סגל אקדמי או תלמיד.

5.2.2 **להעביר את הטיפול בתלונה להליך משמעתי:**
החליט הנציב על העברת הטיפול להליך משמעתי, יעביר נציב הקבילות לקובל/תובע הנוגע בדבר את כל החומר הרלבנטי לתלונה, לרבות:
- התלונה ונספחיה (אם הוגשה בכתב) ואם הונשה בעל-פה — תמצית התלונה.
- תגובת החשוד.
- תרשומת שערך נציב הקבילות במהלך החקירה.
- פירוט של אמצעי הביניים שננקטו — אם ננקטו.

בנוסף יסייע נציב הקבילות לקובל בהכנת התיק, במידת הצורך.

6. ההליך המשמעתי:

6.1 עם פתיחת ההליך המשמעתי כנגד הנאשם, ינוהל ההליך בהתאם לתקנון המשמעת, החל על הנאשם.

6.2 המותב הדן בהליך של הטרדה מינית או התנכלות יורכב באופן שיינתן ייצוג למינם של הנאשם ושל הקורבן.

6.3 הדיון בהליך המשמעתי ייערך בדלתיים סגורות.

לא יפורסם כל פרט מזהה אשר נחשף במסגרת ההליך המשמעתי, לרבות פסק הדין, אלא אם כן יורה בית הדין אחרת.

7. סעדי ביניים:

7.1 נציב הקבילות, בתיאום עם הרשויות המוסמכות באוניברסיטה, מוסמך להורות על נקיטת סעדי ביניים שמטרתם להביא להפרדה בין המטריד לקורבן, באופן שמחד תינתן הגנה

לקורבן ומנגד לא ייפגעו יתסי העבודה ו/או הלימודים באוניברסיטה.

סמכות הנציב משתרעת על התקופה שממועד פתיחת התקירה ועד להעברת התלונה לבית הדין המשמעתי.

7.2 עם פתיחת ההליך המשמעתי, מוענקת הסמכות להורות על נקיטת הליכי ביניים למותב היושב בדין.

8. **פעולות הסברה וחינוך:**

האוניברסיטה תקיים פעילות הסברה, לרבות ימי עיון, קבוצות דיון והפצת דפי מידע בנושא הטיפול בתופעת ההטרדה המינית והדרכים למניעתה.

9. **שמירה על סודיות:**

האוניברסיטה תכבד את פרטיותם של המתלוננים, הקרבנות, החשודים/הנאשמים ככל האפשר ובשים לב לדרישות החוק ולצורך להגן על אינטרסים אחרים הנוגעים לעניין כגון: חובת האוניברסיטה לחקור מקרי הטרדה מינית והתנכלות ולנקוט אמצעים כנגד האחראים בגינן, החובה להפעיל אמצעים קולקטיביים ומניעתיים על מנת לבער את תופעת ההטרדה המינית.

10. **שמירת חומר ארכיוני:**

נציב הקבילות יאסוף וירכז נתונים על תלונות שהגיעו אליו במסגרת עבודתו ויכין דו"ח שנתי אשר יוגש לנשיא האוניברסיטה, לרקטור ולמנכ"ל, בדבר היקף תופעת ההטרדה המינית וההתנכלות באוניברסיטה.

חומר החקירה שבידי נציב הקבילות, יישמר בפי שנשמרים פסקי דין של בתי הדין המשמעתיים.

11. תחילתו של נוהל זה ביום אישורו.

12. במידה וקיימת סתירה בין הוראות נוהל זה לבין הוראות "תקנון המשמעת", יגברו הוראות נוהל זה.

13. נוהל זה בא להוסיף על הוראות החוק ולא לגרוע מהן.

משמעת סטודנטים

1. כללי

הלימודים באוניברסיטה מבוססים על אמון רב בין המוסד לבין הלומדים בו ומחייבים התנהגות המולמת את כבוד האוניברסיטה ואת המעמד של תלמיד.

א. התנהגות הגורמת להפרעה ממושכת ובלתי נסבלת לתקינות הלימודים והפעילות האקדמית בקמפוס, כתוצאה ממצב בריאותו של תלמיד, תטופל בהתאם ל"נוהל בדבר בדיקת מצב בריאותם של מועמדים ותלמידים באוניברסיטה" (ראה הוראה מס' 12-015 בהוראות האוניברסיטה).

ב. עבירה משמעתית גוררת אחריה העמדה לדין משמעתי בהתאם לתקנוני המשמעת - סטודנטים ["תקנון המשמעת – סטודנטים (תשמ"ג)" ו"תקנון משמעת סטודנטים – בירור משמעתי פקולטטי (תשנ"א)"] נוסף לצעדים הננקטים על-ידי מורי האוניברסיטה או עובדיה, בתוקף סמכותם.

על התלמידים להקפיד על משמעת והתנהגות נאותה בתחומי הפעילות השונים, באוניברסיטה ומחוצה לה. מעשה או מחדל ייחשבו כעבירה משמעתית במקרים כגון:

- אי-ציות לתקנונים ולנהלים, הנקבעים על-ידי רשויות האוניברסיטה או אי-מילוי הוראות עובדיה או מוריה;
- אי-הקפדה על כללי היושר וההגינות החלים על כתיבת בחינות, עבודות-בית, עבודות

סמינריונית, עבודות גמר ואחרות; וכן אי הקפדה על כללי יושר והגינות בעת פנייה בכתב או בע"פ לרשויות האוניברסיטה;
- התנהגות הפוגעת במהלך שיעורים ובחינות וכן במורים ובעובדים;
- התנהגות הפוגעת בתלמידים אחרים;
- גרימת נזק למתקנים, לציוד ולרכוש האוניברסיטה;
- הפרעה לפעילות המתקיימת בקמפוס.

העונשים להם צפויים תלמידים שהורשעו בעבירה משמעתית הינם כבדים, לעיתים עד כדי פסילת הישגים בלימודים ואף הרחקה מלימודים לתקופות ארוכות.

2. להלן מובא חלק מ"תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)". הנוסח המחייב הוא זה המופיע בהוראות האוניברסיטה, על כל תיקוניו.

תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)

פרק ראשון: הגדרת ומבוא

1. בתקנון זה יהיה למונחים הבאים הפירוש הרשום בצידם:

1.1 **"האוניברסיטה":** אוניברסיטת תל-אביב, לרבות מכונים חיצוניים כמשמעותם בנוהל מכונים - בקרה אקדמית, מינהלית וכספית (תשמ"א) ולרבות התאנידים האמורים בנספח א' לתקנון זה.

1.2 **"דקאן":** דקאן הפקולטה הנוגעת בדבר, לרבות ראש בית ספר ולרבות ראש יחידת הוראה עצמאית אחרת, שאינה מהווה חלק מפקולטה.

1.3 **"מורה":** כל מי שממלא תפקיד הוראה, הדרכה או מחקר באוניברסיטה.

1.4 **"עובד":** כל מי שמועסק על ידי האוניברסיטה או בשירותה ואינו מורה.

1.5 **"תלמיד":** כל אחד מאלה -

1.5.1 מי שנרשם ללימודים באוניברסיטה – לרבות מי שנרשם ללימודים, בחטיבה לתכניות מיוחדות – ונתקבל על ידה כתלמיד, מעת הרשמתו וכל עוד הוא רשום כתלמיד, כולל בתופשות לימודים.

1.5.2 מי שהגיש מועמדותו להתקבל כתלמיד ובקשתו נדחתה, מעת הרשמתו ועד קבלת הודעת הדחיה.

1.5.3 מי שסיים לימודיו אך טרם קיבל תעודה.

1.5.4 מי שהופסקו לימודיו מסיבה כלשהי, וחרף ההפסקה קיבל היתר לגשת לבחינה/להגיש עבודה.

1.5.5 מי שהיה לתלמיד, כמשמעותו של מונח זה באחת מפיסקאות המשנה דלעיל ומועמדותו נדחתה, או שהפסיק לימודיו או סיים אותם, יוסיף להחשב כתלמיד לעניין תקנון זה (ויוסיף להיות כפוף לסמכות רשויות השיפוט האמורות בו) בקשר למעשים שעשה בעת שהיה מועמד להתקבל לאוניברסיטה או תלמיד בה.

1.6 **"עבירת משמעת":** עבירה מאלה המפורטות בסעיף 29 לתקנון זה ועבירה על כללי המשמעת שייקבעו - מעת לעת – על-ידי הסנאט (ויפורסמו בדרך המקובלת באוניברסיטה) לרבות נסיון, שידול או סיוע לעבור עבירה כאמור.

1.7 **"פסילה של בחינת** פירושה כשלון בבחינה או בעבודה והחלטת

	או עבודה":	הציון אשר ניתן להם בציון אפס.
1.8	**"הממונה"**:	הממונה על המשמעת האמור בתקנון זה.
1.9	**"בית הדין"**:	בית הדין לערעורים בענייני משמעת האמור בתקנון זה.
1.10	**"רשויות השיפוט"**:	הממונה, סגניו ובית הדין.
1.11	**"קובל"**:	הקובל האמור בתקנון זה.
1.12	**"קובלנה"**:	מסמך בו טוען קובל כי תלמיד ביצע עבירת משמעת.
1.13	**"הוועדה"**:	הוועדה לקביעת מועמדים לכהונה ברשויות השיפוט,האמורה בתקנון זה.

"...

שירותי מינהל: 21. המזכירות האקדמית תספק לרשויות השיפוט את שירותי המינהל הדרושים להן.

פרק שלישי: קובל, סניגור ומשקיפים

קובל קבוע: 22. המזכיר האקדמי, או מי שימונה על ידו, ישמש כקובל כדיונים שיתקיימו בפני הממונה וכמערער או משיב בדיונים שיתקיימו בפני בית הדין.

קובל מיוחד: 23. לא יהיה בעובדה שהמזכיר האקדמי ימנה קובל קבוע כדי:
23.1 למנוע כעד המזכיר האקדמי עצמו לשמש כקובל בעניין מסויים, או
23.2 למנוע בעד המזכיר האקדמי למנות קובל אחר לעניין מסויים.

ייעוץ משפטי: 24. מי שימונה כקובל קבוע וכל קובל מיוחד יהיה רשאי להעזר בייעוץ משפטי ולהיות מיוצג - בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין - על ידי עורך דין.

ההגנה: 25. תלמיד יהיה רשאי, בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין -
25.1 להיעזר בתלמיד אחר שישמש כסניגורו.
25.2 להיות מיוצג על ידי עורך דין.

פרק רביעי: עבירות ועונשים
סימן א': עבירות

"...

29. עבירת משמעת הינה אחת העבירות דלקמן שבוצעה על ידי תלמיד:

29.1 אי ציות להוראות של רשויות האוניברסיטה, מוריה או עובדיה, שניתנו על ידם עקב מילוי תפקידם.
29.2 מסירת ידיעה כוזבת ביודעין לאוניברסיטה, רשויותיה, מוריה או עובדיה, או הסתרת מידע ביודעין, או ביצוע מעשה תרמית לשם קבלת זכויות באוניברסיטה, או בקשר ללימודים באוניברסיטה.
29.3 הונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.
29.4 הפרה של הוראות המתייחסות לבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, לרבות הוראות בדבר התנהגות במהלך בחינה בכתב או בע"פ.

29.5 הפרה של תקנון או הוראות לשימוש במתקני האוניברסיטה, כולל אולמות, חדרי מעבדה, ספריות, שכונים ומעונות סטודנטים, משרדים, מתקני ספורט, מגרשי חניה ושטח פתוח.

29.6 הפרעה להוראה, למחקר או לעבודה באוניברסיטה, או הפרעה לכל פעילות אחרת שנתאשרה על ידי רשויות האוניברסיטה.

29.7 פגיעה במתכוון או ברשלנות ברכוש האוניברסיטה, או ברכוש אחר המשמש לצרכיה.

29.8 התנהגות שיש בה משום פגיעה בכבודם, בגופם או ברכושם של מורי, עובדי או תלמידי האוניברסיטה, אם נעשתה עקב או בקשר למעמדם כמורים, עובדים או תלמידים או אם נעשתה בתחומי האוניברסיטה.

29.9 התנהגות פרועה, הקמת שאון ומהומה, השתתפות בתיגרה, התנהגות אלימה, כל אלה, בין שנעשו בתחומי הקמפוס באוניברסיטה ובין בסמוך לו, בין שנעשו כלפי האוניברסיטה, עובדיה, מוריה ותלמידיה ובין כלפי צדדים שלישיים.

29.10 התנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד, בין אם נעשתה בתחומי האוניברסיטה או מחוץ לה ובין אם נעשתה עקב או בקשר למעמד של תלמיד או לפעילות בקמפוס, הן במישרין והן בעקיפין.

לצורך סעיף זה תיחשב גם הסתה לגזענות כלפי עובדי האוניברסיטה, מוריה ותלמידיה כהתנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד.

סימן ב': עונשים

רשימת עונשים: 30. משנמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת יוטלו אחד או אחדים מהעונשים הבאים:

30.1 נזיפה.

30.2 פסילת בחינה בה נבחן התלמיד.

30.3 פסילת עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.

30.4 איסור לגשת לבחינה או לבחינות במועד מסויים או במועדים מסויימים.

30.5 עיכוב מתן תעודה, או מתן אישור המעיד על לימודי התלמיד, למשך תקופה שתיקבע.

30.6 ביטול הנחה בשכר לימוד, או ביטול פרס לימודים או מילגה, או ביטול הזכות לקבלם לתקופה שתיקבע.

30.7 קנס כספי בשיעור שלא יעלה על מחצית שכר הלימוד המשולם על ידי תלמיד מן המנין.

30.8 מניעת שימוש במתקני האוניברסיטה, כולל ספריות, שכוני ומעונות סטודנטים, מתקני ספורט ומגרשי חניה, או חלק מהם לתקופה שתיקבע.

30.9 הרחקה מחלק ממסלול לימודים לתקופה שתיקבע.

30.10 הרחקה מן האוניברסיטה לתקופה שתיקבע.

30.11 הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות.

30.12 ביטול זכויות או הישגים בלימודים לרבות שלילת הזכות לקבל תעודה או אישור המעידים על לימודים אלה.

30א. הורשע תלמיד בהגשת עבודה אשר הוכנה, כולה או מקצתה, על ידי אחר תמורת שכר - חובה יהיה להטיל עליו עונש הרחקה מן האוניברסיטה, וזאת מבלי לגרוע מהוראות סעיף 30 דלעיל.

רישום 31. - - -

ענישה בגליון:	31.1	הוטל על תלמיד עונש של הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות ציונים: לפי הסעיף 30.11 דלעיל, או הרחקה לתקופה של שנה לפחות, יירשם עונש זה בגליון ציוניו.
	31.2	הוטל על תלמיד עונש אחר מאלה האמורים בסעיף 31.1 תהיה לממונה ולבית הדין סמכות להזהיר, לפי שיקול דעתם, על רישום דבר הענישה בגליון ציוניו.
פסילת חובה:	32.	בכל מקרה של הרשעה בהונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, חייבים הממונה או בית הדין לפסול את הבחינה או העבודה נשוא ההונאה. פסילה כאמור תיעשה בלא קשר לכל עונש שיוטל על התלמיד בעקבות הרשעתו בהונאה.
עונש על תנאי:	33.	- - -
	33.1	הממונה או בית הדין רשאי להזהיר כי עונש לפי פיסקאות 30.7 עד 30.12 (ועד בכלל) יהיה - כולו או מקצתו - עונש על תנאי.
	33.2	תלמיד שנדון לעונש על תנאי לא ישא בעונשו אלא אם עבר בתוך תקופה שתיקבע בהחלטת הממונה או בית הדין - תקופה שלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן "תקופת התנאי") - עבירת משמעת מאלה שיפורטו בהחלטה והורשע בשל עבירה כאמור בין בתוך תקופת התנאי ובין לאחריה.
	33.3	אלא אם כן ייקבע אחרת בהחלטת הממונה או בית הדין, תתחיל תקופת התנאי ביום מתן ההחלטה.
פיצויים:	34.	נמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת ועקב העבירה נגרם נזק חומרי לאוניברסיטה, יהיה הממונה או בית הדין רשאי לחייבו - בנוסף לכל עונש שיוטל עליו או במקומו - לשלם לאוניברסיטה פיצוי כספי בשיעור שלא יעלה *על הנזק הישיר שנגרם עקב העבירה.*
הצמדת פיצויים:	35.	כל קנס כספי שיוטל על תלמיד וכל סכום פיצויים בו יחוייב יהיו קנסות צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד למועד ופרעונם בפועל.
תרופות לאי פרעון קנס או פיצויים	36.	תלמיד עליו הוטל קנס, או כזה שחוייב בתשלום פיצויים, לא יקבל תעודה או אישור *המעיד על לימודיו* ולא *תתקבל* הרשמתו להמשך הלימודים באוניברסיטה, עד שיפרע את הקנס אשר הוטל עליו או את סכום הפיצויים בו חוייב, בצירוף הפרשי הצמדה בגינם.

פרק חמישי: החלטות ביניים ושמירת סמכויות

החלטות ביניים:	37.	- - -
- הסמכות לתיתן	37.1	לאחר *פתיחת הליכים משמעתיים* יהיה הממונה רשאי לתת - בין מיוזמתו ובין לבקשת קובל - החלטות ביניים כמו, דחיית בדיקת בחינה, הפסקת לימודים, איסור להשתמש במתקני האוניברסיטה *(למעט הוצאת תלמיד מהמעונות)* וכיו"ב.
- שמיעת התלמיד	37.2	במידת האפשר ותינתן החלטת ביניים אחר שהממונה יתן לתלמיד הזדמנות להשמיע טענותיו.

- דיון חוזר

37.3 נתן הממונה החלטת ביניים בהעדר התלמיד, יהיה התלמיד רשאי לבקש מהממונה לקיים דיון חוזר בהחלטה בנוכחותו. ביקש התלמיד דיון חוזר יערך דיון זה לא יאוחר מאשר תוך שבוע ימים ממועד הבקשה.

- משך תוקפן

37.4 החלטת ביניים של הממונה תעמוד בתוקפה עד למתן פסק דין בקובלנה או עד מועד מוקדם יותר שייקבע על ידי הממונה בהחלטתו.

- שינויין או ביטולן

37.5 הממונה מוסמך לבטל או לשנות, בכל עת, החלטת ביניים שנתן, בין ביוזמתו ובין ביוזמת התלמיד או הקובל.

- ערעור רק ברשות

37.6 החלטת ביניים איננה ניתנת לערעור בפני בית הדין, אלא אם ניתנה רשות לכך על ידי נשיא בית הדין ובהיעדרו - על ידי ממלא מקומו הקבוע.
בקשת הרשות לערעור תוגש למזכיר רשויות השיפוט תוך חמישה ימים ממתן החלטת הביניים, ואם התקיים דיון חוזר כאמור בסעיף 37.3 - תוך חמישה ימים ממתן ההחלטה בדיון חוזר.

- המצאה

37.7 מזכיר רשויות השיפוט ישלח עותקים של כל החלטת ביניים לתלמיד הנתבע, לקובל, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד הנתבע, לדקאן הסטודנטים ולסטודנט האמור להשתתף כמשקיף מורשה בדיון.

שמירת סמכויות:

38. - - -

38.1 סמכותו של הממונה לדון ולפסוק בעבירות משמעת אינה שוללת סמכותם של מורה או עובד לתת הוראות או לנקוט צעדים - שבגדר סמכותם - לשם מניעת הפרעות מצד תלמיד למהלך התקין של לימודים, בחינות או פעילות אחרת באוניברסיטה.

38.2 אין בהוראות תקנון זה כדי לפגוע בסמכויות הנתונות למורה או לעובד עפ"י תקנונים אחרים - אוניברסיטאיים או פקולטטיים - לרבות הסמכות לדחות בדיקת בחינה, או עבודה, לעכב מתן ציון או להוציא תלמיד מכיתה במקרה של הפרעה.

הליכי משמעת והליכים פליליים:

39. - - -

39.1 הסמכות לקיים הליכים משמעתיים לפי תקנון זה אינה נשללת על-ידי האפשרות של קיום הליכים פליליים בבית משפט, נגד התלמיד הנתבע, או על ידי קיום הליכים כאלה, או על ידי פסק דין כלשהו בהליכים כאלה.

39.2 סברו הממונה או בית הדין כי הקובלנה מעלה חשש, לכאורה, כי נעברה עבירה פלילית כמשמעותה של זו בסעיף 268 לחוק העונשין תשל"ז - 1977, יורה הוא למזכיר האקדמי ליתן הודעה על כך ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו.
הממונה או בית הדין לא ימשיכו בהליכים נגד התלמיד הנתבע עד שתשלח הודעה כאמור.

פרק ששי: הליכים
סימן א': תלונה

הגשת תלונה:
40. - - -

- מתלונן
40.1 רשאים להגיש תלונה על פי תקנון זה כל מורה, כל עובד וכל תלמיד.

- מקבל התלונה
40.2 תלונה תוגש למזכיר האקדמי.

- מסמך תלונה
40.3 תלונה תוגש בכתב, תפרט המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד נשוא התלונה ויצורפו אליה מסמכים התומכים בה, במידה וישנם כאלה בידי המתלונן.

בדיקת תלונה:
41. המזכיר האקדמי יעיין בתלונה שתוגש לו, סמוך ככל האפשר לאחר קבלתה, יקבל לרשותו כל חומר כתוב המתייחס לתלונה (כמו בחינה, עבודה בכתב וכיו"ב) ויהיה רשאי לבקש מהמתלונן השלמות והבהרות, ומהתלמיד נשוא התלונה הערות או הסברים.

גניזת תלונה:
42. הגיע המזכיר האקדמי למסקנה, כי אין לפתוח בהליכים משמעתיים עקב תלונה שהוגשה לו, יגנוז את התלונה ויודיע על כך למתלונן, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד נשוא התלונה ולדקאן הסטודנטים.

ערעור על גניזת תלונה:
43. סבר דקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד נשוא התלונה, או דקאן הסטודנטים, כי החלטת המזכיר האקדמי לגנוז את התלונה אינה מוצדקת, יהיה הוא רשאי לערער על החלטה זו בפני הרקטור שהחלטתו בנדון תהיה סופית.

סיוע בבדיקת תלונה:
44. *המזכיר האקדמי יהיה רשאי לאצול סמכויותיו על פי סימן זה להוציא* הסמכות האמורה בסעיף 42 - לקובל ו/או לקובל מיוחד.

סימן ב': פתיחת הליכים - קובלנה

הוראת הרקטור
45. הרקטור יהיה רשאי להורות למזכיר האקדמי - בכל מקרה, בין אם הוגשה תלונה ובין אם לאו - לפתוח בהליכי משמעת.

יוזמת המזכיר האקדמי:
46. המזכיר האקדמי יהיה רשאי לפתוח בהליכי משמעת ביוזמתו שלו אם סבר כי נעברה עבירת משמעת ולא הוגשה לו תלונה בנדון, או שהוגשה לו תלונה בנדון והמתלונן חזר בו ממנה.

העברת תלונה לקובל:
47. החליט המזכיר האקדמי - בין ביוזמתו ובין על פי תלונה שהוגשה לו - כי יש מקום לפתוח בהליכי משמעת נגד תלמיד, או שקיבל הוראה לעשות כן מהרקטור, יעביר את התלונה וכל חומר שאסף במהלך בירורה, לקובל.

קובלנה:
48. על יסוד התלונה וכל חומר נוסף שיועבר לקובל על ידי המזכיר האקדמי או יאסף על ידי הקובל עצמו, יכין הקובל קובלנה שתכלול את הפרטים הבאים:
48.1 פרטי המתלונן ותאורו.
48.2 פרטי המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד הנתבע (להלן "הנתבע").
48.3 פירוט עבירות המשמעת המיוחסות לנתבע.
48.4 רשימת מסמכים שבדעת הקובל להגיש במהלך הדיון.
48.5 רשימת העדים שבדעת הקובל להשמיע במהלך הדיון.

הגשה:
49. קובלנה תחתם בידי קובל ותוגש למזכיר רשויות השיפוט.

המצאה: 50. - - -

50.1 מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הקובלנה:
50.1.1 לממונה.
50.1.2 לנתבע.
50.1.3 לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע.
50.1.4 לדקאן הסטודנטים.
50.1.5 לסטודנט האמור לשמש כמשקיף מורשה בדיון.

50.2 לעותק הקובלנה שיישלח לנתבע יצורף עותק של תקנון זה.

סימן ג': הליכי הדיון בפני הממונה

מועד הדיון: 51. - - -

51.1 מועד הדיון בקובלנה ייקבע על ידי מזכיר רשויות השיפוט בתיאום עם הממונה.
51.2 המועד שייקבע לדיון לא יהיה מוקדם משבעה ימים ולא יהיה מאוחר מעשרים ואחד יום מהיום בו נמסרה הקובלנה לנתבע.
51.3 הוראות פיסקה 51.2 לא יחולו על דיונים בבקשות להחלטות ביניים ואלה אפשר שיתקיימו בתוך פרק זמן קצר מזה האמור שם.
51.4 כל הודעה או מסמכים שיישלחו לנתבע בדואר רשום לפי כתובתו שבמרכז למרשם או כתובתו שבחוג לימודיו, ייחשבו כאילו נמסרו לנתבע שבעה ימים לאחר שיגורם.

הזמנה לדיון: 52. מזכיר רשויות השיפוט יזמין למועד שנקבע לדיון בקובלנה את הקובל, הנתבע, המתלונן, המשקיפים האמורים בסעיף 27 לתקנון זה ואת עדי הקובל המפורטים בקובלנה.

דחיית הדיון: 53. הממונה מוסמך - אם יתבקש לכך על ידי הקובל או על ידי הנתבע - לדחות את מועד הדיון מטעמים מיוחדים שיירשמו.

דיון בהעדר הנתבע: 54. - - -

54.1 דיון בקובלנה יכול שיתנהל בהעדר הנתבע אם זה לא יופיע במועד שנקבע - למרות שהוזמן כראוי - מבלי שיצביע על טעם מיוחד לדחיית מועד הדיון.
54.2 נתקיים דיון שלא במעמד הנתבע, בנסיבות כמתואר בפיסקה 54.1 דלעיל יהיה הממונה רשאי ליתן כל החלטה או פסק דין אף שלא בפני הנתבע.
54.3 ניתנה החלטה שלא בפני הנתבע ימציא לו מזכיר רשויות השיפוט עותק ממנה והנתבע יהיה רשאי לעתור לביטולה תוך שבעה ימים מהמועד בו יקבל את עותק ההחלטה.
העתירה תתברר בפני הממונה שיהיה מוסמך לבטל את החלטתו או לשנותה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

הקראה: 55. - - -

55.1 בפתיחת הדיון יקרא הממונה את הקובלנה בפני הנתבע ויסביר לו - אם יתבקש לכך - את האמור בה.
55.2 לאחר ההקראה ישאל הממונה את הנתבע אם הוא מודה, או שאינו מודה בקובלנה.

הודאה: 56. הודה הנתבע בקובלנה יהיה הממונה רשאי למצוא אותו חייב בדין על פי הודאתו ולגזור את דינו, אולם הממונה יהיה רשאי, על אף ההודאה, לדרוש מהקובל להגיש ראיות להוכחת הקובלנה.

סדרי דין וראיות: 57. - - -

57.1 הממונה ינהל את הדיון ויקבל ראיות בדרך שתראה לו צודקת ויעילה.

57.2 לא הודה הנתבע בקובלנה, יגיש הקובל ראיותיו וישמיע את עדיו והנתבע או סנגורו יהיה רשאי לחקור עדים אלה. לאחר מכן יגיש הנתבע ראיותיו וישמיע את עדיו והקובל יהיה רשאי לחקור עדים אלה. הן הקובל והן הנתבע יהיה רשאי לחקור עדיו בחקירה חוזרת.

פרטיכל: 58. במהלך הדיון יירשם בידי מזכיר רשויות השיפוט או בידי הממונה פרטיכל שייחתם בידי הממונה.

פסק הדין: - מועד נתינתו: 59. - - -

59.1 סמוך, ככל האפשר, לסיום גביית הראיות והשמעת טענות הצדדים יתן הממונה פסק דין (מורכב מהכרעת דין ואם יימצא הנתבע חייב הדין, אף גזר דין) מנומק ובכתב.

- המצאתו 59.2 מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של פסק הדין לנתבע, לקובל, למתלונן, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע, לדקאן הסטודנטים ולסטודנט אשר שימש משקיף מורשה בדין.

- תחילת תוקפו: 59.3 פסק דין של הממונה יכנס לתוקפו ביום נתינתו אלא אם כן יחליט הממונה כי יכנס לתוקפו במועד אחר.

סימן ד': הגשת ערעור

זכות ערעור: 60. פסקי הדין של הממונה ניתנים לערעור בפני בית הדין, הן על ידי הקובל והן על ידי הנתבע.

מועד הגשת ערעור: 61. הערעור יוגש תוך חמישה עשר יום מיום שנתן הממונה את פסק הדין נשוא העדעור (אם זה ניתן בפני המערער) או תוך חמישה עשר יום מיום שהומצא פסק הדין למערער (אם זה ניתן שלא בפני המערער).

כתב ערעור: 62. הערעור יוגש בכתב, למזכיר רשויות השיפוט ויפרט את נימוקי וטיעוני המערער.

המצאה: 63. מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הערעור:

63.1 לנשיא בית הדין.

63.2 למשיב (שיהיה הקובל או הנתבע, לפי העניין).

63.3 לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה המערער או המשיב.

63.4 לדקאן הסטודנטים.

דקאן הפקולטה ו/או דקאן הסטודנטים יהיו רשאים לבקש ממזכיר רשויות השיפוט לזמנם לדיון בערעור.

ערעור אינו מעכב פס"ד: 64. הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע פסק הדין אלא אם כן יחליט בית הדין אחרת, לבקשת המערער.

סימן ה': הליכי דיון בבית הדין

קביעת המותב: 65. עם קבלת כתב ערעור יקבע נשיא בית הדין (בהתחשב בהנחיות האמורות בסעיף 16 דלעיל) את הרכב המותב בפניו יתברר הערעור ואם לא ייכללו הוא עצמו וממלא מקומו הקבוע בהרכב זה, אף את יו"ר המותב.

היקף הערעור: 66. הערעור יוגבל לבדיקת הממצאים והמסקנות של הממונה והמערער או המשיב לא יורשו להציג ראיות בערעור, אלא אם נתגלו ראיות חדשות שלא היו ידועות להם, ולא היו צריכות להיות ידועות להם, בעת הדיון בפני הממונה, או שבית הדין יסבור כי קיימות נסיבות מיוחדות המחייבות, מטעמים של עשיית צדק, להציגן.

טיעונים בכתב: 67. - - -

67.1 אם לא יבקש המערער, בכתב הערעור, להשמיע טיעוניו בע"פ יהיה יו"ר המותב רשאי להורות כי טיעוני המערער והמשיב יוגשו לבית הדין בכתב באופן ובמועדים שיפורטו בהודעה בכתב, שישלח יו"ר המותב למערער ולמשיב.

67.2 לא הגיש המערער טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, יימחק הערעור.

67.3 לא הגיש המשיב טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, ידון בית הדין בערעור על פי טיעוני המערער בלבד.

מועד הדיון: 68. - - -

68.1 לא החליט יו"ר המותב על הגשת טיעונים בכתב, יקבע מזכיר רשויות השיפוט, בתיאום עם יו"ר המותב, מועד לשמיעת הערעור.

68.2 המועד שייקבע לשמיעת הערעור לא יהיה מוקדם מארבעה עשר יום ולא יהיה מאוחר מעשרים ושמונה יום מהיום בו הוגש כתב הערעור.

שמיעת הערעור: 69. במועד הקבוע לשמיעת הערעור ישמיע המערער את טענותיו תחילה ולאחר מכן יהיה המשיב רשאי להשיב על טיעוני המערער.

פסק הדין: 70. סמוך ככל האפשר לאחר שמיעת הצדדים, או - במקרה של טיעון בכתב - סמוך ככל האפשר לאחר קבלת טיעוני הצדדים שבכתב, יתן בית הדין פסק דין מנומק, בכתב.

סימן ו': דיונים סגורים ופרסום פסקי דין

דיון בדלתיים סגורות: 71. - - -

71.1 הדיונים בפני רשויות השיפוט יתנהלו בדלתיים סגורות אלא אם כן יחליט הממונה, או המותב הדן בערעור - לבקשת אחד הצדדים - בהחלטה מנומקת, לקיים דיון פומבי.

דיון פומבי 71.2 הוחלט על קיום דיון פומבי, יהיה הממונה או המותב רשאי לקבוע מגבלות על כניסת קהל לאולם הדיונים, להוציא מהאולם מפריעים או להורות על המשך הדיונים בדלתיים סגורות.

פרסום 72. בכל פסק דין יקבע הממונה, או המותב, מפורשות:

פסקי דין:

72.1 האם יש לפרסם את פסק הדין על גבי לוחות המודעות באוניברסיטה.

72.2 האם אותם פסקי דין שעל פי ההחלטה יש לפרסמם יפורסמו תוך ציון שם הנתבע או ללא ציון שמו.

פרק שביעי: עבירות חניה - ברירת קנס

הגדרות: 73. בפרק זה:

73.1 "**עבירת חניה**": כל אחת מהעבירות על נוהל חנית רכב בקמפוס המפורטות בנספח בי לתקנון זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו וכל עבירה שתיווסף לנספח בי על פי החלטה של ועדת החניה האמורה בנוהל הנ"ל.

73.2 "**שיעור הקנס**": שיעור הקנס לכל עבירת חניה כנקוב בנספח בי.

73.3 "**פקח**": מי שהוסמך על ידי רשויות האוניברסיטה לפקח על ביצוע הוראות נוהל חנית רכב בקמפוס.

הודעה בדבר ברירת קנס: 74. - - -

74.1 היה לפקח יסוד להניח כי תלמיד עבר עבירת חניה רשאי הוא למסור לתלמיד או להצמיד למכוניתו, הודעה בה יואשם התלמיד באותה עבירה *ותינתן לו הברירה לשלם את שיעור הקנס (המתאים לאותה עבירה)* במקום לעמוד לדין בפני הממונה.

74.2 העתק ההודעה האמורה יישלח למזכיר רשויות השיפוט.

תשלום קנס: 75. - - -

75.1 מי שקיבל הודעה כאמור בסעיף 74 רשאי תוך שלושים יום מתאריך ההודעה לשלם לחשבון האמור בה את סכום הקנס הנקוב בה.

75.2 שילם תלמיד את הקנס האמור בסעיף 75.1, רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני הממונה, הורשע ונשא את עונשו.

אי תשלום הקנס: 76. לא שילם תלמיד קנס במועד הנקוב בסעיף 75 דלעיל תיחשב ההודעה האמורה בסעיף 74 כקובלנה שהוגשה נגדו על פי הוראות תקנון זה, מזכיר רשויות השיפוט יזמנו לדיון בפני הממונה ודיון כאמור יהיה זהה לדיון בכל קובלנה אחרת.

עבירות חוזרות: 77. תלמיד שבתוך שנה אקדמית אחת הורשע פעמיים בעבירת חניה (בין על דרך של תשלום ברירת קנס ובין על דרך של קיום דיון בפני הממונה) וקיבל בשלישית הודעה כאמור בסעיף 74, יהיה הקובל רשאי להגיש כנגדו קובלנה, חרף תשלום הקנס הנקוב בהודעה השלישית, והממונה יהיה רשאי להטיל עליו - בנוסף לקנס ששולם על ידו או במקומו - עונש אחר או נוסף.

תיאום שעורי הקנס: 78. אחת לששה חודשים יותאמו סכומי שיעור הקנסות האמורים בנספח בי בשיעור מתאים לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן.

פרק שמיני: חנינה

79. - - -

79.1 הורשע תלמיד בעבירת משמעת ופסק דינו סופי, יהיה רשאי לפנות אל הרקטור בבקשה מנומקת, בכתב, לחנינה.

79.2 הרקטור רשאי, לפי שיקול דעתו, לחון תלמיד שהורשע בעבירת משמעת, או להמתיק את עונשו או להמיר העונש בעונש אחר.

נספח א'

1. חברת מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב בע"מ.
2. רמות - רשות אוניברסיטאית למחקר שימושי ופיתוח תעשייתי בע"מ.
3. מועדון הספורט של אוניברסיטת תל-אביב.
4. בית התפוצות.
5. בית ההוצאה לאור של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב.
6. ש.ל.ח. - שרות לחבר בע"מ.

נספח ב': עבירות חנייה

העבירה	סכום גררת הקנס
1. **חנייה במגרש מוגבל – חניית רכב במגרש חנייה בו אין להחנות רכב זה (לאור סוג תווית החנייה שעליו)**	(נכון לינואר 2000) -40 ש"ח
2. **חנייה אסורה**	-50 ש"ח
2.1 במקומות חנייה שמורים.	
2.2 במעברים במגרשי חנייה.	
2.3 בכניסות לבניינים.	
2.4 במקומות המיועדים לטעינה ופריקה.	
2.5 במקומות שסומנו בשלט "אין חנייה".	
2.6 על משטחי גרנוליט, שטחי גנים ומדרכות.	
2.7 תפיסת שני מקומות חנייה מסומנים.	
2.8 חנייה במקום או באופן הגורם הפרעה למעבר כלי רכב ו/או הולכי רגל.	
3. **חנייה אסורה בנסיבות חמורות**	-55 ש"ח
לעניין סעיף זה "חניה אסורה בנסיבות חמורות" פירושה:	
3.1 חנייה החוסמת רכב החונה כדין.	
3.2 חנייה החוסמת מעבר למקום חנייה אחר.	
3.3 חנייה במקומות השמורים לנכים.	
3.4 חנייה החוסמת מעבר חירום.	
3.5 חנייה החוסמת מעבר בשערי הקמפוס.	

סדרי ביטחון

1. אבטחה

השמירה על הסדר, על הביטחון ועל אכיפת הוראות התנייה בתחום הקמפוס נעשית על-ידי עובדי מדור הביטחון. חובה על התלמידים להישמע להוראותיהם ולהזדהות בפניהם (על פי דרישה).

2. כניסה לקמפוס

א. שערי כניסה לקמפוס:

בקמפוס מספר שערי כניסה להולכי רגל הפתוחים בשעות הפעילות. מהם שלושה המשמשים גם לכניסת כלי רכב המצוידים באישורי כניסה מתאימים:

שער מספר 8 — פתוח ברציפות כל שעות היממה.
שער מספר 4 — (שער רמניסיאנו) — פתוח בין השעות 06:00-23:00.
שער מספר 1 — (שער פרנקל) — פתוח בין השעות 06:30-21:00.
שער מספר 14 — (לימודי חוץ) — פתוח בין השעות 06:30-21:00.
חל איסור מוחלט להיכנס לקמפוס בטיפוס מעל הגדר.

ב. בדיקת חפצים:

1. בכניסה לקמפוס חובה להציג חפצים אישיים לבדיקה, ולהזדהות על פי דרישת השומרים.

2. לא תורשה כניסה לתחום הקמפוס למי שיסרב להזדהות ו/או למי שיסרב להציג את חפציו לביקורת.

ג. כניסה לתחום הקמפוס וחנייה בשטח הקמפוס:

1. כניסה לתחום הקמפוס וחנייה בשטח הקמפוס תורשה לרכב נושא תווית חנייה או לבעלי אישורים זמניים תקפים שהונפקו על ידי מדור הביטחון.
2. מספר תווי חנייה יוקצבו להגרלה במשרדי אגודת הסטודנטים. התווית היא אישית ואינה ניתנת להעברה.
חל איסור לקנות, למכור או להעביר תווית חנייה מאדם לאדם. המוצא תווית חנייה יעבירה מיד למדור ביטחון. חל איסור לקבל תווית חניה שלא באמצעות מדור ביטחון.
3. התנועה והחנייה בשטח האוניברסיטה הינם בהתאם לתמרורים, לסימונים ולהוראות התנועה והחנייה בקמפוס.
4. תנועה וחנייה בניגוד להוראות מהווה עבירה על הוראות האוניברסיטה והינה ברת ענישה בדין משמעתי. נגד מבצע העבירה יוגש דוח עבירת חניה/ברירת קנס.

ד. הכנסת בעלי חיים לקמפוס:
חל איסור על הכנסת בעלי חיים לקמפוס. איסור זה אינו חל על כלבים המשמשים לליווי עיוורים.

3. חפצים חשודים

חפץ עזוב ללא בעלים הינו בבחינת חפץ חשוד. עם גילוי חפץ נטוש **יש להרחיק אנשים מסביבתו ולהזעיק מיד את אנשי הביטחון.** יש לנסות לאתר את בעל החפץ בסביבה הקרובה. **אין לגעת או לטלטל חפץ כאמור, מחשש להיותו ממולכד.**

4. שמירה על רכוש אישי

א. אין להשאיר תיקים ומסמכים ללא השגחה. יש לשמור היטב על התיק, הארנק והחפצים האישיים בתחום הקמפוס ובמיוחד בספריות ובכיתות הלימוד, למניעת גנבות ולמניעת הטרדה של גורמי הביטחון.
בספריות יש להפקיד תיקים במלתחה. חל איסור להניח תיקים בכניסה לספריות.

ב. תיק או חפץ עזוב יטופל כחפץ חשוד או יועבר למדור ביטחון, הכל לפי העניין. נגד בעל התיק/החפץ תוגש תלונה משמעתית.

ג. יש לדווח למדור הבטחון על כל מקרה של גניבה או אובדן רכוש בתחום הקמפוס.

5. אבדות שנמצאו בתחום הקמפוס

המוצא אבדה באחד מבניני האוניברסיטה ואינו מאתר את בעליה, ימסור אותה למנהל הבית בו נמצאה.
המוצא אבדה בשטח הקמפוס ואינו מאתר בעלית ימסור אותה למדור בטחון.

6. נשק

הכנסת נשק לתחום הקמפוס תותר עם הצגת רשיון תקף לנשיאת נשק:

א. אזרח – יתבקש להציג אישור תקף שהוצא על ידי משרד הפנים, התואם את מספר הנשק ואת שם בעליו.

ב. חייל במדים – בשירות סדיר או במילואים – יתבקש להציג תעודת קציו/חוגר.

ג. בשערי הכניסה לקמפוס חובה להודיע לשומר על נשיאת נשק ויש להציג בפניו את האישור המתאים.

ד. חל איסור על נשיאת נשק טעון בתחום הקמפוס.
נושא נשק יחויב לפרוק את המחסנית מהנשק בעת שהייתו בקמפוס.

ה. יש להצניע את הנשק בתחומי הקמפוס.

7. הוצאת ציוד

אין להוציא ציוד השייך לאוניברסיטה אל מחוץ לקמפוס אלא באישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה או מנהל היחידה לה שייך הציוד. כל המבקש להוציא ציוד לא מזוהה, יידרש ע"י עובדי הביטחון להוכיח בעלות על הציוד.

8. נוכחות בבניינים לאחר שעות הפעילות
בנייני האוניברסיטה נעלים ע"י מנהלי הבתים עם סיום הפעילות. הכניסה לבניינים לאחר שעות הפעילות אסורה, כניסה מותרת לבעלי אישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה.

9. פעילות פרסום בקמפוס
אין לחלק דפי פרסום בתחום הקמפוס. הדבקת מודעות מותרת רק בלוחות המודעות הכלליים.

10. משרדי מדור ביטחון
משרדי מדור ביטחון נמצאים בבניין המחסנים, מזרחית לבניין שנקר (כימיה), טל', 6408484, טלפון חירום — 6408222 (במשרד קיימת תורנות במשך כל שעות היממה).

11. רכיבה על אופניים
אין להכניס אופניים לבניינים בקמפוס. אין לרכב על מדשאות האוניברסיטה.
אופניים יש להחנות אך ורק במתקני החנייה לאופניים הממוקמים בסמוך לבניינים.

12. משחקים
אין לשחק במרחב הקמפוס במשחקי כדור, בהטלת צלחות מעופפות, במשחקי קלפים וכיו"ב.
פעילות ספורטיבית ניתן לבצע אך ורק במסגרת יחידת הספורט של האוניברסיטה.

בטיחות ועזרה ראשונה

1. עקרונות הבטיחות מוגדרים בהוראות האוניברסיטה. התלמידים נדרשים לפעול בהתאם להוראות ולנהלי הבטיחות הכלל-אוניברסיטאיים והמיוחדים של יחידותיהם.

2. באוניברסיטה מועצת בטיחות, ועדות בטיחות יחידתיות ומנגנון בטיחותי מקצועי – יחידת בטיחות, אלה עומדים לרשות ציבור התלמידים ואליהם יש לפנות במקרה של ליקויים ובהצעות לשיפורים ולשאלות בענייני בטיחות תעסוקתית ובטיחות אש.
על מפגעים בטיחותיים יש לדווח למנהל הבית.

3. מידע מתומצת על הדרך בה יש לנהוג ולמי יש לפנות במצבים חריגים, מרוכז ב"דף מידע לשעת חירום" הנמצא על כל לוחות המודעות ובמזכירויות היחידות. רצוי לקרוא אותו בעיתות רגיעה כדי לדעת להשתמש בו ביעילות גם במצב מתח.

4. חריגה מהוראות הבטיחות הינה עבירה בת עונשין בדין משמעתי ואף בדין הפלילי.

5. על התלמיד לדווח למזכירות החוג או הפקולטה על כל תאונה בתוך הקמפוס, בה היה מעורב. טפסים מתאימים ניתן לקבל במזכירויות השונות. מטרות הדיווח הן סיוע בסילוק מפגעים, הפקת לקחים והנפקת אישורים על התאונה.

6. מספר הטלפון של יחידת-הבטיחות הוא 6409555; מספר פקס/משיבון: 6408555.

7. תחנת עזרה ראשונה נמצאת בבניין הספרייה ע"ש אליאס סוראסקי - טלפון 6408666 - והיא פועלת בין השעות 08.00-18.00 בימים א'-ה'.
בכל בניין, בחדרו של מנהל הבית, נמצא תיק עזרה ראשונה.

תחזוקה

תקלות תחזוקה
הודעות על תקלות ומפגעי תחזוקה כגון: ברז דולף, שירותים מקולקלים, מפסק חשמל לא תקין, בורות, מפגעים בטיחותיים, יש להביא לידיעת מנהל הבית והגוש בכל בניין או לידיעת מוקד

התקלות, טל' 6408777.

תקלות בטלפונים

הודעות על תקלות בטלפונים פנימיים יש להפנות למוקד תקלות, טל' 6408777.
הודעות על תקלות בטלפונים חיצוניים יש לפנות ישירות לשירות 166 של בזק.

פעילות ציבורית בקמפוס

הפעילות הציבורית בקמפוס מתנהלת מכוח תקנון "פעילות ציבורית באוניברסיטה", אשר קטעים ממנו מובאים להלן:

האוניברסיטה הינה מוסד להשכלה גבוהה, המבוסס על עיקרון החופש האקדמי, והרואה בחופש הביטוי תנאי יסודי לקיומו. האוניברסיטה תבטיח ותטפח חופש ביטוי מלא בפעילות האקדמית, התרבותית והחברתית בין כתליה, במסגרת חוקי המדינה.

(1) הגדרות

"קמפוס האוניברסיטה" – לרבות מבנים, מתקנים, שטחים פתוחים ומדשאות.

"פעילות ציבורית" – הפגנה, אספה, דיון, מופע, תצוגה, טכס חגיגי, או כל מאורע או ארוע אחר הנערך בתחום הקמפוס של האוניברסיטה (להלן: "הקמפוס") ואיננו מתייחס למערך הלימודים באוניברסיטה, ולמעט כנסים מדעיים שהאוניברסיטה או הפקולטה מעניקה להם חסותה, אירועים רשמיים של האוניברסיטה ואירועים אשר קיימת לגביהם הוראה מיוחדת בקובץ הוראות האוניברסיטה, וכן להוציא פעילות מסחרית.

(2) כל פעילות ציבורית המתקיימת באוניברסיטה חייבת לעמוד בתנאים האלה:

(1) *שמירת דיני מדינת ישראל ותקנות האוניברסיטה.*
(2) לא יהיה בקיום הפעילות הציבורית משום שימוש לרעה בשמה של האוניברסיטה.
(3) הפעילות הציבורית לא *תשבש את המהלך התקין של ההוראה*, המחקר והעבודה בקמפוס, ולא תפריע לו.

(3) *הפעילות בכיכר אנטין*:

(1) כל תלמיד יהא רשאי לקיים פעילות ציבורית מסוג הפגנה או אספה בכיכר אנטין שבאוניברסיטה, ללא צורך בקבלת היתר מראש, ובלבד שיודיע דבר קיום הפעילות למדור הביטחון של האוניברסיטה. על ההודעה להגיע למדור הביטחון לפני תום יום העבודה האחרון שלפני מועד קיום הפעילות.
(2) מארגן הפעילות בכיכר אנטין כאמור לעיל יהיה רשאי לפרסם דבר קיומה הן על לוחות המודעות והן ע"י חלוקת הודעות לידי המעוניינים בכך ברחבי הקמפוס. נוסח המודעות *יתאם את האמור בבקשה לקיום הפעילות.*
(3) במהלך הפעילות יותרו חלוקת חומר הסברה, החתמת עצומות ונשיאת שלטים. בכל מקרה אסורה תלית שלטים על מבנים וגדרות או קביעתם בכיכר וכן אסור *חסימת הכניסה* לקמפוס ולבניינים שמסביב לכיכר.

(4) תלמיד המעוניין לארגן בכיכר אנטין פעילות ציבורית שאינה מסוג הפגנה או אספה, או לארגן פעילות ציבורית **שלא בכיכר אנטין** מחויב לקבל היתר מראש של הוועדה לקיום פעילות ציבורית כמפורט להלן.

(5) הוועדה לקיום פעילות ציבורית תורכב משמונה חברים, לפי הפירוט כלהלן:

1. סגן רקטור האוניברסיטה – יו"ר
2. מנכ"ל האוניברסיטה
3. דקאן הסטודנטים

4. היועץ המשפטי
5. מנהל האגף לקשרי חוץ
6. נשיא מועצת הסטודנטים
7. חבר סגל אקדמי שימונה ע"י רקטור האוניברסיטה
8. איש ציבור, חבר הוועד המנהל, שימונה על-ידי יו"ר הוועד המנהל.

(6) תלמיד המעוניין לקיים פעילות ציבורית הטעונה היתר, יפנה לדקאן הסטודנטים - חבר הוועדה המוסמך. הבקשה תוגש על טופס "בקשה לקיום פעילות ציבורית בקמפוס". פרט למקרים בעלי דחיפות מיוחדת, הרי שבקשה לקיום פעילות ציבורית תוגש לא יאוחר מארבעה ימי עבודה לפני המועד המתוכנן לקיומה.

(7) דקאן הסטודנטים, לאחר היוועצות עם גורמי ביטחון וענף אירועים באגף קשרי חוץ, ימסור תשובתו למארגן תוך שני ימי עבודה ממועד קבלת הבקשה.
בנסיבות מיוחדות תכונס הוועדה לקיום פעילות ציבורית.
הוועדה או חבר הוועדה המוסמך יהיו רשאים לקצר את ההליכים הנ"ל במקרים בעלי דחיפות מיוחדת.
החליט חבר הוועדה המוסמך שלא לאשר קיום הפעילות הציבורית או לקיימה בסייגים ובתנאים, רשאי המארגן להגיש ערעור מנומק ליו"ר הוועדה, אשר יזמן את חבריה לדון בערעור. החלטות הוועדה תהיינה סופיות.

אגודת הסטודנטים

אגודת הסטודנטים היא מוסד עצמאי (ללא כוונת רווח) המאגד את הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב. מטרת אגודת הסטודנטים לפעול למען רווחת הסטודנטים וטובתם, תוך שמירת האינטרסים החברתיים, הכלכליים והציבוריים שלהם, לשמור על מעמדם האקדמי בתוך הקמפוס ומחוצה לו; לייצג את ציבור הסטודנטים כלפי כל רשות, מוסד, גוף ואדם, לפעול למען שיוויון זכויות מלא לכל סטודנט, ובכלל זה קיום ושמירת חופש הביטוי וההתארגנות בקמפוס.

מועצת אגודת הסטודנטים

מועצת אגודת הסטודנטים היא "הרשות המחוקקת" של האגודה, המתווה מדיניות ומפקחת על פעילות האגודה, והיא הבוחרת את הנועד ואת היו"ר. המועצה מורכבת מ-75 נציגי חוגים הנבחרים ישירות ע"י הסטודנטים באותו חוג, ומציגים את האינטרסים של תלמידי החוג בפני המועצה מחד, ובפני סגל החוג מאידך. הבחירות למועצה מתקיימות כל שנה, וכל חבר אגודה מעל גיל 18 וכאי לבחור ולהיבחר בהן. ישיבות המועצה פתוחות לכל סטודנט. לצד המועצה פועלות ועדת ביקורת, ועדת כספים וועדת מכרזים.

מחלקות האגודה

באגודה, השוכנת **במרכז הסטודנט ע"ש אריק מיטשל (ליד כיכר אנטין)** שש מחלקות שבראש כל אחת מהן עומד חבר ועד, וניתן לפנות אליהן בשעות הקבלה. להלן הסבר כללי על כל מחלקה ומקצת מן השירותים שהיא מספקת. עדכונים שוטפים וכן מרבית שירותי האגודה ניתנים בדלפק הקבלה, ובאתר האינטרנט: www.student.co.il.

מחלקה לעניינים אקדמיים – טל' 03-6407648
עוסקת בכל הקשור לתחום האקדמי - **ללימודים** - באוניברסיטה. וכן לבעיות שכר הלימוד.
"ספרות זולה" — ספריית ספרי הלימוד של האגודה ממנה ניתן לשאול ספרים למשך סמסטר שלם. "ספרות זולה" ראשית בחדר 5 בבניין רקאנטי, טלפון: 03-6406037. לתלמידי הנדסה ומדעים מדוייקים, חדר 24 (מתחת לספריה של מדעים מדוייקים), טלפון: 03-6406587

"בנק בחינות" – מבחנים משנים קודמות במאגר ממוחשב לשימוש הסטודנטים כהכנה למבחנים.

נציבי קבילות – טיפול בבעיות הקשורות ללימודים הנוצרות בין הסטודנטים לרשויות האוניברסיטה *(פנישה בתאום מראש 03-6407654)*.

סניגורים בביה"ד המשמעתי – ייצוג סטודנטים ללא תשלום בביה"ד המשמעתי של האוניברסיטה.

מחלקת פנים – טל' 03-6407656

עוסקת בנושאים המנהליים הרלוונטיים לחיי הסטודנט בקמפוס, כגון פיקות על פעילות הספריות, החניונים והקפיטריות.

קבלת קהל: דלפק הקבלה – בו ניתן להגות משירותי האגודה. שעות פעילות: ימים א'-ה' 09:00-19:00. יום ו' 08:30-12:30. טלפון: 03-6407662 חלק מהשרותים ניתנים גם **בדוכן השירותים הנודד "סטלה".**

שירותי חנייה:

1. **"קמבוס"** - – שירות חנייה והסעה. חונים חינם בחניון גני התערוכה, ונוסעים חינם (בתדירות של 10 דקות) *מהחניון אל תחנת מסביב לקמפוס.*
2. הגרלת **תווי חנייה** המאפשרים חנייה בשטח הקמפוס במשך שנת הלימודים.
3. מכירת **כרטיסיות לחנייה מוזלת** בחניונים מסביב לקמפוס.

צילום מסמכים במחיר מוזל – במרכז הצילומים של האגודה, בבניין דה-בוטון.

מד"ס (מרכז דיור סטודנטיאלי) – מאגרי מידע לסטודנטים: *שכירת דירות וישותפויות באיזור* המרכז, ילוחות מודעות' לשיעורי עזר, מתרגמים, מדפיסים וכלי רכב. טלפון: 03-6407655

ביטוח "|מאסטר־ביט" – מועדון ביטוח לסטודנט (03-6407647, 053-463296) המציע מחירים אטרקטיביים לסטודנטים ולבני משפחתם ולסגל האוניברסיטה. ממוקם בחדר 114.

מרכז הספורט הסמוך לאוניברסיטה – כולל בריכת שחייה, מגרשי ספורט, חדר כושר, סאונה וחוגים. לסטודנטים חברי אגודה ניתנת הנחה בכניסה חד-פעמית, בקניית כרטיסיות וברכישת מנוי שנתי.

מחלקת חינוך ותרבות – טל' 03-6405130

מופקדת על פעילות חברתית, תרבותית וחינוכית בקמפוס. *מפיקה ייזמת ארועים כגון יום* הסטודנט, הקרנות סרטים, מסיבות וציון ימי זכרון וימים נושאיים ובינלאומיים (יום האישה הבינלאומי, יום ירוק וכד'). תחת חסותה פועלים **מועדון טיולי אופניים ומועדון** DEBATE ("שיח וסיגי"), וכן היא מסייעת לכל קבוצת סטודנטים המעוניינת לפעול בקמפוס. במחלקה פועלת **יחידה לחינוך וחמעורבות חברתית** שתפקידה ליזום וללוות פרוייקטים קהילתיים. כמו כן המחלקה *פועלת לקדם את מעמד נושא החינוך בארץ*, ולשתף את הסטודנטים בשיח הציבורי בנושא זה.

מחלקת ומעונות וסיוע כלכלי – טל' 03-6407659

מעונות – המחלקה דואגת לרווחת הסטודנטים באמצעות רכזי המעונות וועד הדיירים ומפעילה מועדוני דיירים, חדר מחשבים, חדר כושר ועוד. המחלקה מארגנת פעילות חברתית-תרבותית, כגון מסיבות, הרצאות ופאנלים.

מלגות – המחלקה מרכזת את הטיפול במלגות שמעניקה אגודת הסטודנטים ובניוס משאבים נוספים להן. המחלקה מפיקה "חוברת מלגות" המכילה מידע מרוכז לגבי מלגות נוספות המוצעות לסטודנטים ע"י גופים וקרנות אחרים.

מחלקת הסברה וקשרי חוץ – טל' 03-6407651/2/3

הסברה – הפקה וביצוע של פרסום האירועים והפעילויות של האגודה, וכן *עדכונים שוטפים לגבי* שירותי האגודה. תפעול לוחות המודעות של האגודה, הנמצאים בכל הפקולטות. המחלקה אחראית על **"תזה" – עיתון הסטודנטים** המופץ חינם בקמפוס.

קשרי חוץ – יצירת קשרי גומלין עם אוניברסיטאות בארץ ובחו"ל (בין השאר: משלחות לחו"ל ואירוח סטודנטים מחו"ל), ויצירת ערוצי הידברות בין אוכלוסיות שונות בחברה הישראלית, כגון *מפגשי יהודים-ערבים.*

מחלקת פרוייקטים – טל' 03-6407657
עוסקת בפרוייקטים נקודתיים המשתנים משנה לשנה, כגון ייסוד אתר האינטרנט של האגודה, הקמת רדיו-קמפוס וליווי פרוייקטים של מחלקות שונות באגודה. המחלקה מקדמת רעיונות ופרוייקטים חדשניים באגודה.

עוד באגודה:
מבקר האגודה מקיים שעות קבלה ומתפקד כנציב פניות הציבור.

ייעוץ מס וייעוץ פיננסי וכן **ייעוץ וסיוע משפטי ראשוני** – בעניינים הנוגעים לרווחת הסטודנטים (פגישות ניתן לתאם בטלפון 03-6407654)

"ג'וב טוב" – חברת כח אדם לסטודנטים ואקדמאיים (03-6407800), חברת בת של אגודת הסטודנטים. **מחלקת הסטודנטים** מתמחה בעבודות זמניות ובמשרות חלקיות המותאמות במיוחד לסטודנטים במגוון תחומים, **ומחלקת האקדמאים** מציעה משרות לבעלי תואר בתחומים שונים במיטב החברות במשק.

מבקר האוניברסיטה

מבקר האוניברסיטה בודק, לפי הצורך, את החוקיות, הסדירות, הסבירות, היעילות, החיסכון וטוהר המידות בניהול המשק, הכספים והמינהל ביחידות המינהליות והאקדמיות של האוניברסיטה ובגופים שבשליטתה. עוד בודק המבקר תלונות הראויות, לדעתו, להיבדק על ידו, המופנות כנגד האוניברסיטה או אחת מיחידותיה, למעט בנושאים אקדמיים המסורים לסמכות הסנאט.
משרד המבקר - בניין המינהלה ע"ש גוטמן, טל' 6408490, 6408168, פקס 6407264.

דיונון

עמותה שמטרתה לספק לסטודנט, תוך שימת דגש על צרכיו, שרותים ומוצרים באיכות גבוהה ובמחירים סטודנטיאליים.
דיונון מתמחה בספרות אקדמית ומקצועית, ספרות יפה בעברית ובאנגלית, בניירת ובציוד משרדי ובמוצרי מוסיקה ופנאי.
מגוון המוצרים הנמכרים בדיונון כולל ספרים וחוברות לימוד, תקליטורים, מחשבים, תוכנות ולומדות, צעצועים ומשחקים, מחשבונים ומילונים אלקטרוניים.
חנות דיונון נמצאת בבניין מיטשל (כניסה מכיכר אנטין), טל': 03-6410351/2
ימים א'-ה': 20.00-08.30 יום ו': 13.30-08.30.
דיונון ישיר להזמנות 24 שעות: 1-800-800-220.
להזמנת ספרים מחו"ל, טל': 03-6422667.

טיפול שיניים לתלמידים

במסגרת ההוראה הקלינית הניתנת במרפאת השיניים של ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה מלדשלגר, יוכלו התלמידים לקבל עזרה ראשונה וטיפול שיניים אם הטיפולים תואמים את צרכי ההוראה. הטיפול יבוצע ע"י תלמידי השנים המתקדמות (שנים ה' ו-ו') בהשגחה מלאה של רופאי ביה"ס לרפואת שיניים.
העזרה הראשונה ניתנת ללא תשלום. בדיקת מיון לצורך קביעת התאמה נערכת בימים א'-ה' בין

השעות 11:30-08:15. טיפול כירורגי ללא תשלום ניתן בימים א'-ה' בין השעות 11:30-08:30. תמורת שאר הטיפולים המחיר הוא עפ"י מחירון בית-הספר. תלמידים זכאים ל-10% הנחה מהמחירון הנ"ל עבור עבודות פרוטטיות (כתרים, גשרים וכיו"ב) ו-30% הנחה על יתר הטיפולים.
בביה"ס מכון רנטגן משוכלל, בו ניתן לבצע מגוון צילומי שיניים ולסתות במחירים מוזלים, בהתאם להפניית רופא. יש לתאם תור מראש בטלפון 6409304, 6409857.
המרפאה נמצאת בבניין ביה"ס לרפואת שיניים, ברחי קלציקין, ליד התחנה הסופית של קווי אוטובוס מס': 7, 45, 49 (דן) ו-74, 86, 274 (אגד).

מרפאת האוניברסיטה

קופת חולים הכללית בשיתוף אוניברסיטת תל-אביב מפעילה מרפאה בקמפוס האוניברסיטה (בניין ספרית סוראסקי).
המרפאה נותנת שרותי רפואה דחופה לכל באי הקמפוס ורפואה תעסוקתית לעובדים. צוות העובדים והסטודנטים מבוטחי קופת חולים הכללית מקבלים שירותי רפואה באופן שוטף.
המרפאה פתוחה בימים א'-ה', בשעות 08.00-18.00 (בחופשת הקיץ 08.00-16.00).
שירותי הרפואה במרפאה:

- רופא בכיר ומומחה ברפואת המשפחה
- אחות מוסמכת ומיומנת
- טיפולים רפואיים
- בדיקת א.ק.ג
- בדיקות מעבדה ואבחון
- מסלול מיוחד לזימון לבדיקה אצל רופאים מומחים, בכל תחומי הרפואה, לבדיקות מיוחדות ולאשפוז
- טופסי הרשמה ניתן לקבל במרכז למירשם ובמרפאת האוניברסיטה.

שירותי רפואה דחופה

חברת נטלי מספקת שירותי רפואה דחופה באוניברסיטה, באמצעות מידות התברה. לכל בניין יש מספר מנוי אותו ניתן לקבל ממנהל הבית או הגוש.
מספר הטלפון של מוקד תירום נטלי הוא 1-800-800-666, טלפון נייד 050-737230/1/2/3/4/5.

שירותי מזון

מסעדות, מזנונים, מכונות אוטומטיות לכריכים, לשתיה קרה ולשתיה חמה פועלים באוניברסיטה. הפיקוח על שירותי המזון מתבצע על-ידי הוועדה המשקית כלכלית בשיתוף אגודת הסטודנטים, משרד הבריאות המחוזי ובודקי כשרות. תלונות, הצעות והערות על טיב השירות או המזון יש להפנות בכתב לוועדה המשקית כלכלית באגף הנדסה ותחזוקה או לטלפון 6408360.

הפקולטה למדעי החברה
ע"ש גרשון גורדון

ידיעון תשס"א 2000/2001

עריכה: מאשה דובדבני
עיצוב והקלדה: פרידה כהן

לזכרם

תלמידי הפקולטה שנפלו במערכות ישראל

אבנון שמואל ז״ל
אשבל יעקב (קלמן) ז״ל
בוכוזל עמיחי ז״ל
בורשטיין שלום ז״ל
גור אריה אלכס ז״ל
גורדון טל ז״ל
גלעד יעל ז״ל
דגן רם ז״ל
דן נחום ז״ל
כץ רם ז״ל
לובצקי רון ז״ל
ליפשיץ אהוד ז״ל
ליפשיץ יהודה ז״ל
מינץ מאיר ז״ל
מלול יהודה ז״ל
מלצר יצחק ז״ל
מקוביצקי ישעיהו ז״ל
מרט בארי ז״ל
מרמלשטיין יוסף ז״ל
סבאח אליעזר ז״ל
פירסט יאיר ז״ל
פרת אפרים ז״ל
קסלר מאיר אריה ז״ל
קרוננפלד מיכאל ז״ל
רביד בועז ז״ל
רוזנפלד שלום ז״ל
רייך רוברט ז״ל
שגיא שלמה ז״ל
שורר זיו ז״ל
שמר דרור ז״ל
ששון זאב ז״ל

אוניברסיטת תל-אביב מעניקה מלגות הצטיינות לזכרם.

תוכן העניינים

	עמוד
ביאור ראשי תיבות וקיצורים	5
מוסדות הפקולטה	6
מידע כללי	17
לימודי תואר ראשון	21
לימודים לאחר תואר	23
תלמידים מצטיינים בלימודי תואר ראשון	23
לימודי תואר שני	24
לימודי תואר שלישי	27
מלגות לתלמידי תארים מתקדמים	27
לימודי תעודה	28
היחידה להשתלמויות וליישומים במדעי החברה	29
תקנון	30
תחולת תכניות לימודים ותקנות	30
משך הלימודים	30
רישום לקורסים	31
רישום בשיטת המכרז	31
רישום בשיטת הזנה ישירה למחשב ע"י קלדנים	36
הכרה בלימודים אקדמיים קודמים	42
קורסים חופפים בתכניים	42
מילוי חובות קורס	43
בחינות	44
ציונים	47
הפסקת לימודים עקב אי-עמידה בדרישות אקדמיות	48
הפסקת לימודים ע"י התלמיד	48
חידוש לימודים	49
שקלול ציון הגמר	49
זכאות לתואר	50
סיום לימודים בהצטיינות ובהצטיינות יתרה	51
תקנון משמעת סטודנטים - פקולטטי	52
תכניות לימודים	55
קורסים כלל-פקולטטיים	57
מערכת שעות	59
אנגלית	63
ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס	67
- תואר ראשון	67
- החטיבות בכלכלה	85
- תואר שני	96
- תואר שלישי	105
מערכת שעות	113

החוג למדע המדינה 127
- תואר ראשון 127
- החטיבות במדע המדינה 135
- תואר שני 149
- תואר שלישי 160
מערכת שעות 172
לימודי ביטחון - תואר שני 188
מערכת שעות 200
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה 205
- תואר ראשון 205
- החטיבות בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה 216
- תואר שני 229
מערכת שעות 261
החוג לפסיכולוגיה 277
- תואר ראשון 277
- מסלול דו-חוגי ביולוגיה ופסיכולוגיה (מדעי המוח) 284
- החטיבה בפסיכולוגיה 287
- תואר שני 295
- תואר שלישי 303
- תכנית לימודי תעודה בפסיכולוגיה רפואית 319
מערכת שעות 326
החוג לתקשורת 353
- תואר ראשון 353
- החטיבה בתקשורת 369
מערכת שעות 370
החוג ללימודי עבודה 377
- תואר שני 377
- חטיבה בלימודי עבודה 387
מערכת שעות 390
התכנית למדיניות ציבורית - תואר שני 395
מערכת שעות 410
התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין 414
- לימודי תעודה 414
- החטיבה בנדל"ן 419
החטיבות 421
חטיבות פקולטטיות 422
חטיבה ללימודי מיגדר (הבדלים בין המינים) 422
חטיבות מחוץ לפקולטה 426
הספרייה למדעי החברה ולניהול 446
לוח בחינות 447
תואר ראשון 447
תואר שני 460

ביאור ראשי תיבות וקיצורים

מדה"ח	-	מדעי החברה
שנה"ל	-	שנת הלימודים
סמ'	-	סמסטר
ש"ס	-	שעה סמסטריאלית
ש"ש	-	שעה שנתית
ד"מ	-	דרישה מוקדמת
דמ"ק	-	דרישה מקבילה

אופני הוראה:

ס'	-	סמינר
סד'	-	סדנה
פרו"ס	-	פרוסמינר
קולק'	-	קולוקויום
ק"מ	-	קריאה מודרכת
ש'	-	שיעור
ש"ת	-	שיעור ותרגיל
ת'	-	תרגיל

מוסדות הפקולטה

דקאן הפקולטה - פרופ' משה סמיונוב

ראשי החוגים

ראש ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס	פרופ' צבי אקשטיין
ראש החוג ללימודי עבודה	ד"ר גדעון קונדה
ראש החוג למדע המדינה	פרופ' עזר גת
ראש החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	פרופ' חנה הרצוג
ראש החוג לפסיכולוגיה	פרופ' תלמה ליבל
ראש החוג לתקשורת	פרופ' עקיבא כהן
ראש התכנית ללימודי ביטחון	פרופ' אברהם בן-צבי
ראש התכנית למדיניות ציבורית	פרופ' יוסף ברכמן

מועצת הפקולטה

פרופ' משה סמיונוב - יו"ר	פרופ' יעקב טרופה
פרופ' חנה איילון	פרופ' מנואל טרכטנברג
פרופ' דניאל אלגוס	פרופ' דניאל יעקבסון
פרופ' צבי אקשטיין	פרופ' אפרים יער
פרופ' שמגר בן-אליהו	פרופ' יגון כהן
פרופ' אברהם בן צבי	פרופ' עקיבא כהן
פרופ' אליעזר בן-רפאל	פרופ' נח לוין-אפשטיין
פרופ' יוסף ברכמן	פרופ' יעקב לומרנץ
פרופ' יולנדה גמפל	פרופ' תלמה ליבל
פרופ' יוסף גרודזינסקי	פרופ' ליאו ליידרמן
פרופ' יצחק גלבוע	פרופ' אלחנן מאיר
פרופ' עזר גת	פרופ' מתי מינץ
פרופ' גדעון דורון	פרופ' מיכאל מיסלובודסקי
פרופ' עדי דקל	פרופ' זאב מעוז
פרופ' יצחק הברפלד	פרופ' אריאל מררי
פרופ' אורי הדר	פרופ' שאול משעל
פרופ' אלחנן הלפמן	פרופ' אריה נדלר
פרופ' חנה הרצוג	פרופ' דוד נחמיאס
פרופ' צבי הרקוביץ	פרופ' זאב סגל
פרופ' יוחנן וונר	פרופ' זהבה סולומון
פרופ' יורם וייס	פרופ' חיים עומר
פרופ' אינה וינר	פרופ' דוד פינס
פרופ' אליה ורצברגר	פרופ' נחמיה פרידלנד
פרופ' יצחק זילכה	פרופ' אריאלה פוירדמן
פרופ' דן זכאי	פרופ' חנן פרנק
פרופ' חיים חזן	פרופ' יעקב פרנקל
פרופ' אפרים טורגובניק	פרופ' חיים פרשטמן
פרופ' יונה טיכמן	פרופ' יהושע צאל
פרופ' מאיר טיכמן	פרופ' אפרים צדקה

פרופ'	אלכס צוקרמן	פרופ'	אריאל רובינשטיין
פרופ'	דני צידון	פרופ'	מיכאל רוזנבאום
ד"ר	גדעון קונדה	פרופ'	אסף רזין
פרופ'	יוסף קטן	פרופ'	יוסי שביט
פרופ'	גיורא קינן	פרופ'	משה שוקד
פרופ'	אהרון קליימן	פרופ'	יוסף שיין
פרופ'	שולמית קרייטלר	פרופ'	ליאון שלף
פרופ'	מיכאל קרן	פרופ'	מיכל שמיר
פרופ'	רחל קרניול	פרופ'	יהודה שנהב
פרופ'	עמירם רביב	פרופ'	דן שניט
פרופ'	קליר רבין	גב'	מריאנה שדה
פרופ'	גיורא רהב		

ועדות הפקולטה

<u>ועדת הוראה</u>

פרופ' עמירם רביב - יו"ר
ד"ר אלחנן בן-פורת
פרופ' דן יעקבסון
ד"ר דפנה למיש
ד"ר גילה מנחם
ד"ר מיכאל קוצ'ין
ד"ר אבי קורזומה
גב' מריאנה שדה

<u>ועדת קבלה</u>

פרופ' מיכל שמיר - יו"ר
ד"ר מרית גוטמן
פרופ' דני צידון
פרופ' גיורא רהב
ד"ר שושנה שילה
גב' מריאנה שדה

סגל הוראה

א. מורי הפקולטה

פרופ׳	חנה איילון	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ׳	דניאל אלגום	פסיכולוגיה
מר	ירמיהו אלוני	שמאות וניהול מקרקעין
ד״ר	דליה אלעזר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ׳	צבי אקשטיין	כלכלה
ד״ר	דנה אריאלי-הורוביץ	מדע המדינה
ד״ר	זירום בורדון	תקשורת
ד״ר	צירלס בלטברג	מדע המדינה
פרופ׳	שמגר בן-אליהו	פסיכולוגיה
ד״ר	דן בן-דוד	מדיניות ציבורית
ד״ר	אלחנן בן-פורת	כלכלה
פרופ׳	אברהם בן-צבי	מדע המדינה
פרופ׳	אליעזר בן-רפאל	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד״ר	גד ברזילי	מדע המדינה
פרופ׳	יוסף ברבמן	מדיניות ציבורית
ד״ר	יאיר בר-חיים	פסיכולוגיה
ד״ר	דניאל ברסלאו	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד״ר	אבי גוטליב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד״ר	נורית גוטמן	תקשורת
ד״ר	עפרה גולדשטיין-גדעוני	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד״ר	יונתן גושן-גוטשטיין	פסיכולוגיה
ד״ר	אמל ג׳מאל	מדע המדינה
פרופ׳	יצחק גלבוע	כלכלה
פרופ׳	יולנדה גמפל	פסיכולוגיה
ד״ר	ניל גנדל	מדיניות ציבורית
פרופ׳	יוסף גרודזינסקי	פסיכולוגיה
פרופ׳	עוזר גת	מדע המדינה
ד״ר	דוד דה-פריס	לימודי עבודה
ד״ר	דניאל דור	תקשורת
פרופ׳	גדעון דורון	מדע המדינה
ד״ר	ניל דיאמנט	מדע המדינה
פרופ׳	עדי דקל	כלכלה
ד״ר	ראובן דר	פסיכולוגיה
ד״ר	ישראל דרורי	מדיניות ציבורית
פרופ׳	יצחק הברפלד	לימודי עבודה
פרופ׳	אורי הדר	פסיכולוגיה
פרופ׳	אלחנן הלפמן	כלכלה
פרופ׳	חנה הרצוג	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ׳	צבי הרקוביץ	כלכלה
ד״ר	סשה וייטמן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד״ר	אריקה וויינטל	מדע המדינה
פרופ׳	יזרם וייס	כלכלה
ד״ר	אלי וויץ	לימודי עבודה
פרופ׳	אינה וינר	פסיכולוגיה
ד״ר	יואב ורדי	לימודי עבודה
פרופ׳	אליה ורצברגר	מדיניות ציבורית

פרופ'	יצחק זילכה	כלכלה
פרופ'	דן זכאי	פסיכולוגיה
ד"ר	איל חוברס	מדע המדינה
פרופ'	חיים חזן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	אביעד חפץ	כלכלה
פרופ'	אפרים טורגובניק	מדע המדינה
פרופ'	יונה טיכמן	פסיכולוגיה
פרופ'	יעקב טרופה	פסיכולוגיה
פרופ'	מנואל טרכטנברג	כלכלה
ד"ר	דפנה יואל	פסיכולוגיה
פרופ'	אברהם יוגב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	עובד יושע	כלכלה
פרופ'	דניאל יעקבסון	לימודי עבודה
ד"ר	רבקה יעקובי	פסיכולוגיה
פרופ'	אפרים יער	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	יגון כהן	לימודי עבודה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	עקיבא כהן	תקשורת
מר	אברהם כץ	שמאות וניהול מקרקעין
ד"ר	דומיניק לאמי	פסיכולוגיה
פרופ'	רוברט לובוב	פסיכולוגיה
ד"ר	חיים לובין	כלכלה
פרופ'	נח לוין-אפשטיין	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	יעקב לומרנץ	פסיכולוגיה
פרופ'	תלמה ליבל	פסיכולוגיה
פרופ'	ליאו לוינדרמן	כלכלה
מר	יחיאל לימור	תקשורת
ד"ר	דפנה למיש	תקשורת
פרופ'	אלחנן מאיר	פסיכולוגיה
ד"ר	גיא מונדלק	לימודי עבודה
פרופ'	מתי מינץ	פסיכולוגיה
פרופ'	מיכאל מיסלובודסקי	פסיכולוגיה
ד"ר	גילה מנחם	מדיניות ציבורית, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	זאב מעוז	מדע המדינה
ד"ר	גיל מרום	מדע המדינה
פרופ'	אריאל מררי	פסיכולוגיה
פרופ'	שאול משעל	מדע המדינה
פרופ'	אריה נדלר	פסיכולוגיה
ד"ר	שמעון נוה	לימודי ביטחון
פרופ'	דוד נחמיאס	מדע המדינה, מדיניות ציבורית
פרופ'	זאב סגל	מדיניות ציבורית
ד"ר	טל סימונס	לימודי עבודה
ד"ר	מישל סלואן	פסיכולוגיה
פרופ'	משה סמיונוב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, לימודי עבודה
ד"ר	איתי סמך	מדע המדינה
ד"ר	אלברטו ספקטורוסקי	מדע המדינה
פרופ'	יאיר עברון	מדע המדינה
פרופ'	חיים עומר	פסיכולוגיה
ד"ר	עדי פוזנר	כלכלה
פרופ'	דוד פינס	כלכלה
ד"ר	יואב פלד	מדע המדינה

פרופ'	ג'ון פלנדרס	כלכלה
פרופ'	נחמיה פרידלנד	פסיכולוגיה
פרופ'	אריאלה פרידמן	פסיכולוגיה
פרופ'	חנן פרענק	פסיכולוגיה
ד"ר	דוד פרנקל	כלכלה
פרופ'	יעקב פרנקל	כלכלה
פרופ'	יוחנן פרס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	חיים פרשטמן	כלכלה
פרופ'	יהושע צאל	פסיכולוגיה
פרופ'	אפרים צדקה	כלכלה
פרופ'	אלכס צוקרמן	כלכלה
פרופ'	דניאל צידון	כלכלה
ד"ר	תמר צלניקר	פסיכולוגיה
ד"ר	גדעון קונדה	לימודי עבודה
ד"ר	מייקל קוציין	מדע המדינה
ד"ר	אברהם קורדובה	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	גיורא קינן	פסיכולוגיה
פרופ'	אהרון קליימן	מדע המדינה
ד"ר	יחיאל קלר	פסיכולוגיה
פרופ'	שולמית קרייטלר	פסיכולוגיה
פרופ'	מיכאל קרן	תקשורת
פרופ'	רחל קרניול	פסיכולוגיה
פרופ'	יעמירם רביב	פסיכולוגיה
פרופ'	גיורא רהב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	אריאל רובינשטיין	כלכלה
פרופ'	מיכאל רוזנבאום	פסיכולוגיה
פרופ'	נדים רוחאנא	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	אסף רזין	כלכלה
פרופ'	יוסי שביט	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	אלי שגיא	כלכלה
ד"ר	אברהם שדה	פסיכולוגיה
ד"ר	אבא שורץ	כלכלה
פרופ'	משה שוקד	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	רון שחר	כלכלה
מר	יוסף שטיינמן	שמאות וניהול מקרקעין
ד"ר	חיה שטייר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, לימודי עבודה
פרופ'	סידני שטראוס	פסיכולוגיה
ד"ר	קרלו שטרנגר	פסיכולוגיה
פרופ'	יוסף שיין	מדע המדינה
ד"ר	שושנה שילה	פסיכולוגיה
ד"ר	עמית שבטר	תקשורת
פרופ'	ליאון שלף	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	דב שמוטקין	פסיכולוגיה
פרופ'	מיכל שמיר	מדע המדינה
ד"ר	רונן שמיר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	יהודה שנהב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	יוסף שפיגל	כלכלה
פרופ'	רינה שפירא	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

מורים אורחים

ד"ר	רפאל אלדור	כלכלה
ד"ר	לינדה בלוך	תקשורת
ד"ר	יעל בנימיני	כלכלה
ד"ר	חדוה בראונשטיין-ברקוביץ	פסיכולוגיה
ד"ר	אמיר חצרוני	תקשורת
ד"ר	דן רבינוביץ	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	יעקב שיינין	כלכלה

ב. מדריכים ואסיסטנטים

מתי אבן	מדע המדינה
איריט אדלר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מיכל אורגלר-שוב	פסיכולוגיה
עמת אורן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
לאוניד אזרנרט	כלכלה
גלית איילון-סודאי	לימודי עבודה
ליאת אילון	פסיכולוגיה
נלי אליאס	תקשורת
כפיר אליעז	כלכלה
קארין אמית	לימודי עבודה
לואי אעלימי	כלכלה
יערית בוקק-כהן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
שרון בליי	כלכלה
דפנה ברגרבסט	פסיכולוגיה
גל גורודיסקי	פסיכולוגיה
קרינה גולדברג	פסיכולוגיה
סיגל גולדין	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
יואב גזית	מדיניות ציבורית
אינה גייזלר	פסיכולוגיה
כורש גליל	כלכלה
ברוך גליקסברג	כלכלה
אילת גלעדי	פסיכולוגיה
שולמית גלר-זייברט	פסיכולוגיה
צבי גנאל	פסיכולוגיה
קרן דוד-שחר	פסיכולוגיה
דפנה הקר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
יעל השילוני-דולב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
זיו חגאי	כלכלה
מנר חסן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
לסלי טריס	מדע המדינה
ריקרדו טרש	פסיכולוגיה
ירון יחזקאל	כלכלה
ארז כסיף	מדע המדינה
תמר לביא	פסיכולוגיה
עוזי לוי	פסיכולוגיה
עינת לחובר	תקשורת
אסנת ליפשיץ דגן	כלכלה
אורי לנדאו	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

הדס מנדל	לימודי עבודה
רוני נוה-פרישוף	פסיכולוגיה
שירי נוסנבאום	פסיכולוגיה
ערד ניר	כלכלה
תמר סגיב-שיפטר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
גליה עופר	כלכלה
דידה פלייסיג	פסיכולוגיה
יעל פרג	לימודי עבודה
מיכל פרנקל	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
לי צוקרמן	פסיכולוגיה
אריה קוזניץ	כלכלה
עמית קמה	תקשורת
דינה רוגינסקי	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
קרן רייזל	כלכלה
שלי שבולת	פסיכולוגיה
יהודה שביט	מדעי החברה
מירי שביט	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
תמר שביט	פסיכולוגיה
רן שהרבני	כלכלה
גיא שחר	פסיכולוגיה
סיגל שלח	לימודי עבודה
יצחק שטרנברג	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
דניאלה שילר	פסיכולוגיה

ג. מורים מן החוץ

כלל פקולטטי
ד"ר יפים בקמן
השופט אבי זמיר

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס

ד"ר יאיר אינגבר	ד"ר מנחם גוטליבוביסקי	ד"ר הלל רפופורט
ד"ר גיל אפשטיין	ד"ר דוד וטשטיין	ד"ר זלמן שיפר
אילת בלזם	ד"ר אורי לוי	פרופ' איתן ששינסקי
ד"ר אשר בלס	פרופ' ניסן לויתן	

החוג למדע המדינה

דגנית אופק	ד"ר שמעון כגן	ד"ר שמואל פלג
ד"ר חנה אופק	ד"ר יצחק כץ	ד"ר אילנה קופמן
פרופ' ניסן אורן	ד"ר ירון כץ	ד"ר דני קורן
מאיר בן-חיים	ד"ר נדב מורג	חנן קריסטל
גיא בן-פורת	אזרן מהרי	דניאלה שנקר-שרק
דוד ויצטום	ד"ר חנן נוה	ד"ר מרטין שרמן
פרופ' אלי יופה	ד"ר עובדיה סופר	
גד יעקובי	ד"ר ראובן פדהצור	

לימודי ביטחון

מאיר בן-חייס	פרופ' אלי יופה	ד"ר דוד פרייליך
ד"ר איתן גינזברג	ד"ר אלון ליאל	ד"ר אפרים קם
עמוס גרנית	ד"ר תמר לרנטל	ד"ר מרטין שרמן
ד"ר ערן דולב	ד"ר עודד עדן	דב תמרי
אמרי טוב	ד"ר ראובן פדהצור	

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

ד"ר אבישי ארליך	ד"ר רינה נאמן	ד"ר מוטי רגב
דפנה גולדברג-ענבי	ד"ר עמליה סער	ד"ר מאיה רוזנפלד
ד"ר יצחק גרינברג	ד"ר גיורא פדלון	ד"ר מלכה שבתאי
ד"ר אורלי יתוקאל	ד"ר מירטה פורמן	
ד"ר דיאנה לוצאטו	ד"ר סלי פרנקנטל	
ד"ר נסים מזרחי	ד"ר אדריאנה קמפ	

החוג לפסיכולוגיה

צבי איון	פרופ' סם הימלפרב	אלברטו מסצ'יאני
ד"ר יהודית אבמון	מיכאלה וולך	בתיה פנחסי
ברגר אמירה	דתיה זיו	מירי קורן
ירי גבעון	שרון זיו	איריס קלינמן
ד"ר אביטל גינתון	יהודית טריאסט	חוה קרייזלר
אילת גור	יוסף טריאסט	יצחק שחר
מירי דנון	ד"ר נעמי לויתן	אבי שרוף
שרי דרורי	שבתאי מגיר	עירית שריג
יצחק הד	ד"ר שולמית מילך-רייך	ד"ר שירה תיבון
איריס הורוביץ	ד"ר שמואל מלמד	

החוג לתקשורת

איטו אבירם
סיגל ברק ברנדס
אינס גבל
ד"ר אילן גונן
לילי גלילי
ד"ר אלי דרזנר
אילת גורן
אבי זינברג
ד"ר רחל ויסברוד
מרדכי ורסס

ורד זיידמן
נטע זיסקינד
יובב כץ
ד"ר נעם למלשטריך לטר
ברוך לשם
איזי מן
גוני מרדור-בירן
עמוס נבו
דן עדב
ד"ר ענת פירסט

ד"ר ברברה פטיש
ד"ר עדנה פשר
רונית קמפף
ד"ר מרדכי רגב
צבי דייך
ד"ר ביל רסלר
ד"ר עמית שכטר
ד"ר גיפרי שנדלר
רונית שני

החוג ללימודי עבודה

חיים בן-יעיני
ד"ר עוזר כרמי
עו"ד אורנה לין

ענת מילנר
ד"ר עמוס ספקטור

ד"ר שלומית קמינקא
נירה שמידט-מנור

התכנית למדיניות ציבורית

שרון אביטוב
ד"ר חנה אופק
ד"ר יוסף בולס
ד"ר נחום בן-אליא

ד"ר איריס גבע-מאי
ד"ר תמר לרנטל
פרופי ברוך מבורך
ד"ר משה עמירב

יאיר צבן
ד"ר דני קורן
ענת קינן
פרופי אורי שפיגל

התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין

ד"ר יאיר אינגבר
אהוד המאירי

ד"ר יאיר זימון
ד"ר אורי שקד

מינהל הפקולטה

ראש מינהל הפקולטה: מריאנה שדה

מינהל סטודנטים במזכירות הפקולטה

עוזרת ראש מינהל הפקולטה בנושאי תלמידים — **מימי סובלסון**

מזכירת סטודנטים ותכניות לימודים	שושנה בר-נחום
מזכירת בחינות	אורה סלומים
מזכירת ועדת ההוראה	שרית סטרולוביץ
מזכירת הוועדה היחידתית לתלמידי מחקר	נילי יבניאלי
מוכירת תלמידים ואישורי לימודים	רבקה גרליץ
מזכירת קורסים לאחיות	עמליה לרנר
מזכירה לקבלת קהל	דינה לויט
עורכת ידיעון	מאשה דובדבני

מינהל כללי במזכירות הפקולטה

עוזרת ראש מינהל הפקולטה בנושאי מינהל — **עדנה מרקו**

מזכירת מינהל ומשק	רות רוסט
מזכירה לענייני מורים וכ"א	זיקלין כרמל
מזכירת ועדת המיונים	יערה בן-אשר
מזכירת הדקאן	רות שטרנפלד
מזכירת ראש מינהל הפקולטה	מרים קנט
מנהל הבית	יוסף פרוימוביץ

מינהל כללי ומינהל סטודנטים בחוגים

גיה"ס לכלכלה	רכזת ניהולית	רות בריג
החוג ללימודי עבודה	מזכירת החוג	טובה זרחיה
החוג למדע המדינה	עוזרת מנהלית	אסתר לנמן
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	עוזרת מנהלית	יוספה שטיגליץ
החוג לפסיכולוגיה	רכזת ניהולית	חגית ברק
החוג לתקשורת	מזכירת החוג	ליאורה גבאי
התכנית ללימודי ביטחון	מזכירת התכנית	תמר יערי
התכנית למדיניות ציבורית	מזכירת התכנית	אילנה יוליס
התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין	מזכירת התכנית	אסתר ברק

סלקום
Cellcom

14
אג' לדקה
דברו
חופשי
מהאוניברסיטה!

רק בסלקום - Student Zone

סלקום מציעה לסטודנטים תוכנית ייחודית, משתלמת וחדשנית במינה: Student Zone - דברו חופשי מהסלקום באזור האוניברסיטה ושלמו 14 אג' לדקת זמן אוויר סלקום, 24 שעות ביממה. התוכנית מיועדת גם ללקוחות קיימים וגם למצטרפים חדשים.

יש לך סלקום? אין לך סלולרי? לקוח של חברה אחרת? בסלקום מחכות לך הטבילות תקשורת משתלמות ביותר.

לפרטים נוספים חייגו: 1-800-800-052

www.cellcom.co.il
עם סלקום אתה אף פעם לא לבד

רשימת המסלולות להשכלה גבוהה זיכוי חנאי התוכנית מפורטים בהסכם. התחיר הוא לדקת זמן אוויר סלקום בלבד לשיחות היוצאות משטח הקמפוסים הכלולים בתוכנית ובתוספת תשלום חודשי קבוע של 9.9 ש"ח (כולל מע"מ).

מידע כללי

http://spirit.tau.ac.il

מידע כללי הנוגע לכל תלמיד באוניברסיטה מתפרסם במבוא לידיעון זה [הדפים הצהובים]. פרק זה נועד לספק לתלמיד מידע ייחודי על הפקולטה למדעי החברה בנושאי תכניות לימודים, תקנות ונהלים. בנוסף, מתפרסם מידע באמצעות חוזרים ומודעות על לוחות המודעות החוגיים ועל לוחות המודעות הכלליים בקומה ג' בבניין נפתלי.

התלמידים מתבקשים לקרוא היטב את הידיעון, לעקוב באופן שוטף אחר החוזרים והמודעות ולפנות למזכירות רק בנושאים שאין עליהם מידע בכתב.

מזכירות הפקולטה

מודיעין

לשירות תלמידי הפקולטה ואורתיה מופעלת בחדר 311 נקודת מודיעין בימים א'-ה' בשעות 10-12 ובימים א', ב', ד' גם בשעות 14-16. מספר הטלפון של המודיעין הוא 03-6409727.

שירותים הניתנים ע"י מזכירות הפקולטה

1. **אישורים**[1][2]

1.1 **רשומת לימודים רשמית (עברית/אנגלית) -**
מידע מלא על מהלך לימודיו של התלמיד לקראת התואר, כולל פירוט קורסים וציונים. ברשומה נרשם הציון האחרון בכל רישום לקורס (גם אם הוא "נכשל").
לא ניתן אישור על חלק מהקורסים שלמד התלמיד.
מומלץ לכל תלמיד לבדוק את הנתונים ברשומת הלימודים אחת לסמסטר, בפלט שניתן להוציא בתחנת האוניד"ע[1].

1.2 **רשומת לימודים סופית (עברית/אנגלית) -**
ברשומת הלימודים הסופית, לאחר הזנת זכאות לתואר, יוצגו רק הקורסים אשר שוקללו לתואר והציון הסופי בכל קורס. הקורסים העודפים יופיעו בסוף הרשומה בנפרד תחת מסגרת קורסים עודפים (997).
רשומת לימודים סופית הכוללת ממוצעים (לכל סמסטר ולכל שנה), תונפק במתכונת המפורטת בסעיף 1.1.

1.3 **אישור על מצב לימודים -**
פירוט יתרת חובות התלמיד לתואר. אישור זה ניתן רק לתלמידים הנמצאים בשלב מתקדם של לימודיהם.

1.4 **אישור על סיום לימודים בחוג אחד -**
ניתן לתלמיד דו-חוגי שסיים כל חובותיו באחד מחוגי לימודיו בלבד.

---

[1] בתחנות "**אוניד"ע**" המוצבות בבנייני האוניברסיטה ניתן לקבל באמצעות כרטיס התלמיד הממוחשב אישורים שונים. פרטים - במבוא הכלל אוניברסיטאי.

[2] האישורים טעונים תשלום לפי תעריף הנקבע ע"י האוניברסיטה. תלמיד שלא הסדיר שכר לימוד אינו זכאי לקבל אישור.

1.5 **אישור זכאות לתואר (עברית/אנגלית) -**
ראה סעיף זכאות לתואר בפרק "תקנון" (3 עותקים ראשונים ניתנים ללא תשלום).

לנוחיות התלמידים, טופסי הבקשה לאישורים הנייל נמצאים לחלוקה מחוץ למזכירות ליד אשנב המודיעין (חדר 311).
את הבקשה לאישור יש להגיש שבועיים לפני המועד המבוקש לקבלתו.

2. **ייעוץ וקבלה לחטיבות**
ניתן לקבל אצל מזכירת סטודנטים ותכניות לימודים.

3. **הכרה בקורסים שנלמדו מחוץ לפקולטה ו/או לאוניברסיטה**
בטיפולה של מזכירת הסטודנטים ותכניות לימודים.

שעות קבלה

	החדר	מס' טל'	שעות הקבלה	לוח מודעות
דקאן הפקולטה	305	6409733	בתאום עם המזכירה	
ראש מינהל הפקולטה	305	6409735	בתאום עם המזכירה	
ע/ראש מינהל לענייני תלמידים	301	6409730	ימים א', ג', ה' בשעות 09.00-10.00	
מזכירת סטודנטים ותכניות לימודים	311	6409727	ימים ב' – ה' בשעות 11.00-12.00	
מזכירות הפקולטה - אשנב הקבלה	311	6409727	ימים א-ה' 10.00-12.00 יום א', ב', ד' 14.00-16.00	קומה ג'
מזכירת ועדת ההוראה וועדת הקבלה	310	6407548	ימים ב'-ה' 10.00-11.00	
ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס	717	6409539	ימים א'-ה' 09.45-12.15 14.00-15.00	קומה א'
החוג ללימודי עבודה	414	6409737	ימים א'-ה' 10.00-12.00	קומת ד'
החוג למדע המדינה	512	6409743	ימים א', ג', ה' 10.00-12.00 ימים ב', ד' 13.00-14.00	קומה ב'
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	616	6409734	ימים א'-ה' 11.00-13.00	קומה ב'
החוג לפסיכולוגיה	שרת 101	6408839 6409693	ימים א'-ה' 10.00-12.00	שרת, קומה א' ונפתלי קומה ג'
החוג לתקשורת	056	6407827	ימים א'-ה' 10.00-12.00	אגף פולק
התכנית ללימודי ביטחון	512	6406185	ימים א'-ה' 09.00-12.30	קומה ה'
התכנית למדיניות ציבורית	057	6409705	ימים א'-ה'	אגף פולק
התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין	051	6409298	ימים א'-ה' 08.11-11.00	אגף פולק

שעות הקבלה של ראשי החוגים, יועצי החוגים והמורים מתפרסמות על לוחות המודעות.

השיטה הסמסטריאלית

הלימודים בפקולטה מבוססים על השיטה הסמסטריאלית. ניתן להתחיל בלימודי תואר ראשון בסמסטר א' או ב' או בעונת לימודי הקיץ.
לחוגים פסיכולוגיה ותקשורת ניתן להתקבל רק בסמסטר א' של כל שנת לימודים.
מידע בדבר תחילת לימודים לתואר שני בחוגי הפקולטה ניתן לקבל בחוג המתאים.

עונת לימודי קיץ

חוגי הפקולטה (למעט החוג לפסיכולוגיה והחוג לתקשורת) מקיימים מדי שנה, עונת לימודי קיץ הזהה מבחינת היקף הלימודים לסמסטר רגיל. בעונת לימודי הקיץ מוצעים רוב קורסי החובה, קורסי בחירה וסמינרים. רשימת הקורסים מתפרסמת בחודש מאי. הלימודים בעונת לימודי הקיץ מאפשרים לתלמיד להשלים קורסים אותם נבצר ממנו ללמוד במהלך שנת הלימודים.

התשלום עבור עונת לימודי הקיץ אינו כלול בשכר הלימוד השגתי הרגיל, אך הוא נלקח בחשבון בחישוב אחוזי שכר הלימוד המצטבר.
מועד הרישום לעונת לימודי הקיץ לתלמידים חדשים מתפרסם בעיתונות, מידע על הרישום לתלמידים ממשיכים מתפרסם על לוחות המודעות בפקולטה.
בעונת לימודי הקיץ יכולים להשתלב גם תלמידים מאוניברסיטאות אחרות, בהתאם להזנחזות הרגילות החלות על תלמידים מחוץ לאוניברסיטה (ראה לעיל).

חל איסור מוחלט להיכנס לקורסים בעונת לימודי הקיץ ללא רישום.

טיפול במועמדים

הטיפול במועמדים הוא בידי המשרד לרישום ולקבלה שבמרכז למירשם של האוניברסיטה. משרד זה הוא הכתובת לכל פניותיהם (בנושאים כגון: רישום, שינוי חוגים, בחינות כניסה, החלטות ועדת קבלה, שכר לימוד וכו').
לפרטים נוספים - עיין במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה ובחוברת "ימידע למועמדים".
מועמד שהתקבל ולא נרשם לקורסים בחוג אליו התקבל אין זכות הקבלה נשמרת לו אף לא לסמסטר עוקב להרשמתו.
בחוג לפסיכולוגיה קיימת אפשרות לשמור את זכות הקבלה לשנה בתנאי שהמועמד קיבל את אישור החוג לכך מראש.

קבלה על סמך לימודים אקדמיים קודמים

תלמיד המעונין להחליף או להוסיף חוג לימודים יגיש טפסי מועמדות למשרד לרישום ולקבלה במועדי הרישום הרגילים שנקבעו לאותו סמסטר. קבלת תלמידים אלה תסתמך על הישגיהם בלימודים הקודמים ועל ציון הבחינה הפסיכומטרית.
מכסת השעות המינימלית הנדרשת לשם זיון בקבלה על סמך הישגים בלימודים קודמים היא 30 ש"ס. לצורך ספירת השעות יילקחו בחשבון רק קורסים בהם הציון מאזבי, (קורסי סמוכים, עברית ואנגלית הנלמדים במסגרת החובות האוניברסיטאיות אינם נספרים). לצורך שקלול הציון יילקחו בחשבון כל הקורסים בהם נבחן התלמיד כולל קורסים בהם הציון הוא שלילי.
לא ניתן להגיש מועמדות לחוגי מדעי החברה לסמסטר ב' על סמך הישגים בסמסטר א' של אותה שנת לימודים, וכן לעונת לימודי הקיץ על סמך הישגים בסמסטר ב' של אותה שנה.
בחוגים פסיכולוגיה ותקשורת אין קבלה על סמך הישגים אקדמיים קודמים.

לימודי תואר ראשון

יחידות הפקולטה

היחידות בהן ניתן ללמוד לקראת תואר ראשון:

- **כלכלה**
- **מדע המדינה**
- **סוציולוגיה ואנתרופולוגיה**
- **פסיכולוגיה**
- **תקשורת**

מסלולי לימוד לקראת תואר ראשון

לימודי תואר ראשון אפשריים באחד מהמסלולים האלה:

- **מסלול לימוד מורחב (חוג אחד בהיקף מורחב ואחת או שתי חטיבות)**
- **מסלול לימוד דו-חוגי (שני חוגים בפקולטה או חוג בפקולטה וחוג מחוצה לה)**
- **לימודים לאחר תואר (חוג אחד בהיקף זהה לזה של חוג במסלול דו-חוגי)**

מסלול לימוד מורחב

תכנית הלימודים במסלול זה כוללת:

1.	לימודי החוג		
	בביה"ס לכלכלה	73	ש"ס
	בחוג למדע המדינה	75	ש"ס
	בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	73-74	ש"ס
	בחוג לפסיכולוגיה	84	ש"ס
2.	לימודים מחוץ לחוג	32	ש"ס[1]
3.	חובות כלליות		

להלן הסבר על כל אחד ממרכיבי התכנית:

1. **לימודי חוג** - ראה תכנית בפרק החוג המתאים.

2. **לימודים מחוץ לחוג**

הלימודים מחוץ לחוג מתקיימים באחת האפשרויות האלה:

א. חטיבה מורחבת - 32 ש"ס.
ב. שתי חטיבות רגילות - 16 ש"ס + 16 ש"ס = 32 ש"ס.
ג. חטיבה רגילה 16 ש"ס + חטיבת העשרה רגילה 16 ש"ס = 32 ש"ס.

2.1 לימודי חטיבה

לימודי חטיבת הם הקבץ מגובש של קורסים, הכולל קורסי מבוא, קורסים מתקדמים ובחלק מן החטיבות - גם סמינר. קיימות חטיבות מורחבות וחטיבות רגילות.
רשימת החטיבות ראה בפרק "חטיבות".

---

[1] באשר היקף הלימודים בחטיבה רגילה גדול מ-16 ש"ס, גדלה מכסת הלימודים מחוץ לחוג בהתאם.

2.2 לימודי העשרה
לימודי העשרה ניתן ללמוד בכל תחום שאינו תחום לימודי החוג במסגרת קורסי תואר ראשון באוניברסיטה.
קורסים חופפים בתכנים (בחלקם או במלואם) לקורסים אשר נלמדו בחוג האם של התלמיד או בלימודי התטיבה, לא יוכרו במסגרת לימודי העשרה.
כל קורס בלימודי העשרה ייחשב ל-4 ש"ס לכל היותר, גם אם מספר שעות הלימוד בפועל גדול יותר. תקנה זו חלה גם על קורסי שפות.

<u>מכסת השעות המחייבת תלמיד במסלול המורחב</u> (פרט לחובות כלל אוניברסיטאיות)

בביה"ס לכלכלה: 105 ש"ס
בחוג למדע המדינה: 107 ש"ס
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה: 106-105 ש"ס
בחוג לפסיכולוגיה: 116 ש"ס
תלמיד אשר קיבל פטור על סמך קורס חופף חייב להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבל את הפטור (ראה סעיף "קורסים חופפים" בפרק התקנון).

3. חובות כלליות

3.1 אנגלית
על התלמיד להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד תום שנה מיום תחילת לימודיו בפקולטה (הכוונה לשנה קלנדרית ולא לשנה אקדמית). תלמיד שלפני התקבלותו לפקולטה למד"ח למד בפקולטה אחרת שבה פרק הזמן להשגת פטור באנגלית עולה על שנת לימודים אחת, חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד תום הסמסטר השלישי מתחילת לימודיו באוניברסיטה.
יוצאים מכלל זה עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית. (פרטים במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה).
ע"ס נסיון שהצטבר ממליצה הפקולטה כי התלמידים יעשו מאמצים להשלים את ידיעותיהם באנגלית עוד לפני תחילת לימודיהם בפקולטה.
תלמיד שלמד בעבר באוניברסיטה אחרת חייב לפנות ליחידה לשפות זרות לברור רמתו באנגלית. מי שלמד קורס אנגלית באוניברסיטת ת"א לפני היותו תלמיד בה חייב לפנות ליחידה לשפות זרות על מנת להבטיח את דיווח הציון בקורס.

3.2 עברית
תלמידים בעלי תעודת בגרות שאינה ישראלית חייבים להיבחן בבחינת מיון בעברית (פרטים במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה). עליהם להגיע לרמת "פטור" עד תום שנה"ל הראשונה.

3.3 חינוך גופני
חובה על תלמיד שנה א' - פרטים במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה.

מסלול לימוד דו-חוגי

תכנית לימודים דו-חוגית כוללת:
1. לימודי שני החוגים.
2. חובות כלליות (ראה פירוט לעיל).

לימודים דו-חוגיים ייתכנו באפשרויות האלה:
א. שני חוגים בפקולטה.
ב. חוג בפקולטה וחוג מחוצה לה.

מכסת השעות המחייבת תלמיד דו-חוגי:

בביה"ס לכלכלה: 61 ש"ס
בחוג למדע המדינה: 56 ש"ס
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה: 55-54 ש"ס
בחוג לפסיכולוגיה: 70 ש"ס
בחוג לתקשורת: 68 ש"ס

בתכניות לימודים מובנות המשותפות לשני חוגים ייתכנו שינויים בהיקף הלימודים. ראה בידיעון זה בפרק הדן בחוג.

חוג שני מחוץ לפקולטה - ראה בידיעון המתאים.

לימודים לאחר תואר

ראה במבוא הכלל אוניברסיטאי (דפים צהובים).

תלמידים מצטיינים בלימודי תואר ראשון

מדי שנה מוענקות לתלמידים בעלי הישגים מעולים, תעודות הצטיינות מטעם רקטור האוניברסיטה. כן מוענקות לתלמידים, בעלי הישגים ראויים להערכה, תעודות הצטיינות מטעם דקאן הפקולטה.
התעודות מוענקות על הישגים בלימודים בשנת הלימודים הקודמת.
אמות המידה לקבלת תעודות הצטיינות נקבעות מדי שנת לימודים.
תעודות הערכה מטעם הרקטור ותעודות הערכה מטעם הדקאן מוענקות בטקסים המתקיימים לקראת סוף סמסטר א'.

לימודי תואר שני

היחידות בהן ניתן ללמוד לקראת התואר השני:

- **כלכלה**
- **סוציולוגיה ואנתרופולוגיה (כולל סוציולוגיה של החינוך בשילוב עם ביה"ס לחינוך)**
- **מדע המדינה (כולל לימודי ביטחון בשילוב עם ביה"ס להיסטוריה)**
- **לימודי עבודה**
- **מדיניות ציבורית**
- **פסיכולוגיה**

ראה פרטים בתכניות היחידות.

רישום וקבלה

רשאי להגיש מועמדות ללימודי התואר השני מי שסיים את לימודיו לתואר "בוגר" באוניברסיטה מוכרת, בציון גמר "טוב" *(75)* לפחות. *בעל תואר "בוגר" בתכנית דו-חוגית רשאי* להגיש מועמדות אם סיים בציון "טוב" לפחות את לימודיו בחוג אליו הוא מעוניין להתקבל לתואר שני. ממועמדים ממוסדות בהם נהוגה תכנית לימודים בחוג ראשי ובחוג משני יידרש ציון גמר "טוב" לפחות בחוג הראשי.

במקרים מיוחדים רשאית ועדת ההוראה הפקולטטית להמליץ בפני סגן הרקטור לאשר קבלת מועמדים אשר ציון הגמר שלהם הוא בין 70 ל-75. מועמדים אלה, אם יתקבלו, יהיה מעמדם "תלמיד על תנאי".

עבודת הגמר

הנחיית עבודת גמר לתואר שני תעשה ע"י מורה, בדרגת "מרצה" לפחות, שהוא בעל מינוי במסלול הרגיל באוניברסיטת תל-אביב.

האוניברסיטה אינה מתירה הכנת עבודות גמר חסויות.

עבודת הגמר תודפס במעבד תמלילים ותוגש בשפה העברית. במקרים מיוחדים תאושר עבודה בשפה אחרת, במקרים אלה ייכתב תקציר בעברית. על תלמיד המעוניין בכך להצטייד בהמלצת המנחה ולהפנות הבקשה לוועדת ההוראה.

תפוצת העבודה:

- למדריך האישי של התלמיד (אם עבודת הגמר נעשתה בהדרכת שני מורים, יגיש התלמיד עותק נוסף)
- לחוג
- לספריית הפקולטה
- לספרייה הלאומית בירושלים

שער העבודה: דוגמאות שער לעבודת הגמר (בעברית ובאנגלית) - ראה בעמודים הבאים.

סדר פנימי:

בעמ' בי יודפס שער פנימי כדוגמת השער החיצוני. תוכן העניינים יופיע בתחילת העבודה. רשימת המקורות והביבליוגרפיה יופיעו בסוף העבודה. השער האחורי של העבודה יהיה בשפה האנגלית. בדף הפנימי של שער זה יופיע סיכום מקוצר של עיקרי העבודה בשפה האנגלית.

פרסום:

לא יפרסם תלמיד את עבודת הגמר או חלק ממנה אלא בהסכמת *המדריך*, אשר תינתן בכתב. על התלמיד לציין שהפרסום הוא עבודת גמר או חלק מעבודת גמר שנעשתה באוניברסיטת תל-אביב בהדרכת מדריך העבודה.

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי החברה ע"ש גרשון גורדון

החוג ל.....

הנושא

חיבור זה הוגש כעבודת גמר לקראת התואר

"מוסמך אוניברסיטה" - מ.א.

באוניברסיטת תל-אביב

על ידי
(שם המחבר/ת)

העבודה הוכנה בהדרכת:
(שם המדריך/ים)

תאריך (חודש ושנה)

Tel Aviv University

The Gershon H. Gordon Faculty of Social Sciences

Department of .....

Title of Thesis

This paper was submitted as the thesis for the M.A. degree

by: .....
(student's name)

This study was carried out under the supervision of:

.....
(name/s of superviser/s)

.....
(Date: month and year)

לימודי תואר שלישי

ראה במבוא הכלל אוניברסיטאי (דפים צהובים).

מלגות לתלמידי תארים מתקדמים

<u>מלגות הצטיינות</u>

אחת לשנה, במהלך סמסטר א', מעניקה הפקולטה מלגות הצטיינות לתלמידי תארים מתקדמים על סמך הישגים הראויים להערכה מיוחדת בשנת הלימודים הקודמת.
ועדת מלגות פקולטטית מחליטה, מתוך רשימות המומלצים המועברות ע"י החוגים, מיהם התלמידים הזוכים במלגה.

לימודי תעודה

הפקולטה למדעי החברה מציעה תכניות ללימודי תעודה המיועדות לבעלי תואר ראשון או שני.

שמאות וניהול מקרקעין[1]

התכנית מיועדת בעיקר לבעלי תואר ראשון בכלכלה, מינהל עסקים, משפטים, הנדסה אזרחית, אדריכלות, אגרונומיה, ראיית חשבון או הנדסת תעשייה וניהול, אך היא פתוחה גם לבוגרי מקצועות אחרים. זעדת הקבלה של התכנית תחליט על קבלת תלמידים לפי הישגים בלימודים קודמים, לפי ניסיון בעבודה, ובעת הצורך לפי ראיון אישי.
הלימודים נמשכים שנתיים ומתקיימים בשעות אחה"צ והערב.
לבוגרי התכנית תוענק תעודה בשמאות ובניהול מקרקעין מטעם האוניברסיטה.
פטור מבחינות המועצה לשמאות מקרקעין
לפי החלטת מועצת השמאים, בעלי תעודה בשמאות ובניהול מקרקעין מטעם אוניברסיטת ת"א יהיו פטורים מכל בחינות המועצה , למעט הבחינה ב"שומה למעשה".
לקבלת ההסמכה נדרשת התמחות (סטאז').
פרטים מלאים בפרק התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין בידיעון זה.

פסיכולוגיה רפואית

התכנית מיועדת לפסיכולוגים, רופאים, עובדים סוציאליים בעלי תואר שני ומעלה. המרצים בתכנית חלקם נמנים עם חברי הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטה וחלקם מורים מן החוץ. כל המרצים הינם מומחים בתחומם אם במחקר או בעבודת שדה.
משך הלימודים - שנתיים והיקפם - 12 שעות שנתיות.
לבוגרי התכנית תוענק תעודה בפסיכולוגיה רפואית מטעם האוניברסיטה.
פרטים מלאים בפרק החוג לפסיכולוגיה בידיעון זה.

---

[1] בשנת הלימודים תשס"א לא ייפתח מחזור לימודים חדש.

קורסים/תכניות לימודים שלא לתואר/תעודה
במסגרת
היחידה להשתלמויות וליישומים במדעי החברה

מטרות היחידה

היחידה להשתלמויות וליישומים במדעי החברה הינה גוף אשר במסגרתו וערכות פעילויות, מטעם הפקולטה למדעי החברה. המשותף לפעילויות הוא הפצת ידע בתחומי מדעי החברה, על מנת להרחיב ולהעמיק את מעורבות הפקולטה בחברה, על מנת ליצור אפשרויות מגוונות להפריה והעשרה הדדיות ולשם הידוק קשרי האקדמיה עם הקהילה הסובבת אותה.

היחידה יוזמת ומארגנת פעולות יישומיות במדעי החברה בתחומי הכשרה, הדרכה, פיתוח מנהלים, השתלמויות מקצועיות וייעוץ ארגוני לגופים ציבוריים ועסקיים ולציבור הרחב.

מבנה היחידה

פעילות היחידה מתבצעת על ידי אנשי סגל של הפקולטה למדעי החברה, או אנשים מטעמה. הפרוייקטים של היחידה עומדים בקריטריונים של איכות מקצועית, כיאה לגוף אוניברסיטאי. היחידה כפופה לדקאן הפקולטה. שני גופים מפקחים על פעילותה: ועדה אקדמית לפיקוח מקצועי וועד מנהל לבקרה ולפיקוח כלליים ולניהול אדמיניסטרטיבי.

מנהל היחידה: ד"ר אלי וייץ

יו"ר הוועדה האקדמית: פרופי עמירם רביב

ת ק נ ו ן

פרק זה מכיל את תקנון הפקולטה למדעי-החברה, אשר נקבע ע"י מועצת הפקולטה וכפוף לתקנון האוניברסיטה, וכן הנחיות לתלמיד.

תחולת תכניות לימודים ותקנות

תחולת התקנון

א. התקנון החל על התלמיד הוא התקנון המתפרסם בידיעון השנה השוטפת וכן תקנות המתפרסמות בהודעות ובחוזרים.
ב. תקנות חדשות חלות על כל התלמידים, ללא תלות בשנה בה החלו ללמוד, אלא אם נאמר בהן אחרת.
ג. בנוסף על תקנון הפקולטה חל על התלמיד תקנון החוג בו הוא לומד.
ד. התקנון חל על כל הלומדים קודסים בפקולטה, כולל תלמידי פקולטות אחרות.
ה. ועדת ההוראה היא הגוף היחיד המוסמך לאשר חריגות מן התקנון.

תחולת תכניות לימודים

א. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא זו המתפרסמת בידיעון השנה בה החל ללמוד.
ב. תלמיד, המחליף חוג לימוד, חלה עליו תכנית הלימודים של השנה בה החליף את חוג הלימוד (ולא של השנה בה החל ללמוד בפקולטה).
ג. תלמיד המחדש לימודים לאחר הפסקה - תלות עליו תקנות מיוחדות (ראה בהמשך בסעיף "חידוש לימודים").

משך הלימודים

א. הלימודים לקראת התואר הראשון נמשכים לפחות שישה סמסטרים.
התלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לקראת התואר תוך שש שנים מתחילתם.
ב. הלימודים לקראת התואר השני נמשכים שנתיים. תלמיד חייב לסיים את כל חובותיו תוך חמש שנים לכל היותר.
תלמיד במסלול עם עבודת גמר חייב להגיש הצעת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל אישור להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו.
ג. תלמיד שלא סיים את כל תכנית הלימודים לתואר ראשון או שני במועד לא יהיה זכאי להמשיך את לימודיו, אלא באישור ועדת הוראה. האישור יינתן רק במקרים חריגים והתלמיד יחוייב בקורסי רענון.
ד. תקופות של הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המרבי של לימודים לקראת תואר ובפרק הזמן המרבי לעמידה בתנאי מעבר.

רישום לקורסים

לקראת כל סמסטר מתקיים רישום לקורסים. בחוג לפסיכולוגיה ובחוג לתקשורת מתקיים הרישום לקורסים לשני הסמסטרים לקראת תחילת שנת הלימודים. תלמיד חדש יקבל לביתו הודעה אישית המפרטת את תאריכי הכנסים וסדרי הרישום. הרישום לקורסים מתבצע אך ורק ע"י מזכירות היחידה שבמסגרתה ניתן הקורס.

בפקולטה למדעי החברה מתקיים רישום לקורסים בשתי שיטות:

1. רישום בשיטת "המכרז" (Bidding) לקורסי תואר ראשון בחוגים ובחטיבות:
   מדע המדינה
   סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
   פסיכולוגיה
   תקשורת
2. רישום בשיטת הזנה ישירה למחשב ע"י קלדנים: **בתואר ראשון בביה"ס לכלכלה, בתואר שני וביתר החטיבות לתואר ראשון.**

רישום בשיטת המכרז

שיטת "המכרז" – מערכת ממוחשבת אליה מזין התלמיד את הקורסים לפי העדפותיו וזו משבצת אותו בשיטת "המכירה הפומבית".
הרישום ייעשה באחת מהדרכים האלה:

1. במעבדת המחשבים בפקולטת למדעי החברה.
2. באמצעות האינטרנט: http://www.ims.tau.ac.il/info
   http://www.ims.tau.ac.il/bidding

להלן מספר הטלפון במעבדת המחשבים לצורך תמיכה בשעות הרישום בלבד: 03-6405344.

הנחיות לרישום לקורסים בשיטת המכרז

על הנרשמים לבצע את תשלום שכר הלימוד שבוע לפני היום הראשון לרישום כדי לוודא קליטת הוראת התשלום במערכת (גם אם בהוראת התשלום מצוין תאריך מאוחר יותר).

גישה למערכת הרישום, בין אם היא תיעשה במעבדת המחשבים ובין אם באמצעות האינטרנט, תתאפשר אך ורק לתלמיד אשר שילם את המקדמה על חשבון שכר הלימוד לשנת הלימודים הנוכחית. תובה זו חלה **גם** על תלמידים ששכר הלימוד שלהם ממומן ע"י גורם כלשהו (כולל האוניברסיטה) **וגם** על הזכאים לפרס לימודים.

תלמיד שאיחר בתשלום המקדמה ע"ח שכר הלימוד יהיה חייב להציג שובר תשלום חתום ע"י הבנק בעת הרישום במעבדה וזאת על מנת לשחרר את קוד המשתמש שלו לצורך הרישום.

הצהרה על היקף שעות הלימוד בסמסטר ב' היא תנאי נוסף לביצוע הרישום לקורסים בסמסטר א':[1]
במסגרת ביצוע הרישום לקורסים לסמסטר א' יידרש התלמיד, לצורך חישוב שכר הלימוד, להצהיר מראש על היקף לימודיו הצפוי בסמסטר ב'. דיווח זה הינו **הצהרת כוונות בלבד**. הרישום בפועל בסמסטר ב' יחליף את ההצהרה הנ"ל ולפיו יעודכן גובה שכר הלימוד והתלמיד יזוכה/יחוייב בהפרשים בהתאם. חובת הדיווח למערכת הרישום חלה **גם** על תלמיד שאינו מתכוון ללמוד בסמסטר ב'.

הקצאת נקודות
בשיטת רישום זו יעמוד לרשות כל תלמיד, בהתאם להתקדמותו בלימודים, **סכום של נקודות**. את הנקודות שהועמדו לרשותו רשאי התלמיד להקצות בהתאם להעדפותיו לכל קורס בו הוא מעוניין להשתתף.
מכסת המקומות בקורסים הינה מוגבלת. **בשיבוץ לקורסים יועדפו תלמידים שהקצו את מספר הנקודות הגבוה ביותר עבור הרישום לאותו קורס**, על פי גובה ההקצאה בסדר יורד. במקרים בהם הקצה יותר מתלמיד אחד **ניקוד זהה** לניקוד הסגירה בקורס מסוים, תופעל נוסחה שתקבע **באופן אקראי** מי מהם התקבל לקורס.
את מגבלת המקומות ניתן לראות על גבי מסך הזנת הנתונים.
הרישום לקורסים (ביצוע "המכרז") **אינו מתחשב במועד הקלדת ההעדפות**. ה"מכרז" מתבצע לאחר שכל התלמידים הקלידו את העדפותיהם והמועדים להקלדה חלפו. עיקרון "כל הקודם זוכה" אינו תופס לעניין זה.
כל תלמיד יוכל להירשם באמצעות האינטרנט או להגיע למעבדת המחשבים בפקולטה ולהזין את העדפותיו בזמן הנוח לו במסגרת הימים והמועדים שנקבעו. (פרטים על מועדי הרישום בהמשך).

ניקוד מינימלי לקורס:
ההקצאה המינימלית עבור קורס/תרגיל היא 5 נקודות.

"0" נקודות ניתן להקצות
א. כאשר בקורס מבוקש יש מספר קבוצות חלופיות, יש להקצות 5 נקודות לפחות לקבוצה בעלת העדיפות הגבוהה. לקבוצה בעדיפות השנייה יש להקצות 0 נקודות.
ב. כאשר נרשמים לקורס אך ורק כחלופה לקורס אחר.
במקרה זה יטופל הקורס בעל "0" הנקודות אך ורק אם יסורב הקורס הראשון שהיה בעדיפות גבוהה יותר, והנקודות יועברו לקורס התלופי.
יש להדגיש כי ניצול האפשרות הזו מחייב **העברת נקודות לפי בחירה.**

תלמיד לא יתקבל לקורס - אם לא הקצה מספיק נקודות והקורס התמלא בתלמידים שהקצו מספר גדול יותר של נקודות.
נקודות שהתלמיד הקצה לקורס/תרגיל אליו לא התקבל ייזקפו לזכותו בהעדפותיו הבאות.

תלמיד יהיה רשאי **לבחור את דרך העברת הנקודות** באחת מהדרכים האלה:
העברה אוטומטית (ברירת המחדל): העברת הנקודות לקורס הבא בתור ע"פ גובה הניקוד.

העברה לפי בחירה: התלמיד עצמו יקבע לאיזה קורס יועברו הנקודות אם לא התקבל לקורס מסוים. אם בחר התלמיד בחלופה זו יהיה עליו לציין את מספר הקודס אליו יועברו הנקודות.

---

[1] למעט החוגים: פסיכולוגיה ותקשורת בהם נערך רישום מראש לסמסטרים א' ו-ב'.

שים לב: הנקודות שהועברו מקורס שסורב לקורס אחר הן אלה שיתמודדו במכרז על הקורס השני אותו בחר התלמיד ולא יתווספו לסך הנקודות שכבר הקצה התלמיד לקורס השני.

אופן העברת הנקודות שבחר התלמיד יופיע על מסך הזנת ההעדפות ויצוין באישור שיונפק לתלמיד בתום הזנת הנתונים.

קורסים חופפים במועדים – שיבוץ לקורסים חופפים בשעות הלימוד לא יתאפשר, והתלמיד ישובץ לקורס לו הקצה מספר רב יותר של נקודות. הנקודות שהוקצו לקורס השני יועברו לקורס הבא אחריו בסדר העדיפויות של התלמיד.

אופן הרישום באמצעות האינטרנט זהה לחלוטין לאופן הרישום במעבדת המחשבים של הפקולטה.

השינוי העיקרי הינו בהדפסת הבקשה הסופית למדפסת המקומית בבית (למי שיש) במקום למדפסת שבמעבדת המחשבים.

המערכת תפעל במתכונת זו לכל אורך תקופת הרישום, כאשר התלמידים יוכלו לבחור בין רישום מהבית לבין רישום במעבדת המחשבים של הפקולטה (בהתאם לשעות שפורסמו).

הרישום מהבית יפעל במשך 23 שעות.

(המערכת לא תפעל בין השעות 20.00-21.00, שעה בה מתבצעות עבודות תחזוקה של המערכת).

- **תקשורת לאינטרנט** (ניתן להתחבר לאינטרנט דרך כל ספק שירותי אינטרנט. אין חובה להתחבר דרך שירותי האינטרנט של אוניברסיטת תל-אביב).
- לכל מי שלא מחובר לאינטרנט ויש ברשותו מחשב ומודם, ניתן להשתמש בשרות 135 של בזק כדי להתחבר לאינטרנט. פרטים נוספים ניתן לקבל באתר האינטרנט של בזק:
  http://www.bezeq.co.il/135

אופן הזנת הקורסים

מספר תלמיד - בתחילת הפעלת מערכת השיבוץ על התלמיד להקיש את מספר תעודת הזהות שלו (מספר זהות בן 9 ספרות - כולל ספרת ביקורת).

סיסמה – קוד המענה הקולי – משמש כסיסמה אישית של התלמיד שבנוסף למספר הזהות מזהה את התלמיד ומאפשרת לו לבצע את הרישום.

קוד המענה הקולי הוא צירוף של 4 ספרות המלווה את התלמיד במשך כל לימודיו באוניברסיטה. הודעה על הקוד הנ"ל מועברת לתלמיד ע"י המרכז למרשם עם קליטת נתוניו האישיים במערכת מנהל התלמידים. כמו כן מודפס הקוד האישי בדף הראשון של פנקס התשלומים שנשלח לבית התלמיד.

הסיסמה מיועדת להגנה על הנתונים, כפי שהוקלדו על-ידי התלמיד, מפני חדירה בלתי מורשית של גורם אחר.

אם שכח התלמיד את הקוד האישי שלו, עליו לפנות למפעיל המערכת אשר יסייע לו באיתורו.

יודגש כי רק התלמיד בעצמו, תוך שהוא מזדהה כנדרש, יהיה רשאי לבקש עזרת המפעיל באיתור הקוד האישי.

בשלב הזנת ההעדפות על התלמיד להקליד:

1. **מספר הקורס/תרגיל** - יש לבחור את הקורס/תרגיל המבוקש לסל זמני ע"י סימון בטור הבחירה, ברשימת הקורסים. אם יש יותר מקבוצת תרגיל אחת לאותו קורס יש לבחור את הקבוצות לפי סדר העדיפויות הרצוי.
2. **מסגרת** – יש לבחור לכל קורס את המסגרת המתאימה מתיבת המסגרות.
3. **ניקוד** – כמה נקודות הוא מקצה לכל קורס.
4. **אופן העברת הנקודות** מקורסים שבהם לא התקבל:
   העברה אוטומטית – (ברירת המחדל) – המערכת תעביר את הנקודות לקורס הבא בתור לפי מספר הנקודות.
   העברה לפי בחירה – (ידנית) – התלמיד יבחר לאיזה קורס יועברו הנקודות (אם התלמיד מעוניין בהעברה לפי בחירה, עליו לשנות את אופן העברת הנקודות מאוטומטי לידני).
5. **רישום הבקשה והדפסתה** - עם סיום כל הפעולות הנ"ל, יש להקיש על כפתור הרישום. אם לא נמצאו שגיאות, פעולה זו רושמת את הבקשה במערכת. מומלץ להקיש על כפתור סיום הרישום שבמרכז השורה בראש המסך. הבקשה המלאה תוצג שוב עם כל הנתונים הנלווים. בשלב זה ניתן לבצע את ההדפסה בפועל.

שימו לב

- על התלמיד להסדיר את עניניו תשלום שכר הלימוד בזמן.
- על התלמיד לוודא **שקוד המענה הקולי** שלו ידוע לו.
- יש להצטייד בידיעון הפקולטה.
- יש לקרוא את הידיעון ולשים לב לכל הדרישות וההנחיות ולהכין העדפות והקצאת נקודות מראש.
- אין אפשרות להקצות יותר מסך הנקודות שהוקצב לתלמיד.
- לא תהיה אפשרות לערער או לשנות את הקצאת הנקודות שלא במסגרת "המכרז" עקב שגיאה או הבנה לקויה של הדרישות המפורטות בידיעון ושל כללי הרישום.
- במשך כל זמן הרישום יעמדו לרשות התלמידים חונכים שיסייעו בהקלדת הנתונים למחשב.
- קיום קורס מותנה במספר מינימלי של נרשמים. הודעה על סגירת קורס בו מספר הנרשמים מועט תפורסם על לוחות המודעות.

במהלך הרישום לקורסים לא ייבדקו תנאי המעבר משנה א' לשנה ב' ומשנה ב' לשנה ג'.
בתום הרישום יופקו דוחו"ת מחשב. לתלמידים שלא עמדו בתנאי המעבר או בדרישות הקדם יבוטל הרישום לקורסים אליהם נרשמו מבלי שעמדו בתנאים.

מועדי הרישום לקורסים בשיטת המכרז

הזנה ראשונה

רישום במעבדה – בימים ג'-ה' 26-28.9.00 בשעות 9.30-14.00 ו-14.30-17.00.
במשך שעות הרישום במעבדה תהיה תמיכה של צוות מזכירות החוג.
רישום באינטרנט - החל מיום ג' 26.9.00 בשעה 9.30 עד יום ג' 28.9.00 בשעה 17.00.
(בין השעות: 20.00-21.00 המערכת לא תפעל).
פרסום תוצאות ההזנה ניתן לבדוק באמצעות האינטרנט החל מיום ג' 3.10.00.
פלט אישי ניתן יהיה לקבל במזכירות החוג החל מיום ג' 3.10.00 בשעה 14.00.

הזנה שניה – (ימקצה שיפורים).
רישום במעבדה: בימים ד'-ה' 4-5.10.00 בין השעות 9.30-14.00 ו-14.30-17.00.
רישום באינטרנט: החל מיום ד' 4.10.00 בשעה 9.30 עד יום ה' 5.10.00 בשעה 17.00.
(בין השעות: 20.00-21.00 המערכת לא תפעל).
פרסום התוצאות באינטרנט: החל מיום ג' 10.10.00.
פלט אישי ניתן יהיה לקבל במזכירות החוג החל מיום ג' 10.10.00 בשעה 14.00.

בהזנה שניה עומד לרשות התלמיד (מחדש) כל סכום הנקודות שעמד לרשותו בהזנה הראשונה. על סמך תוצאות השלב הראשון, ניתנת לתלמידים הזדמנות לתקן ולשפר את שיבוצם, תוך שהם מתחרים על המקומות שנותרו פנויים לאחר ההזנה הראשונה.

רישום לקורסים סגורים

במהלך ההזנה השניה ניתן לבטל רישום לקורסים ואף לנסות להירשם לקורסים בהם נותרו מקומות פנויים. כמו כן, ניתן להזין בקשות רישום לקורסים סגורים בהנחה שיתפנו בהם מקומות במהלך ההזנה השניה.

דוח"ת סטטיסטיים של תוצאות הרישום יתפרסמו על לוח המודעות של החוג.

רישום מאוחר

יתקיים בשבוע השני של הסמסטר.
תלמידים שנבצר מהם לבצע רישום במועדים שלעיל או שמבקשים לשנות/לבטל קורסים יעשו זאת במהלך הרישום המאוחר.
הרישום המאוחר לא יתקיים בשיטת המכרז, תור לרישום יתפרסם במהלך השבוע הראשון של הלימודים.

ביטול רישום לקורסים

- לפלט האישי של ההרצה הראשונה יצורף ספח ביטול – ניתן לדווח על ביטול קורס/ים שהתקבל/ו בהרצה זו ע"י העברת טופס הביטול למזכירות (בתיבת הדואר שליד מזכירות הפקולטה בקומה ג'), או בהזנה השניה.
- אפשר להמשיך ולהשתמש בספח הביטול (לצורך ביטול בלבד) עד תום שבוע השינויים (השבוע השני של הסמסטר).
- אין מגבלה למספר הביטולים שיגיש התלמיד.

חשוב לזכור! ככל שיקדים התלמיד בביטול הקורס/ים ובמיוחד בקורסים הסגורים, כן ייטיב עם חבריו המעוניינים בקורסים אלה.

רישום בשיטת הזנה ישירה למחשב ע"י קלדנים

על הנרשמים לבצע את תשלום שכר הלימוד שבוע לפני היום הראשון לרישום כדי לוודא קליטת הוראת התשלום במערכת (גם אם בהוראת התשלום מצוין תאריך מאוחר יותר).

1. לקראת כל סמסטר נקבעים המועדים וסדרי הרישום לקורסים.
2. תלמיד שאינו יכול לבוא להירשם במועד שנקבע לו, יבצע את הרישום באמצעות אדם אחר. על הרושם להביא עמו שובר תשלום מס' 1 לשנה"ל תשס"א ואת הזימון לרישום ולבוא לרישום בדיוק במועד שנקבע.
תלמיד המשרת במילואים ביום שנקבע לו לרישום, זכאי לקבל ממזכירות החוג מכתב למפקדיו, ובו בקשה לשחררו למספר שעות לצורך הרישום. תלמיד ביה"ס לכלכלה יבוא להירשם לאחר שיסיים את המילואים ותורו ישוחזר (למעט סמינר).
כשום מקרה לא *תאושר הקדמה במועד הרישום שנקבע.*
3. על התלמיד להכין לעצמו מערכת שעות בהתבסס על תכנית הלימודים המתפרסמת בידיעון. תשומת לב התלמיד מופנית ללוח הבחינות המתפרסם בידיעון זה. התלמיד *מתבקש להתייחס לתאריכי הבחינות בעת קביעת תכנית הלימודים.*
מומלץ לתלמיד להכין לעצמו, לפני בואו לרישום, מערכות לימודים חלופיות למקרה שקורסים/קבוצות אליהם תכנן להירשם ייסגרו עד הגיע תורו לרישום.
על התלמיד לבדוק לפני כניסתו לחדר הרישום, אם לא חלו שינויים במערכת השעות שפורסמה בידיעון.
הודעות על השינויים תתפרסמנה בדף תיקונים וכן על לוח מערכת השעות בקומה ג'.
4. במועד הרישום לקורסים בסמסטר א' יצהיר התלמיד בטופס הרישום על מספר שעות הלימוד שיירשם אליהן בכל יחידת לימוד בסמסטר ב'.
5. הרישום ייערך בבניין נפתלי. מספרי חדרי הרישום יפורסמו בימי הרישום בכניסה לבניין.
6. את טופס הרישום יש להזין למחשב ולאמת את קליטת הרישום ע"י בדיקת פלט מחשב. יש לדווח לקלדנים על כל מקרה של טעות בהזנה ולדאוג לתיקונה. תלמיד שיצא מחדר הרישום הצהיר בכך שהרישום נקלט כהלכה.
קליטה תקינה של הרישום לקורסים מבטיחה את הופעת שם התלמיד ברשימות *הנבחנים ומהווה בסיס לרשומת הלימודים הממוחשבת שלו.* בעת הזנת הרישום למחשב נעשה שימוש במושגים הבאים:

חוג - קיימות הגדרות שונות למושג חוג לימודים. ההגדרות הן:
- חוג האם - החוג אליו התקבל התלמיד. (לתלמיד דו חוגי שני חוגי אם).
- חוג חטיבה - החוג בו לומד התלמיד לימודי חטיבה.
- חוג לימודי העשרה - כל הקורסים שילמד התלמיד כלימודי העשרה.

מסגרת - מסגרת היא קבוצת קורסים בעלי מכנה משותף (לדוגמה: קורסי שנה א' המהווים תנאי מעבר לשנה ב', קורסי חובה שנה ב', קורסי בחירה וכו').

תקנות

1. רישום לקורסים מתבצע אך ורק ע"י מזכירות יחידת הלימוד במועדי הרישום הנקבעים לקראת כל סמסטר.
2. בקורס שיש בו שיעור ותרגיל חייב התלמיד להירשם הן לשיעור והן לתרגיל. תלמיד שהשתתף בקבוצה אליה לא נרשם לא יהיה זכאי לגשת לבחינה; ואם ניגש, ציונו לא יוכר. הוספת שם התלמיד ברשימת הנוכחות ע"י המורה או מתן אישור ע"י מורה להצטרפות לקבוצה אינם מהווים רישום לקורס.
3. חל איסור מוחלט להירשם לקורסים החופפים בשעות הלימוד שלהם באופן מלא או חלקי (גם אם המורים הנוגעים בדבר נתנו הסכמה לכך). לתלמיד אשר יימצא רישום לקורסים חופפים בתום הרישום המאוחר, יבוטל אחד הקורסים באופן אקראי וללא התרעה.
4. בשבוע הראשון של כל סמסטר ניתן לבטל רישום לקורסים באמצעות טופס "ביטול רישום לקורסים" הנמצא במזכירות יחידת הלימוד. מספר ימים לאחר מסירת הטופס על התלמיד להוציא בתחנות האוניד "פלט רישום לקורסים" ולבדוק שהביטול לקורס/ים הוזן למחשב.
5. רישום מאוחר ושינויים במערכת (החלפת קבוצה, הוספת קורס) רשאי התלמיד לבצע בשבוע השני של הסמסטר. לא ניתן להירשם לקורס לאחר מועד זה.
6. במקרים מיוחדים, ורק בכאלה שבהם ישנם שיקולים אקדמיים, ניתן לבטל רישום לקורס לאחר המועד הנ"ל, אך לא יאוחר מתום השבוע השלישי של הסמסטר. כל שינוי ברישום בשבוע זה, יחוייב בתשלום.
7. בכל הנוגע לרישום לקורס מתוץ לפקולטה, להשתתפות ולבחינה בו, חל על תלמיד מדה"ח תקנון הפקולטה/החוג הנותנים את הקורס. בכל הנוגע לקורסי הפקולטה חל על תלמידי פקולטות אחרות תקנון הפקולטה למדה"ח.
8. סדרי הרישום עשויים להשתנות מסמסטר לסמסטר. על התלמיד לעקוב אחר מודעות בנושא זה המתפרסמות לפני כל תקופת רישום.
9. מי שהתקבל לאחד מחוגי הפקולטה ולא ביצע רישום לקורסים בחוג זה לא ייחשב כתלמיד בחוג, למעט תלמיד שהתקבל לחוג לפסיכולוגיה וקיבל אישור לדחות את תחילת לימודיו.

תאריכי כנסים ורישום לקורסים - סמסטר א' תשס"א

כנסים לתלמידים חדשים

מועדי הכנסים ומקומם:

א. כנס ביה"ס לכלכלה יתקיים ביום ב' 2.10.00, בשעה 9.00 באולם בר שירה.
ב. כנס החוג למדע המדינה יתקיים ביום ג' 26.9.00, בשעה 9.00 באולם 101 בבניין נפתלי.
ג. כנס החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה יתקיים ביום ב' 25.9.00, בשעה 9.00 באולם 201 בבניין נפתלי.
ד. כנס החוג לפסיכולוגיה יתקיים ביום ב' 25.9.00, בשעה 12.00 באולם אפטר בבניין נפתלי.
ה. כנס החוג לתקשורת יתקיים ביום ב' 25.9.00, בשעה 10.30 בחדר 003 בבניין נפתלי.

בכנס תינתן אפשרות להציג שאלות בכל הנוגע לסדרי הלימודים, הרישום והייעוץ. התלמידים מתבקשים לקרוא בעיון את ידיעון הפקולטה לפני הכנס.

רישום לקורסים לתלמידי תואר ראשון

בביה"ס לכלכלה תלמידים חדשים	2-3.10.00
בביה"ס לכלכלה תלמידים ממשיכים	22-24.10.00

בחוגים: מדע המדינה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה פסיכולוגיה ותקשורת יתקיים הרישום בשיטת המכרז (Bidding) על פי המועדים המפורטים בעמ' 35.

עבור תלמידים שנבצר מהם לבצע רישום בתאריכים הנ"ל יתקיים יום רישום מיוחד כדלהלן:

בביה"ס לכלכלה	25.10.00
בחוג למדע המדינה	25.10.00
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	25.10.00
בחוג לתקשורת	24.10.00

הרישום לקורסי אנגלית ברמת ביניים יתקיים באמצעות מיגה קולי ובאמצעות האינטרנט. ראה פרטים ומערכת שעות בפרק "אנגלית" עמ' 63.
הרישום לקורסי אנגלית ברמת מתקדמים יתקיים באמצעות האינטרנט. ראה פרטים ומערכת שעות בפרק "אנגלית" עמ' 65.

רישום לקורסים לתלמידי תואר שני

א. **ביה"ס לכלכלה**
הרישום לקורסים יתקיים ב-22.10.00-24.10.00. התלמידים ישתלבו בתור לרישום של תלמידי תואר ראשון.

ב. **החוג למדע המדינה**
תלמידים חדשים ב-24.9.00.
תלמידים ממשיכים ב-20-21.9.00
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות.

ג. **התכנית ללימודי ביטחון**
תלמידים חדשים ב-21.9.00.
תלמידים ממשיכים ב-20.9.00.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות.

ד. **החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה**
תלמידים חדשים וממשיכים ב-20-21.9.00.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור לרישום בלוח המודעות החוגי.

ה. **החוג לפסיכולוגיה**
תלמידים חדשים וממשיכים ב-2-3.10.00
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות.

ו. **החוג ללימודי עבודה**
כנס לתלמידים חדשים לתואר שני יתקיים ביום ג' 24.10.00 בשעה 17.00, בחדר 527.
רישום לקורסים לתלמידים חדשים וממשיכים ב-2-3.10.00.

ז. **התכנית למדיניות ציבורית**
תלמידים ממשיכים ב-11-12.10.00, 3-5.10.00.
תלמידים חדשים ב-24-25.10.00.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור בלוח המודעות החוגי.

החטיבות

תלמיד רשאי להירשם לקורסי חטיבה רק לאחר שקבלתו לחטיבה אושרה ע"י מזכירות הפקולטה למדה"ח. טופסי הרשמה לחטיבות הניתנות בסמסטר א' תשס"א ניתן לקבל בנקודת המודיעין בקומה ג', בבניין נפתלי. את הטפסים יש להחזיר למזכירות הפקולטה עד תאריך 10.10.00 טפסים שיתקבלו לאחר תאריך זה יטופלו במועד מאוחר יותר.

תאריכי רישום לקורסי חטיבות

תלמידי החטיבה בכלכלה ישתלבו ברישום של תלמידי ביה"ס לפי שנת הלימודים שלהם בחטיבה ולפי שם המשפחה. התור יתפרסם בקלסר המונח על הדלפק בקומה 7.

תלמידי החטיבה במדע המדינה יירשמו במועדי הרישום בחוג למדע המדינה ראה עמ' 35.

תלמידי החטיבה בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה יירשמו במועדי הרישום בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה ראה עמ' 35.

תלמידי החטיבה בפסיכולוגיה יירשמו במועדי הרישום בחוג לפסיכולוגיה ראה עמ' 35.

תלמידי החטיבה ללימודי מיגדר (הבדלים בין המינים) יירשמו ב-25.10.00. התור לרישום יתפרסם ליד חדר 311 סמוך למועד הרישום.

תלמידי החטיבה בתקשורת יירשמו במועדי הרישום בחוג לתקשורת ראה עמ' 35.

תלמידי החטיבה בלימודי עבודה יירשמו ב-25.10.00. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.

תלמידי החטיבה במתמטיקה ובסטטיסטיקה יירשמו ב-22-25.10.00, בשעות 10.00-12.00, במזכירות הפקולטה חדר 311.

לימודי העשרה

חובה על התלמיד להירשם לחטיבת העשרה לפני הרישום לקורסים.
קוד החוג לרישום ללימודי העשרה הוא 1008, קוד המסגרת - 800.

1. תאריכי רישום לקורסי העשרה בפקולטה
   בחוג למדע המדינה יירשמו ב-25.10.00. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.
   בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה יירשמו ב-25.10.00. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.
   בחוג ללימודי עבודה יירשמו ב-25.10.00, בשעות 9.00-11.00, בחדר 412.
   לקורסים כלל פקולטיים יירשמו ב-25.10.00. התור לרישום יתפרסם ליד חדר 311.
2. תאריכי רישום לקורסי העשרה מחוץ לפקולטה
   מידע על מועדי רישום בפקולטות אחרות יתפרסם בלוח המודעות בקומה ג' ליד חדר 311. לרישום מחוץ לפקולטה יש להצטייד בטופס הפניה (טופס צהוב) אותו ניתן לקחת ליד חדר 311.

חטיבות מחוץ לפקולטה

הרישום נערך ע"י מזכירויות החוגים נותני החטיבות (להוציא החטיבות במתמטיקה ובסטטיסטיקה) ומותנה בהסכמתם ובמכסות שהועמדו לרשות הפקולטה למדה"ח. את מועדי הרישום יברר התלמיד בידיעונים מתאימים ו/או בלוחות המודעות של החוגים המתאימים ובלוח המודעות הכלל פקולטטי בקומה ג'.

רשימת חטיבות המוצעות לתלמידי מדעי החברה מתפרסמת בידיעון זה, בפרק "חטיבות".

לתשומת לב: בחלק מהפקולטות (כגון מדעי הרוח, אמנויות) מתקיים רישום לקורסי שני הסמסטרים לפני תחילת סמסטר א' ולא ניתן להירשם לקורסי סמסטר ב' במועד מאוחר יותר.

רישום מאוחר, שינויים וביטולים

א. ביטול רישום לקורסים ניתן לבצע החל בשבוע הראשון של הסמסטר שבו בוצע הרישום באמצעות טפסים שיימצאו לחלוקה ליד מזכירויות החוגים וליד מזכירות הפקולטה. לתשומת לב: תלמיד שהפסיק השתתפות בקורס ולא ביטל את הרישום, יחוייב בשכר לימוד בגין הקורס.

ב. שינויים ברישום ורישום מאוחר ניתן לבצע אך ורק בשבוע השני של הסמסטר.

סדרי רישום לתלמידי פקולטות אחרות לקורסים בפקולטה למדה"ח

בביה"ס לכלכלה יירשמו תלמידים אלה במסגרת הרישום המאוחר אשר יתקיים בשבוע השני של הסמסטר.

בחוג למדע המדינה ב-25.10.00. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.

בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה ב -25.10.00. התור לרישום יתפרסם בלוח המודעות החוגי.

לקורסים הכלל פקולטטיים יירשמו ב-25.10.00 לפי סדר זה: אותיות א-כ בשעות 12.00-13.00, אותיות ל-ת בשעות 13.00-14.00.

בחוג ללימודי עבודה ב-25.10.00 בשעות 11.00-12.00, בחדר 412.

בחוגים פסיכולוגיה ותקשורת אין רישום לתלמידי פקולטות אחרות.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים (מאוניברסיטת ת"א או ממוסד אחר)

1. נוהל

טופס בקשה להכרה בקורסים ניתן לקבל במזכירות הפקולטה (חדר 311). התלמיד יקבל הדרכה בנושא ממזכירת סטודנטים ותכניות לימודים.
את הטופס עם חתימות היועצים ובצירוף האסמכתאות יש להחזיר למזכירות הפקולטה. ההכרה בקורסים תקפה רק לאחר אישור ממזכירת סטודנטים ותכניות לימודים. תלמיד המעוניין לסיים את תהליך ההכרה בקורסים לפני תחילת סמסטר, חייב להחזיר את הטופס למזכירות הפקולטה לכל המאוחר חודש לפני תחילת אותו סמסטר.

2. תקנות

א. תלמיד המתחיל ללמוד בפקולטה תואר ראשון או תואר שני לאחר שלמד באוניברסיטה מוכרת, חייב עקרונית לעמוד במלוא תכנית הלימודים ככל תלמיד אחר.
סמכות ההכרה בקורסים היא בידי יועצי החוגים/רכזי המקצועות. כל יועץ רשאי לאשר פטור *מקורסים שבתחומו (יועץ החוג למדע המדינה - מקורסי מדע* המדינה, יועץ ביה"ס לכלכלה - מקורסי כלכלה וכו').
על התלמיד להציג לפני היועץ אישור ציונים רשמי מטעם המוסד בו למד וסילבוס (פירוט התוכן) של הקורס המהווה בסיס לפטור. לא יוכרו קורסים של מוסדות לא-אקדמיים כגון: מכללות, בתי-מדרש למורים, מכינות קדם-אקדמיות וכו', אלא אם כן הוכרו ע"י הפקולטה ומוסדות האוניברסיטה המוסמכים.

ב. *בכל מקרה חייב כל תלמיד ללמוד בפקולטה לפחות 2/3 מתכנית הלימודים של* החוג. קיבל התלמיד פטור בהיקף העולה על 1/3 מתכנית הלימודים של החוג, יהיה עליו להשלים שעות לימוד כך שמכסת לימודיו בחוג באוניברסיטת תל-אביב תסתכם בלפחות 2/3 מהמכסה הנדרשת ע"י החוג.
מרכזת מזכירות הפקולטה היא הסמכות לקביעת מכסת השעות להשלמה.

ג. ציוני מוסדות אחרים ששימשו בסיס למתן פטור לא ישוקללו בציון הגמר.

ד. קורסים שנלמדו בפקולטות אחרות באוניברסיטת תל-אביב והוכרו ע"י יועצי *הפקולטה: (1) כקורסי חובה - לא ישוקללו ציוניהם במסגרת ציון הגמר, למעט* קורסים מסויימים בביה"ס לכלכלה (ראה פירוט בפרק "ביה"ס לכלכלה").
(2) כקורסי בחירה - ישוקללו ציוניהם במסגרת ציון הגמר.

ה. לא ניתן לקבל פטור מקורס בחירה על סמך קורס הכלול במרכיב אחר של תכנית הלימודים של התלמיד.

ו. כל קורס יוכל לשמש בסיס לפטור מקורס אחד בלבד.

ז. חלה התיישנות על קורסים שש שנים לאחר שנלמדו. לגבי התיישנות קורסים *לאחר הפסקת לימודים - ראה בסעיף "חידוש לימודים".*

קורסים חופפים בתכנים

קורסים חופפים הם קורסים בעלי תוכן זהה או דומה במידה ניכרת הניתנים ביחידות לימוד שונות (בפקולטה או מחוצה לה).
תלמיד, שבתכנית לימודיו כלולים קורסי חובה חופפים, חייב לקבל פטור מאחד מהם ולהשלים שעות לימוד בהתאם לדרישות מסלול לימודיו. מכסת הפטור המרבית בגין קורסי חובה חופפים היא 4 ש"ס בכל חוג. את הבקשה לפטור על סמך קורס חופף יגיש התלמיד למרכזת מזכירות תלמידים, וזאת רק לאחר קבלת ציון בקורס המהווה בסיס לפטור.
למד התלמיד קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם והתלמיד יחויב בהשלמת שעות בהתאם למכסת שעות הלימוד המינימלית הנדרשת בכל חוג.

מילוי חובות קורס

1. <u>נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה</u>

א. חובת נוכחות חלה בכל השיעורים ובמיוחד באלה המחייבים השתתפות פעילה מצד התלמיד, כגון תרגילים, סמינריונים וכיו"ב.

ב. רישום הנוכחות הוא על-פי הנהלים הפנימיים של כל יחידת לימוד. נעדר התלמיד או לא השתתף השתתפות פעילה בשיעור המחייב זאת, רשאי המורה לדווח למזכירות כי התלמיד לא זכאי להיבחן.
במקרה זה ידווח ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240/340).

2. <u>עבודות, תרגילים וכו'</u>

תלמיד חייב למלא את כל החובות המוטלות במשך הקורס (הגשת תרגילים ועבודות, השתתפות בניסויים ודרישות נוספות המוטלות ע"י המורה) במועד הנקבע ע"י המורה. בכל מקרה לא יהיה מועד זה מאוחר מן היום האחרון של הסמסטר בו רשום התלמיד לקורס. (למעט עבודה סמינריונית).
תלמיד, אשר לא יגיש את כל העבודות והתרגילים כפי שנקבע ע"י המורה - ידווח לו ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240/340). ציון זה אינו ניתן לתיקון.
תלמיד החוזר על קורס חייב למלא מחדש את כל חובות הקורס, אלא אם כן שוחרר מחובה זו ע"י מרכז הקורס.

3. <u>בחינה או עבודת סיום קורס</u>

בחירה בין בחינה, בחינת בית או עבודה כמטלת סיום קורס אפשרית רק אם הוצעה ע"י המורה לכל תלמידי הקורס.

א. קורס שבו מטלת הסיום היא בחינה:
קבלת ציון חיובי בקורס מותנית בקבלת ציון חיובי בבחינה, אלא אם צויין במפורש אחרת. אי השתתפות בבחינה <u>אינה</u> גוררת דיווח ציון נכשל.

ב. קורס שבו מטלת הסיום היא בחינת בית, על התלמיד להחזיר את הבחינה במועד שנקבע ע"י המורה. בקורס כזה ייקבע מועד ב'.

ג. קורס שבו מטלת הסיום היא עבודה:
המועד האחרון לסיום החובות בקורס הוא המועד שנקבע להגשת העבודה. בקורס כזה אין מועד ב'. לתלמיד שלא יגיש את העבודה במועד ידווח ציון "לא מילא חובות הקורס" (סימול 250).

4. <u>עבודה סמינריונית</u>

על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.
מועד הגשת עבודה סמינריונית נקבע ע"י החוג/המורה (ראה סעיף "תקנות" בפרקי החוגים). בכל מקרה המועד האחרון להגשת העבודה יהיה לא יאוחר מן היום האחרון לסמסטר העוקב.
תלמיד שלא יגיש עבודה סמינריונית במועד ידווח לו ציון "לא מילא חובות הקורס" (סימול 250). (ראה תקנה ג' בסעיף "שיפור ציון" להלן).

5. הציונים "לא זכאי להיבחן" (סימול 240/340) ו"לא מילא חובות הקורס" (סימול 250) יירשמו ברשומת הלימודים.

6. תשומת לב התלמידים מופנית לנוהל האוניברסיטאי על הגשת עבודות המופיע בחלק הכלל אוניברסיטאי בידיעון זה.

בחינות

1. **<u>השתתפות בבחינות</u>**

1.1 רשאי להיבחן תלמיד אשר מילא את כל החובות האקדמיות של הקורס. שילם שכ"ל ויש בידו כרטיס נבחן.
תלמיד הניגש לבחינה בעת היותו בהפסקת לימודים חייב בדמי בחינה ובהצגת כרטיס נבחן מיוחד. כרטיס נבחן מיוחד מוצא ע"י מזכירות תלמידים כללית *(בבנין המרכז למדשם)*.

1.2 בקורסים בהם הזכאות להיבחן מותנית במילוי חובות אקדמיות, יורשה תלמיד, ששמו אינו כלול ברשימת הזכאים, להיבחן לאחר שיחתום על הצהרה, לפיה הוא מתחייב לבוא למזכירות תוך שבוע לשם ברור שאלת זכאותו להיבחן.
תלמיד כנ"ל שנבחן ולא הסדיר את עניין זכאותו תוך שבוע מיום הבחינה ידווח לו ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240) בקורס.

1.3 א. התלמיד חייב להציג בכניסה לחדר בחינה:
(1) תעודה מזהה נושאת תצלום. <u>תלמיד שאין בידו תעודה מזהה לא יורשה להיבחן</u>. (2) כרטיס נבחן המהווה אישור על הסדרת שכר לימוד. הכרטיסים נשלחים לבתי התלמידים ע"י ענף שכ"ל.

ב. ביום הבחינה מתפרסמות על לוחות המודעות בקומת הכניסה לבניין רשימות נבחנים ובהן חלוקה לחדרים.
התלמידים ייכנסו לחדרי הבחינה אך ורק לפי חלוקה זו. רק תלמיד, ששמו אינו מופיע ברשימות (כולל תלמיד הניגש לשיפור ציון), יפנה לאשנב הקבלה בחדר 311. התלמיד ייכנס לחדר הבחינה רק על סמך אישור בכתב שיינתן לו ע"י המזכירה בחדר 311.

ג. על התלמיד להגיע לחדר הבחינה 15 דקות לפני תחילתה.

ד. על התלמיד להישמע להוראותיה של המשגיחה.

ה. תלמיד, שנכנס לחדר הבחינה והחליט לא להיבחן, חייב להישאר בחדר הבחינה לפחות חצי שעה לאחר תחילת הבחינה ולהחזיר את מחברת הבחינה והשאלון. במקרה זה ידווח ציון "נכשל".

ו. במהלך הבחינה חל איסור מוחלט על הנבחן לעזוב את חדר הבחינה כולל יציאה לשירותים.

2. **<u>מועדי בחינות</u>** - לוח בחינות לשנה"ל הנוכחית מתפרסם בסוף ידיעון זה.
בקורסי תואר ראשון מתקיימים שני מועדי בחינה. אופן הבחינה הוא אחיד בשני המועדים. בשום מקרה לא ניתן להיבחן יותר מפעמיים בגין רישום אחד ויותר מארבע פעמים בקורס אחד על כל רישומיו.
בקורסי תואר שני מתקיים מועד בחינה אחד.
ככלל, בקורסים החוזרים מדי סמסטר מתקיים מועד ב' בסוף הסמסטר העוקב. יוצאים מכלל זה מספר קורסי חובה הניתנים בסמסטר א', בהם מועד ב' יתקיים בסמוך למועד א' במהלך תופשת הסמסטר או במהלך סמסטר ב'.
בקורסים שאינם חוזרים מדי סמסטר מתקיים מועד ב' במהלך הסמסטר העוקב.
בקורסי בחירה הניתנים בסמסטר העוקב ע"י מורה אחר, מתקיים מועד ב' במהלך הסמסטר העוקב.
מומלץ לתלמיד לגשת לבחינה במועד א'. תלמיד שלא ניגש לבחינה במועד א' (למעט מקרה של שירות במילואים או לידה) או עשה כן ומעוניין לשפר ציון, רשאי להיבחן במועד ב'.
החליט התלמיד להיבחן במועד ב' עקב כשלון במועד א' או מסיבה אחרת - חובה עליו לבדוק אם החומר שנלמד בסמסטר בו הוא עומד להיבחן, שונה מן החומר שנלמד בסמסטר הקודם. הבדיקה תעשה בתאום עם המורה. אם חלו שינויים בדגשים, חובה על התלמיד להתעדכן בחומר. אם חלו שינויים מהותיים בחומר הנלמד, מחובת המורה

להתאים את שאלות הבחינה לחומר שנלמד בסמסטר הקודם (לדוגמה: ע"י הוספת שאלות בחירה).

מחובתו של התלמיד לעקוב אחר הפרסומים על לוחות המודעות, המתייחסים למועדי בחינות.
ועדת ההוראה דנה בבקשות למועד בחינה נוסף, אך ורק במקרים הבאים:
תלמיד שאילוצי לוח הבחינות (חפיפה במועד הבחינות) או אילוצים אישיים (מחלה, אבל) מנעו ממנו להיבחן, הן במועד א' והן במועד ב' יוכל להגיש לוועדת ההוראה בקשה למועד נוסף, בצירוף אסמכתאות מתאימות.
תלמיד שנבצר ממנו להיבחן בשל שירות מילואים פעיל. במקרה זה חלים כללי האוניברסיטה ("מועד/הסדר בחינות מיוחד לסטודנטים בשירות מילואים") והכללים המוצגים בהמשך ("מועדי בחינות למשרתים במילואים").
תלמידה שילדה ועקב הלידה נעדרה מבחינות שהתקיימו בחוג שלושה שבועות מיום הלידה.
חובת ההתעדכנות בחומר הבחינה לתלמיד שאושר לו מועד נוסף חלה על התלמיד.

לתשומת הלב:

1. תלמיד שלא נבחן[1] במועד א', ובמועד ב' לא נבחן[1], או נבחן ונכשל, או נבצר ממנו להיבחן[2], אינו זכאי למועד בחינה נוסף.
2. תלמיד שנבחן במועד א', או נבחן ונכשל, ובמועד ב' לא נבחן[1], או נבצר ממנו להיבחן[2], אינו זכאי למועד בחינה נוסף.
3. תלמיד שנבצר ממנו להיבחן[2] במועד א', ובמועד ב' נבחן וקיבל ציון או לא נבחן[1], אינו זכאי למועד בחינה נוסף.

3. <u>מועדי בחינות למשרתים במילואים</u>

סעיף זה כפוף להגדרות המופיעות בחלק הכלל - אוניברסיטאי, בפרק "מועד/הסדר בחינות מיוחד לסטודנטים בשירות מילואים".

הטפסים שיוכרו כאסמכתא לשירות מילואים הינם טופס 3021 או טופס 3010 או טופס 510 בצירוף צו התייצבות. על התלמידים המבקשים להיבחן במועד מיוחד בגין מילואים להצטייד באחד הטפסים הנ"ל.

3.1 א. תלמיד, הזכאי למועד נוסף/מיוחד בגין שירות מילואים יגיש את הבקשה למועד זה למזכירות החוג הנותן את הקורס בצירוף אישור מתאים.

ב. תלמיד העומד לפני סיום לימודיו אשר לא ניגש לבחינה עקב שירות מילואים בסוף תקופת לימודיו, ולכן נאלץ להאריכם - זכאי למועד מיוחד/נוסף באישור ועדת ההוראה.

3.2 תלמיד, אשר עקב שירות מילואים לא ניגש לבחינה בקורס המהווה דרישה מוקדמת לקורס אחר, יגיש ליועץ יחידת הלימוד בקשה לאשר לו לימודים "על תנאי" בקורס המתקדם.
הלימודים בקורס המתקדם יוכרו רק לאחר שהתלמיד יעמוד בבחינה בקורס המהווה דרישה מוקדמת. הזכות ללמוד בקורס מתקדם "על תנאי" מוגבלת לסמסטר אחד.

---

[1] "לא נבחן" - לא עמד לבחינה אף שהדבר לא נמנע ממנו על ידי אילוצי לוח הבחינות (חפיפה במועד הבחינות) או על ידי אילוצים אישיים (מחלה, אבל).

[2] "נבצר ממנו להיבחן" - לא נבחן בשל חפיפה במועד הבחינות או בשל אילוצים אישיים.

3.3 תלמיד, אשר עקב שירות מילואים נבצר ממנו לגשת לשני מועדים בקורס המהווה תנאי מעבר, יפנה ליועץ יחידת הלימוד. בסמכות היועץ לאשר לו להשתתף בקורסי השנה המתקדמת במשך סמסטר אחד בלבד וזאת אם עמד בתנאים הבאים:

א. השלים את כל תנאי המעבר למעט ציון בבחינה אחת.

ב. זכאי להיבחן בבחינה הנ"ל, כלומר מילא את כל חובות הקורס (ראה סעיף: "מילוי חובות הקורס" לעיל).

4. סדרי בחינות מיוחדים

4.1 <u>תלמידים הסובלים ממגבלה תפקודית</u>

תלמיד המבקש לקבל אישור לסידורים מיוחדים בבחינות בשל בעיה תפקודית או בריאותית המונעת תפקוד רגיל בבחינה, יפנה בכתב לוועדת ההוראה מיד בתחילת לימודיו (תלמיד אשר יפנה באיחור לא מובטח לו שיטופל עד תחילת מועד הבחינות). במקרה של בעיה רפואית יש להמציא לוועדה <u>אישורים רפואיים עדכניים</u>. במקרה של דיסלקציה על התלמיד לעבור אבחון אצל פסיכולוג האוניברסיטה. גם תלמיד שיש בידיו אבחון ממוסד חיצוני (כגון: ניצן) נדרש לפנות לפסיכולוג האוניברסיטה.

4.2 <u>עולים חדשים</u>

עולים חדשים זכאים לתוספת חצי שעה בזמן בחינה בכפוף לאישור מודה הקורס. כעולה חדש מוגדר מי שנמצא בארץ עד 3 שנים. תלמידים עולים המעוניינים לקבל תוספת זמן חייבים להביא אתם לבחינה תעודה המעידה על תאריך עלייתם ארצה.

ציונים

1. **פרסום ציונים**
הציונים מתפרסמים על לוחות המודעות של יחידות הלימוד. מחובת התלמיד לבדוק את ציוניו סמוך למועד פרסומם. מחברות הבחינה נשמרות רק למשך סמסטר ומושמדות בתום הסמסטר העוקב למועד הבחינה.

2. **שיפור ציון**
א. תלמיד המבקש לשפר ציון חיובי יוכל לעשות זאת במסגרת המועדים העומדים לרשותו והציון האחרון הוא גם הציון הסופי. תלמיד המבקש לשפר ציון לאחר שעברו כל המועדים שעמדו לרשותו - חייב להירשם שנית לקורס ולמלא את כל החובות בו. במקרה זה יופיעו ברשומת לימודיו של התלמיד שני הרישומים לקורס, גם אם לא ניגש שנית לבחינה. (אפשרות זו אינה קיימת בחוג לפסיכולוגיה, ביתר החוגים ראה תקנון החוג).
ב. לא ניתן לשפר ציון בחינה ע"י הגשת עבודה.
ג. שיפור ציון בעבודה סמינריונית ובעבודה פרוסמינריונית טעון אישור המורה.
ד. לא ניתן לשפר ציון לאחר קבלת אישור זכאות לתואר.

3. **ציון סופי בקורס**
נבחן התלמיד יותר מפעם אחת בקורס, הציון האחרון הוא ציונו הסופי בקורס.
לא נבחן התלמיד באף אחד מהמועדים העומדים לזכותו ידווח ציון 250 (לא השלים חובות הקורס) כציון סופי.

4. **צילום מחברת בחינה**
ניתן לקבל צילום של מחברת בחינה. שירות זה כרוך בתשלום. הזמנת הצילומים מתבצעת באמצעות טפסים המונחים ליד חדר 312.

5. **ערעורים**
מספר הפעמים שמותר לתלמיד לערער על ציון והמועד להגשת הערעור נקבעים ע"י כל יחידת לימוד (נא עיין בתקנון החוג המתאים ועקוב אחר הפרסומים בנושא זה). בשום מקרה, משך הזמן המרבי להגשת ערעור לא יעלה על שבועיים מיום פרסום הציון.
הערעור יוגש בכתב למזכירות המתאימה.
תלמיד, אשר הגיש ערעור ומעוניין להבטיח לעצמו את האפשרות ללמוד שנית את הקורס בסמסטר העוקב, חייב להירשם לקורס בזמן הרישום הרגיל. אם יתקבל הערעור יבטל התלמיד מיד את הרישום לקורס.

6. **רשימת סימולי ציונים**

200	- עבר
210	- השתתף ומלא חובותיו
220	- נכשל
230/380	- לא מילא חובותיו (מנהלית)
260/360	- לא נבחן
250	- לא השלים חובות קורס
240/340	- לא זכאי להיבחן
310	- נבחן, הציון טרם נקבע
320	- הגיש עבודה, הציון טרם נקבע
330	- חייב עבודה

הפסקת לימודים ע"י הפקולטה עקב אי עמידה בדרישות אקדמיות

1. תלמיד שלא הגיע לרמת "פטור" באנגלית תוך שנה מתחילת לימודיו (עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית - תוך שנתיים) אינו זכאי להמשיך לימודיו[1].
2. תלמיד בעל תעודת בגרות מחו"ל שלא הגיע לרמת "פטור" בעברית עד תום השנה הראשונה ללימודיו אינו זכאי להמשיך לימודיו.
3. תלמיד שלא סיים לימודיו לקראת תואר בפרק הזמן הנדרש (6 שנים לקראת תואר ב.א. ו-5 שנים לקראת תואר מ.א.) אינו זכאי להמשיך לימודיו.
4. לאחר שמיצה תלמיד את הזכות להיבחן ארבע פעמים, וציונו הסופי בקורס חובה הוא נכשל, אינו זכאי להמשיך לימודיו בחוג.
5. תלמיד שלא עמד בכל תנאי המעבר לשנה ב' (כמוגדר ע"י חוג לימודיו) תוך שנתיים מתחילת לימודיו בחוג (כולל פרקי זמן של הפסקת לימודים), אינו זכאי להמשיך לימודיו.
6. תלמיד חד-חוגי אשר לימודיו בחוג הופסקו, חדל להיות תלמיד באוניברסיטה ואינו רשאי להמשיך ללמוד בשום יחידת לימוד (כגון חטיבה או לימודי העשרה), אלא אם כן התקבל לחוג אחר.
7. תלמיד אשר לימודיו באחד מחוגי הפקולטה הופסקו לצמיתות, לא יהיה זכאי לחדש לימודים או להתקבל מחדש לאותו חוג. אם יהיה מעוניין להתקבל לחוג אחר בפקולטה, יהיה חייב לעבור הליכי קבלה כמועמד חדש לאוניברסיטה וקבלתו לחוג החדש תסתמך על הישגיו בלימודים הקודמים בנוסף על קריטריוני הקבלה הרגילים. תלמיד שהתקבל לחוג לאחר הפסקת לימודים בחוג אחר בפקולטה חייב לעמוד בתנאי המעבר לשנה ב' תוך שנה מתחילת לימודיו בחוג החדש.
8. תלמיד שלימודיו הופסקו רשאי לגשת לבחינות בקורסים בהם עומד לרשותו מועד בחינה ובהם יש לו זכאות להיבחן.

הפסקת לימודים ע"י התלמיד

הנחיות כלליות - ראה במבוא הכלל אוניברסיטאי.
תלמיד המודיע על הפסקת לימודים בחוג/ים חדל להיות תלמיד האוניברסיטה בתקופת הפסקת הלימודים ואינו רשאי ללמוד קורסים בשום יחידת לימוד.
תלמיד המודיע על הפסקת לימודים לאחר תחילת סמסטר יוודא במזכירויות המתאימות שהרשמתו לקורסים אותו סמסטר בוטלה. ביטול קורסים לתלמיד שהודיע על הפסקת לימודים יבוצע רק עד תום השבוע השישי של הסמסטר.
לתשומת לב התלמיד: תקופות הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המרבי ללימודי התואר, לעמידה בתנאי מעבר ולהשגת רמת "פטור" בעברית ובאנגלית.
תיקים של תלמידים המפסיקים לימודיהם נשמרים באוניברסיטה שבע שנים בלבד.

---

[1] פרטים בסעיף "חובות כלליות" בפרק "לימודי תואר ראשון".

חידוש לימודים לתואר ראשון

הגשת הבקשה

תלמיד שהיה בהפסקת לימודים, אפילו למשך סמסטר אחד, חייב להגיש למזכירות הפקולטה בקשה לחידוש לימודים. חידוש לימודים כרוך בתשלום לפי תעריף הנקבע ע"י האוניברסיטה. טופסי בקשה ושוברי תשלום ניתן לקבל במזכירות הפקולטה.

את הבקשה, בצרוף הקבלה על התשלום, יש להגיש למזכירות הפקולטה כחודשיים לפני תחילת הסמסטר, בו מתכוון התלמיד לחדש לימודיו, ולכל המאוחר חודש לפני תחילתו.

תלמיד שלימודיו הופסקו לצמיתות מסיבות אקדמיות אינו רשאי להגיש בקשה לחידוש לימודים באותו חוג.

תלמיד אשר לא הגיע לרמת "פטור" בעברית או באנגלית תוך שנה מתחילת לימודיו בפקולטה (כולל תקופות הפסקת לימודים) אינו זכאי לחדש לימודיו עד להשלמת החובה הנ"ל.

תקנות

1. מי שהתקבל ללימודים אך לא השלים לימודים של סמסטר אחד לפחות (כולל בחינות) אינו זכאי לחידוש לימודים.
2. על מחדש הלימודים תחול תכנית הלימודים הנהוגה בעת החידוש, בכפוף להחלטת ועדת ההוראה.
3. במקרה של הפסקת לימודים של עד שנתיים קלנדריות יוכרו למחדש הלימודים הקורסים שלמד לפני ההפסקה.
4. במקרה של הפסקת לימודים של חמש שנים ומעלה תחול התיישנות מלאה על הקורסים שלמד התלמיד.
5. במקרה של הפסקת לימודים לפרק זמן העולה על שנתיים אך נופל מחמש שנים, יובא נושא ההכרה בקורסים להחלטת ועדת ההוראה.

חידוש לימודים לתואר שני

תלמיד תואר שני המעוניין לחדש לימודיו יגיש בקשה מתאימה למזכירות הפקולטה (ראה פירוט בסעיף "חידוש לימודים לתואר ראשון").

א. תלמיד אשר יכול לסיים לימודיו תוך פרק הזמן המותר תחול עליו תכנית הלימודים של השנה בה החל לימודיו.

ב. תלמיד אשר אינו יכול לסיים לימודיו תוך פרק הזמן המותר - חידוש הלימודים טעון המלצת ועדת המ.א. החוגית ואישור ועדת ההוראה הפקולטטית.
תקנות אלה חלות גם על תלמידים באופן לימוד ללא עבודת גמר.

שקלול ציון הגמר

ציון הגמר הוא הציון המשוקלל של התלמיד בקורסים הכלולים בתכנית לימודיו (ציונים בחובות כלליות כגון אנגלית וחינוך גופני אינם משוקללים בציון הגמר). ציוני מוסדות אחרים אינם נכללים בשקלול.

למד התלמיד קורסים עודפים מעבר למתחייב ממכסת השעות לתואר, יחושבו בשקלול ציון הגמר הקורסים בעלי ההישגים הגבוהים ביותר מבין הקורסים העודפים. זאת, תוך שמירה על מסגרת מכסת השעות לתואר כמתחייב מהידיעון. הקורסים שלא ישוקללו בציון הגמר יוותרו במסגרת קורסים עודפים. תלמיד הבוחר כי בציון הגמר ישוקללו קורסים בעלי הישגים נמוכים יותר (ולהותיר את הקורסים בהם הישגיו גבוהים יותר למסגרת קורסים עודפים) יבקש זאת בכתב ממזכירות החוג בעת הגשת הבקשה לשקלול ציון הגמר.

למד התלמיד שעות עודפות שהן חלק משעות קורס ישוקללו מלוא שעות הקורס.

במקרים בהם לא פורט מפתח לשקלול ציון הגמר ביחידת לימוד כלשהיא יהיה משקלו של כל קורס כמספר שעות הלימוד שלו.

להלן פירוט הרכב ציון הגמר במסלולי הלימוד השונים:

מסלול לימוד מורחב:

עם חטיבה מורחבת

לימודי החוג - 70%

לימודי חטיבה מורחבת - 30%

עם חטיבה ולימודי העשרה או שתי חטיבות רגילות

לימודי החוג - 70% (בחוג לפסיכולוגיה 80%)

לימודי חטיבה - 15% (לתלמידי החוג לפסיכולוגיה 10% לכל חטיבה)

חטיבת העשרה רגילה - 15% (לתלמידי החוג לפסיכולוגיה 10%).

ציון הגמר הסופי יעוגל למספר שלם.

מסלול לימוד דו-חוגי:

ישוקלל ציון הגמר בכל אחד מן החוגים. הציונים יעוגלו למספרים שלמים.

באישור ציון הגמר יופיע הציון הסופי בכל אחד מן החוגים.

זכאות לתואר - תקנות

א. תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לתואר זכאי לקבל אישור זכאות לתואר. אישור זה תקף עד למועד הענקת התארים. כיוון שהפקולטה אינה יוזמת את איתורם של הזכאים לתואר, בדיקת סיום חובות ושקלול ציון הגמר מתבצעים אך ורק ביוזמת התלמיד. על התלמיד להגיש את הבקשה לאישור זכאות לתואר לא יאוחר מתום שנה ממועד סיום החובה האחרונה.

ב. תלמיד שלא הגיש בקשה לאישור זכאות לתואר תוך שנה מיום היותו זכאי לכך, ניתן להטיל עליו השלמות לימודים בהתאם לתכנית הלימודים של השנה בה יגיש את הבקשה.

ג. בקשה לאישור זכאות לתואר ניתן לקבל במזכירות הפקולטה. את הבקשה יש למסור למזכירות חוג/חוגי לימודיו של התלמיד.

ד. הבקשה תוגש רק לאחר קבלת ציון בבחינה/בעבודה האחרונה. ולאחר שהתלמיד בדק שכל הציונים הוזנו כהלכה. בהגשת בקשת הזכאות יש משום הצהרת התלמיד לנכונות רשומת הלימודים.

ה. **אין לשפר ציון לאחר קבלת אישור זכאות לתואר.**

ו. תלמיד דו-חוגי, אשר בתום שש שנים ללימודיו לא סיים חובותיו בחוג אחד, החוג שבו סיים התלמיד חובותיו במועד, רשאי להתנות את קבלת התואר בהשלמות לימודים.

ז. לפני מתן אישור הזכאות לתואר נערכת בדיקה יסודית של תיק התלמיד, הכוללת:
- בדיקת מילוי חובות החוג/ים, החטיבה ולימודי ההעשרה.
- בדיקת מילוי החובות הכלליות (אנגלית, עברית, ספורט).
- תשלום שכ"ל והחזרת ספרים לספריית הפקולטה ולספרייה המרכזית.

ח. באישור הזכאות מפורטים: החוג/ים שאותו סיים התלמיד, ציון הגמר ומועד הזכאות לתואר.

ט. **טקס חלוקת התארים תשס"א יתקיים בחודש יוני. על המסיימים המעוניינים להשתתף בטקס להגיש את הבקשות לאישור זכאות לתואר לא יאוחר מיום 15.3.2001.**

סיום לימודים בהצטיינות ובהצטיינות יתרה

תואר ראשון

אמות המידה לקבלת הצטיינות והצטיינות יתרה בתעודת "בוגר אוניברסיטה" נקבעות מחדש מדי שנת לימודים עבור כל אחד מהחוגים.
מומלץ לתלמיד להתעדכן במזכירות, לקראת סיום לימודיו, לגבי ציון הגמר המזכה בסיום תואר בהצטיינות/הצטיינות יתרה.
תלמיד דו-חוגי יוכר כבוגר מצטיין רק אם יעמוד בקריטריון ההצטיינות הנוהג בכל אחד מחוגי לימודיו. תלמיד חד-חוגי יוכר כבוגר מצטיין אם יעמוד בקריטריון ההצטיינות בשקלול מכלול לימודיו הכולל את החוג והחטיבה/ות.
לתלמיד שקיבל פטור מקורסים על סמך לימודים במוסד אקדמי אחר בהיקף העולה על 6 ש"ס יוענק התואר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, רק אם ממוצע ציוניו הן במוסד האחר והן באוניברסיטת ת"א עומד בקריטריון ההצטיינות.

תואר שני

א. תואר מ.א. בהצטיינות יינתן לבעלי ציון גמר בתחום 90-94 שציון עבודת הגמר שלהם הוא 90 לפחות.

ב. תואר מ.א. בהצטיינות יתרה יינתן לבעלי ציון גמר בתחום 95-100, שציון עבודת הגמר שלהם הוא 95 לפחות.

פרטים מלאים (כולל בדבר הענקת תואר בהצטיינות לתלמיד המסיים תכנית לימודים חלקית או חוג אחד בלבד באוניברסיטה) - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראות האוניברסיטה).

תקנון משמעת סטודנטים
בירור משמעתי פקולטטי (תשנ"ב)

1. כל פקולטה רשאית להקים מערכת בירור משמעתי לסטודנטים הלומדים במסגרתה.

   הקמת המערכת, תפקידיה, סמכויותיה ואופן פעולתה יהיו עפ"י הוראות נוהל זה.

הקמת מערכת

2. הקמת מערכת בירור משמעתי פקולטטית לסטודנטים תהיה טעונה אישור מועצת פקולטה.

אחראי ימנה משמעת וממלא מקומו

3. החליטה מועצת פקולטה להקים מערכת בירור משמעתי פקולטטית, דקאן הפקולטה - באישור מועצת הפקולטה - אחראי משמעת פקולטטי (להלן: "**האחראי**") וממלא מקום לאחראי (להלן: "**ממלא המקום**").

תקופת כהונה

4. האחראי וממלא המקום יהיו חברי הסגל האקדמי בעלי קביעות וימונו לתקופת כהונה של שלוש (3) שנים ובתום תקופת כהונה זו ניתן יהיה לשוב ולמנותם לתקופת כהונה נוספת אחת.

עבירות ועונשים

5. האחראי - ובהעדרו, או לפי הוראותיו, ממלא המקום - יהיה מוסמך לדון סטודנטים הלומדים בפקולטה שיואשמו בביצוע עבירות מאלה בנספח העבירות המצורף לנוהל זה (להלן: "**נספח העבירות**") ולהטיל על מי שיורשע בדין עונש או עונשים, מאלה המפורטים בנספח העונשים המצורף לנוהל זה (להלן: "**נספח העונשים**").

6. כל שינוי בנספח העבירות או נספח העונשים יהיה טעון אישור הועדה המרכזת.

מקום ללא תלונה

7. תלונה עפ"י נוהל זה תוגש לראש מינהל הפקולטה בה לומד הסטודנט, ללא קשר למקום ביצוע העבירה.

   לומד סטודנט המואשם בביצוע עבירה מאלה המפורטות בנספח העבירות (להלן: "**עבירה**") בשתי פקולטות שבהן מערכת בירור משמעתי פקולטטית, ייקבע מקום בירור תלונה כנגדו בהתייעצות בין דקאני הפקולטות הנוגעות בדבר.

הגשת תלונה וסדרי בירורה

8. הכנת תלונה, הגשתה, מסירת עותק ממנה לסטודנט והסידורים הטכניים הנוגעים לקיום הבירור המשמעתי בפני האחראי או ממלא המקום, יהיו באחריות ראש מינהל הפקולטה או מי שימונה לצורך זה.

סירוב להידון עפ"י נוהל זה

9. סטודנט יהיה רשאי לסרב להידון בפני האחראי או ממלא מקומו. סירב סטודנט להידון בפני האחראי או ממלא מקומו, תועבר התלונה לבירור בפני רשויות השיפוט האמורות בתקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג).

סמכות מקבילה

10. אין באמור בנוהל זה כדי לגרוע מסמכות ראש מינהל פקולטה להחליט - אם יסבור כי הנסיבות מצדיקות זאת - כי תלונה בגין ביצוע עבירה תוגש לרשויות השיפוט האמורות בתקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג) ותתברר בפניהן עפ"י התקנון הנ"ל.

איסור ייצוג

11. בדיון שייערך בפני האחראי או ממלא המקום לא יהיה הסטודנט מיוצג בין ע"י עו"ד ובין ע"י אחר.

הליכי הדיון

12. הדיון בתלונה ייערך בצורה שתיראה לאחראי (או לממלא המקום) כיעילה ומועילה ובלבד שיישמרו כללי הצדק הטבעי.

הרשעות חוזרות תלונה

13. מי שהורשע פעמיים במהלך תקופת לימודיו בעבירות מאלה המפורטות בנספח העבירות, לא ניתן יהיה להעמידו עוד לדין בפני האחראי, וכל נוספת כנגדו - בגין עבירה מאלה המפורטות בנספח העבירות - תידון בפני רשויות השיפוט האמורות בתקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג).

סופיות החלטות

14. החלטות האחראי, או ממלא המקום, יהיו סופיות ולא ניתנות לערעור.

דלתיים סגורות

15. הדיונים בפני האחראי או ממלא המקום יתנהלו בדלתיים סגורות.

פרסום

16. בכל פסק דין יקבע האחראי, או ממלא המקום, מפורשות:
16.1 האם יש לפרסם את פסק הדין.
16.2 האם אותם פסקי דין שעפ"י החלטה יש לפרסמם, יפורסמו תוך ציון שם הסטודנט או ללא ציון שמו.

סמכויות מנהל ספריה

17. אין באמור בתקנון זה כדי לגרוע מסמכויות מנהל ספריה או מי שהוסמך לכך על ידו, להטיל עונשים מסוגים ובנסיבות כמפורט ב"תקנון למשתמשים בשירותי ספריות האוניברסיטה".

ואולם, מי שהוטל עליו עונש כאמור - פרט להרחקה מיידית מספריה - לא תוגש כנגדו תלונה עפ"י נוהל זה.

18. החלטת האחראי תועבר לתיקו האישי של הסטודנט.

תחולה

19. תחילתו של נוהל זה ביום אישורו ע"י הסינאט (26.1.93).

נספח עבירות

1. עבירות במהלך שיעור (לרבות תרגיל ומעבדה) באוניברסיטה:
   1.1 הפרעה בשיעור.
   1.2 אי ציות להוראות מורה במהלך שיעור.
   1.3 התחצפות למורה במהלך שיעור.
   1.4 עישון בכיתה.
   1.5 עבודה במעבדות בניגוד להוראות הבטיחות.

2. התנהגות שאינה הולמת תלמיד באוניברסיטה:
   2.1 התחצפות למורה או לעובד מינהל.
   2.2 אי ציות להוראת מורה או עובד מינהל שניתנה כדין.
   2.3 הטרדת מורה או עובד מינהל.
   2.4 סירוב להזדהות בפני מורה או עובד מינהל.

3. עבירות המתייחסות לרכוש האוניברסיטה:
   3.1 השחתת רכוש.
   3.2 אי החזרת ציוד במועד שנקבע לכך.
   3.3 העברת ציוד לצד שלישי ללא היתר.
   3.4 הוצאת ציוד ממקומו ללא היתר.
   3.5 שימוש בציוד ללא היתר או בניגוד להנחיות.

4. עבירות במהלך בחינות באוניברסיטה:
   4.1 אי ציות להוראות כלליות הנוגעות להתנהגות בבחינה.
   4.2 אי ציות להוראות משגיח ו/או חבר סגל אקדמי.
   4.3 עשיית סימנים במהלך בחינה.
   4.4 דיבור בזמן בחינה.
   4.5 הפרעה לנבחנים אחרים.
   4.6 הוצאת טופס בחינה ממקום עריכתה בניגוד להוראות.

נספח עונשים

1. הורשע תלמיד בעבירה מאלה המפורטות בנספח העבירות, ניתן יהיה להטיל עליו אחד או יותר מבין העונשים המפורטים להלן:
   1.1 נזיפה.
   1.2 קנס כספי בסכום שלא יעלה על 10% משכר הלימוד השנתי באוניברסיטה.
   1.3 פיצוי כספי בשיעור שלא יעלה על הנזק הישיר שנגרם עקב העבירה (אם עבר עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 3 לנספח העבירות).
   1.4 ביטול בחינה (אם עבר עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 4 לנספח העבירות).
   1.5 ביטול השתתפות בקורס (אם עבר עבירה מאלה המפורטות בפיסקאות 1 או 4 לנספח העבירות).
   1.6 אי מתן שירות מסויים או שירותים בכלל לתקופה שתיקבע, תקופה שלא תעלה על סמסטר.

2. סבר מורה כי תלמיד ביצע עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 1 לנספח העבירות, יהיה הוא רשאי להרחיק התלמיד לאלתר מהשיעור שבמהלכו נעברה העבירה.

3. סבר מורה כי תלמיד ביצע עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 4 לנספח העבירות יהיה הוא רשאי להפסיק לאלתר השתתפות התלמיד בבחינה.

4. לא יהיה בנקיטת צעדים מאלה האמורים בפיסקאות 2 או 3 לנספח זה כדי לגרוע מסמכות האחראי לדון בעבירות בגינן ננקטו צעדים אלה, או כדי לגרוע מסמכותו להטיל עונשים מאלה המפורטים בנספח זה.

תכניות לימודים

קורסים כלל-פקולטטיים

הקורסים הניתנים במסגרת כלל-פקולטטית הם:

1009.1000	הדרכה בספרייה
1009.1105	*יישומי מחשב למדעי החברה*
1009.1102	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים[1]
1009.1202	מבוא לאנתרופולוגיה
1009.1203	מבוא לסוציולוגיה
1009.1820	*מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח*
1009.1835	מיתולוגיה ואמנות
1009.1840	שיטת המשפט הישראלי[2]
1009.1850	מבוא ללוגיקה[3]

תיאור הקורסים

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.

ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.

ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.

ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.

על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.

לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

יישומי מחשב למדעי החברה

מטרת הקורס לערוך היכרות ראשונית עם המחשב האישי. חלקו הראשון של הקורס יתמקד בהכרת מערכת חלונות, שימוש במעבד התמלילים Word ושימוש במערכת Internet. החלק השני יוקדש ללימוד יישומים לניתוח נתונים באמצעות תכנת SPSS המותאמת לחלונות.

• **יישומי מחשב למ.א.** - במסגרת הקורס יישומי מחשב למדעי החברה תינתן קבוצה לתלמידי מ.א. שיילמדו בנוסף, הכנת קבצי נתונים, עבודה עם קבצי נתונים קיימים, ניתוחי סטטיסטיקה תיאורית קשרים בין משתנים, ניתוחי שונות וניתוחי מודלים של רגרסיה חד ורב משתנית. בקורס ייעשה שימוש במאגרי נתונים מעולם העבודה תוך שימת דגש על פרשנות הממצאים בקונטקסט זה.

---

[1] תלמיד, שבתכנית לימודיו כלול הקורס מבוא למיקרו כלכלה, או מבוא למאקרו כלכלה או יסודות הכלכלה אינו רשאי ללמוד קורס זה.

[2] ייחשב ע"י הפקולטה למדעי החברה כקורס חופף לקורס "יסודות המשפט" הניתן בפקולטה לניהול.

[3] ייחשב ע"י הפקולטה למדעי החברה קורס חופף לקורס "מבוא ללוגיקה" הניתן בפקולטה למדעי הרוח.

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים
הקורס מיועד להקנות מושגי יסוד בכלכלה.
הנושאים שיידונו בקורס הם בעיות המחסור ועקומות התמורה היצע וביקוש, הקצאת גורמי ייצור והתערבות ממשלה בתחום זה. עיקרי החשבונאות הלאומית, קביעת רמת התוצר הלאומי למשק סגור ולמשק פתוח ומדיניות כלכלית.

מבוא לסוציולוגיה - ראה בפרק החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

מבוא לאנתרופולוגיה - ראה בפרק החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח
מתודולוגיה אמפירית ויישומה בחקר תהליכים-נפשיים; קווים בהיסטוריה של הפסיכולוגיה המודרנית; ענפי הפסיכולוגיה; נושאים: סביבה-תורשה, למידה, מוטיבציה, אמוציה, תפיסה, חשיבה; מוסר ומדע - בעייתיות לפסיכולוג.
התרגילים יוקדשו לדיון בחומר והמחשתו. חובה על כל תלמיד בקורס זה להשתתף בשעות ניסוי במהלך הסמסטר בו הוא לומד את הקורס. תלמיד אשר לא ישלים חובה זו לא יהיה זכאי לקבלת ציון בקורס.

שיטת המשפט הישראלי
הקורס יעסוק בעקרונות הכלליים של שיטת המשפט הישראלי. במסגרתו יידונו הנושאים הבאים: עקרונות היסוד של השיטה המשפטית; משפט וחברה, משפט וכלכלה, משפט ומערכות הממשל; מקורות המשפט הישראלי; הפרדת רשויות נוסח ישראל; שלטון החוק באזרח ובשלטון; הכנסת; הממשלה; הרשות השופטת; נשיא המדינה; ביקורת חוץ-שיפוטית וביקורת שיפוטית על רשויות השלטון; חרויות היסוד של האזרח; זכויות אזרח ודמוקרטיה; ענפי המשפט.

מבוא ללוגיקה למדעי החברה
תוכן הקורס: (1) מושג התקפות. (2) שפה פורמלית - תחשיב הפסוקים ותחשיב הפרדיקטים. הצרנות (תרגומים) משפה טבעית לפורמלית, ומתן אינטרפרטציה לנוסחאות בשפה פורמלית. (3) סמנטיקה של ערכי אמת - בדיקת טענות וזיהוין כטאוטולוגיות, קונטינגנטיות, או אנטילוגיות; בדיקת טיעון ותקף כטיעון אשר אין אינטרפרטציה שבה הקדמותיו אמיתיות ומסקנתו שקרית. (4) כללי היסק - הצגת מערכת של כללי היסק בה ניתן להוכיח מסקנות מתוך הקדמות. (5) ויישום הכלים הפורמליים הנ"ל לבדיקת טקסטים במדעי החברה ונסיון לעמוד על טיבם הלוגי: האם הטיעונים המוצגים תקפים? בטלים? מבוססים? משכנעים?

מיתולוגיה ואמנות
יסודות מיתולוגיים מונחים בבסיס התרבויות והאמונות העתיקות. המיתולוגיה היוונית הינה ללא ספק בעלת ההשפעה הרחבה ביותר בתרבות "המערב". מהי מיתולוגיה? על איזה שאלות היא עונה? מהו הקשר שלה להיסטוריה והדת העתיקות? מי הם האלים והגיבורים הקדומים? מה הם מייצגים וכיצד הם מיוצגים באמנות? בקורס המוצע ננסה לעסוק בשאלות אלו, תוך התמקדות באמנות ובמיתולוגיה של יוון, וננסה למקם את הנושא במרחב תרבותי עשיר יותר של זמן ומקום, למשל תרבות יהודית, אמנות ואמונות של ימי הביניים ואפילו של תקופת הרנסנס והברוק.
ההרצאות תלווינה בשקופיות.

קורסים כלל-פקולטטיים

סמסטר א'

1009.1000.01 הדרכה בספרייה - ההדרכה תינתן בכיתת המחשבים בבניין הספרייה

.02	א'	22.10.00	12-10	.26	ב'	30.10.00	12-10
.03	א'	22.10.00	14-12	.27	ב'	30.10.00	14-12
.04	א'	22.10.00	16-14	.28	ב'	30.10.00	16-14
.05	א'	22.10.00	18-16	.29	ב'	30.10.00	18-16
.06	ב'	23.10.00	12-10	.30	ב'	30.10.00	20-18
.07	ב'	23.10.00	14-12	.31	ג'	31.10.00	12-10
.08	ב'	23.10.00	16-14	.32	ג'	31.10.00	14-12
.09	ב'	23.10.00	18-16	.33	ג'	31.10.00	16-14
.10	ב'	23.10.00	20-18	.34	ג'	31.10.00	18-16
.11	ג'	24.10.00	12-10	.35	ד'	1.11.00	12-10
.12	ג'	24.10.00	14-12	.36	ד'	1.11.00	14-12
.13	ג'	24.10.00	16-14	.37	ד'	1.11.00	16-14
.14	ג'	24.10.00	18-16	.38	ד'	1.11.00	18-16
.15	ד'	25.10.00	12-10	.39	ה'	2.11.00	12-10
.16	ד'	25.10.00	14-12	.40	ה'	2.11.00	14-12
.17	ד'	25.10.00	16-14	.41	ה'	2.11.00	16-14
.18	ד'	25.10.00	18-16	.42	ה'	2.11.00	18-16
.19	ד'	25.10.00	20-18	.43	א'	12.11.00	14-12
.20	ה'	26.10.00	12-10	.44	א'	12.11.00	16-14
.21	ה'	26.10.00	14-12	.45	א'	12.11.00	18-16
.22	ה'	26.10.00	16-14	.46	ב'	13.11.00	12-10
.23	ה'	26.10.00	18-16	.47	ג'	14.11.00	18-16
.24	א'	29.10.00	14-12	.48	ד'	15.11.00	14-12
.25	א'	29.10.00	16-14	.49	ה'	16.11.00	16-14

1009.1105 יישומי מחשב למדעי החברה

.01	א'	19-16	מ-005	מר ר. טרש
.02	כ'	12-9	318	גב' ס. שלח
.03	ג'	15-12	318	גב' ו. לבנון
.04	ג'	19-16	318	גב' ר. אלמוג
.05	ת'	12-9	318	גב' נ. אליאס
.06	ה'	18-15	318	ד"ר י. בקמן
.07	ב'	15-12	315	גב' ס. שלח (לתלמידי מ.א.)

1009.1102.01 מבוא לכלכלה ללא כלכלנים

א'	18-16	210	מר ז. חגאי
ג'	18-16	103	

1009.1202	**מבוא לאנתרופולוגיה**				ש'+ת'
.01	שיעור:	ד'	12-10	201	ד"ר ר. נאמן
	קבוצות תרגיל:				
.02		ד'	10-8	419	גב' ד. ארד
.03		ד'	20-18	208	מר ע. קורצ'ין
.04		ה'	10-8.30	207	גב' ד. חיות
1009.1203	**מבוא לסוציולוגיה**				ש'+ת'
.01	שיעור:	ה'	18-16	001	פרופ' י. שנהב
	קבוצות תרגיל:				
.02		א'	18-16	207	מר ר. נתנזון
.03		ב'	16-14	207	גב' ל. בן משה
.04		ה'	14-12	105	גב' ג. עינם
1009.1820.01	**מבוא לפסיכולוגיה**				שו"ת
		ב'	10-8	004	גב' ד. שילר
		ה'	10-8	004	ד"ר ח. בראונשטיין
1009.1840	**שיטת המשפט הישראלי**				ש'+ת'
.01	שיעור:	ג'	12-10	104	פרופ' ז. סגל
	קבוצות תרגיל:				
.02		ב'	20-18	105	השופט א. זמיר
.03		ד'	20-18	105	השופט א. זמיר
1009.1850	**מבוא ללוגיקה**				ש'+ת'
.01	שיעור:	א'	14-12	204	מר י. שביט
	קבוצות תרגיל:				
.02		א'	12-10	207	מר ד. דמלין
.03		א'	16-14	205	גב' א. זוהר
.04		ג'	20-18	106	גב' ס. רוזן

סמסטר ב'

1009.1000.50	**הדרכה בספרייה - יפורסם**			
1009.1105	**יישומי מחשב למדעי החברה**			שו"ת
.10		א'	19-16	מ-005 מר ר. טרש
.11		ב'	12-9	318 גב' ק. אמית
.12		ב'	15-12	318 גב' ק. אמית
.13		ג'	13-10	318 גב' א. אדלר
.14		ג'	15-12	מ-005 גב' ו. לבנון
.15		ג'	17-14	318 גב' ר. אלמוג
.16		ג'	20-17	318 גב' ר. אלמוג
.17		ד'	13-10	318 גב' נ. אליאס
.18		ד'	15-12	מ-005 גב' ו. לבנון
.19		ה'	15-12	318 גב' י. פרג
.20		ה'	18-15	318 ד"ר י. בקמן
.21		ה'	19-16	מ-005 גב' י. פרג
1009.1102.02	**מבוא לכלכלה ללא בלבלנים**			שו"ת
		ב'	16-14	104 מר ל. אעלימי
		ה'	16-14	104
1009.1202	**מבוא לאנתרופולוגיה**			ש'+ת'
.10	שיעור:	א'	18-16	101 פרופ' מ. שוקד
	קבוצות תרגיל:			
.11		א'	16-14	107 גב' ד. ארד
.12		ב'	10-8.30	207 גב' א. וולוך
.13		ד'	10-8.30	207 גב' ד. חיות
1009.1203	**מבוא לסוציולוגיה**			ש'+ת'
.13	שיעור:	ה'	18-16	001 פרופ' י. שנהב
	קבוצות תרגיל:			
.14		א'	16-14	207 גב' ש. האוזר
.15		ה'	16-14	107 גב' ל. בן משה
1009.1820.02	**מבוא לפסיכולוגיה**			שו"ת
		~~ב'~~	~~10-8~~	~~204~~ גב' א. גייזלר
		ה'	10-8	204 ד"ר ח. בראונשטיין
1009.1835.01	**מיתולוגיה ואמנות**			ש'
		א'	16-14	204 ד"ר ט. מיבאלי

1009.1840	**שיטת המשפט הישראלי**				ש'+ת'
.04	שיעור:	ה'	14-12	004	פרופ' ז. סגל
	<u>קבוצות תרגיל:</u>				
.05		ב'	20-18	105	השופט א. זמיר
.06		ד'	20-18	105	השופט א. זמיר
1009.1850	**מבוא ללוגיקה**				ש'+ת'
.06	שיעור:	ד'	14-12	110	פרופ' ר. מנור
	<u>קבוצות תרגיל:</u>				
.07		ד'	12-10	314	גב' ר. דהן
.08		ד'	16-14	204	גב' ס. רונן

אנגלית
היחידה להוראת שפות - בניין וב

אנגלית ברמת בינוני

סמסטר א'

הרישום לקורסי "בינוניי" לסמסטר א' תשס"א בלבד, יתקיים באמצעות **מענה קולי** בטלפון 6428555, ובאתר האינטרנט: www.ims.tau.ac.il/info/ בתאריכים: 2.10.00-23.10.00 (כולל); שעות 08.00-22.00, ובתאריך 24.10.00 שעות 08.00-16.00, לא כולל חגים ושבתות.
לצורך הרישום, יש להקיש את מס' הזהות, הקוד האישי והקורס המבוקש.
תלמיד המבטל השתתפותו בקורס או את לימודיו באוניברסיטה, **חייב** להודיע במזכירות היחידה עד שבועיים מתחילת הסמסטר, אחרת **יחוייב** בתשלום. ביטולים ושינויים ביחידה להוראת שפות, בניין וב, חדר 202, טל: 6409681.
תלמיד **חייב** ללמוד ברמה אליה סווג אחרת יבוטלו לימודיו מיד.
לפתיחת קורס נדרש מספר מינימלי של משתתפים.

0629.0612	**אנגלית ברמת בינוני**		
.01	א'	8-10	104 דן-דוד
	ד'	8-10	228 שרת
.02	א'	8-10	305 גילמן
	ד'	8-10	108 דן-דוד
.03	א'	10-12	225 שרת
	ד'	10-12	228 שרת
.04	א'	12-14	228 שרת
	ג'	12-14	228 שרת
.05	א'	14-16	228 שרת
	ג'	14-16	228 שרת
.06	א'	16-18	225 שרת
	ג'	16-18	225 שרת
.07	א'	18-20	225 שרת
	ג'	18-20	225 שרת
.08	א'	18-20	104 דן דוד
	ד'	18-20	220 גילמן
.09	א'	8-10	108 דן דוד
	ה'	8-10	214 שרת
.10	ב'	8-10	6 שרת
	ד'	8-10	304 גילמן
.11	ב'	8-10	207 רוזנברג
	ד'	8-10	207 רוזנברג

.12	בי	10-12	225 שרת
	הי	10-12	214 שרת
.13	בי	12-14	225 שרת
	די	12-14	225 שרת
.14	בי	14-16	228 שרת
	די	14-16	228 שרת
.15	בי	16-18	228 שרת
	די	16-18	305 גילמן
.16	גי	10-12	108 שרת
	הי	10-12	228 שרת
.17	גי	14-16	214 שרת
	הי	14-16	214 שרת

סמסטר ב'

הרישום לקורסי "בינוניי" לסמסטר בי תשס"א בלבד, יתקיים באמצעות **מענה קולי** בטלפון 6428555, ובאתר האינטרנט: www.ims.tau.ac.il/info/ בתאריכים: 25-26.2.01 (כולל); שעות 08.00-22.00, לא כולל חגים ושבתות. לצורך הרישום, יש להקיש את מס' הזהות, הקוד האישי והקורס המבוקש.
תלמיד המבטל השתתפותו בקורס או את לימודיו באוניברסיטה, **חייב** להודיע במזכירות היחידה עד שבועיים מתחילת הסמסטר, אחרת **יחוייב** בתשלום. ביטולים ושינויים ביחידה להוראת שפות, בניין וולב, חדר 202, טל: 6409681.
תלמיד **חייב** ללמוד ברמה אליה סווג אחרת יבוטלו לימודיו מיד.
לפתיחת קורס נדרש מספר מינימלי של משתתפים.

0629.0622 **אנגלית ברמת בינוני**

.01	אי	8-10	228 שרת
	די	8-10	225 שרת
.02	בי	8-10	225 שרת
	הי	8-10	225 שרת
.03	גי	8-10	228 שרת
	הי	8-10	228 שרת
.04	בי	10-12	225 שרת
	הי	10-12	228 שרת
.05	אי	14-16	225 שרת
	גי	14-16	225 שרת
.06	אי	18-20	228 שרת
	גי	18-20	228 שרת

אנגלית ברמת מתקדמים

סמסטר א'

הרישום לקורסי "מתקדמים" לסמסטר א' תשס"א בלבד, יתקיים באמצעות אתר האינטרנט: www.ims.tau.ac.il/info/ בתאריכים: 2.10.00-23.10.00 (כולל); שעות 22.00-08.00, ובתאריך 24.10.00 שעות 16.00-08.00, לא כולל חגים ושבתות. לצורך הרישום, יש להקיש את מט' הזהות, הקוד האישי והקורס המבוקש.

תלמיד המבטל השתתפותו בקורס או את לימודיו באוניברסיטה, **חייב** להודיע במזכירות היחידה עד שבועיים מתחילת הסמסטר. ביטולים ושינויים ביחידה להזדאת שפות, בניין וזב, חדר 202, טל: 6409681.

תלמיד **חייב** ללמוד ברמה אליה סווג אחרת יבוטלו לימודיו מיד.

לפתיחת קורס נדרש מספר מינימלי של משתתפים.

0629.0024 **אנגלית ברמת מתקדמים**

.01	א'	10-8	109	דן דוד
	ד'	10-8	103	
.02	א'	12-10	109	דן דוד
	ד'	12-10	419	
.03	א'	14-12	109	דן דוד
	ד'	14-12	104	
.04	ב'	10-8	109	דן דוד
	ד'	10-8	104	
.05	ב'	12-10	109	דן דוד
	ד'	12-10	106	
.06	ב'	14-12	109	דן דוד
	ד'	14-12	204	
.07	ב'	10-8	105	
	ה'	10-8	110	דן דוד
.08	ב'	16-14	108	דן דוד
	ה'	16-14	107	
.09	ג'	10-8	110	דן דוד
	ה'	10-8	109	דן דוד

סמסטר ב'

הרישום לקורסי "מתקדמים" לסמסטר ב' תשס"א בלבד, יתקיים באמצעות אתר האינטרנט: www.ims.tau.ac.il/info/ בתאריכים: 25-26.2.01 (כולל); שעות 08.00-22.00, לא כולל חגים ושבתות. לצורך הרישום, יש להקיש את מס' הזהות, הקוד האישי והקורס המבוקש.

תלמיד המבטל השתתפותו בקורס או את לימודיו באוניברסיטה, **חייב** להודיע במזכירות היחידה עד שבועיים מתחילת הסמסטר. ביטולים ושינויים ביחידה להוראת שפות, בניין וב, חדר 202, טל: 6409681.

תלמיד **חייב** ללמוד ברמה אליה סווג אחרת יבוטלו לימודיו מיד.

לפתיחת קורס נדרש מספר מינימלי של משתתפים.

0629.0024	**אנגלית ברמת מתקדמים**		
.11	א'	10-8	103
	ד'	10-8	106
.12	א'	12-10	103
	ד'	12-10	108
.13	א'	14-12	104
	ד'	14-12	206
.14	ב'	10-8	103
	ה'	10-8	105
.15	ב'	12-10	103
	ה'	12-10	210
.16	ב'	16-14	109 דן דוד
	ה'	16-14	103
.17	א'	10-8	109 דן דוד
	ג'	10-8	103

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס

תכנית לימודים מלאה ועדכנית מופיעה באתר האינטרנט

Fax: 972-3-640-9908

http://econ.tau.ac.il

ראש ביה"ס: פרופ' צבי אקשטיין

תואר ראשון

מרכז לימודי הב.א.: ד"ר אלחנן בן פורת

מטרת הלימודים

מטרת תכנית הלימודים היא להכשיר את התלמיד לזהות, לנתח, ולפתור בעיות בתחום הכלכלה, הן בעבודתו והן בהמשך לימודיו לקראת תארים גבוהים יותר. במסגרת התכנית נדונות בעיות כלכליות במישורים של משק הבית, הפירמה, הממשלה, והמשק בכללותו. במהלך התכנית יושם דגש הן על היבטים תאורטיים הנלמדים באמצעות מודלים מתמטיים והן על היבטים אמפיריים הנלמדים באמצעות מודלים כמותיים וכלים סטטיסטיים.

מסגרת הלימודים

- כל הקורסים הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה הינם קורסים סמסטריאליים. דהיינו, כל קורס נמשך סמסטר אחד.
- ביה"ס לכלכלה מקיים בכל שנה, בנוסף לשני הסמסטרים הרגילים, גם עונת לימודי קיץ, השקולה לסמסטר רגיל.
- תכנית הלימודים הינה תכנית סמסטריאלית מלאה, כאשר בכל סמסטר (כולל עונת לימודי הקיץ) מוצעים כל קורסי החובה, וכן מבחר רחב של קורסי בחירה וסמינריונים.

מסלולי הלימוד

לימודים לקראת תואר ראשון בכלכלה מתקיימים בשלושה מסלולים:

א. **מסלול הלימוד המורחב** - מסלול זה משלב לימודים בביה"ס לכלכלה עם לימודי חטיבות (חטיבה אחת מורחבת או שתי חטיבות מצומצמות) שהן קבוצות מגובשות של קורסים בנושאים ספציפיים הנלמדים מחוץ לביה"ס לכלכלה. חובות הלימוד בכלכלה מפורטות להלן. החובות במסגרת לימודי החטיבות מפורטות בפרק העוסק בחטיבות בידיעון זה. הנחיות מיוחדות הנוגעות לחטיבות בחשבונאות, ניהול, מתמטיקה, נדל"ן, מפורטות בהמשך פרק זה.

ב. **מסלול הלימוד הדו-חוגי** - מסלול זה משלב לימודים בביה"ס לכלכלה עם לימודים בחוג נוסף, בפקולטה למדעי החברה או מחוצה לה. חובות הלימוד בביה"ס לכלכלה מפורטות להלן. חובות הלימוד בחוג הנוסף מפורטות בידיעון המתאים לחוג זה.

ג. **מסלול הלימוד המובנה** - מסלול זה משלב לימודים בביה"ס לכלכלה עם לימודים בחוג נוסף לפי תכנית מיוחדת שנבנתה על ידי ביה"ס לכלכלה והחוג הנוסף. במסגרת זו כלולים הצירופים הבאים: כלכלה-ניהול, כלכלה-חשבונאות, כלכלה-מדעי המחשב, כלכלה-מתמטיקה, כלכלה-סטטיסטיקה, וכלכלה-משפטים.

מכסת חובות הלימודים

מסלול הלימוד / משגרת הלימודים	מורחב	דו חוגי	דו-חוגי מובנה
קורסי חובה	51-53 ש"ס	47-59 ש"ס	ראה תכניות מפורטות להלן
קורסי בחירה	22-20 ש"ס	14-12 ש"ס	
סה"כ לימודים בחוג	73 ש"ס	61 ש"ס	
לימודי חטיבות	32 ש"ס		

1. ראשי הנקל הלימודים בחטיבה רקולה, קדול מ-טוטס
קדלה משפט הלימודים מחוץ לחיב בהתאים.

מבנה תכנית הלימודים

מסלול הלימוד המורחב

קורסי חובה

להלן רשימת קורסי החובה והדרישות המוקדמות לכל קורס. רשימה זו ערוכה על פי סדר מומלץ של פריסת הקורסים על פני הסמסטרים, אך הסדר איננו בגדר חובה; כל תלמיד העונה על הדרישות המוקדמות לקורס מסוים רשאי להירשם אליו. המגבלה היחידה על תכנית הלימודים היא החובה להשתתף בהדרכה בספרייה כבר בסמסטר הראשון ללימודים.

שם הקורס	הדרישות המוקדמות[1]	ש"ס
שנה א'		
סמסטר א'		
יסודות הכלכלה		6
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'[2]		4
מבוא לסטטיסטיקת לכלכלנים ב'[3]	זכאות להיבחן בסטטיסטיקה א'	4
מתמטיקה לכלכלנים א'[1]		4
קורס מחוץ לחוג[4]		4
הדרכה בספרייה[5]		-
סמסטר ב'		
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'[2]	זכאות להיבחן בסטטיסטיקה לכלכלנים א'	5
מתמטיקה לכלכלנים ב'[2]	זכאות להיבחן במתמטיקה לכלכלנים א'	4
חשבונאות לכלכלנים		2
מיקרו כלכלה א'	יסודות הכלכלה	3
	מתמטיקה לכלכלנים א'	
	לימוד במקביל של מתמטיקה לכלכלנים ב'	

---

1 תלמיד זכאי להיבחן בקורס מסוים אם הוא מילא את כל דרישות הקורס ושמו מופיע ברשימת הזכאים להיבחן באותו קורס.

2 ניתן להמיר קורס זה בקורס מקביל הניתן בביה"ס למתמטיקה לפי הטבלה המפורטת בסעיף התקנון המופיע בהמשך.

3 מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב' בהיקף של 4 ש"ס יינתן בפעם האחרונה בסמסטר א' תשס"א ומיועד לתלמידים שהחלו לימודיהם לפני שנה"ל תשס"א. תלמידים שהחלו לימודיהם לפני שנה"ל תשס"א וילמדו מבוא לסטטיסטיקה ב' בהיקף של 5 ש"ס ילמדו פחות שעת בחירה אחת.

4 במסגרת זו נכללים קורסי מבוא הניתנים על ידי חוגים אחרים בהיקף של 4 ש"ס לפחות. ניתן לכלול קורסים אלה במסגרת מכסת לימודי הכלכלה רק בתנאי שהם אינם מהווים חלק מחובות התלמיד במסגרת אחרת בה הוא לומד. את הקורסים מחוץ לחוג מומלץ לבחור מתוך הרשימה הבאה: (א) קורסים כלל פקולטיים לרבות "מבוא לסוציולוגיה", "מבוא לאנתרופולוגיה", "מבוא ללוגיקה", "מבוא לפסיכולוגיה" ו"שיטת המשפט הישראלי". (ב) קורסים בחוג למדע המדינה לרבות "המערכת הפוליטית בישראל", "פוליטיקה ומשטר בישראל", "מבוא ליחסים בינ"ל", "מבוא למחשבה פוליטית" ו"תולדות המחשבה המדינית". לימוד קורס אחר במסגרת זו טעון אישור מראש ממזכירות הסטודנטים של ביה"ס לכלכלה.

5 בוגרי המכינה הקדם אקדמאית של אוניברסיטת ת"א, תלמידי הפקולטה למשפטים, ותלמידי ביה"ס לחינוך פטורים מהדרכה בספרייה.

קורסי חובה – המשך

שם הקורס	הדרישות המוקדמות[1]	ש"ס
שנה ב'		
סמסטר א'		
מיקרו כלכלה ב'	מתמטיקה לכלכלנים ב' זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א'	4
מאקרו כלכלה א'	מתמטיקה לכלכלנים ב' יסודות הכלכלה זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א' לימוד במקביל של מיקרו כלכלה ב'	3
מבוא לאקונומטריקה	סטטיסטיקה לכלכלנים ב' זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א'	4
סמסטר ב'		
מיקרו כלכלה ג'	מיקרו כלכלה א' זכאות להיבחן במיקרו כלכלה ב'	3
מאקרו כלכלה ב'	זכאות להיבחן במאקרו כלכלה א'	3
שנה ג'		
סמסטר א'		
סמינריון מורחב[2]	מיקרו כלכלה ב' ו-ג' מאקרו כלכלה א' ו-ב' מבוא לאקונומטריקה[2]	4
או		
סמינריון רגיל[2]	קורס מקביל לסמינריון	2

[1] תלמיד זכאי להיבחן בקורס מסוים אם הוא מילא את כל דרישות הקורס ושמו מופיע ברשימת הזכאים להיבחן באותו קורס.

[2] תלמיד חייב רק בסמינריון אחד. סמינריון מורחב או סמינריון רגיל.

קורסי בחירה

להלן רשימת קורסי הבחירה והדרישות המוקדמות לכל אחד מהם. מכסת שעות הבחירה המחייבת כל תלמיד היא ההפרש בין מכסת השעות הכוללת בתכנית הספציפית אליה רשום התלמיד לבין מכסת שעות החובה שנקבעה בתכנית זו. במידה ובמהלך הלימודים חל שינוי במכסת שעות החובה בתכנית אליה רשום התלמיד, יחול אוטומטית שינוי מפצה במכסת שעות הבחירה, כך שבסופו של דבר התלמיד יעמוד במכסת השעות הכוללת שנקבעה עבור התכנית אליה הוא רשום.

כדי להבטיח שכל תלמיד בביה"ס לכלכלה ילמד מספר מינימלי של קורסי בחירה בנושאים מרכזיים בכלכלה, חולקו קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה לשתי קבוצות: קבוצה א' הכוללת רשימה מצומצמת של קורסים בנושאים מרכזיים בכלכלה, וקבוצה ב' הכוללת את כל שאר קורסי הבחירה. תלמידים במסלול הלימוד החד-חוגי צריכים ללמוד במסגרת שעות הבחירה שלהם לפחות שלושה קורסים מתוך קבוצה א', ואילו תלמידים במסלול הלימוד הדו-חוגי צריכים ללמוד לפחות שני קורסים מתוך קבוצה א', למעט תלמידי כלכלה-משפטים המבצעים סמינר מורחב חייבים בקורס בחירה אחד מקבוצה א'. כל התלמידים בכל המסלולים חייבים ללמוד קורס בחירה אחד לפחות מהקורסים התלופיים לכלכלת ישראל אם לא למדו את הקורס כלכלת ישראל.

קורסי בחירה מקבוצה א'

שם הקורס	הדרישות המוקדמות
כלכלת ביטוח	מיקרו כלכלה ג' במקביל
מאקרו כלכלה בינ"ל	מאקרו כלכלה א' ו-ב'
מבוא לכלכלה אורבנית	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
מבוא לכלכלת עבודה[1]	מיקרו כלכלה ב'
מבוא לתורת המשחקים	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
מימון ציבורי	מיקרו כלכלה ג'
צמיחה כלכלית	מיקרו כלכלה ב' וזכאות במיקרו כלכלה ג', מאקרו כלכלה א' ו-ב'

[1] לקורס "מבוא לכלכלת עבודה" הניתן ע"י פרופי וייס נוספת דרישה מוקדמת: "מבוא לאקונומטריקה".

קורסי בחירה מקבוצה ב'

שם הקורס	הדרישות המוקדמות
אלגברה לינארית לכלכלנים [1]	לתלמידי כלכלת-ניהול, והתטיבה בניהול הדרישה המוקדמת היא לימוד במקביל של הקורס מתמטיקה לכלכלנים ב'. לשאר התלמידים הדרישה המוקדמת היא ממוצע 85 לפחות בקורסים: מיקרו כלכלה א'-ב', ו-ג', מאקרו כלכלה א' ו-ב', מבוא לאקונומטריקה
כלכלה פוליטית	מיקרו כלכלה ב' וזכאות במיקרו כלכלה ג'
כלכלת פיתוח	מיקרו כלכלה ב' וזכאות במיקרו כלכלה ג'
כלכלת תחבורה	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
מבוא למימון [2]	זכאות במיקרו כלכלה ב', זכאות במאקרו כלכלה א'
מבוא לשווקים פיננסיים [3]	זכאות במיקרו כלכלה ב', זכאות במאקרו כלכלה א'
קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים [1]	הדרישה המוקדמת היא ממוצע 85 לפחות בקורסים: מיקרו כלכלה א'-ב', ו-ג', מאקרו כלכלה א' ו-ב', מבוא לאקונומטריקה

קורסים חלופיים לכלכלת ישראל [4]

שם הקורס	הדרישות המוקדמות
בנקאות בישראל: תאוריה ויישום [5]	זכאות במיקרו כלכלה ב', זכאות במאקרו כלכלה ב'
כלכלת השלום [6]	מיקרו כלכלה ב', זכאות במאקרו כלכלה ג', מאקרו כלכלה א' וזכאות במאקרו כלכלה ב'
מדיניות כלכלית וחברתית בישראל	מיקרו כלכלה א' ו-ב'
מדיניות מוניטרית, שערי חליפין ואינפלציה בישראל	מיקרו כלכלה ב' ומיקרו כלכלה ג' במקביל, מאקרו כלכלה ב'
סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל	מיקרו כלכלה א', מאקרו כלכלה א' וזכאות במאקרו כלכלה ב'
שווקים עתידיים ואופציות	זכאות במיקרו כלכלה ב', זכאות במאקרו כלכלה ב'

---

[1] הקורס מהווה דרישה מוקדמת ללימודי התואר השני בכלכלה. רשאים ללמוד את הקורס רק תלמידים ששוקלים להצטרף לתכנית לימודי תואר השני בכלכלה ואשר עומדים בדרישות הקבלה.

[2] תלמידי ניהול וחשבונאות אינם רשאים ללמוד קורס זה.

[3] תלמידי חשבונאות אינם רשאים ללמוד קורס זה, תלמידי ניהול שלמדו את הקורס "היבטים מוסדיים של שוק ההון" אינם רשאים ללמוד קורס זה.

[4] תלמיד שלמד כלכלת ישראל רשאי ללמוד קורסים חלופיים לכלכלת ישראל (אין מניעה ללמוד יותר מקורס אחד). הקורסים שייכים לקבוצה ב'.

[5] תלמידים שלמדו את הקורס יסודות הבנקאות אינם רשאים ללמוד את הקורס בנקאות בישראל: תאוריה ויישום.

[6] תלמידים שלמדו את הקורס סוגיות בכלכלת ישראל עם ד"ר אלי שגיא אינם רשאים ללמוד את הקורס כלכלת השלום.

עבודה סמינריונית

מטרתה של עבודה סמינריונית היא לאפשר לכל תלמיד להביא לידי ביטוי את הידע שצבר במהלך לימודיו בביה"ס לכלכלה באמצעות כתיבת עבודה על נושא לפי בחירתו, תוך תיאום עם מנחה הסמינריון. המנחה ילווה את כתיבת העבודה בייעוץ ובהדרכה בכל שלביה. מומלץ לבחור בסמינריון העוסק בנושא שהתלמיד מכיר מניסיונו האישי או מקורסי בחירה שנלמדו בסמסטרים קודמים.

קיימות שתי מסגרות לכתיבת עבודה סמינריונית: סמינריון רגיל וסמינריון מורחב שבו היקף העבודה והרמה הנדרשת יהיו מעבר לאלה הנדרשים בסמינריון הרגיל. הקצאת התלמידים בין שתי המסגרות תהיה בהתאם לזמינות ותוך התחשבות בהעדפות התלמידים במידת האפשר. תלמיד אינו רשאי להירשם ליותר מאשר סמינריון אחד בו-זמנית. לתלמיד שיחרוג מתקנה זו יבוטל אחד הסמינריונים באופן שרירותי. רשימת הסמינריונים מפורטת במערכת השיעורים שמופיעה בהמשך.

סמינריון רגיל

- סמינריון רגיל ניתן במקביל לקורס בחירה, בהדרכתו של המרצה המעביר את קורס הבחירה.
- הדרישה המוקדמת להשתתפות בסמינריון רגיל היא השתתפות במקביל, או בעבר, בקורס הבחירה המקביל. אם לא ניתן קורס בחירה במקביל לסמינריון, תהיה הדרישה המוקדמת לסמינר זהה לדרישה המוקדמת לקורס הבחירה.
- מומלץ ללמוד את קורס הבחירה העוסק בנושא הסמינריון לפני שנרשמים לסמינריון עצמו.
- משקלו של סמינריון רגיל בחישוב מכסת השעות לתואר ולחישוב ציון הגמר הוא 2 ש"ס.

סמינריון מורחב

- הדרישות המוקדמות להשתתפות בסמינריון מורחב הן ציון עובר במיקרו כלכלה ב', ו-ג', מאקרו כלכלה א', ו-ב', ומבוא לאקונומטריקה.
- מומלץ ללמוד את קורס הבחירה העוסק בנושא הסמינריון לפני שנרשמים לסמינריון עצמו.
- משקלו של סמינריון מורחב בחישוב מכסת השעות לתואר ולחישוב ציון הגמר הוא 4 ש"ס.

הגשת עבודה סמינריונית

1. כדי להגיש עבודה סמינריונית יש להירשם לאחת המסגרות המוצעות על ידי ביה"ס לכלכלה.
2. בדרך כלל ניתן להירשם לסמינריון המתקיים בשעות החופפות לשעות של קורס אחר ביוון שפרט למקרים שבהם קבע מרצה הסמינריון אחרת, לא יתקיימו במסגרת הסמינריון פגישות משותפות מלבד הפגישה הראשונה.
3. העבודה היא אישית - אין להגיש עבודות משותפות.
4. מנחה הסמינריון הוא הקובע הבלעדי של ציון העבודה.
5. אין אפשרות לערער על ציון עבודה סמינריונית לאחר שהציון דווח למזכירות.
6. שיפור הציון בעבודה סמינריונית אפשרי בהסכמת המורה, ובלבד שייעשה במסגרת לוח הזמנים המחייב ובטרם דווח הציון למזכירות. לשם כך מומלץ להגיש למנחה הסמינריון טיוטא בשלב מספיק מוקדם, כך שניתן יהיה לקבל הערות ולשפר את רמת העבודה בהתאם.

7. המועד האחרון להגשת העבודה הוא **היום האחרון של הסמסטר** בו רשום תלמיד לסמינריון. המועד האחרון להגשת העבודה בעונת לימודי הקיץ הוא היום הראשון של סמסטר אי העוקב.
8. את העבודה יש להגיש **מודפסת למזכירות ביה"ס לכלכלה**. אין צורך לכרוך את העבודה. המזכירות תעביר את העבודה למנחה.
9. התלמיד ישמור עותק של עבודה סמינריונית עד לפרסום ציונו.
10. יש לגבות עבודות הנכתבות על גבי מחשב. תקלה כלשהי במחשב או אובדן הקובץ לא יהוו עילה לדחייה בהגשת העבודה.
11. קושי בהשגת נתונים או קביעת פגישות עם אנשים וגופים שונים לא יהווה עילה לאיחור בהגשת העבודות. לכן תלמידים שנתקלים במהלך העבודה בבעיות שאינן בשליטתם (נתונים לא זמינים, קושי להיפגש עם אנשים מסוימים לצורך קבלת מידע, וכו') מתבקשים להתייעץ עם רכז הב.א., מוקדם ככל האפשר במהלך הסמסטר.

דחייה בהגשת עבודה סמינריונית בגין מילואים

תלמיד, ששירת במילואים או שהיה מאושפז בבית חולים במשך למעלה משבוע במהלך הסמסטר יוכל לקבל דחייה להגשת העבודה בגובה מספר הימים במהלך הסמסטר שבהם היה בשירות מילואים או באישפוז. הדחייה תיכנס לתוקף החל מתאריך הבחינה האחרונה של התלמיד באותו סמסטר. לדוגמה, תלמיד שהיה בשירות מילואים של עשרה ימים במהלך הסמסטר יוכל להגיש את העבודה עד עשרה ימים לאחר הבחינה האחרונה שלו באותו סמסטר.

תכנית לימודים במתמטיקה ושתי חטיבות מורחבות
מבין: כלכלה, פסיכולוגיה ופילוסופיה (0379)

תאור התכנית ומטרותיה

תכנית הלימודים המוצעת מיועדת לתת לתלמידים בעלי סקרנות אינטלקטואלית, המעוניינים להרחיב את יריעת הלימודים לתואר ראשון לקראת לימודים גבוהים, מסגרת לימודים ייחודית ויוקרתית. התכנית תאפשר להם לרכוש תוך-כדי לימודי התואר הראשון, בסיס מוצק ורחב הן במתמטיקה והן בשני תחומים נוספים במדעי החברה והרוח. כוונת התכנית היא לחזק מגמות מתקריות מתחומים של מדעי החברה והרוח בהם יש לרקע המתמטי חשיבות מכרעת.

מבנה תכנית הלימודים

מסגרת הלימודים היא התכנית הדו-חוגית (הקיימת) במתמטיקה עם חוג נוסף מפקולטה אחרת, כאשר במקום לימודים בחוג הנוסף, ילמד התלמיד שתי חטיבות מורחבות מתוך החוגים: כלכלה, פסיכולוגיה ופילוסופיה.

תכנית הלימודים כוללת 141 ש"ס, מהן:
א. במתמטיקה - 77 ש"ס.
ב. בשתי החטיבות - 32 ש"ס בכל חטיבה.

תכנית החטיבה בכלכלה[1]

קורסי חובה - שנים א'-ב' – סה"כ 16 ש"ס

שם הקורס	הדרישות המוקדמות	היקף בש"ס
מיקרו כלכלה א'		3
מיקרו כלכלה ב'	זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א'	4
מיקרו כלכלה ג'	מיקרו כלכלה א' וזכאות להיבחן במיקרו כלכלה ב'	3
מאקרו כלכלה א'	זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א'	3
מאקרו כלכלה ב'	זכאות להיבחן במאקרו א'	3
קורסי בחירה - שנה ג' – סה"כ 16 ש"ס ראה פירוט קורסי בחירה בכלכלה		16
סה"כ		32

[1] הרישום לקורסים לחטיבה בכלכלה יתבצע בביה"ס לכלכלה.

לימודי חטיבה

במסלול הלימוד המורחב, חייב כל תלמיד לכלול בתכנית הלימודים שלו לימודי חטיבות בהיקף של 32 שעות. החטיבות הן קבוצות מגובשות של קורסים בנושאים ספציפיים הנלמדים מחוץ לביה"ס לכלכלה. כל חטיבה כוללת קורסי מבוא, קורסים מתקדמים, ובחלק מן החטיבות גם סמינר. קיימים שני סוגי חטיבות: *חטיבה מורחבת בהיקף של 32 שעות*, וחטיבה מצומצמת בהיקף של 16-18 שעות. לכן כל תלמיד חייב לקחת חטיבה אחת מורחבת או שתי חטיבות מצומצמות.
תכניות החטיבות מפורטות במלואן בפרק "החטיבות". להלן פרטים על מספר חטיבות שעשויות לעניין את תלמידי ביה"ס לכלכלה באופן מיוחד.

חטיבות מובנות

בחטיבות המובנות קיימת חפיפה בין קורסים מסוימים המהווים חלק מלימודי החטיבה לבין קורסים המוצעים על ידי ביה"ס לכלכלה. חפיפה זו גוררת שינויים בחובות התלמיד בלימודיו בביה"ס לכלכלה כמפורט להלן.

א. החטיבה בחשבונאות והחטיבה בניהול:

תלמידי החטיבה שלמדו את הקורס "יסודות החשבונאות" במסגרת החטיבה לניהול, וקורס זה שוקלל בציון הגמר שלהם פטורים מהקורס "חשבונאות לכלכלנים" אך חייבים בתוספת קורסי בחירה בהיקף 2 ש"ס. תלמיד שמתקבל לחטיבה זו לאחר שכבר למד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים", יחוייב בתוספת קורסי בחירה בהיקף של 2 ש"ס, והקורס "חשבונאות לכלכלנים" לא ייכלל במכסת הלימודים.

תלמידים שלמדו במסגרת החטיבה את הקורס "יסודות המימון" רשאים לכלול אותו במסגרת קורסי הבחירה בכלכלה, בתנאי שקורס זה אינו מהווה חלק מחובותיהם במסגרת החטיבה. הקורס לא יוכר ביותר מ-3 ש"ס גם אם היקף השעות גדול יותר. תלמיד שכלל קורס זה במסגרת חובות החטיבה, אינו רשאי ללמוד במסגרת ביה"ס לכלכלה את קורס הבחירה "מבוא לשווקים פיננסיים".

ב. החטיבות במתמטיקה:

חטיבות מצומצמות

1. <u>תכנית א'-1</u>
תלמידי תכנית זו חייבים ללמוד את הקורסים "חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1 ו-2" במסגרת ביה"ס למתמטיקה ופטורים מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'". במקום קורסים אלה חייב התלמיד לקחת 6 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. לתלמידים אלה לא ייחשב הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" כחלק ממכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

2. <u>תכנית א'-2</u>
תלמידי תכנית זו חייבים ללמוד את הקורסים "חשבון אינפיניטסימלי 1 ו-2" במסגרת ביה"ס למתמטיקה ופטורים מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'". במקום קורסים אלה חייב התלמיד לקחת 8 ש"ס נוספים של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. לתלמידים אלה לא ייחשב הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" כחלק ממכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

3. <u>תכנית ב'-1</u>
לתלמידי תכנית זו ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד לקחת 3 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

4. <u>תכנית ב'-2</u>
לתלמידי תכנית זו ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד לקחת 4 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

<u>חטיבות מורחבות</u>

1. <u>תכנית א'</u>
תלמידי תכנית זו חייבים ללמוד את הקורסים "חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1 ו-2" ו"מבוא להסתברות" במסגרת ביה"ס למתמטיקה ופטורים מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'" ומהקורס "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'". במקום קורסים אלה חייב התלמיד לקחת 7 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה.
הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" לא ייחשב לחלק ממכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

2. <u>תכנית ב'</u>
לתלמידי תכנית זו ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" לחלק ממכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. בנוסף, פטורים תלמידי התכנית מהקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א'" (על סמך הקורס "מבוא להסתברות"). במקום קורסים אלה חייב התלמיד לקחת 4 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה.

תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

מסלול הלימוד הדו-חוגי

קיימים שני מסלולים של לימודים דו-חוגיים: המסלול הרגיל והמסלול המובנה. תלמיד שבחר במסלול הלימודים הדו-חוגי הרגיל, ילמד לקראת תואר ראשון הן בביה"ס לכלכלה והן בחוג אחר שבחר, והוא יהיה כפוף בנפרד לחובות הלימודים של כל אחד משני החוגים. תלמיד שבחר במסלול הלימודים המובנה ילמד בתכנית שנקבעה במשותף על ידי שני החוגים המרכיבים את המסגרת. התוכניות הקיימות הינן: כלכלה-חשבונאות, כלכלה-ניהול, כלכלה-מדעי המחשב, כלכלה-סטטיסטיקה, כלכלה-מתמטיקה, וכלכלה-משפטים. חובות התלמיד בכל אחד מהמסלולים מפורטות להלן.

תכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי הרגיל וחוג לאחר תואר[1]

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 61 ש"ס בביה"ס לכלכלה, תלמידי התכנית אינם רשאים ללמוד במסגרת לימודי החוג השני שלהם קורסים שהוגדרו כחופפים לקורסי החובה בכלכלה והם יקבלו פטור בגין קורסים כאלה. יתר על כן, התלמידים אינם חייבים ללמוד קורסי בחירה נוספים במקום השעות מהן קיבלו פטור ובלבד שהיקף לימודיהם בביה"ס לכלכלה לא יהיה פחות מאשר 56 ש"ס.

יסודות הכלכלה	6	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	5	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
חשבונאות לכלכלנים	2	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה	4	ש"ס
סמינריון	2/4	ש"ס
קורסי בחירה	השלמה ל-61 ש"ס	

[1] תלמידים הלומדים בתכנית הדו-חוגית בכלכלה ובפסיכולוגיה ילמדו את הקורסים "מבוא לסטטיסטיקה א' ו-ב'" בחוג לפסיכולוגיה ויהיו פטורים מן הקורסים המקבילים בביה"ס לכלכלה. התלמידים אינם חייבים בהשלמת שעות תמורת הקורסים האמורים.

תכניות הלימודים במסלול המובנה[1]

א. כלכלה-חשבונאות

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 61 ש"ס בביה"ס לכלכלה לפי הפירוט הבא:

תכנית הלימודים בכלכלה

יסודות הכלכלה	6	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	5	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה	4	ש"ס
סמינריון	2/4	ש"ס
קורסי בחירה	השלמה ל-61 ש"ס	

ב. כלכלה-ניהול

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 62 ש"ס בביה"ס לכלכלה לפי הפירוט הבא:

תכנית הלימודים בכלכלה

יסודות הכלכלה	6	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	5	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
אלגברה לינארית לכלכלנים	4	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה	4	ש"ס
סמינריון	2/4	ש"ס
קורסי בחירה	השלמה ל-62 ש"ס	

---

[1] בתכניות המובנות למעט כלכלה-ניהול, וכלכלה-חשבונאות ניתן ללמוד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" כקורס בחירה בקבוצה ב'.

ג. כלכלה-מדעי המחשב

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 49 ש"ס בביה"ס לכלכלה. לפי הפירוט הבא:

תכנית הלימודים בכלכלה

יסודות הכלכלה	6	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה [1]	4	ש"ס
סמינריון	2/4	ש"ס
קורסי בחירה [2]	השלמה ל-49 ש"ס	

ד. כלכלה-סטטיסטיקה וחקר ביצועים

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 48 ש"ס בביה"ס לכלכלה לפי הפירוט הבא:

תכנית הלימודים בכלכלה

יסודות הכלכלה	6	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
סמינריון	2/4	ש"ס
קורסי בחירה [3]	השלמה ל-48 ש"ס	

---

[1] הקורס "הסתברות וסטטיסטיקה" בביה"ס למתמטיקה מהווה תחליף לדרישות המוקדמות "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'" ו"מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'".

[2] תלמידי התכנית מנועים מהשתתפות בקורסים "אלגברה לינארית לכלכלנים", ו"מקורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים" אך רשאים ללמוד במסגרת קורסי הבחירה מקבוצה ב' את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" ואחד מקורסי המבואות הניתנים בפקולטה למדעי החברה, לרבות "המערכת הפוליטית בישראל", "פוליטיקה ומשטר בישראל", "מבוא ליחסים הבינלאומיים", "מבוא לממשל", "מבוא למינהל ומדיניות ציבוריות", "מבוא לסוציולוגיה", "מבוא לאנתרופולוגיה", "מבוא לפסיכולוגיה", "שיטת המשפט הישראלי" ו"מבוא ללוגיקה". לימוד קורס אחר במסגרת זו טעון אישור מראש ממזכירות הסטודנטים של ביה"ס לכלכלה. לצורך חישוב מכסת שעות הבחירה והשקלול בציון הגמר יינתן עבור קורס בחירה זיכוי בהיקף של לא יותר מ-3 ש"ס, גם אם היקף שעות הלימוד בו גדול יותר.

[3] תלמידי התכנית מנועים מהשתתפות בקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" ו"קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים", אך רשאים ללמוד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה מקבוצה ב'.

ה. כלכלה-מתמטיקה

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 46 ש"ס בביה"ס לכלכלה לפי הפירוט הבא:

<u>תכנית הלימודים בכלכלה</u>

יסודות הכלכלה	6	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה[1]	4	ש"ס
סמינריון	2/4	ש"ס
קורסי בחירה[2]	השלמה ל-46 ש"ס	

[1] לתלמידים שלמדו את הקורס "תאוריה סטטיסטית", מומלץ ללמוד את הקורס "רגרסיה" בחוג לסטטיסטיקה במקום הקורס "מבוא לאקונומטריקה" בביה"ס לכלכלה.

[2] תלמידי התכנית מנועים מהשתתפות בקורס "אלגברה ליניארית לכלכלנים" ו"קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים", אך רשאים ללמוד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה מקבוצה ב'.

ו. תכנית לימודים משולבת - במשפטים (*LL.B.*) ובכלכלה (תעודה שלאחר תואר)

תכנית זו מיועדת לתלמידי הפקולטה למשפטים המעוניינים לרכוש גם תואר ראשון בכלכלה. שילוב של שני תחומים אלה יתרום לתלמידים המבקשים הכשרה מקצועית בתחום המשפט העסקי ויקנה להם כלים מתאימים לניתוח כלכלי של בעיות משפטיות. עם תום לימודיהם בפקולטה למשפטים ובביה"ס לכלכלה יהיו בוגרי התכנית זכאים לתואר "בוגר משפטים" (*LL.B.*) ולתעודה בכלכלה כחוג לאחר תואר. קבלת התעודה על לימודי כלכלה מותנית בזכאות לתואר "בוגר במשפטים". בוגרי התכנית יוכלו להמשיך בלימודים גבוהים בתחום המשפט והכלכלה במסגרת תכנית משותפת לתואר שני הקיימת באוניברסיטת תל-אביב. (תלמידים המעוניינים בכך יוכלו כמובן להמשיך בלימודים גבוהים בכל אחד משני התחומים בנפרד).

תלמידי התכנית ילמדו במסגרת ביה"ס לכלכלה 55 ש"ס, לפי הפירוט שלהלן בנוסף ללימודיהם החרגילים (בהיקף מלא) בפקולטה למשפטים. עומס הלימודים הרב על תלמידי התכנית מחייב, למעשה, ניצול עונת לימודי הקיץ בביה"ס לכלכלה, שבה מוצעים כאמור כל קורסי החובה ומבחר רחב של קורסי בחירה וסמינריונים.

<u>תכנית הלימודים בכלכלה</u>

יסודות הכלכלה	6	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	5	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה	4	ש"ס
סמינריון[1]	2/4	ש"ס
קורסי בחירה[2]	השלמה ל-55 ש"ס	

[1] תלמיד שיבחר לעשות סמינריון מורחב יהיה חייב בקורס בחירה אחד מקבוצה א'.
[2] במסגרת קורסי הבחירה מקבוצה ב' רשאים תלמידי התכנית ללמוד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים".

אופן שקלול ציון הגמר

1. ניתן להגיש בקשה לציון גמר רק לאחר שכל הציונים עודכנו במחשב.
2. כיוון שקיימים הבדלים בין תכניות לימוד שונות (הן במכסה הכוללת של שעות לימוד והן במכסת קורסי החובה), תקבע מכסת השעות של קורסי הבחירה שמחייבת כל תלמיד לפי ההפרש בין מכסת השעות הכוללת בתכנית הספציפית אליה הוא רשום לבין מכסת השעות של קורסי החובה שנקבעה בתכנית זו. במידה ובמהלך הלימודים חל שינוי במכסת השעות של קורסי החובה בתכנית אליה רשום התלמיד, יחול אוטומטית שינוי מפצה במכסת השעות של קורסי הבחירה בה חייב התלמיד, כך שבסופו של דבר התלמיד יעמוד במכסת השעות הכוללת שנקבעה עבור התכנית אליה הוא רשום.
3. הידיעון המחייב לצורך קביעת מכסת השעות בכלכלה הוא הידיעון שהתפרסם בשנת הלימודים בה החל התלמיד את לימודיו בביה"ס לכלכלה.

לא ניתן לסיים לימודים ללא השלמת כל מכסת השעות

לצורך שקלול ציון גמר יש לוודא שברשומת הציונים בכלכלה מופיעים רק קורסים האמורים להשתקלל בציון הגמר בכלכלה. כאשר יש קורסים עודפים, יש לפנות למזכירות הסטודנטים של ביה"ס לכלכלה.

שקלול הציונים במסגרת ציון הגמר ייעשה לפי המפתח הבא, והוא מתאים לתלמידי ביה"ס לכלכלה בכל המסגרות:

1. יסודות הכלכלה	6	נקודות
2. מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	נקודות
3. מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	5	נקודות
4. מתמטיקה לכלכלנים א'	4	נקודות
5. מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	נקודות
6. מיקרו כלכלה א'	3	נקודות
7. מיקרו כלכלה ב'	4	נקודות
8. מיקרו כלכלה ג'	3	נקודות
9. מאקרו כלכלה א'	3	נקודות
10. מאקרו כלכלה ב'	3	נקודות
11. מבוא לאקונומטריקה	4	נקודות
12. חשבונאות לכלכלנים	2	נקודות
13. סמינריון[1]	4/2	נקודות
14. מבוא מתוץ לחוג	3	נקודות
15. קורסי בחירה	נקודה אחת לכל ש"ס	

לנוחיות התלמידים חובר דף הסבר 'איך בודקים סיום לימודים'. דף זה נמצא לתלוקה על הדלפק שבין קומה 7 לקומה 8. ומוצע לחלוקה בעת הרישום לקורסים.

[1] סמינריון רגיל מזכה את התלמיד ב-2 נקודות, ואילו סמינריון מורחב מזכה את התלמיד ב-4 נקודות.

מסלול מיוחד לתואר שני לתלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון

ביה"ס לכלכלה מציע למספר מצומצם של תלמידים שסיימו בהצטיינות את השנתיים הראשונות ללימודי התואר הראשון, להמשיך לתואר שני במסלול מיוחד. תלמידים שיתקבלו למסלול זה, יוזמנו להצטרף לתכנית המחקרית של התואר השני בשנה השלישית ללימודיהם כאשר במקביל הם משלימים את כל חובותיהם לתואר ראשון. מועמדים למסלול המיוחד ייבחרו מתוך בעלי הציון הממוצע הגבוה ביותר בקורסים הבאים:

- יסודות הכלכלה
- מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א' ו-ב'
- מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'
- מיקרו כלכלה א', ב' ו-ג'
- מאקרו כלכלה א' ו-ב'
- מבוא לאקונומטריקה

תלמידים שמעוניינים להצטרף למסלול המיוחד לתואר השני צריכים לפנות למזכירות תואר שני בכלכלה במהלך סמסטר ב' של שנת הלימודים השנייה ללימודיהם.

תלמידי המסלול המיוחד ילמדו בשנה השלישית ללימודיהם את הקורסים הבאים:

א. <u>השלמת קורסי תואר ראשון</u>
- קורס חלופי לכלכלת ישראל
- אלגברה לינארית לכלכלנים
- קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים
- קורסי בחירה בהתאם למסלול הלימוד
- עבודה סמינריונית

ב. <u>קורסי חובה של התכנית המחקרית של התואר השני</u>
- תאוריה מיקרו כלכלה א' ו-ב'
- תאוריה מאקרו כלכלה א' ו-ב'
- אקונומטריקה א' ו-ב'

בשנה השנייה ללמודי התואר השני ישלימו תלמידי המסלול המיוחד קורסים בהתאם לתכנית המחקרית של התואר השני. במכסת שעות הבחירה לתואר הראשון ייכללו הקורסים הבאים:

- אלגברה לינארית לכלכלנים	4	ש"ס
- קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים	4	ש"ס
- קורסים מתכנית התואר השני	9	ש"ס (לכל היותר)

לצורך חישוב מכסת השעות בתואר השני יובאו בחשבון קורסים שנכללו במניין השעות של התואר הראשון אך ציוניהם לא ישוקללו בציון הגמר של התואר השני. כמו כן, יחוייב כל תלמיד בתכנית בקריאה מודרכת בהיקף 4 ש"ס בהדרכת מרצים מביה"ס לכלכלה. הפטור הגלום במסלול זה מקיף איפוא 5 ש"ס, והוא מותנה בהשלמת לימודי התואר השני במסלול המחקרי.

תלמידי התכנית יכולים לעבור לתכנית המוסמך בכלכלה (התכנית הלא מחקרית) בכל שלב של לימודיהם. מעבר זה יחייב אותם בהשלמת 5 ש"ס מתכנית המוסמך בכלכלה.

החטיבות בכלכלה

ביה"ס לכלכלה מציע שתי תכניות של לימודי חטיבה מורחבת בנות 32 ש"ס, האחת מיועדת לתלמידי החוג למתמטיקה והשניה מיועדת לתלמידי חוגים אחרים. קבלה לשתי התכניות מותנית בעמידה בתנאי הקבלה של ביה"ס לכלכלה. הדרישות המוקדמות החלות על תלמידי החטיבות זהות לאלה החלות על תלמידי ביה"ס לכלכלה.

א. חטיבת לימודים מורחבת בכלכלה לתלמידי מתמטיקה[1]

החטיבה כוללת קורסים בהיקף של 32 ש"ס. תלמידים שסיימו חטיבה זו יוכלו להמשיך בלימודי התואר השני בכלכלה ללא צורך בקורסי השלמה כלשהם.

שם הקורס	ש"ס	דרישות מוקדמות[2]
יסודות הכלכלה	6 ש"ס	
מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס	יסודות הכלכלה ולימוד במקביל של מיקרו כלכלה ב'
מיקרו כלכלה ב'	4 ש"ס	
מיקרו כלכלה ג'	3 ש"ס	יסודות הכלכלה וזכאות להיבחן במיקרו כלכלה ב'
מאקרו כלכלה ב'	3 ש"ס	זכאות להיבחן במאקרו כלכלה א'
קורסי בחירה	השלמה ל-32 ש"ס ראה קורסי בחירה בכלכלה	

ב. חטיבה מורחבת בכלכלה

החטיבה כוללת קורסים בכלכלה בהיקף של 32 ש"ס. תכנית הלימודים היא כדלקמן:

שם הקורס	ש"ס	דרישות מוקדמות[2]
יסודות הכלכלה	6 ש"ס	
מתמטיקה לכלכלנים א'	4 ש"ס	
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4 ש"ס	זכאות להיבחן במתמטיקה לכלכלנים א'
מיקרו כלכלה א'	3 ש"ס	יסודות הכלכלה ומתמטיקה לכלכלנים א', לימוד במקביל של מתמטיקה לכלכלנים ב'
מיקרו כלכלה ב'	4 ש"ס	זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א', מתמטיקה לכלכלנים ב'
מיקרו כלכלה ג'	3 ש"ס	מיקרו כלכלה א' וזכאות להיבחן במיקרו כלכלה ב'
מאקרו כלכלה א'	3 ש"ס	מתמטיקה לכלכלנים ב', זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א', ולימוד במקביל של מיקרו כלכלה ב'
מאקרו כלכלה ב'	3 ש"ס	זכאות להיבחן במאקרו כלכלה א'
קורסי בחירה[3]	השלמה ל-32 ש"ס ראה קורסי בחירה בכלכלה	

---

[1] בקשות להתקבל לחטיבה ניתן להגיש במזכירות הפקולטה למדעי החברה, חדר 311.

[2] תלמיד זכאי להיבחן בקורס מסוים אם הוא מילא את כל דרישות הקורס ושמו מופיע ברשימת הזכאים להיבחן בקורס זה.

[3] במסגרת קורסי הבחירה ניתן ללמוד קורסים מקבוצה א' או מקבוצה ב' של קורסי הבחירה בכלכלה, או את הקורס מבוא לאקונומטריקה. הקורס מבוא לאקונומטריקה מהווה חלק מקורסי החובה של תכנית התואר הראשון בכלכלה. בכל מקרה ההרשמה לקורסים מותנית בעמידה בדרישות המוקדמות לקורסים.

תלמידים שיסיימו חטיבה זו ויעמדו בתנאי הקבלה לתכנית התואר השני בכלכלה, יוכלו ללמוד בתכנית זו כאשר קורסי ההשלמה היחידים להם יזדקקו הם: מבוא לאקונומטריקה, "אלגברה לינארית לכלכלנים" (או קורס מקביל במסגרת ביה"ס למתמטיקה), ו"קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים". ניתן ללמוד אחד או יותר מקורסים אלו במסגרת שעות הבחירה בכלכלה.

תקנות

קורסים חופפים

תלמיד הלומד במסגרת לימודי חטיבה קורס שהוגדר כחופף לאחד מקורסי החובה בכלכלה פטור מקורס חובה זה ואינו רשאי ללומדו. מי שקיבל פטור כזה חייב ללמוד קורסי בחירה נוספים בהיקף השווה למספר השעות מהן קיבל את הפטור.

להלן רשימה חלקית של קורסים שהוגדרו כחופפים:

שם הקורס[1]	המסגרת בה נלמד הקורס	הקורס החופף בביה"ס לכלכלה	זכוי השעות לתואר
אלגברה לינארית 1	ביה"ס למתמטיקה	אלגברה לינארית לכלכלנים	3
יסודות המימון	הפקולטה לניהול	מבוא לשווקים פיננסיים	3
יסודות החשבונאות	הפקולטה לניהול	חשבונאות לכלכלנים	2
סוציולוגיה ארגונית	הפקולטה לניהול	מבוא לסוציולוגיה	3
רגרסיה	ביה"ס למתמטיקה	מבוא לאקונומטריקה	3
סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'	החוג לפסיכולוגיה	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4
סטטיסטיקה לפסיכולוגים ב'	החוג לפסיכולוגיה	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4

קורסים חופפים מביה"ס למתמטיקה

חלק מקורסי החובה בביה"ס למתמטיקה באוניברסיטת תל-אביב מקבילים בתוכנם לקורסי החובה במתמטיקה וסטטיסטיקה הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה. לכן, החל מסמסטר א' תשנ"ז תלמידים המעוניינים בכך רשאים ללמוד קורסים אלה במקום הקורסים המקבילים הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה, כאשר הציונים שיושגו בקורסים אלה ישוקללו במסגרת ציון הגמר בכלכלה. כיוון שבדרך כלל הקורסים בביה"ס למתמטיקה קשים יותר מהקורסים המקבילים הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה, מומלצים קורסים אלה רק לתלמידים המעוניינים להמשיך ללימודים גבוהים בכלכלה. כדי להקל על תלמידים שבחרו ללמוד קורסי מתמטיקה וסטטיסטיקה במסגרת ביה"ס למתמטיקה אך השיגו בהם ציונים נמוכים, יתאפשר להם (אם הם מעוניינים בכך) להירשם ולהיבחן בקורסים המקבילים הניתנים במסגרת ביה"ס בכלכלה ולשקלל את הציון שיקבלו במסגרת ציון הגמר שלהם במקום הציון שהושג בקורס בביה"ס למתמטיקה.

[1] אם יחולו שינויים בהיקף הקורס ישונה זיכוי השעות בהתאם.

הזיכוי בגין קורסי החובה האמורים ייעשה לפי המפתח הבא:

הקורס בביה"ס למתמטיקה	הקורס המקביל בביה"ס לכלכלה	זיכוי במניין השעות לתואר	משקל לצורך שקלול ציון הגמר בכלכלה
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1	מתמטיקה לכלכלנים א'	5	5
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2	מתמטיקה לכלכלנים ב'	5	5
חשבון אינפיניטסימלי 1	מתמטיקה לכלכלנים א'	5	5
חשבון אינפיניטסימלי 2	מתמטיקה לכלכלנים ב'	5	5
הסתברות לדו-חוגי	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	4
מבוא להסתברות	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	4
מבוא לסטטיסטיקה	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4	4
הסתברות וסטטיסטיקה לדו-חוגי מדעי המחשב בלבד	סטטיסטיקה לכלכלנים א'+ב'	4	4

תלמידים שהחלו לימודיהם בביה"ס לכלכלה לפני שנה"ל תשנ"ז ולמדו את הקורס חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1 וחשבון אינפיניטסימלי 1 רשאים להעביר את הציון לביה"ס לכלכלה והם יקבלו זיכוי של 6 שעות במניין השעות לתואר וציונם יקבל משקל של 6 שעות לצורך השקלול בציון הגמר בכלכלה. זאת בתנאי שהקורס לא משוקלל במסגרת אחרת.

עמידה בדרישות מוקדמות:
דרישות מוקדמות להרשמה לקורסים נקבעו לאחר מחשבה ארוכה ושיקול דעת, ומטרתן להבטיח שתלמידים אכן שולטים בחומר שעליו מתבסס הקורס אליו הם מבקשים להירשם. ללא עמידה בדרישות המוקדמות אין אפשרות להצליח בלימודים, ולכן לא יאושרו בקשות להרשמה חריגה.
תלמיד אינו רשאי להירשם לקורס אם אינו עומד בדרישות המוקדמות לאותו קורס. בכל מקרה בו יימצא שהתלמיד אינו עונה על הדרישות יבוטל הרישום לקורס רטרואקטיבית.
יוצאי הדופן היחידים לעניין זה הם תלמידים שממוצע ציוניהם הוא לפחות 85 והם נמצאים בסמסטר האחרון ללימודיהם בביה"ס לכלכלה. תלמידים כאלו יכולים להגיש למזכירות ביה"ס בקשה ללמוד סמינריון מורחב ללא ציון עובר באקונומטריקה או מיקרו כלכלה ג' או מאקרו כלכלה ב'.

סדר הרישום
התור לרישום בכל סמסטר ייקבע לפי סדר אלפביתי של שמות המשפחה, כאשר התור ייקבע בצורה אחידה לכל התלמידים בכל שנות הלימוד. כדי להבטיח שיוויון הזדמנויות, חולקו אותיות האלף בית ל-6 קבוצות כאשר בכל סמסטר ישתנה סדר הרישום בין הקבוצות השונות במחזורים בני 3 שנים, כך שעל פני כל מחזור, יהיה כל תלמיד פעם אחת ראשון, פעם אחת שני, פעם אחת שלישי, וכן הלאה.

סדר הרישום ל-3 השנים הקרובות יהיה כדלקמן:

סמסטר	קבוצה ראשונה	קבוצה שניה	קבוצה שלישית	קבוצה רביעית	קבוצה חמישית	קבוצה שישית
סמסטר א' תשס"א	ס – ק	ר – ת	א – ב	ג – ו	ז – כ	ל – נ
סמסטר ב' תשס"א	ג – ו	ז – כ	ל – נ	ס – ק	ר – ת	א – ב
סמסטר א' תשס"ב	ל – נ	ס – ק	ר – ת	א – ב	ג – ו	ז – כ
סמסטר ב' תשס"ב	א – ב	ג – ו	ז – כ	ל – נ	ס – ק	ר - ת
סמסטר א' תשס"ג	ר – ת	א – ב	ג – ו	ז – כ	ל – נ	ס – ק
סמסטר ב' תשס"ג	ז – כ	ל – נ	ס – ק	ר – ת	א – ב	ג - ו

רישום מאוחר
הרישום המאוחר יתקיים בשבוע השני של כל סמסטר. כל תלמיד רשאי לבצע שינויים פעם אחת בלבד בתורו. התור ברישום המאוחר יהיה זהה לתור הרישום הרגיל.

רישום לעונת לימודי הקיץ
בקיץ יהיה סדר האותיות הפוך לזה שהיה בתוקף בסמסטר ב' של אותה שנה וזאת על מנת להקל על תלמידים שהיו בסוף התור בסמסטר ב'.

בחינות
בקורס בחירה הניתן על ידי מורים שונים חייב התלמיד לענות על השאלון של המרצה אשר לקבוצתו היה רשום, אלא אם כן נאמר בפירוש אחרת.
בקורס יסודות הכלכלה זכאים התלמידים לשלושה מועדים עוקבים.

מועד ב' ביסודות הכלכלה
באופן יוצא מן הכלל יתקיים מועד ב' בקורס יסודות הכלכלה הניתן בסמסטר א' תשס"א בתאריך 16.3.2001.
תלמידים שהיו רשומים לקורס זה בעונת לימודי קיץ תשס"ס רשאים להיבחן בגין רישום זה גם במועד שיתקיים בתאריך 16.3.2001.

צילום מחברות בחינות
ניתן לקבל צילום מחברת בחינה שאינה חסויה באמצעות מזכירות הסטודנטים בקומה ג'. מומלץ לתלמיד המתכוון לערער על ציון בחינה להיעזר בצילום מחברת הבחינה לביסוס הערעור.

הדרכה בספרייה
כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.
ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד *המערכת הממוחשבת*, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.
ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.
ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.
על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף *התיקונים לידיעון*) במסגרת הדישום לקורסי החוג.
לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

קורסים מצולמים בווידאו
במסגרת "פרוייקט צילום קורסים בווידאו" בחסות דיקאנט הסטודנטים צולמו הקורסים הבאים:

- מיקרו כלכלה א' (ד"ר יצחק אורון) - צולם בתשנ"ה.
- מיקרו כלכלה ב' (ד"ר יוסי שפיגל) - צולם בתשנ"ו.
- מיקרו כלכלה ג' (ד"ר אלי שגיא) - צולם בתשנ"ה.
- מבוא לאקונומטריקה (פרופ' מנואל טרכטנברג) - צולם בתשנ"ט.
- מאקרו כלכלה א' (פרופ' ליאו ליידרמן) - צולם בתשנ"ט.
- מאקרו כלכלה ב' (פרופ' ליאו ליידרמן) - צולם בתשנ"ו.

הקלטות נמצאות באגף האור-קולי של ספריית מדעי החברה, וניתן להעזר בהן לצורך לימוד הקורסים הנ"ל. עם זאת יש לשים לב לשינויים ועדכונים שוטפים בחומר הנלמד שאינם באים לידי ביטוי בחומר המצולם בווידאו.

<u>חשוב לדעת</u>
תלמיד שמחליט לא לגשת לבחינה במועד א', לא יכול לפנות לוועדת ההוראה לקבלת מועד מיוחד. הבקשות נדחות על הסף.
תלמיד שמחליט לדחות מועד בחינה, לדחות רישום לקורס, ללכת לשיפור ציון ונכשל - מתבקש להתייעץ על השלכות ההחלטה לפני קבלתה ולא בדיעבד.

<u>שינויים בתכנית התואר הראשון</u>
היקף הקורס סטטיסטיקה ב' שונה מ-4 ש"ס ל-5 ש"ס החל מסמסטר ב' תשס"א ובהתאם שונה היקף השעות לתואר.
היקף הקורס אלגברה ליניארית לכלכלנים שונה מ-3 ש"ס ל-4 ש"ס ובהתאם שונה היקף השעות לתואר לתלמידי ניהול.

<u>תלמידים שהחלו לימודיהם לפני שנה"ל תשס"א</u>
אם כתוצאה משינויים שחלו בתכנית למדו יותר שעות חובה מכפי שמצוין בידיעון בו החלו את לימודיהם, יתקזזו השעות העודפות או החסרות במספר שעות הבחירה.

תיאור הקורסים

קורסי חובה

יסודות הכלכלה
הקורס עוסק במונחי יסוד וברעיונות המרכזיים בכלכלה: שווי משקל חלקי (ביקוש והיצע); עקומת תמורה; יתרון יחסי ויעילות בייצור; הקצאות יעילות פארטו וצדק חברתי; תחרות משוכללת ומגבלותיה; כסף ואינפלציה.

מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'
הקורס עוסק במושגי יסוד בהסתברות, על פי הנושאים הבאים: (1) אקסיומטיקה של ההסתברות; (2) קומבינטוריקה; (3) הסתברות מותנה, נוסחת ההסתברות השלמה, חוק בייז, אי-תלות בין מאורעות; (4) משתנה מקרי בדיד, התפלגות מצטברת, ערכי חלוקה, תוחלת ושונות; (5) התפלגויות מיוחדות: אחידה (בדידה), בינומית, גיאומטרית; (6) משתנה דו-ממדי, כולל מתאם ורגרסיה; (7) משתנה מקרי רציף, כולל התפלגות אחידה (רציפה) והתפלגות נורמלית.

מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'
הקורס עוסק בהסקה סטטיסטית, לפי נושאים הבאים: (1) צפיפות דו-ממדית, התפלגות דו-נורמלית, מדגמים מאוכלוסיות בדידות ורציפות; (2) משפט הגבול המרכזי, החוק החלש של המספרים הגדולים; (3) אמידה נקודתית: חוסר הטיה, שיטת המומנטים, שיטת הנראות המקסימלית; (4) אמידה ברווח - רווחי סמך לתוחלת ולפרופורציה; (5) בדיקת השערות סטטיסטיות: מושגי יסוד, מבחני ניימן-פירסון; (6) בדיקת השערות על מדגם בודד - פרופורציה ותוחלת במודל נורמלי; (7) השוואת שני מדגמים - מבחני t למדגם מזווג ולשני מדגמים, השוואת שתי שונויות (מבחן F); (8) ניתוח לוחות שכיחות - מבחני חי-בריבוע לטיב התאמה ולאי-תלות.

מתמטיקה לכלכלנים א'
קורס זה עוסק בנושאים הבאים:
1. מושגי יסוד בתורת הקבוצות, הקבוצה והפונקציה.
2. סדרות ממשיות, מושג הגבול, טורים וחסמים.
3. פונקציות עם משתנה אחד: רציפות, מקסימה ומינימה, גרפים.
4. פונקציות גזירות, משפט ערך הביניים, כללי גזירה (להתרכז בפולינומים פונקציות מעריכיות ולוגריתמיות).
5. פונקציות גזירות: מקסימום ומינימום, נקודות פיתול, נגזרות מסדר שני, פונקציות קמורות וקעורות (רק למשתנה אחד).
6. פונקציות של שני משתנים: רציפות, נגזרות חלקיות, מושג הדיפרנציאל.
7. מקסימיזציה תחת אילוצים (פונקציות של שני משתנים בלבד).

מתמטיקה לכלכלנים ב'
קורס זה עוסק בנושאים הבאים:
1. פונקציות של מספר משתנים (בעיקר שני משתנים): רציפות, נגזרות חלקיות, נגזרות מסדר גבוה, מושג הדיפרנציאל ומושג הגרדיינט, משפט הפונקציות הסתומות, פיתוח טיילור (לשני משתנים בלבד).
2. מקסימום ומינימום, מקסימיזציה של פונקציות (שני משתנים) על גלבן, מקסימום עם אילוצים והשימוש בכופלי לגרנג'.
3. האינטגרל המסוים, הפונקציה הקדומה והקשר ביניהם.
4. אינטגרלים כפולים על תחומים מלבניים, חשוב אינטגרל כפול והחלפת סדר האינטגרציה, מושג היעקוביאן, אפליקציה לפונקציות התפלגות (דו-מימדיות).

חשבונאות לכלכלנים
הקורס מיועד להקנות מושגי יסוד בחשבונאות פיננסית ובכללי הדיווח של חברות עסקיות, תוך דגש על הקשר בין ההכנסות וההוצאות על בסיס והעקרונות החשבונאים, לבין הנתונים הדרושים לקבלת החלטות כלליות. הנושאים הנדונים במסגרת הקורס: מדידת הרווח הכלכלית מול המדידה החשבונאית; העקרונות החשבונאים הבסיסיים; בסיס מזומן מול בסיס הצבירה; דוח הרווח והפסד; המאזן; הדוח על השינויים בהון; הדוח על תזרימי המזומנים; ערך נכסי מול ערך כלכלי של חברה; תיאום הדוחות החשבונאים לאינפלציה; מקורות המימון העיקריים של הפירמה: סוגי מניות (חברה בע"מ), אג"חים, וכתבי אופציה; *מאזני הצמדה; ניתוח הרווחיות, הנזילות, המנוף הפיננסי והיעילות התפעולית.*

מיקרו כלכלה א'
הקורס עוסק בנושאים מרכזיים בתורת הצרכן, ומטרתו היא לנתח את תהליך קבלת ההחלטות של הצרכן (מה לקנות, כמה לקנות, מתי לקנות). לשם כך יוגדרו מושגי יסוד כגון: העדפות, פונקציית תועלת, עקומות אדישות ומגבלת תקציב, ויוצגו טכניקות ניתוח (כגון מקסימיזציה תחת אילוצים, ניתוח באמצעות גרפים, העדפה נגלית). חלקו המרכזי של הקורס יוקדש לניתוח הביקוש של הצרכן למוצרים במצבים שונים. בהמשך הקורס יעשה שימוש בכלים שהוצגו כדי לבחון מגוון בעיות בקבלת החלטות: היצע עבודה, תצרוכת על-פני זמן, וקבלת החלטות בתנאי אי-ודאות.

מיקרו כלכלה ב'
הקורס מתרכז בנושאים מרכזיים בתורת היצרן, ומטרתו היא לבחון את שתי הבעיות העקריות העומדות בפני היצרן: (1) איך לייצר? (2) כמה לייצר ואיזה מחיר לגבות עבור המוצר? לשם כך יוגדרו מושגי יסוד בתורת היצרן (כגון פונקציית ייצור, פונקציית הוצאות, ועלות שולית) ויוצגו טכניקות בסיסיות לפתרון בעיית היצרן (כגון מקסימיזציה תחת אילוצים, ניתוח באמצעות גראפים, העדפה נגלית, וכלים מתורת המשחקים). חלקו הראשון של הקורס יוקדש לבחינת השאלה איך לייצר. במהלך פגישות אלה תבחן השאלה כיצד מוצא היצרן את הדרך הזולה ביותר ליצור תפוקה נתונה. חלקו השני והמרכזי של הקורס יוקדש לשאלה כמה ליצר ואיזה מחיר לגבות עבור המוצר. כדי לענות על שאלה זאת תעשה הבחנה בין מבחני שווקים שונים בהם עשוי היצרן לפעול: תחרות משוכללת, מונופול, קרטל ותחרות בין מעטים. עבור כל מבנה שוק תפתר בעיית היצרן ויבחן שווי המשקל שישרור בשוק.

מיקרו כלכלה ג'
הקורס עוסק בבעיות הכדוכות בהקצאת משאבים מוגבלים העומדים לרשותו של משק. בקורס מוצעת הגדרה ליעילות כלכלית, מוצגים תבחינים (קריטריונים) להערכת יעילות, ותבחינים אלה משמשים לצורך הערכת יעילותם של מנגנוני הקצאה שונים, ובפרט, מנגנוני השוק. יעילותו של מנגנון השוק התחרותי מוצגת באמצעות משפטי הרווחה של תורת הכלכלה, ובאמצעות הצגת העיוותים הנגרמים על-ידי מנגנונים בלתי תחרותיים או על-ידי התערבות במנגנון התחרותי. כמו כן, נבחנות הסתייגויות ממשפטי הרווחה ומוצגים מצבי כשל שוק, המצביעים על הנסיבות בהן מנגנון השוק אינו מצליח להביא ליעילות בהקצאת המשאבים.

מאקרו כלכלה א'-ב'
קורס זה עוסק בנושאים הבאים:
1. יסודות הניתוח המאקרו-כלכלי, שוק המוצרים - תצרוכת, השקעה; שוק העבודה; ושוק הכסף (יוגדשו היבטים דינמיים).
2. ניתוח שיווי משקל כללי בו נקבעים משתנים מרכזיים כגון שער הריבית, השכר הראלי, התוצר והתעסוקה.
3. ניתוח המשק הפתוח ומשטרי שערי חליפין שונים.
4. ההשפעות המאקרו-כלכליות של מדיניות פיסקלית ומוניטרית.
5. ניתוח תהליכי אינפלציה ותכניות ייצוב; אבטלה; צמיחה.
6. משק פתוח: קביעת שער החליפין ומאזן התשלומים.

מבוא לאקונומטריקה
קורס זה עוסק בנושאים הבאים: רגרסיה פשוטה, רגרסיה רבת משתנים, מבחני השערות וחזוי ברגרסיה רבת משתנים, דיון בבעיות הנובעות ממתאם סדרתי, שומות משתנה מולטיקולינאריות, מודלים סימולטניים, בעיות זהוי וניראות מקסימאלית.

קורסי בחירה

אלגברה לינארית לכלכלנים
קורס זה עוסק בנושאים הבאים:
1. מושגים בתורת הקבוצות, העתקות.
2. יחסים בינריים, יחסי שקילות, יחסי סדר.
3. מושגי יסוד במרחבים וקטוריים, שדות וכדו', מרחבים אוקלידיים, מושג הבסיס והמימד.
4. פעולות במטריצות.
5. משוואות לינאריות.
6. דטרמיננטיות, כלל קרמר.
7. טרנספורמציות לינאריות.
8. וקטורים עצמיים וערכים עצמיים.
9. תבניות ריבועיות; מיון ואפיון.

בנקאות בישראל: תאוריה ויישום
הקורס יעסוק בנושאים נבחרים בבנקאות כמו מבנה מערכת הבנקאות בישראל. ניהול סיכונים בנקאיים ויישומם במערכת בארץ, מדדי הלימות הון, ומגמות בבנקאות בארץ ובחו"ל.

כלכלה מוניטרית בינלאומית
קורס זה עוסק במאקרו-כלכלה של המשק הפתוח.
הנושאים:
א. שערי מטבע ניידים וקבועים.
ב. אופן קביעת התוצר ושער הריבית במשק הפתוח (נדון בקשרי הגומלין בין שערי ריבית במדינות שונות).
ג. השפעתן של מדיניות מוניטרית ומדיניות פיסקלית על שער החליפין והריבית.
ד. משברי מטבע.
ה. הסדרי חובות בינלאומיים.
ו. דינמיקה של גירעונות ועודפים במאזן התשלומים.
ז. תנועות הון בינלאומיות חופשיות: התועלת והקושי.
ח. אזור מטבע אופטימלי.

כלכלה פוליטית
בקורס זה נדון בין היתר במבנה ביורוקרטי, דרך קבלת ההחלטות בתחום הממשל והשפעות קבוצות לחץ על ההחלטות המתקבלות.

כלכלת ביטוח
רשימת נושאים: הערכת סיכונים ודרוג סיכונים. יעילות בהקצאת סיכונים. ביטוח נזקי רכוש. מבנה אופטימלי של חוזים. ביטוח בנוכחות סיכונים נוספים. ניהול סיכונים. ביטוח חיים. ביטוח לאומי וחסכון פנסיוני. התערבות ממשלתית בשוק הביטוח.

כלכלת השלום
מימוש פוטנציאל הצמיחה של המשק הישראלי מותנה, במידה רבה, בהמשך קיומו של התהליך המדיני לפתרון הסכסוך באזור. הקורס יעסוק בסוגיות הקשורות בהשפעתו של התהליך על המשק הישראלי בכלל, תוך התייחסות לכלכלה האזורית. הקורס יתרכז בדיון על ההשלכות הישירות והעקיפות של התהליך על המשק הישראלי. בין הנושאים שיידונו - נטל הביטחון, מירוץ החימוש, התמורות בסביבה העסקית (תוך הדגשת גורם ההשקעות הזרות), סחר אזורי, שיתוף פעולה כלכלי באזור , קשרי הגומלין בין המשק הישראלי לפלשתיני ודיון בתחומים רלוונטיים כגון: משק האנרגיה, משק המים וענף התיירות ובעיית המים. במידת האפשר ישולבו בקורס הרצאות אורח.

כלכלת תחבורה
העדפות צרכנים; הביקוש לנסיעות ובחירת אמצעי הנסיעה; מבנה עלויות של פירמות המספקות שירותי תחבורה; אמידה אקונומטרית של מבני היצור של שירותי תחבורה ומדידת פריון ענפי תחבורה; בעיית מחירי עומס-שיא; השפעות חיצוניות ביצור וצריכת שירותי תחבורה; אגרות צפיפות, הספקה יעילה של תשתית תחבורתית; התערבות ממשלה בשווקים תחבורתיים; מבנה שווקים תחבורתיים; הערכת פרוייקטים תחבורתיים.

מבוא לכלכלה אורבנית
הקורס עוסק בניתוח הגורמים המשפיעים על ההתפרסות המרחבית של מחירי הקרקעות, שימושי הקרקע, והצפיפות שלהם במרחב עירוני, מסביר תופעות המאפיינות ערים מודרניות כמו האמרת מחירי הקרקע, מעבר אוכלוסייה ותעסוקה לפרברים, הידרדרות שכונות והתהוות משכנות עוני, ותופעת הצפיפות בכבישים, ומעריך קווי מדיניות אלטרנטיביים לפתרון הבעיות הללו.

מבוא לכלכלת עבודה (פרופ' י. וייס)
הקורס עוסק בין השאר בנושאים הבאים: היצע עבודה, השתתפות בשוק העבודה, פרישה, רכישת השכלה והכשרה, הפרשי שכר מפצים לפי השכלה ולפי סיכון, השפעת הכישורים על השכר, אפליה, שכר כתמריץ ומאמץ, חוזי עבודה וחלוקת סיכון, אבטלה וחיפוש עבודה.

מבוא לכלכלת עבודה (ד"ר א. שוורץ)
לקורס שלושה חלקים. החלק הראשון עוסק בביקוש, בהיצע ובשיווי המשקל בשוק העבודה. במיוחד נדון בשאלות של: (א) הקצאת זמן בין פעילויות צריכה ופעילויות עבודה; (ב) השקעה בהון אנושי (בלימוד פורמלי ותוך כדי עבודה) ובדרכי המימון של השקעה זו; (ג) הקשר בין השכר לגיסיון המצטבר בעבודה. (ד) פערי שכר בין קבוצות עובדים (אפליה בשוק העבודה).
החלק השני עוסק במבנה השכר ובבעיית האבטלה. יוצגו מודלים המאופיינים בקשיחות שכר ובאבטלה מתמשכת.
החלק השלישי עוסק בהתנהגות של איגודים מקצועיים ושל פירמות שעובדיהן מאוגדים בסקטור הפרטי ובסקטור הציבורי. במיוחד נדון במטרות האיגוד, במיקוח של האיגוד עם המעסיקים ובשביתות הפורצות מעת לעת.

מבוא לתורת המשחקים
בקורס נדון במושגי פתרון שונים למשחקים. נבחן את ההנחות הכרוכות בכל אחד מהמושגים ואת היישומים שלהם למשחקים שונים.

מבוא למימון
הקורס מחולק לשני חלקים: מימון בתנאי ודאות ומימון בתנאי אי-ודאות.
הנושאים שייסקרו הם: ערך נוכחי נקי, ריביות ראליות, תורת פישר, עלויות אלטרנטיביות, מודל CAM, ותאורית מודיגליאני-מילר.

מבוא לשווקים פיננסיים
הקורס דן בשווקים פיננסיים: מדוע הם קיימים, כיצד הם פועלים ואיך ניתן לשפרם. דגש מיוחד על המוסדות הפיננסיים בישראל.

מדיניות כלכלית וחברתית בישראל
מטרת הקורס לנתח את המגמות העיקריות בתחומי היצור, היצוא, התעסוקה, האבטלה, והרווחיות שהתפתחו במשק הישראלי בשנים האחרונות בענפי המשק (התעשייה, הבינוי, תשתיות, מסחר ושירותים, חקלאות, ביטחון והמגזר הציבורי).
תיבחן מידת התאמתה של המדיניות המוניטרית ומדיניות שער החליפין למגמות במשק וכן מידת השפעת מדיניות זו על המגמות במשק. ינותחו המגמות וההשפעות של שילובה של כלכלת ישראל במשק העולמי באמצעות ליברליזציה בשוק ההון וחשיפת המשק ליבוא מתחרה.
ייבחן תהליך ההפרטה המתבצע כיום במשק באמצעות שוק ההון בישראל ושוקי ההון בחו"ל תוך התייחסות לשווי התברות המיועדות להפרטה ומהירות יציאת הממשלה מהחברות הממשלתיות.

מימון ציבורי
כלכלת רווחה והצדקות להתערבות ממשלתית במשק, כלכלה פוליטית, נטל המס, יעילות במיסוי, התחלקות הכנסות, תשלומי העברה, ביטוח לאומי.

סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל
הקורס יעסוק בשאלות הנוגעות להיבטים הכלכליים של ריבוד חברתי בישראל ומדיניות רווחה, וההתפתחויות לאורך זמן בתחומים אלו. יידונו, בין השאר, נושאים כגון: אי שוויון בחברה, השפעת גלי עלייה על ריבוד כלכלי, מערכת התמורות, בעיית העוני ופערים כלכליים בחברה הישראלית.

צמיחה כלכלית
הקורס דן בהסברים הקיימים בספרות הכלכלית לתופעה של גידול ההכנסה לנפש. הקורס ישלב תאוריות ישנות וחדשות על מנת לנסות ולהבין הפער ברמת ההכנסה לנפש בין מדינות ויתמודד עם הקשר בין חדשנות טכנולוגית וגידול בהכנסה ריאלית. כמו כן יעסוק הקורס בהשפעת חלוקת ההכנסה בין פרטים בתוך משק על קצב הצמיחה שלו.

קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים
הקורס ניתן במסגרת התואר השני ומיועד לתלמידים שעתידיים להירשם לתואר שני בכלכלה. מטרת הקורס היא ליצור נגישות לכלים מתימטיים בסיסיים בהם משתמשים בתחומים רבים בכלכלה.
נושאים: (1) מרחבים מטריים, מושגי רציפות להתאמות, משפטי נקודת שבת. (2) מרחבי הסתברות ומשתנים מקריים, מושגי התכנסות של משתנים מקריים, משפט המספרים הגדולים. (3) קבוצות קמורות ומשפטי הפרדה, פונקציות קואזי-קעורות. (4) אופטימיזציה עם אילוצים (משפטי Kuhn-Tucker), דואליות בתכנות ליניארי, משפט הפונקציות הסתומות. (5) מבוא למשוואות דיפרנציאליות, חשבון וריאציות, בקרה אופטימלית. (6) יישומים של הכלים הנ"ל לשווקים תחרותיים, תורת המשחקים, בעיות במימון, ביטוח.

מדיניות מוניטרית, שערי חליפין ואינפלציה בישראל
הקורס יעסוק בניתוח המדיניות המוניטרית ומדיניות שער החליפין בישראל, בבחינת התהליך האינפלציוני שהתפתח על רקע מדיניות זאת, ובניתוח האופציות למדיניות מוניטרית עתידית. בין היתר יידונו בעיית בחירת העוגנים לניהול המדיניות המוניטרית, גיבוש האסטרטגיה האנטי-אינפלציונית, קשרי הגומלין שבין התהליך האינפלציוני וההתפתחויות הפיסקליות, ההצמדה ותהליך הדולריזציה והדילמה שבין ניהול מדיניות מוניטרית עצמאית והצטרפות לגוש מטבע.

שווקים עתידיים ואופציות
הקורס משלב תאוריה של השווקים העתידיים ופיתרון של בעיות בשטח. הקורס יעסוק בשווקים עתידיים במטבעות, במוצרים, באג"ח, באינדקסים ובשוקי האופציות. נעסוק בפעילותם השונה של השחקנים בשוק העתידי וכיצד נקבע המחיר העתידי. כמו כן יעסוק הקורס בשימוש באופציות ותימחורם. יושם דגש מיוחד על יישומים בשוק המעו"ף בבורסה לני"ע בת"א, וכן על שוק האופציות שקל-דולר בישראל.

תואר שני

ראש תכנית המ.א.: ד"ר עובד יושע

לימודי התואר השני בכלכלה מיועדים להכשיר את התלמידים למילוי תפקידים בתחום האקדמי, בסקטור העסקי ובשירות הציבורי.

קיימים שני מסלולי לימוד ראשיים:
א. מסלול מוסמך מחקרי בכלכלה
ב. מסלול מוסמך בכלכלה

בשני המסלולים מוצעים ארבעה תחומי התמחות עיקריים: מאקרו, תאוריה, מיקרו יישומית וכלכלה פיננסית.

המסלול הראשון מיועד בעיקר לתלמידים מתקדמים המעוניינים בכיוון עיוני מחקרי והוא מהווה שלב הכנה להמשך הלימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה". המסלול השני מיועד בעיקר לתלמידים מתקדמים המעוניינים בהעמקת השכלתם הכלכלית ובהרחבתה על מנת להכשירם לעבודה מקצועית ככלכלנים ברמה גבוהה בעולם העסקים, בשירות הציבורי, במערכת החינוך ועוד. בסמסטר הראשון ללימודים הקורסים הם משותפים לשני המסלולים. לאחר מכן יש לשני המסלולים תכניות שונות.

הגשת מועמדות

רשאים להציג את מועמדותם ללימודי תואר שני בביה"ס תלמידים אשר סיימו את לימודי התואר הראשון בכלכלה בציון 85 לפחות ובממוצע של 85 בקורסי הליבה: מיקרו כלכלה א', ב', ג', מאקרו כלכלה א', ב' ומבוא לאקונומטריקה.
תלמידים שסיימו תואר ראשון בתחום המדעים המדוייקים בציון 80 לפחות ובתחומים אחרים בציון 85 לפחות, רשאים להציג מועמדות לשנת השלמות. במקרים אלו הקבלה לתואר שני תיקבע עפ"י קבלת ציון 80 לפחות בכל אחד מהקורסים וציון ממוצע של 85 בכל הקורסים בשנת ההשלמות. יודגש כי בשלושת המקרים, ציון הסף הינו תנאי להגשת מועמדות ואינו מבטיח קבלה.
ככלל, כוללת שנת השלמות את הקורסים הבאים: מיקרו כלכלה א'+ב'+ג' (סה"כ 10 ש"ס) מאקרו כלכלה א'+ב' (סה"כ 6 ש"ס) מבוא לאקונומטריקה (4 ש"ס), קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים (4 ש"ס), אלגברה לינארית (4 ש"ס). אולם, מספר קורסי ההשלמה הנדרש נתון לשיקול דעתו של ראש התכנית. בפרט, בוגרי מדעים מדוייקים והנדסה יוכלו להתקבל לסמסטר השלמות.
שנת השלמות ניתן להתחיל בסמסטר א', ב', או קיץ.
את לימודי התואר השני ניתן להתחיל בסמסטר א' בלבד.

פטור ע"ס לימודים קודמים

ככלל, לא ניתן פטור אוטומטי על סמך לימודים קודמים במסגרת תואר אחר. כלומר, תלמידים אשר למדו חלק מהקורסים המוזכרים להלן במסגרת דרישות הלימודים לתואר אחר עשויים להידרש ללמוד קורסים חלופיים במקומם. מומלץ לפנות מראש לראש התכנית המ.א. במקרים כאלה.

משך הלימודים

משך הלימודים הרגיל לתואר שני הוא שנתיים. על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר תוך חמש שנים. המשך לימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת ההוראה של הפקולטה למדעי החברה. האישור יינתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה הששית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף 6 ש"ס לפחות (ביה"ס רשאי לחייב בהיקף גדול יותר).

בחינות

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שרות מילואים.

רישום לקורסים

הרישום לקורסים ייעשה כשבועיים לפני כל סמסטר. תלמידי שנת השלמות ותלמידים הנרשמים לסמינרים מורחבים הניתנים במסגרת התואר הראשון יירשמו במועד מוקדם יותר, על מנת להבטיח לעצמם מקומות לפני הרישום של תלמידי התואר הראשון. מועדים מדוייקים יפורסמו על לוח המודעות לתלמידי תואר שני הנמצא בבניין נפתלי בקומה 7 (מול המעליות). תלמיד שלא יירשם לקורס במועד ההרשמה יחוייב בתשלום בהתאם לתקנות האוניברסיטה.

I. מסלול המוסמך המחקרי בכלכלה

לתלמיד המעוניין להמשיך לתואר שלישי מומלץ ללמוד במסלול זה.
משך הלימודים הוא שנתיים, השנה הראשונה מוקדשת להרחבת הבסיס התאורטי, השנה השניה מיועדת לקדם את התלמיד לגבולות הידע בתחום ההתמחות שבו בחר. מכסת שעות הלימוד המינימלית לתואר השני היא 41.5 ש"ס, לפי הפירוט להלן.

חובות התלמיד

דרישות מוקדמות במתמטיקה		
קורסי חובה	28.5	ש"ס
קורסי בחירה	9	ש"ס
סדנאות	4	ש"ס
עבודת גמר		

1. דרישות מוקדמות במתמטיקה
הדרישות כוללות 2 קורסים: קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים ואלגברה לינארית. שני הקורסים ניתנים בכל קיץ במידת האפשר. מומלץ לתלמידים ללמוד אותם בקיץ שלפני תחילת לימודי התואר השני. אם הדבר אינו מתאפשר, הדרישה היא ללמדם בסמסטר הראשון במקביל לקורסי החובה.

2. קורסי חובה

תאוריה מיקרו כלכלה אי	6	ש"ס	ד"מ:	קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים ואלגברה לינארית (במקביל)
תאוריה מיקרו כלכלה בי	5	ש"ס	ד"מ:	תאוריה מיקרו אי
תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור	4	ש"ס		
תאוריה מאקרו כלכלית של משק פתוח	1.5	ש"ס		
מדיניות מאקרו כלכלית	2.5	ש"ס		
תאוריה מאקרו כלכלית – השלמות	1.5	ש"ס		
אקונומטריקה אי	4	ש"ס		
אקונומטריקה בי	4	ש"ס		

את קורסי החובה מומלץ להשלים בשנת הלימודים הראשונה.

בסמסטר הראשון ללימודים התלמיד ילמד "תאוריה מיקרו כלכלה אי", "מדיניות מאקרו כלכלית" ו"אקונומטריקה אי". קורסים נוספים בסמסטר זה ניתן ללמוד רק בביה"ס לכלכלה.

3. קורסי בחירה
שתלמיד י המסלו ל ילמד ו 9 שעו ת בחירה , מתוכן 6 שעו ת לפחו ת בארו ת מההתמחויות[1] (סדנה אחת והתיזה גם הן צריכות להיות בתחום ההתמחות). קיימת אפשרות לבחור בהתמחות כללית, בה התלמיד בוחר קורסי בחירה מהתמחויות שונות.

רשימת קורסי הבחירה לפי ההתמחויות בשני הסמסטרים מופיעה בעמ' 101.

4. סדנאות
סדנה בתאוריה
סדנה במאקרו - משחר בינלאומי
סדנה בכלכלת עבודה
סדנה במימון ציבורי
סדנה במיקרו כלכלה יישומית
לא ניתן להמיר קורס בסדנה או להיפך. דרישה מוקדמת לסדנאות הם כל קורסי החובה. על התלמיד להשתתף למחות ב-80% מפגישות הסדנה ולכתוב במשך הסמסטר עבודה קצרה על נושא ספציפי, בתיאום עם מורי הסדנה.

5. עבודת גמר
כל תלמיד חייב להגיש עבודת גמר במתכונת של חיבור מדעי אשר תוצג בסמינר במסגרת ביה"ס (מומלץ במסגרת אחת הסדנאות). העבודה תבוצע בהדרכה של חבר סגל ביה"ס לכלכלה. מומלץ לתלמידים המעוניינים להמשיך לתואר שלישי לשלב את עבודת הגמר עם הצעת המחקר לתואר שלישי.

ציון גמר
ציון הגמר ייקבע לפי המשקלות הבאים:
א. עבודת הגמר, 30%.
ב. קורסים וסדנאות בהתאם למשקלם בשעות סמסטריאליות, 70%.

II. מסלול המוסמך בכלכלה (הלא מחקרי)

משך הלימודים הוא שנתיים. הסמסטר הראשון מוקדש להרחבת הבסיס התאורטי. מכסת שעות הלימוד המינימלית לתואר היא 45.5 ש"ס לפי הפירוט להלן:

חובות התלמיד

דרישות מוקדמות במתמטיקה		
קורסי חובה	15.5	ש"ס
קורסי בחירה	27	ש"ס
עמידה בסמינריונית למ.א.	3	ש"ס
בחינת גמר		

1. דרישות מוקדמות במתמטיקה
הדרישות כוללות 2 קורסים: קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים ואלגברה לינארית. שני הקורסים ניתנים בכל קיץ במידת האפשר. מומלץ לתלמידים ללמוד אותם בקיץ שלפני תחילת לימודי התואר השני. אם הדבר אינו מתאפשר, הדרישה היא ללמדם בסמסטר הראשון במקביל לקורסי החובה.

---

[1] בהתמחות בכלכלה פיננסית לא ניתן ללמוד יותר מ-4 שעות בחירה בפקולטה לניהול ללא אישור מפורש של ראש התכנית.

2. קורסי חובה

תאוריה מיקרו כלכלה א'	6	ש"ס	ד"מ: קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים ואלגברה לינארית (במקביל)
תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור	4	ש"ס	
תאוריה מאקרו כלכלית של משק פתוח	1.5	ש"ס	
אקונומטריקה א'	4	ש"ס	

בסמסטר הראשון ללימודים התלמיד ילמד "תאוריה מיקרו כלכלה א'", ו"אקונומטריקה א'". *קורסים נוספים בסמסטר זה ניתן ללמוד רק בביה"ס לכלכלה.*

3. קורסי בחירה

תלמידי המסלול נדרשים ב-27 שעות בחירה. 8 ש"ס לפחות מתוכן ילמדו במסגרת אחת ההתמחויות המוצעות (הסמינר גם הוא מתחום ההתמחות שנבחרה). קיימת אפשרות לבחור בהתמחות כללית בה התלמיד בוחר קורסים מהתמחויות שונות.

א. על התלמיד לבחור את קורסי הבחירה מתוך רשימת קורסי הבחירה המתפרסמת בעמוד 101. *מתוכם, חובה לכתור ב-2 ש"ס מתוך הקורסים הניתנים ע"י מדצים אורחים מחו"ל.*

ב. *במסגרת שעות הבחירה יכול תלמיד בהתמחות בכלכלה פיננסית ללמוד בפקולטה* לניהול עד היקף של 14 ש"ס. השעות בקורסים בפקולטה לניהול יחושבו בדלקמן: 1 *ש"ס שווה 1.5 ש"ס.* תלמידים בהתמחויות האחרות יבקשו אישור מראש תכנית המ.א. לגבי כל קורס בנפרד, עד היקף של 4 ש"ס.

ג. לימודים בפקולטות אחרות או בחוגים אחרים בפקולטה למדעי החברה יוכרו למניין השעות לתואר רק באישור מראש של ראש התכנית.

4. עבודה סמינריונית למ.א.

התלמיד יכין עבודה סמינריונית לאחר סיום קורסי החובה. העבודה תיעשה במסגרת אחד *הסמינרים המוחבים, המודרכים על ידי חבר סגל ביה"ס לכלכלה* מתוך הרשימה המוצעת לתלמידי התואר הראשון מדי סמסטר. יש לבחור בסמינר שנושאו קרוב ככל האפשר להתמחות בה בחר התלמיד.

5. בחינת גמר

תלמיד בתכנית המוסמך חייב לעמוד בבחינת גמר עם סיום כל יתר חובותיו בביה"ס.

ציון גמר

ציון הגמר ייקבע בהתאם למשקל הקורסים והעבודה הסמינריונית בשעות סמסטריאליות.

רשימת קורסי הבחירה לפי ההתמחויות בשני הסמסטרים:

מאקרו כלכלה

שם הקורס	שם המרצה	ש"ס	דרישות מוקדמות
סמסטר א'			
כלכלה מדינית ובחירת מדיניות	פרופ' אלכס צוקרמן	3	
כנקים מרכזיים ואמינות	פרופ' אלכס צוקרמן	3	
Topics in Political Economy[1]	Prof. Gilat Levy	1	
סמסטר ב'			
דינמיקה של חלוקת הכנסות	פרופ' דני צידון	2	תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור, תאוריה מאקרו כלכלית של משק פתוח
נושאים נבחרים בצמיחה כלכלית	פרופ' אלחנן הלפמן	2	תאוריה מיקרו כלכלה א', תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור, תאוריה מאקרו כלכלית של משק פתוח
"International Monetary Economics: Theory and History in the 19th and 20th Centuries"	פרופ' גיון פלנדרס	3	כל קורסי החובה למ.א.
משברי מטבע ודיסאינפלציה	פרופ' ניסן לויתן	2	
מודלים דינמיים בכלכלה	פרופ' יצחק זילכה	2	
Topics in Asset Pricing[1]	Prof. Amir Yaron	1	

תאוריה כלכלית

שם הקורס	שם המרצה	ש"ס	דרישות מוקדמות
סמסטר א'			
General Equilibrium Analysis of Financial Markets[1]	Prof. Atsushi Kajii	1	
Topics in Political Economy[1]	Prof. Gilat Levy	1	
מבוא לתורת המכרזים[1]	פרופ' עדי קרני	1	
סמסטר ב'			
מודלים דינמיים בכלכלה	פרופ' יצחק זילכה	2	תאוריות מיקרו כלכלה א'
Topics in Evolution and Learning[1]	Prof. Dana Heller	1	
כלכלה ואבולוציה[1]	פרופ' אבנר שקד	1	

[1] קורס אורח הניתן באופן מרוכז.

מיקרו כלכלה יישומית

שם הקורס	שם המרצה	ש"ס	דרישות מוקדמות
סמסטר א'			
כלכלת עבודה	פרופ' יורם וייס	3	תאוריה מיקרו כלכלה א', אקונומטריקה א'
ארגון תעשייתי	פרופ' חיים פרשטמן	3	
כלכלה אורבנית	פרופ' דוד פינס	2	
Topics in Empirical Industrial Organization[1]	Prof. Ariel Pakes	1	
סמסטר ב'			
כלכלת משפחה	פרופ' יורם וייס	2	תאוריה מיקרו כלכלה א', אקונומטריקה א'
כלכלה וסוציולוגיה	פרופ' חיים פרשטמן	2	תאוריה מיקרו כלכלה א'
כלכלה ציבורית	פרופ' איתן ששינסקי	2	
סוגיות בכלכלת ישראל	ד"ר אלי שניא פרופ' צבי זוסמן	2	קורסי חובה סמסטר א'

כלכלה פיננסית

התמחות זו מאפשרת לשלב קורסים של ביה"ס לכלכלה עם קורסים מהפקולטה לניהול במגמת מימון-חשבונאות. תלמיד חייב ללמוד לפחות 4 ש"ס מהקורסים המוצעים במסגרת ביה"ס לכלכלה, לא יותר מ-14 ש"ס בניהול במסלול הלא מחקרי ולא יותר מ-4 ש"ס בניהול במסלול המחקרי. להלן ההפריט ממנו רשאי התלמיד לבחור קורסים:

שם הקורס	שם המרצה	ש"ס	דרישות מוקדמות
סמסטר א'			
שוקי הון וביטוח	ד"ר עובד יושע	3	תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור, תאוריה מאקרו כלכלית של משק פתוח, תאוריה מיקרו כלכלה א'
General Equilibrium Analysis of Financial Markets[1]	*Prof. Atsushi Kajii*	1	
סמסטר ב'			
נושאים בשוקי הון	ד"ר עובד יושע	2	שוקי הון וביטוח
Topics in Asset Pricing[1]	Prof. Amir Yaron	1	
The Economics of Bankruptcy[1]	Prof. Francesca Cornelli *Prof. Leonardo Felli*	1	
קורסים בפקולטה לניהול			
יסודות המימון[2]		2 נ"ס	
תורת ההשקעות וניתוח ניירות ערך[2,3]		2 נ"ס	
קורסים מתקדמים בהתמחות מימון-חשבונאות[4]			

---

1 קורס אורח הניתן באופן מרוכז.

2 קורס זה ניתן על-פי רוב בכל אחד מהסמסטרים, כולל עונת לימודי הקיץ.

3 ד"ם לקורס: עמידה בתנאי הכניסה *להתמחות בכלכלה פיננסית* נפי שייקבעו מידי שנה על ידי ראש תכנית המ.א. וציון 75 לפחות בקורס "יסודות המימון א'+ב'".

4 קורסים אלה משתנים מסמסטר לסמסטר. רשימה מעודכנת הכוללת ד"ם לכל קורס תימצא במזכירות תואר שני. רק קורסים אלה ייחשבו במניין השעות לתואר. סמינרים לדוקטורנטים המופיעים ברשימה יוכרו כקורסים.

קורסים כלליים

שם הקורס	שם המרצה	ש"ס	דרישות מוקדמות
סמסטר א'			
קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים	ד"ר אילון סולן	4	
נושאים בהסטוריה כלכלית[1]	פרופ' אבנר גרייף	1	
יישומי מחשב אקונומטריים	גב' אסנת ליפשיץ		קורס שירות
סמסטר ב'			
קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים	ד"ר אילון סולן	4	

[1] קורס אורח ניתן באופן מרוכז.

III. תכנית המוסמך במשפט וכלכלה

תכנית הלימודים במשפט וכלכלה משותפת לפקולטה למשפטים ולביה"ס לכלכלה ומיועדת לבוגרי תואר ראשון, במשפטים ובכלכלה, המבקשים להמשיך ולהעשיר את ידיעותיהם בשני התחומים ולהתמקד במשפט מסחרי ובקשר וביחסי הגומלין שבין תורת המשפט לכלכלה.

על תלמידי התכנית לעמוד בהתחייבויות אקדמיות הן בפקולטה למשפטים והן בביה"ס לכלכלה. משך הלימודים הוא שנתיים.

מספר שעות הסמינריונים והקורסים אותם ילמדו תלמידי התכנית הינו 36 ש"ס, מתוכן 18 ש"ס במסגרת הפקולטה למשפטים, הכוללים קורסי העשרה משפטית כללית, מקצועות אינטרדיסציפלינריים ומקצועות בחירה וסמינריונים, וכן 22.5 ש"ס בביה"ס לכלכלה.
השנה הראשונה בלימודי הכלכלה מוקדשת להרחבת הבסיס התאורטי, השנה השניה מיועדת לקדם את התלמידים לגבולות הידע בתחום הלימוד שבו בחרו.

חובות התלמיד במסגרת ביה"ס לכלכלה

דרישות מוקדמות במתמטיקה		
קורסי חובה	15.5	ש"ס
קורסים מתקדמים	7	ש"ס (ראה תכנית המוסמך המחקרי)
עבודת גמר		במסגרת כלכלה או משפטים

1. דרישות מוקדמות במתמטיקה
הדרישות כוללות 2 קורסים: קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים ואלגברה לינארית. שני הקורסים ניתנים בכל קיץ. מומלץ לתלמידים ללמוד אותם בקיץ שלפני תחילת לימודי התואר השני אם הדבר אינו מתאפשר, הדרישה היא ללמדם בסמטר הראשון במקביל לקורסי החובה.

2. קורסי חובה

תאוריה מיקרו כלכלה א'	6	ש"ס
תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור	4	ש"ס
תאוריה מאקרו כלכלית של משק פתוח	1.5	ש"ס
אקונומטריקה א'	4	ש"ס

חובות התלמיד במסגרת הפקולטה למשפטים

על התלמיד לבחור את מערך לימודיו במשפטים מבין חטיבות הלימוד הבאות ובהתאם למינימום השעות הנקובות:

קורסי העשרה (שיעורי העשרה משפטית מסחרית	4-6 ש"ס
סמינריונים	6-8 ש"ס
מקצועות בחירה	6-8 ש"ס

3. עבודת הגמר
כל תלמיד חייב להגיש עבודת גמר במתכונת של חיבור מדעי. התלמיד רשאי לבחור להגיש עבודת גמר בפקולטה למשפטים או בביה"ס לכלכלה. תלמיד שבחר לעשות את עבודת הגמר בכלכלה יבצע את העבודה בהדרכה של חבר סגל ביה"ס לכלכלה. היקף העבודה לא יעלה על 80 עמודים מודפסים.

תכנית לימודים לתואר שלישי

מטרת הלימודים

להכשיר חוקרים עצמאיים בנושאי כלכלה על מנת שיוכלו להשתלב במסגרות אקדמיות ולא אקדמיות.

הגשת מועמדות

דשאים להגיש מועמדות לתואר שלישי בביה"ס לכלכלה:

- תלמידים הזכאים לתואר "מוסמך אוניברסיטה" בכלכלה בציון משוקלל של 85 לפחות ושהכינו עבודת גמר שציונה 85 לפחות.
- תלמידים בעלי תואר "מוסמך אוניברסיטה" בציון משוקלל של 85 לפחות שלמדו במסלול ללא עבודת גמר. תלמידים אלו יידרשו בתנאים השלמות הכפופה להחלטת הוועדה לתארים מתקדמים. ככלל, תכלול תכנית ההשלמות את חובות המסלול המחקרי לתואר מוסמך וכן עבודה השקולה לעבודת גמר.
- תלמידים שלימודיהם לתואר מוסמך היו בתחום דיסציפלינרי אחר, יידרשו למלא חובות השלמה על פי הנחיות הוועדה לתארים מתקדמים.

נוהל קבלת תלמידי מחקר

תלמיד המבקש להתקבל ללימודי תואר שלישי יפנה למזכירות תארים מתקדמים, במזכירות ביה"ס לכלכלה. המועמד יקבל טפסים והנחיות כתובות לגבי החומר שעליו להגיש לוועדה לתארים מתקדמים.

ניתן להירשם לתואר שלישי בכל עת.

הדיון בבקשות הקבלה יתקיים כדלהלן:

- בקשות לתחילת לימודים בסמסטר א':
- רק בקשות שמולאו בשלמותן עד 1 באפריל יידונו. החלטות יפורסמו עד 15 במאי. דיון בחריגים יתבצע בסוף הקיץ. תלמיד המאחר בהרשמה פוגע בסיכויו לקבל תמיכה כספית בשנה הבאה.
- בקשות לתחילת לימודים בסמסטר ב':

רק בקשות שמולאו בשלמותן עד 1 בנובמבר יידונו. החלטות יפורסמו עד 15 בינואר. הסיכוי לקבל תמיכה כספית כבר החל מסמסטר ב' של השנה בה נרשם התלמיד נמוך.

תמיכה כספית בתלמידי תואר שלישי

תלמידי מחקר המקדישים "זמן מלא" ללימודים ולמחקר יקבלו סיוע בעדיפות ראשונה. היקף הסיוע ייקבע כל שנה מחדש. לתלמידים במעמד זה תוענק מלגת קיום מלאה ועוד כמה עשרות אחוזי משרת הוראה, בהתאם להישגיהם ולתקציב ביה"ס.

תלמידי מחקר המקדישים "זמן חלקי" ללימודים ולמחקר יקבלו סיוע בעדיפות שנייה. היקף הסיוע ייקבע מידי שנה. לתלמידים במעמד זה ימומן שכר הלימוד. סיוע מעבר לזה יינתן במקרים חריגים.

התקדמות סבירה במחקר מהווה תנאי הכרחי להענקת סיוע כספי. היקף הסיוע יקבע, כאמור מידי שנה, על בסיס אישי, על-ידי הוועדה לתארים מתקדמים תוך הסתמכות על חוות דעת כתובה של המנחה. תינתן עדיפות חד משמעית לתלמידים מצטיינים.

מידי שנה, (לקראת מחצית השנה האקדמית) תוגשנה בקשות לתמיכה כספית לשנה הבאה. כל תלמיד יתבקש להצהיר על מעמדו המתוכנן בשנה הבאה ("זמן מלא" או "זמן חלקי") ויתחייב להודיע על כל שינוי במעמדו.
התמיכה הכספית מוגבלת לחמש שנים בסה"כ ולא יותר משנתיים לתלמיד בשלב א'. הסיוע לתלמיד שלב א' בשנה השנייה יישקל בזהירות.

מסלול הלימודים

לאחר שהתקבל לתכנית הלימודים לתואר שלישי, התלמיד הינו "תלמיד מחקר שלב א'".
חובותיו הם:

1. לעמוד בלימודי חובה, שהם קורסים בהיקף 8 ש"ס (אלא אם הוועדה לתארים מתקדמים קבעה מכסה גבוהה יותר ולא כולל סדנאות) לפי הנחיית המנחה.
2. לעבור קורס בכתיבה מדעית באנגלית.
3. להגיש למנחה דו"ח התקדמות אחת לשנה.
4. להגיש תוך שנה אחת ולאחר שסיים את הלימודים שהוטלו עליו, הצעת מחקר בחתימת המנחה המיועד. הארכת תקופה זו טעונה אישור של הוועדה לתארים מתקדמים.
5. הוועדה רשאית לדרוש מתלמידים השתתפות בקורסים, סדנאות וכדומה בנוסף לאמור לעיל.

כל הצעות המחקר יעברו שיפוט של ביה"ס שיכלול הצגת ההצעה בסדנה פתוחה לכל חברי ביה"ס וכן המלצות בכתב של שני חברי סגל קבועים בנוסף למנחה. הצעה שתאושר ע"י ועדת ביה"ס תועבר לדיון בוועדה הפקולטטית לתואר שלישי. בעקבות המלצת ועדת הפקולטה תועבר ההצעה לאישור הוועדה האוניברסיטאית.
לאחר אישור הצעת המחקר, התלמיד עובר למעמד של "תלמיד מחקר שלב ב'".

חובות תלמיד מחקר שלב ב'

1. התלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר הדו"ח בחתימתו ויעבירו לוועדת הפקולטה.
2. על התלמיד להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבל לשלב א', כל חריגה מפרק זמן זה טעונה המלצת ועדת הפקולטה ואישור הוועדה האוניברסיטאית. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה ועדת הפקולטה אחרת והוועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.
3. התלמיד יהיה רשאי, באישור המנחה וועדת הפקולטה, לפרסם חלק ממחקרו תוך כדי ביצוע עבודת המחקר.
4. עבודת הדוקטור תוגש בשפה העברית ותכלול תקציר בשפה האנגלית, באורך של 5% מהיקפה. ועדת הפקולטה זכאית לאשר הגשת עבודת הדוקטור בשפה לועזית. במקרה זה תכלול העבודה תקציר בשפה העברית, באורך של 5% מהקפה.

תוכנית נוספים לתלמידי מחקר בשלב א' ובשלב ב'
ביה"ס מצפה מתלמיד מחקר להשתתף:

1. בסדנאות "קיץ בתל-אביב" ו"אקונומטריקה בתל-אביב" הניתנות בסמסטר הקיץ.
2. בקורסים הניתנים ע"י מרצים אורחים מחו"ל בסמסטר א' ו-ב'.
3. באופן שוטף, בסדנה בתחום המחקר.
4. באופן שוטף, בסדנאות הדוקטורנטים.
5. בסמינר המחלקתי הנערך אחת לשבוע.
6. בכנסים מדעיים המתקיימים במהלך השנה.

תיאור הקורסים

קורסי חובה

תאוריה מיקרו כלכלה א'
ברובו של הקורס נעסוק במקבל החלטות רציונלי, בתנאי ודאות ואי-ודאות. בפרט נציג את המודלים הקלאסיים של הצרכן, הפירמה ובחירה חברתית. בשאר הקורס נציג את מושג שווי המשקל התחרותי.

תאוריה מיקרו כלכלה ב'
בקורס נדון בכלכלת אינפורמציה ובתורת המשחקים, החוקרת אינטראקציה בין מספר מקבלי החלטות שמשפיעים זה על זה.

תאוריה מקרו כלכלית של משק סגור א'
הקורס יעסוק בסוגיות המרכזיות במקרו כלכלה של העת האחרונה. הדגש בקורס הוא על המבנים הלוגיים הבסיסיים המשמשים את הכלכלה המודרנית לניתוח בעיות מנקודת הראות של המשק כולו. במסגרת הקורס נדון במודלים הבאים: מודל הפרט המייצג המתכנן לאופק אינסופי, מודל הדורות החופפים, מודלים של ריבוי שווי משקל התלויים בציפיות ובהסטוריה, המודל הבסיסי של מחזורי עסקים ריאליים, המודל הבסיסי של ציפיות רציונליות, המודל הבסיסי של צמיחה מתמשכת. הקורס יעסוק הן בהיבטים ריאליים והן בהיבטים מוניטריים של התנהגותו הכלכלית של המשק.

תאוריה מאקרו כלכלית של משק פתוח
הקורס עוסק במגוון נושאים מקרו כלכליים של משקים פתוחים לתנועות הון ותנועות כספים בינלאומיות, כדלקמן: (1) שערי חליפין ניידים, קבועים, ומשברים במאזן התשלומים. (2) ההשתנות על פני זמן בשערי חליפין והפעילות הכלכלית המקומית. (3) זעזועים בחשבון השוטף ובחשבון ההון של מאזן התשלומים והשפעותיהם על הצמיחה הכלכלית. (4) היתרונות והחסרונות של הגלובליזציה בשוק ההון.

מדיניות מאקרו כלכלית
הקורס מוקדש לניתוח מדיניות מוניטרית ומדיניות פיסקלית מההיבט התאורטי, האמפירי והיישומי.

תאוריה מאקרו כלכלית - השלמות
הקורס מוקדש לניתוח אנליטי וחישובי של מודלים מאקרו-כלכליים דינמיים. שוק העבודה ושוק ההון ומשך מחזורי עסקים. משק עם עיוותים: השפעות דינמיות של שינויים בשיעורי מס הכנסה ומס תצרוכת ובהוצאות הממשלה. מיסוי אופטימלי במצב של חוסר עקיבות בהעדפות.

אקונומטריקה א'
תורה על OLS ועל הסקה עם כלים של אלגברה לינארית, אמידה תחת אילוצים לינאריים, תאוריה אסימפטוטית; אומדי ניראות מקסימלית; ריבועים פחותים "מוכללים"; אמידת מערכת של משוואות; אמידה באמצעות משתני עזר (IV's) ומשוואות סמולטניות; מודלים של בחירה דיסקרטית; סוגיות באקונומטריקה יישומית.

אקונומטריקה ב'
שימוש בשיטות אקונומטריות לניתוח שאלות כלכליות באמצעות תאוריות כלכליות, שיטות סטטיסטיות מתקדמות ונתונים. הקורס מתמקד בסדרות עיתיות והוא כולל מודלים לינאריים *הנקראים VAR, שימוש בשיטות של ניראות מקסימלית, אומדני משתני עזר ושיטת מומנטים* כללית. התלמידים יישמו את השיטות באמצעות תוכנות מחשב במחשבים אישיים (PC). עבודה מסכמת מהווה 50 אחוז מהציון. קורס בשימוש בתוכנות מחשב מוצע לתלמידים בסמסטר א'.

קורסי בחירה

סמסטר א'

ארגון תעשייתי
הקורס יעסוק בנושאים מרכזיים באירגון תעשייתי תוך התמקדות במודלים תאורטיים. *רשימת הנושאים שיכוסו במהלך הקורס כוללת: התנהגות מונופול, איכות מוצרים ופרסום*, אפליית מחירים, הגבלים אנכיים, תחרות בין מעטים, Tacit collusion, גיוון מוצרים, מודלים של תחרות אסטרטגית, ומודלים של השקעה במחקר ופיתוח.

כלכלה מדינית ובחירת מדיניות
הקורס עוסק במודלים פורמליים של קבלת החלטות בוועדות ובבחירות המוניות של מידע מלא ובמצבים של מידע חלקי ופרטי. חלק מהקורס עוסק בבחירת מדיניות כלכלית בעיקר בתחום התקציבי.

כלכלת עבודה
דרישות מוקדמות: תאוריה מיקרו כלכלה א', אקונומטריקה א'
היצע עבודה ע"פ זמן ומחזור העסקים. השקעה בהון אנושי, חוזי עבודה, קביעת שכר, ותמריצים. חיפוש, אבטלה והתפלגות השכר, כישורים, מיון עובדים ובחירת מקצוע.

קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים
מטרת הקורס היא ליצור נגישות לכלים מתימטיים בסיסיים בהם משתמשים בתחומים רבים בכלכלה.
נושאים: (1) מרחבים מטריים, מושגי רציפות להתאמות, משפטי נקודת שבת. (2) מרחבי הסתברות ומשתנים מקריים, מושגי התכנסות של משתנים מקריים, משפט המספרים הגדולים. (3) קבוצות קמורות ומשפטי הפרדה, פונקציות קואזי-קעורות. (4) אופטימיזציה עם אילוצים (משפטי Kuhn-Tucker), דואליות בתכנות לינארי, משפט הפונקציות הסתומות. (5) מבוא למשוואות דיפרנציאליות, חשבון וריאציות, בקרה אופטימלית. (6) יישומים של הכלים הנ"ל לשווקים תחרותיים, תורת המשחקים, בעיות במימון, ביטוח.

שוקי הון וביטוח
הקורס עוסק בניתוח תפקידיו של שוק ההון. שאלה שתעמוד במרכז הדיון היא יעילותם *היחסית של שוקי הון המבוססים על בורסה חזקה לעומת שוקי הון המבוססים על מתווכים* פיננסיים חזקים, כגון בנקים, במילוי התפקידים השונים. הניתוח הינו ברובו תאורטי, אולם יוקדש זמן להיבטים אמפיריים ומוסדיים. בסוף הקורס יוקדש מעט זמן לדיון בשוקי ביטוח.

יישומי מחשב אקונומטריים
מטרת הקורס לחשוף את התלמידים ולתרגלם בשימוש בתוכנות סטטיסטיות ומתמטיות מתקדמות אשר משמשות בניתוח ואמידה של מודלים כלכליים. בחלק הראשון של הקורס תתורגל עבודה בתוכנות הסטטיסטיות: Eviews ברמה מתקדמת וכן שימוש בתוכנת ה- Stata (כולל תיכנות). החלק השני של הקורס יתמקד בתוכנת ה- Gauss (אמידת ניראות מקסימלית).

כלכלה אורבנית

מטרת הקורס היא להציג ולנתח את הסוגיות הכלכליות המרכזיות הקשורות בפיזור האוכלוסייה ואת הבסיס התאורטי למחלקות בקשר לצורך במדיניות פיזור האוכלוסייה ואופייה. לאחר סקירה של המדיניות הקיימת בארצות השונות מתרכז הדיון בקורס בשאלות הבאות: (א) כיצד נקבעת בשוק התפלגות האוכלוסייה בין מרכזים אורבנים? (ב) האם ההתפלגות הנקבעת בשוק יעילה? (ג) אם ההתפלגות אינה יעילה, מה הם הגורמים לכך ובמיוחד: האם וכיצד תורמת ההשפעות החיצוניות לכשל השוק? (ד) האם דרושה מדיניות פיזור אוכלוסיה או שניתן להסתפק בהפנמה של ההשפעות החיצוניות? (ה) האם כוחות השוק נוטים לדרבן ריכוזיות אורבנית מופרזת המחייבת מדיניות המכוונת להגדיל את פיזור האוכלוסייה?

בנקים מרכזיים ואמינות

קורס זה מתמקד בספרות חדשה המנסה להבין את התנהגותם של בנקים מרכזיים במסגרת שבה המדיניות המוניטרית מתגבשת כתוצאה מאינטראקציה אסטרטגית בין הבנק המרכזי לבין הפרטים או האיגודים במשק. בחינה זו נעשית בשני משטרים אלטרנטיביים. מצב של מידע מלא שבו יש לציבור ולבנק המרכזי אותו מידע בכל נקודות זמן ומצב של מידע חלקי שבו יש לבנק המרכזי יתרון כלשהו במידע. להלן דוגמאות של נושאים ספציפיים: מניעים שונים להרחבה מוניטרית כגון תעסוקה, מס אינפלציה ומאזן תשלומים. אי ודאות לגבי יכולת ההתחייבות ומטרות הבנק המרכזי, איתותים, מושגי אמינות שונים, עצמאות בנקים מרכזיים והשלכותיה, דרגת העמימות האופטימלית.

מבוא לתורת המכרזים

דרישה מוקדמת: ידע בסיסי בתורת המשחקים

סקירת מודלים חליפיים של מכרזים. דיון מפורט במבנה האינפורמציה במכרזים מטיפוס ערך פרטי בלתי תלוי, ערך משותף, ומודל משולב. ניתוח ההשלכות של מבנה האינפורמציה על ההתנהגות והתוצאות במודלים מסוג מכרז אנגלי, מכרז הולנדי, ומכרזים סגורים. יאוזכרו יישומים של מכרזים כאמצעי להקצאת מקורות.

Topics in Political Economy **Prof. Gilat Levy**

In this course we will analyze the political process using game theoretic models, while emphasizing the role of asymmetric information. We will analyze voting models, models of political participation and interest groups, the role of parties and party formation, and decision making in legislatures.

General Equilibrium Analysis of Financial Markets **Prof. Atsushi Kajii**

This course concerns the foundation of the competitive market analysis. After a few lectures on basic properties of abstract competitive market models, selected topics on general equilibrium models with financial markets will be covered. The topics include: sunspot equilibria, option markets, capital asset pricing. Prerequisite: intermediate/ advanced level microeconomics and calculus.

Economic History **Prof. Avner Greif**

This course has two parts. The first will provide a short introduction to general trends in European Economic History from the fall of the Roman Empire to the twentieth century. The discussion will highlight, in particular, the process through which the institutional foundations of the European economy were laid after the fall of the Roman Empire. The second part of the course will examine recent developments in studying the role of institutions in fostering economic growth in European economic history.

Topics in Empirical Industrial Organization **Prof. Ariel Pakes**

Professor Pakes' course will provide a framework for applied and empirical analysis in I.O. There will be lectures on: (i) estimating production functions and using the estimates to analyze productivity movements, (ii) estimating demand systems and using the estimates to generate price elasticities and estimated values for new goods, (iii) static equilibrium analysis given cost and demand systems and its application to merger analysis, (iv) dynamic analysis of single agent I.O. problems, and (v) dynamic analysis of multi-agent I.O. problems. The latter will focus on both numerical analysis of the equilibrium from Markov perfect models and on estimation algorithms based on dynamic *considerations.*

סמסטר ב'

דינמיקה של חלוקת הכנסות
הקורס דן בקשר הדו-כיווני בין חלוקת ההכנסות במשקים לתהליך הצמיחה תוך שימת דגש על ההליכים של חלוקה מחדש של הכנסות על תהליכים המביאים לריבוד חברתי ועל ההשלכות שיש לריבוד חברתי על צמיחה וחלוקת הכנסות.

כלכלה וסוציולוגיה
כלכלה וסוציולוגיה התפתחו במשך השנים כשתי דיסיפלינות שונות השונות אחת מן השניה מנקודת היסוד של מהותו של האדם ופשר התנהגותו. בקורס נעסוק בנקודות המגעות לקשר את שתי הדיסיפלינות הללו. מצד אחד נדון במודלים כלכליים בהם הפרטים ממכסמים את מעמדם בחברה ומצד שני נעסוק בקביעה אנדוגנית של העדפות, בפרט העדפות חברתיות.

כלכלת משפחה
שיקולים כלכליים בהחלטות הנישואים. קבלת החלטות במסגרת המשפחה. שוק הנישואים, התאמה וחיפוש. גירושים והשפעתם הכלכלית. יחסים בין דוריים.

נושאים בשוקי הון
השנה יעסוק הקורס ברפורמה בשוק ההון ובמערכת הבנקאות בישראל. הדגש יהיה אמפירי. במסגרת הקורס ניתן, בנוסף לדרישות הקורס, לכתוב עבודה סמינריונית למ.א. יש לתאם זאת עם המורה, רצוי בתחילת הסמסטר.

סוגיות בכלכלת ישראל
דרישות מוקדמות: מדיניות מאקרו כלכלית, תאוריה מיקרו כלכלה א', אקונומטריקה א'
הקורס יעסוק במגוון נושאים הקשורים לכלכלת ישראל בתחומי המאקרו והמיקרו כאחד. הקורס יתקיים במתכונת של סדנה. במהלך הסמסטר יכינו התלמידים בזוגות עבודה בנושא שיבחרו באישור ובהנחיית מורי הקורס, אותה יציגו בפני תלמידי הקורס בחלקו השני של הסמסטר. בחלק הראשון, במקביל לבחירת הנושאים ותחילת העבודה עליהם, יוקדשו השיעורים להרצאות אורח בהן יוצגו עבודות מחקר בכלכלת ישראל.

נושאים נבחרים בצמיחה כלכלית
הקורס יעסוק בתורת הצמיחה המודרנית ויישומיה הרבים. אחרי סקירת השימושים במודל של Solow, תידון צמיחה שמבוססת על הון אנושי וחדשנות טכנולוגית. כמו כן יידונו קשרי הגומלין בין תהליכי צמיחה של מדינות שונות, מפותחות ומתפתחות כאחת.

מודלים דינמיים בכלכלה
משפט המקסימום, המילטוניאן ויסודות של בקרה אופטימלית אופטימיזציה על פני זמן במקרה הדיסקרטי, שימושים למודלים דינמיים של השקעה תצרוכת וחסכון על פני זמן, תכנון דינמי ושימושיו בכלכלה.

כלכלה ציבורית
כשלי שוק: יתרונות לגודל ומונופולים טבעיים, פקוח על מונופולים, סטיות מתמחיר שולי ע"י חברות ציבוריות, תמחיר עומס-שיא; השפעות חיצוניות ומיסוי מתקן, מוצרים ציבוריים (גילוי העדפות הצרכנים, ייצור פרטי), שער הנכיון האופטימלי להשקעות ממשלה; תורת המיסוי: נטל-עודף, מסי עקיפין אופטימליים, מיסוי רווחים והתחלקות הכנסות: מס הכנסה אופטימלי, מערכות ביטוח לאומי והשפעותיהן.

כלכלה ואבולוציה
על מנת לפתור בעיות עקרוניות בתורת המשחקים פנתה התאוריה לביולוגיה ושאלה רעיונות מתורת האבולוציה.
הקורס יציג את התפתחות הרעיונות הללו ודרך שימושם בתורת המשחקים ובכלכלה.
הקורס יקיף מושגי יציבות של פתרונות אבולוציוניים, מודלים אבולוציוניים כמכשיר לבחירת שווי משקל ואינטרפרטציות אבולוציונית לתוצאות של ניסויים בתורת המשחקים.
להבנת הקורס נדרש ידע מסוים בתורת המשחקים.

משברי מטבע ודיסאינפלציה
הקורס יכלול דיון בספרות התאורטית והאמפירית שהתפתחה בעקבות משברי המטבע בשנים האחרונות. כמו כן נדון באסטרטגיות שונות שננקטו בתכניות להורדת אינפלציה; למשל אסטרטגיות שהתבססו על עוגן של שער חליפין או על עוגן מוניטרי.

International Monetary Economics - Theory and History in the 19th and 20th Centuries

הקורס יינתן בעברית.

The course treats highlights in the development of international monetary theory and ties them in with the development and growth of institutions in the 19th and first half of the 20th centuries. The intervals of floating exchange rates within the framework of generally fixed exchange rates under the gold standard and - later - the Bretton Woods system - are the background for discussion of monetary debates at the time. The parallels between the earlier debates (Ricardo, the Bullion Report) and the later views (the Monetary Approach to the Balance of Payments developed initially by Frenkel and Johnson) in similar historical environments; and the parallels between the full-fledged gold standard (up to 1914) and the later Bretton Woods system (up to 1973) are studied.

Topics in Asset Pricing ***Prof. Amir Yaron***
The main goal of this course is a fundamental understanding of the theory of valuation in financial markets. The course covers the following topics: (1) no-arbitrage, pricing kernel and asset prices, (2) dynamic economic models of asset prices, (3) unconditional, conditional and nonparametric tests of asset pricing theories, (4) asset prices in models with heterogeneous agents—theory and computations.

The Economics of Bankruptcy **Prof. Francesca Cornelli & Prof. Leonardo Feilli**
The restructuring of a bankrupt company often entails the sale of such company. A number of inefficiencies may be associated with the transfer to control of a company in bankruptcy. This course first explores these inefficiencies. Then it proceeds to analyze, from a theoretical view point, current bankruptcy procedures in the US and UK and try to suggest a way to devise an optimal Bankruptcy procedure. The course concludes with a suggestion of a way to sell the company that maximizes the creditors' proceeds. We argue that this way to sell a bankrupt company reduces some of the inefficiencies derived in the first part of the course.

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס

תואר ראשון

סמסטר א'

קורסי חובה

1009.1000		**הדרכה בספרייה**			
		פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי			
1011.1102		**יסודות הכלכלה**			ש'+ת'
.01	שיעור:	ב'	14-12	אולם בר שירה	פרופ' י. גלבוע
		קבוצות תרגיל:			
.02		ב'	12-10	108	מר ע. ניר
		ג'	12-10	108	
.03		ג'	20-18	204	גב' ק. ריזל
		ח'	16-14	104	
.04		ב'	12-10	208	גב' ג. עופר
		ד'	14-12	206	
.05		ב'	20-18	108	ד"ר מ. גוטליבובסקי
		ח'	18-16	108	
.06		ג'	14-12	110 דן דוד	מר י. יחזקאל
		ה'	14-12	108	
.07		ב'	16-14	108	מר כ. גליל
		ד'	18-16	208	
.08		ב'	18-16	108	מר א. קוזניץ
		ד'	16-14	104	
1011.1108		**מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'**			ש'+ת'
.01	שיעור:	ב'	16-14	210	מר י. פרמוט
.02	תרגיל:	ג'	14-12	103	גב' ל. הדני
.03	תרגיל:	ג'	18-16	107	גב' ל. הדני
.04	שיעור:	ג'	16-14	110 דן דוד	ד"ר א. רביב
.05	תרגיל:	א'	16-14	105	מר נ. הלמן
.06	תרגיל:	ג'	12-10	107	מר נ. הלמן
.07	שיעור:	ד'	14-12	001	גב' נ. מושקוביץ
.08	תרגיל:	א'	16-14	103	גב' ס. לוי
.09	תרגיל:	א'	18-16	106	גב' ס. לוי
.10	שיעור:	ד'	16-14	004	גב' נ. מושקוביץ
.11	תרגיל:	א'	20-18	208	מר נ. הלמן
.12	תרגיל:	ג'	16-14	207	מר נ. הלמן

1011.1109	**מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'**				ש'+ת'
.01 שיעור:	א'	18-16	110	דן דוד	ד"ר י. דיין
.02 תרגיל:	ד'	10-8	208		מר ד. יקותיאלי
.03 תרגיל:	ד'	18-16	יפורסם		מר ד. יקותיאלי
.04 שיעור:	ה'	14-12	110	דן דוד	מר פ. אברמוביץ
.05 תרגיל:	ד'	12-10	004		מר ד. יקותיאלי
1011.1110	**מתמטיקה לכלכלנים א'**				שו"ת
.01	ב'	12-10	003		מר י. כהן
	ה'	12-10	210		
.02	ב'	18-16	110	דן דוד	מר ר. הדני
	ד'	18-16	004		
.03	ב'	10-8	204		ד"ר י. סטנציסקו
	ד'	10-8	204		
.04	א'	12-10	110	דן דוד	מר י. אידלמן
	ד'	12-10	204		
1011.1112.01	**מתמטיקה לכלכלנים ב'**				שו"ת
	ב'	10-8	210		מר י. כהן
	ה'	10-8	210		מר י. כהן
1011.2103	**מיקרו כלכלה א'**				ש'
.01	א'	11-8	201		פרופ' א. צדקה
.02	ד'	16-13	יפורסם		פרופ' ד. פינס
1011.2500	**חשבונאות לכלכלנים**				שו"ת
.01	א'	14-12	110	דן דוד	ד"ר י. אינגבר
.02	ה'	16-14	110	דן דוד	ד"ר י. אינגבר
1011.2102	**מאקרו כלכלה א'**				שו"ת
.01	ד'	11-8	210		ד"ר ח. לובין
.02	א'	12-9	110		גב' א. בלזם
.03	ג'	11-8	004		מר א. לוי
1011.2104	**מיקרו כלכלה ב'**				שו"ת
.01	א'	12-10	210		פרופ' ח. פרשטמן
	ג'	12-10	003		
.02	ב'	12-10	204		ד"ר ד. פרנקל
	ד'	12-10	110		
.03	א'	16-14	101		ד"ר א. שגיא
	ג'	16-14	201		
1011.2105	**מאקרו כלכלה ב'**				שו"ת
.01	ה'	16-13	208		ד"ר ד. בן דוד
.02	ג'	11-8	110		ד"ר ח. לובין

1011.2106	**מבוא לאקונומטריקה**			שו"ת
.01	ב'	10-8	003	ד"ר א. שוורץ
	ד'	10-8	003	
.02	ב'	12-10	110 דן דוד	פרופ' צ. אקשטיין
	ה'	12-10	110	
1011.2109	**מיקרו כלכלה ג'**			שו"ת
.01	ג'	14-11	110	ד"ר ד. וטשטיין
.02	א'	17-14	201	פרופ' א. צדקה

קורסי בחירה

קבוצה א'

1011.3132.01	**מבוא לתורת המשחקים**			שו"ת
	ג'	18-15	003	ד"ר א. בן פורת
1011.3476.01	**כלכלת ביטוח**			שו"ת
	ד'	12-10	104	פרופ' י. זילכה
1011.3301.01	**מימון ציבורי**			שו"ת
	ב'	16-13	001	ד"ר ד. פרנקל
1011.3333.01	**מאקרו כלכלה בינלאומית**			שו"ת
	א'	12-9	003	פרופ' א. רזין
1011.3351.01	**מבוא לכלכלת עבודה**			שו"ת
	ד'	16-13	003	ד"ר א. שוורץ

קבוצה ב'

1011.3450.01	**כלכלת פיתוח**			שו"ת
	ג'	14-12	001	ד"ר ה. רפפורט
1011.3556.01	**כלכלת תחבורה**			שו"ת
	ה'	13-10	103	פרופ' י. ברכמן
1011.3363.01	**מבוא למימון**			שו"ת
	ה'	20-18	201	ד"ר א. בלס
1011.4605	**קורס מתקדם במתמטיקה**			ש'+ת'
.01 שיעור:	ה'	18-15	יפורסם	ד"ר א. סולן
.02 תרגיל:	א'	19-18	208	מר ג. צדקה

קורסים חלופיים לכלכלת ישראל

1011.3321.01	**בנקאות בישראל: תאוריה ויישום**			שו"ת
	ב'	10-8	110	ד"ר י. בנימיני
1011.3146.01	**שווקים עתידיים ואופציות**			שו"ת
	ג'	11-8	יפורסם	ד"ר ר. אלדור

1011.3560 **סמינריון רגיל**

.01	**סמינר בתאוריה**			
	ג'	20-18		ד"ר ד. וטשטיין
.02	**כלכלה מוניטרית ומערכת הבנקאות**			
	ב'	12-10		ד"ר י. בנימיני
.03	**שווקים פיננסיים וזימון**			
	ה'	18-16		ד"ר א. בלס
.04	**שווקים פיננסיים**			
	ג'	13-11		ד"ר ר. אלדור
.05	**כלכלת פיתוח**			
	ג'	12-10		ד"ר ה. רפפורט

1011.3562 **סמינריון מורחב**

.01	**כלכלת עבודה ומיקרו כלכלה**			
	ד'	16-14		פרופ' י. וייס
.02	**כלכלה אורבנית וזימון ציבורי**			
	ב'	12-10		פרופ' ד. פינס
.03	**כלכלת ישראל וכלכלת השלום**			
	ג'	14-12		ד"ר א. שגיא
.04	**ארגון תעשייתי**			
	ב'	17-15		פרופ' ח. פרשטמן

סמסטר ב'

קורסי חובה

1009.1000		**הדרכה בספרייה**				
		יפורסם				
1011.1102		**יסודות הכלכלה**				ש'+ת'
.09	שיעור:	ב'	14-12	208		פרופ' י. גלבוע
		קבוצות תרגיל:				
.10		א'	12-10	208		מר ר. שהרבני
		ג'	14-12	004		
.11		ג'	12-10	205		מר ב. גליקסברג
		ה'	12-10	109	דן דוד	
1011.1108		**מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'**				ש'+ת'
.13	שיעור:	א'	16-14	יפורסם		ד"ר ת. לויתן
.14	תרגיל:	ב'	16-14	208		מר נ. הלמן
.15	שיעור:	ב'	20-18	004		גב' נ. ריבק
.16	תרגיל:	ב'	18-16	208		מר נ. הלמן
1011.1109		**מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'**				ש'+ת'
.05	שיעור:	א'	19-16	110	דן דוד	ד"ר י. דיין
.06	תרגיל:	ג'	18-16	יפורסם		מר ד. יקותיאלי
.07	תרגיל:	ה'	12-10	419		מר ד. יקותיאלי
.08	שיעור:	ד'	15-12	004		גב' נ. מושקוביץ
.09	תרגיל:	א'	12-10	108		גב' נ. בק
.10	תרגיל:	א'	18-16	105		גב' מ. טריפולסקי
.11	שיעור:	ה'	14-11	110	דן דוד	מר פ. אברמוביץ
.12	תרגיל:	ג'	10-8	207		גב' ס. לוי
.13	תרגיל:	ג'	14-12	107		גב' ס. לוי
1011.1110.05		**מתמטיקה לכלכלנים א'**				שו"ת
		א'	18-16	104		מר א. בן שמואל
		ג'	18-16	110	דן דוד	
1011.1112		**מתמטיקה לכלכלנים ב'**				שו"ת
.02		ג'	16-14	110	דן דוד	מר ע. בר-לב
		ה'	18-16	110	דן דוד	
.03		א'	16-14	110	דן דוד	מר י. אוסטרובר
		ד'	17-15	110		
.04		ב'	10-8	201		מר י. כהן
		ה'	10-8	201		
.05		ב'	12-10	110	דן דוד	מר ש. גורביץ
		ד'	12-10	104		

1011.2103	**מיקרו כלכלה א'**			שי
.03	א'	11-8	201	פרופ' א. צדקה
.04	א'	17-14	201	פרופ' א. צדקה
.05	ב'	17-14	210	פרופ' ד. פינס
1011.2500	**חשבונאות לכלכלנים**			שי
.03	א'	14-12	110 דן דוד	דייר י. איינגבר
.04	ה'	16-14	110 דן דוד	דייר י. איינגבר
1011.2102	**מאקרו-כלכלה א'**			שוויית
.04	ג'	12-9	110	פרופ' צ. הרקוביץ
.05	א'	12-9	110 דן דוד	גב' א. בלזם
1011.2104	**מיקרו כלכלה ב'**			שוויית
.04	א'	16-14	יפורסם	דייר ת. בלומקין
	ה'	16-14	יפורסם	
.05	ב'	15-13	110 דן דוד	דייר ע. פוזנר
	ד'	15-13	103	
1011.2105	**מאקרו כלכלה ב'**			שוויית
.03	ה'	13-10	204	פרופ' צ. הרקוביץ
.04	ד'	11-8	110	דייר ח. לובין
1011.2106	**מבוא לאקונומטריקה**			שוויית
.03	ב'	18-16	004	דייר מ. גוטליבובסקי
	ד'	18-16	004	
.04	א'	18-16	004	פרופ' מ. טרכטנברג
	ד'	18-16	101	
1011.2109	**מיקרו כלכלה ג'**			שוויית
.03	ג'	14-11	110 דן דוד	דייר ד. וטשטיין
.04	א'	12-9	003	פרופ' י. זילכה

קורסי בחירה

קבוצה א'

1011.3115.01	**מבוא לכלכלה אורבנית**			שוויית
	ד'	12-10	004	פרופ' ד. פינס
1011.3351.02	**מבוא לכלכלת עבודה**			שוויית
	ב'	17-14	110	פרופ' י. וייס
1011.3116.01	**צמיחה כלכלית**			שוויית
	ג'	20-18	201	פרופ' ד. צידון

קבוצה ג'

1011.2804.02	**אלגברה לינארית לכלכלנים**			שו"ת
	ג'	16-14	204	ד"ר מ. רוסט
	ד'	11-9	003	
1011.3450.02	**כלכלת פיתוח**			שו"ת
	ג'	18-16	210	ד"ר ה. רפפורט
1011.3402.01	**כלכלה פוליטית**			שו"ת
	ה'	20-18	201	ד"ר ג. אפשטיין
1011.3134.01	**מבוא לשווקים פיננסיים**			שו"ת
	ה'	21-18	110	ד"ר א. בלס
1011.4605	**קורס מתקדם במתמטיקה**			ש+ת'
.03	ה'	18-15	יפורסם	ד"ר א. סולן
.04	א'	19-18	104	מר ג. צדקה

קורסים חלופיים לכלכלת ישראל

1011.3321.02	**בנקאות בישראל: תאוריה ויישום**			שו"ת
	ב'	10-8	210	ד"ר י. בנימיני
1011.3401.01	**מדיניות מוניטרית, שערי חליפין ואינפלציה בישראל**			שו"ת
	ג'	20-18	101	ד"ר ז. שיפר
1011.3486.01	**כלכלת השלום**			שו"ת
	ג'	18-16	201	ד"ר א. שגיא
1011.3461.01	**מדיניות כלכלית וחברתית בישראל**			שו"ת
	ג'	16-14	101	ד"ר י. שיינין
1011.3470.01	**סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל**			שו"ת
	ב'	16-14	101	ד"ר נ. מארק

1011.3560 **סמינריון רגיל**

.06 **כלכלה מוניטרית ומערכת הבנקאות**
ב' 12-10 ד"ר י. בנימיני

.07 **כלכלה פוליטית**
ה' 22-20 ד"ר ג. אפשטיין

.08 **כלכלת פיתוח**
ג' 20-18 ד"ר ה. רפפורט

.09 **סוגיות בכלכלת ישראל**
ב' 14-12 ד"ר נ. מארק

.10 **שווקים פיננסיים ומימון**
ה' 18-16 ד"ר א. בלס

.11 **שווקים פיננסיים**
א' 10-8 ד"ר ר. אלדור

.12 **תאוריה כלכלית**
ג' 20-18 ד"ר ד. וטשטיין

1011.3562 **סמינריון מורחב**

.06 **תאוריה כלכלית**
ג' 21-19 ד"ר א. בן פורת

.07 **כלכלת עבודה ומיקרו כלכלה**
ב' 19-17 פרופי י. וייס

.08 **כלכלת ישראל וכלכלת השלום**
ג' 14-12 ד"ר א. שגיא

תואר שני

סמסטר א'

קורסי חובה

1011.4111 .01	**תאוריה מיקרו כלכלה א'**				שי+תי
	בי	18-16	110		פרופ' י. זילכה
	די	18-16	003		פרופ' י. זילכה
.02 תרגיל:	די	20-18	210		מר כ. אליעז
1011.4116	**תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור**				שי+תי
.01 שיעור:	גי	20-17	110		פרופ' ד. ציזון
.02 תרגיל:[1]	די	16-14	110		מר ב. גליקסברג
1011.4115	**תאוריה מאקרו כלכלית של משק פתוח**[2]				שי+תי
.01 שיעור:	בי	12-10	004		פרופ' א. רזין
.02 תרגיל:	בי	16-14	110		מר ל. אזרנדט

קורסי בחירה

1011.4351.01	**כלכלת עבודה**				שו"ת
	די	18-16	106		פרופ' י. וייס
1011.4345.01	**שוקי הון וביטוח**				שו"ת
	הי	21-18	419		ד"ר ע. יושע
1011.4313.01	**בנקים מרכזיים ואמינות**				שו"ת
	גי	12-9	206		פרופ' א. צוקרמן
1011.4365.01	**כלכלה מדינית ובחירת מדיניות**				שו"ת
	די	12-9	206		פרופ' א. צוקרמן
1011.4352.01	**ארגון תעשייתי למתקדמים**				שו"ת
	א'	16-13	206		פרופ' ח. פרשטמן
1011.4357.01	**סוגיות בכלכלה אורבנית**				שו"ת
	א'	18-16	206		פרופ' ד. פינס
1011.4605	**קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים**				שו"ת
.01 שיעור:	הי	18-15	יפורסם		ד"ר א. סולן
.02 תרגיל:	בי	19-18	208		מר ג. צדקה

---

[1] התרגיל יינתן פעם בשבועיים.

[2] יינתן במשך 7 שבועות מתחילת הסמסטר.

	יישומי מחשב אקונומטריים[1]			תרגיל
	ב'	14-12	מ-005	א. ליפשיץ
1011.4344.01	מבוא לתורת המכרזים[2]			שו"ת פרופ' ע. קרני
1011.4386.01	Topics in Economic History[3]			שו"ת פרופ' א. גרייף
1011.4412.01	General Equilibrium Analysis *of Financial Markets*[4]			שו"ת
	ב'	20-18		Prof. A. Kajii
	ד'	16-14		
1011.4413.01	Topics in Political Economy[3]			שו"ת Prof. G. Levy
1011.4414.01	Topics in Empirical Industrial Organization[3]			שו"ת *Prof. A. Pakes*

סדנאות

1011.5108.01	סדנה בתאוריה כלכלית			סד'
	ג'	18-16	425	פרופ' י. גלבוע פרופ' י. זילכה ד"ר ע. פוזנר פרופ' ח. פרשטמן
1011.5001.01	סדנה כמאקרו-מסחר בינלאומי			סד'
	ה'	18-16	425	פרופ' צ. הרקוביץ ד"ר ע. יושע פרופ' א. צוקרמן פרופ' ד. צידון פרופ' א. רזין
1011.5102.01	סדנה בכלכלה ציבורית			סד'
	ב'	16-14	יפורסם	פרופ' ד. פינס ד"ר ד. פרנקל פרופ' א. צדקה ד"ר ת. בלומקין
1011.5000.01	סדנת דוקטורנטים			סד'
	א'	20-18	421	פרופ' צ. הרקוביץ

---

[1] יינתן פעם בשבועיים כקורס שירות ואינו נכלל במניין השעות לתואר.

[2] קורס מרוכז.

[3] קורס מרוכז, יינתן באנגלית.

[4] קורס מרוכז, יינתן באנגלית בתאריכים: 22.11.00-6.11.00.

סמסטר ב'

קורסי חובה

1011.4101 .01	**תאוריה מיקרו כלכלה ב'**			ש'+ת'
	ב'	16-18	105	ד"ר ע. פוזנר
	ד'	16-18	105	
תרגיל:[1]	ד'	18-20	206	מר כ. אליעז
1011.4108	**מדיניות מאקרו כלכלית**			ש'+ת'
.01 שיעור:	יפורסם			
02 תרגיל:	יפורסם			
1011.4117	**תאוריה מאקרו כלכלית - השלמות**[2]			ש'+ת'
.01 שיעור:	א'	14-16	105	פרופ' צ. הרקוביץ
.02 תרגיל:	ג'	12-14	105	מר ד. ביזלוב
1011.4205	**אקונומטריקה א'**			ש'+ת'
.01 שיעור:	ג'	9-12	004	פרופ' מ. טרכטנברג
.02 תרגיל:[1]	א'	12-14	004	מר א. רשף
1011.4208	**אקונומטריקה ב'**			ש'
.01 שיעור:	ד'	11-14	105	פרופ' צ. אקשטיין
.02 תרגיל:[1]	ד'	14-16	318	א. ליפשיץ
1011.4395.01	**כלכלת משפחה**			שו"ת
	ד'	14-16	314	פרופ' י. וייס
1011.4370.01	**דינמיקה של חלוקת הכנסות**			שו"ת
	ג'	16-18	426	פרופ' ד. צידון
1011.4382.01	**נושאים בשוקי הון**			שו"ת
	ה'	18-20	422	ד"ר ע. יושע
1011.4376.01	**מודלים דינמיים בכלכלה**			שו"ת
	ב'	18-20	421	פרופ' י. זילכה
1011.4379.01	**כלכלה וסוציולוגיה**			שו"ת
	א'	16-18	422	פרופ' ח. פרשטמן
1011.4611.01	**כלכלה בינלאומית מוניטרית**			שו"ת
	ב'	13-16	יפורסם	פרופ' ג. פלנדרס
1011.4319.01	**כלכלה ציבורית**			שו"ת
	ג'	18-20	105	פרופ' א. ששינסקי

[1] התרגיל יינתן אחת לשבועיים.
[2] יינתן במשך 7 שבועות מתחילת הסמסטר.

1011.4614.01	משברי מטבע ח'יסאינפלציה			שו"ת פרופי נ. לויתן
	ה'	13-11	105	
1011.4612.01	סוגיות בכלכלת ישראל			שו"ת פרופי צ. זוסמן ד"ר א. שגיא
	ג'	14-12	106	
1011.4615.01	נושאים נבחרים בצמיחה כלכלית			שו"ת פרופי א. הלפמן
	ה'	15-13	106	
1011.4605	קורס מתקדם במתמטיקה			שי+תי
.03 שיעור:	ה'	18-15	004	ד"ר א. סולן
.04 תרגיל:	א'	19-18	104	מר ג. צדקה
1011.4415.01	Topics in Asset Pricing[1]			שו"ת Prof. A. Yaron
1011.4416.01	Topics in Evolution and Learning[1]			שו"ת Prof. D. Heller
1011.4417.01	The Economics of Bankruptcy[1]			שו"ת Prof. F. Cornelli Prof. L. Felli
1011.4327.01	כלכלה ואבולוציה[2]			שו"ת פרופי א. שקד

<u>סדנאות</u>

1011.5108.02	סדנה בתאוריה כלכלית			סדי פרופי י. גלבוע ד"ר ע. פוזנר
	ג'	18-16	425	
1011.5001.02	סדנה במאקרו-מסחר בינלאומי			סדי פרופי א. הלפמן פרופי צ. הרקוביץ פרופי י. זילכה ד"ר ע. יושע
	ה'	18-16	425	
1011.4252.01	סדנה בכלכלת עבודה			סדי פרופי צ. אקשטיין
	ד'	18-16	425	

[1] קורס מרוכז, יינתן באנגלית.
[2] קורס מרוכז.

1011.4257.01	**סדנה במיקרו כלכלה יישומית**			סד'
	בי	18-16	425	פרופ' מ. טרכטנברג פרופ' ד. פינס ד"ר ר. שחר
1011.5000.02	**סדנת דוקטורנטים**			סד'
	אי	20-18	421	פרופ' צ. הרקוביץ

החוג למדע המדינה

ראש החוג: פרופ' עזר גת

תואר ראשון

יועצת: ד"ר דנה אריאלי-הורוביץ

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים ידע, כלים ושיטות לניתוח תופעות פוליטיות. במסגרת הלימודים מציע החוג הדגשים שונים: פוליטיקה ישראלית; מינהל ומדיניות ציבורית; תורת המשטרים ופוליטיקה משווה; התנהגות וכלכלה פוליטית; מחשבה פוליטית; יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה.

ייעוץ בתכניות לימודים

ככלל חייב התלמיד להרכיב את תכנית לימודיו בעצמו.
תלמידים המבקשים לקבל ייעוץ בנושאים הקשורים לתכנית הלימודים יוכלו לפנות אל היועץ לתלמידי תואר ראשון. שעות הקבלה תתפרסמנה על לוחות המודעות ובמזכירות החוג, בניין נפתלי, קומה ה', חדר 512.

הרכב תכנית הלימודים[1]

	מסלול לימוד מורחב	מסלול לימוד דו-חוגי
1. לימודי החוג:		
א. לימודי שנה א'	23 ש"ס	23 ש"ס
ב. מבואות כלליים	8 ש"ס	--
ג. לימודי שנה ב'	19 ש"ס	19 ש"ס
ד. לימודי שנה ג'	25 ש"ס	14 ש"ס
	75 ש"ס	56 ש"ס
2. לימודים מחוץ לחוג	32 ש"ס	לימודי חוג שני

לתלמידי חוגים אחרים מוצעות:

1. חטיבות במדע המדינה
   מצומצמת - 15 ש"ס
   מורחבת - 32 ש"ס

2. חטיבות בלימודי צבא ואסטרטגיה
   מצומצמת - 16 ש"ס
   מורחבת - 31 ש"ס

פירוט תכניות לימודי החטיבות מופיע בהמשך פרק זה.

---

[1] לתלמידים המתחילים לימודיהם בחוג למדע המדינה בשנת הלימודים תשס"א.

תכנית הלימודים[1]

שנה א'

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמסטר
פוליטיקה ומשטר בישראל	ש'	3	סמ' א/ב
	ת'	1	
מבוא למחשבה פוליטית	ש'	3	סמ' א/ב
	ת'	1	
מבוא למינהל ומדיניות ציבורית	ש'	3	סמ' א/ב
	ת'	1	
מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	ש'	3	סמ' א/ב
	ת'	1	
– מבוא לסטטיסטיקה[2]	ש'	2	סמ' א/ב
	ת'	2	
יישומי מחשב למדעי החברה[3]	שו"ת	3	סמ' א/ב
	סה"כ	23 ש"ס	

מבואות שנה א', קורסי החובה של שנה ב' וקורסי החובה של שנה ג', ניתנים 3 פעמים בשנה: בסמסטר א', בסמסטר ב' ובסמסטר קיץ. הקורסים הם סמסטריאליים (לא שנתיים).

<u>הדרכה בספרייה</u>

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע <u>בסמסטר הראשון</u> ללימודים.

<u>ההדרכה כוללת</u>: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.

ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.

ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.

על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.

<u>לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל</u>. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

---

1 לתלמידים המתחילים לימודיהם בתשס"א.

2 <u>ייחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף</u> לקורסי מבוא לסטטיסטיקה א'+ב' בביה"ס לכלכלה; לקורסי מבוא לסטטיסטיקה בחוגים לפסיכולוגיה וגיאוגרפיה; וכן לקורס מתודולוגיה מחקרית א'+ב' בצירוף קורס מתודולוגי נוסף בביה"ס לחינוך. תלמיד שחוג לימודיו השני הוא סוציולוגיה ואנתרופולוגיה או תקשורת ילמד את הקורס מבוא לסטטיסטיקה בחוג למדע המדינה.

3 ייחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לקורסי מבוא באותו תחום (SPSS) ובאותו היקף הניתנים בחוגים אחרים באוניברסיטה.
<u>דרישה מוקדמת לקורס: מבוא לסטטיסטיקה</u>.

תנאי מעבר לשנה ב' במסלול הלימוד המורחב ובמסלול הלימוד הדו-חוגי:

א. ציון 70 לפחות ב-4 הקורסים הראשונים המפורטים לעיל וממוצע 73 ביניהם.
ב. ציון 70 לפחות בקורס מבוא לסטטיסטיקה.
ג. ציון "עובר" בקורס יישומי מחשב למדעי החברה.

שנה ב'

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמסטר
מחשבה מדינית בת-זמננו	ש'	2	סמ' א/ב
	ת'	1	
פוליטיקה השוואתית	ש'	2	סמ' א/ב
	ת'	1	
אסטרטגיה בעידן המודרני	ש'	2	סמ' א/ב
	ת'	1	
כלכלה פוליטית	ש'	2	סמ' א/ב
	ת'	2	
שיטות מחקר[1]	ש'	2	סמ' א/ב
	ת'	2	
פרוסמינר	ש'	2	סמ' א/ב
	סה"כ	19 ש"ס	

פרוסמינר

מומלץ לתלמידים ללמוד את הפרוסמינר בסמסטר השני של שנה ב', ולבחור פרוסמינר מהתחום שבו כבר למדו את קורס החובה.

מבואות כלליים

כל תלמיד חד-חוגי ילמד 8 ש"ס מתוך רשימות הקורסים שלהלן.

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים[2]	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לסוציולוגיה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לפסיכולוגיה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
שיטת המשפט הישראלי	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא ללוגיקה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לאנתרופולוגיה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לארגוני עבודה - מאקרו	3	ש"ס	בחוג ללימודי עבודה

תנאי המעבר לשנה ג' במסלול הלימוד המורחב והדו-חוגי:

ציון "עובר" לפחות בכל אחד מקורסי שנה ב'.

---

1 ייחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לשניים מתוך קורסי שיטות מחקר בחוג לסוציולוגיה; שיטות מחקר א' ופסיכולוגיה ניסויית בפסיכולוגיה; מתודולוגיה מחקרית א'+ב' בציורף קורס מתודולוגי נוסף בביה"ס לחינוך ושיטות מחקר א' + ב' בחוג לתקשורת.

2 יסודות הכלכלה ייחשב כקורס-חופף לצורך דרישה זו.

שנה ג'

מסלול מורחב

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמסטר
3 קורסי בחירה	ש'	9	סמי א/ב
התנהגות פוליטית בישראל	ש'	3	סמי א/ב
פרויקט שטח[1]	ש'	4	סמי א+ב/סמי ב'+קיץ/סמי קיץ+א'
מדינאות ומדיניות מעשית	ש'	3	סמי א/ב
2 סמינרים שנתיים[1]	סי'	8	סמי א+ב/סמי ב'+קיץ/סמי קיץ+א'
	סה"כ	*25 ש"ס*	

מסלול דו-חוגי

2 קורסי בחירה	ש'	6	סמי א/ב
התנהגות פוליטית בישראל	ש'	2	סמי א/ב
מדינאות ומדיניות מעשית	ש'	2	סמי א/ב
סמינר שנתי[1]	סי'	4	סמי א+ב/סמי ב+קיץ/סמי קיץ+א'
	סה"כ	14 ש"ס	

<u>פרויקט שטח</u> - הקורס מיועד לאמן את התלמיד בעבודה מעשית מחוץ לכותלי האוניברסיטה. במסגרת זו ישהה התלמיד יום אחד בשבוע במהלך 16 שבועות במקום בו ישובץ. *התלמיד* יידרש להכין ולהגיש דו"ח תקופתי ועבודה מסכמת.

<u>מדינאות ומדיניות מעשית</u> - הרצאות של אנשי מדע המדינה מובילים, מדינאים ואנשי מינהל ציבורי בכירים.

<u>תלמידים שהחלו לימודיהם לפני סמסטר א' של שנה"ל תשס"א</u>

ויחסר להם קורס אחד או יותר ממבואות שנה א', יוכלו להשלים מבואות אלה במתכונתם <u>הקודמת, בסמסטר א' תשס"א</u> (הסמסטר האחרון בו יתקיימו הקורסים גם במתכונת הקודמת).

<u>החל מסמסטר ב' תשס"א – ישלימו את אותם מבואות במתכונת החדשה:</u>

- במקום המערכת הפוליטית בישראל (3 ש"ס שיעור + 1 ש"ס תרגיל) ילמדו את הקורס *פוליטיקה ומשטר בישראל (3 ש"ס שיעור + 1 ש"ס תרגיל).*
- במקום מבוא לממשל ילמדו את הקורס מבוא למחשבה פוליטית (3 ש"ס שיעור + 1 ש"ס תרגיל).
- במקום תולדות המחשבה המדינית ילמדו את הקורס מבוא למחשבה פוליטית (3 ש"ס שיעור + 1 ש"ס תרגיל).
- במקום מבוא ליחסים בינלאומיים ילמדו את הקורס במתכונתו המורחבת (3 ש"ס שיעור + 1 ש"ס תרגיל).
- במקום מבוא למינהל ומדיניות ציבורית ילמדו את הקורס במתכונתו *המורחבת (3 ש"ס* שיעור + 1 ש"ס תרגיל).
- תלמידים שיחסר להם הקורס קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית ילמדו קורס בחירה נוסף במקומו.

<u>*התלמידים חייבים להשלים את מכסת השעות כפי שהתפרסמה בזיזיעון בשנה בה החלו לימודיהם בחוג.*</u>

---

[1] בקורס המתקיים בסמסטר ב' + קיץ ו/או קיץ + סמסטר א', יידרש התלמיד לשלם שכר לימוד נפרד עבור עונת לימודי הקיץ.

מסלול מיוחד לתואר שני לתלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון

החוג מציע למספר מצומצם של תלמידים בעלי הישגים גבוהים בלימודי שנים א' ו-ב' בתואר ראשון, מסלול מיוחד לתואר שני. תנאי המינימום להצטרפות למסלול זה הם ממוצע 85 לפחות בתשעת הקורסים שלהלן וציון 80 לפחות בכל אחד מהם. תלמידים העומדים בתנאים מתבקשים לפנות למזכירות החוג ולהגיש בקשה להצטרף למסלול המיוחד.

<u>רשימת הקורסים</u>:

- פוליטיקה ומשטר בישראל
- מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה
- מבוא למחשבה פוליטית
- מבוא למינהל ומדיניות ציבורית
- פוליטיקה השוואתית
- אסטרטגיה בעידן המודרני
- מחשבה מדינית בת-זמננו
- כלכלה פוליטית
- שיטות מחקר

לתלמידים שיתקבלו למסלול המיוחד תינתן האפשרות להתחיל בלימודי תואר שני במעמד של "תלמיד שלא מן המניין", במקביל ללימוד שנה ג' בתואר ראשון. במהלך שנה זו על התלמידים לסיים את כל החובות לתואר ראשון הנדרשות מתלמידי התכנית.

<u>פרטי התכנית</u>

תלמידי התכנית הלומדים <u>במסלול המורחב</u> ו<u>במסלול הדו-חוגי</u> יהיו פטורים במסגרת חובות הב.א. משני קורסי בחירה וממדיניות ומדיניות מעשית (סה"כ 8 ש"ס). במקום קורסים אלה ילמדו תלמידי המסלול לתלמידים מצטיינים בשנה ג' קורסים מתכנית התואר השני בהיקף של 9 ש"ס. הרכב תכנית הלימודים בשנה ג' יהיה כלהלן:

מורחב	**דו-חוגי**
<u>מתכנית הב.א.</u> קורס בחירה פרויקט שטח התנהגות פוליטית בישראל 2 סמינרים שנתיים	<u>מתכנית הב.א.</u> התנהגות פוליטית בישראל סמינר שנתי
<u>מתכנית המ.א. – 9 ש"ס</u> א. שנים משלושת קורסי החובה: - שיטות מחקר לתואר שני - גישות ותאוריות במדע המדינה - קורס החובה התחומי ב. סדנה או סמינר סמסטריאלי	<u>מתכנית המ.א. – 9 ש"ס</u> א. שנים משלושת קורסי החובה: - שיטות מחקר לתואר שני - גישות ותאוריות במדע המדינה - קורס החובה התחומי ב. סדנה או סמינר סמסטריאלי

תלמידי המסלול אשר ימשיכו בלימודי המ.א. בחוג יהיו פטורים משיעורי התואר השני אותם לקחו בשנה ג' ללימודיהם לתואר ראשון. שיעורים אלה ייכללו במניין לצורך חישוב מכסת השעות בתואר שני, אך לא ייכללו בשקלול ציון הגמר לתואר שני. תלמידי המסלול חייבים ללמוד קורס נוסף מבין קורסי החובה בתחומי הלימוד (בהיקף של 3 ש"ס).

<u>תלמידים שיסיימו את לימודי התואר השני</u>
היקף השעות של קורסי תואר שני אשר ישוקללו במסגרת חובות תואר ראשון יהיה: לתלמידי המסלול המורחב 9 ש"ס, לתלמידי המסלול הדו-חוגי 6 ש"ס.
<u>תלמידים שלא ימשיכו לתואר שני בחוג או שלא יסיימו אותו</u>, יקבלו ב.א. על סמך השיעורים שלמדו, כולל השיעורים מתואר שני, רק לאחר שעמדו בהיקף השעות הנדרש במסלול לימודיהם לתואר ראשון.
כל קורס מתכנית תואר שני, אשר ישוקלל במסגרת חובות התואר הראשון יקבל משקל של 1.5 נקודות.

<u>מסלול לימוד דו-חוגי: מדע המדינה ופילוסופיה</u>

<u>מטרות התכנית</u>
להעניק הכשרה בין-דיסציפלינרית במדע המדינה ופילוסופיה.

למקד את נקודות המפגש שבין לימודי הרעיונות המדיניים ולימודי הפילוסופיה הפוליטית ולהעמיק את הידע של התלמיד בתחומים אלה.

<u>תנאי קבלה</u>

תלמידים שלמדו בשני החוגים יהיו רשאים להצטרף לתכנית המשותפת רק לאחר שישלימו שנת לימודים מלאה בשני החוגים בציון "טוב" לפחות.
תלמיד שהשלים לימודי שנה א' באחד משני החוגים ומבקש להתקבל למסלול לימוד זה יוכל לעשות זאת אם עמד בתנאי הקבלה הדגילים לחוג השני או אם השיג ממוצע ציונים של 80 לפחות ב-30 ש"ס לפחות. (ראה הפסקה "החלפה/הוספה של חוג לימודים" בפרק "מידע כללי" בידיעון זה).

<u>ייעוץ ומעקב</u>
התלמידים יונחו באופן רצוף ואישי על ידי יועצי שני החוגים. תכנית הלימודים של התלמידים תורכב בהנחייתם ותהיה חייבת באישורם.
התלמידים יהיו כפופים לתקנוני החוגים למדע המדינה ופילוסופיה.

<u>תכנית הלימודים בחוג למדע המדינה</u>

קורסי שנה א'	23	ש"ס
קורסי שנה ב'	19	ש"ס
קורסי שנה ג'	8	ש"ס
קורס בחירה (בתחום "רעיון המדיני")	3	ש"ס
	53	ש"ס

<u>פרוסמינר וסמינר</u> - ילמדו התלמידים מתחום הפילוסופיה הפוליטית.

תכנית לימודים משולבת לקראת שני תארים:
בוגר במשפטים (LL.B.) ותואר ראשון במדע המדינה

שילוב זה יהיה פתוח לקבוצה מצומצמת של תלמידים בעלי נתונים גבוהים, אשר יתקבלו לפקולטה למשפטים ואשר יהיו מעוניינים לרכוש גם השכלה ברמה של תואר ראשון במדע המדינה. הבוגרים יוכלו להמשיך בלימודים גבוהים בכל אחת משתי הדיסציפלינות בנפרד. הרחבת הלימודים בתחום מדע המדינה משלימה את ההשכלה המשפטית, מקנה כלים אנליטיים להבנה פוליטית של מוסדות ציבור ומאפשרת התמודדות טובה יותר בשדה המעשה. השילוב יתרום במיוחד לאלה המייעדים עצמם למשרות בכירות במינהל הציבורי, בחברות ממשלתיות, ובפעילות פוליטית ברמה הלאומית והמקומית, וכן לאלה המייעדים עצמם לקריירה אקדמית.

תלמידי התכנית ילמדו (במסלול הלימוד הדו-חוגי) בחוג למדע המדינה כמפורט בתכנית שלהלן; זאת בנוסף ללימודיהם הרגילים (בהיקף מלא) בפקולטה למשפטים. הדבר יוכל להתאפשר לאור העובדה שהחוג למדע המדינה מציע בעונת לימודי הקיץ את כל קורסי החובה וכן מבחר של קורסי בחירה. עפ"י התכנית המוצעת, ילמד התלמיד קורס אחד בחוג למדע המדינה בכל אחד משני הסמסטרים הרגילים (א' ו-ב'), בנוסף לתכנית הלימודים הרגילה לתואר ראשון בפקולטה למשפטים. יתרת השיעורים בחוג למדע המדינה יילמדו בעונות לימודי הקיץ. (ראה להלן הצעה לפריסה כזו של לימודים בחוג במדע המדינה.)
עם תום לימודיהם בפקולטה למשפטים ובחוג למדע המדינה יהיו בוגרי התכנית זכאים לתואר "בוגר במשפטים" (LL.B.) ולתעודת תואר ראשון במדע המדינה לחוג לאחר תואר. קבלת התעודה על לימודי מדע המדינה מותנית בזכאות לתואר "בוגר במשפטים".

תכנית לימודים מוצעת לתלמידי משפטים ומדע המדינה

שנה א'

סמסטר א':	פוליטיקה ומשטר בישראל	4	ש"ס
סמסטר ב':	מבוא לסטטיסטיקה	4	ש"ס
עונת לימודי קיץ:	יישומי מחשב למדעי החברה	3	ש"ס
	מבוא למחשבה פוליטית	4	ש"ס
	מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	4	ש"ס
	מבוא למינהל ומדיניות ציבורית	4	ש"ס
		23	ש"ס

שנה ב'

סמסטר א':	כלכלה פוליטית	4	ש"ס
סמסטר ב':	שיטות מחקר	4	ש"ס
עונת לימודי קיץ:	מחשבה מדינית בת זמננו	3	ש"ס
	פוליטיקה השוואתית	3	ש"ס
	אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
	פרוסמינר	2	ש"ס
		19	ש"ס

שנה ג'

סמסטר א':	התנהגות פוליטית בישראל	2	ש"ס
סמסטר ב':	סמינר	2	ש"ס
	מדינאות ומדיניות מעשית	2	ש"ס
עונת לימודי קיץ:	המשך הסמינר	2	ש"ס
	2 קורסי בחירה	6	ש"ס
		14	ש"ס

סה"כ 56 ש"ס

תקנות החוג

1. במסגרת שיעורי הבחירה אין ללמוד יותר מקורס אחד אצל אותו מורה אלא באישור המרצה.
2. תלמיד רשאי ללמוד קורסי בחירה רק לאחר שעמד בתנאי המעבר לשנה ג'.
3. תלמיד רשאי לערער על ציון בחוג תוך עשרה ימים מיום פרסום תוצאות הבחינה.
4. במהלך כל שנת לימוד רשאי התלמיד להגיש לכל היותר 2 ערעורים (ולא יותר מ-6 ערעורים בסה"כ *במשך לימודיו לתואר ראשון*).
5. מועד אחרון להגשת עבודות ותרגילים (למעט עבודה סמינריונית) הוא היום האחרון בסמסטר. אי הגשת עבודה או תרגיל במועד *תגרור דיווח ציון "לא זכאי להיבחן"* (סימול 240). ציון זה לא ייכלל בשקלול ציון הגמר, אך יירשם בגליון הציונים.
6. מועד אחרון להגשת עבודה סמינריונית הוא 5 שבועות מיום תום הסמינר. בקשה להגיש עבודה סמינריונית באיחור יש להגיש למרצה. בכל מקרה המועד האחרון להגשת העבודה יהיה לא יאוחר מן היום האחרון לסמסטר העוקב.
על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.
7. תלמיד רשאי להודיע על ביטול השתתפות בקורס עד תום שבועיים מיום תחילת הסמסטר. על התלמיד להגיש טופס ביטולים במועד המתפרסם על לוחות המודעות.
8. *תלמיד שהחליט להפסיק את לימודיו חייב להודיע על כך למזכירות החוג, בנוסף* להודעה למזכירות תלמידים כללית.

קורסים חופפים

תשומת לב התלמידים מופנית לאמור בנושא זה בפרק "תקנון".

9. *כל תלמיד חד-חוגי חייב ללמוד 107 ש"ס. תלמיד שקיבל פטור ע"ס קורס חופף חייב* להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבל את הפטור.
10. תלמיד דו-חוגי חייב ללמוד 56 ש"ס. תלמיד שקיבל פטור בגין קורסי חובה חופפים חייב להשלים במסגרת החוג מכסה של 54-52 ש"ס לפחות. למד התלמיד קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם.

שקלול ציון הגמר

פוליטיקה ומשטר בישראל	3	נקודות
מבואות שנה א'	3	נקודות כל מבוא
יישומי מחשב למדעי-החברה	1.5	נקודות
מבוא לסטטיסטיקה	1.5	נקודות
קורסי החובה שנה ב'	2.5	נקודות כל קורס
פרוסמינר	2	נקודות
מבואות כלל פקולטטיים	1	נקודה כל מבוא
שיעורי בחירה	2	נקודות כל קורס
התנהגות פוליטית בישראל	2	נקודות
פרויקט שטח	4	נקודות
מדינאות ומדיניות מעשית	1.5	נקודות
סמינר שנתי	4	נקודות

החטיבות

החוג למדע המדינה מציע לתלמידי חוגים בפקולטה ומחוץ לה חטיבה במדע המדינה וחטיבה בלימודי צבא ואסטרטגיה.
על מנת להכיר את תחומי הלימוד בחוג ואת מרכיבי תכנית הלימודים מתבקש התלמיד לקרוא את תכנית הלימודים של החוג המתפרסמת בפרק זה.
על תלמיד חטיבה חלות כל תקנות הפקולטה למדעי החברה ותקנות החוג למדע המדינה.
ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בחוג.

תנאי קבלה לחטיבות:

ציון "עובר" לפחות בשלושה קורסי מבוא הנלמדים בחוגים השונים בפקולטה.

חטיבות במדע המדינה

א. חטיבה

1.	פוליטיקה ומשטר בישראל	4 ש"ס
2.	2 ממבואות החוג (מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה; מבוא למחשבה פוליטית ומבוא למינהל ומדיניות ציבורית)	8 ש"ס
3.	קורס בחירה	3 ש"ס
	סה"כ	15 ש"ס

ב. חטיבה מורחבת

1.	פוליטיקה ומשטר בישראל	4 ש"ס
2.	שלושת מבואות החוג (מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה; מבוא למחשבה פוליטית ומבוא למינהל ומדיניות ציבורית)	12 ש"ס
3.	כלכלה פוליטית	4 ש"ס
4.	אסטרטגיה בעידן המודרני	3 ש"ס
5.	מחשבה מדינית בת-זמננו	3 ש"ס
6	פוליטיקה השוואתית	3 ש"ס
7.	קורס בחירה	3 ש"ס
	סה"כ	32 ש"ס

חטיבות בלימודי צבא ואסטרטגיה

מטרת החטיבה להקנות ידע ומושגי יסוד בכל הקשור לתהליכים ולגורמים המעצבים את מדיניות הביטחון של מדינות, במיוחד בהקשר הישראלי.
לימודי החטיבה מיועדים להקנות תשתית ידע והכנה לתלמידים אשר בכוונתם להמשיך לימודיהם בתכנית תואר שני ללימודי ביטחון.

א. חטיבה

1.	מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	4 ש"ס
2.	אסטרטגיה בעידן המודרני	3 ש"ס
3.	3 מקורסי הבחירה בתחום של יחסים בינלאומיים, ביטחון ואסטרטגיה	9 ש"ס
	סה"כ	16 ש"ס

ב. חטיבה מורחבת

1.	מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	4 ש"ס
2.	אסטרטגיה בעידן המודרני	3 ש"ס
3.	8 קורסי בחירה בתחום של יחסים בינלאומיים, ביטחון ואסטרטגיה	24 ש"ס
	סה"כ	31 ש"ס

תיאור הקורסים

סמסטרים א'+ב'

שנה א'

יישומי מחשב למדעי-החברה
מטרת הקורס לערוך היכרות ראשונית עם המחשב האישי. חלקו הראשון של הקורס יתמקד בהכרת מערכת חלונות, שימוש במעבד התמלילים Word ושימוש במערכת Internet. החלק השני יוקדש ללמוד יישומים ולניתוח נתונים באמצעות תכנת SPSS המותאמת לחלונות.

פוליטיקה ומשטר בישראל
קורס יסוד זה מיועד להקנות מסגרות תאורטיות וידע בהקשר לנושאים מגוונים בפוליטיקה ישראלית ביניהם: הסטוריה פוליטית של התפתחות מוסדות השלטון, יחסי אליטות וקבוצות בחברה, שסעים ומוקדי מתח חברתיים, ניטחון לאומי, הסכסוך הישראלי-פלסטיני-ערבי, שאלת גבולות הקבע, זהות לאומית, דת-מדינה, המיעוט הערבי בישראל, זכויות הפרט, פוליטיקה ומשפט, בית המשפט העליון בישראל.

מבוא לסטטיסטיקה
הקורס יעסוק במושגי יסוד בסטטיסטיקה תאורית, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, התפלגויות חד-מימדיות ודו-מימדיות, מתאם ורגרסיה. בחלקו השני יתמקד הקורס בבעיות אמידה, בדיקת השערות וכיו"ב.

מבוא למחשבה פוליטית
נסקור באמצעות מקורות ראשונים את התפתחותה של המחשבה הפוליטית מהעיר האוטונומית הקלאסית של יוון עד התרבות העולמית של ימינו. מטרת הקורס היא להבין את הדברים הפוליטים הבסיסיים כגון: חרות, צדק, משטר, מדינה, אחריות וחוק.

מבוא למינהל ומדיניות ציבורית
מטרת הקורס הינה להקנות ידע בסיסי בהבנת המינהל הציבורי במישור התאורטי ובמישור האמפירי.
בחלקו הראשון של הקורס יידונו מאפיינים ארגוניים-מבניים של המינהל הציבורי. בחלקו השני של הקורס נדון במהותו של תהליך קביעת מדיניות ציבורית תוך שימת דגש על משתנים סביבתיים המעצבים תהליך זה.

מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה
הגישות העיקריות ללימוד היחסים הבינלאומיים ובעיות היסוד של היחסים הבינלאומיים בעידן המודרני, כולל: התפתחות המערכת הבינלאומית, מדינות כשחקנים בינלאומיים, עיצוב מדיניות חוץ וביטחון, ארגונים בינלאומיים, חברות רב-לאומיות, שחקנים תת-מדיניים, בלכלה פוליטית בינלאומית, בעיות יסוד ביחב"ל המודרני: מלחמה ושלום בעידן הגרעין, קונפליקטים אתניים, בעיות מזון, איכות הסביבה, דמוגרפיה וטכנולוגיה.

קורסי שנה א' - שייכים לתכנית הלימודים שלפני שנה"ל תשס"א

מבוא למשפל
מטרת הקורס להקנות ידע בסיסי בגישות ובמושגים המרכזיים של מדע המדינה. בקורס יושם דגש על הכרת הגישות הרווחות במדע-המדינה, להבנת המושג "מדינה" ולניתוח היחסים שבין המדינה, על מוסדותיה השונים, לבין החברה על מרכיביה. הקורס ידון בסוגיות של דמוקרטיה, שוויון, עוצמה ולגיטימציה באמצעות הגישות התאורטיות הנלמדות.

מבוא למינהל ומדיניות ציבורית
הקורס יתמקד בתהליכי קביעת המדיניות הציבורית בהיבטים תאורטיים ושילובם בעשייה הציבורית המעשית. הדיון יתמקד בשני מישורים: האחד - מהות תורת המינהל ותפקידי המינהל הציבורי. השני - מהות תהליך עיצוב המדיניות הציבורית עפ"י מודלים רציונליים, אינקרמנטליים וגישות סדר היום. יושם דגש על משתנים סביבתיים המשתתפים בתהליך זה, תוך שימוש בחקרי אירוע מתחום המדיניות הציבורית הכלכלית.

שנה ב'

קורסי חובה

שיטות מחקר
הקניית ידע בסיסי בגישה המדעית לפוליטיקה. הנושאים העקריים: הגדרת בעיות מחקר, בניית מושגים, תאוריות והשערות, בעיות מדידה, איסוף, עיבוד נתונים וניתוחים (כולל ניתוח טבלאות, מדדי קשר, רגרסיה, מבחנים סטטיסטיים). עבודת מחקר הדורשת עבוד במחשב תהווה חלק אינטגרלי של הקורס.

כלכלה פוליטית
הקורס סוקר את העקרונות הבסיסיים של הכלכלה הפוליטית ומקורותיה. יוצגו גישות שונות למפריד ולמשותף בין העולם הכלכלי לעולם הפוליטי. כמו כן ינותחו הגישות העיקריות בכלכלה פוליטית כולל הגישה הקלאסית, המרכסיסטית, הניאו קלאסית והקנזיאנית.

מחשבה מדינית בת-זמננו - סמסטר א'
הקורס יעסוק בניתוח השוואתי של הזרמים המרכזיים במחשבה המדינית בת-זמננו וביסודותיה ההתפתחותיים, תוך בחינת קווי המתאר המאפיינים את ה"מודרניות" בפוליטיקה וביחסי הגומלין שבין יחיד לחברה. במסגרת זו יוצע עיון מחדש במושגים ובסוגיות יסוד כגון: קהילתיות פוליטית, מדינת לאום, חברה אזרחית, ציבוריות, אקטיביזציה של אזרחות וכו'. הקורס יתמקד בכתביהם של רוסו, טוקוויל, מרקס, דולס, טוקו, הברמאס ועוד.

מחשבה מדינית בת-זמננו - סמסטר ב'
במהלך הקורס נבחן במה מן ההוגים הפוליטיים המרכזיים של התקופה המודרנית, תוך שימת דגש על האופן בו מוצג האדם המודרני בכלל ומבחינת יכולתו להתמודד עם מוסדות חברתיים ומערכות עוצמה האופייניות למודרניות בפרט. כמו כן, נעמוד על קווי ההתפתחות האופייניים להגות הפוליטית במהלך התקופה, ועל השאלות העומדות בפנייה כיום. הקורס יתמקד בלימוד כתביהם של רוסו, מרקס, וובר, וטוקו.

פוליטיקה השוואתית
מטרת הקורס להציג בפני הסטודנטים מגוון של תאוריות, שאלות מחקר, מושגים וסוגיות בפוליטיקה השוואתית. הקורס יתמקד בחמישה נושאים: התפתחות, דמוקרטיה, גבולות, זהות וגלובליזציה. באמצעותם נבחן את ההבדלים בין חברות ומדינות שונות ואת יכולת ההסבר של תאוריות ומודלים שונים. חלקו הראשון של הקורס יעסוק בהתפתחות כלכלית ובשאלה מדוע מדינות מסוימות הצליחו יותר מאחרות. חלקו השני יבחן את התנאים להווצרותה של דמוקרטיה ואת האתגרים העומדים בפניה. חלקו השלישי ינתח את גבולותיה המשתנים של המדינה כפי שהם משתקפים בשאלות הריבונות, האזרחות וההבחנה בין הפרטי לציבורי. חלקו הרביעי של הקורס יעסוק בשאלות של זהות ופעילות פוליטית וישאל מדוע זהויות מסוימות אפקטיביות יותר מאחרות. חלקו האחרון יתמקד בתופעת הגלובליזציה ובשאלת עתידה של המדינה וגבולותיה.

אסטרטגיה בעידן המודרני
השיעור יעסוק בנושאים הבאים:
א. הלימודים האסטרטגיים - ממוא, הגדרות ומיקומם במסגרת דיסציפלינת היחסים הבינלאומיים.
ב. הופעת הנשק הגרעיני והשפעתו על היחסים האסטרטגיים הבינלאומיים.
ג. תיאורית ההרתעה.
ד. הדקטרינה הגרעינית האמריקאית ותקופותיה.
ה. סוגיות באסטרטגית הביטחון של ישראל.

<u>לתלמידים שהחלו לימודיהם לפני שנה"ל תשס"א</u>

קבלת החלטות במינהל ובמדיניות ציבורית
הקורס מציג גישות, תהליכים ומודלים של קבלת החלטות, בקונטקסטים פוליטיים, חברתיים וארגוניים. שאלת הרציונליות: הטהורה או המוגבלת, התהליכית או המהותית, עוברת כחוט השני במהלך הקורס. כל החלטה כרוכה במורכבות רבה ועל כן מוצגים דגמים שונים: מערכתיים וקיברנטיים, אופטימליים ואינקרמנטליים, תפיסתיים וחוץ רציונליים, ועוד.

<u>פרוסמינרים</u>

מיעוטים והמדינה הלאומית
נקודת המוצא התאורטית של הקורס היא מערכת היחסים בין מדינות לאום דמוקרטיות לבין מיעוטים אתניים, תרבותיים ולשוניים בתוכן. בתחילת הקורס נבחן מספר מודלים תאורטיים העוסקים ביחסי רוב - מיעוט במדינות לאום דמוקרטיות. לאחר מכן נתמקד במדינת ישראל ומערכת היחסים שלה עם אזרחיה הערבים. בקורס נתייחס גם להתפתחויות פוליטיות בקרב הערבים בישראל ונפנה תשומת לב לשינויים המתחוללים בקרבם ביחס לזהותם, התנהגותם הפוליטית ומערכת הקשרים שלהם עם הרוב היהודי בארץ.

חברה ופוליטיקה פלסטינית
התפתחות היחסים בין ישראל לבין הגדה המערבית מאז 1948 ועד ימינו. הזרמים הפוליטיים, המגמות האידיאולוגיות, בעיות הזהות ויחסי העוצמה. שינוי והמשכיות מאז מלחמת ששת הימים.

דעת קהל ופוליטיקה
הסמינר עוסק בדעת קהל ופוליטיקה מבחינה תאורטית ואמפירית. בחלק התאורטי נתמקד במושג דעת קהל, בתהליכי שינוי של דעת קהל, ובקשר בין דעת קהל פוליטיקה ותקשורת. החלק האמפירי ירחיב לגבי דעת קהל בישראל.
במסגרת הסמינר יערכו התלמידים מחקר אמפירי בתחום דעת הקהל, תוך כדי שימוש בנתונים קיימים או איסוף נתונים מקוריים משלהם. המחקר יוצג וידון בכיתה, ויוגש בסוף השנה כעבודה סמינריונית.

המעבר הפוליטי והכלכלי במזרח אירופה ובמדינות חבר העמים
חלוקת ברית המועצות והתמוטטות מזרח אירופה יצרו מצב מיוחד שבו מדינות אלו חוו בו-זמנית מעבר פוליטי וכלכלי. לקורס הנוכחי יש שתי מטרות עיקריות. המטרה הראשונה היא להציג לסטודנטים נושאים עיקריים הקשורים לבסיס התאורטי של מעברים פוליטיים וכלכליים. נושאים אלו כוללים, בין השאר, דמוקרטיזציה, רפורמות כלכליות ובניית מוסדות. המטרה השנייה היא להציג לסטודנטים מקרים ספציפיים כגון: רוסיה, פולין והונגריה.

שנה ג'

קורסי חובה

התנהגות פוליטית בישראל
הקורס יעסוק בהתנהגות פוליטית באמצעות סקירה וניתוח של מפלגות, קבוצות אינטרס וארגונים חוץ פרלמנטריים. כמו-כן, יערך דיון במושגים: סדר יום, דעת קהל והשתתפות פוליטית תוך בחינת השחקנים השונים המעצבים את ההתנהגות הפוליטית בישראל.
מתוך שאיפה לשרטט את מרכיבי ההתנהגות הפוליטית בישראל יבחנו בין השאר דפוסי השתתפות בבחירות, הפונקציות שממלאות מפלגות, פעילות חוץ פרלמנטרית, פעולת שדולות והשפעת אינטלקטואלים ומכוני מחקר.

מדינאות ומדיניות מעשית
הרצאות של אנשי מדע המדינה מובילים, מדינאים ואנשי מינהל צבורי בכירים.

פרויקט שטח
הקורס מיועד לאמן את הסטודנט בעבודה מעשית מחוץ לכותלי האוניברסיטה. במסגרת זו ישהה התלמיד כיום בשבוע, במהלך 16 שבועות במקום בו ישובץ.

קורסי בחירה

הממשלות הקואליציוניות של ישראל
הקורס יעסוק במרכיבי היסוד של קואליציות פרלמנטריות בדמוקרטיות מערביות תוך שימת דגש תאורטי והשוואתי. סוגיות מרכזיות בנושא תיושמנה למציאות הפוליטית בישראל.

נשים בפוליטיקה הישראלית
הקורס יעסוק בניתוח מעמדן של הנשים בפוליטיקה הישראלית. בחלקו הראשון של הקורס יוצגו וייבחנו גישות תאורטיות שונות לניתוח תת-הייצוג הנשי בפוליטיקה הישראלית. חלקו השני של הקורס יעסוק בהיבטים מהותיים של מעמד הנשים בפוליטיקה הישראלית, פוליטיקה של נשים בתקופת היישוב, מפלגות נשים, נשים במפלגות והאליטה הפוליטית הנשית.

פוליטיקה ערבית
הקורס יעסוק בזרמים האידיאולוגיים והפוליטיים הקיימים בעולם הערבי ובדינמיקה של היחסים במערכת הבינערבית. בין הסוגיות שיידונו: המותח בין לאומיות על-טריטוריאלית לבין לאומיות פרטיקולרית; פוליטיקה של אחדות; פוליטיקה של ועידת פיסגה; הקשר בין התפתחות פוליטית לבין התפתחות כלכלית-חברתית והסוגיה הפלסטינית במערכת הבין-ערבית.

פוליטיקה בסין
השיעור יסקור וינתח את ההתפתחויות בסין מ-1949 ועד היום, מן ההבט של השפעת הגומלין בין האידיאולוגיות המואיסטיות לבין בעיות הפתוח הלאומי.

טרוריזם בינלאומי
הקורס יעסוק בתופעת הטרור המודרני. נעסוק בנושאים רחבים כגון: הפרופיל הפסיכולוגי של הטרוריסט, התא, נשק וטקטיקות, מטרות ולוחמה בטרור. כמו-כן, נעסוק במאבקים ותופעות שבהם לטרור יש תפקיד מרכזי כגון: הפלסטינים, האיסלאם הקיצוני, המחתרת האירית, סרי-לנקה, הנתיב הזוהר וכת האמת הצרופה.

הפוליטיקה הבינלאומית של בעיות הסביבה
קורס זה בודק את התפתחות הסביבה כחלק מהפוליטיקה הבינלאומית. בשלב ראשון הקורס בוחן כיצד לזהות בעיות סביבתיות בהקשר הגלובאלי והאזורי. בשלב השני, נלמד את הגישות השונות ותאוריות של שיתוף פעולה בין ארגונים שונים, כגון: ממשלות וארגונים חוץ ממשלתיים כתגובה לבעיות סביבתיות. נתמקד במיוחד באומנות משא ומתן בינלאומי להתמודדות עם בעיות סביבתיות גלובליות. הקורס בוחן נושאים כמו השפעה של מוסדות וארגונים בינלאומיים, גופים חוץ-ממשלתיים, קואליציות בין מדינות, השפעה של המשפט הבינלאומי, הגדרת פיתוח בר-קיימא וריבונות המדינה. בחלקו האחרון של הקורס נסקור מקרים מיוחדים כדי להבין את יעילות הארגונים הממשלתיים והחוץ-ממשלתיים בפתירת בעיות הסביבה.

פוליטיקה וניהול בשלטון המקומי
מטרת הקורס לברר את אופייה של דינמיקת היחסים שבין השלטון המקומי והמרכזי, ובין יחידות השלטון המקומי לבין עצמן. במסגרת הקורס תסקר המסגרת ההיסטורית שבתוכה התפתח השלטון המקומי בישראל, ותעשה השוואה עם אופנים שונים של התפתחות היחסים שבין שלטון מקומי ומרכזי. ייבחנו אופני התפקוד של המינהל המוניציפלי, לצד סוגיות כמו סיעתיות מקומית ובחירות. במהלך הקורס יבדקו גם המלצות לשינוי מערכת היחסים בין מוסדות השלטון השונים.

מדיניות בריאות
מטרת הקורס להבין את הבעיות והדילמות הכרוכות בעיצוב ויישום מדיניות בריאות. דגש מיוחד יושם על האילוצים המבניים, תרבותיים, כלכליים ופוליטיים של מערכת הבריאות בישראל. הקורס יחולק לשניים. בחלק הראשון תוצג תורת המדיניות הציבורית הכללית ובחלק השני יתמקד הדיון במערכת הישראלית. בשני החלקים יודגש המימד ההשוואתי של מדיניות הבריאות.

יחסי המינים במחשבה המדינית: מיגדר, ז'אנר ספרותי, ושלטון ייצוגי
בקורס נבחן את מקומן של הנשים במסורת הרפובליקנית, ואת תפקיד של ספרות בשעתוק התרבות הפוליטית. נדון ברומנים, הצגות, ובקורת ספרותית יחד עם מקורות השייכים למחשבה המדינית בתפיסתה המקובלת.

מדינה וקהילה במזרח התיכון של ימינו
הקורס יעסוק בגורמים המעצבים את מערכות היחסים בין מדינה לקהילה במזרח התיכון של המאה העשרים והשפעותיהם האפשריות על התפתחות חברתיות, פוליטיות וכלכליות בעתיד הנראה לעין. במהלך הקורס יעלו לדיון סוגיות הקשורות לנקודות המפגש והמחלוקת בכל הנוגע לתפיסות הזהות, לדימויים הקולקטיביים, לאינטרסים המועדפים, לצורות החשיבה ולאסטרטגיות הפעולה הפוליטיות הרווחות בקרב קהילות ומדינות מזרח תיכוניות.

אתניות בישראל – בין מדינה ולחברה
הופעתה של תמ"י בזירה הפוליטית בראשית שנות ה-80, וביתר שאת תקפתה של ש"ס, העידן על קיומו של קשר עמוק בין שני קונפליקטים המתקיימים בישראל מני אז, ולכאורה באופן נלתי תלוי האחד בשני: הקונפליקט האתני והקונפליקט הדתי. ואולם, שני קונפליקטים אלו אינם אלא שני ממדים של דילמה אחת המאפיינת לא רק את המדינה הישראלית אלא את המדינה המודרנית בכלל. יסודה של דילמה זו במתח שבין המדינה המודרנית הנדמית כישות אזרחית, חילונית רציונלית, לבין תופעות תברתיות שמקורן, כך נדמה, בקיומן ההיסטודי של קהילות פרה-מודרניות, דתיות-שבטיות.
מטרת הקורס היא כפולה: ראשית, לבחון את משמעותה ותקפותה של דילמה זו שעיקרה המתח שבין המודרניות למסורתיות ולעמוד על אופן היווצרותה ושעתוקה במדינה המודרנית; שנית, להסביד מתוך נקודת מבט זאת את האופן בו הקונפליקט האתני והקונפליקט הדתי בישראל קשורים זה בזה ואת משמעותו של קשר זה ליחסים שבין המדינה לחברה בישראל.
הקורס יעסוק בחלקו הראשון במקורותיה ובמאפייניה של המדינה המודרנית ובבחינה של יחסי מדינה-חברה באמצעות ניתוח המושגים אזרחות, לאומיות, פוליטיקה דתית, פוליטיקה אתנית, ויחסי הגומלין ביניהם. בחלקו השני יעסוק הקורס בשורשיו של הקונפליקט האתני במגזר היהודי בישראל ובמשמעותו בהקשר של הלאומיות הציונית, יחסי דת-מדינה וקיומם המתמשך של פערים סוציו-כלכליים בין הקבוצות האתניות היהודיות.

סמינרים שנתיים

מהפכות טכנולוגיות במלחמה
מאז ראשית העידן התעשייתי משנה המלחמה את פניה מידי כמה דורות כתוצאה מהשפעותיהן הסותרות של מהפכות טכנולוגיות. הסמינר יתמקד בניתוח השפעתן של שלוש מהפכות מרכזיות כאלה: מהפכת הברזל והקיטור של המאה ה-19, מהפכת המינוע הכרוכה בהופעתו של מנוע הבעירה הפנימית בראשית המאה ה-20, ומהפיכת האלקטרוניקה בשדה הקרב של דורנו. תנותח מערכת הגורמים שמאחורי ההצלחות והכשלונות של צבאות בקליטה ובהטמעה התורתית, הארגונית והחומרית של מהפיכות אלו.

תקשורת בינלאומית
הסמינר יעסוק במקומה של התקשורת בעיצוב מדיניות החוץ של מדינות שונות ובערוץ לניהול היחסים הבינלאומיים בעיקר בשנות ה-90. משתתפי הסמינר ילמדו את השפעות כלי התקשורת הבינלאומיים על מנהיגים ומקבלי החלטות, ואת מקומם של העתונאים כמעצבי מדיניות חוץ תוך הכרת כלים לניתוח אמפירי של תהליכים אלה. בסמינר ייוחד מקום מיוחד למקומם של כלי התקשורת ביחסים הבינלאומיים במזרח התיכון תוך בירור תפקידם באירועים כגון: *האינתיפאדה, מלחמת המפרץ* ותהליכי השלום מאז ועידת מדריד.

פוליטיקאים ושופטים

אירועים הקשורים לפוליטיקאים ולשופטים מגיעים לעיתים נדירות לתקשורת, ואלו המגיעים חושפים קצה קרחון בלבד. סמינר זה מיועד לנתח באופן קונספטואלי, תאורטי, אנאליטי והיסטורי את דפוסי יחסי הגומלין בין שופטים לבין פוליטיקאים בישראל ובמדינות אחרות. מוקד הקורס הוא ישראל, אך הסוגיות השונות תלמדנה תוך התבוננות משווה במדינות אחרות, במזה"ת, אירופה ואמריקה ולקראת המאה הבאה. סמינר זה יקנה לתלמידים, ידע בכתיבת עבודות סמינר ויכשירם לביצוע מחקרים עצמאיים. הסמינר אינו דורש ידע מוקדם במשפטים.

אסטרטגיה פוליטית של בחירות ובוחרים

במסגרת הסמינר ינותחו מערכות הבחירות השונות לכנסת, לראשות הממשלה, להסתדרות ולשלטון המקומי. הניתוח ייעשה משתי נקודות מבט: של המתמודדים ושל הבוחרים. הקורס יציג בפני התלמיד את הכלים העיוניים והמתודולוגיים המשמשים את האסטרטגים הפוליטיים אשר באמצעותם ניתן להעריך את האיכויות והאפקטיביות של מסעי בחירות.

מדיניות ההפרטה בישראל ובעולם

מדיניות ההפרטה (Privatization) מצויה בשנים האחרונות על סדר היום הציבורי בישראל ובמדינות רבות ברחבי העולם, הן כמדיניות ציבורית מגובשת "מלמעלה" והן כתופעה המשקפת את כוחות השוק "מלמטה". ההפרטה משנה לעיתים את גבולותיו של הסקטור הציבורי ונותנת מענה חדש למדיניות ההלאמה, למשבריה של מדינת הרווחה ולכשליה של המערכות הממשלתיות. ההפרטה מציבה אתגרים חדשים ביחס לשאלה הבסיסית במדע המדינה: "מי שולט?" ובאשר ליתרונות ולחסרונות של ההסדרים האלטרנטיביים.

ארה"ב וישראל: דינמיקה של יחסי השפעה

מטרת הסמינר היא לנתח את הגורמים והפרמטרים העיקריים, המעצבים את יחסי ארה"ב-ישראל ומשפיעים על מהלכם. במרכז הניתוח תעמוד האבחנה שבין "ציר היחסים המיוחדים" לבין "ציר היחסים האסטרטגיים", שתיבחן בהקשר דינמי של ארבעה עשורים.

זהות ואזרחות בישראל

בסמינר נבחן את מבנה האזרחות בישראל, מבנה הירארכי ומשובדר המעניק זכויות שונות לקבוצות חברתיות, ומטיל עליהן חובות שונות, על פי זהותן הלאומית, האתנית, הדתית וכו'. היסטורית, מבנה האזרחות בישראל זכה ללגיטימציה בעזרת השימוש הבו-זמני בשלוש מערכות מושגיות/ערכיות אותן נכנה "שיחי אזרחות": שיח ליברלי, שיח רפובליקני ושיח אתנו-לאומי. בשנים האחרונות התבטאה הליברליזציה של החברה הישראלית, בין השאר, בירידת כוחו הלגיטימציוני של שיח האזרחות הרפובליקני, שהיה דומיננטי בתקופת הישוב ובשנותיה הראשונות של המדינה. תהליך זה הביא למאבק חריף בין קבוצות חברתיות התומכות בשיח האזרחות הליברלי לבין אלה התומכות בשיח האתנו-לאומי. מאבק זה הוא אחד הביטויים המרכזיים של המשבר בו שרויה עתה החברה הישראלית ותוצאותיו יקבעו במידה רבה את עתידה.

לאומיות ליברלית וזכויות טריטוריאליות

הסמינר יעסוק בסוגיות הקשורות לסכסוכים טריטוריאליים מנקודת המבט של הלאומיות הליברלית. החלק הראשון של הסמינר יוקדש להכרות עם הרעיונות המרכזיים של הלאומיות הליברלית על גרסאותיה השונות, ולדיון במספר סוגיות מרכזיות הנידונות במסגרתה, כגון: חשיבותן של קבוצות תרבותיות וזכויותיהן, הזכות להגדרה עצמית לאומית, וכיו"ב. החלק השני והעיקרי של הקורס יתרכז בתביעותיהן של קבוצות לאומיות לריבונות טריטוריאליות ולניתוח הטענות המרכזיות המושמעות במהלך סכסוכים על רקע זה. התביעות שיוצעו לדיון בחצי השני של הסמינר – אלה המתיימרות לבסס "זכות" של קבוצה לאומית מסוימת לשטח מסוים – כרוכות בין השאר בטענות בדבר "זכויות היסטוריות" וצדק היסטורי; בסוגיות הקשורות להשתייכותם הלאומית של האוכלוסיות הרלוונטיות ולזכותם להגדרה עצמית, וכן לשאלות הקשורות למפעלי התיישבות לאומיים, ועוד. טענות מסוג נוסף שיועלו לדיון לקראת סוף הקורס מבוססות על עקרונות שוויון בינלאומי וצדק גלובאלי. כל אלה יזונו על רקע המסגרת התאורטית של הלאומיות הליברלית שבו יעסוק, כאמור, החלק הראשון של הסמינר.

<u>סמינר ב' + קיץ</u>

קבוצות אינטרס בהליך המדיני

הבסיס הקבוצתי בפוליטיקה והשפעתן של קבוצות על קביעת מדיניות יזונו על רקע גישות הפלורליזם, קורפרטיזם ותאוריות בקורתיות על המדינה. בקורת על כוחן של קבוצות ויכולתן לייצג את האינטרס הציבורי תדון בהקשר של צמיחת המחקר בתחום. כמו כן ידון הקשר בין הביורוקרטים ובתי מחוקקים עם קבוצות מאורגנות, מבנה הקבוצות ואמצעי ההשפעה שלהן כמערכות ביצוע שונות ומשוות. ירידת קרנן של קבוצות אינטרס "לעניין מיוחד" תדון כבסיס לשאלה על מעמדן של קבוצות בהליכי מדיניות.

סמסטר ב'

שנה א'+ב'

קורסי מבוא וחובה

ראה פירוט בסמסטר א'.

פרוסמינרים

עיונים במקיאבלי
קריאה מודרכת ב"הנסיך", ב"עיונים" וב"אומנות המלחמה".

אומות, טריטוריות והקמת מדינות
הקורס בוחן את הבסיס הרעיוני של המדינה המודרנית, מהוצרותה במאה ה-18 באירופה עד דמותה העכשווית בעולם המתפתח, במיוחד לאחר התמוטטות בריה"מ ויוגוסלביה. נושאי הקורס כוללים: (א) יחסי גומלין בין יצירת מדינות ומלחמות, (ב) מגבלות לאומיות לעומת השפעות בינלאומיות על יצירה של מדינות בארצות מפותחות ומתפתחות, (ג) התפתחות כלכלית והשפעתה על כושר ויבולת המדינה, (ד) יחסי גומלין בין הקמת מדינות והקמת אומות, (ה) היחסים בין סוגי משטר ואופי המדינה.

נשים בתקשורת
הפרוסמינר יעסוק בסוגיית השפעת התקשורת ובמיוחד זו הפוליטית על מעמד האשה בחברה הישראלית. סוגייה זו תיבחן לאורן של תאוריות שונות הלקוחות מעולמה של הפוליטיקה בכלל, והתקשורת הפוליטית בפרט. דגש מיוחד יושם על טיב ואיכות המסרים הנוגעים לנשים, והמועברים בצינורות השונים (טלוויזיה, עיתונות כללית, מקומונים, עיתוני נשים, רדיו, פירסום וכיוצ"ב). איך אלה מעצבים סטריאוטיפים ומשפיעים על התנהגות פוליטית של נשים וגברים!

מרחב ופוליטיקה: סוגיות בגיאוגרפיה פוליטית
הקורס יעסוק בהבנת מציאויות ותהליכים פוליטיים שונים מבחינת ההיבט המרחבי. נעסוק בגישות ותאוריות שונות בתחום בגיאוגרפיה הפוליטית כגון: מרכז מול פריפריה, גבולות, חלוקות טריטוריאליות, "טריטוריאליות" וסוציאליזציה טריטוריאלית, התפיסות האקולוגיות ופונקציונליות, וגיאופוליטיקה. השימוש בגישות ובמודלים יעשה תוך התייחסות לדוגמאות היסטוריות ועכשוויות.

שיווק פוליטי של מפלגות ומועמדים
מטרת הקורס להכשיר את הסטודנט בבניית מערך מחקרי בסוגיה הנדונה. הסוגיה תעסוק בבדיקת הצינורות המקשרים בין המערכת הפוליטית והציבורית אשר דרכם מועברים מסרים תפלוליים. בתוך כך יבחנו צינורות כגון: טלוויזיה, עיתונות כללית, מקומונים וכיוצ"ב. כמו כן יבחנו טיבם ואיכותם של המסרים.

הימין החדש וצמיחתה של האידיאולוגיה האנטי-ליברלית בעולם הדמוקרטי
השיעור עוסק בזרמים אינטלקטואליים אנטי-ליברליים באירופה ובארצות הברית. אנו נתמקד בתאוריות קהילתיות, תאוריות של דמוקרטיה ישירה ותאוריות של זהות תרבותית. נבחן את הקשר בין התאוריות האלו לתנועות של הימין החדש במקומות רבים בעולם הדמוקרטי המודרני, ונשים דגש מיוחד השונה והמשותף בין הימין הישן והימין החדש. בפרוסמינר נבחן איך נושאים שהיו קשורים לשמאל החדש נהפכו נושאים של הימין החדש - נתמקד במשמעויות הפוליטיות של הזהות האידיאולוגית הזאת בעבר ובהווה.

מבוא לאידיאולוגיה הנציונל-סוציאליסטית
הקורס יבחן את יסודותיה של האידיאולוגיה הנציונל-סוציאליסטית תוך התמקדות בסוגיות מרכזיות דוגמת עקרון המנהיג, עקרון ההאחדה, ומרחב המחייה. מאפייניה של הדיקטטורה הגרמנית ייבחנו בהשוואה למשטרים טוטליטריים ולאידיאולוגיות המזוהות עימם בתקופה שבין שתי מלחמות העולם. שאלת ההמשכיות או השינוי באידיאולוגיה הנאצית תיבחן בחלקו האחרון של הסמינר לאור מה שנודע כ"זיכוח ההיסטוריונים".

שנה ג'

קורסי חובה

דאה פירוט בסמסטר א'

קורסי בחירה

מדיניות ציבורית בישראל: עיצוב, יישום והערכה
מטרת הקורס לנתח את עיקרי התהליכים של המדיניות הציבורית. בשלב ראשון נבחן מי זמה הם הגורמים בסביבה הכלכלית-חברתית ובמערכת הפוליטית עצמה היוצרים תשומות של מדיניות ציבורית, וכיצד הם עושים זאת. בשלב שני נטפל באופנים שבהם הופכת מערכת הממשל את התשומות לתפוקות של מדיניות ומיישמת אותן. בשלב שלישי נעסוק בהערכת מדיניות ציבורית. כל שלב בתהליכי המדיניות - עיצוב, יישום והערכה - מלווה בבעיות של זיהוי, הגדרה ותוכן, ועליהן נשים את הדגש. הדוגמאות בהן נשתמש תהיינה מבוססות בעיקרן על המציאות הפוליטית - מינהלית בישראל.

שינויים מבניים במערכת המפלגתית בישראל
השיעור יעסוק בשינויים המבניים שחלו במערכת הרב-מפלגתית הישראלית, במעבר ממפלגה דומיננטית במרכז למערכת דו-גושית בפועל.
המעבר התבטא בתהליכים צנטרופטאליים של אחוד מפלגות משמאל ומימין והקמת המערך והליכוד ובמקביל בתהליכים צנטרופוגאליים של יסוד מפלגות לויין חדשות לצדן של שתי הגדולות. מעבר זה השפיע על המהפך השלטוני ב-1977 ועל חילופי השלטון ב-1992, 1996 ו-1999 והביא לתופעה יוצאת הדופן במשטרים דמוקרטיים-פרלמנטריים של ממשלת אחדות לאומית פריטטית רוטציונית ודו-ראשית.

משטרים ואידיאולוגיות במאה ה-20

השיעור עוסק בהתפתחותן של שלוש האידיאולוגיות החשובות במאה ה-20: מרקסיזם לניניזם, פאשיזם ודמוקרטיה ליבראלית. נבחן איך אידיאולוגיות אלו מהפכו למשטרים פוליטיים וגשים דגש מיוחד על צמיחתם של משטרים פאשיסטיים אשר היוו את האלטרנטיבה הרדיקלית ביותר לדמוקרטיה הליבראלית ולמרקסיזם. השיעור יעסוק גם בהתמוטטותו של העולם הקומוניסטי ובצמיחתה המחודשת של הלאומנות. אנו נבחן האם מושג "סוף ההסטוריה" הוא רלבנטי לימינו, או נהפוך הוא, דווקא התגברות השנאה העדתית בעולם וצמיחתה המחודשת של הלאומנות מבשרת חידוש ההסטוריה של תחילת המאה העשרים.

בין עוצמה לאנרכיה

דמוקרטיות שסועות בימינו מתמודדות עם השאלה ביצד לבנות עוצמה פוליטית אשר תבטיח שלטון אפקטיבי. הקורס יבחן את הדיון התאורטי על עוצמה פוליטית שהתפתח לאור קריסתן של מערכות דמוקרטיות בתצי הראשון של המאה העשרים (לדוגמא, אצל שמידט וארנדט). כמו כן, תידון סוגיית העוצמה במדינות רב-תרבותיות, וההקשר הישראלי והעכשווי של דיון זה.
הקורס יתבסס על דיון פתוח בין המשתתפים, כאשר הסטודנטים לוקחים חלק פעיל בעיצובו. בסיום הקורס יתקיים כנס בו יוכלו הסטודנטים להציג את עבודותיהם. אחת ממטרות הקורס היא להביא עבודות אלו לרמה של תומר המיועד לפרסום אקדמי.

יסודות המרקסיזם

הקורס יעסוק בבחינת הסוגיות המרכזיות שהעסיקו את קרל מרקס במהלך חייו בתחומי הפילוסופיה, הסוציולוגיה, הכלכלה והפעולה הפוליטית. תומר הקריאה יתבסס, בעיקר, על כתביהם של מרקס עצמו ושל פרידריך אנגלס. במוקד הדיון יעמדו נושאים כגון המטריאליזם ההיסטורי כגישה מדעית, ביקורת הכלכלה המדינית, מלחמת המעמדות, מהפכה וחברה סוציאליסטית. יעשה גם מאמץ מיוחד לבחון נושאים העומדים במרכז הדיון הציבורי בישראל היום, כמו יחסי דת ומדינה, איכות הסביבה, פמיניזם, וגלובליזציה, לאור התובנות המרקסיסטיות.

מחשבה מדינית: העת העתיקה

נעיין בפוליטיקה ובדמוקרטיה במקריהן המופתיים, באמצעות כתבים פילוסופים, היסטוריים, וספרותיים של יוון ורומא. נקרא מתוך הומרוס, הרודוטוס, תוקידידס, אריסטופנס, אפלטון, אריסטו, קיקרו ואחרים.

האיחוד האירופי - במבט העבר, ההווה והעתיד

נושאים שייסקרו במהלך הקורס: המתנה הלאומי והפדרליזם, בדלנות ולאומנות מול אינטגרציה קהילתית, מוסדות האיחוד האירופי, הרחבת האיחוד האירופי, מדינת הסעד והאיחוד האירופי.

פוליטיקה וכלכלה של תקשורת המונים

מטרת הקורס להציג בפני התלמידים את ההגיון הפוליטי והכלכלי המנחה את החלטות מעצבי המדיניות בתחום התקשורת האלקטרונית ההמונית. בתוך כך יסקר המגוון הקיים של אמצעי ההולכה התקשורתיים והאפשרויות הגלומות בהם. ייבדקו השלכים והצמתים השונים בהם התקבלו החלטות לגבי עיצוב מפות התקשורת השונות, ותוערך מידת ההשפעה החברתית-פוליטית של החלטות אלו.

המערכת הפוליטית הישראלית

נושאים עיקריים: סקירה כללית על אודות התרבות הפוליטית בדמוקרטיה הישראלית; הממשלה, הכנסת, המפלגות וקשרי הגומלין ביניהם. במסגרת זו נכללים מספר נושאים נבחרים: ראש הממשלה והשרים; הבחירות לכנסת ולראש הממשלה; שיטות הבחירות; ממשלות ישראל, נסיבות הקמתן ודרכי פעולתן. במסגרת זו יידונו אירועים להדגמת תהליכי קבלת החלטות (הניסיון להשגת הסדר הביניים עם מצרים ב-1971-2; השגת ההסדר ב-1975; הסכם "קמפ דיוויד" ב-1979; "מבצע יונתן" ב-1976; התכנית הכלכלית ב-1985 ועוד). כמו כן יידונו סוגיות החשאיות והפומביות והשפעת האירועים ואישים על דרכי פעולת הממשלות.

רפורמות מינהליות ואפנות ניהול בסקטור הציבורי

הקורס יעסוק בניתוח ניסיונות שונים, בישראל ובעולם, להתוות וליישם רפורמות ניהוליות. לניסיונות אלה בסיסים שונים – פוליטיים, אידיאולוגיים, כלכליים או ארגוניים והם נעשים לעיתים תוך אימוץ של אפנות ניהוליות. במהלך הקורס נתמודד עם המניעים המגוונים לאימוצם של השינויים, עם ההצדקות הנורמטיביות, המשמעויות האופרטיביות, המבשולים, היתרונות, הבעיות וההזדמנויות.

תואר שני

יועץ: ד"ר יואב פלד

מטרות הלימודים

להקנות לתלמידים ידע, כלי ניתוח וחשיבה מתקדמים בנושאים של פוליטיקה בינלאומית, לאומית ומקומית. דגש מיוחד יושם על הכשרת תלמידים למחקר והוראה עצמאיים. כמו-כן, ייחשפו התלמידים לנושאים אשר ישמשו להם כבסיס לפעילות ציבורית.

קיימות שתי תכניות לימודים לתואר שני:
1. ללא עבודת גמר.
2. עם עבודת גמר (תכנית זו מאפשרת בסיומה הגשת מועמדות ללימודי תואר שלישי).

תנאי קבלה

למסלול ללא עבודת גמר - רשאים להציג את מועמדותם תלמידים אשר סיימו את לימודי התואר הראשון בציון גמר של 80 לפחות.

למסלול עם עבודת גמר- רשאים להציג את מועמדותם:
1. תלמידים בעלי ציון גמר של 85 לפחות בלימודי התואר הראשון.
2. תלמידים שציון הגמר שלהם יהיה בין 80-85 והם בעלי פוטנציאל מחקרי. תלמידים אלה יוזמנו לראיון בפני ועדת הקבלה של החוג.

תלמידים שסיימו תואר ראשון בחוג שאינו מדע-המדינה, חייבים בלימודי השלמה מתואר ראשון.

מעבר ממסלול ללא עבודת גמר למסלול עם עבודת גמר

ממוצע של 85 לפחות בלימודים בתום השנה הראשונה בחוג, בקורסים:
שיטות מחקר למתקדמים במסלול עם עבודת גמר.
גישות ותאוריות במדע המדינה.
קורס חובה בתחום ההתמחות.
2 סדנאות.

לימודי השלמה

במסגרת לימודי ההשלמה חייבים התלמידים ללמוד 5 קורסים מתוך 6 קורסי החובה לתלמידי שנה ב':

- כלכלה פוליטית - ש+ת	4	ש"ס
- אסטרטגיה בעידן המודרני - ש+ת	3	ש"ס
- מחשבה מדינית בת-זמננו - ש+ת	3	ש"ס
- פוליטיקה השוואתית - ש+ת	3	ש"ס
- מבוא למינהל ומדיניות ציבורית – ש+ת	4	ש"ס
- שיטות מחקר - ש+ת	3	ש"ס

תלמידים שלא למדו קורס בתחום של שיטות מחקר חייבים לכלול את הקורס במסגרת לימודי ההשלמה שלהם.

תלמידים שיתקבלו ללימודי השלמה במסלול **ללא עבודת גמר** חייבים להשיג ממוצע של 75 לפחות בלימודי ההשלמה וציון 70 לפחות בכל אחד מהקורסים, כדי לעבור למעמד של תלמיד מן המניין. במסלול **עם עבודת גמר** התלמידים חייבים להשיג ממוצע של 80 לפחות בלימודי ההשלמה וציון 70 לפחות בכל אחד מהקורסים, כדי לעבור למעמד של תלמיד מן המניין. (פרט למתקבלים עפ"י "נוהל קבלת תלמידים בעלי תואר ראשון ממוסד אחר ללימודי תואר מוסמך באוניברסיטת ת"א" - ראה נוהלים אוניברסיטאיים בדפים הצהובים.)

תחומי לימוד

א. מחשבה מדינית
ב. פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית
ג. משפט, חברה ופוליטיקה
ד. תקשורת פוליטית
ה. מינהל וממשל ציבורי
ו. יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה
ז. מתודולוגיה וכלכלה פוליטית

משך הלימודים

תלמידי שני המסלולים חייבים לסיים את כל חובות התואר עד תום השנה הרביעית ללימודיהם.
מתן אישור להמשך לימודים מעבר לשנה הרביעית ייעשה במקרים חריגים בלבד בסמכות ראש החוג והיועץ לתואר שני.
אישור להמשך לימודים מעבר לשנה החמישית הוא בסמכות ועדת ההוראה הפקולטטית ומחייב המלצה מנומקת של היועץ או ראש החוג.

תכניות לימודים

א. **תכנית ללא עבודת גמר**

מטרת התכנית להכשיר תלמידים למחקר והוראה בבתי-ספר על-יסודיים ומכללות, לציידם בכלים לתשיבה ולקרבם לנושאים שבתחומי מדע-המדינה, וזאת כבסיס לפעילות ציבורית. אופן לימוד זה יקנה תואר מ.א. ללא עבודת גמר, ומוסמכיו לא יוכלו להמשיך ללימודי תואר שלישי. מכסת שעות הלימוד באופן לימוד זה היא 46 שעות. על התלמידים לעמוד בבחינת גמר בתחום התמחותם.

קורסי חובה

שיטות מחקר במסלול ללא עבודת גמר	3	ש"ס
סמינר מחלקתי	4	ש"ס
קורס חובה בתחום הלימוד (כמפורט בהמשך)	3	ש"ס

קורסי בחירה

8 סמינרים/סדנאות סמסטריאליות	24	ש"ס
2 סמינרים שנתיים (אחד בתחום הלימוד		
ואחד מחוץ לתחום הלימוד)	12	ש"ס
סה"כ לתואר במסלול ללא עבודת גמר	**46**	**ש"ס**

תנאי המשך לימודים לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר

חובה על התלמידים לסיים תוך שלושה סמסטרים מיום התחלת לימודיהם לתואר שני בחוג, את הקורסים הבאים:

- קורס חובה בתחום הלימוד
- שיטות מחקר לתלמידי המסלול
- סמינר/סדנה סמסטריאלית

זאת בממוצע של 80 לפחות ובתנאי שהציון בכל אחד מהקורסים יהיה 70 לפחות.
תלמידים שלא יעמדו בתנאי יופסקו לימודיהם בחוג. מקרים חריגים יובאו בפני ועדת החוג.

בחינת הגמר
הבחינה תהיה בתחום הלימוד של התלמיד.
התלמידים חייבים לגשת לבחינת הגמר בסמסטר האחרון ללימודיהם.
לרשות התלמידים יעמדו שני מועדים (מועד אחד בסמסטר א' ומועד נוסף בסמסטר ב') וציון המעבר יהיה 75 לפחות. התלמידים יהיו רשאים לגשת פעמיים בלבד לבחינה.
מידי סמסטר, כחודש לפני הבחינה, תופץ רשימה ביבליוגרפית של ספרים ומאמרים בכל אחד מתחומי הלימוד.
תלמידים ילמדו לקראת הבחינה את כל המאמרים והספרים בתחום הלימוד בו הם מבקשים להיבחן. בבחינה יתבקשו התלמידים לענות על 2 מתוך 3 שאלות בתחום הלימוד בו למדו.
ציון הבחינה מהווה 10% מציון הגמר.

ב. **תכנית עם עבודת גמר**
מטרת התכנית להכשיר תלמידים למחקר עצמאי והוראה ברמה אוניברסיטאית בתחומי מדע-המדינה. הלימודים כוללים 34 שעות לימוד סמסטריאליות, עבודת גמר ובחינה על עבודת הגמר. למוסמכים שסיימו את לימודיהם בציון סופי של 85 לפחות תינתן האפשרות להירשם כמועמדים ללימודי תואר שלישי בחוג.

קורסי חובה

קורס חובה בתחום הלימוד (כמפורט בהמשך)	3	ש"ס
גישות ותאוריות במדע המדינה	3	ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.[1] (לא ישוקלל בציון הגמר)	3	ש"ס
שיטות מחקר במסלול עם עבודת גמר[2]	3	ש"ס
סמינר מחלקתי	4	ש"ס
סדנה מתודולוגית	3	ש"ס

קורסי בחירה

3 סמינרים/סדנאות סמסטריאליות	9	ש"ס
סמינר שנתי	6	ש"ס
עבודת גמר	חייב	
סה"כ לתואר במסלול עם עבודת גמר	**34**	**ש"ס**

תנאי המשך לימודים לתלמיד המסלול עם עבודת גמר
חובה על התלמיד לסיים תוך ארבעה סמסטרים מיום התחלת לימודיו לתואר שני בחוג, את הקורסים הבאים:
- קורס חובה בתחום הלימוד
- גישות ותאוריות במדע המדינה
- שיטות מחקר לתלמידי המסלול
- סטטיסטיקה למ.א.
- סמינר סמסטריאלי/סדנה

זאת בממוצע של 80 לפחות, ובתנאי שהציון בכל אחד מהקורסים יהיה 70 לפחות.
תלמידים שלא יעמדו בתנאי יופסקו לימודיהם בחוג. מקרים חריגים יובאו בפני וועדת החוג.

---

[1] פטור מקורס זה ניתן לקבל ע"ס בחינה שתיערך סמוך לתחילת שנת הלימודים. תלמידים שיקבלו פטור על-סמך בחינה זו, חייבים בסדנה/סמינר נוסף בהיקף של 3 ש"ס.

[2] תלמידים רשאים ללמוד "שיטות מחקר במסלול עם עבודת גמר" במקביל או אחרי שהם למדו את הקורס "סטטיסטיקה למ.א.".

סדנה מתודולוגית
כל תלמידי המסלול חייבים להשתתף בסדנה שמטרתה להכשיר תלמידים לכתיבת עבודת התזה.
דרישות מוקדמות לסדנה המתודולוגית: סיום קורסי החובה, סיום שני סמינרים ותאום נושא לכתיבת עבודת תזה עם מנחה.

עבודת גמר
תלמידי התואר השני במסלול חייבים בכתיבת עבודת גמר בהנחיית אחד מחברי הסגל הבכיר בחוג. תלמיד חייב להגיש הצעה לעבודת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל את אישור המנחה להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו בחוג או שיהיה עליו לעבור למסלול ללא עבודת גמר. ציון עבודת הגמר מהווה 40% מציון הגמר.

לתלמידי שתי התכניות

קורס חובה בתחום הלימוד
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה** ילמדו את הקורס: **המערכת הבינלאומית.**
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **מינהל ומדיניות ציבורית** ילמדו את הקורס: **מינהל ציבורי ומדיניות ציבורית.**[1]
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **משפט, חברה ופוליטיקה** ילמדו את הקורס: **סוגיות במשפט ומדעי החברה.**
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **תקשורת פוליטית** ילמדו את הקורס: **תקשורת פוליטית.**
תלמידים שתחומי הלימוד שלהם **מחשבה מדינית; פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית; מתודולוגיה וכלכלה פוליטית** ילמדו את הקורס: **הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע המדינה.**

סמינר מחלקתי
כל תלמידי תואר שני חייבים להשתתף במהלך לימודיהם בסמינר המחלקתי, במשך שני סמסטרים. התלמידים חייבים להשתתף בכל פגישות הסמינר. תלמידי הסמינר יחוייבו בכתיבת מספר עבודות.
הסמינר מתקיים אחת לשבועיים, בהשתתפות חברי הסגל של החוג, ומרצים אורחים.
הציון בסמינר יהיה עבר/נכשל.
הסמינר המחלקתי מתקיים בימי ב', בין השעות: 18.00-20.00.

קורסי בחירה

סדנא/ות סמינרים סמסטריאלים
סמינר סמסטריאלי - במסגרת זו תוגשנה עבודות בתאום עם המרצה.
סדנה סמסטריאלית - בסדנאות ישולבו דיונים כלליים ותאורטיים בסוגיות מרכזיות ואקטואליות. אם אופי הסוגיה יאפשר זאת, תכלול הסדנה גם עבודת שדה.
עבודות יש להגיש עד 5 שבועות מתום הסמסטר.

סמינרים שנתיים
הסמינרים השנתיים מאפשרים לתלמיד להתמודד עם סוגיה מורחבת.
עבודה סמינריונית שנתית יש להגיש עד תום הסמסטר העוקב.

בחינות
בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שרות מילואים. מועד מיוחד בגין סיבה אחרת יהיה כפוף לאישור היועץ ופנייה לוועדת הוראה ומותנה בהמצאת אישורים מתאימים.

---

[1] לא יינתן בשנה"ל תשס"א.

סיכום חובות התלמיד בשתי התכניות

	אופן לימוד עם עבודת גמר	אופן לימוד בלי עבודת גמר
חובה		
קורס בתחום הלימוד	3 ש"ס	3 ש"ס
גישות ותאוריות במדע המדינה	3 ש"ס	---
סטטיסטיקה למ.א.[1]	3 ש"ס	---
שיטות מחקר למתקדמים	3 ש"ס	3 ש"ס
סמינר מחלקתי	4 ש"ס	4 ש"ס
סדנה מתודולוגית	3 ש"ס	---
בחירה		
סמינרים שנתיים	1 (6 ש"ס)	2 (12 ש"ס)
סדנה/סמינרים סמסטריאליים	3 (9 ש"ס)	8 (24 ש"ס)
בחינת גמר	לא חייב	חייב
עבודת גמר	חייב 34 ש"ס	לא חייב 46 ש"ס

ציון גמר

רשאי להגיש בקשה לציון גמר בתכנית **ללא עבודת גמר** תלמיד אשר:
א. סיים את כל מכסת הקורסים הנדרשת ע"פ תכנית הלימודים.
ב. קיבל ציון 75 לפחות בבחינת הגמר.

שקלול ציון הגמר
90% ציוני קורסים
10% בחינת גמר

רשאי להגיש בקשה לציון גמר בתכנית **עם עבודת גמר** תלמיד אשר:
א. סיים את כל מכסת הקורסים הנדרשת ע"פ תכנית הלימודים.
ב. הגיש עבודת גמר והגן עליה בהצלחה.

שקלול ציון הגמר
60% ציוני קורסים
40% עבודת גמר

[1] הציון בקורס סטטיסטיקה למ.א. לא ישוקלל בציון הגמר.

משפט חברה ופוליטיקה

תכנית העשרה משותפת: החוג למדע המדינה, הפקולטה למשפטים,
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה
מרכז התכנית: ד"ר גד ברזילי

תיאור התכנית

בשנים האחרונות חל גידול מרשים בהיקף ועומק המחקר האקדמי ובעניין הציבורי בהשלכות הפוליטיות, החברתיות והתרבותיות של המשפט. התפתחויות אלו באות לידי ביטוי בעניין הגובר במעמדו של בית המשפט העליון בישראל, במקורותיהם התרבותיים-משפטיים - פוליטיים של פסיקות ודברי חקיקה, בתוצאות החברתיות ובמשמעויות הנורמטיביות של הכרעות משפטיות ושל חוקי היסוד התדשים.

החוג למדע המדינה, הפקולטה למשפטים, והחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה חברו יחד בהקמתה של תכנית לימודים ייחודית במסגרת לימודי התואר השני. התכנית מיועדת לתלמידי המסלול עם עבודת גמר. תלמידי התכנית יכוונו להתמודד מחקרית עם שאלת הקשר בין משפט, חברה ופוליטיקה. התכנית מיועדת להקנות לתלמידים שישתתפו בה כלים תאורטיים ומתודולוגיים, הנחוצים למחקר חברתי ופוליטי של המשפט בישראל. התכנית מציעה מגוון של שיעורים, שמטרתם להכין תלמידים לקראת כתיבתן של עבודות מחקר, שתעסוקנה בסוגיות כגון: התרבות המשפטית והפוליטית בישראל, ההסטוריה של המשפט בישראל, המשפט כמדע חברתי, ההקשר החברתי והפוליטי של תורות וגישות במשפט, משפט ופמיניזם, ניתוח טכסטים משפטיים בכלים של מדעי התברה, משפט ורב-תרבותיות, ממשל ומשפט, פנדמנטליזם, קיצוניות פוליטית ושלטון החוק, וזכויות חוקתיות בהקשרן הפוליטי והחברתי.

על פי התכנית, ילמדו תלמידי מדע המדינה, לימודי העשרה, במסגרת הפקולטה למשפטים, שיכללו קורסי יסוד, מספר קורסי בחירה וסמינרים לתואר השני, הרלוונטים לתחומי העיסוק של התכנית. כל תלמידי התכנית ישתתפו בקורס ליבה משותף, שיהיה הקורס המרכזי של התכנית, ויועבר במשותף על ידי מורים מן החוג למדע המדינה, הפקולטה למשפטים, והחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

התכנית חברה, פוליטיקה ומשפט מיועדת לבעלי תואר ראשון במדעי החברה או משפטים, שהם בעלי הישגים גבוהים בתואר הראשון (בעלי אוריינטציה מחקרית, המבקשים לכתוב עבודת תיזה בתואר השני. תלמידים מצטיינים מחוגים אחרים יתקבלו לתכנית כפוף ללימודי השלמה. כל אחד מתלמידי התכנית יזכה לייעוץ אישי צמוד על ידי אחד ממורי התכנית.

במסגרת התכנית ילמדו התלמידים את הקורסים הבאים:

קורסי חובה

סוגיות במשפט ובמדעי החברה (קורס חובה בתחום הלימוד)	6	ש"ס
גישות ותאוריות במדע המדינה	3	ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.	3	ש"ס
שיטות מחקר במסלול עם עבודת גמר	3	ש"ס
סמינר מחלקתי	4	ש"ס
סדנה מתודולוגית	3	ש"ס

קורסי בחירה

סדנאות/סמינרים	9	ש"ס
קורסים/סמינרים לתואר שני בפקולטה למשפטים	7	ש"ס
עבודת גמר	~~4~~	ש"ס
סה"כ	~~42~~ 38	ש"ס

תלמידי תואר שני בפקולטה למשפטים המשתתפים בתכנית יחוייבו בשני קורסים: התנהגות פוליטית בישראל ופוליטיקה השוואתית.

להלן רשימת הקורסים המוצעים לתלמידי התכנית

קורסי חובה בתחום

סוגיות במשפט ובמדעי החברה - 6 ש"ס
ד"ר ג. ברזילי; ד"ר ל. בילסקי, ד"ר אורן גרוס, ד"ר ר. שמיר, ד"ר אייל גרוס

סמינרים שנתיים

זהות ואזרחות בישראל - 6 ש"ס
ד"ר י. פלד

סדנאות/סמינרים סמסטריאלים

מדיניות, משפט וזכויות אדם[1] - 3 ש"ס
ד"ר ג. ברזילי

משפט וביטחון לאומי: סוגיות נבחרות - 3 ש"ס
ד"ר ג. ברזילי

פמיניזם, משפט וזכויות אדם[1] - 3 ש"ס
ד"ר ג. ברזילי

חברה פוליטיקה ומשפט באמריקה הלטינית - 3 ש"ס
ד"ר א. ספקטרווסקי

תורת המידות של אריסטו[2] - 4 ש"ס
ד"ר א. פינקלברג

ערכים, התחייבות ומטה אתיקה[2] – 3 ש"ס
פרופ' י. רוס

לתלמידי שנה ב' בתכנית - תתקיים סדנת קריאה ומחקר.
המפגשים יתקיימו מספר פעמים בסמסטר, בימי א' בשעה 18.00, על מועדי המפגשים נודיע לתלמידי התכנית במהלך הסמסטר, הסדנה אינה וכללת במניין השעות.

---

[1] ניתן ללמוד כסמינר סמסטריאלי (סמסטר א' בלבד או ב' בלבד) וכסמינר שנתי.
[2] קורסים אלה אינם ניתנים במסגרת החוג למדע המדינה, אבל יחשבו בסמינר לתלמידי התכנית.

תקשורת פוליטית

הלימודים הבינתחומיים בפוליטיקה ותקשורת נוגעים בעיסוקיהם של אנשי המדיה - עיתונות, רדיו, טלוויזיה וקולנוע - אל מול שאלות של אתיקה ומחשבה מדינית, קבוצות לחץ, פוליטיקאים, תנועות לאומיות, מוסדות שלטון בישראל, והמערכת הבינלאומית.

תכנית הלימודים

קורסי חובה

כמפורט במסגרת התכנית ללא עבודת גמר והתכנית עם עבודת גמר.
קורס החובה בתחום: תקשורת פוליטית - ד"ר ח. נוה.

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים לתלמידים הקורסים הבאים:

דעת קהל ופוליטיקה - פרופ' מ. שמיר
מדיניות תקשורת בעידן של מהפיכת המידע - ד"ר י. כץ
הסרט הפוליטי בקולנוע הישראלי - פרופ' ש. משעל, פרופ' ג'. נאמן
ייצוג טלוויזיוני של תרבות ופוליטיקה - פרופ' ח. הרצוג וד. ויצטום
כתוב בעיתון: תקשורת וחברה במבט חומסקיני - פרופ' ט. דיינהרט
מניפולציות רטוריות בשיח הפוליטי - פרופ' י. שן
ניהול קמפיין פוליטי - ד"ר י. כץ
דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת: סוגיות נבחרות - פרופ' א. בן צבי וא. נהרי
תקשורת, דמוקרטיה וביטחון לאומי - ד"ר ר. פדהצור
פולחני מדיה: בראייה מקומית ובינלאומית - ד"ר ש. כגן
פוליטיקה, יחסים בינלאומיים ואינטרנט - ד"ר ח. נוה
תקשורת, פוליטיקה וזהות בחברה הפלסטינית - ד"ר א. גימאל
טרור ואינטרנט - ד"ר ל. יגיל
קולנוע ופוליטיקה - ד"ר ש. פלג
תעמולה, בחירות והצבעה בדמוקרטיות המערביות - פרופ' ב. פטש
תקשורת, תאוריה פמיניסטית ופוליטיקה של ההמונים - פרופ' אנדריאה פרס
תקשורת, מיתוסים ותהליכים חברתיים - פרופ' ש. ג. שוהם

פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית

מרכז: ד"ר יואב פלד

התחום של פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית עוסק בנושאי הליבה של מחקר המדינה המודרנית. ריבונות, חוק, גבולות, משטר, תרבות פוליטית, תנועות חברתיות, זהות, תפקודי הביורוקרטיה והצבא ייבחנו במבט משווה ומתוך התבוננות רחבה בשינויים הבינלאומיים בעשורים האחרונים. דגש מיוחד יושם על המציאות הישראלית.

תכנית הלימודים

קורסי חובה

כמפורט במסגרת התכנית ללא עבודת גמר והתכנית עם עבודת גמר.
קורס החובה בתחום: הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע המדינה - ד"ר א. תוברס

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים לתלמידים הקורסים הבאים:

מדיניות משפט וזכויות אדם - ד"ר ג. ברזילי
מניפולציות רטוריות בשיח הפוליטי - פרופ' י. שן
זהות ואזרחות בישראל - ד"ר י. פלד
דעת קהל ופוליטיקה - פרופ' מ. שמיר
פוליטיקה, אידיאולוגיה ואמנות במשטרים טוטליטריים - ד"ר ד. אריאלי הורוביץ
מחשבה פוליטית ביקורתית בעולם השלישי - ד"ר א. גימאל
תקשורת, פוליטיקה וזהות בחברה הפלסטינית - ד"ר א. גימאל
החברה הישראלית בהשפעת המצב הביטחוני - ד"ר ת. לרנטל
סוגיות במשפט ובמדעי החברה - ד"ר ג. ברזילי, ד"ר אייל גרוס, ד"ר ר. שמיר וד"ר אורן גרוס
תאוריה פוסט-קולוניאלית וביקורת המודרניות - ד"ר א. גימאל
מדיניות ופוליטיקה אורבנית - פרופ' א. טורגובניק
משפט וביטחון לאומי: סוגיות נבחרות - ד"ר ג. ברזילי
פמיניזם, משפט וזכויות אדם - ד"ר ג. ברזילי
מושג האזרחות בדמוקרטיה הישראלית - ד"ר א. תוברס
סמינר במחשבה מדינית - (יתקיימו 4 הרצאות בנושא זהות ישראלית) - ד"ר מ. קוציין
לאומיות אפריקנית - מציאות או מיתוס - פרופ' מ. תמרקין
אתניות ולאומיות באפריקה הפוסט-קולוניאלית - פרופ' ב. נויברגר

מחשבה מדינית

מרכז: ד"ר מיקל קוצ'ין

לתכנית ללימודים מתקדמים במחשבה מדינית שתי מטרות מרכזיות: ראשית, העמקת הידע של התלמידים במגוון נושאים של פילוסופיה פוליטית כללית, כגון: דילמות של זהות בחברה רב-תרבותית, יחסי מיגדר בהגות פוליטית של המערב, והזיקה בין אידיאולוגיות ותאוריות פוליטיות לבין יצירה תרבותית בתחומי האומנות והספרות. שנית, בחינה בכלים פילוסופיים-פוליטיים של סוגיות הקשורות בדמוקרטיה ובפוליטיקה בישראל, התנועה הלאומית הציונית והפלשתינאית, הניסיון היהודי בהסטוריה, ועוד. מטרת התכנית היא, להעמיד תלמידים בעלי ידע מקיף ומעמיק במחשבה מדינית כללית, אשר יהיו מסוגלים לתרגם ידע זה באופן יצירתי לניתוח הוויתם הפרטיקולרית.

תכנית הלימודים

כמפורט במסגרת התכנית ללא עבודת גמר והתכנית עם עבודת גמר.

קורס חובה בתחום

הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע המדינה - ד"ר א. חוברס

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים לתלמידים הקורסים הבאים:

סמינר במחשבה מדינית א' - ד"ר מ. קוצ'ין
פוליטיקה, אידיאולוגיה ואומנות במשטרים טוטליטריים - ד"ר ד. אריאלי הורוביץ
סמינר במחשבה מדינית ב' - ד"ר מ. קוצ'ין
יסודות המרקסיזם - ד"ר י. פלד
תאוריה פוסט-קולוניאלית וביקורת המודרניות - ד"ר א. ג'מאל
זהות ואזרחות בישראל - ד"ר י. פלד
מושג האזרחות בדמוקרטיה הישראלית - ד"ר א. חוברס
תורת המידות של אריסטו - ד"ר א. פינקלברג
שפינוזה: מוסר וגאולה - ד"ר ר. טיגד
ערכים, התחייבויות ומטה-אתיקה - פרופ' י. רוס
מרקסיזם וליברליזם - ד"ר צ. טאובר ופרופ' י. תמיר

יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה

מרכז: פרופ' אברהם בן-צבי

הלימודים המתקדמים בתחום היחסים הבינלאומיים מיועדים לפתח בסטודנטים חשיבה ביקורתית, להקנות להם מיומנות מחקרית בסיסית, ולשפר את הבנת התהליכים הבינלאומיים ברמה תאורטית גבוהה. הלימודים מאפשרים לסטודנטים להתמחות בתחומים ספציפיים של תאוריה ומעשה, כגון: גישות מערכתיות ללמוד היחסים הבינלאומיים, קבלת החלטות, דיפלומטיה ותקשורת, מו"מ בינלאומי, פרקים היסטוריים בהתפתחות היחסים הבינלאומיים, ומערכת יחסי החוץ והביטחון של ישראל.

תכנית הלימודים

קורסי חובה

כמפורט במסגרת התכנית ללא עבודת גמר והתכנית עם עבודת גמר.
קורס החובה בתחום: המערכת הבינלאומית - פרופ' י. עברון

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים לתלמידים הקורסים הבאים:

הדיפלומטיה של מלחמת העולם השניה - פרופ' נ. אורן
המערכת הבינלאומית מהמלחמה הקרה ועד ימינו - פרופ' נ. אורן
מלחמה ושלום ביחסים הבינלאומיים - פרופ' ז. מעוז
תאוריות אסטרטגיות בתקופה המודרנית - פרופ' ע. גת
סוגיות בלימודים אסטרטגיים - פרופ' ז. מעוז
תקשורת, דמוקרטיה וביטחון לאומי - ד"ר ר. פדהצור
דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת: סוגיות נבחרות - פרופ' א. בן-צבי וא. נהרי
ארה"ב וישראל: דינמיקה של יחסי השפעה - פרופ' א. בן צבי
יחסים בינלאומיים וסביבה - ד"ר א. ווינטהל
תרגיל במו"מ: המקרה של עירק-ישראל - פרופ' א. אלון וד"ר ע. בנג'יו
פוליטיקה, יחסים בינלאומיים ואינטרנט - ד"ר ת. נוה
טרור ואינטרנט - ד"ר לימור יגיל
סוגיות בהרתעה קונבנציונאלית - פרופ' א. בן צבי
מושגים אסטרטגיים בתפיסת הביטחון הלאומי של ישראל - ד. תמרי

מתוך הרשימה שלהלן, יוכלו תלמידי המסלול עם עבודת גמר ללמוד קורס אחד ותלמידי המסלול ללא עבודת גמר 2 קורסים:
ביטחון ומים: ניתוח סוגיות הידרו-אסטרטגיות בסכסוך הישראלי-ערבי - ד"ר מ. שרמן
תורכיה - פוליטיקה, צבא ומדיניות חוץ - ד"ר א. ליאל

מומלץ לתלמידי התחום להשתתף בפורום הבינלאומי, בראשותו של ד"ר גד ברזילי, הפורום מארח שגרירים של מדינות העולם. הפורום יתכנס בימי רביעי בשעה 17.00.
תאריכים, שמות השגרירים שיתארחו מסגרת הפורום ונושאי ההרצאות יתפרסמו על לוח המודעות של החוג.

תכנית הלימודים לתואר שלישי

יועצת: פרופ' מיכל שמיר

מטרת הלימודים

להכשיר חוקרים עצמאיים בנושאי הפוליטיקה המקומית, הלאומית והבינלאומית, שהם בעלי פוטנציאל להשתלב במסגרות אקדמיות ולא אקדמיות באחד מתחומי ההוראה, המחקר והביצוע.

מסלולי הלימוד ותנאי הקבלה

קיימים שני מסלולי לימוד לתואר השלישי: המסלול הרגיל והמסלול הישיר.
למסלול הרגיל רשאים להגיש מועמדותם תלמידים שקיבלו את התואר "מוסמך אוניברסיטה" במסלול המחקרי בציון משוקלל של 85 לפחות ושהכינו עבודת גמר שציונה 85 לפחות. אם לימודי התואר השני היו בתחום דיסציפלינרי אחר, יהיה על התלמידים למלא חובות השלמה על פי הנחיות הוועדה החוגית. במקרים מיוחדים תשקול הוועדה היחידתית מועמדים שציון הגמר בתואר השני שלהם נמוך מהנ"ל.

למסלול הישיר רשאים להגיש מועמדותם תלמידים מצטיינים:
א. בעלי תואר "בוגר" בציון משוקלל של 90 לפחות.
ב. עד תום השנה הראשונה ללימודי ה-מ.א., השתתפו בלפחות מחצית מכלל חובות השמיעה של לימודי ה-מ.א., וממוצע ציוניהם הוא 90 לפחות.

על המועמדים בשני המסלולים להגיש לוועדה החוגית תכנית מחקר ראשונית בהיקף של כ-5 עמודים, שבה יפורטו השערות המחקר, שיטות המחקר ושדה המחקר, ושאושרה ע"י המנחה המיועד.
הוועדה היחידתית לתלמידי התואר השלישי תדון במועמדים ותחליט אם לקבלם או לדחותם. אם הוועדה תאשר את הצעת המחקר היא תמליץ בפני הוועדה הפקולטטית על קבלת התלמיד לשלב א'.
תלמידים אשר סיימו תואר שני במדע המדינה באוניברסיטאות מוכרות בארץ ובעולם יהיו פטורים מקורסי השלמה ובחינת כשירות.

לימודי השלמה

מועמדים אשר סיימו תואר ראשון במדע המדינה ותואר שני בחוג שאינו מדע המדינה, יתבקשו להשלים את הקורסים הבאים:
מתואר שני
- גישות ותאוריות במדע המדינה.
- קורס הליבה בתחום בו הם מתכוונים לכתוב את עבודת הדוקטורט.
- סדנה מתודולוגית, או קורס אחר שייקבע ע"י הוועדה.

מועמדים אשר סיימו לימודי תואר ראשון ושני בחוגים שאינם מדע המדינה, יתבקשו להשלים את הקורסים הבאים:
מתואר שני
- גישות ותאוריות במדע המדינה.
- קורס הליבה בתחום בו הם מתכוונים לכתוב את עבודת הדוקטורט.
- סדנה מתודולוגית.
- קורס נוסף שייקבע ע"י הוועדה.

מתואר ראשון
- פוליטיקה ומשטר בישראל.
- פוליטיקה השוואתית.

הציון בכל אחד מקורסי ההשלמה חייב להיות 80 לפחות ועל התלמיד להשלימם תוך 3 סמסטרים מיום קבלתו כמועמד לתלמיד.

בחינת כשירות שתכלול רשימת ספרים ומאמרים בשלושה מתוך ארבעה תחומים:
- התנהגות פוליטית ומדיניות
- יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה
- פוליטיקה ישראלית והשוואתית
- מחשבה מדינית.

הבחינה תתקיים פעמיים בשנה. הבחינה תהיה בחינת בית עם תומר פתוח ותימשך 24 שעות. הציון בבחינה יהיה 'עובר', 'לא עובר'.

סדנה לדוקטורנטים - על כל תלמידי הדוקטורט בחוג להשתתף מידי שנה בסדנה לדוקטורנטים. במסגרת סדנה זו ירצו תלמידי הדוקטורנט על נושא מחקרם.

מוסמכי לימודי ביטחון אשר עמדו בהצלחה בתנאי הקבלה, יידרשו לעבור בחינת כשירות בתחום אחד בלבד (שאינו יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה).
תלמידים שלא למדו מדע המדינה בתואר ראשון ישלימו את הקורסים הבאים:
- פוליטיקה ומשטר בישראל.
- פוליטיקה השוואתית.

הציון בכל אחד מקורסי ההשלמה צריך להיות 80 לפחות.

מוסמכי התכנית למדיניות ציבורית אשר עמדו בהצלחה בתנאי הקבלה, יידרשו לעבור בחינת כשירות מתוך התחומים המצויינים לעיל.
מועמדים בוגרי התכנית, שסיימו תואר ראשון בחוג שאינו מדע המדינה יתבקשו להשלים את הקורסים הנדרשים מתלמידים שסיימו תואר ראשון בחוג שאינו מדע המדינה.
הציון בכל אחד מקורסי ההשלמה צריך להיות 80 לפחות.
כאשר יסיימו המועמדים את חובות ההשלמה ובחינת הכשירות בהצלחה, יגישו לוועדה החוגית תכנית מחקר ראשונית בהיקף של 5 עמודים, שבה יפורטו השערות מחקר, שיטות המחקר ושדה המחקר ושאושרה ע"י המנחה המיועד. הוועדה היחידתית לתלמידי תואר שלישי תדון במועמדים ותחליט אם לקבלם או לדחותם. במידה והוועדה תאשר את הצעת המחקר היא תמליץ לקבל את המועמד כתלמיד שלב א'.

חובות התלמידים בשלב מועמדות במסלול הרגיל

לאחר שהתקבלו כמועמדים ללימודי התואר השלישי, יחויבו התלמידים במסלול הרגיל:

א. להשתתף ב-8 ש"ס במהלך שנת לימודיהם הראשונה. השיעורים יכללו סדנאות וסמינרים מתכנית המ.א. בחוג ובחוגים אחרים שיש להם זיקה לתחום מחקרו של המועמד.

ב. לעבור קורס בכתיבה מדעית באנגלית.

ג. להגיש - לאחר שסיימו את המטלות שהוטלו עליהם - תכנית מחקר מקיפה בחתימת המנחה המיועד.
תכנית זו תפרט בהרחבה את השערות המחקר המרכזיות, את הספרות המחקרית הקיימת, את תרומותיו הייחודיות התאורטיות המשוערות של המחקר, ואת שיטות המחקר שבאמצעותן ייבחנו הרעיונות המנחים והשערות המחקר. תכנית זו תוגש תוך 12 חודשים מיום קבלת התלמידים כמועמדים לתואר השלישי. במקרים מיוחדים תאושר ארכה לשנה נוספת ע"י הועדה היחידתית בהמלצת הוועדה החוגית.

ד. כל הצעות המחקר יעברו שיפוט חוגי. הצעה שתאושר ע"י הוועדה החוגית תועבר לדיון בוועדה היחידתית. בעקבות המלצת הוועדה היחידתית תועבר ההצעה לאישור הוועדה האוניברסיטאית.

חובות התלמידים בשלב המועמדות במסלול הישיר

א. התלמידים שהתקבלו כמועמדים למסלול הישיר חייבים בכל לימודי התואר השני במסלול "עם עבודות גמר", למעט עבודת הגמר. לקראת סוף השנה השניה ללימודיהם תבחן הוועדה החוגית את הישגיהם וכשירותם של התלמידים.

ב. תלמידים במסלול הישיר חייבים לסיים את תכנית ה-מ.א. תוך שנתיים ממועד תחילת לימודיהם.

ג. לאחר שיתקבלו כמועמדים יהיה על התלמידים במסלול הישיר להשתתף ב-8 ש"ס *כנדרש ממועמדים במסלול הדגיל (ראה לעיל פירוט).*

ד. לעבור קורס בכתיבה מדעית באנגלית.

ה. על המועמדים במסלול הישיר לעמוד בבחינת כשירות.

ו. לאחר שיעמדו בבחינת הכשירות, על המועמדים במסלול הישיר להגיש תכנית מחקר מקיפה בחתימת המנחה המיועד. תכנית זו תפרט בהרחבה את השערות המחקר המרכזיות, את הספרות המחקרית הקיימת, את תרומותיו הייחודיות התאורטיות המשוערות של המחקר, ואת שיטות המחקר שבאמצעותן ייבחנו הרעיונות המנחים והשערות המחקר. תכנית זו תוגש תוך 12 חודשים מיום קבלת התלמידים כמועמדים לתואר השלישי. במקרים מיוחדים תאושר אורכה לשנה נוספת ע"י הוועדה היחידתית ובהמלצת הוועדה החוגית.

ז. כל הצעות המחקר יעברו שיפוט חוגי. לאחר אישור ההצעה בוועדה החוגית, היא תועבר לדיון בוועדה היחידתית. בעקבות המלצת הוועדה החוגית, תועבר ההצעה לאישור הוועדה האוניברסיטאית.

כשלב אי חייבים התלמידים להשתתף בקורסים הבאים:
סמינר לדוקטורנטים (משותף עם החוג לסוציולוגיה) - במסגרת זו יציגו התלמידים את הצעת המחקר שלהם, בפני חברי הסגל של שני החוגים והדוקטורנטים.

חובות התלמידים לאחר שאושרה מועמדותם בשני המסלולים

א. התלמידים יגישו למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר הדו"ח בחתימתו ויעבירו לוועדה היחידתית.

ב. על התלמידים להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבלו כמועמדים. *כל חריגה מפרק זמן זה טעונה המלצת הוועדה היחידתית ואישור הוועדה* האוניברסיטאית. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה הוועדה היחידתית אחרת והוועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.

ג. התלמידים יהיו רשאים באישור המנחה והוועדה היחידתית לפרסם חלק ממחקרם תוך כדי ביצוע עבודת המחקר.

ד. *עבודת הדוקטור תוגש בשפה העברית ותכלול תקציר בשפה האנגלית,* באורך של 5% מהיקפה. הוועדה היחידתית זכאית לאשר הגשת העבודה בשפה האנגלית. במקרה זה תכלול תקציר בשפה העברית, באורך של 5% מהיקפה.

תיאור הקורסים

סמסטר א'

קורסי חובה

גישות ותאוריות במדע-המדינה
בחינה ביקורתית של הגישות המחקריות העיקריות העוסקות בשאלת יחסי חברה ומדינה בעידן התעשייתי ושל האופנים בהם מיושמות גישות אלו בניתוח תופעות פוליטיות ממשיות בעולם הראשון, השני והשלישי.

סמינר מחלקתי

כל תלמידי תואר שני חייבים להשתתף במהלך לימודיהם בסמינר המחלקתי, במשך שני סמסטרים. התלמידים חייבים להשתתף בכל פגישות הסמינר. תלמידי הסמינר יחוייבו בכתיבת מספר עבודות.
הסמינר מתקיים אחת לשבועיים, בהשתתפות חברי הסגל של החוג, ומרצים אורחים.
הציון בסמינר יהיה השתתף/לא השתתף.
הסמינר המחלקתי מתקיים בימי ב', בין השעות : 18.00-20.00.
רשימת המרצים, נושאי ההרצאות ומועדיהם מתפרסמים בתחילת כל סמסטר.

סטטיסטיקה למ.א.
במסגרת הקורס ילמדו הנושאים הבאים:
1. סטטיסטיקה תאורית - אוכלוסייה, סולמות מדידה, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, הצגות גרפיות.
2. מושגי יסוד בהסתברות - מרחב מדגם ומאורעות, משתנים מקריים. הסתברות מותנית ואי תלות בין מ"מ, קומבינטוריקה בסיסית, סדרות של אפשרויות, נוסחת ההסתברות השלמה ונוסחת בייס.
3. התפלגויות - ההתפלגות הבינומית, משפט הגבול המרכזי, ההתפלגות הנורמלית, ציוני תקן, שימוש בלוח ההתפלגות הנורמלית הסטנדרטית לחישוב הסתברויות.
4. הסקה סטטיסטית - ניסוח השערות, בדיקת מובהקות (p value), טעויות I ו- II, אמידה נקודתית ורווחי סמך.
5. בדיקת השערות - לגבי ממוצע והפרש הממוצעים ע"י מדגם אחד, שני מדגמים בת"ל, או מדגמים מזווגים (כנ"ל לגבי פרופורציות), במדגמים גדולים וקטנים וכאשר השונויות ידועות ואינן ידועות - מבחני Z, ו- t.
6. קשר בין משתנים - מתאם ורגרסיה לינארית פשוטה למשתנה מסביר יחיד.
7. ניתוח שונות - פרוק השונות למקורותיה השונים עפ"י מודל נתו"ש חד-כיווני פשוט והסקה סטטיסטית ע"י במבחן F.
8. מבחנים לא פרמטרים - בדיקת תלות בין משתנים נומינליים ע"י מבחן חי בריבוע ומבחנים אחרים.
9. SPSS for Windows - שימושים בסיסיים בתוכנה לצורך ביצוע העיבודים הסטטיסטיים שנלמדו, כולל מניפולציה של הנתונים, הפקת תרשימים שונים וניתוח הפלטים.

קורסי חובה בתחומי הלימוד

תקשורת פוליטית
הקורס נועד לסייע בהבנת מקומה של התקשורת בזירה הפוליטית. יוצגו ותאוריות מתחום התקשורת בכלל, ומודלים של תקשורת פוליטית בפרט. יובהר מקומה של התקשורת ביחס למערכות השונות הפועלות בתוך מדינה, ובעיקר המערכות הפוליטיות, וייבדק מקומה של התקשורת כבלי מתווך ברמות פורמליות ובלתי פורמליות. כמו כן, תבחן מידת יישימותם של תאוריות ודגמים אלה לחיים פוליטיים בתוך מדינה ובין מדינות, בין היתר כדי לאפשר מחקרים, ניתוחים והשוואות. יינתן דגש על משמעותה של התקשורת הפוליטית לסוגיה במדינת ישראל, וייוחד מקום לתפקידה של התקשורת הבינלאומית לגבי מקומה של מדינת ישראל במזרח התיכון.
דרישות הקורס: השתתפות בכל השיעורים, הצגת נושאים בהרצאה בכתה, בחינה בכתב בסיום הקורס.

קורס שנתי

סוגיות במשפט ובמדעי החברה
הקורס נלמד במתכונת שנתית (6 שעות סמסטריאליות). מטרת הקורס להקנות לתלמידים שליטה בגישות תאורטיות ומחקריות הרווחות בתחום עיון זה, וזאת באמצעות הכרות עם כווני המחקר וההגות המעסיקים את מורי התכנית. בשנת הלימודים תשס"א יוקדש הקורס לחמש סדרות של ארבע הרצאות כל אחת שיינתנו על ידי מורים שונים של התכנית. בנוסף לכך, ישולבו במהלך הקורס פגישות משותפות לכל מורי התכנית וכן למרצים ומרצות שיוזמנו כאורחים.
מודי הקודש: ד"ר גד ברזילי, ד"ר ליאורה בילסקי, ד"ר אורן גרוס, ד"ר איל גרוס, ד"ר רונן שמיר.

סמינרים/סדנאות סמסטריאליות

מדיניות, משפט וזכויות אדם
סמינר זה יתמקד בעיון ולימוד של סוגיות הקשורות לתפיסות ויישום של עקרונות בדבר שמירת זכויות אדם. בין השאר נדון בסוגיות הבאות: שיח אוניברסלי של זכויות אדם בעידן הגלובליזציה, זכויות אדם ומדיניות ציבורית בהיבטים משווים, בתי משפט חוקתיים בפוליטיקה הבינלאומית, קהילות וצדק חברתי, אחריות חברתית וזכויות אדם. בנוסף, ננתח כל סוגיה בהיבט הישראלי והפלסטיני.

הסרט הפוליטי בקולנוע הישראלי
הסמינר יעסוק בהשוואה בין הדרכים והגישות המקובלות לכתיבת הסטוריה ולחקר החברה והפוליטיקה הישראלית לבין אלו שמציע הקולנוע העלילתי בישראל. הדיון ישלב שיח חברתי-פוליטי-הסטורי לצד ניתוח קולנועי של סרטים כטקסט "כותב" הסטוריה. בין הסרטים שיהיו במוקד הדיון: חירבת חיזעה, חמסין, אוונטי פופולו, בגלל המלחמה תהיא, רחובות האתמול, ירושלים בורלין.

מלחמה ושלום ביחסים הבינלאומיים
הקורס כולל סקירה ודיון מקיפים בתאוריה ובמחקר האמפירי בתחום. בסמינר ידונו הנושאים הבאים: סוגי סכסוכים בינלאומיים ומלחמות, סיבות למלחמה, ניהול מלחמות, סיום מלחמות. כן נתמקד בהשלכות של מלחמות בינלאומיות על המשתתפים בהן ועל המערכת הבינלאומית. תלמידים יידרשו להכין עבודת מחקר באחד מנושאי הקורס.

פולחני מדיה: בראיה מקומית ובינלאומית
מבט אנתרופולוגי על הטיפול התקשורתי באירועים פוליטיים באור יחסי הגומלין בין העיתונות הכתובה, העיתונות האלקטרונית הקולנוע והתיאטרון האקסואלי. בחינת המכניזם של היווצרות "פולחני מדיה", כמופעים דרמטיים רב מערכתיים התואמים את משגרות השידור השונות, סביבם "יחוגגת" התקשורת על כוהניה, עורכיה ופטרונה, לטובת זכות הציבור לדעת, לשמוע ולראות כמה שיותר, כולל "הרייטינג", ניתוח מקרים מייצגים.

מדיניות תקשורת בעידן של מהפיכת המידע
הקורס עוסק במאפיינים הטכנולוגיים, הפוליטיים והתרבותיים של מהפיכת התקשורת בישראל ובעולם. במהלך הקורס תסקר ההשפעה הטכנולוגית של אמצעי התקשורת האלקטרוניים וינותח הקשר בין תקשורת ופוליטיקה בעידן של אמצעי תקשורת חדשים ותקשורת חוצת גבולות שעוקפת את יכולת הפיקוח של ממשלים פוליטיים. בהמשך הקורס יבחנו יחסי הגומלין בין התקשורת והחברה, המעצבות אחת את רעותה באמצעות התרבות. הקורס יהיה השוואתי, ויסקור את מדיניות התקשורת במסגרת היבטים מקומיים וגלובליים של מהפכת התקשורת.

מניפולציות רטוריות בשיח הפוליטי
הקורס יעסוק בתפקידם של מטפורות אנלוגיות, וסוגים שונים של ארגון מושגי (ובעיקר קטגוריות וסכימות) בתקשורת הפוליטית.

סמינר במחשבה מדינית א'
הרצאות אורח של חוקרים יזועים בתחומים של פילוסופיה פוליטית ובתולדות המחשבה המדינית. בין הנושאים: ארנדט על משפט אייכמן, מחשבה פשיסטית, מחשבה ביקורתית של העולם השלישי, ואפשרויות רפובליקניות בימינו.
הסטודנטים יתבקשו לכתוב עבודת מחקר ולהציג את עיקריה בפני משתתפי הסמינר.
הסמינר משותף לתלמידי תואר ראשון ושני. תלמידי תואר ראשון רשאים להירשם לסמינר רק באישור המרצה.
ניתן ללמוד את חלק א' בלבד, את חלק ב' בלבד ואת שני החלקים בסמינר שנתי.

הדיפלומטיה של מלחמת העולם השניה
בדיקה אנליטית של ההתפתחויות המדיניות העיקריות מפרוץ המלחמה בספטמבר 1939 ועד לסיומה באירופה ובמזרח הרחוק ב-1945. מבנה הקואליציות הלוחמות, אופי המדיניות, התכנון האסטרטגי, ותפקודם של מדינאים יבדקו וינותחו לעומקם.

תאוריות אסטרטגיות בתקופה המודרנית
מבוא לתולדות המחשבה האסטרטגית מאז המאה ה-18 וקלאוזביץ ועד ימינו, תוך עמידה על רקעה המחשבתי וההסטורי הרחב.

קולנוע ופוליטיקה
קולנוע, האומנות השביעית, הפך לאחד ממאפייני התרבות, הלמידה והפנאי הבולטים ביותר של המאה העשרים. להבדיל מחידושים אחרים של המאה, זהו גם אחד מהנגישים והזולים שבהם ועל כן, מאמצעי התקשורת והבידור הפופולאריים והאהובים מכולם. פוליטיקה היא אמנות חלוקת המשאבים. היא מהווה מנגנון חלוקה של מי יקבל מה, למה ומתי. מכאן שפוליטיקה קיימת בכל מכלול אנושי אשר בו הדרישה עולה על המצאי. פוליטיקה מבוססת על עוצמה, שליטה, סמכות ותקשורת בין אנשים: נושאים אידיאליים לסרטים. מכאן שהמפגש בין קולנוע לפוליטיקה הופך מרגש ומפרה. כשני מדיומים לתקשורת, ההולכים ומשתבחים בעזרת רטוריקה חריפה, הופעה מושכת וריתוק קהל, הקולנוע הפוליטי מהווה צומת מאלפת להכרת תחומי הפוליטיקה מבעד לאומנות הצלולואיד.

טרור ואינטרנט
הקורס יעסוק בתופעת הטרור במאה ה-20 באופן כללי ובמיוחד בסכנות הטרור המאיימות על האנושות בעולם האינטרנט הנוכחי. לאור התפשטות אוטוסטרדות המידע והתרחבות השימוש באינטרנט, יש משקל רב בעתיד לטרוריזם על גבי האינטרנט. מה הן הסכנות החדשות המאיימות על המדינות הדמוקרטיות לקראת המאה ה-21?
במסגרת הקורס ילמד הסטודנט להכיר מקרוב את הסכנות האורבות לדמוקרטיות בימינו באינטרנט, ילמד להכיר את הפרסומים השונים, את חומר התעמולה המגוון המופץ על ידי ארגוני טרור באינטרנט כגון: קבוצות איסלמיות, מכחישי שואה, נאו-נאצים, תנועות גרילה בדרום אמריקה, תנועות לאומיות ובדלניות ברחבי העולם וכו' המשתמשות בטרור ובעיקר בתעמולה באינטרנט. לכך כמובן יש להוסיף את תופעת פורצי מערכות המידע (האקרים).
במסגרת הקורס ילמד הסטודנט להכיר את התכנים ושיטות הפעולה של קבוצות הטרור השונות וכן את הכלים השונים העומדים כיום לרשותן של המדינות כדי להלחם בטרור על גווניו השונים. ב-1991 קבע ארגון אמריקאי רציני כי הטרוריסטים של מחר יגרמו ליותר נזקים באמצעות המקלדת ומסכי האינטרנט מאשר באמצעות פצצות. האמנם? במסגרת הקורס ננסה להתמודד עם טענה זו, ולהכיר את הסכנות החדשות האורבות לאזרחים ולמדינות בעידן המידע והאינטרנט.

סמינרים שנתיים

פוליטיקה, אידיאולוגיה ואמנות במשטרים טוטליטריים
הקורס מבקש לבחון את יחסי הגומלין בין אמנות לפוליטיקה במשטרים טוטליטריים במחצית הראשונה של המאה העשרים. חלקו הראשון של הקורס יוקדש לדיון בתאוריות פוליטיות העוסקות בהבחנה בין טיפוסים שונים של משטרים טוטליטריים. במסגרת זו יידונו ההבדלים בין פאשיזם לנאציזם ואף תינתן התייחסות למצב המחקר בסוגיות אלה.
חלקו השני של הקורס יוקדש לבחינתם של מספר מקרי מבחן שהעיקריים שבהם איטליה הפאשיסטית, גרמניה הנאצית ובריה"מ הסובייטית תחת סטאלין. הדיון במשטרים אלה יעשה תוך התמקדות באידיאולוגיה שהניעה אותם בכלל ובתוצרים התרבותיים והאמנותיים שנוצרו בהם בפרט.

תאוריה פוסט-קולוניאלית וביקורת המודרניות
במציאות שבה תהליכי הגלובליזציה הולכים ומקיפים כל תחום והיחסים הבין-תרבותיים הופכים למורכבים יותר, עולות קריאות חדשות, לבחינה מחודשת את רעיון המודרניות וההשלכות שיש לו על יחסי האומות והפרטים. הקורס עוסק בזרמי מחשבה ביקורתיים שצמחו בעולם בתגובה לדומיננטיות של תפיסת המודרניות המערבית. בעשורים האחרונים צמחו זרמי מחשבה היוצרים קשר בין תפיסות מדעיות ליחסי עוצמה וכוח. זרמים אלה שימשו בסיס לחשיפת ההטיות הערכיות והמוסריות של אסכולות מסוימות במדעי החברה, המבססות את ההגמוניה של תרבות המערב בעולם. הקורס יעמוד על טיבם של זרמי מחשבה אלה ויבחן אותם לעומק בניסיון להתחקות אחר מקורותיהם הפילוסופיים והשלכותיהם הפוליטיות. הקורס יתייחס לתאוריות ניו-קולוניאליות ופוסט-קולוניאליות בניסיון לעמוד על הקשר בין מחשבה מדינית ומציאות פוליטית. הקורס יתמקד בהגותם של מספר אנשים המשקפים אוריינטציה שהולכת ומתרחבת בקרב אינטלקטואלים מ"העולם השלישי" שמטרתם לחשוף את ההטיות הערכיות והמוסריות של תפיסות מדיניות ופוליטיות שעמדו בלב תפיסת המודרניות במערב.

ארה"ב וישראל: דינמיקה של יחסי השפעה
מטרת הסמינר היא לנתח את הגורמים והפרמטרים העיקריים, המעצבים את יחסי ארה"ב-ישראל ומשפיעים על מהלכם. במרכז הניתוח תעמוד האבחנה שבין "ציר היחסים המיוחדים" לבין "ציר היחסים האסטרטגיים", שתבחן בהקשר דינמי של ארבעה עשורים, תוך שילוב של דיון מושגי ואמפירי. (משותף לתלמידי תואר ראשון ושני).

זהות ואזרחות בישראל

בסמינר נבחן את מבנה האזרחות בישראל, מבנה הירארכי ומשוברר המעניק זכויות שונות לקבוצות חברתיות, ומטיל עליהן חובות שונות, על פי זהותן הלאומית, האתנית, הדתית, וכו'. היסטורית, מבנה האזרחות בישראל זכה ללגיטימציה בעזרת השימוש הבו-זמני בשלוש מערכות מושגיות/ערכיות אותן נכנה "שיחי אזרחות": שיח ליברלי, שיח רפובליקני ושיח אתנו-לאומי. בשנים האחרונות התבטאה הליברליזציה של החברה הישראלית, בין השאר, בירידת כוחו הלגיטימציוני של שיח האזרחות הרפובליקני, שהיה דומיננטי בתקופת הישוב ובשנותיה הראשונות של המדינה. תהליך זה הביא למאבק חריף בין קבוצות חברתיות התומכות בשיח האזרחות הליברלי לבין אלה התומכות בשיח האתנו-לאומי. מאבק זה הוא אחד הביטויים המרכזיים של המשבר בו שרויה עתה החברה הישראלית ותוצאותיו יקבעו במידה רבה את עתידה.

(הסמינר משותף לתלמידי תואר ראשון ושני).

יחסים בינלאומיים וסביבה

הקורס מציג לסטודנטים מתואר שני מגוון של אספקטים תאורטיים ואנליטיים הקשורים ליחסי הגומלין שבין יחסים בינלאומיים והפוליטיקה הבינלאומית של הסביבה. בחלקו הראשון של הקורס נעסוק בגישות התאורטיות והקונספטואליות העיקריות ביחסים בינלאומיים על מנת לתת בסיס תאורטי לכתיבת מאמר מדעי. גישות אלו כוללות הסברים שונים למושגים "שליטה", "אינטרסים", ו"ידע". בכלל זה נעסוק בנושאים הקשורים לשיתוף פעולה וסכסוכים, יצירת משטרים ויעילות ביטחון ופוליטיקה כלכלית בינלאומית. חלקו השני של הקורס יעסוק בנושאים של איכות הסביבה המתארים מקרים ייחודיים הקשורים לימים אזוריים ומשאבי מים, דלדול האוזון, שינויי אקלים, ומסחר בינלאומי בפסולת מסוכנת.

תקשורת, מיתוסים ותהליכים חברתיים

מהו מיתוס? הפונקציה שלו כמחבר בין הטבע לתרבות. המיתוס הפוליטי. הצורך בקורבן וסקרליזציה של מיתוס המרטיר. המיתוס הפוליטי כמהות היסטורית, הפער בין המיתוס בכלי התקשורת לבין המציאות שהוא מייצג. התהוות, צמיחה והתפוררות המיתוסים הפוליטיים.

סמסטר ב'

קורסי חובה

שיטות מחקר לתלמידי המסלול עם עבודת גמר
הקורס נועד להקנות ידע מתקדם ומעמיק במחקר במדעי המדינה ובפרט בשיטות מחקר כמותיות. ידע זה יאפשר לתלמידים לקרוא בביקורתיות ספרות מקצועית בתחום וכן לתכנן ולבצע מחקרים אמפיריים משלהם.
הקורס מניח ידע בסיסי בשיטות מחקר וסטטיסטיקה. הדגש כאן מושם על חשיבה מתודולוגית ביקורתית ועל לימוד ויישום שיטות מחקר וטכניקות סטטיסטיות מתקדמות הנפוצות במדע המדינה.

שיטות מחקר לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר
הקניית ידע מתקדם בשיטות מחקר המקובלות במדע המדינה. דגש מיוחד יושם על שיטות עיבוד וניתוח נתונים. דיון בבעיות מתודולוגיות וסטטיסטיות הנובעות מאופי נושא המחקר במדע המדינה.

סדנה מתודולוגית
הסדנה מיועדת לתלמידי המסלול עם עבודת גמר. מטרת הסדנה להכשיר תלמידים לכתיבת עבודת התיזה. דרישות מוקדמות לסדנה: סיום קורסי החובה, סיום שני סמינרים ותאום נושא לעבודת התיזה עם מנחה.

קורס בתחום ההתמחות

הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע-המדינה
הקורס יהיה משולב מדיון תאורטי בתפיסות פילוסופיות שונות במדעי-החברה, ומבחינת ההשלכות של תפיסות על לימוד תופעות פוליטיות. לאחר סקירה של התפתחות הספרות בנושאים אלו מתחילת המאה, נדון בפלורליזם הרעיוני הרווח כיום בתחום. בהקשר זה נבחן גישות פוזיטיביסטיות, הרמנויטיות-פרשניות, פמניסטיות, פוסט-מודרניסטיות ועוד.

המערכת הבינלאומית
קורס מתקדם זה בוחן את היחסים הבינלאומיים מנקודת מבט מערכתית. מהות המערכת הבינלאומית נבחנת מנקודת מבט של גישות תאורטיות שונות בתחום היחסים הבינלאומיים.

סמינרים/סדנאות סמסטריאליות

דעת קהל ופוליטיקה
הסמינר יעסוק במושג "דעת קהל", בתאוריות של דעת קהל ובשיטות מדידה מקובלות יותר ומקובלות פחות של דעת קהל.
בחלק התאורטי נתמקד בתהליכי שינוי של דעת קהל, בקשר בין דעת קהל ופוליטיקה, ודעת קהל ותקשורת.
בחלק המתודולוגי נרחיב בנושא סקרים, אך נעסוק גם בשיטות אחרות כמו ראיונות עומק וניתוח תוכן לחקר דעת קהל.
החלק האמפירי יתמקד בדעת קהל בישראל. במסגרת הסמינר יעסקו התלמידים במחקר אמפירי בתחום דעת הקהל, שיוצג וידון בכיתה, ויוגש בסוף הסמסטר כעבודה סמינריונית.

מדיניות ופוליטיקה אורבנית
הסמינר ידון בעיצוב מדיניות לאור לחצי תוסר משאבים, מבנים, תפקיד המדינה במדיניות ותחומים כגון: הפרטה, תכנון, מטרופולין, משטרים פוליטיים מקומיים והתמודדות ממשלה ושלטון מקומי עם שינוי.

ייצוג טלוויזיוני של תרבות ופוליטיקה
הסמינר יעסוק בניתוח עיוני ואמפירי של סוגים שונים של משדרים בטלוויזיה. תידון שאלת מהותו, משמעותו ואופיו של ייצוג טלוויזיוני של תרבות. במהלך הסמינר נצפה בתכניות שונות ונתחן.
חובות הקורס: השתתפות פעילה במהלך הסמינר, קריאת חומר ביבליוגרפי והגשת עבודה סמינריונית המבוססת על ניתוח תאורטי ואמפירי של טקסט טלוויזיוני.

דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת: סוגיות נבחרות
הסדנה תעסוק בסוגיות נבחרות במימשק שבין דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת, ותתמקד בפונקציות שממלאת התקשורת במערכת הבינלאומית בת-זמננו. בין הסוגיות שייבחנו: השפעת התקשורת על עיתום וכיומם של אירועים פוליטיים, התקשורת כיוצרת ומשווקת אירועים פוליטיים, ומקומן של מניפולציות תקשורתיות בסדר היום של הפוליטיקה הבינלאומית.

מושג האזרחות בדמוקרטיה הישראלית
הקורס יבחן את הרעיונות העומדים מאחורי דפוסי השתתפות הפוליטית והאזרחות בישראל, החל משחר הציונות ודמות הבנאי כמקדם הפרויקט הלאומי ועד ימינו אנו עת דמות האזרחות הראויה היא נושא למחלוקת. בחינה זו תיעשה לאור הספרות הפילוסופית-פוליטית במושג האזרחות במדינות דמוקרטיות בכלל, ומדינות רב-תרבותיות בפרט.

תקשורת, דמוקרטיה וביטחון לאומי
הקורס עוסק בניתוח המאפיינים המיוחדים של הדמוקרטיה הישראלית, בתחום הביטחוני ("מדינת מבצר", "דמוקרטיה במדים", ועוד) והשפעתם על שמירת הערכים והנורמות הדמוקרטיים.
הקורס מנתח את התאוריות הנוגעות בתחום (לאסוול, האנטינגטון, פרלמוטר ואחרים) ובוחן לאורן את המקרה הישראלי.
נבחנת השפעת השליטה הישראלית בשטחים על נורמות שהתפתחו בישראל מאז 1967, כולל השפעת האינתיפאדה על חישוקיה של הדמוקרטיה הישראלית.
כמו כן, נבחן את מקומה, השפעתה ודרכי פעולתה של התקשורת בהקשר של שמירת הערכים הדמוקרטיים. וננתח את הדילמה של כלי התקשורת הישראלים בנושא זה.
הקורס עוסק באופן מיוחד בתיאור וניתוח של תחום הסיקור הביטחוני, תוך שילוב לימוד מבנה ופעולת מערכת הביטחון הישראלית.
הקורס עוסק בניתוח מעמיק של המגבלות הניצבות בפני העוסקים בתחום זה בתקשורת הישראלית. ובמיוחד מושא הצנזורה והשלכות "הסכם ועדת העורכים" על עבודתם של הכתבים הצבאיים.
כמו כן, נעשית השוואה בין מאפייני פעילות התקשורת הישראלית, העוסקת בנושאי ביטחון, לבין מאפייניו במדינות אחרות, כשהדגש הוא על ארה"ב ובריטניה.

תקשורת, פוליטיקה וזהות לאומית בחברה הפלשתינאית
הסמינר יעסוק בקשר שבין תקשורת ופוליטיקה. לאור תהליכי הגלובליזציה מקומה של התקשורת, בעיצוב תמונת העולם שלנו הולכת ומתעצמת. ישנם המכנים אותה זרוע ממשל רביעית ורואים בפעילותה החופשית, ערובה לקיומה של הדמוקרטיה. השאלות עמן ננסה להתמודד במהלך הקורס: מהו אופי הקשר בין תקשורת לפוליטיקה והאם התקשורת משקפת תהליכים פוליטיים או מהווה חלק בלתי נפרד מעיצובם? להמחשת חשיבות התקשורת, יתמקד הסמינר בהתפתחויות בתקשורת הפלסטינית, על רקע תהליכי בינוי המדינה בגדה המערבית וברצועת עזה. נבחן את תפקידה של התקשורת בהתפתחויות הפוליטיות לאחר הסכם אוסלו ובמיוחד את חלקה כמעצבת זהות לאומית. במהלך הסמסטר יתקיים דיון בשאלות: מהי התקשורת הפלסטינית, מי שולט בה ומהו מרחב התמרון שלה? לצורך זה יוזמנו, כמידת האפשר, אנשי תקשורת פלסטיניים על מנת לסייע, במתן תשובות לשאלות המנחות את הסמינר. בסוף הקורס ידרשו הסטודנטים לכתוב עבודת סמינריונית.

משפט וביטחון לאומי: סוגיות נבחרות
בקורס זה נדון בשלל סוגיות שעניינן בביטחון ומשפט כשני משאבים חברתיים ופוליטיים. בין הסוגיות הנדונות: פיקוח על אדגוני ביטחון, "טרור" ומניעת "טרור", מעצרים מינהליים, חקיקת חירום, הטיעון הביטחוני בבתי משפט, צבא, פיקוח שיפוטי, וזכויות אדם. כל סוגיה תילמד באופן השוואתי ותוך התמקדות בישראל.

פוליטיקה, יחסים בינלאומיים ואינטרנט
הקורס נועד לבחון את מקומה של רשת האינטרנט בתהליכים פוליטיים המתרחשים בתוך מדינות ובמערכות היחסים הבינלאומיים. במסגרת הקורס ייעשה נסיון להתבונן אל רשת האינטרנט ואל התהליכים המתוללים בסביבתה ובתוכה בעזרת כלים מותחומי קבלת ההחלטות, עיצוב מדיניות, בחירות, ותחומים מלימודי היחב"ל. כמו כן יהיה טיפול בסוגיות מיוחדות כגון שימוש באינטרנט לניהול מדיניות פנים וחוץ, מסחר באינטרנט ומשמעותו הפוליטית, תהליכי בחירות והצבעה, השתתפות פוליטית, זכויות האדם ואיכות הסביבה ברשת, תהליכי תקשורת באינטרנט ומשמעותם הפוליטית, משטרים בינלאומיים ומקומם ברשת ועוד. במסגרת הקורס יידרשו התלמידים לקרוא מאמרים בסיסיים העוסקים במפגש בין האינטרנט לבין לימוד היחסים הבינלאומיים (מאמרים המצויים בספרים, בכתבי-עת וברשת), זאת במקביל ללימוד הסוגיות המאפשרות ללמוד את נקודות המפגש האלה. התלמידים יידרשו להכין ניירות עבודה ובהם יגבשו את ההצעות לקראת כתיבת עבודות בקורס.

פמיניזם, משפט וזכויות אדם
הסמינר יתמקד בניתוח של מגוון תאוריות פמיניסטיות, שוויון, ריבוד מיני, שיח פמיניסטי ושיח של זכויות אדם, נשים בפוליטיקה ובמשפט, טקטיקות ואסטרטגיות של השגת שוויון לנשים ועוד.

ניהול קמפיין פוליטי
הקורס בוחן את מערכת היחסים שבין המערכת הפוליטית לאמצעי התקשורת, בעידן של מהפכת התקשורת. במהלך הקורס תיבחן ההשפעה של שינויים טכנולוגיים, חברתיים, כלכליים, ותרבותיים על מערכת היחסים שבין הפוליטיקה והתקשורת, תוך בחינת דגמים מקובלים בעולם, אסטרטגיות של תקשורת פוליטית, פניה לקהלי יעד לשיווק פוליטי של מועמדים ומפלגות, ושינויים עתידיים באפשרויות השימוש של המערכת הפוליטית באמצעי התקשורת בכדי להעביר מסרים לקהלים אליהם פונים. חלק מרכזי בקורס יהיה ניתוח של ניהול קמפיינים פוליטיים במערכות בחירות בישראל תוך התמקדות במערכת הבחירות הנוכחית.

המערכת הבינלאומית מהמלחמה הקרה ועד ימינו
בדיקה אנליטית של אופי המערכת הבינלאומית בשנים שלאחר סיומה של מלחמת העולם השניה. האפיונים המיוחדים של המלחמה הקרה, המבנה של היריבות האמריקנית-סובייטית, משברי ברלין, מלחמות קוריאה וויטנאם, והתפרקותה של האימפריה הסובייטית יבדקו וינותחו לעומקם.

חברה, פוליטיקה ומשפט באמריקה הלטינית
השיעור עוסק בהתפתחותן של הדמוקרטיות החדשות באמריקה הלטינית לאחר המשטרים האוטוריטריים. עיקר הדיון בכיתה יתרכז בנושא של "אחריות דמוקרטית". המטרה היא לבחון עד כמה, למרות חזרת הדמוקרטיה מבחינת הצבעה למוסדות הדמוקרטיים באופן סדיר, עיתונות חופשית והתפתחות החברה האזרחית, אותם מוסדות דמוקרטיים אינם מתפקדים. אנו נתמקד במושגי יסוד כמו "פופוליזם", "תורת התלות", תורת ה"מדינה הביורוקרטית-אוטוריטרית" ונבחן את קשיי ההסתגלות של החברה האזרחית באמריקה הלטינית לחוקי דמוקרטיה מתוקנת.

גישות חדשות לביטחון הבינלאומי
מאז סיום המלחמה הקרה, הביטחון הבינלאומי הפך להיות מורכב יותר מאחר ואופי הסכסוכים וסוגי המלחמות השתנו באופן בסיסי. לפיכך, הקורס הנוכחי מתמקד בגישות בינתחומיות חדשות להבנת הביטחון הבינלאומי. מבחינת הרקע התאורטי הקורס יעסוק באספקטים שונים הכוללים מדעי המדינה, סוציולוגיה, ואנתרופולוגיה. בין שאר הנושאים, אנו נתמקד בסכסוכים על רקע אתני וסכסוכים מקומיים, גלובליזציה, ביטחון סביבתי, פיתוח אזורי, זהות וכוחות חברתיים, פליטים, שמירת השלום ופתרון קונפליקטים.

סמינר במחשבה מדינית ב' - ראה סמסטר א'

יסודות המרקסיזם - ראה תואר ראשון

Campaigning, Elections and Voting in Western Democracies
The course examines the electoral process in modern democracies by focusing on party systems, party organizations and candidates as main actors in electoral contests. The course then investigates the role of media and communication in campaigns, leading to an analysis of the interaction between the media and the political actors. Illustrations will be provided from several countries, including the United States, the United Kingdom, Germany and Israel.

החוג למדע המדינה

תואר ראשון

סמסטר א'

שנה א' – קורסי חובה

1009.1000 **הדרכה בספרייה**
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי

1009.1105 **יישומי מחשב למדעי החברה**
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי

1031.1002	**פוליטיקה ומשטר בישראל**				ש'+ת'
.01	שיעור:	א'	12-9	001	ד"ר ג. ברזילי
	קבוצות תרגיל:				
.02		א'	13-12	205	מר ד. נבות
.03		א'	14-13	205	מר ד. נבות
.04		ב'	15-14	106	מר א. שושני
.05		ב'	16-15	106	מר א. שושני
.06		א'	13-12	108	גב' מ. הדס
.07		ג'	17-16	108	גב' מ. הדס
.08		א'	13-12	105	גב' ד. שני
1031.1003	**מבוא לסטטיסטיקה**				ש'+ת'
.01	שיעור:	ב'	18-16	001	גב' נ. ריבק
.02	תרגיל:	א'	16-14	208	מר ר. אופק
.03	תרגיל:	ד'	14-12	207	מר ר. בראונשטיין
.04	תרגיל:	א'	18-16	208	מר ר. אופק
.05	תרגיל:	ב'	16-14	110 דן דוד	מר ר. אופק
.06	שיעור:	ב'	20-18	110	גב' נ. ריבק
.07	תרגיל:	ד'	16-14	יפורסם	מר ר. בראונשטיין
.08	תרגיל:		יפורסם		מר ר. אופק
.09	תרגיל:	ג'	19-17	110 דן דוד	גב' נ. בק
1031.1400	**מבוא למחשבה פוליטית**				ש'+ת'
.01	שיעור:	ג'	14-11	201	ד"ר מ. קוצ'יין
	קבוצות תרגיל:				
.02		א'	17-16	314	מר א. כסיף
.03		א'	19-18	107	מר א. כסיף
.04		ג'	15-14	107	גב' ח. מסנברג
.05		ד'	11-10	205	מר מ. אבן
.06		ד'	12-11	205	מר מ. אבן

1031.1800	**מבוא למינהל ומדיניות ציבורית**				ש'+ת'
.01	שיעור:	ג'	11-8	101	ד"ר ח. אופק
	<u>קבוצות תרגיל:</u>				
.02		ד'	19-18	314	מר מ. קונפורטי
.03		ד'	20-19	314	מר מ. קונפורטי
.04		ד'	10-9	314	גב' ע. בן דוד
.05		ד'	11-10	105	גב' ע. בן דוד
.06		ה'	10-9	314	גב' נ. קרייזברגר
.07		ה'	11-10	יפורסם	גב' נ. קרייזברגר

1031.1900	**מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה**				ש'+ת'
.01	שיעור:	ה'	14-11	201	פרופ' ז. מעוז
	<u>קבוצות תרגיל:</u>				
.02		ב'	13-12	314	גב' ל. טריס
.03		ב'	14-13	314	גב' ל. טריס
.04		ה'	17-16	004	מר ב. זינגר
.05		ה'	18-17	208	מר ב. זינגר
.06		ה'	15-14	103	מר א. רובין
.07		ה'	16-15	103	מר א. רובין

<u>קורסי המבוא לתלמידים שהחלו לימודיהם לפני סמסטר א' תשס"א</u>

1031.1200.01	**תולדות המחשבה המדינית**				ש'
		ב'	12-10	002 דן דוד	פרופ' ע. גת
1031.1300.01	**מבוא לממשל**				ש'
		ד'	18-16	101	מר ג. בן פורת
1031.1500.01	**מבוא למינהל ומדיניות ציבורית**				ש'
		ב'	16-14	101	גב' מ. גולדנברג
1031.1600.01	**מבוא ליחסים בינלאומיים**				ש'
		ה'	14-12	002 דן דוד	ד"ר נ. מורג

שנה ב'- קורסי חובה

1031.2102	**שיטות מחקר**				ש'+ת'
.01	שיעור:	ג'	14-12	003	פרופ' מ. שמיר
	קבוצות תרגיל:				
.02		ג'	10-8.30	105	גב' ד. אופק
.03		ה'	12-10	105	גב' י. רבינוביץ
.04		ה'	18-16	206	גב' ד. סלע
.05		ג'	20-18	206	מר א. לנצינר
1031.2103	**כלכלה פוליטית**				ש'+ת'
.01	שיעור:	ד'	16-14	001	ד"ר מ. שרמן
	קבוצות תרגיל:				
.02			יפורסם		
.03		ג'	12-10	314	גב' ד. אופק
.04		ב'	20-18	206	מר א. לנצינר
.05		א'	16-14	207	גב' מ. הדס
.06		ה'	10-8	105	מר א. שושני
1031.2105	**מחשבה מדינית בת זמננו**				ש'+ת'
.01	שיעור:	ה'	20-18	101	ד"ר מ. אורם
	קבוצות תרגיל:				
.02		ה'	13-12	206	גב' ל. שביט
.03		א'	17-16	205	מר א. ברן
.04		א'	18-17	205	מר א. ברן
.05		ה'	14-13	205	גב' ל. שביט
.06		ב'	18-17	208	מר א. ברן
1031.2106	**פוליטיקה השוואתית**				ש'+ת'
.01	שיעור:	ג'	16-14	101	מר ג. בן פורת
	קבוצות תרגיל:				
.02		ב'	9-8	207	גב' ל. אירני
.03		ב'	10-9	207	גב' ל. אירני
.04		ה'	15-14	105	גב' נ. הירשפלד
.05		ה'	16-15	105	גב' נ. הירשפלד
.06		ד'	10-9	105	גב' ע. הרבסט
.07		ד'	11-10	107	גב' ע. הרבסט
1031.2108	**אסטרטגיה בעידן המודרני**				ש'+ת'
.01	שיעור:	ב'	15-13	201	פרופ' א. בן-צבי
	קבוצות תרגיל:				
.02		ב'	17-16	210	מר ע. לרנר
.03		ה'	18-17	205	גב' ג. לי ורדי
.04		ב'	16-15	206	יפורסם
.05		ג'	20-19	314	יפורסם
.06		א'	19-18	206	גב' א. פרייזר
.07		ד'	20-19	206	גב' א. פרייזר
.08		ד'	12-11	103	גב' ג. לי ורדי

1031.2107.01	**קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית**[1]			שי
	ד'	19-16	201	ד"ר י. כץ

פרוסמינרים

1031.3726.01	**מיעוטים והמדינה הלאומית**			פרו"ס
	ב'	12-10	425	ד"ר א. גימאל
1031.3285.01	**חברה ופוליטיקה פלסטינית**			פרו"ס
	ג'	18-16	422	פרופ' ש. משעל
1031.3538.01	**דעת קהל ופוליטיקה**			פרו"ס
	ב'	17-15	204	פרופ' מ. שמיר
1031.3445.01	**המעבר הפוליטי והכלכלי במזרח אירופה ובמדינות חבר העמים**			פרו"ס
	ד'	14-12	205	ד"ר א. ויינטל

שנה ג' - קורסי חובה

1031.3100.01	**התנהגות פוליטית בישראל**			שי
	ב'	16-14	003	ד"ר ד. אריאלי הורוביץ
1031.3102.01	**מדינאות ומדיניות מעשית**			שי
	א'	18-16	003	ד"ר מ. שרמן
1031.3103.01	**פרוייקט שטח שנתי**			פי
	א'	16-14	210	ד"ר א. קופמן

קורסי בחירה

1031.2604.01	**הממשלות הקואליציוניות של ישראל**			שי
	ג'	14-11	101	ד"ר ד. קורן
1031.2719.01	**נשים בפוליטיקה הישראלית**			שי
	ד'	15-12	210	גב' ד. שנקר-שרק
1031.3288.01	**פוליטיקה ערבית**			שי
	ד'	15-12	108	פרופ' ש. משעל
1031.3365.01	**פוליטיקה בסין**			שי
	ד'	12-9	108	פרופ' א. יופה
1031.3725.01	**טרוריזם בינלאומי**			שי
	ב'	12-9	103	ד"ר נ. מורג

[1] קורס חובה שנה ב' לתלמידים שהחלו לימודיהם לפני סמסטר א' תשס"א.

1031.3737.01	**הפוליטיקה הבינלאומית של בעיות הסביבה**			שי
	ב'	14-11	104	ד"ר א. ויינטל
1031.3740.01	**פוליטיקה ומינהל בשלטון המקומי**			שי
	א'	14-11	103	פרופ' ג. דורון
1031.3747.01	**מדיניות בריאות**			שי
	א'	20-17	204	פרופ' ג. דורון
1031.3752.01	**יחסי המינים במחשבה המדינית: מיגדר, ז'אנר ספרותי ושלטון ייצוגי**			שי
	ד'	17-14	308 ספריית מדה"ח	ד"ר מ. קוצ'ין
1031.3805.01	**מדינה וקהילה במזרח התיכון של ימינו**			שי
	ג'	13-10	208	פרופ' ש. משעל
1031.3806.01	**אתניות בישראל: בין מדינה לחברה**			שי
	א'	14-11	208	מר ג. לוי

סמינרים שנתיים

1031.3318.01	**מהפכות טכנולוגיות במלחמה**			סי
	ה'	12-10	205	פרופ' ע. גת
1031.4395.01	**תקשורת בינלאומית**			סי
	ב'	13-11	206	ד"ר ח. נוה
1031.3751.01	**פוליטיקאים ושופטים**			סי
	ה'	12-10	206	ד"ר ג. ברזילי
1031.3743.01	**אסטרטגיה פוליטית של בחירות ובוחרים**			סי
	א'	16-14	104	פרופ' ג. דורון
1031.3286.01	**מדיניות ההפרטה בישראל ובעולם**			סי
	ד'	16-14	206	ד"ר י. כץ
1031.3308.01	**ארה"ב וישראל: דינמיקה של יחסי השפעה**[1]			סי
	ב'	12-9	107	פרופ' א. בן-צבי
1031.4407.01	**זהות ואזרחות בישראל**[1]			סי
	ב'	18-15	יפורסם	ד"ר י. פלד
1031.3901.01	**לאומיות ליברלית וזכויות טריטוריאליות**			סי
	א'	16-14	314	גב' ת. מייזלס

[1] הקורס משותף לתלמידי תואר ראשון ושני.

סמינר קיץ תש"ס + א' תשס"א

1031.3538.01 **דעת קהל ופוליטיקה** ס'
ב' 20-18 425 פרופ' מ. שמיר

סמינר ב' + קיץ

1031.3279.01 **קבוצות אינטרס בהליך המדיני** ס'
ד' 18-16 422 פרופ' א. טורגובניק

סמסטר ב'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000 **הדרכה בספרייה**
יפורסם

1009.1105 **יישומי מחשב למדעי החברה**
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי

1031.1002	**פוליטיקה ומשטר בישראל**				ש'+ת'
.07	שיעור:	ב'	13-10	001	ד"ר י. פלד
	קבוצות תרגיל:				
.09		ג'	15-14	106	גב' ק. שמש
.10		ג'	16-15	106	גב' ק. שמש
.11		ב'	10-9	105	גב' ה. להב קסוטו
.12		ב'	14-13	314	גב' ה. להב קסוטו
.13		ד'	16-15	106	גב' א. שוורץ
1031.1003	**מבוא לסטטיסטיקה**				ש'+ת'
.10	שיעור:	ב'	18-16	110 דן דוד	גב' נ. ריבק
	קבוצות תרגיל:				
.11		ב'	20-18	107	מר נ. הלמן
.12		א'	15-13	205	מר ר. אופק
1031.1400	**מבוא למחשבה פוליטית**				ש'+ת'
.08	שיעור:	ג'	14-11	201	ד"ר מ. קוצ'ין
	קבוצות תרגיל:				
.09		א'	17-16	206	מר א. כסיף
.10		א'	19-18	105	מר א. כסיף
.11		ד'	13-12	104	מר מ. אבן
.12		ד'	12-11	107	מר מ. אבן
.13		ג'	17-16	419	גב' ת. מסנברג
1031.1800	**מבוא למינהל ומדיניות ציבורית**				ש'+ת'
.08	שיעור:	ג'	11-8	201	ד"ר ח. אופק
	קבוצות תרגיל:				
.09		ד'	17-16	205	מר מ. קונפורטי
.10		ד'	18-17	205	מר מ. קונפורטי
.11		ד'	10-9	205	גב' ע. בן דוד
.12		ד'	11-10	205	גב' ע. בן דוד
.13		ב'	15-14	103	גב' נ. קרייזברגר
.14		ב'	16-15	103	גב' נ. קרייזברגר

1031.1900	**מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה**				ש'+ת'
.08	שיעור:	ה'	16-13	201	פרופי ז. מעוז
		קבוצות תרגיל:			
.09		ב'	15-14	207	גב' ל. טריס
.10		ב'	16-15	207	גב' ל. טריס
.11		ה'	17-16	106	מר ב. זינגר
.12		ה'	18-17	106	מר ב. זינגר
.13		ד'	14-13	419	מר א. רובין
.14		ד'	15-14	יפורסם	מר א. רובין

שנה ב' - קורסי חובה

1031.2102	**שיטות מחקר**				ש'+ת'
.07	שיעור:	ג'	12-10	יפורסם	פרופי מ. שמיר
		קבוצות תרגיל:			
.08		ג'	20-18	207	מר א. לנצינר
.09		ה'	10-8.30	207	גב' ד. אופק
.10		א'	12-10	207	גב' י. רבינוביץ
.11		ה'	18-16	207	גב' ד. סלע

1031.2103	**כלכלה פוליטית**				ש'+ת'
.08	שיעור:	ד'	18-16	003	ד"ר מ. שרמן
		קבוצות תרגיל:			
.09		ה'	12-10	104	גב' ד. אופק
.10		ד'	20-18	207	מר א. לנצינר
.11		ג'	14-12	יפורסם	גב' מ. הדס
.12		א'	10-8	105	מר א. שושני
.13		ה'	18-16	208	מר א. שושני

1031.2105	**מחשבה מדינית בת זמננו**				ש'+ת'
.08	שיעור:	ב'	12-10	101	ד"ר א. חוברס
		קבוצות תרגיל:			
.09		א'	17-16	207	מר א. ברן
.10		ה'	13-12	207	גב' ל. שביט
.11		ה'	14-13	103	גב' ל. שביט
.12		ג'	13-12	207	גב' ח. מסנברג
.13		ג'	14-13	103	גב' ח. מסנברג

1031.2106	**פוליטיקה השוואתית**				ש'+ת'
.08	שיעור:	ג'	16-14	110	מר ג. בן פורת
		קבוצות תרגיל:			
.09		ב'	9-8	106	גב' ל. אירני
.10		ב'	10-9	205	גב' ל. אירני
.11		ד'	11-10	105	גב' נ. הירשפלד
.12		ג'	9-8	105	גב' ע. הרבסט
.13		ג'	10-9	105	גב' ע. הרבסט

1031.2108		**אסטרטגיה בעידן המודרני**		ש'+ת'
.08	שיעור:	ב'	15-13	001 פרופ' א. בן-צבי
		<u>קבוצות תרגיל:</u>		
.09		ה'	15-14	419 יפורסם
.10		ה'	19-18	106 יפורסם
.11		א'	19-18	314 גב' א. פרייזר
.12		א'	20-19	207 גב' א. פרייזר
.13		ג'	17-16	205 מר ע. לרנר
.14		א'	15-14	206 גב' ג. לי ורדי

<u>פרוסמינרים</u>

1031.3217.01	**עיונים במקיאבלי**			פרו"ס
	ג'	10-8	425	פרופ' ע. גת
1031.4398.01	**אומות, טריטוריות והקמת מדינות**			פרו"ס
	ד'	15-13	426	ד"ר א. ויינטל
1031.3551.01	**נשים בתקשורת**			פרו"ס
	ד'	13-11	419	גב' ד. שנקר-שרק
1031.3744.01	**מרחב ופוליטיקה: סוגיות בגיאוגרפיה פוליטית**			פרו"ס
	ב'	19-17	314	ד"ר נ. מורג
1031.3446.01	**שיווק פוליטי של מפלגות ומועמדים**			פרו"ס
	א'	14-12	419	פרופ' ג. דורון
1031.3447.01	**הימין החדש וצמיחתה של האידיאולוגיה האנטי-ליברלית בעולם הדמוקרטי**			פרו"ס
	ה'	14-12	108	ד"ר א. ספקטורווסקי
1031.3713.01	**מבוא לאידיאולוגיה הנציונאל-סוציאליסטית**			פרו"ס
	ד'	14-12	205	ד"ר ד. אריאלי הורוביץ

<u>שנה ג' - קורסי חובה</u>

1031.3102.02	**מדינאות ומדיניות מעשית**			ש'
	א'	18-16	003	ד"ר מ. שרמן
1031.3100.02	**התנהגות פוליטית בישראל**			ש'
	ב'	16-14	003	ד"ר ד. אריאלי הורוביץ

קורסי בחירה

1031.2720.01	**מדיניות ציבורית: עיצוב, יישום והערכה**			שי
	ג׳	16-13	104	ד״ר ד. קורן
1031.2750.01	**שינויים מבניים במערכת המפלגתית בישראל**			שי
	ג׳	13-10	103	מר ח. קריסטל
1031.3880.21	**משטרים ואידיאולוגיות במאה ה-20**			שי
	ה׳	19-16	104	ד״ר א. ספקטורווסקי
1031.4531.01	**בין עוצמה לאנרכיה**			סי
	ד׳	16-13	425	ד״ר א. חוברס ד״ר מ. קוציין
1031.3803.01	**יסודות המרקסיזם**[1]			שי
	ג׳	19-16	110	ד״ר י. פלד
1031.3647.01	**מחשבה מדינית: העת העתיקה**			שי
	ד׳	20-17	419	ד״ר מ. קוציין
1031.3732.01	**האיחוד האירופי - במבט העבר, ההווה והעתיד**			שי
	א׳	13-10	004	ד״ר ע. סופר
1031.3741.01	**פוליטיקה וכלכלה של תקשורת המונים**			שי
	א׳	21-18	004	פרופי ג. דורון
1031.3754.01	**המערכת הפוליטית הישראלית**			שי
	ד׳	13-10	103	מר ג. יעקבי
1031.3804.01	**רפורמות מינהליות ואופנות ניהול בסקטור הציבורי**			שי
	ד׳	19-16	104	ד״ר י. כץ

[1] משותף לתואר ראשון ושני.

תואר שני

סמסטר א'

קורסי חובה

1031.4100.01	**גישות ותאוריות במדע המדינה**			ש'
	ג'	16-13	104	ד"ר י. פלד
1031.4104.01	**סמינר מחלקתי**			ס'
	ב'	20-18	003	ד"ר א. גימאל
1031.4105	**סטטיסטיקה למ.א.**			ש'
01. שיעור:	ד'	19-17	110	ד"ר ד. בורשטיין
02. תרגיל:	ד'	20-19	110	

קורסי חובה בתחום הלימוד

1031.4112.01	**תקשורת פוליטית**			ש'
	ב'	17-14	004	ד"ר ח. נוה

קורסים שנתיים

1031.4375.01	**סוגיות במשפט ובמדעי החברה**			ש'
	א'	20-17	202 טרובוביץ	ד"ר ג. ברזילי ד"ר א. גרוס ד"ר ל. בילסקי ד"ר ר. שמיר

סמינרים/סדנאות סמסטריאליים

1031.4434.01	**מדיניות, משפט וזכויות אדם**			ס'
	ה'	16-13	206	ד"ר ג. ברזילי
1031.4328.01	**הסרט הפוליטי בקולנוע הישראלי**			ס'
	ד'	19-16	204	פרופ' ש. משעל פרופ' י. נאמן
1031.4343.01	**מלחמה ושלום ביחסים הבינלאומיים**			ס'
	ד'	15-12	419	פרופ' ז. מעוז
1031.4394.01	**פולחני מדיה: בראייה מקומית ובינלאומית**			ס'
	ד'	15-12	425	ד"ר ש. כגן

1031.4399.01 **מדיניות תקשורת בעידן של מהפיכת המידע** סי'
ג' 16-13 208 ד"ר י. כץ

1031.4403.01 **מניפולציות רטוריות בשיח הפוליטי** סי'
ה' 19-16 103 פרופי י. שן

1031.4421.01 **סמינר במחשבה מדינית- א'** סי'
ג' 20-17 420 ד"ר מ. קוציין

1031.4422.01 **הדיפלומטיה של מלחמת העולם השניה** סי'
ה' 15-12 308 ספריית מדה"י פרופי נ. אורן

1031.4424.01 **תאוריות אסטרטגיות בתקופה המודרנית** סי'
ג' 20-17 108 פרופי ע. גת

1031.4433.01 **קולנוע ופוליטיקה** סי'
ד' 12-9 425 ד"ר ש. פלג

1031.4540.01 **טרור ואינטרנט** סי'
ה' 12-9 315 ד"ר ל. יגיל

0618.4292.01 **מארקסיזם וליברליזם** סי'
ה' 12-8 262 גילמן ד"ר צ. טאובר
פרופי י. תמר

1052.0047.01 **החברה הישראלית בהשפעת המצב הביטחוני** סי'
ג' 17-14 205 ד"ר ת. לרנטל

1052.0020.01 **מושגים אסטרטגיים בתפיסת הביטחון הלאומי של ישראל** סי'
ג' 20-17 205 מר ד. תמרי

1052.0053.01 **תורכיה - פוליטיקה, צבא ומדיניות חוץ** סי'
ד' 20-17 419 ד"ר א. ליאל

1052.0043.01 **ביטחון ומים: ניתוח סוגיות הידרו-אסטרטגיות בסכסוך הישראלי-ערבי** סי'
ד' 20-18 205 ד"ר מ. שרמן

1052.0010.01 **סוגיות בלימודים אסטרטגיים** סי'
ה' 20-17 004 פרופי ז. מעוז

0654.7176.01	**אתניות ולאומיות באפריקה הפוסט-קולוניאלית**			ס'
	ב'	18-16	362 גילמן	פרופ' ב. נויברגר
	ה'	18-16	362 גילמן	

סמינרים שנתיים

1031.4392.01	**פוליטיקה, אידיאולוגיה ואומנות במשטרים טוטליטריים**			ס'
	ד'	18-15	103	ד"ר ד. אריאלי הורוביץ
1031.4531.01	**תאוריה פוסט-קולוניאלית וביקורת המודרניות**			ס'
	ג'	19-16	יפורסם	ד"ר א. ג'מאל
1031.3308.01	**ארה"ב וישראל: דינמיקה של יחסי השפעה**[1]			ס'
	ב'	12-9	107	פרופ' א. בן-צבי
1031.4407.01	**זהות ואזרחות בישראל**[1]			ס'
	ב'	18-15	יפורסם	ד"ר י. פלד
1031.4532.01	**יחסים בינלאומיים וסביבה**			ס'
	ד'	18-15	יפורסם	ד"ר א. ויינטל
1031.4366.01	**תקשורת, מיתוסים ותהליכים חברתיים**			ס'
	ד'	12-9	308 ספרייית מדה"ח	פרופ' ש. גיורא שוהם
0618.4287.01	**תרגיל במו"מ: המקרה של עירק-ישראל**			ס'
	ג'	20-18	יפורסם	פרופ' א. אלון

[1] משותף לתלמידי תואר ראשון ושני.

סמסטר ב'

קורסי חובה

1031.4103.01	**סמינר מחלקתי**		003	סי'
	ב'	20-18		ד"ר א. ג'מאל
1031.4109.01	**שיטות מחקר לתלמידי המסלול עם עבודת גמר**			שי'
	ג'	17-14	004	פרופ' מ. שמיר
1031.4251.01	**סדנה מתודולוגית**			סדי'
	ד'	15-12	108	פרופ' ז. מעוז
1031.4101.01	**שיטות מחקר לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר**			שי'
	א'	17-14	208	מר מ. בן חיים

קורסים מתחום ההתמחות

1031.4114.01	**הפילוסופיה של מדעי החברה ועיצובו של מדע המדינה**			שי'
	ב'	15-12	308 ספריית מדה"ח	ד"ר א. חוברס
1031.4110.01	**המערכת הבינלאומית**			שי'
	ה'	14-11	יפורסם	פרופ' י. עברון

סמינרים/סדנאות סמסטריאליים

1031.4432.01	**דעת קהל ופוליטיקה**			סי'
	ב'	18-15	308 ספריית מדה"ח	פרופ' מ. שמיר
1031.4229.01	**מדיניות ופוליטיקה אורבנית**			סי'
	ה'	19-16	314	פרופ' א. טורגובניק
1031.4338.01	**ייצוג טלוויזיוני של תרבות ופוליטיקה**			סי'
	ד'	19-16	204	פרופ' ח. הרצוג מר ד. ויצטום
1031.4389.01	**דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת: סוגיות נבחרות**			סי'
	ג'	13-10	425	פרופ' א. בן-צבי מר א. נהרי
1031.4535.01	**מושג האזרחות בדמוקרטיה הישראלית**			סי'
	ד'	21-18	425	ד"ר א. חוברס
1031.4408.01	**תקשורת, דמוקרטיה וביטחון לאומי**			סי'
	ג'	20-17	004	ד"ר ר. פדהצור

1031.4412.01 **תקשורת, פוליטיקה וזהות בחברה הפלשתינאית** סי'
בי' 14-11 425 ד"ר א. ג'מאל

1031.4402.01 **משפט וביטחון לאומי: סוגיות נבחרות** סי'
הי' 16-13 208 ד"ר ג. ברזילי

1031.4536.01 **פוליטיקה, יחסים בינלאומיים ואינטרנט** סד'
בי' 11-8 מ-005 ד"ר ח. נוה

1031.4537.01 **פמיניזם, משפט וזכויות אדם** סי'
הי' 19-16 205 ד"ר ג. ברזילי

1031.4418.01 **ניהול קמפיין פוליטי** סי'
גי' 16-13 207 ד"ר י. כץ

1031.4426.01 **המערכת הבינלאומית מהמלחמה הקרה ועד ימינו** סי'
הי' 17-14 יפורסם פרופ' נ. אורן

1031.4538.01 **חברה, פוליטיקה ומשפט באמריקה הלטינית** סי'
אי' 14-11 421 ד"ר א. ספקטורוסקי

1031.4539.01 **גישות חדשות לביטחון הבינלאומי** סי'
בי' 18-15 יפורסם ד"ר א. ויינטל

1031.4421.02 **סמינר במחשבה מדינית ב'** סי'
גי' 20-17 109 דן דוד ד"ר מ. קוצ'ין

1031.3803.01 **יסודות המרקסיזם**[1] שי'
גי' 19-16 110 ד"ר י. פלד

0628.2658.01 **כתוב בעיתון: תקשורת וחברה בגישה חומסקיאנית** שי'
די' 18-16 236 גילמן פרופ' ט. רינהרט

0654.7177.01 **לאומיות אפריקנית - מציאות או מיתוס** סי'
אי' 16-12 262 גילמן פרופ' מ. תמרקין

1085.2566.01 **תעמולה, בחירות והצבעה בדמוקרטיות המערביות**[2]
די' 14-12 207 ד"ר ב. פטש

---

[1] משותף לתלמידי תואר ראשון ושני.
[2] הקורס יינתן בשפה האנגלית.

1041.4488.01	**תקשורת, תאוריה פמיניסטית ופוליטיקה של ההמונים**[1]				ס'
	א'	12-9	יפורסם		פרופ' א. לי פרס
	ה'	11-8	יפורסם		
0618.4341.01	**תורת המידות של אריסטו**				ס'
	א'	16-14	17	גילמן	ד"ר א. פינקלברג
	ד'	14-12	17	גילמן	
0618.4299.01	**שפינוזה: מוסר וגאולה**				ס'
	ג'	14-12	17	גילמן	ד"ר ר. סיגד
	ד'	16-14	17	גילמן	
0618.4340.01	**ערכים, התחייבויות ומטה-אתיקה**				ס'
	ד'	14-12	23	גילמן	פרופ' י. רוס
1052.0026.01	**סוגיות בהרתעה קונבנציונלית**				ס'
	ג'	17-14	109	דן דוד	פרופ' א. בן-צבי

[1] יינתן באנגלית, במרוכז, בין התאריכים 29.4.01-14.6.01.

לימודי ביטחון

תואר שני

מטרת התכנית

התכנית משותפת לפקולטה למדעי החברה ולפקולטה למדעי הרוח.
מטרת התכנית - להקנות ידע וכלי ניתוח ברמה מתקדמת בתחומי האסטרטגיה, היחסים הבינלאומיים וההסטוריה הצבאית, וכן בתחומים משיקים, כגון: קבלת החלטות ולימודי ארגון. בנוסף לקורסי הליבה בתחומי האסטרטגיה וההסטוריה, יוצעו שיעורים מתחומים מגוונים, כגון: מחשבה מדינית, פסיכולוגיה, סוציולוגיה, הסטוריה של המזרח התיכון וכלכלת ביטחון.

תנאי הקבלה

רשאים להגיש מועמדותם, בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון גמר של 80 ומעלה.
התכנית מיועדת לתלמידים שתחום לימודיהם לתואר ראשון היה מדע המדינה ו/או הסטוריה, אך פתוחה גם לבוגרי חוגים אחרים, כפוף ללימודי השלמה.

לימודי השלמה

את לימודי ההשלמה יש לסיים עד תום שנת הלימודים הראשונה בציון עובר - 60 לפחות. ניתן ללמוד עד 5 קורסים מהתואר השני במקביל ללימודי ההשלמה.
תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בתוג להסטוריה, ישלימו את הקורסים הבאים מהתואר הראשון במסגרת החוג למדע המדינה:

- מבוא ליחסים בינלאומיים	4	ש"ס
- אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
קורס/סמינר מתחום האסטרטגיה או מתחום היחסים הבינלאומיים	3	ש"ס
סה"כ	10	ש"ס

תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוג למדע המדינה, ישלימו את הקורסים הבאים מהתואר הראשון במסגרת החוג להסטוריה:

- מבוא למאה העשרים (חברה משטר ותרבות במאה העשרים)	4	ש"ס
- סמינר בהסטוריה של העת החדשה	4	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוגים שאינם מדע המדינה ו/או הסטוריה ישלימו את הקורסים הבאים מהתואר הראשון:

מדע המדינה

- מבוא ליחסים בינלאומיים		4 ש"ס
- אסטרטגיה בעידן המודרני		3 ש"ס
קורס/סמינר מתחום האסטרטגיה או יחב"ל		3 ש"ס
	סה"כ	10 ש"ס

הסטוריה

- מבוא למאה העשרים (חברה משטר ותרבות במאה העשרים)		4 ש"ס
- סמינר בהסטוריה של העת החדשה		4 ש"ס
	סה"כ	8 ש"ס

סה"כ 18 שעות סמסטריאליות

הקורס המתקדם מתחום האסטרטגיה או היחב"ל במדע המדינה והסמינר בהסטוריה ייחשבו כבר במניין השעות לתואר השני, כל יתר ההשלמות אינן נחשבות במניין השעות לתואר שני.

תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוג הסטוריה של המזרח התיכון יהיו חייבים בכל ההשלמות במדע המדינה, ואילו בהסטוריה יהיו חייבים רק בקורס ההשלמה "חברה משטר ותרבות במאה העשרים". השלמה זו תיחשב להם כבר במניין השעות לתואר שני.

מסלולי לימוד

כל התלמידים יתקבלו למסלול ללא עבודת גמר, ורק תלמידים שישיגו ציון ממוצע של 80 לפחות בקורסי החובה, יוכלו לעבור למסלול עם עבודת גמר.

מסלול עם עבודת גמר - אופן לימוד זה מקנה למסיימיו אפשרות להמשיך לימודיהם לתואר שלישי, בתנאי שציונם הסופי בתואר יהיה 85 לפחות. מכסת שעות הלימוד היא 36-37 ש"ס.

מסלול ללא עבודת גמר - אופן לימוד זה מקנה תואר שני ללא עבודת גמר, ומסיימיו לא יוכלו להמשיך ללימודי תואר שלישי. מכסת שעות הלימוד היא 45-46 ש"ס.

תכנית הלימודים

במסגרת לימודי חובה לתואר השני ילמדו תלמידי שני המסלולים את הנושאים הבאים:

סוגיות בלימודים אסטרטגיים	3	ש"ס
סמינר של בית הספר להסטוריה - על סוגיה מונוגרפית	4	ש"ס
קורס מתקדם על הוגי דעות צבאיים	3	ש"ס
קורס מתקדם בלימודי ארגון צבאי	3	ש"ס
סדנה - סוגיות בביטחון הלאומי של ישראל	3	ש"ס
יישומי מחשב מתואר ראשון[1]	3	ש"ס

תלמידי המסלול עם עבודת גמר יחוייבו ללמוד בנוסף לקורסים אלה גם קורס בשיטות מחקר.

באישור יועץ *התכנית* ניתן ללמוד עד 2 קורסי בחירה בתחום רלוונטי, מתואר שני, מכל חוג אחר באוניברסיטה.

מסלול עם עבודת גמר

תלמידי המסלול עם עבודת גמר ילמדו, בנוסף לקורסי החובה, 16-17 ש"ס קורסי בחירה עד להשלמת מכסה של 36-37 ש"ס.
תלמידים במסלול זה יהיו חייבים בכתיבת **שלוש עבודות סמינריוניות**, וכן רפרטים או חובות אחרות, כפי שיידרשו על ידי מורי הסמינרים והסדנאות האחרות.

עבודת גמר
תלמידי המסלול עם עבודת גמר, יחוייבו בכתיבת עבודת גמר המהווה 40% מציון הגמר.
תלמיד חייב להגיש הצעה לעבודת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל את אישור *המנחה ואת אישור ראש התכנית להצעה*, ולהירשם כמזכירות. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית ללימודיו, יופסקו לימודיו בחוג.

מסלול ללא עבודת גמר

תלמידי המסלול ללא עבודת גמר ילמדו, בנוסף לקורסי החובה, 29-30 ש"ס קורסי בחירה עד להשלמת מכסה של 45-46 ש"ס.
תלמידים במסלול זה יהיו חייבים **בכתיבת ארבע עבודות סמינריוניות**, וכן ברפרטים או חובות אחרות כפי שיידרשו על ידי המורים בסמינרים או בסדנאות האחרות.

בחינת גמר
תלמיד המסלול ללא עבודת גמר יחוייב בבחינת גמר. ציון הבחינה מהווה 20% מציון הגמר. ציון המעבר בבחינה הוא 75 לפחות. לרשות התלמיד יעמדו שני מועדים. תלמיד יוכל לגשת לבחינה לא לפני הסמסטר האחרון ללימודיו.

---

[1] תלמיד שלמד שפה זרה או קורס מחשבים בתואר ראשון יוכל לקבל פטור מחובה זו. בכל מקרה שעות אלה לא ייחשבו במניין השעות לתואר שני.

משך הלימודים לתואר שני

תלמידים חייבים לסיים את כל חובות התואר עד תום השנה החמישית ללימודיהם.
מתן אישור להמשך לימודים, מעבר לשנה החמישית, הוא בסמכות ועדת ההוראה, ויותנה בהמלצה מנומקת של היועץ. אישור אורכה מעבר לשנה החמישית, יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות (התכנית רשאית לחייב את התלמידים בהיקף גדול יותר).

הרכב ציון הגמר

מסלול ללא עבודת גמר

ממוצע הציונים בקורסים (משוקלל עפ"י מספר ש"ס)	80%
ציון בחינת הגמר	20%

מסלול עם עבודת גמר

ממוצע הציונים בקורסים (משוקלל עפ"י מספר ש"ס)	60%
ציון עבודת הגמר	40%

השוואה בין מסלולי הלימוד

חובות הלימודים	אופן לימוד עם עבודת גמר	אופן לימוד ללא עבודת גמר
נושאי חובה		
- סוגיות בלימודים אסטרטגיים	3 ש"ס	3 ש"ס
- קורס מונוגרפי בהסטוריה	4 ש"ס	4 ש"ס
- קורס מתקדם בהגי דעות צבאיים	3 ש"ס	3 ש"ס
- קורס מתקדם בלימודי ארגון צבאי	3 ש"ס	3 ש"ס
- סדנה – בתחום הביטחון הלאומי	3 ש"ס	3 ש"ס
- שיטות מחקר	4 ש"ס	לא חייב
- יישומי מחשב מתואר ראשון[1]	חייב	חייב
קורסי בחירה[2]	17-16 ש"ס	30-29 ש"ס
מינימום עבודות סמינריוניות	3	4
בחינת גמר	לא חייב	חייב
עבודת גמר	חייב	לא חייב
סה"כ	37-36 ש"ס	46-45 ש"ס

[1] תלמיד שלמד שפה זרה או קורס מחשבים בתואר הראשון יוכל לקבל פטור מחובה זו. בכל מקרה שעות אלה לא ייחשבו במניין השעות לתואר שני.

[2] תלמידים הלומדים קורסי השלמה מתקדמים בהסטוריה ובמדע המדינה יחשיבו את מספר השעות הנ"ל במניין שעות הבחירה.

תיאור הקורסים

תיאורי הקורסים שניתנים במסגרת החוג למדע המדינה, ראה: החוג למדע המדינה, תואר שני.
תיאורי הקורסים שניתנים במסגרת ביה"ס להסטוריה, ניתן למצוא בידיעון של הפקולטה למדעי-הרוח.

סמסטר א'

קורסי חובה

שיטות מחקר
הקורס נועד להקנות לתלמידי מוסמך בלימודי ביטחון כלים מחקריים לביצוע עצמאי של פרוייקט מחקר, כמו גם להקניית כלי ניתוח ביקורתיים להערכת מחקרים המתפרסמים בכתבי עת שונים בתחום לימודי הביטחון.

סוגיות בארגון מערכות צבאיות
הקורס שטבעו תאורטי יתמקד בהבהרת התווך התודעתי שבין האסטרטגיה וההקשר המיכני של ניהול מלחמה. באמצעות אנלוגיה לתאוריית המערכות הכללית תוצב בקורס מסגרת מדעית של מושגים להבנת מערכת צבאית ומערכה. כמו כן, תבוררנה בקורס מערכת הזיקות של התחום האופרטיבי לתחומי הידע המסורתיים (אסטרטגיה וטקטיקה), תיבחן הלוגיקה של מערכות צבאיות ותידונה סוגיות נבחרות הנוגעות לתכנון, ארגון ותפעול מערכות צבאיות.

תאוריות אסטרטגיות בתקופה המודרנית
מבוא לתולדות המלחמה ולמחשבה צבאית מן העת העתיקה ועד ימינו.

סוגיות בלימודים אסטרטגיים
הקורס נועד להפגיש את התלמידים עם המושגים, הגישות, ועקרונות החשיבה המרכזיים בלימודים אסטרטגיים. הקורס יתבסס על הרצאות ועל דיונים בכיתה. הציון הסופי יורכב מעבודה קצרה המיישמת נושא מתוך הנושאים בהם עוסק השיעור לסוגייה הסטורית או עתידית (40% מן הציון הסופי), ומבחינה מסכמת (60%).

קורסי בחירה

מכפיל הכ.ז הנעלם: הפתעה והונאה בעידן המודרני
הקורס יידון בהיבטים תאורטיים ובסוגיות הסטוריות של עקרון המלחמה "הפתעה" ושל יישומו על ידי הונאה. ייבדק מקומן של ההפתעה וההונאה בתפיסות הצבאיות ובתורות הלחימה של צבאות, בהשוואה לתוצאותיהן ולהשפעתן הממשיות במלחמות במאות ה-19 וה-20.

תפיסות הביטחון של מדינות ערב

הסמינר נועד לבחון את בעיות הביטחון של מדינות ערב. במסגרת זו הוא יעסוק במרכיבים העיקריים של תפיסות ביטחון בכלל, ובאלה של מדינות ערב העיקריות בפרט, תוך התמקדות בתפיסות האיום שלהן, ובמענה הביטחוני שהן מבקשות לבנות מול האיומים כלפיהן. הסמינר יעסוק הן בתפיסות המיוחדות למדינות ערב העיקריות, והן בתפיסות המשותפות לרובן, ובכלל זה את תפיסותיהן הביטחוניות את ישראל.

סוגיות נבחרות בכלכלה וביטחון

הקורס מתוכנן לעסוק בסוגיות נבחרות בתחום קשרי הגומלין בין הכלכלה והביטחון ולבחון כיצד יכולים להשפיע השיקולים הכלכליים על מדיניות הביטחון.

החברה הישראלית בהשפעת המצב הביטחוני

מטרת הקורס הינה, לבחון את מבנה אי השוויון בחברה הישראלית ואת הקשר שבין אי השוויון לבין מצבה הביטחוני של מדינת ישראל. החברה הישראלית כיום, היא חברה מקוטבת ושסועה מבחינה חברתית. מגוון גרסאות של זהות תרבותית קבוצתית קוראות כיום תיגר על האידאולוגיה שהייתה דומיננטית במשך שנים רבות.

- הדתיים המודרניים, אשר דוחים את החילוניות המופגנת וטוענים כי בהם מפעמת ה"רוח" הישראלית ה"שורשית" של פעם בהיבטים של התיישבות, של ערכים חברתיים וכמובן בהקשר לשירות הצבאי.
- המזרחיים שאין להם כיום שום אמפטיה לדור המייסדים ובניו, נהפוך הוא, תחושות הקיפוח שחוו בתהליך הקליטה משמשות עבורן כמשאב לגיוס פוליטי.
- עולים, בעיקר מחבר העמים שהם כיום קבוצה שמבקשת לשמור על צביון תרבותי ייחודי.
- ערביי ישראל, אשר מהווים מקרה קיצוני של בעייתיות בהגדרת הזהות הישראלית לאור העובדה שהם פטורים מהשירות הצבאי (מלבד הדרוזים והבדואים).

המלחמה המתמדת בה מצויה מדינת ישראל מאז ראשית קיומה, יוצרת קשר בלתי נמנע בין הסיטואציה הביטחונית לבין מידת הקיטוב החברתי. קשר זה הוא דו כיווני. מחד גיסא, משפיע הקיטוב על כושר העמידה החברתי ועל מעמדו של הצבא בחברה. מאידך גיסא, משפיע המצב הביטחוני ובעיקר מעמדו של הצבא גם על מבנה ההזדמנויות ועל מבנה אי השוויון החברתי כלכלי, ופערים כלכליים וחברתיים הקיימים בין קבוצות חברתיות על בסיס מאפיינים שיוכיים כגון: מוצא, לאום, דתיות או מין הקשורים במידה רבה למצב הביטחוני ולשירות הצבאי. כל אלו אמורים להידון במהלך הקורס המוצע.

מושגים אסטרטגיים בתפיסת הביטחון הלאומי של ישראל

הקורס יציג את תפיסת הביטחון הלאומי של ישראל כאשכול של מושגים לפיהם פירשו ההנהגות המדיניות והצבאיות של ישראל את המציאות ולפיהם עיצבו את המציאות המדינית והצבאית.

מלחמה ושלום ביחסים הבינלאומיים

הקורס כולל סקירה ודיון מקיפים בתאוריה ובמחקר האמפירי בתחום. בסמינר יידונו הנושאים הבאים: סוגי סכסוכים בינלאומיים ומלחמות, סיבות למלחמה, ניהול מלחמות, סיום מלחמות. כן נתמקד בהשלכות של מלחמות בינלאומיות על המשתתפים בהן ועל המערכת הבינלאומית. תלמידים יידרשו להכין עבודת מחקר באחד מנושאי הקורס.

עקרונות מלחמה ומערכות צבאיות: מלחמת העולם הראשונה במזה"ת
המחקר המסורתי של המערכות הצבאיות במזרח התיכון במלחמת העולם הראשונה הושפע מהתייחסותם הפוליטית והלאומית של החוקרים לאופן עיצובו של האזור לאחר המלחמה. לכן, שלא כמו במחקר החזית המערבית, בזירה הזו הם מיעטו לדון בסוגיות הצבאיות והמקצועיות של המבצעים הללו ובהיבטיהם הטכנו-דוקטריניריים.
מטרת הקורס היא ללבן את הממד הצבאי-המקצועי, כפי שבא לידי ביטוי בתזיתות של זירת המזרח התיכון, תוך השוואה למתרחש בזירות האחרות. דגש יינתן להשפעת החידושים הטכנולוגיים על עקרונות המלחמה במערכות הללו.

תורכיה – פוליטיקה, צבא ומדיניות חוץ
מטרת הסמינר להציג בפני התלמידים את לידתה והתפתחותה של תורכיה המודרנית את המערכת הפוליטית שלה, את כלכלתה, את בעיות הפנים המרכזיות שלה (איסלמיזציה, כורדים) ובעיקר את מדיניות החוץ שלה בין מערב ומזרח (פוליטית ותרבותית) ובסביבתה הקרובה – המזרח התיכון. מקום מיוחד יוקדש לעליות ולמורדות ביחסיה של תורכיה עם ישראל ב-50 השנה מאז הקמתה, כולל לפריחה העכשווית ביחסים.

בעיות אסטרטגיות - שיח מערכתי - אופרטורים: משחקים בעיצוב מרחבים מושגיים
הלוגיקה של מבנה הקורס ותכניו מבוססת על שלוש הבנות יסוד: (1) ידע אסטרטגי מתפתח דרך שיח דיאלקטי אשר משקף מתח קבוע בין מערכת המושגים (הממד האפיסטמולוגי) של קהילת הביטחון וביו פירוש ההיבטים הסובסטנטיביים של המציאות הפוליטית-אסטרטגית (הממד האונטולוגי). (2) בעיות אסטרטגיות מהוות תמיד השתקפות של הגיון סינגולרי, אשר נובע מפרשנותו של מתבונן מסוים להקשר נסיבתי ייחודי. (3) הגדרת הגבולות התפיסתיים של בעיה אסטרטגית ועיצוב מתודה אופרטיבית לפתרונה נעשים דרך בניה מערכתית של מרחב מושגי על ידי קבוצת שיח של אופרטורים. בשלב הראשון של הקורס יאומנו התלמידים ביסודות של חשיבה מערכתית וירכשו כלי שיח לעיצוב מרחבים או מבנים מושגיים. בחלק המתקדם של הקורס יתרגלו התלמידים בניה של מרחב מושגי על בסיס מתאר קונקרטי של נסיבות אסטרטגיות.

מדיניות החוץ של גרמניה המאוחדת
הסמינר מנתח את מדיניות החוץ של הרפובליקה הפדרלית של גרמניה אחר איחודה עם הרפובליקה הדמוקרטית של גרמניה ב-1990. יידונו הן ההיבטים החוקתיים והן ההיבטים ההסטוריים והתרבותיים של ההחלטה. עם זאת, המיקוד העיקרי יהיה בנושא האינטרסים האסטרטגיים של גרמניה במרכז אירופה: באיזו מידה הם השתנו באופן משמעותי אחרי סיום המלחמה הקרה? ומהו הצפי לעתיד?

ביטחון ומים: סוגיות הידרו-אסטרטגיות בסכסוך הישראלי-ערבי
הקורס שואף להקנות הבנה בסיסית של המציאות ההידרולוגית השוררת בישראל ובשכנותיה, ושל ההשלכות ההידרו-אסטרטגיות/מדיניות הנובעות מניתוח מציאות זו. דגש יושם על דיון במשמעות התהליך המדיני, עבור גיבוש מדיניות המים של ישראל, תוך בחינת ההיתכנות המעשית של חלופות שונות לפתרון וזיהוי גורמים החיוניים להבטחת אספקה עתידית של מימי המדינה.

הדיפלומטיה של מלחמת העולם השניה
בדיקה אנליטית של ההתפתחויות המדיניות העיקריות מפרוץ המלחמה בספטמבר 1939 ועד לסיומה באירופה ובמזרח הרחוק ב-1945. מבנה הקואליציות הלוחמות, אופי המדיניות, התכנון האסטרטגי, ותפקודם של מדינאים, ייבדקו וינותחו לעומקם.

הגרילה ותנועות גרילה באמריקה הלטינית 1954-1999
מנקודת המוצא של כשלון הליברליזם להביא להרחבת הבסיס החברתי והפוליטי של מבנה השלטון האוליגרכי, *השמרני ולעיתים אף הגיזעני של מדינות אמל"ט*, ידון הקורס בתהליכי הגיבוש הרעיוני והמעשי של הגרילה כאמצעי השינוי היחידי שנותר בתת-יבשת זו. לאחר דיון בתפיסות החתרנות האירופיות והאסיאתיות, יעבור הקורס לעסוק בתפיסות הגרילה באמל"ט מאז ייסודה של תנועת M26 של פידל קסטרו בקובה (1956) וכלה בתנועת הספטיסטית לשחרור לאומי הפועלת בימים אלה במכסיקו, תוך נסיון להבין את סוד קסמה של הגרילה בתודעה העממית באמל"ט ובעולם, ואת סוד חיוניותה למרות שלל הכשלונות שספגה מאז המהפכה הקובנית ב-1959.

<u>קורס שנתי</u>

טילים בליסטיים - האיום והמענה
הקורס יעסוק בנושא פיתוח הטילים הבליסטיים והשפעת ההצטיידות בהם על החשיבה האסטרטגית ועל פיתוח תורת ההרתעה הבין-מעצמתית. במהלך הקורס ינותח תהליך החשיבה שהוביל לפיתוח מערכות להגנה נגד טילים, החל ממערכות שפותחו בשנות החמישים ועד לתכנית "מלחמת הכוכבים" של שנות השמונים והתשעים. דגש מיוחד יושם על ניתוח השפעת כניסתם של טילים בליסטיים למזרח התיכון. תיסקר תפוצת הטילים הבליסטיים באזור והמגמות הצפויות בתחום זה. יתואר וינותח השימוש בטילים בליסטיים במלחמות השונות (מלחמת יום הכיפורים, "מלחמת הערים" - אירן, עירק ומלחמת המפרץ). הקורס יעסוק גם בהרחבה בנושא ההגנה נגד טילים בליסטיים בגירסתה המזרח תיכונית, וינותחו כיווני החשיבה והפעולה השונים (חץ, BPI, תקיפת משגרים ועוד). כמו כן ינותחו התסריטים הצפויים בנושא ההתחמשות הלא-קונבנציונלית של מדינות האזור וההשפעה שתהיה לה על המדיניות הישראלית.

תרגיל במו"מ: המקרה ההיפותטי של ישראל-עיראק
הסמינר יוקדש לתכנון מו"מ היפותטי לשלום בין ישראל לעיראק. לאחר מבואות שיוקדשו להכרות עם ישראל, עיראק ותאוריות של מו"מ, יתכננו המשתתפים את עבודות ההכנה, יעבדו בצוותים על הנושאים השונים. ינתחו את עמדות הצדדים למו"מ ויציעו פתרונות לבעיות המו"מ הצפויות. תרגיל הסכום של הסמינר יהיה סימולציה של המו"מ עצמו.
הסמינר פתוח לתלמידי התואר השני, ובמקרים מיוחדים, גם לתואר הראשון מחוגים שונים באוניברסיטה.

סמסטר ב'

קורסי חובה

"מסות במגמת התנגשות" - מהפכות פרדיגמטיות במבנה האסטרטגיה המודרנית והתפתחות רעיון (המושג) - המפגש המערכתי
הקורס יבחן את מהלך המהפכות הפרדיגמטיות העיקריות במבנה האסטרטגיה המודרנית מנקודת המבט האפיסטמולוגית של התפתחות המושג האופרטיבי של המפגש המערכתי.

שיטות מחקר - הכנה לכתיבת תזה
הקורס מיועד לתלמידים **שכותבים** עבודת תזה. מטרת הקורס ללמד את הסטודנט על ההיבטים המחקריים של עבודה מסוג זה. במסגרת הקורס ילמד הסטודנט את השלבים השונים של התהליך המחקרי, את הבעיות הכרוכות בכל שלב, וכן ילמד לתכנן מערך מחקר מלא (איכותי וכמותי) לנושא מחקרי ספציפי שייבחר.

קורסי בחירה

שש שנים מעצבות 1967-1973
שש השנים בין מלחמת ששת הימים 67', לבין מלחמת יום הכיפורים, 73' היו שנים מעצבות בהוויה הישראלית כולה: הביטחונית, המדינית והחברתית. בתקופה זו התרחשו שלוש מלחמות, אם נכלול את מלחמת ההתשה 69'-70'. גבולות ישראל השתנו, כלכלתה השתנתה, התגלו זרמים סמויים וזרמים חדשים בביטחון הלאומי, שעיצבו את הראייה העצמית של ישראל כמדינה וכחברה.
הסמינר מנתח את השינויים המושגיים שחלו עקב, בין ואחרי שלוש המלחמות הללו ואת השפעתם על מנהיגות התקופה ועל החברה והצבא, את השבר שחל בעקבות מלחמת יום הכיפורים ואת השפעת התקופה כולה על ישראל עד לסוף המאה הנוכחית.

מדינות ערב במלחמה
הסמינר נועד לבחון את התנהגותן של מדינות ערב במלחמות המזרח התיכון - ממלחמת 1948 ועד מלחמת המפרץ. במסגרת זו הוא יעסוק במערכות השיקולים והיעדים ובקבלת ההחלטות של מדינות ערב לקראת המלחמה, בתיפקודן במהלך המלחמה, ובלקחיהן בעקבות המלחמה. הסמינר יעסוק בהיבט הערבי, הן בחתך רוחב של המלחמות באזור בכלל, והן בסוגיות הנוגעות למלחמות העיקריות בפרט.

מלחמה ורפואה
רפואה צבאית – מרכיב חיוני בעצמת ארגונים לוחמים. מערכות צבאיות רבות בהסטוריה הוכרעו מראש, או שתוצאותיהן נקבעו ע"י תחלואה אשר ניתן היה למנעה. תוצאות מערכות אחרות הושפעו במידה רבה ע"י תחלואה בקרב הכוחות הלוחמים ומההיפגעות בשדה הקרב. תרף עובדות ידועות אלה, הדיון בבריאות הצבא כמרכיב משמעותי בתפקוד הארגון הלוחם איננו מתקיים בקונטקסט ההסטורי-צבאי.
מטרת הקורס היא לקיים את הדיון על רקע דוגמאות הסטוריות מתקופות שונות, על מנת להאיר מערכות שונות ותוצאותיהן מזווית אחרת. ייעשה ניסיון ללבן את מערכת היחסים המורכבת שבין הפיקוד הצבאי לבין דרג הסיוע הרפואי בתקופות שונות.

מדיניות החוץ של רוסיה לאחר המלחמה הקרה

הקורס עוסק במרכיבים של חידוש והמשכיות במדיניות החוץ של רוסיה בתקופה שלאחר 1991. כיצד מנסה רוסיה הבתר-סובייטית למצוא את מקומה במערכת הבינלאומית ולהגדיר מחדש את זהותה העצמית, את תפיסת הביטחון הלאומי והאינטרסים שלה.

סוגיות בהרתעה קונבנציונלית

בשיעור נדון בתאוריות של הרתעה קונבנציונלית, הנשענות על מודלים והנחות יסוד חלופיות של התנהגות פוליטית. בין היתר נבחין בשיעור בין תאוריות המעוגנות במודלים רציונליים טהורים, לבין תאוריות הנגזרות ממודלים קוגניטיביים, המדגישים את הפוטנציאל לעיוותי תפיסה.

התאוריות שידונו ייושמו לניתוח מצבי וארועי הרתעה קונקרטיים, תוך דגש על מצבי כשלון וארועים המדגימים את מגבלותיהן של התאוריות.

"איחוד אירופה" – הסיכויים והכשלים בתהליך האינטגרציה האירופאית

מאז אישור ה-Single European Act ב-1987, הקהילה האירופית השתנתה באופן דרמטי והפכה לאחד השחקנים החשובים בפוליטיקה העולמית. הקורס יבחן לעומק את הצעדים העיקריים של האינטגרציה משנות ה-50' ועד חוזה ניס שייחתם קרוב לוודאי עד סוף שנת 2000 (חוזי רומא, Single European Act מסטריכט, אמסטרדם, ניס). ההשלכות הפוליטיות של (1) האיחוד הכלכלי, (2) ההתפשטות של מדיניות חוץ, הגנה וביטחון משותפות (3) ההתרחבות מציבה אתגר לאינטגרציה של אירופה. לפיכך, ההתפתחות המוסדית, הקונספטואלית והחוקתית של האינטגרציה האירופאית תהיה נושא מרכזי הן לעושי המדיניות האירופיים והן לאזרחים האירופיים בשנים הקרובות. בקורס יידונו פרספקטיבות שונות לגבי האינטגרציה האירופאית (אירופה כמעצמה עולמית? "ארצות הברית של אירופה" מול "אירופה של מדינות הלאום"?, Multi-tier Europe).

תקשורת דמוקרטיה וביטחון לאומי

הקורס עוסק בניתוח המאפיינים המיוחדים של הדמוקרטיה הישראלית, בתחום הביטחוני ("ימדינת מבצר", "דמוקרטיה במדים", וכיוצא באלה) והשפעתם על שמירת הערכים והנורמות הדמוקרטיים.

הקורס מנתח את התאוריות המרכזיות בתחום (לאסוול, האנטינגטון, פרלמוטר ואחרים) ובוחן את המקרה הישראלי לאורן.

נבחנת השפעת השליטה הישראלית בשטחים על נורמות שהתפתחו בישראל מאז 1967, כולל השפעות האינתיפאדה על חישוקיה של הדמוקרטיה הישראלית.

כמו כן נבחנים מקומה, השפעתה ודרכי פעולתה של התקשורת בהקשר של שמירת הערכים הדמוקרטיים ומנותחת הדילמה של כלי התקשורת הישראליים בנושא זה.

הקורס עוסק באופן מיוחד בתיאור וניתוח של תחום הסיקור הביטחוני, תוך שילוב לימוד מבנה ופעולת מערכת הביטחון הישראלית.

הקורס עוסק בניתוח מעמיק של המגבלות הניצבות בפני העוסקים בתחום זה בתקשורת הישראלית. ובמיוחד נושא הצנזורה והשלכות "הסכם ועדת העורכים" על עבודתם של הכתבים הצבאיים.

כמו כן נעשית השוואה בין מאפייני פעילות התקשורת הישראלית, העוסקת בנושאי ביטחון, לבין מאפייניו במדינות אחרות, כשהדגש הוא על ארה"ב ובריטניה.

מדיניות חוץ וביטחון אמריקאית: איומים ואתגרים למאה ה-21
הקורס יציג מודל אנליטי לניתוח מדיניות הביטחון הלאומי האמריקאית וסוגיות אסטרטגיות כגון: התחרות הבין-גושית והברית הטראנס-אטלנטית, האיומים החדשים ודוקטרינת הביטחון לאחר המלחמה הקרה, המדיניות כלפי רוסיה ואירופה, המזה"ת והמזרח הרחוק. כן יוצגו המקורות הפנימיים של מדיניות החוץ והביטחון, החוקה וסמכויות הממשל והקונגרס בתחומים אלה, מבנה גופי החוץ והביטחון העיקריים ותפקידם, ותהליכי קבלת החלטות בענייני ביטחון לאומי.

הצבא הסיני – מודרניזציה, פוליטיקה ואסטרטגיה
נקודת המוצא של השיעור היא חשיבותו המרכזית של צבא בסיסי בענייני הפנים והחוץ של המדינה. השיעור יבחן את הצבא, מראשיתו ועד היום, בשלושה מישורים: התפתחותו ככח צבאי, תפקידו בפוליטיקה, והשפעתו על המדיניות האסטרטגית של סין.

מודיעין לאומי במאה ה-21
סיום המלחמה הקרה, הופעת איומים חדשים ותופעת "הכפר הגלובלי" משנים את יעדיהם, תפקידיהם ודפוסי עבודתם המסורתיים של ארגוני המודיעין בעולם. כתוצאה, מתלבטות המדינות בדבר דמותן של קהילות המודיעין שלהן במאה ה-21. שינויים ביחסי ישראל-ערב משפיעים באורח דומה על המודיעין הישראלי.
מטרת הקורס היא להבין את תהליכי השינוי העוברים על קהילות המודיעין במדינות הדמוקרטיות, ובכלל זה בישראל, ואת כיווני התפתחותן, תוך בחינת השווה והשונה שבהן. ייעשה ניסיון ללבן את השינויים ביחסי הגומלין שבין המודיעין למקבלי ההחלטות ובין המודיעין לחברה הסובבת.

גישות חדשות להבנת הביטחון הבינלאומי
מאז סיום המלחמה הקרה, הביטחון הבינלאומי הפך להיות מורכב יותר מאחר ואופי הסכסוכים וסוגי המלחמות השתנו באופן בסיסי. לפיכך, הקורס הנוכחי מתמקד בגישות בינתחומיות חדשות להבנת הביטחון הבינלאומי. מבחינת הרקע התאורטי הקורס יעסוק באספקטים שונים הכוללים מדעי המדינה, סוציולוגיה, ואנתרופולוגיה. בין שאר הנושאים, אנו נתמקד בסכסוכים על רקע אתני וסכסוכים מקומיים, גלובליזציה, ביטחון סביבתי, פיתוח אזורי, זהות וכוחות חברתיים, פליטים, שמירת השלום ופתרון קונפליקטים.

המערכת הבינלאומית מהמלחמה הקרה ועד ימינו
בדיקה אנליטית של אופי המערכת הבינלאומית בשנים שלאחר סיומה של מלחמת העולם השניה. האפיונים המיוחדים של המלחמה הקרה, המבנה של היריבות האמריקנית-סובייטית, משברי ברלין, מלחמות קוריאה וויטנם, והתפרקותה של האימפריה הסובייטית יבדקו וינותחו לעומקם.

המערכת הבינלאומית
קורס מתקדם זה בוחן את היחסים הבינלאומיים מנקודת מבט מערכתית. מהות המערכת הבינלאומית נבחנת מנקודת מבט של גישות תאורטיות שונות בתחום היחסים הבינלאומיים.

סוגיות במשפט ובביטחון לאומי

במסגרת זו נעסוק בניתוח תהליכים הקשורים ל"ביטחון לאומי" ו"משפט", ונגדיר את שניהם כמשאבים ציבוריים ופוליטיים הנתונים למאבקים ציבוריים ופוליטיים. נתמקד בקווי אופי משותפים המסבירים כיצד משאבים אלו של משפט וביטחון לאומי משולבים במבנה המדינה והטערכת הפוליטית בכלל. דגש רב ומרכזי יינתן למדינת ישראל. בין הסוגיות הנדונות: היבטים חוקתיים חברתיים-פוליטיים של הלוחמה בטירור, חוק וביטחון לאומי וכוח, התנהגות שיפוטית ומשברים, פיקוח שיפוטי וביטחון לאומי, חקיקה בנושאי ביטחון לאומי, היבטים חברתיים פוליטיים-משפטיים של יחסי צבא ומדינה, ביטחון לאומי, דעת קהל ובתי משפט, זכויות אזרח וצנזורה חברתית, תקנות לשעת חירום ופוליטיקה של חקיקת חירום. מניפולציות של ביטחון לאומי וחוק.

הסטודנטים/יות ידרשו לקריאה ולמחקר בסוגיות אלה ובסוגיות קרובות להן.

אפיסטמולוגיות מלחמתיות – ידע, מודיעין ומערכות צבאיות

הקורס יציג מסגרת תפיסתית לדיון במודיעין תוך שימוש בעולם הידע המערכתי ותוך ניצול מקורות מושגיים המבטאים גישות לא-מסורתיות לסוגיות של ידע וידיעה. הקורס יבחן את ההמשגות המודיעיניות הרווחות ויציע הסתכלות באשר לשורשי הפרובלמטיות המאפיינת את התחום.

לימודי ביטחון

תואר שני

סמסטר א'

שיעורי חובה

1052.0006.01	**סוגיות בארגון מערכות צבאיות**			שי'
	א'	20-17	110	ד"ר ש. נוה
1052.0025.01	**שיטות מחקר**[1]			שי'
	ב'	20-17	107	מר מ. בן חיים
1031.4424.01	**תאוריות אסטרטגיות בתקופה המודרנית**			שי'
	ג'	20-17	108	פרופ' ע. גת
1052.0010.01	**סוגיות בלימודים אסטרטגיים**			שי'
	ה'	20-17	004	פרופ' ז. מעוז

שיעורי בחירה

1052.0007.01	**מכפיל הכח הנעלם: הפתעה והונאה בעידן המודרני**			סי'
	א'	20-17	109 דן דוד	ד"ר י. שפי
1052.0011.01	**תפיסת הביטחון של מדינות ערב**			סי'
	ב'	13-10	205	ד"ר א. קם
1052.0004.01	**סוגיות נבחרות בכלכלת ביטחון**[2]			סי'
	ב'	20-17	426	מר א. טוב
1052.0047.01	**החברה הישראלית בהשפעת המצב הביטחוני**			סי'
	ג'	17-14	205	ד"ר ת. לרנטל
1052.0020.01	**מושגים אסטרטגיים בתפיסת הביטחון הלאומי של ישראל**			סי'
	ג'	20-17	205	מר ד. תמרי
1031.4343.01	**מלחמה ושלום ביחסים הבינלאומיים**			סי'
	ד'	15-12	419	פרופ' ז. מעוז

---

[1] חובה לתלמידי המסלול עם עבודת גמר. אפשרי כקורס בחירה במסלול ללא עבודת גמר.

[2] אין צורך בידע מוקדם בכלכלה.

1052.0052.01	**עקרונות מלחמה ומערכות צבאיות: *מלחמת העולם הראשונה במזה"ת***				סי
	ד'	17-14	205		ד"ר י. שפי
1052.0053.01	**תורכיה- פוליטיקה, צבא ומדיניות חוץ**				סי
	ד'	*20-17*	419		ד"ר א. ליאל
1052.0049.01	**בעיות אסטרטגיות - שיח מערכתי - אופרטורים: משחקים בעיצוב מרחבים מושגיים א'**[1]				סי
	ד'	20-17	308	ספריית מדה"ח	ד"ר ש. נוה
1052.0054.01	***מדיניות החוץ של גרמניה המאוחדת***[2]				סי
	ד'	21-17	יפורסם		ד"ר מ. גלב
1052.0043.01	**ביטחון ומים: ניתוח סוגיות הידרו-אסטרטגיות בסכסוך הישראלי-ערבי**				סי
	ד'	20-18	205		ד"ר מ. שרמן
1031.4540.01	**טרור ואינטרנט**				סי
	ה'	12-9	315		ד"ר ל. יניל
1031.4422.01	**דיפלומטיה של מלחמת העולם השניה**				סי
	ה'	15-12	308	ספריית מדה"ח	פרופ' נ. אורן
1052.0044.01	**הגרילה ותנועות גרילה באמל"ט**				סי
	ה'	*17-14*	*205*		ד"ר א. גינזברג

סמינרים שנתיים

1052.0027.01	**טילים בליסטיים - האיום והמענה**				סי
	ג'	17-14	יפורסם		**ד"ר ר. פדהצור**
0618.4287.01	**תרגיל במו"מ: המקרה ההיפותטי של ישראל-עיראק**				סי
	ג'	20-18	361	גילמן	פרופ' א. אילעאי ד"ר ע. בנג'ו

[1] לתלמידים מתקדמים. הרישום לסמינר על פי מיון המורה.

[2] יינתן באנגלית, במרוכז, מ-1 בנובמבר במשך חודשיים. ייחשב כ-3 ש"ס.

סמסטר ב'

שיעורי חובה

1052.0038.01 **מסות במגמת התנגשות - מהפכות פרדיגמטיות במבנה האסטרטגיה המודרנית והתפתחות רעיון (המושג) - המפגש המערכתי** סי'
ד' 21-17 210 ד"ר ש. נוה

1052.0001.01 **סוגיות בביטחון הלאומי של ישראל** סדי'
ה' 19-16 527 פרופ' ג. גורודצקי
ד"ר ש. נוה

1052.0050.01 **שיטות מחקר - הכנה לכתיבת תיזה**[1] סדי'
בתיאום עם המורה מר מ. בן חיים

שיעורי בחירה

1052.0045.01 **שש שנים מעצבות: 1973-1967** סי'
א' 20-17 206 מר ד. תמרי

1052.0060.01 **בעיות אסטרטגיות - שיח מערכתי - אופרטורים: משחקים בעיצוב מרחבים מושגיים ב'**[2] סי'
א' 20-17 308 ספריית מדהיית ד"ר ש. נוה

1052.0037.01 **מדינות ערב במלחמה** סי'
ב' 13-10 314 ד"ר א. קם

0653.4279.01 **סוגיות במדיניות החוץ של ישראל 1967-1948** סי'
ב' 16-14 362 גילמן ד"ר ד. טל
ד' 16-14 456 גילמן

1052.0055.01 **מלחמה ורפואה** סי'
ב' 17-14 205 פרופ' ע. דולב

1052.0056.01 **מדיניות החוץ של רוסיה לאחר המלחמה הקרה, לאור השינוי בתפיסת הביטחון הלאומי** סי'
ב' 20-17 108 פרופ' ע. ערן

1052.0026.01 **סוגיות בהרתעה קונבנציונלית** סי'
ג' 17-14 109 דן דוד פרופ' א. בן-צבי

---

[1] חובה במסלול עם עבודת גמר בלבד.

[2] מיועד רק לתלמידים שלמדו את הקורס בסמסטר א'.

1052.0057.01 **"איחוד אירופה" - הסיבוזיים והכשלים בתהליך האינטגרציה האירופאית**[1] סי
ג' 21-17 420 ד"ר ק. גירינג

1031.4408.01 **תקשורת, דמוקרטיה וביטחון לאומי** סי
ג' 20-17 004 ד"ר ר. פדהצור

1052.0058.01 **מדיניות חוץ וביטחון אמריקאית: איומים ואתגרים למאה ה-21** סי
ג' 21-18 106 ד"ר ד. פרייליך

1052.0030.01 **הצבא הסיני - מודרניזציה, פוליטיקה ואסטרטגיה** סי
ד' 12-9 208 פרופ' א. יופה

1052.0059.01 **מדיעין לאומי במאה ה-21** סי
ד' 17-14 207 ד"ר י. שפי

0654.7154.01 **הסטוריה והסטוריוגרפיה: תולדות סכסוך ישראל-ערב** סי
ד' 20-16 277 גילמן פרופ' א. סטר

1031.4539.01 **גישות חדשות לביטחון** סי
ב' 18-15 יפורסם ד"ר א. וינטל

0652.4370.01 **האסלאם בברית המועצות** סי
ה' 14-10 362 גילמן פרופ' י. רואי

1031.4426.01 **המערכת הבינלאומית מהמלחמה הקרה עד ימינו** סי
ה' 17-14 יפורסם פרופ' נ. אורן

1031.4110.01 **המערכת הבינלאומית** שי
ה' 14-11 יפורסם פרופ' י. עברון

1031.4402.01 **משפט וביטחון לאומי: סוגיות נבחרות** סי
ה' 16-13 208 ד"ר ג. ברזילי

1052.0048.01 **אפיסטמולוגיות מלחמתיות - ידע, מודיעין ומערכות צבאיות** סי
ה' 21-18 421 מר ע. גרניט
ד"ר ש. נוה

---

[1] ייתן באנגלית, במרוכז. ייחשב כ-3 שי"ס.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

http://spirit.tau.ac.il/soc

ראש החוג: פרופ' חנה הרצוג

תואר ראשון

יועצת: ד"ר חיה שטייר

מטרות הלימודים

- להרחיב את אופקיהם של התלמידים על-ידי הכרת העושר והגיוון של חיי חברה ותרבות לצורותיהן.
- להקנות לתלמידים את יסודות הדיסציפלינה הסוציולוגית על-ידי עיון שיטתי ביסודות המבנה והמוסדות החברתיים ועל-ידי לימוד שיטות העבודה המקובלות.
- לטעת בתלמידים הבנה וסובלנות לאורחות חיים, תפיסות וערכים שונים משלהם.
- להקנות לתלמידים ערכים של צדק ושוויון חברתי.

תכנית הלימודים

	מסלול לימוד מורחב		מסלול לימוד דו-חוגי	
קורסי חובה	37	ש"ס	34	ש"ס
מבואות כלליים	4	ש"ס	-	
קורס הרחבה – החברה הישראלית	4	ש"ס	2	ש"ס
קורסי תשתית	12	ש"ס	9	ש"ס
קורסי בחירה	9	ש"ס	6	ש"ס
סמינרים	7-8	ש"ס	3-4	ש"ס
לימודים מחוץ לחוג	73-74	ש"ס	54-55	ש"ס
	32	ש"ס		
	105-106	ש"ס	לימודי חוג שני	

מבנה תכנית הלימודים[1]

שנה א'

קורסי חובה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמסטר
מבוא לסוציולוגיה	שי	2	סמ' א/ב
	תי	2	
מבוא לאנתרופולוגיה	שי	2	סמ' א/ב
	תי	2	
מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה	שי	3	סמ' א/ב
	תי	1	
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים[2]	שי	2	סמ' א/ב
	תי	2	

קורסי תשתית

קורסים אלה יעסקו בשטחי עיון ומחקר מרכזיים בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה.
תלמידים רשאים ללמוד קורסים אלה לאחר שעמדו בהצלחה במבוא לסוציולוגיה, ובאחד מ-2 הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ת.
ניתן להירשם ע"ת לקורסי התשתית גם ע"ס זכאות להיבחן באחד מהקורסים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה.
תלמידים במסלול החד חוגי חייבים ב-4 קורסים (12 ש"ס)
תלמידים במסלול הדו חוגי חייבים ב-3 קורסים (9 ש"ס)

רשימת הקורסים (היקף כל קורס 3 ש"ס)

	סמסטר
יסודות הפסיכולוגיה החברתית[3]	א'
כלכלה וחברה	א'
מיגדר וחברה	א'
תאוריות סוציולוגיות של ארגונים	א'
ריבוד ואי-שוויון	א'/ב'
חינוך וחברה	ב'
משפחה וחברה	ב'
משפט וחברה	ב'
פוליטיקה וחברה	ב'
תרבות וחברה	ב'

---

[1] הצעה לתכנית הלימודים עפ"י הסמסטרים בעמודים 212.

[2] ייחשב כקורס חופף לקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א+ב" הניתן בביה"ס לכלכלה, "מתודולוגיה מחקרית ב'" הניתן בחוג לחינוך ולקורסי "מבוא לסטטיסטיקה" הניתנים בחוגים אחרים.

[3] ייחשב כקורס חופף לקורס "פסיכולוגיה חברתית" הניתן בחוג לפסיכולוגיה. חובה לתלמידי המסלול הדו-חוגי סוציולוגיה-פסיכולוגיה.

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.

ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.

ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.

ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.

על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.

לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

מבואות כלליים וקורסי הרחבה

תלמידי המסלול החד-חוגי חייבים ב-4 ש"ס קורסי הרחבה בתחום החברה הישראלית המפורטים להלן וכן ב-4 ש"ס מבואות כלליים (רשימה בהמשך).

תלמידי המסלול הדו-חוגי חייבים ב-2 ש"ס מרשימת קורסי ההרחבה בתחום החברה הישראלית.

ניתן ללמוד קורסים אלו בכל אחד מהסמסטרים.

קורסי הרחבה בתחום החברה הישראלית:[1]

סוציולוגיה הסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה א"י : חברה וכלכלה
סוציולוגיה הסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה א"י : חברה ופוליטיקה

רשימת מבואות כלליים

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים[2]	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
שיטת המשפט הישראלי	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
מבוא ללוגיקה	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
מבוא למינהל ולמדיניות ציבורית	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
מבוא למחשבה פוליטית	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
המדע בשירות האדם	במסגרת הקורסים בחוג לפסיכולוגיה
כתוב בעיתון: תקשורת וחברה בגישה חומסקיאנית	במסגרת החוג לתורת הספרות הכללית

---

[1] תלמידים יוכלו להמיר אחד מהקורסים באישור יועץ הב.א. בלבד.

[2] הקורס יסודות הכלכלה בציון 60 לפחות יוכר כתחליף לקורס זה. בשום מקרה לא ניתן לכלול בתכנית הלימודים הן את הקורס מבוא לכלכלה ללא כלכלנים והן את הקורס יסודות הכלכלה.

תנאי מעבר לשנה ב':

ציון ממוצע 70 בקורסים הבאים: מבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה, ובתנאי שהציון בכל אחד מן הקורסים יהיה לפחות "עובר".

ניתן ללמוד ע"ת קורס/י חובה של שנה ב' גם ע"ס ציון חיובי במבוא לסוציולוגיה וזכאות להיבחן במבוא לאנתרופולוגיה ובמקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה.

שנה ב'
קורסי חובה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	דרישות מוקדמות	סמ'
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	ש'	3		א/ב
	ת'	1		
מבוא לשיטות מחקר[1]	ש'	2	מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	א/ב
	ת'	2		
יישומי מחשב למדעי החברה[2]	שו"ת	3	מבוא לסטטיסטיקה ניתן ללמוד במקביל	א/ב

תנאי מעבר לשנה ג'

עמידה בהצלחה בכל קורסי החובה בשנים א' ו-ב', ובכל קורסי התשתית כנדרש ממסלול לימודיהם של התלמידים.

ניתן ללמוד ע"ת קורס/י חובה של שנה ג' ע"ס זכאות להיבחן בקורסים תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ומבוא לשיטות מחקר.

קורסי שנה ג' כוללים בנוסף לקורסי החובה גם את קורסי הבחירה והסמינרים.

שנה ג'
קורסי חובה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	דרישות מוקדמות	סמ'
קורס אחד בשיטות מחקר מבין שני הבאים:				
שיטות מחקר כמותיות[3]	ש'	2	מבוא לשיטות מחקר	א'
	ת'	1		
שיטות מחקר איכותיות	ש'	2	מבוא לשיטות מחקר	א'
	ת'	1		
תאוריה סוציולוגית בת זמננו	ש'	3	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	א/ב
	ת'	1		
סוציולוגיה של החברה הישראלית	שו"ת	3	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	א/ב

---

[1] ייחשב ע"י החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה כקורס חופף לקורסים: "שיטות מחקר א'" הניתן בחוג לפסיכולוגיה, "שיטות מחקר" הניתן בחוג למדע המדינה, "שיטות מחקר א'" הניתן בחוג לתקשורת, "מתודולוגיה מחקרית א'" הניתן בחוג לחינוך.

[2] קורס חובה לתלמידי המסלול החד-חוגי. תלמידי המסלול הדו-חוגי יוכלו לבחור קורס זה כקורס בחירה בתנאי שלא למדו את הקורס בחוג לימודיהם השני.
הקורס ניתן במסגרת הקורסים הכלל-פקולטיים.

[3] ייחשב ע"י החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה כקורס חופף לקורס "פסיכולוגיה ניסויית" הניתן בחוג לפסיכולוגיה, וכחופף לקורס "ניתוח נתונים כמותיים במחקר החינוך" הניתן בביה"ס לחינוך.

קורסי בחירה

קורסים אלה יעסקו במגוון נושאים (היקף כל קורס 3 ש"ס)

היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים של הגירה	אי
הפוליטיקה של המיגדר	אי
סוגיות בהסטוריה החברתית-פוליטית של הפלסטינים	אי
סוציולוגיה סביבתית	אי
קהילות יהודיות בתפוצה : ההקשר החברתי	אי
קרקע לאומית, קניין פרטי : הפלסטינים אזרחי ישראל במשטר הקרקעות בישראל	אי
אליטות ניהוליות : בעלי מניות, מנהלים ודירקטורים	בי
גלובליזציה, טרנס לאומיות והכלכלה החדשה : היבטים אתנוגרפיים וסוציולוגיים	בי
החברה הפלסטינית בישראל	בי
מודרניות ופוסט-מודרניות	בי
מותן של דמוקרטיות : המקרה של הפשיזם הקלאסי באירופה	בי
סוציולוגיה של הבריאות	בי
קבוצות מיעוט גזעיות ואתניות בעולם המודרני	בי
סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים[1]	בי

סמינרים

סמינר שנתי = 2 ש"ש = 4 ש"ס ; סמינר סמסטריאלי = 3 ש"ס.
רשימת הסמינרים המוצעים לתואר הראשון מופיעה בהמשך.
תלמידי המסלול החד-חוגי חייבים בשמיעת 7-8 ש"ס ובהגשת 2 עבודות סמינריוניות.
תלמידים רשאים להמיר סמינר שנתי ב-2 סמינרים סמסטריאליים. במקרה זה על התלמידים להגיש סה"כ 3 עבודות סמינריוניות.
תלמידי המסלול הדו-חוגי חייבים בשמיעת 3-4 ש"ס ובהגשת עבודה סמינריונית אחת.
באופן הלימוד החד-חוגי ניתן להגיש עבודה סמינריונית אחת במסגרת הדרכה אישית (במקום השתתפות באחד הסמינרים הסמסטריאליים).
תלמידים שיבחרו לכתוב עבודה סמינריונית במסגרת זו יתקשרו עם המנחה המתאים ותוך חודש מתחילת סמסטר א' יגובש בינם לבין המנחה נושא העבודה. תלמידים שלא יעמדו בכך, יבחרו סמינר נוסף בסמסטר ב' במקום מסגרת ההדרכה האישית.

עבודה בהדרכה אישית

ניתן לפנות למורים בתוג ובהסכמתם לתאם נושא לכתיבת עבודה סמינריונית בהדרכה אישית.

---

[1] ניתן במסגרת החטיבה ללימודי מיגדר.

רשימת הסמינרים השנתיים (2 ש"ש)

	דרישות מוקדמות/הערות
- המחקר האנתרופולוגי בשדה ההתנהגות המינית	שיטות מחקר איכותיות
- תמורות במערכת ההשכלה הגבוהה ואי שוויון חברתי	חינוך וחברה או ריבוד ואי שוויון (או קורסים מקבילים)
- הדינמיקה של המבנה החברתי בישראל	ש"מ כמותיות או איכותיות (אפשרי במקביל)
- מוסיקה פופולרית ותרבות ישראלית	תאוריה סוציולוגית בת זמננו (אפשרי במקביל); תרבות וחברה או אמנות וחברה
- סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של הילדות	תאוריה סוציולוגית בת זמננו (אפשרי במקביל)
- אינטראקציה סימבולית	שיטות מחקר איכותיות
- אתניות ומיגדר בשוק העבודה[1,2]	שיטות מחקר כמותיות
- פיתוח בד קיימא[3]	משותף עם תואר שני; ד"מ: סוציולוגיה סביבתית

סמינרים סמסטריאליים (3 ש"ס)

סמסטר א'

- אהבה וזוגיות בחברה בת ימינו	משפחה וחברה; יישומי מחשב במדעי החברה
- פרוייקט המודרניות והמעמד התדש[4]	משותף עם תואר שני. השתתפות תלמידי ב.א. מותנית באישור המרצה
- צדק חברתי ולגיטימציה של אי שוויון	שיטות מחקר כמותיות (אפשרי במקביל)
- מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני	משותף עם תואר שני. ד"מ: תאוריה סוציולוגית בת זמננו
- סוגיות בתורת הקשר החברתי	משותף עם תואר שני. השתתפות תלמיד ב.א. מותנית באישור המרצה
- סוגיות נבחרות בסוציולוגיה הסטורית ופוליטית	שיטות מחקר כמותיות

סמסטר ב'

- בתים משותפים: היבטים אתנוגרפיים וסוציולוגיים	שיטות מחקר איכותיות
- הגירה, אזרחות וזהות לאומית	
- התמכרויות בחברה	שיטות מחקר כמותיות או איכותיות
- מוסדות כוללניים	שיטות מחקר איכותיות
- עמדות פוליטיות	משותף עם תואר שני. ד"מ: שיטות מחקר כמותיות ויישומי מחשב במדעי החברה
- גלובליזציה, אזרחות ומקום	
- מסורת בחברה מודרנית: היבטים אנתרופולוגיים	

---

[1] סמינר מ.א. פתוח למספר תלמידי ב.א.
[2] חופף לסמינר אי שוויון בשוק העבודה שניתן בשנים קודמות.
[3] חופף לסמינר סביבה וחברה: סוגיות נבחרות שניתן בשנים קודמות.
[4] חופף לסמינר המעמד החדש שניתן בשנים קודמות.

שקלול ציון הגמר (לתלמידים שהחלו לימודיהם בחוג מתשנ"ד ואילך)

	משקל
מבוא לסוציולוגיה	2 נק'
מבוא לאנתרופולוגיה	2 נק'
מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	2 נק'
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	2 נק'
מבואות כלליים	2 נק' (כל 4 ש"ס)
קורס הרחבה בחברה הישראלית	1 נק'
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	3 נק'
מבוא לשיטות מחקר	3 נק'
יישומי מחשב למדעי החברה	3 נק'
תאוריה סוציולוגית בת זמננו	3 נק'
שיטות מחקר כמותיות/ש"מ איכותיות	3 נק'
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 נק'
קורסי תשתית	3 נק' (כ"א)
קורסי בחירה	3 נק' (כ"א)
סמינרים	4 נק' (כ"א)

הצעה לתכנית לימודים ע"פ הסמסטרים

מסלול חד-חוגי

שנה א'

סמסטר ראשון:

מבוא לסוציולוגיה	4
מבוא לאנתרופולוגיה	4
מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	4
מבוא כללי[1]	4
	16

סמסטר שני:

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	4
3 קורסי תשתית	9
	13

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב':

- ציון עובר במבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה ומקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה, והשגת ממוצע ציונים של 70 לפחות.
- תלמידים זכאים להשתתף בקורסי תשתית לאחר שהשיגו ציון חיובי במבוא לסוציולוגיה ובאחד משני הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח.

שנה ב'

סמסטר שלישי:

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4
מבוא לשיטות מחקר	4
קורס תשתית	3
יישומי מחשב למדעי החברה	3
	14

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג':

השלמת כל הקורסים בשנים א'+ב':
מבוא לסוציולוגיה
מבוא לאנתרופולוגיה
מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה
מבוא לסטטיסטיקה
מבוא לשיטות מחקר
יישומי מחשב למדעי החברה
4 קורסי תשתית
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

שנה ג'

סמסטר רביעי:

קורס הרחבה בחברה הישראלית[1]	2
תאוריה סוציולוגית בת-זמננו	4
2 קורסי בחירה	6
	12

סמסטר חמישי/שישי:

שיטות מחקר כמותיות/ש"מ איכותיות	3	
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3	
סמינרים	7-8	
קורס בחירה	3	
קורס הרחבה בחברה הישראלית[1]	2	18-19
סה"כ	73-74	

[1] ניתן ללמוד בכל סמסטר.

שנה א'

מסלול דו-חוגי

סמסטר ראשון:

מבוא לסוציולוגיה	4
מבוא לאנתרופולוגיה	4
מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	4
	12

סמסטר שני:

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	4
2 קורסי תשתית	6
	10

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב':

- ציון עובר במבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה ומקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה, והשגת ממוצע ציונים של 70 לפחות.
- תלמידים זכאים להשתתף בקורסי תשתית לאחר שהשיגו ציון חיובי במבוא לסוציולוגיה ובאחד משני הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח.

שנה ב'

סמסטר שלישי:

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4
מבוא שיטות מחקר	4
קורס תשתית	3
	11

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג':

השלמת כל הקורסים בשנים א'+ב':
מבוא לסוציולוגיה
מבוא לאנתרופולוגיה
מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים
3 קורסי תשתית
שיטות מחקר
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

שנה ג'

סמסטר רביעי:

קורס הרחבה בחברה הישראלית[1]	2
תאוריה סוציולוגיות בת-זמננו	4
קורס בחירה	3
	9

סמסטר חמישי/שישי:

שיטות מחקר כמותיות/ש"מ איכותיות	3
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3
סמינר	3-4
קורס בחירה	3
	12-13

סה"כ 54-55

[1] ניתן ללמוד בכל סמסטר.

מסלול מקוצר לקראת התואר השני לתלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון

מטרת המסלול הינה לעודד תלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון ללמוד קורסים לקראת התואר השני כבר בשנתם השלישית כך שמשך לימודיהם לקראת התואר השני יקוצר. בסוף השנה השלישית ללימודיהם בחוג, ובכפוף לתנאים המפורטים להלן, יהיו תלמידים אלו זכאים לתואר ראשון במקביל ללימודיהם לקראת התואר השני.

1. התלמידים ייבחרו בתום שנה ב' מתוך בעלי ממוצע הציונים הגבוה ביותר בקורסי החובה:
   מבוא לסוציולוגיה
   מבוא לאנתרופולוגיה
   מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה
   מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים
   מבוא לשיטות מחקר
   תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
   כן יופעל שיקול דעת ביחס להישגי התלמידים בקורסי התשתית.

2. א. התלמידים יהיו זכאים ללמוד 9 ש"ס מבין קורסי התואר השני כתחליף לקורסים הבאים מלימודי התואר הראשון (במסלול החד-חוגי והדו-חוגי):

2 קורסי בחירה	6	ש"ס
סמינר אחד	3	ש"ס

כתחליף לסמינר ב.א. ייחשב סמינר מ.א. בלבד או סמינר המשותף לתואר הראשון והשני.
הזכאות לתואר ראשון בסוף השנה השלישית, לתלמידים שיחליטו בשלב זה שלא להמשיך בלימודי התואר השני, מותנית בהשלמת מכסת השעות הנדרשת לקבלת התואר הראשון.

ב. לצורך קבלת תואר ראשון כאמור, יוכרו שעות שנלמדו במסגרת התואר השני כתחליף לשעות הפטור שניתנו לתלמידים עם הצטרפותם למסלול.

3. בכל מקרה, לימודי השנה השלישית יכללו השלמת קורסי החובה של שנה ג':
   תאוריה סוציולוגית בת-זמננו
   סוציולוגיה של החברה הישראלית
   שיטות מחקר מתקדמות
   יישומי מחשב במדעי-החברה
   סמינרים, קורסי בחירה (בהתאם למסלול הלימודים: חד-חוגי או דו-חוגי).
   בחירת קורסי התואר השני שיילמדו בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון תיעשה בתאום עם מנחי המסלול (ראה להלן) ותוך התחשבות בצרכי התלמיד ודרישות מוקדמות.

4. תלמידי המסלול יאותרו, ייבחרו ויילוו ע"י יועצי החוג לתואר ראשון ושני, שייחשבו לצורך זה כמלווי המסלול.

5. תלמידי המסלול המקוצר ישתתפו בשנה השניה של לימודי המ.א. בסדנה שתעסוק בביקורת הידע הסוציולוגי. ההשתתפות תזכה את תלמידי המסלול ב-3 ש"ס.
סדנה זו תהיה פתוחה גם בפני תלמידי מ.א., שלא נימנו על תלמידי המסלול המקוצר, אך השיגו ממוצע 85 לפחות, בשלושה שיעורים או סמינרים בלימודי השנה הראשונה של המ.א. תלמידי המסלול המקוצר רשאים להמיר השתתפותם בסדנה זו בכל שיעור או סמינר מ.א., אחר, לפי בחירתם.

6. תלמידים שהתקבלו למסלול, חייבים לשמור על רמת הישגים גבוהה (לפחות ממוצע 85 בלימודי הב.א.), על מנת להתקבל ללימודי התואר השני.

7. מניין השעות לתואר מ.א. במסלול המקוצר למצטיינים הינו 28 ש"ס.

החטיבות בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה מציע לתלמידי חוגים אחרים בפקולטה ומחוצה לה שתי תכניות של לימודי חטיבה.
על-מנת להכיר את תחומי הלימוד בחוג ואת מרכיבי תכנית הלימודים, מתבקשים התלמידים לקרוא את תכנית הלימודים של החוג המתפרסמת בפרק זה. על תלמידי חטיבה חלות כל תקנות הפקולטה למדעי החברה ותקנות החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.
ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בחוג.

<u>תנאי קבלה לחטיבות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה</u>
ממוצע 70 בקורסים הבאים, ובתנאי שהציון בכ"א מהם "עובר" לפחות:
מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה (לא ייחשב במניין שעות החטיבה) וכן -
אחד מבין הקורסים:

- מבוא לכלכלה ללא כלכלנים
- מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח
- *שיטת המשפט הישראלי*
- מבוא ללוגיקה
- מבוא למינהל ולמדיניות ציבורית
- מבוא למחשבה פוליטית
- מבוא למימשל[1]
- תולדות המחשבה המדינית[1]
- מבוא ליחסים בינלאומיים

מספר המתקבלים לחטיבה המורחבת מוגבל. יתקבלו בעלי ההישגים הטובים ביותר מבין התלמידים שעמדו בדרישות המוקדמות לעיל.

א. **<u>חטיבה</u>** (היקף: 17 ש"ס, משך הלימוד: 3 סמסטרים לפחות)

<u>שלב א'</u>:	*השלמת המבוא הנוסף (מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה)*	4 ש"ס	
<u>שלב ב'</u>:	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4 ש"ס ד"מ:	מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
	2 קורסי תשתית	6 ש"ס ד"מ:	מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
<u>שלב ג'</u>:	סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 ש"ס ד"מ:	השלמת קורסי שלבים א' ו-ב'

ב. <u>חטיבה מורחבת</u> (היקף: 33 ש"ס, משך הלימוד: 3 סמסטרים לפחות)

<u>שלב א'</u>:	*השלמת המבוא הנוסף (מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה)*	4 ש"ס	
שלב ב':	3 קורסי תשתית	9 ש"ס ד"מ:	מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4 ש"ס ד"מ:	מבוא לסוציולוגיה מבוא לאנתרופולוגיה
שלב ג':	סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 ש"ס ד"מ:	השלמת קורסי שלבים א' ו-ב'
	תאוריה סוציולוגית בת זמננו	4 ש"ס ד"מ:	השלמת קורסי שלבים א' ו-ב'
	3 קורסי בחירה	*9 ש"ס ד"מ:*	*השלמת קורסי שלבים א' ו-ב'*

[1] לתלמידים שהחלו לימודיהם לפני סמסטר א' תשס"א.

תקנות החוג

1. יש להשלים את חובות שנה א' תוך שנתיים מיום תחילת הלימודים.

2. במהלך הלימודים לתואר ראשון, רשאים תלמידים להגיש 3 ערעורים על תוצאות בחינה. ערעור שיתקבל לא ייחשב.

3. תלמידים רשאים לערער על ציון תוך שבועיים מיום פרסום תוצאות הבחינה. לפני הגשת ערעור על ציון בחינה, מומלץ לקבל צילום מחברת הבחינה באמצעות מזכירות הסטודנטים בקומה ג'.

4. מועד אחרון להגשת עבודות ותרגילים (למעט עבודות סמינריוניות) הנו היום האחרון לסמסטר. תלמידים אשר לא ימלאו חובות הקורס במועד יזווח להם ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240).

5. עבודות סמינריוניות יש להגיש לא יאוחר מחודש לפני תום סמסטר העוקב למתן הסמינר. קבלת עבודות לאחר מועד זה טעונה המלצת המורה ואישור ועדת ההוראה. על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.

6. לא ניתן לשפר ציון לאחר שנלמדו קורסים מתקדמים באותו תחום או בתחומים קרובים.

7. כל קורס בלימודי מבואות כלליים וקורסי הרחבה בחברה הישראלית ייחשב ל-4 ש"ס לכל היותר, גם אם מספר שעות הלימוד בפועל גדול יותר.

8. תנאי מוקדם להשתתפות תלמידים מחוץ לחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה בקורסים בחוג, הינו עמידה בהצלחה במבוא לסוציולוגיה ובמבוא לאנתרופולוגיה. השתתפות בקורסים מתקדמים בחוג מותנית במילוי דרישות הקדם.

9. <u>קורסים חופפים</u>
תשומת לב התלמידים מופנית לאמור בנושא זה בפרק "תקנון".
תלמידי המסלול החד-חוגי חייבים ללמוד 105 ש"ס לפחות. תלמידים שקיבלו פטור ע"ס קורס חופף חייבים להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבלו את הפטור.
תלמידי המסלול הדו-חוגי שקיבלו פטור בגין קורסי חובה חופפים חייבים להשלים במסגרת החוג מכסה של 50 ש"ס לפחות, מתוך קורסי התשתית, הבחירה, הסמינרים או קורס הרחבה בחברה הישראלית.
לתלמידים שלמדו קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם.

תיאור הקורסים

קורסי חובה

מבוא לסוציולוגיה
מטרתו של הקורס הינה להציג בפני הסטודנטים את מגוון המושגים, והסוגיות המחקריות מהם מורכבת הדיסציפלינה הסוציולוגית. הקורס מתמקד ביישום שיטות סוציולוגיות לתופעות ובעיות מרכזיות בחברה הישראלית ובעולם. התרגיל כולל תרגילי שדה והגשת עבודות.

מבוא לאנתרופולוגיה
הקורס יציג כמה מסוגיות היסוד של האנתרופולוגיה החברתית תוך בירור הדיונים השונים סביבן על רקעם ההסטורי-חברתי-אינטלקטואלי. יידונו שאלות של ייצוג, ייצוג זצריכת הידע האנתרופולוגי באמצעות מספר נושאים נבחרים מתוכו כגון האוניברסלי והתרבותי, דימויי אדם רווחים, גבולות חברתיים וגבולות תאורטיים, זמן מקום והקשר, נקודות תצפית וקולותיו של השדה, תהליכים מעברים וארגון חברתי, יחידות הניתוח האתנוגרפי, ביקורת הידע האנתרופולוגי.
חובות התלמיד: הגשת עבודות תרגיל ועמידה בהן כתנאי לגשת לבחינת סיום הקורס.

מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה
מטרתו של הקורס הינה להציג בפני התלמידים בעיות ודילמות מרכזיות, וכן סוגיות יסוד, העומדות בבסיס ההגות של מדעי החברה. דגש מיוחד יושם על הקשר בין הקונטקסט ההסטורי-חברתי לבין התפתחותם של הרעיונות. יידונו סוגיות, כגון "יחרות מול שוויון"; "דימוי מול מציאות"; "חברה מול יחיד" כפי שהן מתגלמות, לדוגמא, בהסטוריה של הנאורות; בהתפתחות המדעים; במורשת המהפכה הצרפתית; ובכנונן של חברת השוק והמדינה המודרנית.

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים
סטטיסטיקה תיאורית - לוחות, הצגות גרפיות, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן, שימוש בלוחות ההתפלגות הנורמלית, מקדם המתאם וקווי רגרסיה.
הסתברות - מושגים בסיסיים.
הסקה סטטיסטית - שיטות דגימה, משפט הגבול המרכזי לממוצע ולפרופורציה. רווחי סמך ובדיקת השערות סטטיסטיות לפי מדגם מקרי על הממוצע (שונות ידועה ושונות לא ידועה) ועל פרופורציה, ולפי שני מדגמים מקריים על הפרש ממוצעים (שונויות ידועות ולא ידועות) ועל הפרש פרופורציות. מבחן X^2 לאי-תלות.

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
תורות עיקריות בתשיבה הסוציולוגית הקלאסית, לרבות אלה של קונט, מרקס, דורקהיים, וגר, זימל, פארטו, ומיד. הקורס יתמקד הן בתרומה לניתוח בעיות מחותיות כגון האבחונים של משברי המודרניזציה והדמוקרטיזציה (ובכלל זה תופעות הניכור, האנומיה, מלחמת המעמדות, כריזמה והביורוקרטיזציה) והן בבעיות המתודה הסוציולוגית, דהיינו, הגדרת מהותו של ההסבר הסוציולוגי (כגון התפישה של היחס בין היחיד והחברה; מהות הסדר החברתי; הקונפליקט; השינוי והמסוד החברתיים).

תאוריה סוציולוגית בת זמננו

הקורס יסקור את הגישות והאסכולות המרכזיות של התאוריה הסוציולוגית בימינו שהתפתחו בחצי השני של המאה ה-20 בארה"ב ובמערב אירופה. בין היתר יידונו: הגישה הפונקציונלית, תורת הפעולה הרציונלית, האינטראקציוניזם הסימבולי, ותאוריות מקרו דינמיות: נאו-מרקסיזם ונאו-ובריאניות, הסטרוקטורליזם הצרפתי ותורת השדה. חובות התלמידים: השתתפות פעילה בשיעור, הגשת תרגיל בכתב או בחינת ביניים (ע"פ דרישת המרצה) ובחינה בסוף הקורס.

סוציולוגיה של החברה הישראלית

הקורס יבחן גישות שונות לחקר החברה הישראלית ויבחן מנקודות ראות סוציולוגית-הסטורית, תהליכי צמיחה, התמסדות, ושינויים של מבנים והסדרים פוליטיים, ריבודיים ותרבותיים. דגש מיוחד יושם על ניתוח המאבק בין קבוצות על הגדרת גבולות הקולקטיב וזהותו, וכן על ברור השפעת הקונפליקט הישראלי-ערבי על עיצובה של החברה הישראלית, כמו גם השינויים המתחוללים בה.

מבוא לשיטות מחקר

הקורס יעסוק ביסודות החשיבה המדעית הפוזיטיביסטית ובעקרונות הבסיסיים של מחקר במדעי החברה. הוא יכלול דיון במחקר ותאוריה, תכנון מערך מחקר, בניית כלי מחקר והדרך לבחינת יעילותם, קשר בין משתנים וניתוח סיבתיות, מערכת רב משתנית, דגימה, שיטות לאיסוף נתונים, ושימוש בספרייה לצרכי מחקר. הקורס ינסה גם לעמוד על ההבדלים בין תבנית החשיבה הפוזיטיביסטית וצורות חשיבה אלטרנטיביות.

תנאי מוקדם להשתתפות בקורס: עמידה בחובות שנה א' ומבוא לסטטיסטיקה.

חובות התלמידים: השתתפות בשיעורים ובתרגילים, הגשת תרגילים ובחינה מסכמת.

שיטות מחקר כמותיות

הקורס יעסוק במספר שיטות בסיסיות לניתוח כמותי: מדדי קשר בין משתנים ברמות מדידה שונות; רגרסיה ומתאם; בדיקת השערות; ניתוח רב משתני-פיקוח על משתנים בעזרת לוחות; מתאמים חלקיים ורגרסיה מרובה. במסגרת הקורס תינתן הדרכה לשימוש במחשב (SPSS); התלמידים יתרגלו את השיטות השונות בעזרת המחשב על מאגר נתונים קיים.

שיטות מחקר איכותיות

הקורס ישלב דיון תאורטי בשיטות-מחקר המשמשות אנתרופולוגים וסוציולוגים במחקרים איכותיים והתנסות במחקר אתנוגרפי ובכתיבת אתנוגרפיה. במהלך הקורס נדון במושגים, פרספקטיבות תאורטיות וסוגיות מתודולוגיות הקשורות בשיטות המחקר האיכותיות תוך התמקדות באתנוגרפיה ובתצפית-המשתתפת. בין השאר יידונו סוגיות הקשורות בייצוג, פרשנות, משמעות, רפלקסיביות ואתיקה. חלקו הראשון של הקורס יוקדש לסקירתן של פרדיגמות, אסטרטגיות מחקריות ושיטות איסוף נתונים (כגון הסטורית חיים, ניתוח-תוכן וראיונות עומק). חלקו השני של הקורס יוקדש לדיון במחקרים אתנוגרפיים ובתצפית המשתתפת ובמקביל יתנסו התלמידים בעריכת תצפית משתתפת ובכתיבת אתנוגרפיה.

קורסי תשתית

חינוך וחברה
לקורס שני מוקדים: (1) הזיקה שבין ארגוני חינוך והמבנה החברתי ובמיוחד מערכת הקשרים בין החינוך הפורמלי והרבוד החברתי. (2) היבטים חברתיים של תהליכים הקשורים בלמידה והמתמקדים בבתי-הספר. ייסקרו גישות שונות להסבר תפקידיו של החינוך הפורמלי וזיקתו לריבוד החברתי; היבטים חברתיים של תכניות לימודים והוראה; מסגרות הזדמנות שניה; החינוך הדתי והשלכותיו החברתיות. דילמות הקשורות בקביעת מדיניות חינוך (כגון: אינטגרציה בחינוך, אוטונומיה בית-ספרית, בחירת בתי-ספר, התרחבות החינוך הגבוה) ינותחו מנקודת ראות סוציולוגית.

יסודות הפסיכולוגיה החברתית
הקורס יציג מספר מושגי יסוד העוסקים באינטראקציה בין בני אדם תוך הדגשת הקונטקסט הקבוצתי. הדיון יתמקד בהבדל בין התנהגות פרטנית להתנהגות בקבוצה, תוך הדגשת שאלות של ציות וקונפורמיות. לבסוף יוצגו מספר גישות תאורטיות עיקריות ויבוררו השקפותיהן על טבע האדם והחברה.

כלכלה וחברה
קיימת ספרות ענפה בסוציולוגיה שמציעה ראיה שונה מזו של הכלכלנים אודות מוסדות ותהליכים כלכליים. הסוציולוגיה טוענת שלא ניתן לנתק חיי משק וכלכלה מיסודות ומשמעויות חברתיים, פוליטיים ותרבותיים. בקורס נלמד מבחר של כתבים "קלאסיים" וכן יישומים שונים של סוציולוגיה כלכלית בישראל. המוקד העיקרי יהיה גישות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות מרכזיות של דיסציפלינת הכלכלה: שווקים, פירמות, ומדיניות כלכלית. חובות התלמיד כוללות נוכחות בשיעור והשתתפות במבחן הסיום.

מיגדר וחברה
הקורס יבחן היבטים חברתיים ותרבותיים של נושאי המיגדר והמיניות מתוך הפרספקטיבה של מדעי החברה, תוך התייחסות לקשת תאוריות וגישות מחקריות. תידון היחסיות התרבותית של תופעות הקשורות בנושאים אלה, באמצעות עמידה על מרכיביהם האוניברסליים והייחודיים. השיח החברתי והשיח האקדמי ייבחנו לנוכח הדינמיקה של שינויים בעולם, בחברה המערבית, ובישראל. מגוון סוגיות ילוו את הדיון בקורס, ביניהן: נשים בפוליטיקה, שוק העבודה, גבריות ונשיות במדיה, מיגדר ושפה, חיברות לתפקידי מין ומיניות, אלימות מיגדרית, פיקוח על מיניות וזוגיות.

משפחה וחברה
הקורס יפתח בסקירת נושאים הקשורים בחקר המשפחה על רקע מגמות מרכזיות בתאוריה הסוציולוגית והאנתרופולוגית במאות ה-19 וה-20. השאלה המובילה, בהמשך, תהיה זו של תהליכי שינוי במבנה הכלכלי-חברתי-פוליטי של חברות והביטויים שאלה מקבלים בחלוקות עבודה תוך משפחתיות, במעמדן של נשים במשפחה, וביחסים הבין-דוריים. בין גורמי השינוי המרכזיים שיבחנו: תעוש; פרולטריזציה; הגירת כפר-עיר; התפשטות ההשכלה; עליית מדינת הרווחה והרחבת השירותים הציבוריים; תנועות, מהפכות ומדינות סוציאליסטיות; דה קולוניזציה ותת פיתוח; הגירת עבודה עולמית; הפרטות, קיצוצים ונסיגת השירותים החברתיים. בהקשר הישראלי-פלסטיני נבחן את מדיניות הרווחה הישראלית והשפעותיה על חיי משפחה במגזרים חברתיים שונים, ואת השפעותיהם של עקירה, פליטות וכיבוש מתמשך על חיי משפחות פלסטיניות.

משפט וחברה
הקורס יתמקד בניתוח המערכת המשפטית ואופי החשיבה המשפטית, תוך העלאת סוגיות סוציולוגיות כגון: נגישותן של קבוצות שונות למערכת המשפט ולטובין משפטיים, אפשרות השימוש בחוק כאמצעי לשינוי חברתי מחד, וכמנגנון המנציח יחסי כח ואי-שוויון מאידך, והקשר בין חוק כמנגנון שליטה וכמערכת ידע מקצועי.
חובות התלמיד: השתתפות פעילה, הגשת תרגיל בכתב ובחינה סופית.

פוליטיקה וחברה
מטרת הקורס לאפשר למשתתפיו הכרות ראשונית ובסיסית עם תחום הסוציולוגיה הפוליטית, תחום העוסק בקשר שבין חברה ופוליטיקה. הקורס יבחן פרספקטיבות תאורטיות מרכזיות ומושגי יסוד בסיסיים. ידונו בו צורות בסיסיות של התארגנות פוליטית ומקומן של קבוצות שונות בעשייה הפוליטית.
חובות התלמידים: השתתפות פעילה בשיעור ובחינת סיום.

ריבוד ואי-שיוויון
קורס זה נועד להכיר לתלמידים מושגים ותאוריות אודות אי שוויון וריבוד חברתי. מטרתו המרכזית הינה להציג את מגוון הגישות ומסורות המחקר הסוציולוגי בנושא אי-שוויון בחברה מודרנית. חלק מגישות אלה ישמשו כמסגרת מושגית לדיון בממדים השונים של ריבוד בחברה הישראלית.

תאוריות סוציולוגיות של ארגונים
לקורס שני חלקים. החלק הראשון יוקדש לסקירת התחום הקרוי "סוציולוגיה של ארגונים". הוא יתמקד בתאוריות האדמיניסטרטיביות הראשונות, בתאוריות פוליטיות, בתאוריות המערכות, בתאוריה המוסדית, בתאוריה האקולוגית ובתאוריה הריבודית. מגוון הגישות יאפשר זוויות ראיה אלטרנטיביות להבנת תופעות כמו מבנה ארגוני, חלוקת עבודה, היררכיה ובירוקרטיה. בחלקו השני יעסוק הקורס באופן ביקורתי בהתפתחותה של התאוריה הארגונית תוך הבנת הקונטקסט ההסטורי של צמיחתה. בחלק זה תשמש התאוריה הסוציולוגית עצמה אובייקט לשיקוף של תהליכים חברתיים. יושם דגש על הבנת תפקידה במיחזורם של מיתוסים המהווים נכסי צאן ברזל של החשיבה הניהולית.

תרבות וחברה
קורס זה עורך היכרות עם גישות סוציולוגיות לחקר התרבות תוך התמקדות בסוגיה אחת מרכזית: ההקשר החברתי של האמנות והתרבות הפופולרית. אופייה של האמנות כפעילות קולקטיבית, המוסדות וההקשר הקולקטיבי-ארגוני של היצור התרבותי, התפקיד החברתי של התרבות והאמנות, תרבויות טעם, ביקורתיות, ובעיקר היחסים בין התרבות הפופולרית והתרבות הגבוהה הם הנושאים שיעמדו במרכז הקורס.

<u>קורסי בחירה</u>

אליטות ניהוליות: בעלי מניות, מנהלים ודירקטורים
קורס זה יתמקד בפעילותם של המנהלים, הניצבים בחזית הפעילות הארגונית, וביחסי הגומלין בינם לבין בעלי המניות וחברי הדירקטוריון. בחלקו הראשון, יידונו בקורס גישות תאורטיות שונות העוסקות בתפקידם של מנהלים בכירים בחברות. כמו-כן, תבחן השפעתם על תחומים ארגוניים שונים, בכללם אסטרטגיה ארגונית ותוצאות עסקיות. במסגרת זו, יוצגו גם מחקרים אמפיריים העוסקים בקשר בין מאפיינים קוגניטיביים, דמוגרפיים וחברתיים של מנהלים לבין אסטרטגיה וביצועים ארגוניים. בחלקו השני, יעסוק הקורס במערכת היחסים שבין מנהלים, בעלים, וחברי דירקטוריון ובמצבי קונפליקט ושיתוף פעולה ביניהם. בהקשר זה, יידונו אירועים ארגוניים שונים ותבחן משמעותם לאור מערכת היחסים בין האליטות הניהוליות הללו.

גלובליזציה, טרנס לאומיות והכלכלה החדשה: היבטים אתנוגרפיים וסוציולוגיים
גלובליזציה הוא מושג המציין בדרך כלל תהליך כלכלי הכורך הסרה שיטתית (דה-רגולציה) של מחיצות מסורתיות בין מדינות וזרימה חופשית יותר של הון פיננסי ותרבותי, מידע, סחורות, עבודה והגירה. יותר אנשים חיים בתווך המכונה טרנסלאומי. מערכות הקשרים בין היחיד/ה למדינת הלאום ולתרבות המוצא נבדקות ומוגדרות מחדש. הקורס עורך הסטוריזציה של הגלובליזציה והטרנסלאומיות, עושה שימוש בספרות עדכנית מתחומים שונים במדעי החברה, ומאפיין את השלכותיו החברתיות, התרבותיות והפוליטיות.

החברה הפלסטינית בישראל
כדי להגיע להבנה טובה יותר של החברה הפלסטינית בישראל, יוקדש החלק הראשון של הקורס לתמורות שחלו בחברה זו מתחילת המאה הנוכחית. הקורס יכלול סקירה קצרה על הכפר והעיר, ההתגבשות הלאומית והשבר של 1948, התמורות הכלכליות והחברתיות שעברה החברה וכיצד השפיעו אלה על עיצובם של אספקטים חברתיים שונים. הקורס יעסוק גם בהשפעת המפגש בין גורמים חברתיים תרבותיים פנימיים וחיצוניים ובין מדיניות השלטון על עיצוב מעמדן של קבוצות שונות בתוך החברה הפלסטינית. כמו כן יעסוק הקורס בסוגיות שונות בתוך חברה זו כמו מצב הנשים הפלסטיניות בישראל ובמעמדם האזרחי של הפלסטינים.

היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים של הגירה
בקורס יוצגו תאוריות מרכזיות שמסבירות הגירה, וכן מחקרים אמפיריים שנערכו בנושא זה מתוך פרספקטיבה סוציולוגית ואנתרופולוגית. במהלך הקורס יידונו מגוון סוגיות הקשורות בהגירה מנקודת המבט של החברות הקולטות ומנקודת מבטם של מהגרים; כגון: גורמי הגירה ותנאי הגירה; יחסי גומלין בין קבוצות מהגרים שונות וכן בין מהגרים לבין ותיקים, והשפעתם על המבנה החברתי של החברה הקולטת; דפוסי קליטה, היבטים שונים של הסתגלויות מהגרים, שלבים ודרגות בתהליך ההסתגלות, קשיים ובעיות ביחס להסתגלות.

הפוליטיקה של המיגדר
המושג מיגדר מתייחס להיבטים החברתיים והתרבותיים של מין. פוליטיקה עוסקת בהסדרים של כוח ושליטה. למרות הנטייה הרווחת לחשוב שאין כל נגיעה בין שני התחומים, מיגדר ופוליטיקה קשורים באופן הדוק. הקשר טמון בכך שמערכת המיגדר - מכלול ההסדרים של היחסים בין המינים בחברה - היא כשלעצמה מנגנון של כוח ושליטה ויש לה, למעשה, השלכות ישירות על כל המוסדות החברתיים: פוליטיקה, כלכלה, דת, חינוך, משפחה וכן הלאה. הקורס יטפל, מנקודת ראות אנתרופולוגית, בסוגיות שונות מתחום הפוליטיקה של המיגדר, כגון: המדינה "הממוגדרת", ההדרה של נשים ממערכות השלטון, הקשר שבין האישי והפוליטי, הקשר שבין זהות מינית וזהות חברתית, וכד'.

מודרניות ופוסט-מודרניות
מתוך נקודת המבט של התפישות הפוסט-מודרניות העכשוויות יועמדו במבחן מושגים עיקריים של המודרניות והמודרניזם. ייבדקו התחומים והגבולות של "המודרניות" כמושג אנליטי. השיעור יסקור תאוריות סוציולוגיות אודות החברה המודרנית. במחצית השניה של הקורס ידונו התאוריות העכשוויות הבולטות כגון אלה של פוקו, ליוטר, דרידה, בודריאר ומפסולי.

מותן של דמוקרטיות: המקרה של הפשיזם הקלאסי באירופה
הפשיזם הראשון היה הפשיזם האיטלקי. בעקבותיו, בתקופה שבין שתי מלחמות העולם, הופיעו משטרים פשיסטים ופרוטו-פשיסטים בגרמניה ובמדינות שונות באירופה המזרחית. בשיעור זה נסקור את המאפיינים הספציפיים של הפשיזם האיטלקי, ובעזרת תאוריות שונות נשווה אותו למשטרים שבאו בעקבותיו.

סוגיות בהיסטוריה החברתית-פוליטית של הפלסטינים
השלכותיה הישירות של מלחמת 48' עבור הפלסטינים - עקירה, פליטות, פיזור בגלויות - ישמשו נקודת מוצא עבור הקורס. בין הסוגיות והנושאים שידונו: (1) מעמדם הפוליטי-כלכלי-חברתי של הפלסטינים בארצות פזורתם - דיון השוואתי בשלשה מקרים (case studies): ירדן, לבנון כווית (עד 1991); (2) השינוי במאפייני ההשכלה של קהילות פליטים פלסטינים ומקומם של עובדים פלסטינים בכלכלה הפוליטית של מדינות הנפט ושל הגירת עבודה במזרח התיכון; *(3) תהליכים של שינוי חברתי*, תעסוקתי ומעמדי תחת הכלכלה הפוליטית של הכיבוש הישראלי; (4) מקורות ומגמות התפתחותה של תנועת השחרור הלאומית הפלסטינית בגלות ובשטחים הכבושים מראשית שנות ה-50 ועד ימינו: דגש עיקרי יינתן לניתוח השוואתי של תנאי ומאפייני הפעולה וההתארגנות הפוליטית-לאומית הפלסטינית בארצות הפזורה, בשטחים הכבושים, ולנוכח ההתפתחויות הפוליטיות במזרח התיכון.

סוציולוגיה סביבתית
הקורס עוסק ביחסי הגומלין בין הסביבה הפיזית לבין הסביבה החברתית-היינו, בין מערכות אקולוגיות מחד, ותהליכים חברתיים והתנהגות חברתית מאידך. למשל, נבחן את השפעותיהם של צמיחה כלכלית, תיעוש ופיתוח טכנולוגי על מערכות אקולוגיות, ואת ההשלכות הסביבתיות הכרוכות במשק האנרגיה של החברה התעשייתית; נבדוק כיצד אנו נערכים לסיכונים אקולוגיים וכיצד אנו מתמודדים עמם; ונבחן את התגובות החברתיות האופייניות לאיומים אקולוגיים, כפי שהן מתבטאות בעמדות ובהתנהגות הציבור, בהתהוותן ובפעילותן של תנועות חברתיות-סביבתיות, במדיניות סביבתית, וכיו"ב. חובות התלמידים: מבחן בית.

סוציולוגיה של הבריאות
הקורס יציע לתלמידים דרך לבחון את תופעת הבריאות והחולי תוך ישום וחשיבה תאורטית שהוקנו במבואות לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה. בחלקו הראשון של הקורס יילמדו נושאים בסיסיים השייכים ל"קלאסיקה" של הסוציולוגיה של הרפואה כגון: (1) ההבניה החברתית של תופעות בריאות וחולי; *(2) המודל הביו-פסיכו-סוציאלי של התחלואה; (3) יחסי מטפל-מטופל* מנקודת ראות סטרוקטוראלית ואינטראקטיבית; (4) תפקודה של הרפואה כמוסד של פיקוח חברתי; (5) מתן טיפול רפואי במסגרת מוסדית ובעיות ייחודיות בניהולם של מוסדות אלה.
בחלקו השני של הקורס ייבחנו באופן ביקורתי תמורות ביחסי רפואה – חברה בשלהי המאה ה-20. במסגרת זו יידונו הסוגיות הבאות: (1) פמיניזם ורפואה; (2) רפואה ורפואה אלטרנטיבית; (3) אמצעי התקשורת ובריאות הציבור; (4) כינונו של הגוף באמצעות המבט הרפואי.

קבוצות מיעוט גזעיות ואתניות בעולם המודרני
מטרת הקורס היא לספק היכרות כללית לבעיותן של קבוצות מיעוט גזעיות ואתניות בתקופה המודרנית. דגש מיוחד יוקדש לדיון תאורטי בבעיות כמו הגירה, הפרדה, קונפליקט אתני, לאומיות-אתנית, ונוסחות שיכונן של קבוצות מיעוט גזעיות ואתניות באזורים שונים בעולם. הקורס יכלול דיון על קבוצות בארה"ב, קנדה, צפון אירלנד, מדינות הבלקן, ניגריה, ישראל ומדינות בעולם המערבי. הקורס יאפשר לסטודנט לרכוש הבנה במעמדן של קבוצות גזעיות ואתניות ולפתח תפישה של מושגים סוציולוגיים בכל הקשור לנושא.

קהילות יהודיות בתפוצה: ההקשר החברתי
קורס זה נועד להציג לסטודנט את יהדות התפוצות של ימינו. בתחילת הקורס יוצגו מאפיינים משותפים לכל קהילה יהודית בתפוצה כמיעוט דמוגרפי ותרבותי. כמו כן, יידונו נושאים המעסיקים את כל הקהילות. מן ההכרח, דיון זה יכלול השוואה, אם כי לא מפורשת, עם החברה הישראלית.
בהמשך, יתמקד הקורס בשלוש קהילות "דרומיות": דרום-אפריקה, אוסטרליה וארגנטינה. יינתן רקע הסטורי ודמוגרפי לכל קהילה, וייבדק עד כמה כל קהילה משקפת את המבנים ועיסוקים, השסעים והדילמות של החברה בה היא נמצאת. נושאים ומושגים מרכזיים לניתוח ביקורתי: גבולות חברתיים, תודעה/זהות אתנית, "נאמנות כפולה", אזרחות, רב תרבותיות, לאומיות, דתיות, מידת ההטרוגניות הפנימית.
תינתן הזדמנות לסטודנטים לבחור בקהילה אחת, נוספת, למחקר לפי נושאי הקורס.
הקורס ילווה בסרטים במידת האפשר.

קרקע לאומית, קניין פרטי: הפלסטינים אזרחי ישראל במשטר הקרקעות בישראל
שאלת הקרקעות עומדת במרכז היחסים המורכבים שבין הפלסטינים אזרחי ישראל לבין המדינה. אבדן הרכוש הפלסטיני ברמת הפרט, המשפחה, הכפר, העיר, הקהילה האיזורית והלאום התחיל בסוף המאה ה-19 עם ראשית מכירת הקרקעות ליהודים ולתנועה הציונית, קיבל ופנית דרמטית במהלך מלחמת 1948, והמשיך באמצעים תחיקתיים, משפטיים, תכנוניים ומנהליים מאז. הקורס משתמש בשאלת הקרקעות כפריזמה לבדיקת מכלול השאלות החברתיות והפוליטיות המשפיעות על היחסים בין המיעוט הפלסטיני לרוב היהודי-ישראלי.

סמינרים

אהבה זוגיות בחברה בת ימינו
הסמינר יחולק לשני שלבים: (1) מבוא עיוני בו יוצגו בפני הכתה תאוריות שונות להסברת תהליכי התאהבות, בחירת בן/בת זוג, פיתוח קשרים זוגיים קבועים ויציבים; קנאה, קונפליקטים ופירוק הזוגיות. פרק זה יסוכם בעזרת מבחן בית קצר בכתב. (2) חקירה אמפירית של בעיה נבחרת באמצעות ניתוח שניוני של תוצאות מחקר קודם או ע"י איסוף נתונים חדשים וניתוחם.

אתניות ומיגדר בשוק העבודה
הסמינר יעסוק בבחינת תאוריות ריבודיות והסברים לאי-שוויון חברתי-כלכלי בשוק העבודה. הדגשים מיוחדים יושמו על אי-שוויון על בסיס מין, מוצא ולאום בחברה הישראלית, ובפרספקטיבה השוואתית. עבודות המחקר תתבססנה על ניתוח נתונים אמפיריים.

אינטראקציה סימבולית
תיאורית האינטראקציה הסימבולית תופסת מקום מרכזי בחשיבה הסוציולוגית והפסיכולוגית-חברתית. הסמינר נועד לסקור ולנתח את מקורות התנופה המחודשת של התאוריה בעשור האחרון, את מעמדה הנוכחי ואת תחומי הישום המרכזיים שלה.
חובות התלמידים: השתתפות פעילה, הגשת רפראט, עבודה סמינריונית.

בתים משותפים: היבטים אתנוגרפיים וסוציולוגיים
נושאי קנין בכלל ודיור בפרט הולכים ותופסים מקום מרכזי בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה, כולל בחקר החברה בישראל. סביבת המגורים כוללת מטבע הגדרתה קנין פרטי, ולצידו גרסאות מגוונות, תלויות תרבות והסטוריה, של אחזקת רכוש משותפת. הקורס מתחקה אחר המימדים החוקיים והחברתיים של התחום האפור שבין הפרטי לציבורי, ומתמקד במשמעויות החברתיות והתרבותיות של מוסד הבית המשותף בישראל. הקורס מתנהל במתכונת סמינר, ומתבסס בין השאר על איסוף חומר אתנוגרפי שיערכו המשתתפים בסביבת מגוריהם.

גלובליזציה אזרחות ומקום
הסמינר עוסק במשמעות הלוקליות בעידן הגלובליזציה. לאחר הצגת מאפיינים מרכזיים של תהליך הגלובליזציה נבחן את השלכותיהם במספר מישורים: (א) המישור הכלכלי - השלכות על מבנה כלכלי ודפוסי פעילות כלכלית ברמה המקומית; (ב) המישור הפוליטי - צמיחת דפוסי משילות חדשים; (ג) החברה האזרחית - אזרחות מקומית.

הגירה, אזרחות וזהות לאומית
הקורס דן בהיווצרותם של דפוסי הגירה חדשים שנוצרו בעולם במהלך 50 השנה האחרונות ובהשפעתם על תפישות מסורתיות של אזרחות וזהות במדינת הלאום. פרק מיוחד יוקדש לדיון בסוגיית ההגירה והגירת עבודה, והשלכותיה על תפישת האזרחות והזהות הלאומית בישראל. הקורס מחולק לשלוש סוגיות עיקריות: (1) דפוסי הגירה והתהוותם של מיעוטים אתניים חדשים בקרב מהגרים ומהגרי עבודה. (2) אזרחות בתאוריה ובמעשה, אילו משטרי הכללה (inclusion) והדרה (exclusion) חדשים מיוצרים על-ידי מדינות בניסיונן להתמודד עם גלי הגירה המוניים שחלקם בלתי רצוי? (3) זהות לאומית ואתגר הרב-תרבותיות שקבוצות מהגרים חדשות מעמידות בפני מדינת האומה.

הדינמיקה של המבנה החברתי בישראל
הסמינר יתמקד בתהליכים הדמוגרפיים המרכזיים המתרחשים בחברה הישראלית לאורך זמן. במרכז הדיון יעמדו מספר תהליכים מרכזיים וביניהם: דפוסי משפחה בישראל (נישואין, גירושין, מגורים משותפים), ילודה, תמותה והגירה. ייבחנו גורמים חברתיים, תרבותיים וסביבתיים והשפעותיהם על ההרכב החברתי של ישראל ועל פערים חברתיים בין קבוצות אוכלוסייה שונות בחברה.
חובת התלמידים: השתתפות פעילה, הגשת רפראט, הכנת עבודה סמינריונית מחקרית.

המחקר האנתרופולוגי בשדה ההתנהגות המיניות
הסמינר יסקור את הספרות האנתרופולוגית העוסקת במיניות של גברים ונשים בחברות העולם "השלישי" ובמסגרת החברה "המערבית". בדיעבד, המחקר המצוי עשיר יותר בתחום המשיכה החד-מינית. נבחון דפוסי אינטראקציה, זהות, סמלים, ארגון ומיקומם החברתי של הומוסקסואלים בחברות שונות. העבודות הסמינריוניות יתבססו על נתוני מחקר אמפירי.

התמכרויות בחברה
הסמינריון יעסוק בהיבטים חברתיים של התמכרויות. בין השאר יעמדו לדיון השאלות הבאות: מהי התמכרות ובמה היא שונה מהתנהגויות אחרות, מהן הגורמים להתמכרויות (על-פי גישות תאורטיות שונות), וכיצד מגיבה החברה על התמכרויות. הסמינריון יפתח בהרצאות מבוא, ואחר יציגו המשתתפים כל אחד בתורו, נושאים שונים, על-פי מקורות שיקבלו לקריאה.
חובות התלמידים: השתתפות בדיונים בכתה, בכלל זה הצגת נושא ועבודה סמינריונית (בדרך כלל תהיה עבודה זאת מבוססת על מחקר שיערוך התלמיד).

מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני
הסמינר יעסוק בהשלכות העידן הפוסטמודרני על מדיניות החינוך בישראל. נדון בשלוש סוגיות עיקריות: השלכות אי-הודאות ופיתוח האני "חשר הגבולות" על הדגש הביתי-ספרי במדיניות החינוך; השפעת השינויים במבנה המעמדי והתעסוקתי והקיטוב החברתי על סוגיות שוויון ההזדמנויות בחינוך; והשלכות הנאראטיבים הקבוצתיים לגבי סוגיית הממלכתיות והפלורליזם בחינוך. המשתתפים יפתחו עבודות עצמאיות שתתמקדנה בהיבטים שונים של מדיניות החינוך בארץ הקשורים לסוגיות אלה.
הסמינר מיועד לתלמידי תואר ראשון ושני במשותף. תנאי מוקדם להשתתפות: תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ותאוריה סוציולוגית בת-זמננו.

מוסדות כוללניים
הסמינר יעסוק באפיונם הסוציולוגי של ארגונים המרכזים עצמה ניהולית במסגרת חיים דמויית קהילה. יבחנו דגמים תאורטיים שונים לניתוח התופעה - גישה תרבותית מול גישה אינטראקציונית ויעשה נסיון להציבה בהקשרים סוציו-אנתרופולוגיים רחבים של חקר העצמי כינון זהות וטיבו של המבנה החברתי. חובות הסמינר: עבודת רפרט על ספרות ועבודה סמינריונית המבוססות על מחקר שדה.

מוסיקה פופולרית ותרבות ישראלית
סמינר זה בוחן את מהותה של המוסיקה הפופולרית כמסגרת מוסדית ותרבותית בת-זמננו, ואת תיפקודה החברתי בהקשר של זהויות קולקטיביות שונות: לאומיות, אתניות, דוריות, ג'נדריות, מעמדיות, תת-תרבותיות ועוד. דגש מיוחד ינתן למקרה של המוסיקה הפופולרית בישראל ומקומה בהמצאה של זהויות קולקטיביות מקומיות שונות ושל 'ישראליות' גורפת אחת. במהלך הסמסטר הראשון ינתנו שיעורים אודות מספר סוגיות מרכזיות בנושא (תרבות הרוק, גלובליזציה, מוסיקה ישראלית לסוגיה השונים, תעשיית המוסיקה וכו'); בסמסטר השני תהיה התמקדות בנושאים הקשורים לכתיבת עבודות.

מסורת בחברה מודרנית: היבטים אנתרופולוגיים
מטרת הסמינר היא להתמודד עם הבעייתיות של מסורת בחברות הנחשבות למודרניות. נקודת מוצא זו מתייחסת מלכתחילה בביקורתיות לגישה המחלקת באופן חד בין חברה מסורתית או "פרה-מודרנית" ל"מודרנית". הסמינר יעסוק בהיבטים שונים של הבניית מסורת בחברות מודרניות. יבדקו הדרכים בהן חברות מודרניות מפעילות מניפולציות שונות ביחס למסורת. אחד הסוגים הבולטים של סוג יחס כזה הוא "המצאת מסורת" (invention of tradition). יחד עם כך ישנן אפשרויות נוספות של "משחק" במסורות. כמו כן נתייחס לחשיבותו של הזיכרון הקולקטיבי בהבניית מציאות חברתית; נעסוק בהבניית זהות תרבותית-לאומית; במסחור ואובייקטיפיקציה של מסורת ותרבות, ובפוליטיקה של נוסטלגיה בקונטקסט הנוסדני והפוסט-מודרני.
העבודה שתוגש לסיום הסמינר תהיה עבודה אנתרופולוגית-אמפירית.

סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של הילדות
בסמינר נדון בהבניית ובחווית הילדות בהקשרים שונים, תוך ביצוע עבודת שדה אנתרופולוגית או לחליפין, ניתוח משני של טקסטים או ארועים חברתיים. בקורס תוצגנה גישות המסבירות את הווית הילדות מזוויות ראיה מגוונות: הסטורית, פמיניסטית ותרבותית. כמו כן, תוצג הפרדיגמה החדשה לחקר הילדות ומחקרים אנתרופולוגיים שנערכו בחברות שונות. מחקרים אלה מדגימים את השתנות ההגדרה החברתית של קטגוריה גילית זו ואת דרכי ההתייחסות השונות אליה. סוגיות המחקר המוצעות לתלמיד: מלחמה, תנועות שיחרור לאומי, לאום, מעמד, עדה, ג'נדר, טקסי מעבר, אלימות, עולים וותיקים, אמצעי התקשורת.
חובות התלמיד: השתתפות פעילה בשיעורים, הצגת רפראט ועבודה סמינריונית.

סוגיות נבחרות בסוציולוגיה הסטודית ופוליטית
הסמינר יסקור ספרות העוסקת בשאלות מרכזיות בסוציולוגיה פוליטית. ביניהן: מדינה וחברה, יחסי מעמדות, תפקיד האידיאולוגיה בשינוי חברתי ואליטות חברתיות ופוליטיות. כמו כן יידונו שאלות מתודולוגיות ותאורטיות בשאלת היחס בין שתי הדיסציפלינות, סוציולוגיה והסטוריה: מתי עדות הסטורית משמשת הוכחה לשאלה תאורטית סוציולוגית.

סוגיות בתורת הקשר החברתי
במסגרת הסמינר נעיין בסדרת פרסומים שהמכנה המשותף שלהם, תרומתם לדיון בכמה מקושיות היסוד של הסוציולוגיה - מה מחבר בין בני-אדם? סולידריות מהי? כיצד היא מושגת? רשימת הקריאות תכלול חבורים קלאסיים ובני-זמננו מהספרות הסוציולוגית-אנתרופולוגית ומתחומים סמוכים (כגון: פסיכואנליזה, תאוריה פמיניסטית וכיו"ב).
חובות התלמיד: השתתפות פעילה בשיעורים, הגשת עבודה סמינריונית שתתבסס על ניתוח משני (Secondary Analysis) של טקס או אירוע חברתי שכבר תועד בספרות אתנוגרפית או לחלופין, על ניתוח של רישום אתנוגרפי מקורי של טקס או אירוע מעין זה.

עמדות פוליטיות
מטרת סמינר אמפירי זה לנתח ניתוח כמותי ולקיים דיון תאורטי ואמפירי של עמדות הציבור בנושא תהליך השלום, תוך שימת דגש על הבסיס החברתי של עמדות אלה ועל הקשר ביניו להתנהגות פוליטית ואלקטורלית. לצורך הניתוח הכמותי יעמוד לרשות הסטודנטים בסיס נתונים שטתי, עקבי, איכותי וגדול במיוחד של "מרכז תמי שטיינמץ למחקרי שלום" (מכיל למעלה מ-50 סקרים שנערכו לאורך 4 שנים). בסיס הנתונים מאפשר מגוון רחב של ניתוחים (על פני זמן ומעבר לזמן) ומהווה הזדמנות מצוינת עבור סטודנטים במגמות מתודולוגיות ליישום אמפירי של שיטות מחקר שונות ולכתיבת תזה (כהרחבה של עבודת הסמינר).
• מומלץ מאוד לתלמידי מגמת החוג לסקרים ודעת-קהל ולכל מי שלקח את הקורס "ניתוח נתונים בעזרת מחשב".
• דרישות מוקדמות: יישומי מחשב למדעי החברה, שיטות מחקר כמותיות.

פיתוח בר-קיימא
בעיות הקשורות ב"איכות הסביבה" - מהתדלדלותם של משאבי טבע ועד לזיהום האויר והמים - הגיעו למימדים העלולים לסכן לא רק את איכות חיינו, אלא אף את עצם הישרדותנו. התשובה האפשרית לסכנות אלו כרוכה במונח "פיתוח בר קיימא" - כיוון חליפי של התפתחות חברתית, כלכלית, טכנולוגית ומדעית המאט או אף מונע את התמוטטותן של מערכות אקולוגיות, וזאת מבלי לפגוע בהכרח בהמשך הצמיחה הכלכלית וברווחה החברתית. מהו פיתוח בר קיימא? אילו שינויים חברתיים, כלכליים ופוליטיים נחוצים, ואיזה מחיר יידרש על מנת להגשימו? מה תהיה צמיחה של חברה המבוססת על פיתוח בר-קיימא? אלה יהיו השאלות שיעסיקו אותנו בסמינר זה.
חובות התלמידים: השתתפות פעילה; הגשת רפראט; עבודה סמינריונית.

פרוייקט המודרניות והמעמד החדש
הסמינר יעסוק בניתוח של פרוייקט המודרניות, באמצעות המושג "מעמד חדש". ה"מעמד החדש" מגדיר קטגוריה של אנשים שהינם אומני הייצוגים, אומני "העבודה האידיאולוגית" ובינוך השיח החברתי. בתחילת הסמינר יוצג המושג, בהקשר של הפרובלמטיקה שייצרה אותו. הפרקטיקות החברתיות של "המעמד החדש" ינותחו כפרקטיקות מכוננות של "השיח המודרני". יש כאן כוונה למפות את הפרקטיקות הללו כחלק של שדה כוח וכביטוי של אוריינטציות של מעמד. לבסוף נדון בתהליכים "פוסטמודרניים" כתמורות וכחלופות של המבנה ושל הפרקטיקות של "המעמד החדש".

צדק חברתי ולגיטימציה של אי-שוויון
תאוריות של ריבוד חברתי עוסקות בהתפלגות המשאבים והעצמה בחברה ובמערכות הנורמטיביות המעגנות את המבנה הריבודי מבחינה ערכית. מטרת הסמינר להתמקד בהיבט האחרון; כלומר, בתפיסות חברתיות ביחס לאי-שוויון, בלגיטימציה של עקרונות הקצאה שונים, ובבסיסים החברתיים של תמיכה באותם כללי הקצאה. בחלקו הראשון יתמקד הסמינר בדיון במושגים של צדק חלוקתי, עקרונות הקצאה שונים, ומושגים של שוויון, אי-שוויון וחסך יחסי. בחלק השני נדון במחקרים אמפיריים על תפיסות ועמדות ביחס לצדק חלוקתי ואי-שוויון. במסגרת הסמינר יידרשו המשתתפים להשתתף באופן פעיל במפגשי הסמינר, להציג רפרט, ולכתוב עבודה סמינריונית. לשם כך יוכלו להשתמש בנתונים מתוך מחקר על לגיטימציה של אי-שוויון *בחברה הישראלית*.

תמורות במערכת ההשכלה הגבוהה ואי שוויון חברתי
במהלך שנות התשעים חלה בישראל מהפכה במערכת ההשכלה הגבוהה. עד תחילת התקופה רוב רובם של הסטודנטים למדו *בשש אוניברסיטאות המאוגדות במסגרת המועצה הלאומית* להשכלה גבוהה. מאז התרבו מאד מוסדות אלטרנטיביים ללימודים על תיכוניים כגון המכללות האזוריות, השלוחות של אוניברסיטאות מחו"ל, ומכללות פרטיות. כיום כמחצית הסטודנטים הלומדים לקראת תואר ראשון, עושים זאת במוסדות אלו. כיצד השפיעו ההתרחבות והדיפרנסציה של מערכת ההשכלה הגבוהה על שיעורי הלמידה העל-תיכונית באוכלוסייה ושל תת-קבוצות בה? כיצד הן השפיעו על שוויון הזדמנויות השכלתיות בין קבוצות חברתיות? האם הן תרמו לשינוי באופיין של האוניברסיטאות המבוססות? אלו הן כמה מן השאלות בהן יעסוק הסמינר.
דרישות קדם: חינוך וחברה ו/או ריבוד ואי שוויון או קורסים מקבילים.

קורסי הרחבה מתחום החברה הישראלית

סוציולוגיה הסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י: חברה וכלכלה
הקורס יעסוק בהנחת היסודות למשק היהודי בתקופת הישוב. יבחן את התמורות הדמוגרפיות, החברתיות והכלכליות ואת גיבוש השיטה הכלכלית בתנועה הציונית. כמו כן יעסוק הקורס בעיצוב המשק הישראלי בעשור הראשון למדינה תוך התמקדות במדיניות הצנע ובמעבר למדיניות הכלכלית החדשה, במעורבות הממשלה במשק ובקשר שבין כלכלה לביטחון.

סוציולוגיה הסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י: חברה ופוליטיקה
הקורס יעסוק, בנקודת מבט של סוציולוגיה הסטורית, בהתפתחות החברות: היהודית והערבית באי"י-פלסטינה בתקופת המנדט. ייסקרו השינויים החברתיים, כלכליים ואדמיניסטרטיביים בפלסטינה במעבר מהתקופה העותומנית לכיבוש הבריטי.
נדון בהתפתחות הלאומיות היהודית והערבית. נסקור את גלי העליות הציוניות ואת תרומותיהן לבינוי המוסדי והפוליטי של ה"ישוב". מצד שני נעקוב אחרי השפעת העליות על התפתחות הסכסוך הלאומי בפלסטינה. נעקוב אחרי התפתחות ההכרה הקולקטיבית של שתי הקהילות כגורם מכונן לאומי. נדון גם בשינויים שחלו במדיניות בריטניה בפלסטינה-א"י כפועל יוצא משינויים במערכת העולמית, מירידתה של בריטניה כמעצמה ומהלחצים הלאומיים הסותרים במזרח התיכון. נשווה את מצבן של הקהילות היהודית והערבית, ערב כינונה של מדינת ישראל.

תואר שני

יועץ: ד"ר רונן שמיר

מטרות הלימודים

1. להעמיק את ידיעות התלמידים בתאוריה ובשיטות המחקר והניתוח בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה. לפתח את יכולת הניתוח, החשיבה והמחקר בנושאים עיוניים ואמפיריים בעלי חשיבות דיסציפלינרית כללית; לטפח את הרגישות לבעיות החברתיות של החברה הישראלית על גווניה והיבטיה השונים.
2. להכשיר סוציולוגים המעוניינים להשתלב בעבודה פרופסיונלית בתחומים שונים ממדיניות חברתית ועד לחקר דעת קהל (ראה בהמשך).
3. החוג מציע בלימודי ה-מ.א. מספר תכניות התמחות: לימודי סביבה וחברה; חברה, פוליטיקה ומשפט; סקרים ומחקרי דעת קהל; סוציולוגיה ארגונית; תאוריה ותרבות; סוציולוגיה של החינוך. פירוט התכניות מופיע בהמשך.
התכניות מעניקות תואר "מוסמך בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה" להוציא התכנית בסוציולוגיה של החינוך המקנה תואר "מוסמך בסוציולוגיה של החינוך" והתכנית בלימודי סביבה וחברה המעניקה תואר "מוסמך בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה עם התמחות בלימודי סביבה וחברה".

תנאי קבלה

1. רשאים להגיש מועמדות מי שסיימו לימודיהם לתואר "בוגר" באוניברסיטה מוכרת בציון 85 ומעלה. הלימודים מכוונים בעיקר לבוגרי מדעי ההתנהגות ומדעי החברה, אך פתוחים גם לבוגרי פקולטות אחרות.
2. תלמידים, שסיימו את לימודי הבוגר שלהם מחוץ לחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה באוניברסיטת תל-אביב, ישתתפו - במידת הצורך - בלימודי השלמה על-פי הנחיות ועדת הקבלה.
3. עדיפות תינתן למבקשים סוציולוגיה ואנתרופולוגיה כבחירה ראשונה.

מסלולי לימוד

החוג מציע שני מסלולי לימוד לתואר שני: מסלול עם עבודת גמר ומסלול ללא עבודת גמר.

א. <u>מסלול הלימודים ללא עבודת גמר</u>
הלימודים במסלול זה יהיו בהיקף של 44 ש"ס לפחות.
שיעורי חובה - 15-16 ש"ס
3 סמינרים - 9-8 ש"ס
שיעורי בחירה כ-19 ש"ס[1]
בחינת גמר
הבחינה תתבסס על רשימת ספרים שתפורסם מראש. הבחינה תינתן פעם בשנה, ויוכלו לגשת אליה תלמידים שסיימו את כל חובות השמיעה. ניתן להיבחן בבחינת הגמר פעמיים לכל היותר במהלך הלימודים. בשנת הלימודים תשס"א תתקיים הבחינה ב-16.10.2001.

[1] תלמידים יהיו רשאים ללמוד מספר שיעורים במסגרת חוגים אחרים או מתוך שיעורי הב.א. של החוג באישור היועץ.

ב. <u>מסלול הלימודים עם עבודת גמר</u>
הלימודים במסלול זה יהיו בהיקף של 34 ש"ס לפחות.

שיעורי חובה -	15-16	ש"ס
3 סמינרים -	8-9	ש"ס
סדנת תזה למ.א. -	3	ש"ס

שיעורי בחירה - כפי שיידרש להשלמת מכסת השעות.
תלמידים המבקשים להשתלב במסלול לימוד עם עבודת גמר יודיעו על כך בתום השנה הראשונה ללימודיהם, לאחר שהשלימו לפחות 12 ש"ס (כולל עבודה סמינריונית אחת לפחות) בציון ממוצע שאינו נופל מ-85.

תכנית הלימודים

<u>לימודי חובה</u>

התלמידים ישתתפו בקורסי החובה הבאים: תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות, סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל, סטטיסטיקה למ.א., שני קורסים בשיטות מחקר, סדנת תזה ל-מ.א.,[1] סמינר סגל.
סדנת התזה למ.א.: במהלך הקורס יהיה על התלמידים להגיש למזכירות החוג ולמנחי סדנת התזה למ.א. טופס "הצעת תכנית לעבודת גמר לתואר מ.א." מאושר ומוסכם ע"י שני מנחים. הרישום לסדנת התזה למ.א. אינו מותנה בהגשת טופס זה, אך הצגת ההצעה בפני פורום הסדנה מחייב את המצאת הטופס האמור.
תנאי לסיום סדנת התזה וקבלת ציון עובר הינו הצגת הצעת המחקר.

<u>סמינריונים</u>

1. התלמידים ישתתפו במהלך הלימודים בשלושה סמינריונים ע"פ רשימה המוצעת מדי שנה.

2. ניתן להמיר סמינר <u>אחד</u> מתוך שלושת הסמינרים בעבודה בהדרכה אישית. המנחה בהדרכה אישית ילווה את העבודה ובסופה יעריך את העבודה שתוגש לו ע"פ קריטריונים של עבודה סמינריונית.

3. תלמידים שלמדו 3 סמינרים ומשתתפים בסמינר נוסף (להשלמת מכסת השעות לתואר) רשאים לקבל הערכה בסמינר זה על בסיס רפרט או בחינה (כפוף להחלטת המרצה). סמינר זה ייחשב כשיעור בחירה לתואר.

<u>שיעורי בחירה</u>

להשלמת מכסת השעות יבחרו התלמידים מתוך קורסי הבחירה.
ניתן לכלול במכסת השעות עד שני קורסים מתוך לימודי התואר הראשון, כפוף לאישור יועץ המ.א.

---

[1] לתלמידים במסלול עם עבודת גמר.

תנאי מעבר משנה א' ל-ב'

על מנת לעבור לשנה ב' חובה על התלמידים לעמוד עם תום שנת הלימודים הראשונה בחמישה קורסים מלימודי החוג. לימודים אלה יכללו בכל מקרה סמינר אחד ושני שיעורי חובה. התלמידים חייבים לעמוד בשיעורים אלו בממוצע של 75 לפחות.

עבודת גמר וסיום הלימודים

1. תלמידים במסלול עם עבודת גמר חייבים להגיש הצעת מחקר עד תום השנה השלישית ללימודים. תלמידים שלא יעמדו בדרישה זו יוכלו לעבור למסלול ללא עבודת גמר ויהיה עליהם לסיים את כל החובות עפ"י דרישות מסלול זה, תוך חמש שנים מתחילת הלימודים בחוג.

2. החוג מעוניין שעבודת ה-מ.א. של התלמידים תהיה הרחבה של אחת מהעבודות הסמינריוניות. הרחבה כזאת היא רשות (וכאמור-מומלצת) אך אינה מחייבת.

3. בהסכמת מורה הסמינר יוכלו תלמידים להרחיב עבודה סמינריונית לעבודת מ.א.

4. לכל עבודת מ.א. יהיו 2 מנחים. המנחה הראשון יבחר ע"י התלמידים והשני ע"י המנחה הראשון בהתייעצות עם התלמידים. שני המנחים אחראים על כל שלבי הכנת העבודה.

5. מומלץ שאורכה של עבודת הגמר לא יעלה על 60 עמ' קוורטו רווח כפול.

6. הנוסח הסופי של עבודת הגמר יוגש למזכירות ב-7 עותקים, לאחר אישורם של המנחים, במהלך שנת הלימודים החמישית לכל המאוחר, ערוך ע"פ תקנון לימודי מ.א.. עבודת הגמר הכרוכה תכלול תקצירים של עיקרי העבודה בשפה האנגלית ובשפה העברית. לעבודת הגמר יצורף מכתב מהמנחים המאשרים שהעבודה הושלמה סופית ומועברת להערכה.

7. עבודת הגמר תוערך ע"י שני המנחים ושני מורים נוספים מדרגת מרצה ומעלה. חוות הדעת לעבודת הגמר תוגשנה תוך 4 שבועות מקבלת העבודה, ותהיינה חסויות.

שקלול ציון הגמר

מסלול עם עבודת גמר:
50% ציוני הקורסים (לכל הקורסים משקל שווה).
50% ציון עבודת הגמר (שקלול ציון שני המנחים ושני הקוראים הנוספים).

מסלול ללא עבודת גמר:
85% ציוני הקורסים (לכל הקורסים משקל שווה).
15% בחינת גמר.

תקנות פקולטטיות המתייחסות ללימודי התואר השני

1. יש להשלים את כל החובות לתואר שני תוך חמש שנים. המשך לימודים מעבר לשנה החמישית מחייב אישור ועדת ההוראה של הפקולטה.
הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד/ה אינה פוטרת מחונת סיום הלימודים בפרק הזמן הנדרש.

2. אישור אורכה לאחר השנה החמישית יינתן ע"י ועדת ההוראה רק במקרים חריגים, ויותנה בהמלצה מנומקת של היועץ לתואר שני.

אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב בכל מקרה הטלת קורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות (החוג רשאי להטיל היקף גדול יותר).

3. בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שירות מילואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור היועץ לתואר שני (בפוף להמצאת אישורים מתאימים).

4. עבודות סמינריוניות יש להגיש לא יאוחר מתום הסמסטר העוקב למתן הסמינר. קבלת עבודות לאחר מועד זה, טעונה המלצת המורה ואישור ועדת ההוראה.

מבנה תכנית הלימודים

קורסי חובה

					הערות לקורסים/ דרישות מוקדמות
1.	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	שו"ת	3	ש"ש	
2.	סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	שו"ת	2	ש"ס	
3-4.	שיטות מחקר. יש לבחור שניים מהקורסים הבאים:				
	- שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א': רגרסיה לינארית	שו"ת	2	ש"ס	ד"מ: שיטות מחקר כמותיות
	- סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע	שו"ת	3	ש"ש	קורס הליבה ב"סקרים ומחקרי דעת קהל" ד"מ: שיטות מחקר כמותיות
	- מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה	שו"ת	2	ש"ס	
	- גישות ושיטות מחקר של זהות וקונפליקט	שו"ת	2	ש"ס	
	- מחקרי מעקב והערכה	שו"ת	2	ש"ס	
	- נושאים מתקדמים בניתוח כמותי	שו"ת	2	ש"ס	יינתן באנגלית במרוכז בין התאריכים 25.12.00-26.11.00
	- מודלים של משוואות מבניות למיתאם סיכתי	שו"ת	2	ש"ס	יינתן באנגלית במרוכז בין התאריכים 21.1.01-25.12.00
	- מתודה ומחקר בהסטוריה	שו"ת	3	ש"ס	ניתן במסגרת לימודי עבודה
5.	א. סטטיסטיקה ל-מ.א. - א'[1]	ש'	2	ש"ס	הקורס אינו נמנה במניין השעות לתואר
		ת'	1	ש"ס	
	ב. סטטיסטיקה ל-מ.א. - ב'	ש'	2	ש"ס	ד"מ: סטטיסטיקה ל-מ.א.-א'
		ת'	1	ש"ס	
6.	יישומי מחשב למדעי החברה[2]	שו"ת	3	ש"ס	הקורס אינו נמנה במניין השעות
7.	סדנת תזה ל-מ.א.	סד'	1.5	ש"ש	ניתן אחת לשבועיים
8.	סמינר סגל	ס'	2	ש"ש	אינו נמנה במניין השעות.

---

[1] ניתן לקבל פטור מהקורס ע"ס בחינה שתיערך בשבוע השני ללימודים. הציון הנדרש לקבלת הפטור הוא 70 לפחות. תלמידים שסיימו מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים (במסגרת לימודי הב.א.) בציון 85 לפחות, יהיו רשאים לפנות ליועץ המ.א. לבקשת פטור מהקורס.

[2] חובה למי שלא למד קורס זה במסגרת תואר ראשון. תלמידים שלמדו את הקורס "שיטות מחקר כמותיות" פטורים מקורס זה. הקורס ניתן במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים.

סמינרים

להלן רשימת הסמינרים המוצעים לתואר השני. ניתן להשתתף בסמינר מהתואר הראשון בכפוף לאישור המרצה והיועץ לתואר שני.

	סמסטר			הערות לקורסים/ דרישות מוקדמות
- אתניות ומיגדר בשוק העבודה[1]	א'+ב'	2	ש"ש	ד"מ: שיטות מחקר כמותיות
- פרקטיקום בביצוע סמרים	א'+ב'	1.5	ש"ש	ד"מ: סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע ניתן אחת לשבועיים
- פיתוח בר-קיימא[2]	א'+ב'	2	ש"ש	ד"מ: סוציולוגיה סביבתית
- אינטראקציה סימבולית[3]	א'+ב'	2	ש"ש	
- שוויון בהזדמנויות חינוכיות בתאוריה ובמחקר הסוציולוגי	א'+ב'	2	ש"ש	ניתן במסגרת החוג לחינוך
- אנתרופולוגיה של הגוף	א'	3	ש"ס	
- גלובליזציה, דיגיטליזציה ותרבות[4]	א'	2	ש"ס	יינתן באנגלית במרוכז בין התאריכים 25.1.01-26.12.00
- כתיבה, ייצוג והדילמה הפוסט - מודרנית באנתרופולוגיה	א'	3	ש"ס	
- סוציולוגיה של הכביש	א'	3	ש"ס	
- תאוריות של אזרחות[4]	א'	2	ש"ס	יינתן במרוכז בין התאריכים 1.12.00-31.12.00
- אהבה וזוגיות בחברה בת ימינו[3]	א'	3	ש"ס	
- מדיניות החינוך בעידן פוסט-מודרני	א'	3	ש"ס	
- סוגיות בתורת הקשר החברתי	א'	3	ש"ס	
- סוגיות נבחרות בסוציולוגיה הסטורית ופוליטית[3]	א'	3	ש"ס	
- פרוייקט המודרניות והמעמד התדש[5]	א'	3	ש"ס	
- תאוריות ארגוניות	א'	2	ש"ס	במסגרת מדיניות ציבורית
- החברה הישראלית כחברה מודרנית - מבט השוואתי	ב'	4	ש"ס	ניתן במשותף עם החוג להסטוריה של עם ישראל
- זהות, תרבות, שפה וגלובליזציה	ב'	3	ש"ס	
- נתונים, אזרחות וייחסי דוב ומיעוט בישראל	ב'	3	ש"ס	
- סוגיות בכלכלה פוליטית: המסורת האינטלקטואלית המרכסיסטית	ב'	3	ש"ס	
- סוציולוגיה של הדת[4]	ב'	2	ש"ס	יינתן באנגלית במרוכז בין התאריכים 2.4.01-3.3.01
- קפיטליזם המילניום, גלובליזציה ותרבות הניאו-ליברליזם[4]	ב'	1	ש"ס	יינתן באנגלית במרוכז בין התאריכים 1.5.01-14.4.01
- תקשורת, תאוריה פמיניסטית והפוליטיקה של ההמונים[5]	ב'	3	ש"ס	יינתן באנגלית במרוכז בין התאריכים 29.4.01-14.6.01. משותף עם מדע המדינה
- תרבות זהות וקוגניציה	ב'	3	ש"ס	
- עמדות פוליטיות	ב'	3	ש"ס	ד"מ: ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית; שיטות מחקר כמותיות
- הון חברתי ושינוי חברתי	ב'	2	ש"ס	במסגרת מדיניות ציבורית

---

[1] חופף לסמינר אי שוויון בשוק העבודה שניתן בשנים קודמות.

[2] חופף לסמינר סביבה וחברה: סוגיות נבחרות שניתן בשנים קודמות.

[3] סמינר ב.א. פתוח למספר מוגבל של תלמידי מ.א.

[4] ניתן ללמוד כקורס בחירה.

[5] חופף לסמינר המעמד התדש שניתן בשנים קודמות.

קורסי בחירה

			הערות לקורסים/ דרישות מוקדמות
- ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית	3	ש"ס	קורס ליבה ב"סקרים ומחקרי דעת קהל"
- לימודים מתקדמים בתאוריה של תרבות	2	ש"ש	קורס ליבה ב"תאוריה ותרבות"
- סוגיות במשפט ובמדעי החברה	3	ש"ש	קורס ליבה ב"חברה, פוליטיקה ומשפט"
- סוציולוגיה סביבתית	3	ש"ס	קורס ליבה ב"סביבה וחברה"
- המבנה התעסוקתי וארגון העבודה בחברה	2	ש"ס	קורס ליבה ב"סוציולוגיה ארגונית" ד"מ: שיטות מחקר כמותיות
- פרופסיות וארגונים פרופסיונליים	2	ש"ס	קורס ליבה ב"סוציולוגיה ארגונית"
- מבנים ותהליכים בארגון	2	ש"ס	קורס ליבה ב"סוציולוגיה ארגונית"
- סוציולוגיה של הידע - ביקורת הדעת הסוציולוגית	3	ש"ס	יינתן אחת לשבועיים
- גישות תהליכיות לייעוץ ארגוני	2	ש"ס	
- הגישה המערכתית בתאוריה ובפרקטיקה הארגונית	3	ש"ס	
- תעמולה, בחירות והצבעה בדמוקרטיות מערביות	2	ש"ס	יינתן באנגלית, במשותף עם מדע המדינה ותקשורת
- אנתרופולוגיה יישומית	3	ש"ס	
- היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות	2	ש"ס	במסגרת מדיניות ציבורית
- גישות תאורטיות להבנת המשפחה	3	ש"ס	במסגרת ביה"ס לעבודה סוציאלית
- יסודות המרקסיזם	3	ש"ס	במסגרת החוג למדע המדינה

קולוקויום וסדנאות (אינן נחשבות במניין השעות)

סדנת תאוריה ותרבות
סדנה בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית
סדנה בריבוד ואי-שוויון
קולוקויום סביבה וחברה
אנתרופולוגיה ויזואלית

סקרים ומחקרי דעת קהל

מרכז: פרופ' נח לוין-אפשטיין

מטרת התכנית להכשיר חוקרים בתחומי הסקרים ומחקרי דעת-הקהל.
התכנית תעמיד במרכזה את חקר דעת הקהל במספר תחומים כגון: תרבות פוליטית, התנהגות-צרכנית, הערכת יעילות ארגונית, תיעוד ותקשורת. כל זאת, תוך פיתוח מיומנות מתודולוגית מעודכנת.

תכנית הלימודים

1. התכנית תכלול את כל החובות הנדרשות בתכנית לתואר שני בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.
2. התכנית מותאמת הן למסלול הכולל עבודת גמר והן למסלול ללא עבודת גמר.
3. היקף שעות הלימוד בתכנית יהיה: 36 ש"ס לפחות לתלמידי המסלול עם עבודת גמר ו-44 ש"ס לפחות לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר.
4. רשאים להצטרף לתחום התמחות זה תלמידים שהשלימו את הקורסים הבאים מתוך לימודי הב.א.: מבוא לסטטיסטיקה, שיטות מחקר, שיטות מחקר כמותיות (לשעבר הקורס "ניתוח נתונים בעזרת המחשב").
תלמידים שלא עומדים בתנאים אלו יוכלו להשלים את הדרישות בשנה הראשונה ללימודיהם במ.א.

א. שיעורי חובה

תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	6	ש"ס
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	2	ש"ס
שיטות מחקר: ראה פירוט והיקף שעות נדרש בסעיף ג'	-	
סטטיסטיקה למ.א.	3	ש"ס
סדנת תזה (לתלמידים במסלול עם עבודת גמר)	3	ש"ס
סה"כ	14	ש"ס

ב. שיעורי ליבה

ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה מודרנית - שיעור חובה	3	ש"ס
סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע - שיעור חובה	3	ש"ש
סה"כ	9	ש"ס

ג. שיעורי בחירה

מתוך רשימה זו יש ללמוד שני קורסים (או יותר) מתוכם לפחות אחד המופיע במסגרת שיעורי שיטות מחקר.

- שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א':		
רגרסיה ליניארית	2	ש"ס
- מחקרי מעקב והערכה	2	ש"ס
- נושאים מתקדמים בניתוח כמותי	2	ש"ס
- מודלים של משוואות מבניות לניתוח סיבתי	2	ש"ס
- תעמולה, בחירות והצבעה בדמוקרטיות מערביות	2	ש"ס
- דעת קהל ופוליטיקה	2	ש"ס במסגרת מדע המדינה
- שינוי עמדות ושכנוע	2	ש"ס במסגרת פסיכולוגיה
- היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות	2	ש"ס במסגרת מדיניות ציבורית

שיעורים רלבנטים מחוגים אחרים בתאום עם מרכז התכנית

ד. סמינרים

פרקטיקום בביצוע סקרים - חובה לתלמידי ההתמחות	1.5	ש"ש
ד"מ: סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע		
2 סמינרים מתכנית החוג[1]	5-6	ש"ס
סה"כ	8-9	ש"ס

[1] מומלץ לתלמידי ההתמחות ללמוד את הסמינר עמדות פוליטיות.

סוציולוגיה ארגונית

מרכז: פרופי להודה שנהב

מטרת התכנית להכשיר חוקרים בתחום הסוציולוגיה הארגונית. התכנית מקנה ידע ביקורתי בניתוח ובמחקר של התנהגות ארגונית, המבנה של פרופסיות, סוציולוגיה של תעסוקות ומקצועות. יושם דגש על התרומה הסוציולוגית הייחודית לניתוח והבנת תהליכים תוך ארגוניים - בהקשרם החברתי הרחב, הכולל התייחסות לסוגיות של שוק העבודה, כלכלה, פוליטיקה ותרבות. התכנית אינה מכוונת להכשרת יועצים ארגוניים.

תכנית הלימודים

1. התכנית תכלול את כל החובות הנדרשות בתכנית לתואר שני בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה.
2. התכנית מותאמת הן למסלול הכולל עבודת גמר והן למסלול ללא עבודת גמר.
3. היקף שעות הלימוד בתכנית יהיה: 34 ש"ס לפחות לתלמידי המסלול עם עבודת גמר ו-44 ש"ס לפחות לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר.
4. רשאים להצטרף לתחום התמחות זה תלמידים שהשלימו את הקורס תאוריות סוציולוגיות של ארגונים. ניתן להשלים את הקורס בשנה הראשונה לליומודים בחוג.

א. שיעורי חובה

- תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	6	ש"ס
- סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	2	ש"ס
- שני קורסים בשיטות מחקר	4	ש"ס
- סטטיסטיקה למ.א.	3	ש"ס
- סדנת תזה (לתלמידים במסלול עם עבודת גמר)	3	ש"ס
סה"כ	18	ש"ס

ב. שיעורי ליבה

במסגרת זו יש ללמוד 3 מתוך 4 השיעורים הבאים:

- מבנים ותהליכים בארגון	2	ש"ס
- התאוריה והפרקטיקה הניהולית: מבט סוציולוגי[1]	2	ש"ס
- פרופסיות וארגונים פרופסיונלים	2	ש"ס
- המבנה התעסוקתי וארגון העבודה בחברה	2	ש"ס
סה"כ	6	ש"ס

ג. סמינרים

במסגרת זו יש ללמוד 3 סמינרים, בהיקף של 8-9 ש"ס, מתוכם לפחות שניים השייכים לתכנית.

- תרבות, זהות וקוגניציה	3	ש"ס
- אתניות ומיגדר בשוק העבודה	2	ש"ש
- סוגיות בכלכלה פוליטית: המסורת האינטלקטואלית המרכסיסטית	3	ש"ס
- בתים משותפים: היבטים אתנוגרפיים וסוציולוגיים	3	ש"ס
- מוסדות כוללנים	3	ש"ס
- פרוייקט המודרניות והמעמד החדש	3	ש"ס
- תאוריות ארגוניות וביקורטיות ציבוריות	2	ש"ס במסגרת מדיניות ציבורית

[1] לא יינתן בתשס"א.

ד. **שיעורי בחירה**[1]

- גישות ותהליכיות לייעוץ ארגוני	2	ש"ס
- הגישה המערכתית בתאוריה ובפרקטיקה הארגונית	3	ש"ס
- *מחקרי מעקב והערכה*[2]	2	ש"ס
- אליטות נהוליות: בעלי מניות, מנהלים ודירקטוריים	3	ש"ס
- גלובליזציה, טרנס לאומיות והכלכלה החדשה: היבטים אתנוגרפיים וסוציולוגיים	3	ש"ס
- היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות מדיניות ציבורית	2	ש"ס במסגרת

[1] ניתן לבחור גם בשיעורי בחירה אחרים.
[2] יכול להחשב כאחד מקורסי שיטות מחקר.

תאוריה ותרבות

מרכז: ד"ר אבי קורדובה

בשלהי המאה ה-20 אנו עדים להתרבות ולהתרחבות של שדות ייצור תרבות. במקביל לכך התפתח בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה מיגוון של גישות תאורטיות ומתודולוגיות לחקר שדות אלו ומוצריהם.
בתכנית הלימוד המוצעת ייחשפו התלמידים לכל אלה באמצעות שיעורים, סמינרים, קבוצות דיון וסדנאות. בנוסף להכשרת התלמידים למחקר תציד התכנית את אלה והשוקלים להשתלב באחד משדות ייצור התרבות בכלים אנליטיים שיעזרו לחשוב על הנעשה בהם במקוריות, יצירתיות ותכליתיות.

תכנית הלימודים

1. התכנית תכלול את כל החובות הנדרשות בתכנית לתואר שני בחוג.
2. התכנית מותאמת הן למסלול עם עבודת גמר והן למסלול ללא עבודת גמר.
3. היקף שעות הלימוד הנדרש בתכנית הינו 34 ש"ס לפחות לתלמיד במסלול עם עבודת גמר ו-44 ש"ס לפחות לתלמיד במסלול ללא עבודת גמר.

א. שיעורי חובה

תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	6 ש"ס
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	2 ש"ס
שני קורסים בשיטות מחקר	
אשר לפחות אחד מהם מוצע ע"י החוג	4 ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.	3 ש"ס
סדנת תזה (לתלמידים במסלול עם עבודת גמר)	3 ש"ס
סה"כ	18 ש"ס

ב. שיעורי ליבה

לימודים מתקדמים בתאוריה של תרבות - שיעור חובה	2 ש"ש

ג. סמינרים

שלושה סמינרים בהיקף 8-9 ש"ס לפחות, מתוכם שניים לפחות בנושא תרבות ושניים לפחות בחוג.
במסגרת החוג ינתנו בשנה"ל תשס"א הסמינרים הבאים:
אנתרופולוגיה של הגוף
גלובליזציה, דיגיטליזציה ותרבות
סוציולוגיה של הדת
זהות, תרבות שפה וגלובליזציה
כתיבה, ייצוג והדילמה הפוסט מודרנית באנתרופולוגיה
סוגיות בתורת הקשר החברתי
פרוייקט המודרניות והמעמד החדש
מוסיקה פופולרית ותרבות ישראלית[1]

ד. שיעורי בחירה

קורסים מתוך הרשימה החוגית וקורסים בתחומי התרבות מחוץ לחוג[1]	4 ש"ס

ה. סדנה

סדנת תאוריה ותרבות[2]

---

[1] באישור מרכז התכנית.
[2] הסדנה אינה נכללת במניין השעות לתואר.

חברה פוליטיקה ומשפט

מרכז : ד"ר רונן שמיר

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה, החוג למדע המדינה והפקולטה למשפטים, חברו יחד בהקמתה של תכנית לימודים ייחודית במסגרת לימודי התואר השני. תכנית זו מכוונת להתמודדות מחקרית ראשונית ומעמיקה עם שאלת הקשר בין משפט, חברה ופוליטיקה. התכנית מיועדת להקנות לתלמידים שישתתפו בה כלים תאורטיים ומתודולוגיים הנחוצים למחקר חברתי ופוליטי של המשפט בישראל. התכנית מציעה מגוון של שיעורים שמטרתם להכין תלמידים לקראת כתיבתן של עבודות מחקר שתעסוקנה בשאלות כגון התרבות המשפטית והפוליטית בישראל, ההיסטוריה של המשפט בישראל, המשפט כמדע חברתי, ההקשר החברתי והפוליטי של תורות וגישות במשפט, משפט ופמיניזם, או ניתוח טקסטים משפטיים בכלים של מדעי החברה.

תנאי קבלה

התכנית חברה, פוליטיקה ומשפט מיועדת לבעלי תואר ראשון במשפטים או במדעי החברה - בעלי הישגים גבוהים בתואר הראשון ובעלי אורינטציה מחקרית - המבקשים לכתוב עבודת תיזה בתואר השני. הקבלה לתכנית תתבסס על ציוני התואר הראשון (הממוצע הנדרש ייקבע ע"י כל חוג בנפרד) ועל ראיון אישי עם יועץ התכנית בחוג הרלבנטי.
הרישום לתכנית יתבצע בכל אחד מן החוגים בנפרד והתואר יוענק מטעם החוג אליו נרשם התלמיד/ה. מספר המקומות בתכנית מוגבל.

תכנית הלימודים

1. התכנית תכלול את כל החובות הנדרשות בתכנית ה-מ.א. של החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.
2. בתכנית מתקיים רק המסלול הכולל עבודת גמר למ.א.
3. היקף שעות הלימוד הנדרש בתכנית הינו 37 ש"ס.

א. שיעורי ליבה

סוגיות במשפט ובמדעי החברה	3	ש"ש

סדנת קריאה זמחקר. לא נכללת במניין השעות.
הסדנה תתקיים מספר פעמים במהלך כל סמסטר, בימי א', בשעה 18.00.
על המועדים המדוייקים יבואו הודעות בנפרד.

ב. שיעורי חובה

תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	6	ש"ס
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	2	ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.	3	ש"ס
שני קורסים בשיטות מחקר	4	ש"ס
סדנת תזה למ.א.	3	ש"ס

ג. שיעורי בחירה

שניים או שלושה קורסי בחירה (אחד לפחות מתוך התכנית המוצעת בפקולטה למשפטים)	4-6	ש"ס

ד. סמינרים

שלושה סמינרים בתיאום עם יועץ התכנית (2-1 מתוך התכנית המוצעת בפקולטה למשפטים)	8-9	ש"ס

בנוסף למפורט לעיל יהיה על תלמידי החוגים השונים למלא אחר דרישות החוגים לפעילויות שונות (למשל : השתתפות בסמינר מחלקתי) מבלי להביאן במניין השעות הנדרשות.

לימודי סביבה וחברה

בשיתוף עם החוג לגאוגרפיה ולסביבת האדם

מרכז: ד"ר אבי גוטליב

מטרת התכנית בלימודי סביבה וחברה היא להקנות לתלמידים ידע תאורטי ומעשי על מגוון ההיבטים הפסיכולוגיים, החברתיים, הכלכליים והפוליטיים הקשורים לסוגיות אקולוגיות וסביבתיות. בהיותה אינטרדיסציפלינרית, התכנית משלבת תחומי לימוד והכשרה המייצגים, בנוסף לשני החוגים השותפים בה באופן ישיר (סוציולוגיה ואנתרופולוגיה; גאוגרפיה), גם חוגים וכיווני התמחות אחרים, הן בפקולטה למדעי החברה והן בפקולטות אחרות.
למסיימי התכנית יוענק התואר: *מוסמך לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה עם התמחות בנושא סביבה וחברה.*

תנאי קבלה ומסלול לימודים

תנאי הקבלה לתכנית בלימודי סביבה וחברה זהים לאלה הנהוגים בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה. במסגרת התכנית מוצע הן מסלול לימודים עם עבודת גמר, והן מסלול לימודים ללא עבודת גמר. התקנות החלות על שני המסלולים זהים לאלה הנהוגים בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

תכנית הלימודים

תכנית הלימודים מורכבת משבע יחידות. קורסים הספציפיים יפורסמו במסמך נפרד לקראת הרישום. מכסת הלימודים בתכנית ללימודי סביבה וחברה היא 37 ש"ס לפחות במסלול עם עבודת גמר ו-44 ש"ס לפחות במסלול ללא עבודת גמר, לפי הפירוט הבא:

קורסי חובה בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה	14	ש"ס (11 ש"ס במסלול ללא עבודת גמר)
מבוא לאקולוגיה (קורס השלמה)	2	ש"ס (לא נמנה במניין השעות לתואר)
שיעורי ליבה	8-9	ש"ס
שיעורי מתודולוגיה ומיומנות	4-6	ש"ס
שיעורי בחירה, התמחות וסמינרים	6-9	ש"ס (19-21 ש"ס במסלול ללא עבודת גמר)
פרוייקט יישומי	2	ש"ס
קולוקויום חברה וסביבה	2	ש"ס (לא נמנה במניין השעות לתואר)

<u>קורסי חובה בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה</u>

- תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות 6 ש"ס
- סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל 2 ש"ס
- סטטיסטיקה ל-מ.א. א' ו-בי 3 ש"ס
- סדנת תזה ל-מ.א. (לתלמידים במסלול עם עבודת גמר) 3 ש"ס
- קורסי שיטות מחקר: ראה פירוט והיקף בסעיף שיעורי מתודולוגיה ומיומנות

<u>קורס השלמה</u>

מבוא לאקולוגיה (2 ש"ס) לתלמידי התכנית ללימודי סביבה וחברה (ניתן במסגרת החוג לגיאוגרפיה וסביבת האדם). קורס ההשלמה אינו נמנה במניין השעות לתואר.

שיעורי ליבה (4 קורסים לפחות, 9-8 ש"ס)
קורסים אלה מיועדים להעניק תשתית משותפת לכל תלמידי התכנית. יש לבחור ארבעה קורסים מתוך רשימת שיעורים בחוגים לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה ולגיאוגרפיה וסביבת האדם, ומבית הספר למשפטים:

סוציולוגיה סביבתית	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
תאוריות בתכנון סביבתי	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
מערכות סביבתיות[1]	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
סוגיות נבחרות באיכות הסביבה	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
אתיקה סביבתית[1]	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
מדיניות סביבתית: תכנון והערכה	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
כלכלה אקולוגית	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
דיני איכות הסביבה	2	ש"ס	ביה"ס למשפטים

שיעורי מתודולוגיה (מינימום) (שני קורסים לפחות, 6-4 ש"ס)
קורסים אלה עוסקים בשיטות המחקר הסביבתיות מנקודת מבט כמותית-סטטיסטית ואיכותנית-פנומנולוגית. יש לבחור שני קורסים מתוך רשימת שיעורים בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה ובחוג לגיאוגרפיה וסביבת האדם.

שיטות מחקר כמותיות למתקדמים: דגרסיה לינארית	2	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע	6	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה	2	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
גישות ושיטות מחקר של זהות וקונפליקט	2	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
נושאים מתקדמים בניתוח כמותי[2]	2	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מודלים של משוואות מבניות לניתוח נתונים[2]	2	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
שימוש במערכות GIS ל-UNIX	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
מערכות GIS	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
שיטות סטטיסטיות לניתוח מרחבי	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
שרטוט מפות בתמיכת אוטוקד (א' ו-ב')	2	ש"ס כ"א	גיאוגרפיה וסביבת האדם
חישה מרחוק (א', ב', מתקדמים)	2	ש"ס כ"א	גיאוגרפיה וסביבת האדם
מתודולוגיה של תכנון אקלימי	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם

שיעורי בחירה, התמחות וסמינרים
קורסים וסמינרים אלה מאפשרים התמחות בהיבטים נבחרים בנושאי סביבה וחברה, כגון: סוציולוגיה סביבתית, מדיניות סביבתית, מידע סביבתי, תכנון סביבתי, תחבורה וסביבה, קלימטולוגיה, ועוד. בחירת שיעורי בחירה, התמחות וסמינרים תיעשה באישור יועץ התכנית או המנחה של עבודת הגמר. תלמידי התוכנית חייבים בשני סמינרים לפחות.

ערכים, דעת קהל ועמדות בחברה המודרנית	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מבנים ותהליכים בארגון	2	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
סוציולוגיה של הידע - ביקורת הדעת הסוציולוגית	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
אנתרופולוגיה יישומית	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

---

[1] לא יינתן בתשס"א.
[2] קורס מרוכז באנגלית.

קרקע לאומית, קניין פרטי : הפלסטינים ואזרחי ישראל במשטר הקרקעות בישראל[1]	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
גלובליזציה, טרנס-לאומיות והכלכלה החדשה : היבטים אתנוגרפיים וסוציולוגיים[2]	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
בתים משותפים : היבטים אתנוגרפיים וסוציולוגיים[1,2]	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
גלובליזציה, אזרחות ומקום[1,2]	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פיתוח בר-קיימא[2]	4	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
סוציולוגיה של הכביש[2]	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
סוגיות בכלכלה פוליטית : המסורת האינטלקטואלית המרקסיסטית[2]	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
קפיטליזם המילניום והתרבות הניאו-ליברלית[3,2]	1	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
עמדות פוליטיות[2]	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ארועי מזג אויר קיצוניים והקשרם הסביבתי	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
מערכות אקולוגיות ושינויים אקלימיים[3]	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
קלימטולוגיה של זיהום אויר[2]	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
פרקים מתקדמים בקלימטולוגיה[2]	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
עיצוב ובנייה באזורי אקלים שונים[2]	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
יסודות הפיזיקה והכימיה של זיהום סביבתי[2]	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
ארגון עצמי, עיר ותכנון סביבתי[1]	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
סביבה קוגניטיבית[2]	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
תמורות במרחב הכפרי[2]	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
פוליטיקה של מים[3]	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
תחבורה ושימושי קרקע[2]	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
תכנון ופיתוח חופים – היבטים סביבתיים[2]	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
אסתטיקה סביבתית[2]	2	ש"ס	גיאוגרפיה וסביבת האדם
אומות, טריטוריות והקמת מדינות[1,2]	2	ש"ס	מדע המדינה
מרחב ופוליטיקה : יסודות בגיאוגרפיה פוליטית[1,2]	2	ש"ס	מדע המדינה
ביטחון ומים : סוגיות הידרו-אסטרטגיות בסכסוך הישראלי[2]	2	ש"ס	מדע המדינה
תאוריה פוסט-קולוניאלית וביקורת המודרניות[2]	6	ש"ס	מדע המדינה
יחסים בינלאומיים וסביבה[2]	6	ש"ס	מדע המדינה
גישות חדשות לביטחון[2]	3	ש"ס	מדע המדינה
טוגיות במדיניות עירונית	2	ש"ס	מדיניות ציבורית
מדיניות אזורית ועירונית	2	ש"ס	מדיניות ציבורית
מדיניות קרקע ותכנון	2	ש"ס	מדיניות ציבורית
סמינר במדיניות עירונית[2]	2	ש"ס	מדיניות ציבורית

1 קורס ב.א.; ההשתתפות באישור מרכז המגמה בלבד.
2 סמינר.
3 קורס מרוכז באנגלית.

<u>פרוייקט יישומי</u> (2 ש"ס)
הפרוייקט מיועד לאפשר טיפול מעשי ואינטגרטיבי בבעיה סביבתית-חברתית, תוך עבודת צוות. נושא הפרוייקט בשנת תשס"א: בביש חוצה ישראל. ההשתתפות בפרוייקט היישומי חובה לכל התלמידים אשר סיימו לפחות מחצית מתוכנית הלימודים. הפרוייקט ייחשב כסמינר.

<u>קולוקויום חברה וסביבה</u> (2 ש"ס) אינו נמנה במניין השעות לתואר
הקולוקויום סביבה וחברה מתקיים אחת לשבועיים במסגרת הסמינר המחלקתי של החוג לגיאוגרפיה וסביבת האדם. הקולוקויום הינו סמינר בין-תחומי בהשתתפות כל מורי ותלמידי התכנית ללימודי סביבה וחברה. ההשתתפות בקולוקויום חובה.

המגמה לסוציולוגיה של החינוך

חבניות משותפת עם ביה"ס לחינוך

ראש המגמה: ד"ר אנדרה מזאוי

מטרות המגמה

1. להעמיק את ידיעות התלמידים בתאוריה ובמחקר בתחומי הדעת של הסוציולוגיה של החינוך. לפתח את יכולת הניתוח, החשיבה והמחקר בנושאים עיוניים ואמפיריים.
2. להעניק הכשרה מולטי-דיסציפלינרית בסוציולוגיה של החינוך כדי לענות על הביקוש לתפקידי ייעוץ וניהול בארגוני חינוך ובקהילות ולתפקידי חוקרים במחקר בסיסי ושימושי בתחום.

למסיימי המגמה יוענק התואר "מוסמך לסוציולוגיה של החינוך" מטעם שני החוגים - החוג למדיניות החינוך וארגונו והחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

המגמה מנוהלת ע"י ועדה משותפת לשני החוגים. חברי הוועדה לשנה"ל תשס"א הם: ד"ר אנדרה מזאוי (ראש המגמה), ד"ר רונן שמיר ופרופ' אברהם יוגב.

תנאי קבלה

המגמה מיועדת לבעלי תואר ראשון באוניברסיטה מוכרת, שציונם הסופי "טוב" (83) ומעלה. הוועדה המשותפת המנהלת את המגמה פועלת כוועדת קבלה הממיינת את המועמדים ובוחרת את המתקבלים למגמה.

לתלמידים במסלול להוראת מדעי החברה בחוג למדיניות החינוך וארגונו, יש אפשרות לשלב את לימודיהם במסלול עם לימודים בתכנית לתואר השני בסוציולוגיה של החינוך. בדבר פרטים נא לפנות לראש המגמה.

תלמידים אשר חוגי לימודיהם לתואר ראשון, לא היו בתחום מדעי ההתנהגות, יתקבלו ל"שנת נסיון" ויחוייבו בלימודי השלמה. הלימודים בשנת ההשלמה יכללו עד 22 ש"ס משיעורי התואר הראשון בשני החוגים, כמפורט בהמשך. עמידה בשיעורים אלה בציון ממוצע שייקבע ע"י ועדת הקבלה מהווה תנאי קבלה ללימודים סדירים בתכנית.

תלמידים בשנת נסיון רשאים להשתתף בסמינר החוגי של החוג למדיניות החינוך וארגונו ובסמינר הסגל של החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

דרישות המגמה

1. ניתן לסיים את כל החובות לתואר השני תוך שנתיים, אך לא למעלה מחמש שנים (כולל עבודת הגמר). המשך הלימודים מעבר לשנה החמישית טעון אישור מיוחד של ועדת הוראה של החוג למדיניות החינוך וארגונו. האישור יינתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה החמישית, יחייב את התלמידים בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות.
2. תלמידים חייבים ב-36 ש"ס על-מנת להיות זכאים לתואר שני בסוציולוגיה של החינוך. ניתן לכלול במכסת השעות עד שני קורסים מתוך לימודי התואר הראשון באישור ראש המגמה. הלימודים כוללים שיעורי יסוד וכן סמינר חוגי בהשתתפות מורי החוג, תלמידים לתארים מתקדמים ואורחים. בסמינר (הכולל 8 פגישות במהלך סמסטר ב') ילובנו בעיות תאורטיות ויישומיות מתחום מינהל החינוך וארגונו, סוציולוגיה הסטורית ופילוסופיה של החינוך. במסגרת הלימודים במגמה, ייתנו שיעורי חובה מתודולוגיים שהם אמצעי למחקר, שיעורי בחירה המהווים הזדמנות להעשרה בתחומי

העניין השונים, שני סמינריונים להעמקה והרחבת הידע. כמו כן, ניתן לבחור בשיעורי בחירה ובסמינריונים מתוך תכנית הלימודים לתואר שני של שני החוגים.

3. ראש המגמה ייעץ לתלמידים בתחום האקדמי ויאשר את תכנית הלימודים. עם קביעת מנחה לעבודת הגמר, הוא ילווה את התלמידים וייעץ מבחינה אקדמית.

עבודת הגמר וסיום הלימודים

נוהל ההגשה של עבודת הגמר ונוהל סיום הלימודים הם כדלהלן:
לעבודת הגמר יהיו שני מנחים מדרגת מרצה ומעלה המלמדים בלימודי התואר השני: האחד מהחוג לסוציולוגיה והשני מהחוג למדיניות התינוק וארגונו.
התלמידים יעבדו הצעה מפורטת לעבודת הגמר ויגישו אותה לאחר אישור וחתימה של שני המנחים למזכירות התלמידים של בית הספר לחינוך. ההצעה תוגש ב-3 עותקים מודפסים, ותובא לידיעת ראשי החוגים בהתאם לנוהל המקובל של הגשת הצעת עבודה.
ההצעה תועבר על ידי מזכירות תלמידים לקוראים מאחד החוגים.
אישור ההצעה יהיה בהתאם לנוהל המקובל בתקנון לעבודות גמר בבית הספר לחינוך.

מבנה הלימודים

א.	שיעורי יסוד	13	ש"ס
ב.	שיעורי חובה מתודולוגיים	7-8	ש"ס
ג.	שיעורי בחירה	5-10	ש"ס
ד.	סמינריונים	6-8	ש"ס
ה.	סמינר סגל[1]		
		36	ש"ס

שקלול ציון הגמר

50% ציוני הקורסים (לכל הקורסים משקל שווה).
50% ציון עבודת הגמר (שקלול ציון שני המנחים והקוראים הנוספים).
זמני השיעורים והתרגילים הניתנים בחוג לחינוך מתפרסמים בידיעון ביה"ס לחינוך.

לימודי ההשלמה (אינם נכללים במניין השעות לתואר).

מבוא לסוציולוגיה של החינוך	4	ש"ס	(חינוך)
מבוא לאנתרופולוגיה	4	ש"ס	(סוציולוגיה)
מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח	4	ש"ס	(סוציולוגיה)
מבוא לשיטות מחקר	4	ש"ס	(סוציולוגיה)
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4	ש"ס	(סוציולוגיה)
תאוריה סוציולוגית בגות-זמננו	4	ש"ס	(סוציולוגיה)
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3	ש"ס	(סוציולוגיה)
שיטות מחקר כמותיות[2]	3	ש"ס	(סוציולוגיה)
או			
ניתוח נתונים כמותיים במחקר חינוכי[2]	3	ש"ס	(חינוך)

---

[1] אינו נכלל במניין השעות.
[2] ציון הקורס לא ייכלל בציון הממוצע הנדרש לקבלה.

שיעורי יסוד - חובה (שניים מהם בשנה א') (13 ש"ס)

א.	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	ד"ר ד. אלעזר פרופ' מ. שוקד ד"ר ס. וייטמן ד"ר א. קלר-דובה	3	ש"ש (סוציולוגיה)
ב.	סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	פרופ' ח. הרצוג פרופ' מ. שוקד	2	ש"ס (סוציולוגיה)
ג.	תאוריות סוציולוגיות ויישומן בחינוך (ניתן ארוך לשנתיים)	פרופ' א. איבילוב פרופ' א. יוגב פרופ' י. קשתי	3	ש"ס (חינוך)
ד.	סמינר חובי[1]	מרכז: ד"ר י. דרור	2	ש"ש

שיעורי חובה מתודולוגיים (7-8 ש"ס)

1.	סטטיסטיקה לתלמידי מ.א. - א'[2]	מ. שטרן		(סוציולוגיה)
2.	סטטיסטיקה לתלמידי מ.א. - ב' (חובה בשנה א')	מ. שטרן	3	ש"ס (סוציולוגיה)
3.	שניים מבין השיעורים הבאים:			
	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א' או	פרופ' נ. לוין-אפשטיין	2	ש"ס (סוציולוגיה)
	ניתוח נתונים כמותיים למתקדמים	פרופ' מ. בירנבוים	3	ש"ס (חינוך)
	גישות פרשניות בחקר החינוך	פרופ' י. קשתי	3	ש"ס (חינוך)
	גישות ושיטות מחקר של זהות וקונפליקט	פרופ' נ. לויתאנא	2	ש"ס (סוציולוגיה)
	סקרים - יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע	ד"ר ר. ישראלי פרופ' נ. לוין-אפשטיין פרופ' י. שביט	2	ש"ש (סוציולוגיה)
	מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה	פרופ' מ. שוקד	3	ש"ס (סוציולוגיה)
	שיטות מחקר נטרוליסטיות	פרופ' נ. צבר בן יהושוע	4	ש"ס (חינוך)

שיעורי בחירה (10-5 ש"ס)[3]

מדיניות חינוך - משמעויות חברתיות וחינוכיות	פרופ' א. איבילוב	3	ש"ס (חינוך)
מערכת החינוך - גישה כלכלית	ד"ר נ. מארק	2	ש"ס (חינוך)
משוב והערכה בבית הספר	פרופ' א. לוי	3	ש"ס (חינוך)
חינוך לאזרחות בעולם משתנה	פרופ' א. איבילוב	3	ש"ס (חינוך)
מגמות בהתפתחות המנהל	ד"ר א. אדי-רקח	2	ש"ס (חינוך)
משימת הערכה, פיתוחה ושימוש בה	פרופ' א. לוי	3	ש"ס (חינוך)
הערכה של ספרי לימוד ואמצעי לימוד אחרים	פרופ' א. לוי	3	ש"ס (חינוך)
מודרניות, פוסט מודרניות בחינוך	פרופ' י. קשתי	2	ש"ס (חינוך)
החינוך הביתי-ספרי: דיון ביקורתי	ד"ר ע. עזרא	2	ש"ס (חינוך)
מיגדר, חינוך ותרבות	ד"ר ד. לוצאטו	2	ש"ס (חינוך)
גישות יסוד בהסטוריה חברתית של החינוך	ד"ר י. דרור	2	ש"ס (חינוך)
ביקורת החינוך: היבטים חברתיים ופוליטיים	פרופ' א. אריאלי	3	ש"ס (חינוך)
צדק, חינוך וחברה	ד"ר ע. עזרא	2	ש"ס (חינוך)
חינוך, חוק וחברה	עו"ד ע. כהן	2	ש"ס (חינוך)

---

1. הודעות על מועדי הפגישות יפורסמו על לוחות המודעות.
2. הקורס אינו נכלל במניין השעות לתואר. חובה בשנה א' למי שלא עמד בבחינת הפטור.
3. ניתן לבחור בשיעורים נוספים מתכנית הלימודים לתואר שני של שני החוגים ובשיעור אחד מתכנית הלימודים לתואר שני של חוגים האחרים, באישור היועץ. ניתן לבחור בשיעורים מתודולוגיים שלא נבחרו כשיעורי חובה. נא לעיין בדרישות מוקדמות בפרק תאורי הקורסים.

היבטים הסטודיים וסוציולוגיים של החינוך בחברה הפלסטינית	ד"ר א. מזאוי	3	ש"ס	(חינוך)
ההוראה כשליחות, כמקצוע, כתפקיד ובפעילות גומלין	פרופ' מ. אריאלי	3	ש"ס	(חינוך)

ניתן לבחור בשיעורים נוספים מתוך תכנית הלימודים לתואר שני של שני החוגים ובשיעור אחד מתכנית הלימודים לתואר שני של חוגים אחרים, באישור היועץ. ניתן גם לבחור בשיעורים מתודולוגיים שלא נבחרו כשיעורי חובה.

סמינריונים (6-8 ש"ס) נא לעיין בדרישות מקדימות בפרק תאורי הקורסים
יש ללמוד לפחות אחד מבין הסמינריונים מתוך הרשימה שלהלן:

חינוך לאזרחות *בעולם משתנה*	פרופ' א. איכילוב	3	ש"ס	(חינוך)
מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני	פרופ' א. יונב	3	ש"ס	(סוציולוגיה)
שוויון בהזדמנויות חינוכיות בתאוריה ובמחקר הסוציולוגי	ד"ר א. מזאוי	4	ש"ס	(חינוך)
מדיניות חינוך: משמעויות חברתיות וחינוכיות	פרופ' א. איכילוב	3	ש"ס	(חינוך)
ביזנדפיה זהות וחינוך	פרופ' י. קשתי	3	ש"ס	(חינוך)
ניירות עמדה במדיניות החינוך	פרופ' א. יונב	4	ש"ס	(חינוך)
"חקרי מקרה" הסטוריים של מוסדות חינוך	ד"ר י. דרור	4	ש"ס	(חינוך)

ניתן לבחור סמינריון מהחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

סמינר סגל[1]	מרכז: פרופ' י. שנהב	2	ש"ש	(סוציולוגיה)

[1] לא נכלל במניין השעות לתואר.

שער העבודה יהיה כדלהלן:

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי החברה
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

הפקולטה למדעי הרוח
בית הספר לחינוך
החוג למדיניות החינוך וארגונו

שם העבודה

חיבור זה הוגש כעבודת גמר לקראת התואר
"מוסמך למדעי החברה והרוח (M.A.) בסוציולוגיה של החינוך"

על ידי
(שם המחבר/ת)

העבודה בוצעה בהדרכתו של.....(שם המנחה)

קורא שני:.....

תאריך (חודש ושנה)

נוהל קבלת תלמידי מחקר

1. המבקשים להתקבל ללימודי תואר שלישי בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה יגישו לוועדת הדוקטורנטים של החוג, באמצעות מזכירות החוג, את המסמכים הבאים:
   א. ציוני ה-ב.א וה-מ.א.
   ב. עבודת הגמר ל-מ.א.
   ג. 3 מכתבי המלצה.
   ד. קורות חיים.
   ה. הצהרת כוונות (בהיקף של כ-3 עמ') שתפרט כיוונרפיה אינטלקטואלית, תחומי מחקר מועדפים ומדוע מגלה המועמד/ת עניין מיוחד בסוציולוגיה בכלל ובאוניברסיטת תל-אביב בפרט.
   ו. עבודות נוספות (במידה ויש).

2. ועדת הדוקטורנטים תדון בבקשות פעמיים בשנה במועדים קבועים. הוועדה תתכנס במהלך חודש ינואר ובמהלך חודש ספטמבר.
כמו כן תראיין הוועדה, במידת הצורך, את המועמדים.

3. <u>חובות הלימודים</u>

   א. קורסים בהיקף של 8 ש"ס שיש להם זיקה לתחום מחקרו של התלמיד. הקורסים יהיו מתוך תכנית ה-מ.א. של החוג וחוגים אחרים, באישור המנחה או היועץ.

   ב. קורס בכתיבה מדעית באנגלית.

   ג. סדנת דוקטורנטים. הסדנה נפגשת אחת לשבועיים ואינה כלולה במניין השעות לתואר שלישי.

   ד. תלמידים שהתקבלו כתלמידי מחקר - שלב אי יהיו חייבים, תוך שנה, להתקשר עם מנחה ולהגיש לוועדת הדוקטורנטים החוגית הצעת מחקר מאושרת ע"י המנחה, עד לאישור הצעת המחקר על התלמידים להשתתף בסדנת הדוקטורנטים ולהציג במסגרתה את ההצעה בשלביה השונים. אישור ההצעה מותנה גם בהצגת ההצעה ע"י התלמיד/ה בפני פורום רחב של המורים ותלמידי התארים המתקדמים של החוג.

   ה. לאחר אישור הצעת המחקר ע"י מוסדות האוניברסיטה, יעברו התלמידים למעמד של "תלמיד מחקר שלב ב'". על התלמידים להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבלו לשלב אי. כל חריגה מפרק זמן זה טעונה אישור. עבודת הדוקטורט תוגש בשפה העברית.

4. החוג מצפה מתלמידי המחקר להשתתף בסמינרים המתלקתיים, ובפדנאות בדיבוד ואי שוויון, בסוציולוגיה הסטורית ופוליטית ובתאוריה ותרבות, ובכל פעילות אקדמית אחרת שמתקיימת בחוג.

תיאור הקורסים

תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות
הקורס יינתן מודולרית ע"י ארבעה מורים ויציג את הגישות הבאות: (1) ההרצאות תצגנה את הגישה ה"אורתודוקסית", מרקסיסטית/ובראנית בסוציולוגיה פוליטית והסטורית. יידונו סוגיות מרכזיות בשאלת היחס בין כלכלה וחברה, מקורותיה החברתיים של העצמה ושינוי חברתי והסטורי. דגש מיוחד יינתן לפרובלמטיקות מתודולוגיות ספציפיות לגישה האמורה: היחס בין תאוריה סוציולוגית וספציפיות הסטורית, בעיית הפריודיזציה, והשימוש בניתוח השוואתי-הסטורי. (2) זרמים משתנים באנתרופולוגיה: מאנתרופולוגית הכורסה לפונקציונלזם קלאסי, פונקציונאליזם מודרני, רפלקסיביות, ביקורת הטקסט האתנוגרפי ופוסט מודרניזם. (3) בחזרה אל הקשר: מראשיתה, הגדירה עצמה הסוציולוגיה כ"קישרולוגיה" (או "חיבורולוגיה"), כ"הקשרולוגיה" (או "חברולוגיה"), החל מאמצע שנות ה-60 עד לתחילת שנות ה-90, סוציולוגים רבים נטשו את התפיסה הראשונה. אך כעת היא שבה לתחייה, כתגובה להתפשטות הקפיטליזם המנצח ולחדירת התקשורת הממותשבת לכל תחומי החיים. שתי מהפכות אלה מכוננות מחדש את העולם החברתי ומתוירות את התאוריה לשאלות יסוד כמו: מה טבעם של קשרים חברתיים פרופר, להבדיל מיחסי תועלת וכוח? כיצד אלו מתקיימים ומשתלבים עם אלו? איך יוצרים בני-אדם קשרים אלו, ואיך הם משמרים ומחדשים אותם? איזה ביטויים ספציפיים לובשים קשרים אלו בימינו, להבדיל מתקופות אחרות? מה חשיבותם של קשרים לפרט ולקולקטיב? מהן הגישות המתאימות ביותר לחקור אותם? וחשוב מכל, מהן ההשלכות המעשיות של תשובותינו לשאלות הללו? (4) יוצגו תורות שונות של צדק חברתי בפרספקטיבה של הסוציולוגיה של הידע. התורות הללו יעומתו מול התאוריה והדמיון הסוציולוגיים תוך נסיון לפתח ביקורת סוציולוגית עליהן.

סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל
הקורס יינתן ע"י שני מרצים ויציע את הנושאים הבאים: (1) התמודדות עם הבעיה התאורטית של חקר חברה שלמה ובחינת סוגיה זו תוך ניתוח המחקר, השית האקדמי והשית הציבורי של הפוליטיקה בישראל. (2) דילמות חברתיות בראי המחקר האנתרופולוגי. תאומים לא מתואמים, סוציולוגים ואנתרופולוגים בוחנים את החברה הישראלית ממתודה, שאלות ופרספקטיבות שונות: עליה וקליטה; כור היתוך, עדות ומיעוטים; תרבות ודת. נדון בפרקי קריאה המציגים אספקטים אלו מתהליך ההתהוות והשינוי של החברה הישראלית.

שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א': רגרסיה ליניארית
מטרת הקורס להקנות לסטודנט ידע, הבנה ומיומנות בשיטות מחקר כמותיות במחקר חברתי. הקורס יתמקד במודל הלינארי לניתוח נתונים רב משתני. במהלך הקורס יבוצעו הניתוחים השונים במחשב על מאגר נתונים.
חובות התלמידים: שבעה תרגילי ניתוח נתונים.
תנאי להשתתפות בקורס ציון עובר בקורס שיטות מחקר כמותיות.

מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה
השיעור יוקדש לבחינה מפורטת של פרוצדורת איסוף הנתונים, סיטואצית עבודת השדה, איסטרטגית הבניה הדמוסים האתנוגרפיים, ההקשר התאורטי, המחויבות האידיולוגית והטכניקה הכתיבה של אתנוגרפיות משנות ה-70 ואילך. משתתפי הקורס יציגו בכתה ויגישו סיכומי ניתוח של אתנוגרפיה אחת מרשימה שתפורסם, במבחן יתבקשו המשתתפים לערוך ניתוח השוואתי בין כמה אתנוגרפיות מהרשימה.

Causal Models and Structural Equations

The course will show how a causal theory can be represented by a path diagram and translated into a structural equation model and how the model can be estimated and tested with the AMOS computer program. In the first part we will deal with measurement models relating single or multiple indicators to latent variables. Furthermore, different specifications of measurement models are tested via confirmatory factor analysis as a special case of a structural equation model. The second part comprises both the structural and the measurement model. Topics include recursive vs. non-recursive models for the structural part of the model, treatment of panel data and multiple-group comparisons. Special attention is given to the process of model modification.

The data which will be used is an Israeli/German representative data set, currently analyzed in the course of a research project, financed by the German Israeli Foundation (GIF).

Course Prerequisites: Students are expected to have extensive familiarity with Windows applications and basic knowledge in statistical procedures, like factor and regression analyses.

Advanced Topics in Quantitative Analysis: Categorical and Limited Dependent Variables

The techniques covered in this mini-course are appropriate for two situations frequently encountered in sociology and increasingly employed in the literature. First, outcomes measured as categories can be analyzed by multinomial logistic regression for unordered categories or by ordered logistic regression for unordered categories. Second, outcomes which are limited in some fashion (censored, truncated, limited range counts of events) can be analyzed by **tobit** models for censored/truncated outcomes or by **poisson** and negative binomial models for count data. One focus of this course will be on the underlying assumptions and statistical principles of the techniques. A second focus will be on learning computer applications, model selection, diagnostic procedures, and the appropriate interpretation of results.

סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע

הקורס יכיל 3 חלקים.

החלק הראשון יעסוק בתכנון סקר ובניית כלי מחקר.

נושאי הדיון יהיו: הגדרת סקר ואיתור תנקודיו, השוואת יתרונותיו וחסרונותיו לאלה של שיטות מחקר אחרות (תצפית אנתרופולוגית, ניתוח מקדה, ניסויים, ניתוחי תוכן). תאוריה של מדידה. בניית כלי מחקר ושכלולם: תוקף מהימנות ורגישות כתבחינים לטיב כלי המחקר. שימושים מדעיים, מסחריים ופוליטיים של הסקר, שיקולים אתיים ופרגמטיים.

בחלקו השני של הקורס יידונו הנושאים הבאים: בניית מדדים, בחינת מהימנות של מדדים, טיפול בנתונים חסרים ובניית נמדלים לאבחנה בין משיבים לבין מי שאינם משיבים על שאלות, טעויות אמידה בסקרים ומקורותיהם, ושיטות לזיהוי דפוסים חברתיים הקשורים בעמדות בעזרת ניתוח התפלגויות.

החלק האחרון של הקורס יעסוק בתכנון מערכי דגימה. נדון בשיטות דגימה שונות, בשקלול מדגמים, בחישובי גודל המדגם הנדרש ובדרכים לתקן הטיות של מדגמים.

גישות ושיטות מחקר של זהות וקונפליקט
זהות וקונפליקט בחברה הישראלית ישמשו בקורס זה שני מוקדים לסקירה של גישות מתודולוגיות שונות. הסקירה תכלול שיטות כמותיות עיקריות אך תתמקד בשיטות איכותיות (כמו ראיון, מחקר ארכיוני, focus groups ו-action research). הסטודנטים יתבקשו ליישם שיטה מחקרית אחת על אחד משני המוקדים (זהות וקונפליקט) כאשר כל סטודנט, או קבוצת סטודנטים, יתכננו עבודה מחקרית מפורטת, אשר תוצג בכיתה.

מחקרי מעקב והערכה
נושאים עיקריים בקורס: (א) הפוליטיקה והאתיקה של הערכה - הערכה לשם מה? תכנון, ביצוע, הערכה כשלבים בפעולה חברתית ראציונלית. הערכה כמנוף לשיפור מיזמים. היוזם, המממן, אוכלוסיית המטרה, המעריך והיחסים ביניהם. קני מידה להערכה: חשיבות, יעילות, הוגנות. (ב) המתודולוגיה של מעקב והערכה: - ניסויי מעבדה וניסויי שדה. - ניתוח סדרות עתיות. - ניתוחי עלות-תועלת (ג) מהערכה לשיפור; תרגום מסקנות ההערכה להמלצות והמאבק על יישומן.
חובות התלמיד: להגיש שני תרגילים.

סטטיסטיקה ל-מ.א.
חזרה על מושגים ממבוא לסטטיסטיקה - אוכלוסיה, משתנים, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן והתפלגות נורמלית; רווח בר-סמך ובדיקת השערות - לפי מדגם אחד: על ממוצע ועל פרופורציה. לפי שני מדגמים: על הפרש ממוצעים ועל הפרש פרופורציות; ניתוח קשר בין שני משתנים - ניתוח לוחות אחוזים, מבחן χ^2 לאי תלות, מדדי קשר למשתנים נומינליים, אורדינליים, ואינטרוולים; ניתוח רב-משתני - מתאם חלקי, מתאם מרובה, רגרסיה מרובה. משתני דמה, רגרסיה בשלבים ומבחני מובהקות; ניתוח שונות - חד-כיווני והשוואות מרובות; דו-כיווני עם אינטרקאציה; מבחנים א-פרמטריים. בכל הנושאים ניתוח פלטי מחשב מ-SPSS-X.

סדנת תזה ל-מ.א.
מטרת הסדנה לשמש פורום לדיון, כתיבה וביקורת קולגיאלית של עבודות תזה או הצעות מחקר לתזה. חובות התלמידים הן הצגה בעייפ ובכתב של הצעת מחקר או עבודת הגמר (פרקים נבחרים או עבודה שלמה) והגשת חוות דעת על עבודות שהוצגו. הסדנה הינה חובה לתלמידים במסלול עם עבודת גמר. ניתן להרשם לסדנה החל משנה ב' ומעלה באישור יועץ המ.א.

סמינר סגל
במסגרת הסמינר יוזמנו מרצים מבין מורי החוג ותלמידיו או מחוץ לחוג, שידווחו על עבודותיהם. הסמינר הינו חובה לכל תלמידי התואר השני.

ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית
בקורס יידונו, בין השאר, הנושאים הבאים: עיונים הסטוריים במקומה של דעת הקהל בחברה; מקומה של דעת הקהל בחברה המודרנית: תאוריה ומציאות; היבטים מתודולוגיים בחקר דעת קהל.

לימודים מתקדמים בתאוריה של תרבות
זהו קורס הליבה של התכנית "תרבות ותאוריה" אך הוא יהיה פתוח בפני תלמידי תואר שני ושלישי ותלמידים מצטיינים בתואר ראשון. הקורס יעסוק בארבעה נושאים בתחום הסוציולוגיה של התרבות, שלהם נגיעה מובהקת לסוגיות תאורטיות מרכזיות, ויינתן על ידי ארבעה ממרצי החוג. הנושאים יהיו: (א) סקירת השיטות שבהן נחקרים מוצרי תרבות במדעי החברה, כגון ניתוח דיסקורסיבי, ניתוח תמטי, ניתוח תוכן, סמיוטיקה וסמיולוגיה. דגש מיוחד יושם על גרסת רולאן בארת של הסמיולוגיה כשיטה לחשיפת מסדים אידיאולוגיים הגלומים במוצרי תרבות יום-יומיים, לרבות בתמונות המוצפות עיי תקשורת ההמונים; (ב) הפרובלמטיזציה של מושג התרבות בשיח האנתרופולוגי; (ג) תמורות ומשקעים במושג האידיאולוגיה ושאלת הזיקה שבין ביקורת האידיאולוגיה וניתוח שיח; (ד) תרבות לאומית וגלובלית: המקרה של ישראל.
חובות התלמידים: הסטודנטים ילמדו את ארבעת הנושאים, אך יהיו חייבים להיבחן רק על שלושה מביניהם. הבחינה תהיה במתכונת בחינת בית.

סוגיות במשפט ובמדעי החברה
הקורס נלמד במתכונת שנתית (3 ש"ש) ויינתן עיי מספר מרצים מהחוגים למדע המדינה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ומהפקולטה למשפטים. מטרתו של הקורס הינה להקנות לתלמידים שליטה בגישות תאורטיות ומחקריות הרווחות בתחום עיון זה, וזאת באמצעות הכרות עם כווני המחקר והתגות המעסיקים את מודי התכנית. בשנה זו (תשס"א) יוקדש הקורס לחמש סדרות של ארבע הרצאות כל אחת שיינתנו עיי מורים שונים של התכנית. בנוסף, ישולבו במהלך הקורס פגישות משותפות לכל מורי התכנית ובן למרצים ומרצות שיוזמנו כאורחים.

סוציולוגיה סביבתית
הקורס עוסק ביחסי הגומלין בין הסביבה הפיזית לבין הסביבה החברתית-היינו, בין מערכות אקולוגיות מחד, ותהליכים חברתיים והתנהגות חברתית מאידך. למשל, נבחן את השפעותיהם של צמיחה כלכלית, תיעוש ופיתוח טכנולוגי על מערכות אקולוגיות, ואת ההשלכות הסביבתיות הכרוכות במשק האנרגיה של החברה התעשייתית; נבדוק כיצד אנו נערכים לסיכונים אקולוגיים וכיצד אנו מתמודדים עמם; וננתח את התגובות החברתיות האופייניות לאיומים אקולוגיים, כפי שהן מתבטאות בעמדות ובהתנהגות הציבור, בהתהוותן ובפעילותן של תנועות חברתיות-סביבתיות, במדיניות סביבתית, וכיו"ב. חובות התלמידים: מבחן בית.

המבנה התעסוקתי וארגון העבודה בחברה
מטרת הקורס לכתון את מקומה של העבודה ואת המאפיינים העיקריים של מבנה המקצועות בחברה התעשייתית המתקדמת, תוך שימת דגש על גישות תאורטיות להמשגת המקצוע כיחידת ניתוח סוציולוגית ועל גישות מתודולוגיות בבניית סולמות מקצועיים. נושאים אלה יבחנו בהקשר של מקום העבודה כמקור לתגמולים ברמת הפרט, ובהקשר של המבנה הריבודי ותהליכי המוביליות בחברה.

פרופסיות וארגונים פרופסיונלים
הקורס יתן בגישות תאורטיות ומחקריות עיקריות לגבי פרופסיות המבוססות על ידע.
הנושאים שייכללו הם: התפתחות הסטודנטית של פרופסיות ופרופסיונליזם; הדינמיקה של ידע וכח חברתי; פרופסיות והמדינה; כח פרופסיונלי כפרספקטיבה גלובלית.

מבנים ותהליכים בארגון
הקורס יעסוק בשורת נושאים מרכזיים להבנת המערכת האירגונית. לאחר סקירה קצרה של התפתחות החשיבה האירגונית והצגת מאפייני האירגון כמערכת פתוחה, נעסוק בניתוח הסביבה האירגונית, מחזור החיים של האירגון מבנים אירגוניים קלאסיים ומודרניים, הסתגלות והתאמה אירגונית לסביבה דינמית, כניסה לפעילות בינלאומית, חדשנות ושינוי אירגוני, תרבות אירגונית ואפקטיביות אירגונית, נסיים בדיון ביעדים ובאסטרטגיה אירגונית.

סוציולוגיה של הידע: ביקורת הידע הסוציולוגית
הקורס פתוח לתלמידי תואר שני ושלישי. מטרת הקורס לשמש בימה לדיון בסוגיות הבוערות ביותר בתחום הסוציולוגיה של הידע. בעוד שתחום זה של הסוציולוגיה עוסק בידע כפרקטיקה חברתית הכפופה לכללי הניתוח הסוציולוגים, יעסוק הקורס בסוציולוגיה עצמה כמושא לניתוח כזה. הקורס ידגים אופני ייצור שונים של ידע סוציולוגי ויקשור בין מנגנוני ייצור אלה ועולמות חברתיים, כלכליים, פוליטיים ותרבותיים. הדוגמאות יובאו מהקשרים שונים, מקומיים ואוניברסליים וממוסדות חברתיים שונים.
חובות התלמיד: ביקורת טקסטים תוך שימוש בפרספקטיבות של סוציולוגיה של הידע.

גישות תהליכיות לייעוץ ארגוני
הקורס יציג גישות שונות לתהליך הייעוץ ארגוני ביניהן: גישות פסיכו-דינמיות מטוויסטוק ועד קטס דה-פריז ושיין, גישות מתחום הפסיכולוגיה החברתית מקורט לוין ועד ארגיריס ושון, וגישות קונסטרוקטיביסטיות ופרגמטיסטיות כגון אלה של גרגורי בייטסון, קרל ווייק ומורגן. יוצגו מקורותיהם התאורטיים ויישומיהם של הגישות השונות. בתחום התאורטי יעסוק הקורס ביחסן של הגישות השונות לסוגיות של ייצוג ומציאות, חשיבה ופעולה, האני האחר והלא-מודע. בתחום היישומי יעסוק הקורס ביחסן של הגישות השונות לעקרונות של איבחון ארגוני ושל שינוי ארגוני, לתפקידו ולמיקומו של היועץ, ולמאפייני האינטראקציה היעוצית. כמו כן, תוצגנה טכניקות יעוץ מרכזיות. הקורס יסתיים בבחינה סוציולוגית ביקורתית של השיח היעוצי.

הגישה המערכתית בתאוריה ובפרקטיקה הארגונית
הקורס יציג את הגישה המערכתית בתאוריה הארגונית החל ממקורותיה בגישת הניהול המדעי, דרך התאוריה של צ'סטר ברנרד, גישת התליות (contingency), גישת המערכת הפתוחה של כץ וקאהן, ועד לשימושיה העכשויים בתאוריות המנהיגות, התרבות הארגונית והלמידה הארגונית, ובפרקטיקות של שינוי ארגוני כגון RE-ENGINEERING וחשיבה אסטרטגית. הגישה המערכתית תבחן משתי פרספקטיבות: פרספקטיבת התאוריה הארגונית, ופרספקטיבה סוציולוגית ביקורתית. יוצגו השימושים הנעשים בשיח הארגוני במטפורות ובפרקטיקות מערכתיות מתחום ההנדסה, הקיברנטיקה, הסוציולוגיה, האנתרופולוגיה והפסיכולוגיה. ינותחו פרויקטים מערכתיים של שינוי ארגוני כגון פיתוח מנהיגות, TQM. כמו כן יידונו סוגיות כגון מקומו של האדם בשיח המערכתי, גבולות מערכתיים בעידן של פריצת גבולות, השיח המערכתי בראי התאוריה המוסדית והשיח המערכתי ככח ידע.

אנתרופולוגיה יישומית
הסדנה באנתרופולוגיה יישומית תפרוש בפני הסטודנטים את העקרונות, הגישה והכלים של האנתרופולוגיה כמקצוע. כמו כן הסטודנטים יכירו תחומים ונושאים בהם עוסקים אנתרופולוגיים יישומיים בעולם הרחב ובישראל ויתנסו התנסות מעשית קצרה.
תכני הקורס: התפתחות האנתרופולוגיה היישומית בארה"ב, בעולם ובישראל, אנתרופולוגיה יישומית ואנתרופולוגיה מעשית, תחומים שונים באנתרופולוגיה יישומית, דוגמאות מעבודות של אנתרופולוגים, סוגיות של אתיקה באנתרופולוגיה יישומית, מיומנויות של הצגה בע"פ והצגה בכתב, אסטרטגיות התערבות וכלי עבודה לאנתרופולוג יישומי, אנתרופולוגיה יישומית כמקצוע.
מטלות הסטודנטים: תרגילים בכתב ובע"פ, תרגיל התנסותי קצר.

תעמולה, בחירות, והצבעה בדמוקרטיות מערביות

The course *examines the electoral process* in modern democracies by focusing on party *systems*, party organizations and candidates as main actors in electoral contests. The course then investigates the role of media and communication in campaigns. Leading to an analysis of the interaction between the media and the political actors. *Illustrations will be* provided from several countries, including *the United States*, the United Kingdom, Germany and Israel.

גישות תאורטיות להבנת המשפחה

מטרות הקורס לתת בסיס תאורטי רחב לתלמידי מוסמך המתמחים בנושא המשפחה. אחד מקורי האפיון החשובים ביותר של המשפחה הוא היותה צומת של דיסציפלינות אקדמיות שונות. עובדה זו מתבטאת לא רק בדרכי העיון בנושא מין, גיל וסוציאליזציה אלא גם בשיטות הטיפול המעשי. שיטות הטיפול המודרניות מבקשות ליישם תאוריות וממצאים מתחומי הפסיכולוגיה האינדיבידואלית והחברתית, תורת הארגון, הסוציולוגיה התשוואתית, הביולוגיה, הכלכלה ועוד. מן הראוי שיילמדו תאוריות אלה ותרומתן להבנת המשפחה, בעיותיה ודרכי ההתערבות בה.

סמינרים

אתניות ומיגדר בשוק העבודה

הסמינר יעסוק בבחינת תאוריות ריבודיות והסברים לאי-שוויון חברתי-כלכלי בשוק העבודה. הדגשים מיוחדים יושמו על אי-שוויון על בסיס מין, מוצא ולאום בחברה הישראלית, ובפרספקטיבה השוואתית. עבודות המחקר תתבססנה על נתונות נתונים אמפיריים.

אהבה וזוגיות בחברה בת ימינו

הסמינר יתולק לשני שלבים: *(1)* מבוא עיוני בו יוצגו בפני הכתה תאוריות שונות להסברת תהליכי התאהבות, בחירת בן/בת זוג, פיתוח קשרים זוגיים קבועים ויציבים; קונפליקטים ופירוק הזוגיות. פרק זה יסוכם בעזרת מבחן בית קצר בכתב. *(2)* חקירה אמפירית של בעיה נבחרת באמצעות ניתוח שניוני של תוצאות מחקר קודם או עיי איסוף נתונים חדשים וניתוחם.

אינטראקציה סימבולית

תיאורית האינטראקציה הסימבולית תופסת מקום מרכזי בחשיבה הסוציולוגית והפסיכולוגית-חברתית. הסמינר נועד לסקור ולנתח את מקורות התנופה המחודשת של התאוריה בעשור האחרון, את מעמדה הנוכחי ואת תחומי היישום המרכזיים שלה.
חובות התלמידים: השתתפות פעילה, הגשת דפראט, עבודה סמינריונית.

אנתרופולוגיה של הגוף

הסמינר יעסוק במעמדו התרבותי של הגוף כמערכת סמלית באמצעותה מובנות משמעויות חברתיות. תסקרנה גישות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות לחקר הגוף וייעשה ניסיון לגבש מסגרת למערך מחקר על מקומו הסמלי של הגוף בחברה הישראלית.

החברה הישראלית כחברה מודרנית – מבט השוואתי

עניינו של הסמינר בניתוח החברה הישראלית כתופעה מודרנית במובן החברתי, הכלכלי, הפוליטי והתרבותי, תוך השוואה עם דגמי חברות מודרניות אחרים. הקורס יתבסס על הרצאות מורי הקורס ואורחים בעלי סמכות בתחומים שונים רלבנטיים, וכן על הצגות ודיונים של משתתפי הקורס.

זהות, תרבות, שפה וגלובליזציה
בסמינר זה יידונו פרדיגמות שונות ועדכניות להתייחסות להתוות זהות קולקטיבית, רב-תרבותיות, רב-לשוניות וגלובליזציה. מתוך פרדיגמות אלו, ינותחו דגמים שונים של חברות בנות ימינו, וכן ייבטים חברתיים נבחרים של חברות ספציפיות שונות. הקורס יתבסס על שילוב הרצאות מורי הקורס ותרומות של תלמידים.

זהות, אזרחות ויחסי רוב ומיעוט בישראל
הסמינר בוחן את יחסי הרוב היהודי והמיעוט הערבי בפרספקטיבה הסטורית ואת תפקיד המדינה בהתוויית התפתחות יחסים אלו. ייבחנו גישות תאורטיות וייערכו השוואות עם חברות במדינות דו-לאומיות. ייסקרו מודלים לוויסות יחסי רוב ומיעוט בחברות שסועות ולא שסועות וייבחנו מושגי יסוד כמו זהות, אזרחות, ומדינה אתנית.
דרישות הסמינר: השתתפות פעילה, רפראט בע"פ ועבודה סמינריונית.

כתיבה, ייצוג והדילמה הפוסט מודרנית באנתרופולוגיה
ברבע האחרון של המאה ה-20 עסוקה האנתרופולוגיה במה שמכונה לעתים "משבר הייצוג". עיקרו - בדיקה מחדש של הנחות יסוד, פרקטיקות מובילות ופרדיגמות תאורטיות. הקורס מתחקה אחר השורשים האינטלקטואליים, האפיסטמולוגים, הפוליטיים והאתיים של התהליך ומאפיין פתרונות אפשריים למילבוד השתיקה הפוסט-מודרנית.

מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני
הסמינר יעסוק בהשלכות העידן הפוסטמודרני על מדיניות החינוך בישראל. נדון בשלוש סוגיות עיקריות: השלכות אי-הודאות ופיתוח האני "יחסר הגבולות" על הדגש הבית-ספרי במדיניות החינוך; השפעת השינויים במבנה המעמדי והתעסוקתי והקיטוב החברתי על סוגיות שוויון ההזדמנויות בחינוך; והשלכות הנאראטיבים הקבוצתיים לגבי סוגיית הממלכתיות והפלורליזם בחינוך. המשתתפים יפתחו עבודות עצמאיות שתתמקדנה בהיבטים שונים של מדיניות החינוך בארץ הקשורים לסוגיות אלה.
הסמינר מיועד לתלמידי תואר ראשון ושני במשותף. תנאי מוקדם להשתתפות: תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ותאוריה סוציולוגית בת זמננו.

סוציולוגיה של הכביש
מטרת הסמינר לסקור את הספרות הקיימת בנושא של התנהגות חברתית בדרכים, ושל הנהיגה כהתנהגות חברתית. כמו כן נשאף לבנות סדר יום מחקרי שיתרום לעיצוב מדיניות הקשורה בבטיחות בדרכים ובמניעת תאונות דרכים. בין הנושאים שיוצעו לבחינה: הקשר בין תרבות כללית ותרבות נהיגה, מאפייניה של תרבות הנהיגה, דפוסי האינטראקציה המתרחשים בכביש, הקשר בין גורמים פיזיים וגורמים חברתיים, הבדלים בדפוסי נהיגה של אוכלוסיות שונות, עמדות של האוכלוסייה ושל גופים שונים בסוגיה של התנהגות בכביש, דפוסי רכישת הרגלי נהיגה ודרכים לשינוי דפוסי נהיגה, הקשר בין חוקי תנועה, הציות להם ואכיפתן על תרבות הנהיגה, תפיסת הסיכון הקשורה בנהיגה והתנהגות בכביש, הערכה של גופים העוסקים במניעת תאונות דרכים, חינוך לזהירות ובדי.
חובות הסטודנטים: השתתפות פעילה בלימוד הספרות, ניסוח שאלות מחקר והגשת עבודת מחקר אמפירית או הצעת מחקר מפורטת בתחומי הסמינר.

סוגיות נבחרות בסוציולוגיה הסטורית ופוליטית
הסמינר יסקור ספרות העוסקת בשאלות מרכזיות בסוציולוגיה פוליטית. ביניהן: מדינה וחברה, יחסי מעמדות, תפקיד האידיאולוגיה בשינוי חברתי ואליטות חברתיות ופוליטיות. כמו כן יידונו שאלות מתודולוגיות ותאורטיות בשאלת היחס בין שתי הדיסציפלינות, סוציולוגיה והסטוריה; מתי עדיף הסטורית משמשת הוכחה לשאלה תאורטית סוציולוגית.

סוגיות בכלכלה פוליטית: המסורת האינטלקטואלית המרכסיסטית
הסמינר בוחן את התפתחותה של ההגות המרקסיסטית עד מלחמת העולם השניה. עיקר הדגש הוא על כתביהם, הזנוחים יחסית, של פ. אנגלס, ו. לנין, ז. טרוצקי, ק. קאוטסקי, וברנשטיין. עיקר הדיון נסוב על הניתוחים והעמדות השונים בשאלת הקשר בין דמוקרטיה וקפיטליזם, והתנאים למהפכה חברתית.

סוגיות בתורת הקשר החברתי
במסגרת הסמינר נעיין בסדרת פרסומים שהמכנה המשותף שלהם, תרומתם לדיון בכמה מקושיות היסוד של הסוציולוגיה - *מה מחבר בין בני-אדם? סולידריות מהי? כיצד היא מושגת?* רשימת הקריאות תכלול חבורים קלאסיים ו*בני-זמננו מהספרות הסוציולוגית-אנתרופולוגית* ומתחומים סמוכים (כגון: פסיכואנליזה, תאוריה פמיניסטית וכיו"ב).
חובות התלמיד: השתתפות פעילה בשיעורים, הגשת עבודה סמינריונית שתתבסס על ניתוח משני (Secondary Analysis) של טקס או אירוע חברתי שכבר תועד בספרות אתנוגרפית או לחלופין, על ניתוח של רישום אתנוגרפי מקורי של טקס או אירוע מעין זה.

סוציולוגיה של הדת
The seminar sets out from a critical analysis of classical social theoretic approaches to religion, notably Durkheim, Weber and Simmel. On this foundation, contemporary empirical phenomena in religion, particularly "unchurched", or, less traditionally institutionalized forms of spirituality are considered. These new age spiritualities are contextualized in relation to both case studies in comparative religion and to current technological and social structural changes. The consideration of contemporary spiritual experience opens toward the development of a social psychology of religion and to the possibilities of doing sociology religiously.

עמדות פוליטיות
מטרת סמינר אמפירי זה לנתח ניתוח כמותי ולקיים דיון תאורטי ואמפירי של עמדות הציבור בנושא תהליך השלום, תוך שימת דגש על הבסיס החברתי של עמדות אלה ועל הקשר בין להתנהגות פוליטית (אלקטורלית). לצורך הניתוח הכמותי יעמוד לרשות הסטודנטים בסיס נתונים שנתי, עקבי, איכותי וגדול במיוחד של "מרכז תמי שטיינמץ למחקרי שלום" (מכיל למעלה מ-50 סקרים שנערכו לאורך 9 שנים). בסיס הנתונים מאפשר מגוון רחב של ניתוחים (על פני זמן ומעבר לזמן) ומהווה הזדמנות נצוינת עבור סטודנטים במגמות מתודולוגיות ליישום אמפירי של שיטות מתקר שונות (*ולכתיבת תזה (כהרחבה של עבודת הסמינר)*.
• מומלץ מאוד לתלמידי מגמת החוג לסקרים ודעת-קהל ולכל מי שלקח את הקורס "ניתוח נתונים בעזרת מחשב".
• דרישות מוקדמות: יישומי מחשב למדעי החברה, סקרים; יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע.

פיתוח בר-קיימא
בעיות הקשורות ב"איכות הסביבה" – מהתדלדלותם של משאבי טבע ועד לזיהום האויר והמים – הגיעו למימדים העלולים לסכן לא רק את איכות חיינו, אלא אף את עצם הישרדותנו.
התשובה האפשרית לסכנות אלו כרוכה במונח "פיתוח בר קיימא" – כיוון חליפי של התפתחות חברתית, כלכלית, טכנולוגית ומדעית המאט או אף מונע את התמוטטותן של מערכות אקולוגיות, וזאת מבלי לפגוע בהכרח בהמשך הצמיחה הכלכלית וברווחה החברתית. מהו פיתוח בר קיימא? אילו שינויים חברתיים, כלכליים ופוליטיים נחוצים, ואיזה מחיר יידרש על מנת להגשימו? מה תהיה צמיחה של חברה המבוססת על פיתוח בר-קיימא? אלה יהיו השאלות שיעסיקו אותנו בסמינר זה.
חובות התלמידים: השתתפות פעילה; הגשת רפראט; עבודה סמינריונית.

פרוייקט המודרניות והמעמד החדש

הסמינר יעסוק בניתוח של פרוייקט המודרניות, באמצעות המושג "מעמד חדש". ה"מעמד החדש" מגדיר קטגוריה של אנשים שהינם אומני הייצוגים, אומני ה"עבודה האידיאולוגית" וכינון השיח החברתי. בתחילת הסמינר יוצג המושג, בהקשר של הפרובלמטיקה שייצרה אותו. הפרקטיקות החברתיות של "המעמד החדש" יינותחו כפרקטיקות מכוננות של "השיח המודרני". יש כאן כוונה למפות את הפרקטיקות הללו כחלק של שדה כוח וכביטוי של אוריינטציות של מעמד. לבסוף נדון בתהליכים "פוסטמודרניים" כתמורות וכחלופות של המבנה ושל הפרקטיקות של "המעמד החדש".

פרקטיקום בביצוע סקרים

הסדנה מיועדת לתלמידי שנה ב' במגמת סקרים ומחקרי דעת קהל. היא תשמש כמסגרת ליישום הידע התאורטי, המתודולוגי והסטטיסטי אשר נרכש בקורסים קודמים. במהלך הסדנה נבצע פרויקט משותף של סקר טלפוני על כל מרכיביו, החל מבנית כלים, דרך הדגימה, עבודת השדה וניתוח הנתונים, וכלה בדיווח הממצאים.
תובות התלמידים: השתתפות פעילה בכל שלבי המחקר; עבודת גמר.

קפיטליזם המילניום, גלובליזציה ותרבות הניאו-ליברליזם

If, as many scholars insist, we live in a New Age of Global Capitalism, how are we to understand its social corollaries: the production of new forms of identity, the so-called "crisis" of the nation-state, the fetishism of the law, the obsession with universal human rights, the rise of new religious movements, the displacements of social class into other modes of distinction? How are the social sciences, in Israel as elsewhere, to theorize economy and society, culture and identity, citizenship and civil society, politics and postcoloniality, at a time when modernity itself is in question? This course will explore the changing nature of capitalism at the turn of the twenty-first century, interrogating its millennial character, its location in a global economy of signs and material practices, and its embeddedness in an expansive culture of neoliberalism.

תאוריות של אזרחות (הקורס יינתן בשפה העברית)

We will examine the controversies surrounding the construction of the modern citizen and the good society in the liberal outlook, and their alternatives in the communitarian, social-democratic, nationalist, feminist, and multi-culturalist perspectives and the way these work out in Israeli society.

תקשורת, תאוריה פמיניסטית ופוליטיקה של ההמונים

In this course we will investigate a series of major areas of theoretical debate or interest in the very broad topic of "Feminist Media Studies." Rather than attempting a complete survey of the field, impossible in one semester, we will attempt to look in-depth at a selected number of theoretical ideas in cultural studies such as ideology, identity, hegemony, culture, history, power, and resistance. This will involve developing an understanding of historical, psychoanalytic, interpretive, qualitative and quantitative social scientific approaches to the study of film and television texts, their reception, and in some cases their production. Readings will be directed toward giving us an idea of the range of theoretical and empirical approaches which have been applied to questions of central interest in the field. Viewings will emphasize some lesser-known historical texts which have been central to theoretical debates in the field. Viewings and readings will be focused on "popular" film and television (rather than documentary or independent products, although the latter will be considered in some of our units.
Class will be run as a seminar; therefore, doing the reading and bi-weekly writing, participating in discussion, attending to your presentation, and attending viewings and discussions will be essential to our success. For some weeks I will ask you to do other viewings outside the scheduled time.

תרבות, זהות וקוגניציה
בעשור האחרון, מושגים כ"תרבות ארגונית", "זהות ארגונית" ו"קוגניציה ארגונית" שבו את דמיונם של חוקרים, יועצים ועובדים כאחד. קורס זה יעסוק במושגים פופולריים אלה המשמשים לתיאור ותיעוד מבנים ותהליכים ארגוניים מרכזיים, יעמוד על התפתחותם כקודפוס של ידע, וידון בזיקות הגומלין התאורטיות ביניהם. כמו כן, יבחנו מושגים אלה לאור התפתחויות ארגוניות עכשוויות כדוגמת גלובליזציה והבניה מחודשת של גבולות פנים וחוץ-ארגוניים.

שוויון בהזדמנויות חינוביות בתאוריה ובמחקר הסוציולוגי
הסמינר יעסוק בהתפתחות מושג "השוויון בהזדמנויות חינוכיות" במחקר הסוציולוגי, תוך שימת דגש על האופן בו מונח זה תורגם אופרטיבית במסגרת גישות תאורטיות ומחקריות שונות.

תאוריות ארגוניות וביורוקרטיות ציבוריות
הסמינר יעסוק במאפייני ביורוקרטיות ציבוריות ובטיפוסים שונים של ביורוקרטיות ציבוריות. ייסקרו גישות מרכזיות רלבנטיות בתחום הארגונים. מוקדי מחקר: ביורוקרטיות ציבוריות והמערכת הפוליטית ביורוקרטיות ציבוריות והצרכנים, מאפיינים מבניים של ביורוקרטיות ציבוריות ודפוסי עיצוב יישום והערכת מדיניות.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

תואר ראשון

סמסטר א'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000 **הדרכה בספרייה**
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי

1041.1101 **מבוא לאנתרופולוגיה**

.01	שיעור:	ד'	14-12	201	פרופ' ח. חזן
		קבוצות תרגיל:			
.02		ד'	20-18	106	גב' א. וולוך
.03		ב'	20-18	106	גב' א. וולוך
.04		ד'	10-8	205	גב' ד. חיות
.05		ד'	12-10	208	גב' ד. חיות
.06		ה'	20-18	205	גב' ש. סולרסקי
.07		א'	20-18	207	גב' ש. סולרסקי
.08		ב'	12-10	207	גב' ק. פרידמן
.09		א'	12-10	105	גב' ק. פרידמן

1041.1102 **מבוא לסוציולוגיה**

.01	שיעור:	ג'	11-9	201	ד"ר ר. שמיר
		קבוצות תרגיל:			
.02		ד'	18-16	104	גב' מ. אהרון
.03		ב'	14-12	107	גב' ד. ארד
.04		ג'	17-15	206	גב' ל. בן-משה
.05		ה'	18-16	110 דן דוד	גב' נ. גרויסמן
.06		ה'	14-12	207	גב' ש. האוזר
.07		ג'	13-11	205	מר ר. נתנזון
.08		ב'	12-10	419	גב' ג. עינס
.09		ב'	16-14	103 דן דוד	מר ב. פרלמוטר

1041.1104 **מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים**

.01	שיעור:	ה'	12-10	101	ד"ר ד. בורשטיין
		קבוצות תרגיל:			
.02		א'	14-12	107	גב' מ. טריפולסקי
.03		א'	16-14	107	גב' מ. טריפולסקי

1041.1105			**מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח**		ש'+ת'
.01	שיעור:	ג'	20-17	001	פרופי י. שנהב
		קבוצות תרגיל:			
.02		ד'	12-11	207	מר ח. בועז
.03		ד'	15-14	103	מר ח. בועז
.04		ב'	13-12	207	גב' ש. האוזר
.05		ב'	15-14	205	גב' ש. האוזר
.06		ד'	16-15	106	גב' ש. מלמד
.07		ה'	15-14	204	גב' ש. מלמד
.08		ה'	16-15	204	גב' ש. מלמד

קורס הרחבה בחברה הישראלית

1041.3414.01			**סוציולוגיה היסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י: חברה וכלכלה**		שו"ת
		א'	18-16	001	ד"ר י. גרינברג

קורסי תשתית

1041.2605.01			**יסודות הפסיכולוגיה החברתית**		שו"ת
		א'	12-9	004	פרופי ג. דהב
1041.2601.01			**כלכלה וחברה**		שו"ת
		ה'	19-16	003	ד"ר א. ארליך
1041.2611.01			**מיגדר וחברה**		שו"ת
		ג'	15-12	210	ד"ר ד. לוצאטו
1041.2607.01			**ריבוד ואי שוויון**		שו"ת
		א'	15-12	003	פרופי י. כהן
1041.2608.01			**תאוריות סוציולוגיות של ארגונים**		שו"ת
		ד'	18-15	210	גב' מ. פרנקל

שנה ב' - קורסי חובה

1009.1105		**יישומי מחשב למדעי החברה**		
		פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי		
1041.2191		**תאוריות סוציולוגיות קלאסיות**		ש'+ת'
.01	שיעור:	ג' 12-9	001	ד"ר ס. וייטמן
		קבוצות תרגיל:		
.02		ג' 14-13	205	מר י. גולדרינג
.03		ה' 15-14	004	מר י. גולדרינג
.04		ה' 16-15	004	מר י. גולדרינג
.05		ד' 18-17	205	מר ע. קצ'רגין
.06		ד' 19-18	206	מר ע. קצ'רגין
1041.2209		**מבוא לשיטות מחקר**		ש'+ת'
.01	שיעור:	ב' 12-10	210	פרופ' י. שביט
		קבוצות תרגיל:		
.02		ד' 10-8	106	גב' א. אדלר
.03		ב' 14-12	106	גב' ד. כספי דרור
.04		ה' 14-12	107	גב' ד. כספי דרור
.05		ה' 10-8.30	205	גב' ע. קפלן

שנה ג' - קורסי חובה

1041.3100		**תאוריה סוציולוגית בת זמנו**		ש'+ת'
.01	שיעור:	ב' 14-11	101	ד"ר א. קורדובה
		קבוצות תרגיל:		
.02		ד' 10-9	107	מר ח. בועז
.03		ד' 14-13	105	מר ח. בועז
.04		ד' 15-14	105	גב' ש. מלמד
.05		ה' 13-12	205	גב' ש. מלמד
1041.3102.01		**סוציולוגיה של החברה הישראלית**		שו"ת
		ד' 13-10	003	פרופ' ח. הרצוג
1041.3389		**שיטות מחקר כמותיות**		ש'+ת'
.01	שיעור:	ב' 11-9.30	001	ד"ר ח. שטייר
		קבוצות תרגיל:		
.02		ג' 16-15	מ-005	גב' א. גורודזיסקי
.03		ג' 17-16	מ-005	גב' א. גורודזיסקי
.04		ב' 15-14	מ-005	גב' ע. יום טוב
.05		ב' 16-15	מ-005	גב' ע. יום טוב

1041.3321	**שיטות מחקר איכותיות**			ש'+ת'
.01 שיעור:	ה'	16-14	003	גב' ס. גולדין
	קבוצות תרגיל:			
.02	ה'	18-17	419	גב' מ. אהרון
.03	ה'	19-18	206	גב' מ. אהרון
.04	ג'	15-14	003	מר י. יבלברג
.05	ב'	10-9	206	גב' ל. נוה
.06	ב'	11-10	206	גב' ל. נוה

קורסי בחירה

1041.3518.01	**היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים של הגירה**			שו"ת
	ד'	16-13	208	ד"ר ר. נאמן
1041.3547.01	**הפוליטיקה של המיגדר**			שו"ת
	ה'	14-11	204	ד"ר ע. סער
1041.3545.01	**סוגיות בהסטוריה החברתית-פוליטית של הפלסטינים**			שו"ת
	ד'	20-17	107	ד"ר מ. רוזנפלד
1041.3502.01	**סוציולוגיה סביבתית**			שו"ת
	ג'	12-9	204	ד"ר א. גוטליב
1041.3552.01	**קהילות יהודיות בתפוצה: ההקשר החברתי**			שו"ת
	ג'	18-15	204	ד"ר ס. פרנקנטל
1041.3551.01	**קרקע לאומית, קניין פרטי: הפלסטינים אזרחי ישראל במשטר הקרקעות בישראל**			שו"ת
	ב'	18-15	201	ד"ר ד. רבינוביץ

סמינרים

1041.3763.01	**אהבה וזוגיות בחברה בת ימינו**			ס'
	ב'	18-15	205	פרופי י. פרס
1041.3757.01	**מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני**			ס'
	ה'	12-9	422	פרופי א. יוגב
1041.3721.01	**סוגיות בתורת הקשר החברתי**			ס'
	ב'	18-15	308 ספריית מדהיים	ד"ר ס. וייטמן
1041.3733.01	**סוגיות נבחרות בסוציולוגיה הסטורית ופוליטית**			ס'
	א'	12-9	420	ד"ר ד. אלעזר

1041.3715.01 **פרוייקט המודרניות והמעמד החדש**[1] סי'
ג' 14-11 425 ד"ר א. קורזובה

1041.3777.01 **צדק חברתי ולגיטימציה של אי שוויון** סי'
ה' 19-16 314 פרופ' נ. לוין-אפשטיין

סמינרים שנתיים

1041.4427.01 **אתניות ומיגדר בשוק העבודה**[2] סי'
א' 16-14 426 פרופ' מ. סמיונוב

1041.3707.01 **אינטראקציה סימבולית** סי'
א' 18-16 425 ד"ר א. גוטליב

1041.3785.01 **הדינמיקה של המבנה החברתי בישראל** סי'
סמי א': ד' 18-16 105 ד"ר ח. שטייר
סמי ב': ד' 16-14 105

1041.3712.01 **המחקר האנתרופולוגי בשדה ההתנהגות המינית** סי'
ד' 18-16 421 פרופ' מ. שוקד

1041.3772.01 **מוסיקה פופולרית ותרבות ישראלית** סי'
ג' 19-17 419 ד"ר מ. רגב

1041.3771.01 **סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של הילדות** סי'
ד' 15-13 106 ד"ר מ. פורמן

1041.3720.01 **פיתוח בר קיימא**[3] סי'
ג' 18-16 308 ספריית מדה"יח ד"ר א. גוטליב

1041.3784.01 **תמורות במערכת ההשבלה הגבוהה ואי שוויון חברתי** סי'
א' 18-16 420 פרופ' י. שביט

---

[1] חופף לסמינר המעמד החדש שניתן בשנים קודמות.
[2] חופף לסמינר אי שוויון בשוק העבודה שניתן בשנים קודמות.
[3] חופף לסמינר סביבה וחברה: סוגיות נבחרות, שניתן בשנים קודמות.

סמסטר ב'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000 **הדרכה בספרייה**
יפורסם

1041.1101 **מבוא לאנתרופולוגיה** ש'+ת'

.10	שיעור:	א'	18-16	101 פרופי מ. שוקד
		קבוצות תרגיל:		
.11		א'	20-18	425 גב' ש. סולרסקי
.12		ג'	12-10	314 גב' ק. פרידמן

1041.1102 **מבוא לסוציולוגיה** ש'+ת'

.10	שיעור:	ה'	18-16	001 פרופי י. שנהב
		קבוצות תרגיל:		
.11		ב'	15-13	419 גב' מ. אהרון
.12		א'	12-10	206 גב' נ. גרויסמן

1041.1104 **מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים** ש'+ת'

.04	שיעור:	ה'	10-8	004 ד"ר ד. בורשטיין
		קבוצות תרגיל:		
.05		ה'	12-10	108 גב' מ. טריפולסקי
.06		ה'	14-12	107 גב' מ. טריפולסקי

1041.1105 **מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח** ש'+ת'

.09	שיעור:	ג'	15-12	001 ד"ר א. קורדובה
		קבוצות תרגיל:		
.10		ד'	11-10	107 מר ח. בועז
.11		ה'	15-14	206 גב' ש. מלמד
.12		ד'	15-14	205 מר ע. קורצ'ין

קורס הרחבה בחברה הישראלית

1041.3413.01 **סוציולוגיה הסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-א"י: חברה ופוליטיקה** שו"ת

		ה'	18-16	201 ד"ר א. ארלין

קורסי תשתית

1041.2610.01 **חינוך וחברה** שו"ת

		א'	12-9	210 פרופ' י. שביט

1041.2604.01 **משפחה וחברה** שו"ת

		ב'	16-13	201 ד"ר מ. רוזנפלד

1041.2606.01 **משפט וחברה** שו"ת

		ג'	12-9	210 ד"ר ר. שמיר

1041.2602.01	**פוליטיקה וחברה**			שו"ת
	ג'	15-12	003	פרופ' ח. הרצוג
1041.2607.02	**דיבוד ואי שוויון**			שו"ת
	ה'	19-16	003	פרופ' נ. לוין אפשטיין
1041.2603.01	**תרבות וחברה**			שו"ת
	ד'	20-17	201	ד"ר מ. רגב

שנה ב' - קורסי חובה

1009.1105	**"שומי מחשב למדעי החברה**			
	ראה בפרק הכלל פקולטטי			
1041.2191	**תאוריות סוציולוגיות קלאסיות**			ש'+ת'
.07 שיעור:	ב'	13-10	201	ד"ר ר. שמיד
	קבוצות תרגיל:			
.08	ב'	17-16	207	גב' מ. אהרון
.09	ב'	18-17	207	גב' מ. אהרון
.10	ד'	15-14	110	גב' ס. שרון
.11	ד'	16-15	208	גב' ס. שרון
1041.2209	**מבוא לשיטות מחקר**			ש'+ת'
.06 שיעור:	א'	16-14	004	פרופ' י. כהן
	קבוצות תרגיל:			
.07	ג'	10-8	205	גב' א. אדלר
.08	ה'	12-10	107	גב' ד. כספי דרור
.09	ד'	10-8.30	105	גב' ע. קפלן

שנה ג' - קורסי חובה

1041.3100	**תאוריה סוציולוגית בת זמננו**			ש'+ת'
.06 שיעור:	ד'	12-9	001	ד"ר ס. וייטמן
	קבוצות תרגיל:			
.07	ה'	14-13	207	מר י. גולדרינג
.08	ד'	18-17	207	מר י. גולדרינג
.09	א'	19-18	207	מר ע. קצירגין
.10	ג'	19-18	314	מר ע. קצירגין
.11	א'	20-19	314	מר ע. קצירגין
1041.3102.02	**סוציולוגיה של החברה הישראלית**			שו"ת
	ב'	19-16	001	פרופ' א. יער

קורסי בחירה

1041.3549.01	**אליטות ניהוליות; בעלי מניות, מנהלים ודירקטורים**	204	16-13	שו"ת ד"ר א. לוי ה'
1041.3550.01	**גלובליזציה, טרנס לאומיות והכלכלה החדשה: היבטים אתנוגרפיים וסוציולוגיים**	104	16-13	שו"ת ד"ר ד. רבינוביץ ד'
1041.3528.01	**החברה הפלסטינית בישראל**	103	18-15	שו"ת גב' מ. חסן ג'
1041.3521.01	**מודרניות ופוסט מודרניות**	107	15-12	שו"ת ד"ר א. קורזובה ב'
1041.3553.01	**מותן של דמוקרטיות: המקרה של הפשיזם הקלאסי באירופה**	104	12-9	שו"ת ד"ר ד. אלעזר א'
1041.3511.01	**סוציולוגיה של הבריאות**[1]	104	12-9	שו"ת ד"ר ג'. פדלון ב'
1041.3554.01	**קבוצות מיעוט גזעיות ואתניות בעולם המודרני**	208	13-10	שו"ת גב' א. איברהים ה'
1007.1004.01	**סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים**[2]	201	15-12	שו"ת ד"ר ד. לוצאטו ד'

סמינרים

1041.3783.01	**בתים משותפים: היבטים אתנוגרפיים וסוציולוגיים**	106	16-13	סי' ד"ר ד. רבינוביץ ב'
1041.3779.01	**גלובליזציה, אזרחות ומקום**	106	19-16	סי' ד"ר ג. מנחם ד'
1041.3773.01	**הגירה, אזרחות וזהות לאומית**	107	20-17	סי' ד"ר א. קמפ א'
1041.3774.01	**התמכרויות בחברה**	425	15-12	סי' פרופ' ג. רהב א'

---

1 חופף לקורס סוציולוגיה של הרפואה שניתן בשנת תשנ"ט.
2 ניתן במסגרת החטיבה ללימודי מיגדר.

1041.3760.01 **מוסדות כוללנים** סי'
ד' 19-16 107 פרופ' ת. חזן

1041.3778.01 **מסורת בחברה מודרנית** סי'
ה' 19-16 107 ד"ר ע. גולדשטין גדעוני

1041.3764.01 **עמדות פוליטיות** סי'
ג' 18-15 107 פרופ' א. יער

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

תואר שני

סמסטר א'

1041.4111.01	**שיטות מחקר כמותיות למתקדמים א': רגרסיה לינארית**			שו"ת
	א'	18-16	422	פרופ' נ. לוין אפשטיין
1041.4106.01	**מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה**			שו"ת
	א'	16-14	419	פרופ' מ. שוקד
1041.4469.01	**מחקרי מעקב והערכה**			שו"ת
	ב'	14-12	419	פרופ' י. פרס
1041.4252.01	**נושאים מתקדמים בניתוח כמותי**[1]			שו"ת
	ג'	12-9	יפורסם	פרופ' ר. קאופמן
	ה'	12-9	יפורסם	
1041.4251.01	**מודלים של משוואות מבניות לניתוח סיבתי**[2]			שו"ת
	ג'	12-9	יפורסם	פרופ' פ. שמידט
	ה'	12-9	יפורסם	
1051.4004.01	**מתודה ומחקר בהסטוריה**[3]			שו"ת
	ה'	19-16	421	ד"ר ד.דה פריס
1041.4130	**סטטיסטיקה למ.א. - א'**			ש+ת'
.01 שיעור:	ה'	10-8	419	גב' מ. שטרן
	קבוצות תרגיל:			
.02	ה'	11-10	314	גב' ס. לוי
.03	ה'	12-11	314	גב' ס. לוי
1041.4247.01	**ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית**			שו"ת
	ב'	20-17	314	פרופ' א. יער
1041.4466.01	**המבנה התעסוקתי וארגון העבודה בחברה**			שו"ת
	ג'	17-15	419	פרופ' א. יער

---

1 יינתן באנגלית, במרוכז, בין התאריכים: 25.12.00-26.11.00.
2 יינתן באנגלית, במרוכז, בין התאריכים: 21.1.01-25.12.00.
3 ניתן במסגרת החוג ללימודי עבודה. מספר המקומות מוגבל.

1041.3502.01	**סוציולוגיה סביבתית**			שו"ת
	ג'	12-9	204	ד"ר א. גוטליב
1041.4470.01	**הגישה המערכתית בתאוריה ובפרקטיקה הארגונית**			שו"ת
	א'	21-18	106	מר א. לנדאו
1041.4253.01	**אנתרופולוגיה יישומית**			שו"ת
	ב'	17-14	107	ד"ר מ. שבתאי
1110.4295.01	**גישות תאורטיות להבנת המשפחה**[1]			שו"ת
	ד'	12-9	127 שאפל	פרופ' י. פרס
1082.4026.01	**היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות**[2]			שו"ת
	ג'	16-14	103	ד"ר ג. מנחם

סמינרים

1041.4432.01	**אנתרופולוגיה של הגוף**			ס'
	ד'	19-16	422	פרופ' ח. חזן
1041.4482.01	**גלובליזציה, דיגיטליזציה ותרבות**[3]			ס'
	ג'	12-9	יפורסם	פרופ' מ. פדרסטון
	ה'	12-9	יפורסם	
1041.4474.01	**סוציולוגיה של הכביש**			ס'
	ג'	15-12	308 ספריית מדה"ח	פרופ' ח. הרצוג
				פרופ' י. שביט
1041.4480.01	**כתיבה, ייצוג והדילמה הפוסט-מודרנית באנתרופולוגיה**			ס'
	ד'	16-13	314	ד"ר ד. רבינוביץ
1041.4481.01	**תאוריות של אזרחות**[4]			ס'
	ב'	12-9	יפורסם	פרופ' ג. שפיר
	ד'	12-9	יפורסם	
1041.3763.01	**אהבה וזוגיות בחברה בת ימינו**			ס'
	ב'	18-15	205	פרופ' י. פרס
1041.3757.01	**מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני**			ס'
	ה'	12-9	422	פרופ' א. יוגב

---

[1] ניתן במסגרת ביה"ס לעבודה סוציאלית.
[2] ניתן במסגרת התכנית למדיניות ציבורית.
[3] יינתן באנגלית, במרוכז, בין התאריכים: 25.1.01-26.12.00.
[4] יינתן במרוכז, בין התאריכים: 31.12.00-1.12.00.

1041.3721.01 **סוגיות בתורת הקשר החברתי** סי
ב׳ 18-15 308 ספריית מדה״ח ד״ר ס. וייטמן

1041.3733.01 **סוגיות נבחרות בסוציולוגיה הסטורית ופוליטית** סי
א׳ 12-9 420 ד״ר ד. אלעזר

1041.3715.01 **פרוייקט המודרניות והמעמד החדש**[1] סי
ג׳ 14-11 425 ד״ר א. קורדובה

1082.4051.01 **תאוריות ארגוניות**[2] סי
ה׳ 18-16 106 ד״ר ג. מנחם

סמסטר א׳ +ב׳

1041.4102.01 **תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות** ש׳
ה׳ 19-16 210 ד״ר ד. אלעזר
פרופ׳ מ. שוקד
ד״ר ס. וייטמן
ד״ר א. קורדובה

1041.4453.01 **לימודים מתקדמים בתאוריה של תרבות**[3] ש׳
א׳ 14-12 106 ד״ר ס. וייטמן
פרופ׳ ח. חזן
ד״ר א. קורדובה
ד״ר מ. רגב

1041.4457.01 **סוגיות במשפט ובמדעי החברה** ש׳
א׳ 20-17 202 טרובוביץ ד״ר ל. בילסקי
ד״ר ג. ברזילי
ד״ר אורן גרוס
ד״ר אייל גרוס
ד״ר ר. שמיר

1041.4455.01 **סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע** ש׳
ב׳ 17-14 314 ד״ר ר. ישראלי
פרופ׳ נ. לוין-אפשטיין
פרופ׳ י. שביט

1041.4122.01 **סדנת תיזה ל-מ.א.** סי
ג׳ 21-18 203 ד״ר ד. אלעזר
ד״ר ר. שמיר

1041.4129.01 **סמינר סגל** סי
ה׳ 21-19 210 פרופ׳ י. שנהב

---

[1] חופף לסמינר המעמד החדש שניתן בשנים קודמות.
[2] ניתן במסגרת התכנית למדיניות ציבורית.
[3] חופף לקורס סוגיות בלימודי תרבות ותאוריה שניתן בשנים קודמות.

סמינרים שנתיים

1041.4427.01	**אתניות ומיגדר בשוק העבודה**[1]				ס'
	א'	16-14	426		פרופ' מ. סמיונוב
1041.4456.01	**פרקטיקום בביצוע סקרים**				סד'
	ג'	21-18	426		ד"ר א. גוטליב
					גב' ד. גולדברג-ענבי
1041.3720.01	**פיתוח בר-קיימא**[2]				ס'
	ג'	18-16	308	ספריית מדת"ית	ד"ר א. גוטליב
1041.3707.01	**אינטרקציה סימבולית**				ס'
	א'	18-16	425		ד"ר א. גוטליב
0735.4811.01	**שוויון בהזדמנויות חינוכיות בתאוריה ובמחקר הסוציולוגי**[3]				ס'
	ג'	20-18	320	שרת	ד"ר א. מזאוי

[1] חופף לסמינר אי שוויון בשוק העבודה שניתן בשנים קודמות.
[2] חופף לסמינר סביבה וחברה: סוגיות נבחרות שניתן בשנים קודמות.
[3] ניתן במסגרת ביה"ס לחינוך.

סמסטר ב'

1041.4118.01	**סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל**				שו"ת
	ד'	20-18	110		פרופ' ח. הרצוג פרופ' מ.שוקד
1041.4254.01	**גישות ושיטות מחקר של זהות וקונפליקט**				שו"ת
	ד'	18-16	314		פרופ' נ. רוחאנא
1041.4131	**סטטיסטיקה למ.א. - ב'**				ש'+ת'
.01 שיעור:	ה'	10-8	104		גב' מ. שטרן
	קבוצות תרגיל:				
.02	ה'	11-10	106		גב' ס. לוי
.03	ה'	12-11	106		גב' ס. לוי
1041.4421.01	**מבנים ותהליכים בארגון**[1]				שו"ת
	ב'	13-11	419		ד"ר א. יחזקאל
1041.4468.01	**פרופסיות וארגונים פרופסיונליים**				שו"ת
	א'	18-16	108		ד"ר נ. מזרחי
1041.4219.01	**סוציולוגיה של הידע: ביקורת הדעת הסוציולוגית**				ש'
	ד'	13-10	106		פרופ' ח. הרצוג פרופ' ח. חזן ד"ר א. קורדובה פרופ' י. שנהב
1041.4423.01	**גישות תהליכיות לייעוץ ארגוני**				שו"ת
	א'	20-18	106		מר א. לנדאו
1085.2566.01	**תעמולה, בחירות והצבעה בדמוקרטיות מערביות**[2]				ש'
	ד'	14-12	207		ד"ר ב. פטש
1082.4026.02	**היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות**[3]				ש'
	א'	16-14	110		ד"ר ג. מנחם
1031.3803.01	**יסודות המרקסיזם**[4]				ש'
	ג'	19-16	110		ד"ר י. פלד

---

[1] תלמידים שלמדו את הקורס "נושאים נבחרים בניהול מערכות ארגוניות" שניתן בתש"ס אינם רשאים ללמוד קודם זה.

[2] יינתן באנגלית במשותף עם מדע המדינה ותקשורת.

[3] ניתן במסגרת התכנית למדיניות ציבורית.

[4] ניתן במסגרת החוג למדע המדינה.

סמינרים

1041.4485.01	**החברה הישראלית כחברה מודרנית - מבט השוואתי**			ס'
	א'	20-16	203 קארטר	פרופ' א. בן רפאל פרופ' י. גורני
1041.4484.01	**זהות, תרבות, שפה וגלובליזציה**			ס'
	ד'	18-15	426	פרופ' א. בן רפאל
1041.4490.01	**זהות, אזרחות ויחסי רוב ומיעוט בישראל**			ס'
	ג'	15-12	308 ספרדית מדהי"ח	פרופ' נ. רוחאנא
1041.4483.01	**סוגיות בכלכלה פוליטית: המסורת האינטלקטואלית המרכסיסטית**			ס'
	ד'	12-9	426	ד"ר ד. אלעזר
1041.4486.01	**סוציולוגיה של הדת**[1]			ס'
	א'	12-9	יפורסם	פרופ' פ. ווקסלר
	ג'	12-9	יפורסם	
1041.4487.01	**תרבות, זהות וקוגניציה**			ס'
	ב'	20-17	104	ד"ר א. לוי
1041.4489.01	**קפיטליזם המילניום, גלובליזציה ותרבות הניאו-ליברליזם**[2]			ס'
	א'	12-9		פרופ' ג'. קומרוף
	ג'	12-9		
104.1376.41	**עמדות פוליטיות**			ס'
	ג'	18-15	107	פרופ' א. יער
1041.4488.01	**תקשורת, תאוריה פמיניסטית והפוליטיקה של ההמונים**[3]			ס'
	א'	12-9	יפורסם	פרופ' א. פרס
	ה'	11-8.30	יפורסם	
1082.4065.01	**הון חברתי ושינוי חברתי**[4]			ס'
	ה'	12-10	103	ד"ר ג. מנחם

---

1 יינתן באנגלית, במרוכז, בין התאריכים: 3.3.01-2.4.01.
2 יינתן באנגלית, במרוכז, בין התאריכים: 16.4.01-1.5.01.
3 יינתן באנגלית, במרוכז, בין התאריכים: 29.4.01-14.6.01.
4 ניתן במסגרת התכנית למדיניות ציבורית.

תואר שלישי

סמסטר א' + ב'

1041.4126.01	**סמינר דוקטורנטים**			סי
	ה'	14-12	420	פרופ' ח. הרצוג
				פרופ' נ. לוין-אפשטיין

סדנאות וקולוקויום[1]

סמסטר א'+ב'

1041.4300.01	**סדנה תאוריה ותרבות**			סד'
	ה'	21-19	527	פרופ' א. בן-רפאל
				פרופ' ח. הרצוג
				ד"ר ס. וייטמן
				פרופ' ת. חזן
				ד"ר א. קורדובה
				פרופ' י. שביט
				פרופ' מ. שוקד
				ד"ר ד. שמיד
				פרופ' י. שנהב
1041.4301.01	**סדנה בסוציולוגיה הסטורית ופוליטית**			סד'
	ה'	21-19	527	ד"ר ד. אלעזר
				ד"ר א. ארליך
				ד"ר א. גוטליב
				פרופ' ח. הרצוג
				ד"ר ס. וייטמן
				פרופ' י. פרס
				ד"ר א. קורדובה
				ד"ר ר. שמיר
				פרופ' י. שנהב
1041.4302.01	**סדנה בריבוד ואי- שוויון**			סד'
	ה'	16-14	615	פרופ' ח. איילון
				פרופ' א. יוגב
				פרופ' א. יער
				פרופ' י. כהן
				פרופ' נ. לוין-אפשטיין
				פרופ' מ. סמיונוב
				פרופ' י. פרס
				פרופ' י. שביט
				ד"ר ח. שטייר
1041.4304.01	**סדנה באנתרופולוגיה ויזואלית**			סד'
	ה'	16-14	615	ד"ר ע. גולדשטיין-גדעוני
				פרופ' ח. חזן
				פרופ' מ. שוקד
				מרכזת : מ. אהרן
1041.4303.01	**קולוקויום חברה וסביבה**			סד'
	ג'	14-12	115 בניין יד אבנר	ד"ר א. גוטליב
				פרופ' י. פורטוגלי

[1] אינן נחשבות במניין השעות לתואר.

החוג לפסיכולוגיה

ראש החוג: פרופ' תלמה ליבל

תואר ראשון

מרכז לימודי הב.א.: פרופ' גיורא קינן
יועצת לימודי הב.א.: ד"ר מישל סלואן

מטרת הלימודים

להקנות לתלמידים ידע בסיסי בתאוריה ובמחקר של הפסיכולוגיה בתחומיה השונים. לימודי התואר הראשון אינם מקנים לתלמיד הכשרה לעבודה מעשית כפסיכולוג/ית. הכשרה כזו ניתנת במסגרת לימודי התואר השני.

קבלה

מועמד, שהתקבל לחוג ואיננו מתחיל בלימודים, ומעוניין לדחות את תחילת לימודיו, חייב לפנות ליו"ר ועדת הקבלה ולנמק זאת. בכל מקרה לא יישמר למועמד מקום יותר משנה אחת.

ייעוץ וטיפול בפניות תלמידים

מרכז לימודי הב.א. הינו אתרי אקדמי לתכנית הלימודים ולפניות תלמידים בנושאים עקרוניים הקשורים לתכנית הלימודים.
יועצת לימודי הב.א. מטפלת בבירורים מיוחדים הקשורים לתלמידים עם נסיבות ובקשות חריגות. כמו-כן מטפלת היועצת בבירורים וקובלנות לגבי צוות ההוראה בחוג.
פנייה ליועצת לימודי הב.א. תיעשה דרך גבי רבקה ויזן, במזכירות הסטודנטים בחוג לפסיכולוגיה (טלפון: 6408839).
ניתן לפנות ליועצת, באופן אישי, תוך שמירת סודיות, גם בקשר לקשיים אישיים בהם נתקלים התלמידים.

מסלולי לימוד

בחוג שני מסלולי לימוד:

1. מסלול לימוד דו-חוגי, שבו לומד התלמיד שני חוגים, שמהם אחד הוא פסיכולוגיה.
2. מסלול לימוד חד-חוגי (מורחב), שבו לומד התלמיד מספר שעות רב יותר בפסיכולוגיה, ובנוסף שתי חטיבות לימודים בתחומים אחרים. ניתן לעבור למסלול הלימוד החד-חוגי רק עם סיום שנה א' בחוג.

תכנית הלימודים הרשומה בהמשך, נכונה רק לתלמידים שהחלו את לימודיהם בשנה"ל תשנ"ט ואילך. לתלמידים שהחלו לימודיהם לפני תשנ"ט, תקפה תכנית הלימודים המופיעה בידיעון בשנה בה החלו ללמוד.

תכנית הלימודים

מכסת חובות התלמיד	מסלול לימוד מורחב	מסלול לימוד דו-חוגי
1. לימודי החוג		
קורסי שנה א'	23 ש"ס	23 ש"ס
קורסי שנה ב'	31 ש"ס	27 ש"ס
קורסי שנה ג'	20 ש"ס	16 ש"ס
קורסי בחירה	10 ש"ס	4 ש"ס
סה"כ	84 ש"ס	70 ש"ס
2. לימודים מחוץ לחוג	32 ש"ס	לימודי חוג שני

מבנה תכנית הלימודים

	אופן הוראה	מס' ש"ס
קורסי שנה א'		
מבוא לפסיכולוגיה	ש'	2
	ת'	2
סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'+ב'	ש'	4
	ת'	4
יישומי מחשב למדעי-התנהגות	שו"ת	3
פסיכולוגיה פיזיולוגית א'+ב'	ש'	4
תודת האישיות א'+ב'	ש'	4
שיעור בחירה	ש'	2
קורסי שנה ב'		
שיטות מחקר א'	ש'	2
	ת'	2
פסיכולוגיה ניסויית	ש'	2
	ת'	2
ניתוח שונות ויישומי מחשב	ש'	2
	ת'	1
פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	ש'	2
פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן	ש'	2
פסיכולוגיה חברתית א'+ב'	ש'	4

חל על תלמידים שהחלו לימודיהם משנת הלימודים תשנ"ט ואילך.
תלמידי מדעי החיים ותלמידי ניהול ילמדו את הקורס בחוג לפסיכולוגיה.
תלמידים דו-חוגיים סוציולוגיה-פסיכולוגיה ילמדו את הקורס בחוג לפסיכולוגיה.
דרישה מוקדמת לכל קורסי שנה ב': מבוא לפסיכולוגיה.
דרישות מוקדמות: סטטיסטיקה ויישומי מחשב.
דרישה מוקדמת: פסיכולוגיה התפתחותית של הילד.

4 מתוך 6 הקורסים:
(תלמידי המסלול המורחב חייבים בכל ששת המבואות)

פסיכולוגיה קוגניטיבית א'+ב'	ש'	4
פסיכולוגיה של התפיסה א'+ב'	ש'	4
פסיכולוגיה של הלמידה א'+ב'[1]	ש'	4

קורסי שנה ג'
לקורסי שנה ג' רשאי להירשם מי שסיים את כל חובות הלימוד של שנה א' ושנה ב'.

מבחנים והערכה א'[2]	ש'	2
פסיכופתולוגיה א'+ב'	ש'	4
לימודי שדה	ת'	4
גישות ושיטות בפסיכולוגיה	ש'	2
סמינריון אמפירי	ס'	4
קורס בחירה[3]	ש'	2

תלמידי המסלול המורחב חייבים ללמוד 6 ש"ס נוספים מתוך קורסי הבחירה וכן סמינר אמפירי נוסף.

מסלול הלימוד המורחב

למסלול הלימוד המורחב ניתן להתקבל רק בשנה ב' ללימודיו של התלמיד. בקשות להתקבל למסלול זה רשאים להגיש תלמידים שלמדו בשנה א' תכנית מלאה בשני החוגים, והשיגו ממוצע 90 לפחות בחוג לפסיכולוגיה ו-85 לפחות בחוג השני בתום שנת הלימודים הראשונה.
חובות התלמיד במסלול המורחב: 84 ש"ס בפסיכולוגיה ובכלל זה סמינריון נוסף, כל ששת הקורסים הכוללים קוגניטיבית, תפיסה ולמידה, 6 ש"ס שיעורי בחירה נוספים, וכן שתי חטיבות בהיקף 16 ש"ס כל אחת, בשני חוגים אחרים (ראה רשימת החטיבות בפרק "תכניות לימודים").
הקבלה למסלול המורחב טעונה אישור של הוועדה החוגית לתואר ראשון. לימודי השנה הראשונה זהים בשני המסלולים. לתלמיד המתקבל למסלול המורחב ייחשבו לימודיו בשנה הראשונה בחוג האחר לחלק מהדרישות של אחת החטיבות (בתאום עם יועצת הב.א.).

---

1 דרישה מוקדמת ללמידה ב': למידה א'.
2 תלמידים שהחלו לפני תשנ"ט חייבים ללמוד מבחנים והערכה ב'.
3 מתוך קורסי הבחירה המיועדים לשנה ג' בלבד. או קורס נוסף מ-3 המבואות: קוגניטיבית, תפיסה, למידה שלא נלמדו כחובה בשנה ב' + וכן מבחנים והערכה ב'.
תקף לתלמידים שהחלו לימודיהם בשנה"ל תשנ"ט ואילך.

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.
ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.
ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.
ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.
על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי החוג.
לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

מעבדה

תלמיד בחוג לפסיכולוגיה חייב להשתתף כנבדק במעבדות החוג במשך 15 שעות בשנה הראשונה. פרטים על נוהל ההשתתפות יימסרו לתלמידים בתחילת השנה. יש למלא חובה זו עד היום האחרון ללימודים בשנה"ל תשס"א.
מטרת ההשתתפות היא:
א. לשמש לתלמיד חוויה לימודית תוך כדי התנסות ישירה במחקרים הנעשים בחוג.
ב. לקדם מחקרים הנעשים על ידי אנשי סגל החוג והתלמידים לפסיכולוגיה מהשנים המתקדמות.
השלמת 15 שעות המעבדה בשנה א' היא תנאי לקבלת ציון בקורס מבוא לפסיכולוגיה (או לקבלת פטור ממנו) ולרישום לקורסי שנה ב'.
לא יהיה רשאי התלמיד להמשיך לימודיו בחוג, עד להשלמת חובה זו.

סמינריונים

כל תלמיד בחוג במסלול הלימוד הדו-חוגי חייב להשתתף באורח פעיל ולהגיש עבודה בסמינריון אמפירי.
הסמינריון מיועד רק לתלמידי שנה ג' שמילאו את כל הדרישות המוקדמות של שנים א' ו-ב' בלימודיהם. התלמידים יחוייבו להגיש במהלך סמסטר א' הצעת מחקר כתובה או כל עבודה אחרת שתידרש ע"י המורה. עבודה זו יש להגיש עד היום האחרון של סמסטר א' בשנה"ל תשס"א. ציון הסמינר יהווה 15% מהציון הסופי. את העבודה הסמינריונית יש להדפיס ולצרף את כל חומר השאלונים וההסתכלויות הקשורים בעבודה. כל שאלון שהוכן לשם עבודת סמינריונית חייב לקבל תחילה אישור בחתימת המרצה המדריך בעבודה הסמינריונית. בלי רשות מורה הסמינריון אין תלמיד רשאי לפרסם בכל צורה שהיא את העבודה הסמינריונית שלו.

כל תלמיד יחוייב להגיש בנפרד עבודה סמינריונית עצמאית.

המחקר יוכל להתבצע בצוות, באישורו ועל פי שיקול דעתו של מורה הסמינר.
המועד האחרון להגשת העבודה הסמינריונית: עד שלושה חדשים מהיום האחרון לסמסטר ב'.
אם מתעורר צורך באורכה בעבודה הסמינריונית יש לקבל אישור המורה לכך. האורכה המירבית היא עד היום האחרון של סמסטר א' של השנה העוקבת. האורכה היא אקדמית בלבד, אך גוררת בעקבותיה תשלום שכר לימוד בשנה העוקבת.
מועדים אלה הינם סופיים. במקרים יוצאים מהכלל ניתן לפנות בבקשה מיוחדת מלווה בהמלצת המורה לוועדת ההוראה של הפקולטה למדעי החברה. העבודה הסמינריונית תוגש למזכירות ויירשם מועד הגשתה. התלמיד מתבקש לשמור עותק נוסף של העבודה הסמינריונית אצלו.

תקנות החוג

1. מועדי בחינות

א. מוצעים שני מועדי בחינה, מועד א' ומועד ב'. החוג ממליץ לכל התלמידים לגשת למועד א'.

ב. מועד ב'
רשאי לגשת למועד ב' מי שלא ניגש למועד א', מי שנכשל במועד א', או מי שרוצה לשפר ציון חיובי של מועד א'. בכל מקרה הציון האחרון הוא הציון הקובע. אין הגבלה במספר הקורסים בהם אפשר לגשת למועד ב'.

ג. מועד נוסף בגין שירות מילואים
תלמיד הזכאי למועד נוסף/מיוחד בגין שירות מילואים יגיש את הבקשה למועד זה למזכירות החוג, לגב' נדיבה קרקובר.

ד. בחינת פטור בסטטיסטיקה
תלמידים שקבלו אישור מהמזכירות לגשת לבחינת הפטור חייבים להבחן בבחינה עם תחילת השנה הראשונה ללימודיהם בחוג. לא קיים מועד ב' לבחינה זו. מי שנכשל בבחינת הפטור או שלא ניגש אליה בתחילת השנה הראשונה חייב ללמוד את הקורס המלא.

2. חזרה על קורסים

א. תלמיד שנכשל בקורס חובה חייב לחזור על הקורס בשנה העוקבת.

ב. תלמיד שלומד שנית קורס חובה המהווה דרישה מוקדמת לקורסים מתקדמים לא יוכל ללמוד באותה שנה את הקורסים המתקדמים.

ג. אין חזרה על קורסים לצורך שיפור ציון חיובי.

3. נהלי הגשת עבודות למעט עבודות סמינריוניות

א. עבודות המוטלות במהלך קורס יש להגיש עד היום האחרון של הסמסטר בו נערך הקורס.

ב. עבודות סיום קורס יש להגיש תוך שלושה חודשים מהיום האחרון לסמסטר בו נערך הקורס, אלא אם כן קבע המורה תאריך מוקדם יותר.
במקרים חריגים ניתן לקבל אורכה של חודש לכל היותר, ואת באישור מראש ובכתב, של המורה.

4. הפסקת לימודים אקדמית

א. תלמיד שקיבל ציון סופי שלילי בקורס חובה, חזר על הקורס, וקבל ציון סופי שלילי גם בפעם השניה - יופסקו לימודיו בחוג.

ב. תלמיד שנכשל (קבל ציון סופי שלילי) ב- 3 קורסי חובה שונים במהלך לימודיו יופסקו לימודיו בחוג (כל הכישלונות נחשבים, כולל כישלונות בקורסים שהתלמיד חזר עליהם בהצלחה). הערה: מדובר על כשלון סופי בקורס, ולא על כשלון במועד א' שתוקן במועד ב'.

5. פטור על סמך קורס חופף

תלמיד דו-חוגי בחוג לפסיכולוגיה, אשר קיבל פטור מקורסי חובה על סמך קורסים חופפים בהיקף עד 10 ש"ס, אינו חייב בהשלמת שעות בחוג לפסיכולוגיה. תלמיד אשר קיבל פטור בהיקף העולה על 10 ש"ס חייב בהשלמת שעות בקורסי בחירה בחוג. תלמיד כזה חייב ללמוד בחוג מכסה של 60 ש"ס לפחות.

א. תלמידי המסלול הדו חוגי בפסיכולוגיה ובניהול ילמדו בחוג לפסיכולוגיה את הקורסים: סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'+ב', ניתוח שונות ויישומי מחשב. התלמידים יהיו פטורים מסטטיסטיקה לניהול בחוג לניהול ויהיו חייבים בקורס מבוא לסטטיסטיקה בחוג לניהול.

ב. תלמידים ששיימו את הקורס יסודות הפסיכולוגיה החברתית בחוג לסוציולוגיה פטורים מהקורס מבוא לפסיכולוגיה חברתית בחוג לפסיכולוגיה.

6. מועמדים בעלי תואר אקדמי קודם (חוג לאחד תואר)

תלמידים אלה, אשר במסגרת לימודיהם הקודמים לא למדו קורסים בתחום הפסיכולוגיה, תכנית לימודיהם תהיה התכנית הרגילה במסלול הדו-חוגי בחוג לפסיכולוגיה (70 ש"ס).

תלמידים אשר במסגרת לימודיהם הקודמים למדו קורסים בתחום הפסיכולוגיה, יוכלו לקבל פטור של עד 10 ש"ס מקורסי חובה בלבד על סמך לימודים אלה. עם סיום הלימודים תוענק תעודה מיוחדת, המקנה את הזכות להמשיך לימודים לתואר שני בחוג לפסיכולוגיה בכפוף לתנאי הקבלה.

לצורך אישור הפטור מקורסים, על המועמדים לפנות מיד עם קבלת הודעת ההתקבלות מהאוניברסיטה למזכירות החוג לפסיכולוגיה ולהמציא רשומת לימודים רשמית מלימודיהם הקודמים. הדרכה להליך אישור הפטור תינתן במזכירות החוג.

תלמידים אשר על-סמך לימודיהם הקודמים יקבלו פטור מקורסים בהיקף העולה על 10 ש"ס (לרבות אלה שסיימו לימודי תטיבה בפסיכולוגיה), יחויבו בתכנית השלמות בלבד ומעמדם ישונה למעמד של תלמידים ב"מעמד מיוחד". סיום תכנית ההשלמות אינה מזכה בתעודה או בתואר אקדמי, אך מקנה זכות להגיש מועמדות לתואר שני בפסיכולוגיה. בשיקולי הקבלה לתואר השני יובא בחשבון הציון הממוצע המשוקלל בתכנית ההשלמות.

7. שקלול ציון הגמר

א.	שקלול ציון הגמר במסלול הלימוד הדו-חוגי:	
	ממוצע משוקלל בקורסים	85%
	סמינריון אמפירי	15%
ב.	שקלול ציון במסלול הלימוד המורחב:	
	קורסי החוג	60%
	2 סמינרים	20% (10% כל סמינר)
	2 חטיבות	20%

מפתח חישוב ממוצע הקורסים

מסלול הלימוד הדו-חוגי

מבוא לפסיכולוגיה	2
סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'+ב'	6
יישומי מחשב למדה"ח	2
פסיכולוגיה פיזיולוגית א'+ב'	4
תורת האישיות א'+ב'	4
שיטות מחקר א'	4
פסיכולוגיה ניסויית	4
ניתוח שונות ויישומי מחשב	3
פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	2
פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן	2
פסיכולוגיה חברתית א'+ב'	4

4 מתוך 6 הקורסים:

פסיכולוגיה קוגניטיבית א'+ב'	
פסיכולוגיה של התפיסה א'+ב'	8
פסיכולוגיה של הלמידה א'+ב'	
מבחנים והערכה א'	2
פסיכופתולוגיה א'+ב'	6
גישות ושיטות בפסיכולוגיה	2
שני קורסי בחירה	4
סמינריון אמפירי	10.24

מסלול הלימוד המורחב

מפתח החישוב זהה למפתח בתכנית הדו-חוגית, עם השינויים הבאים:

פסיכולוגיה קוגניטיבית א'+ב'	4
תפיסה א'+ב'	4
למידה א'+ב'	4
6 ש"ס שיעורי בחירה נוספים	6
סמינריון אמפירי ראשון	8.5
סמינריון אמפירי שני	8.5

תכנית לימודים לתואר ראשון במסלול דו-חוגי בביולוגיה ובפסיכולוגיה עם דגש במדעי המוח

מטרה

התכנית מיועדת לקבוצה נבחרת של תלמידים בעלי עניין במדעי המוח. מטרת התכנית לספק לתלמידים הכשרה אקדמית בסיסית גם בפסיכולוגיה וגם במדעי העצב. בוגרי תכנית זו יוכלו להמשיך בלימודי תואר שני במסגרת החוג לפסיכולוגיה והפקולטות למדעי החיים ולרפואה.

קבלה

תלמידי התכנית ייבחרו מבין המועמדים שעומדים בתנאי הקבלה של החוג לפסיכולוגיה ושל הפקולטה למדעי החיים.

ניהול אדמיניסטרטיבי

רישום התלמידים ייערך על ידי מזכירות הסטודנטים של הפקולטה למדעי החיים תוך תיאום עם הפקולטה למדעי החברה. הרכז האקדמי יפתור בעיות שעלולות להתעורר במערכת הלימודים תוך תיאום עם הדקאנים ועם ועדות ההוראה של שתי הפקולטות.

מבנה תכנית הלימודים

התכנית מבוססת על תכנית לימודים דו-חוגית של מדעי החיים ופסיכולוגיה. נוספים לה מספר קורסים מיוחדים לצורך פיתוח הידע ושיטות המחקר במדעי המוח. לימודי שנה א' כוללים הרבה קורסים במקצועות יסוד. לימודי שנה ב' הופכים ליותר ספציפיים בנושאי מוח וספציפיות זו הולכת וגדלה בלימודי שנה ג'. עומס הלימודים הפרונטליים גדול מאוד בשנה א', יורד בשנה ב' וקטן אף יותר בשנה ג', שבה התלמידים אמורים להקדיש זמן רב יותר לעבודה עצמית הן במסגרת הסמינריון הכיתתי הניסיוני והן במסגרת סמינריוני המחקר בפסיכולוגיה.

תואר

התואר המוצע לתלמידי התכנית הוא בוגר אוניברסיטה (B.Sc.).
בתכנית לימודים דו-חוגית בביולוגיה ובפסיכולוגיה עם דגש במדעי המוח.
התעודה תיחתם על ידי הרקטור ושני דקאני הפקולטות הנוגעים בדבר.

מבנה תכנית הלימודים במסלול דו-חוגי בביולוגיה ובפסיכולוגיה
עם הדגש במדעי המוח

	פסיכולוגיה	מדעי החיים	קורסים נוספים
שנה א'	מבוא לפסיכולוגיה (4)	כימיה כללית (4)	
סמסטר א'	סטטיסטיקה (4) פסיכולוגיה פיזיולוגית (2) אישיות (2)	כימיה אורגנית (6) *פיסיקה א' (6) ** אבולוציה (5) מתמטיקה (6)	
סמסטר ב'	פסיכולוגיה פיזיולוגית (2) סטטיסטיקה (4) אישיות (2)	כימיה פיסיקלית (6) ביולוגיה של התא (4) מחשבים (3)	* פיסיקה ב' (6)
שנה ב'	שיטות מחקר (4)	ביוכימיה אנזימולוגיה ומטבוליזם (7)	אלגברה לינארית (4)
סמסטר א'	פסיכופתולוגיה התפתחותית של הילד (2) פסיכולוגיה חברתית (2) פסיכולוגיה קוגניטיבית - תפיסה-למידה (4) ניתוח שונות ויישומי מחשב (3)	מעבדה אחת מהמעבדות המוצעות (4) תהליכים תאיים (2 מתוך 3 קורסים) (8): אחד מהם חייב להיות פיזיולוגיה של בע"ח א' יצורים חיים (2 מתוך 3 קורסים) (8): קורס אחד חייב להיות פיזיולוגיה של בע"ח ב' אקולוגיה (4)	
סמסטר ב'	פסיכולוגיה נסויית (4) פסיכולוגיה חברתית (2) פסיכולוגיה קוגניטיבית-תפיסה-למידה (4)		נוירואנטומיה (רפואה) (2) מודלים מתמטיים בנוירוביולוגיה (4)
שנה ג'	מבחני הערכה (2) פסיכופתולוגיה (2) לימודי שדה (2) סמינריון מחקר (2)	מבוא בנוירואתולוגיה (3) קורס באנדוקרינולוגיה אחד מהשלושה הבאים (4-3): 1. בקרה הורמונלית של בע"ח (3) 2. אנדוקרינולוגיה (4) 3. נוירואנדוקרינולוגיה (4) תקשורת מולקולרית בין תאי עצב (4) עיבוד מידע במערכת העצבים המרכזית (4)	+ סמינריון (2) חישוביות עצבית (4)
סמסטר ב'	פסיכופתולוגיה (2) לימודי שדה (2) סמינריון מחקר (2)		+ סמינריון (2)
		קורסי בחירה מתוך רשימת קורסים מומלצת (4): פרקים בתקשורת כימית בעולם החי (3) נוירופיזיולוגיה של תנועה (2) ניתוח תנועה ודפוסי התנהגות של בע"ח א' ו-ב' התנהגות התנועה חוליתנים (2) זיכרון ולמידה (2) שפה ואבולוציה (4)	נוירופיזיולוגיה (רפואה) (5) לימודים קוגניטיביים של השפה (4) נוירופרמקולוגיה (רפואה) (5) נוירומודולציה של מעגלים עצביים לבקרת התנהגות
סה"כ ש"ס:	59	83+6	6+18
			160+12

* למי שאין בפיסיקה בגרות 5 יח"ל.
** ניתן לקחת בסמסטר א' של שנה ב'.
+ יאורגן ע"י רכז התכנית.

תכנית לימודים במתמטיקה ושתי חטיבות מורחבות
מבין: כלכלה, פסיכולוגיה ופילוסופיה (0379)

תאור התכנית ומטרותיה

תכנית הלימודים המוצעת מיועדת לתת לתלמידים בעלי סקרנות אינטלקטואלית, המעוניינים להרחיב את יריעת הלימודים לתואר ראשון לקראת לימודים גבוהים, מסגרת לימודים ייחודית ויוקרתית. התכנית תאפשר להם לרכוש תוך-כדי לימודי התואר הראשון, בסיס מוצק ורחב הן במתמטיקה והן בשני תחומים נוספים במדעי החברה והרוח. כוונת התכנית היא לחזק מגמות מחקריות מתחומים של מדעי החברה והרוח בהם יש לרקע המתמטי חשיבות מכרעת.

מבנה תכנית הלימודים[1]

מסגרת הלימודים היא התכנית הדו-חוגית (הקיימת) במתמטיקה עם חוג נוסף מפקולטה אחרת, כאשר במקום לימודים בחוג הנוסף, ילמד התלמיד שתי חטיבות מורחבות מתוך החוגים: כלכלה, פסיכולוגיה ופילוסופיה.

תכנית הלימודים כוללת 141 ש"ס, מהן:
א. במתמטיקה 77 ש"ס.
ב. בשתי החטיבות 32 ש"ס בכל חטיבה.

חטיבה בפסיכולוגיה - בהיקף 32 שעות

חובה

	שם הקורס	היקף בש"ס
שנה א'	מבוא לפסיכולוגיה	4
	פסיכולוגיה פיזיולוגית	4
	אישיות א'	2
שנה ב'	שיטות מחקר	2
	ניתוח שונות וניסוי מחשב	2
	פסיכולוגיה קוגניטיבית (חלק א' או ב')	2
	מבחנים והערכה א'	2
שנה ג'	פסיכולוגיה חברתית א'+ב'	4
	שיעורי בחירה	4
	סה"כ	32 ש"ס

[1] הטיפול בתלמידים הוא במזכירות תלמידי בית-הספר למדעי המתמטיקה. הרישום לקורסים בלימודי החטיבות יתבצע בחוגים הרלבנטיים.

החטיבה בפסיכולוגיה

תכנית הלימודים:

שנה א'

מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח (שו"ת, 4 ש"ס).

הקורס ניתן במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים ומחייב השתתפות ב-5 שעות ניסוי. תלמיד אשר לא ישלים את חובת שעות הניסוי עד תום הסמסטר בו הוא לומד את הקורס, לא יהיה זכאי לקבלת ציון בקורס (גם אם נבחן בו).

תנאי מעבר לשנה ב': ציון 60 ומעלה במבוא לפסיכולוגיה למדה"ח.

שנה ב'

התלמיד יבחר קורסים בהיקף של 12 ש"ס, מהם שני קורסים שנתיים (סה"כ 8 ש"ס) ושני קורסים סמסטריאליים (סה"כ 4 ש"ס).

שני הקורסים השנתיים (הניתנים בסמסטרים א' ו-ב') ייבחרו מתוך הארבעה האלה:
תורת האישיות (א'+ב')
פסיכולוגיה פיזיולוגית (א'+ב')
פסיכולוגיה חברתית (א'+ב')[1]
פסיכולוגיה התפתחותית של הילד
פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן[2]

שני הקורסים הסמסטריאליים ייבחרו מתוך רשימת שיעורי הבחירה.

שיעורי הבחירה המוצעים בתשס"א:
- יחסים בינאישיים בקבוצה
- התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת
- מבוא לפסיכואנליזה, הלא מודע, מיניות והעצמי האמיתי
- המדע בשירות האדם
- פסיכולוגית העצמי
- אמוציה וקוגניציה

קורסי שנה ב' ניתנים במסגרת התוג לפסיכולוגיה. מספר המקומות בכל קורס מוגבל. במקרים הדורשים ייעוץ מיוחד תפנה מזכירות הפקולטה את התלמידים הנוגעים בדבר ליועץ החטיבה בתוג לפסיכולוגיה.
תלמידי חטיבת העשרה יוכלו להירשם לקורסי בחירה בלבד, אם ייוותרו בהם מקומות פנויים.

---

[1] תלמידי התוג לסוציולוגיה אינם רשאים ללמוד קורס זה במסגרת החטיבה.
[2] דרישה מוקדמת: התפתחותית של הילד.

תיאור הקורסים

מבוא לפסיכולוגיה
הקורס מהווה מבוא לתחומי הפסיכולוגיה השונים, וכולל התמקדות על מושגי היסוד, הגישות התאורטיות והמחקריות הרווחות בפסיכולוגיה, ותאור עקרוני של כלי המחקר.

סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'
סטטיסטיקה ומחקר בפסיכולוגיה, קומבינטוריקה והסתברות, התפלגות הבינום ובדיקת השערות, מצבי מרכז ופיזור, טבלאות גרפים ומדדי קשר (מתאמים).

סטטיסטיקה לפסיכולוגים ב'
התפלגות הדגימה ובדיקת השערות, מבחני z, מבחני t, מבחן F, מובהקות מתאמים, רגרסיה וניבוי, מתאם חלקי ומרובה, מבחנים לא פרמטרים.

פסיכולוגיה פיזיולוגית - א'
הקורס עוסק ביסודות העצביים והביו-כימיים להתנהגות בני אדם ובעלי חיים אחרים, ייסקרו: הולכה עצבית והעברה סינפטית, נוירואנטומיה בסיסית, שיטות מחקר בפסיכוביולוגיה ותהליכים פסיכופיזיולוגיים של מוטיבציה, תחושה.

פסיכולוגיה פיזיולוגית - ב'
הקורס מיועד לדון בבסיס הביולוגי של התנהגויות כגון עוררות ושינה ופעילות מינית, אספקטים של למידה כגון תיזוק, רכישה של אינפורמציה וזיכרון, סיגנון קוגניטיבי, הפרעות בתחום הפסיכופתולוגיה והשפעת לחץ ומצבי נפש על מערכות פיזיולוגיות, כגון: המערכת החיסונית ותחושת כאב. מערכות מערכת עצבים מרכזית בהתנהגויות אלו תידון ברמה אנטומית, פיזיולוגית, ביוכימית ופרמקולוגית.

תורת האישיות - א'
הקורס דן בתאוריות השונות של האישיות ומדגיש את ההיבטים ההשוואתיים בין הגישות השונות, התאוריות הנלמדות הן של פרויד, יונג, אריקסון וסליבן.

תורת האישיות ב'
קורס זה הוא המשך ישיר של הקורס תאוריות אישיות א', התאוריות הנלמדות בחלק זה של הקורס הן: רוג'רס, מסלאו; קלי, אדלר, אולפורט, סקינר ובנדורה.

שיטות מחקר - א'
הקורס מיועד להציג ללומד מושגי יסוד במתודולוגיה של מחקר ובתכנון מחקרים. הסמסטר הראשון כולל מבוא קצר לפילוסופיה של המדעים ודיון מפורט בבדיקת השערות ותאוריות, דגימה, מדידה ותכנון מחקרים ניסויים וכעין-ניסויים. לקורס מלוות תרגיל המתרכז בסמסטר זה בתכנון ניסוי, בלימוד כתיבה של מאמרים ובפיתוח והעברת שאלון. במסגרת התרגיל ייערך שיעור בספרייה ללימוד שימוש במאגרי מידע ממוחשב.

פסיכולוגיה ניסויית
הקורס מוקדש למודלים של עיבוד נתונים ולתהליך הסקת המסקנות על סמך ניתוחים סטטיסטיים. התרגיל בסמסטר זה עוסק בביקורת מאמרים, ביישום של מערכי מחקר ובפיתוח הצעת מחקר עצמאית.

ניתוח שונות ויישומי מחשב
הקורס יעסוק במודלים לניתוח מערכי מחקר ניסויים, בהם החוקר מתפעל מספר משתנים. ההבחנה בין מערכי מחקר עם משתנים בין-נבדקים לעומת משתנים תוך-נבדקיים תוביל לבניית מודלים תאורטיים שונים. בתרגיל יושם דגש על ניתוח מערכי המחקר בעזרת תוכנות סטטיסטיות.

פסיכולוגיה חברתית - א'
שיעור זה יציג את הגישות והתאוריות העיקריות בתחום הפסיכולוגיה החברתית וכן את המחקרים שהתפתחו במסגרת גישות אלה. בסמסטר א' יסקרו שיטות המחקר והבעיות הנלוות. לאחר מכן ייסקר התחום של תהליכים תוך אישיים כולל יחוס, האני, עמדות ותפיסה בין אישית.

פסיכולוגיה חברתית - ב'
סמסטר זה מהווה המשך לסמסטר א' ויכסה את תחום התהליכים הבין אישיים והקבוצתיים כולל מתן עזרה, תוקפנות, מנהיגות, ותחרות בשתוף פעולה.

פסיכולוגיה התפתחותית של הילד
תאוריות מרכזיות בפסיכולוגיה התפתחותית עם דגש על הגישה הקונסטרוקטיביסטית של פיאזיה, וגישות עיבוד מידע להתפתחות קוגניטיבית.

פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן
הקורס יתמקד בהמשך תהליכי ההתפתחות לאחר גיל ההתבגרות. לאור גישת הפסיכולוגיה ההתפתחותית של טווח החיים. ייסקרו בקורס התאוריות והתהליכים הביולוגיים האישיים, הבין אישיים, המשפחתיים הקוגניטיביים הפסיכו-חברתיים והפסיכופתולוגיים - כפי שהם משתקפים בשלבים שונים בחיי המבוגר והזקן. הקורס ילווה בעבודות תרגיל.

פסיכולוגיה קוגניטיבית א'
הקורס עוסק בתאוריות יסודיות, שיטות מחקר וממצאים בסיסיים בתחומי תהליך מידע, מובן ומשמעות דימויים ודימיון, אחסון ושליפה מהזיכרון ושפה.

פסיכולוגיה קוגניטיבית ב'
הקורס עוסק בתאוריות יסודיות, שיטות מחקר או ממצאים בסיסיים בתחומי אסוציאציות, שיפוטים, יצירת מושגים, חשיבה, פתרון בעיות יצירתיות, והשפעת הקוגניציה בתחומי התנהגות ואישיות שונים.

תפיסה א'
בשיעור יידונו תהליכי עיבוד אינפורמציה בתפיסה. הסטודנטים יידרשו לעמוד במבחן הכולל את החומר המוצג בשיעור בתוספת חומר קריאה.

תפיסה ב'
הקורס יעסוק בשני התחומים המרכזיים הבאים:
א. תפיסה כארגון מרחבי ב. תפיסה כארגון קוגניטיבי. בתחום הראשון יידונו הנושאים הבאים: סכמות של תפיסה, מבנה וארגון תפיסתי, תפיסה מרחבית, התפתחות תפיסתית, אשליות חזותיות ותפיסת צורות. בתחום השני יידונו הנושאים הבאים: מערכת עיבוד המידע, השפעות תפיסה מאוחרות, דימויים חזותיים ותהליכי קשב.

למידה א'
הקורס סוקר עקרונות ותאוריות למידה בסיסיים המתייחסים למחקר עם חיות ועם בני אדם. הוא יתמקד בהתניה אופרנטית בסיסית.

למידה ב'
יסקור בהמשך התניה קלאסית והתניה אופרנטית מורכבת.

פסיכופתולוגיה א'
מבוא לפסיכולוגיה אבנורמלית על כל היבטיה - סקר הסטורי, מושגי ההפרעה הנפשית, דיאגנוזה ומגבלותיה, אטיולוגיה של מחלות ותופעות נפשיות, עקרונות טיפול.

פסיכופתולוגיה ב'
בשיעור ייסקרו היבטים תאורטיים ואמפיריים של מספר הפרעות נפשיות. כמו כן יובאו ניתוחי מקרים ויוצגו סרטים הקשורים בהפרעות אלו.

מבחנים והערכה א'
הקורס עוסק במושגים ובתאוריה בסיסיים של מדידה ומבחנים פסיכולוגיים הדגש בקורס הוא על השימוש במבחנים בהערכת היכולת השיכלית.

מבחנים והערכה ב'
הקורס עוסק במדידה ובמבחנים פסיכולוגיים המתייחסים לתכונות אישיות ולאפיונים פסיכולוגיים שונים של הפרט, כהערכה ואבחון אישיותיים.

גישות ושיטות
הקורס יעסוק בסקירה הסטורית של הרעיונות שהביאו לפיתוחה של הפסיכולוגיה המדעית המודרנית. אחרי עיון בשאלות של "הפילוסופיה של מדע" בפסיכולוגיה, ובהשלכות של גישות פילוסופיות מהעת העתיקה לפסיכולוגיה המודרנית יתמקד הקורס בכיוונים הבאים: (א) מקורות המחקר הפסיכופיזיולוגי (ב) מקורות הפסיכולוגיה הניסויית ו-(ג) מקורות הגישות הדינמיות. בקורס יושם דגש על חשיבתם של חוקרים והוגים מרכזיים (כמו ג'יימס וונדט) וזאת בהתייחס לשאלות המדעיות העכשוויות בפסיכולוגיה.

סמינריונים אמפיריים

הגדלת אזעקות שווא במבחני זיכרון
אזעקות שווא (false alarms) מבטאות סוג מעניין של טעויות במבחני זיכרון. בקורס נסקור מערכי מחקר המניבים אזעקות שווא בכמויות גדולות. ננסה להבין בעזרת מערכים אלו כיצד ניתן להכשיל את ה"זיכרון".

גבריות ונשיות ואנדרוגניות פסיכולוגית והשפעתם על התנהגות ילדים ומבוגרים
במסגרת הקורס נדון בתאוריות המרכזיות להתפתחות זהות מינית. כן נעסוק במחקרים העוסקים בקשר בין אורינטציה תפקידי מין וסכמטיות מינית לבין הסבות ושירותים הקשורים למין.

התפתחות מוסרית
ייסקרו תאוריות ההתפתחות המוסרית העיקריות (פרויד, פיאז'ה, קולברג, למידה, חברתית, יחוס) וכן תחומי המחקר הרלבנטיים (דחית סיפוק, עמידה בפיתוי, סוציאליזציה).

אמהות – בנות והקשר ביניהן
הסמינר יחקור את הקשר שבין אמהות ובנות מתבגרות תוך דגש על המסר החברתי/פסיכולוגי שמועבר מהאם לבנותיהן לגבי תפקידיהן החברתיים, וההשפעה על דרכי הקומוניקציה שלהן. כמו כן תהיה התייחסות להבדלים בין תרבותיים בנושא זה.

שינה, התפתחות ופסיכופתולוגיה בילדים
השינה היא ברומטר רגיש ביותר למצבו הבריאותי והרגשי של הילד. חסך שינה והפרעות שינה השכיחות בילדות עלולים להשפיע בצורה משמעותית על תפקודו הקוגניטיבי והרגשי של הילד. הסמינר יתמקד במחקר בתחום של השינה בילדים והקשר בין השינה, התפתחות הילד, ויסות רגשי, בעיות התנהגות ופסיכופתולוגיה בילדים.

תושיה נלמדת ופתיחות להתנסויות
המושג "תושיה נלמדת" מתייחס לאוצר ההתנהגויות של שליטה עצמית שאדם רכש ולמד במשך שנות חייו והמאפשרים לו להתמודד עם מצבי לחץ פנימיים וחיצוניים. עד כה נחקרו בעיקר שליטה עצמית מתקנת ומשפרת המתמקדות בתהליכים שבעזרתם משנה הפרט בכוחות עצמו התנהגויות, מחשבות, ואמוציות אשר מפריעות לו בתפקודיו היום-יומיים. בסמינר זה נכלול גם מחקרים על שליטה עצמית חוויתית המאפשרת לאדם להפתח להתנסויות חדשות. התנסויות אלה מחייבות לעיתים ויתור מודע על שליטה עצמית והחשפות למצבים עמומים. מה מאפיין אנשים המוכנים להתנסות בחוויות חדשות? האם נדרשים לשם כך מיומנויות ספציפיות או צורת חשיבה מיוחדת?

סוגיות בהתפתחות קוגניטיבית
בסמינריון נבחן כיצד מתפתחות אצל ילדים בגיל הרך ההבנה של מצבו המנטלי ומצבו האמוציונלי של האחר.

חשיבה יומיומית
כדי להתמצא בעולם בו אנו חיים, בני אדם חייבים ליצור השערות לגבי המציאות (ולגבי עצמם) ולבחון השערות אלו. הקורס יעסוק באסטרטגיות של בדיקת השערות יומיומיות. בין הנושאים: שימוש באישוש ובהפרכה, חשיבה הסתברותית, עשיית השוואות חברתיות. הזווית היא פסיכולוגית-חברתית-קוגניטיבית.

מודלים של סכיזופרניה בבעלי-חיים
הסמינר יעסוק בהיבטיו ההתנהגותיים, הפרמקולוגיים והנאורוכימיים של מודל הדופמין של סכיזופרניה. יושם דגש על הפרעות בתהליכי למידה וקוגניציה של בעלי חיים תחת הסם, אמפטמין והשוואה בין המודל בבעלי חיים והסינדרום הקליני. כמו כן ייסקרו השפעות של תרופות אנטי-פסיכוטיות במודל בבעלי-חיים ובקליניקה.

התמודדות הורים ומורים עם אלימות ילדים
הקורס יעסוק בהתפתחות ובטיפול של אלימות ילדים במשפחה ובביה"ס. דגש מיוחד יושם בגורמים התורמים לחולשה הורית ומורית וכיצד חולשה זו מחריפה את בעיות האלימות. העבודה הסמינריונית של התלמידים תעסוק בחולשה ההורית או בחולשה המורית או בקשר בין השניים.

הקשר בין הבעות פנים וזיהוי פנים
אחד התהליכים הבסיסיים ביותר שאנו מבצעים הינו זיהוי פנים. תהליך זה מורכב ביותר, בין היתר, בגלל השוני הגדול במראה של הפרצוף בהצגות השונות שלו (תאורה שונה, זווית שונה, הבעה שונה). לדוגמא, פרצוף יכול להופיע כשמח, עצוב, מופתע וכו'. בסמינר נחקור את הקשר בין תהליכי זיהוי פנים לבין תהליכי זיהוי הבעות פנים.

מח, התנהגות, והמערכת החיסונית: השפעות לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן
הסמינר יסקור את העדויות לקשר שבין המח והמערכת החיסונית, המנגנונים הפיזיולוגיים, וההשפעות הפסיכולוגיות על קשר זה ועל פגיעות למחלות. הסמינר יבלול בנוסף מבוא למערכת החיסונית וטכניקות מעבדה לרישום וחקר מדדים חיסוניים.

פסיכולוגיה חברתית של קונפליקטים ופיוס בין קבוצות בראי פרספקטיבת הזהות החברתית
הסמינר יעסוק בפסיכולוגיה חברתית של קונפליקטים בין קבוצות. המוקד התאורטי יהיה פרספקטיבת הזהות החברתית על היבטיה השונים. הסמינר ידגיש עיון ומחקר אודות תהליכים של פיוס בין צדדים יריבים. בין אלה ייבחן מקומם של תהליכים כמו: התנצלות, אמפטיה לסבל היריב, סליחה, ותחושת קרבן, על תהליכי פיוס בין צדדים יריבים. התלמידים יתבקשו להתעמק בנושא אותו יבחרו, להגיש הצעת מחקר.

התנהגות מרחבית
חלק גדול מחיינו מוקדש להתנהגות מרחבית בעולם הפיזי שמסביבנו. על פי הגישה האורתודוקסית, אנו מתנסים במרחב בעזרת חושים ותנועה ואם ההתנסות משמעותית מספיק היא מביאה ללמידה שמתבטאת בבניית מפות מנטליות של המרחב. המפות המנטליות נבנות בהיפוקמפוס וככל הנראה בקורטקס וכוללות ייצוגים של אובייקטים בולטים בשטח כמו גם ייצוג הוליסטי של המרחב. תוספות חדשניות לגישה האורתודוקסית מדגישות את האפשרות שהיחסים הסיבתיים בין העולם הפיזי הנתפס והמפות המנטליות יכולים ללכת בשני הכיוונים: בעזרת מפות מנטליות ניתן לארגן מחדש של המרחב הפיסי.
בסמינר ניתן יהיה לבחור בין מחקר עם נבדקים אנושיים או בעלי חיים. המטרה היא אחת, לחקור איך התנהגות מרחבית משנה את המרחב.

השפעות ארוכות טווח על השואה - משתנים התפתחותיים, אישיותיים ובריאותיים
הקורס יעסוק בהשפעות ארוכות טווח של השואה ושינויים בגיל המבוגר והמידה שבה הם משפיעים על תפיסות בריאות, חולי ותהליכי הזדקנות.

קשב חזותי
הסמינר יעסוק בתאוריות ובממצאים עכשווים בתחום הקשב החזותי.

<u>קורסי בחירה ב.א.</u>

ספרות בעיני הפסיכותרפיסט
הקורס יעסוק ביצירות ספרות קלאסיות (שייקספיר, פרוסט, יורסנר ועוד) ותרומתם לפסיכותדפיסט. בשונה מניתוחי ספרות פסיכולוגיים נפוצים אין הכוונה לעסוק בפרוש פסיכולוגי של היצירות הנידונות אלא בהעשרת הידע הפסיכולוגי על ידן.

יחסים בין אישיים בקבוצה
קורס ביחסים אישיים בקבוצה יועבר בצורת מעבדה התנסותית שבה המשתתפים ילמדו על תהליכים של תקשורת ושל השפעה קבוצתית, תוך כדי הגברת המודעות לעצמם וחידוד רגישותם לשני.

התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת
בשיעור יוצגו גישות תאורטיות שונות וממצאים אמפיריים הנוגעים להתפתחות החשיבה, הילדות המוקדמת, ובמיוחד בתקופת טרום בית הספר.

גורמים קוגניטיביים בהתנהגות צרכנית
השיעור יעסוק בישומי הפסיכולוגיה הקוגניטיבית לתחומי התנהגות צרכנית.

התפתחות ייצוגים מנטליים בגיל הרך
נדון בגישות שונות להתפתחות ייצוגים מנטליים והקשר בין התפתחות ייצוגים לפתרון בעיות.

מוח והתנהגות
הקורס מתמקד בחקר המוח ומיועד לתלמידים בעלי ידע מוקדם בתחום. הקורס יעסוק בהבנת הבסיס העצבי של ההתנהגות, החל במערכת המוטורית וכלה במערכות שאחראיות על דחפים, מוטיבציה ורגשות.
תנאי הכרחי לרישום לקורס לימודי פיזיולוגית א'+ב' או קורסים מקבילים.

הפסיכולוגיה הקלינית אל מול מבקריה
הקורס יעסוק בבקורות העיקריות כלפי העשייה והחשיבה הקלינית ובאפשרויות העומדות בפני הפסיכולוגיה הקלינית להתמודד עם ביקורות אלו, הן על ידי הגנה על דרכיה והן על ידי שנויים. נושאי הבקורת העיקריים שיידונו: (א) בעיות בכלים הפסיכודיאגנוסטיים (ב) הנוקים של הפסיכותרפיה (ג) השפעות שליליות של עמדות הפסיכולוגיה הקלינית על הציבור (ד) שיטות ההגנה העצמית, הבעייתיות של הפסיכולוגיה הקלינית.

מבוא לפסיכואנליזה: הלא מודע, מיניות והעצמי האמיתי, פילוסופיה ופסיכולוגיה
הפסיכואנליזה הייתה אחת הגישות המשפיעות ביותר להבנה עצמית בתרבות המערבית במאה העשרים. הקורס ידון בכמה מהתאוריות הבסיסיות: פרויד (מיניות והלא-מודע), יונג (אינדיבידואציה והתפתחות רוחנית) ויניקוט (החיפוש אחרי העצמי האמיתי) ולאקאן (אקסיסטנציאליזם וסטרוקטורליזם). הדגש יושם על ותפיסתם את הטבע האנושי והשלכותיהם הטיפוליות.

התפתחות קוגניטיבית
בקורס נעבור על גישות עיקריות להתפתחות קוגניטיבית. סטרוקטורליזם, נייביזם, עיבוד מידע והגישה הסוציו-הסטוריות. כמו כן, נעסוק בנושאים הוראתיים הנובעים מגישות אלו.

המדע בשירות האדם
בקורס יידונו יחסי הגומלין בין המוסדות האקדמיים במערב לבין החברה שמאפשרת את קיומם של מוסדות כאלה. לקורס שני חלקים: הראשון מתמקד על מדעי הטבע (בעיקר מדעי החיים) ובוחן, דרך מספר מקרים בולטים, את האופן בו פעלו ופועלות תאוריות מדעיות בשירותן של אידיאולוגיות, את האינטרסים החברתיים המכוונים את המחקר, והמוטיבציות אשר לפיהם פועלים אנשי מדע, את השירות שנותן המדע לשליטים, ועוד שאלות העולות כאשר מביטים על המחקר המדעי בהקשרו החברתי הרחב יותר. התיזה המרכזית הנידונה היא הדטרמיניזם הביולוגי, הנבחן דרך הפרנולוגיה, האוי.קיו; הסוציוביולוגיה, האוגניקה, ופרוייקט הגנום האנושי. חלקו השני של הקורס עוסק באקדמיזציה של שאלות פוליטיות, אשר תיבדק דרך דיון בנושאים הנוגעים בהיסטוריה יהודית וציונית במדעי-הניהול, בניסויים פסיכולוגיים שנערכו בסוכנות הביון המרכזית בארה"ב ועוד. בסוף הקורס יידרשו הסטודנטים לכתוב בחינה.

התמודדות עם לחצים
הקורס יתמקד בהכרת מושג הלחץ הנפשי, מקורותיו ודרכי ההתמודדות עמו. ידונו גישות תאורטיות שונות לטיפול בלחצים ויודגמו שיטות טיפול המושתתות על גישות אלה.

פסיכולוגית העצמי
השיעור יסקור חומר עיוני ומחקרי על האופן בו היחיד מחפש ומעבד אינפורמציה על עצמו. השיעור ידגיש תאוריות עקביות, דיוק, והאדרה עצמית.

אמוציה וקוגניציה
השיעור יסקור חומר עיוני ומחקרי על הקשרים ההדדיים בין אמוציה וקוגניציה. יושם דגש על אמוציה כאינפורמציה, אמוציה במטרה, ואמוציה כמשאב.

נורמאליות וחופש אישי: מיגדר ומיניות
מבקרים של מקצועות בריאות הנפש טענו לאורך שנים שמושגי נורמאליות מצמצמים את החופש האישי. השיח סביב מיגדר (gender) ומיניות בשנים האחרונות מנסה ליצור תאוריות וגישות פסיכותראפויטיות שיותר שמות דגש על מציאת הקול האישי, משתתפי הקורס יתבקשו לתת רפרטים.

סוגיות נבחרות בפסיכואנליזה
הקורס יסקור מספר נושאים בהתפתחותו התאורטית של פרויד על פני חמישים שנות עבודתו, ויתעכב על כמה תורות של אנשים שבאו אחריו, כמו מלאני קליין, זיאק לאקאן, תומס אוגדן ואידוין הופמן.

שיפוט וקבלת החלטות
כדי לקבל החלטות בני אדם צריכים לגבש תמונה אודות המציאות ("*מה ישי*") וכמו כן להבין את רצונותיהם והעדפותיהם ("*מה אני רוצה*") *ואת מערכות הסיכויים להתממשות* רצונות אלו. קיימות מערכות נורמטיביות המתארות כיצד יש לקבל החלטות באופן רציונלי. עם זאת, בני האדם סוטים באופן משמעותי מתכתיבי רציונליות. הקורס יעסוק במחקר הפסיכולוגי-חברתי והקוגניטיבי העוסק בבעיות אלו.

מבוא לפסיכולוגיה של הבריאות
הקורס יתאר את הרקע להתפתחות הפסיכולוגיה של הבריאות המעוגנת במודל הביו-פסיכו-חברתי של הרפואה. יוצגו היבטים שונים לקשרים גוף-נפש, מצבי לחץ, כאב, רפואה התנהגותית, אישיות ובריאות, קוגניציות מחלה ובריאות.

פסיכולוגיה, שפה ומוח
הקורס יציג את השאלות הבסיסיות בהן עוסקים מדעי הלשון: מבנה השפה, הקשר בין מבנים דקדוקיים ויכולת קוגניטיבית, כיצד נרכשת שפה, ומה הקשר בין היכולת הלשונית האנושית וזרקמת המוח בה היא מיוצגת. דגש מיוחד יושם על התחביר - ייצוגו, רכישתו ועיבודו במוח.

תואר שני

ראש המגמה הקלינית - ד"ר דב שמוטקין
ראש המגמה הקלינית של הילד - ד"ר אבי שדה
ראש המגמה הייעוצית - פרופ' אלחנן מאיר/ד"ר שושי שילה[1]
ראש המגמה החברתית – פרופ' רחל קרניול
ראש המגמה הקוגניטיבית - ד"ר תמר צלניקר
ראש המגמה הפסיכוביולוגית - פרופ' שמגר בן-אליהו

מטרות הלימודים

א. להקנות לתלמיד התמחות בתחום אחד של המקצוע (שייקרא להלן "מגמה").
ב. להעמיק את הידע הכללי של התלמיד בתחומי הפסיכולוגיה החשובים. השילוב בין התמחות ובין הקניית ידע כללי ברמה מתקדמת מתבטא בתכנית הלימודים של לימודי התואר השני בכך שבכל מגמה מוצעים לתלמיד שיעורי חובה, שיעורי בחירה, ועבודת שדה מעשית בתחום ההתמחות של המגמה.

המגמות המוצעות

א. פסיכולוגיה קלינית
ב. פסיכולוגיה קלינית של הילד
ג. פסיכולוגיה חברתית
ד. פסיכולוגיה קוגניטיבית
ה. פסיכוביולוגית

תנאי קבלה

רשאים להירשם מועמדים, שסיימו את לימודיהם לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה" בפסיכולוגיה כדלהלן: למגמות הקלינית וקלינית ילד בציון 90 לפחות, למגמות הקוגניטיבית והחברתית בציון 85 לפחות, והפסיכוביולוגית בציון 80 לפחות.
מספר המתקבלים מצומצם. הקבלה מותנית הן בחישגים בלימודים והן בהתאמת המועמד ללימודי התואר השני בפסיכולוגיה שתיקבע על סמך ראיון אישי או מרכז הערכה, במגמות הקליניות, ומבחן המיון. הזימון לראיון אישי הוא עפ"י שיקולי כל מגמה, בהתאם לנתוני המועמד.

---

[1] החל משנה"ל תשס"א לא יתקבלו תלמידים למגמה הייעוצית.

תנאי להגשת מועמדות

אחד מתנאי הקבלה למ.א. הוא מעבר מבחן מיון ארצי בפסיכולוגיה – מבחן מתאם הנערך שיערך ע"י המרכז הארצי לבחינות. (טלפון: 02-6759555).

מועמדים בעלי תואר אקדמי בתחומים אחרים, המעוניינים ללמוד לתואר השני בפסיכולוגיה חייבים, כתנאי מוקדם, להשלים לימודים מתכנית התואר הראשון בחוג לפסיכולוגיה. על מועמדים אלה להירשם ללימודי התואר הראשון וקבלתם תישקל עפ"י דרישות הקבלה הרגילות לתואר הראשון בפסיכולוגיה (כולל הבחינה הפסיכומטרית).
מתקבלים, אשר במסגרת לימודיהם הקודמים לא למדו קורסים מתחום הפסיכולוגיה, ילמדו בתכנית הנקראת "חוג לאחר תואר". היקף לימודים אלה שווה להיקף הנדרש מתלמיד המסלול הדו-חוגי בחוג לפסיכולוגיה, דהיינו 70 ש"ס. בסיום לימודים אלה ניתנת תעודה שוות-ערך מבחינה אקדמית לתואר ב"א. **במסלול זה ניתן לקבל פטור מקורסי חובה בלבד של עד 10 ש"ס.**

מתקבלים, אשר למדו קורסים בפסיכולוגיה, במסגרת לימודיהם הקודמים, לרבות אלה שסיימו לימודי חטיבה בפסיכולוגיה, ילמדו בתכנית ההשלמות. מתקבלים אלה מתבקשים לפנות, לאחר קבלת ההודעה על ההתקבלות, ליועץ החוג ולהמציא אישור המפרט את לימודיהם הקודמים. היועץ יקבע לכל תלמיד את הרכב תכנית ההשלמות והיקפה.
סיום תכנית השלמות אינו מזכה בתעודה או בתואר אקדמי, אך מקנה זכות להגשת מועמדות לתואר שני. סיום תכנית ההשלמות אינו מבטיח קבלה אוטומטית. בשיקולי הקבלה לתואר השני יובא בחשבון הציון המשוקלל בלימודי ההשלמה בחוג לפסיכולוגיה.

קבלת תלמידים בעלי תואר אקדמי בתחומים אחרים למגמות המחקריות

במקרים מיוחדים ועל פי החלטה מיוחדת של ראש המגמה הרלוונטית, יתאפשר למי שאינו בעל ב.א. בפסיכולוגיה, להתקבל ללימודי מ.א. במגמות החברתית, הקוגניטיבית או הפסיכוביולוגית במעמד "על תנאי". למגמות החברתית והקוגניטיבית רשאי להגיש מועמדות בעל תואר ראשון במוסד מוכר להשכלה גבוהה בציון "טוב מאוד" (85) לפחות, למגמה הפסיכוביולוגית בציון גמר "טוב" (80) לפחות. מועמד כזה יחויב בקורסי השלמה מתכנית התואר הראשון (פירוט להלן). **התנאי לקבלתו כתלמיד מן המניין לתואר שני**: (1) הוא סיום כל אחד מקורסי ההשלמות בציון המשייך אותו לאחוזון 75 ומעלה בין הנבחנים באותו קורס.
(2) מעבר מבחן מיון ארצי בפסיכולוגיה שיערך ע"י המרכז הארצי לבחינות (יש לגשת לבחינה לקראת סיום קורסי ההשלמה). קורסי ההשלמה אינם נכללים במניין השעות לתואר שני ואינם משתקללים בציון הגמר.

קורסי ההשלמה הם:

תובה
א. סטטיסטיקה לפסיכולוגים
ב. שיטות מחקר/פסיכולוגיה ניסויית/ניתוח שונות/יישומי מחשב
ג. סמינר אמפירי

בחירה - 3 מתוך הקורסים שלהלן עפ"י קביעת ראש המגמה:
פסיכולוגיה פיזיולוגית, תפיסה, פסיכולוגיה קוגניטיבית, למידה, פסיכולוגיה התפתחותית, אישיות, פסיכולוגיה חברתית, פסיכופתולוגיה ומבוא לפסיכולוגיה.

התלמיד לא יעבור למעמד מן המניין בטרם יסיים את כל ההשלמות שהוטלו עליו. עם זאת על פי שיקול ראש המגמה יוכל התלמיד, באישור, לקחת קורסים מתכנית המ.א. במקביל לתקופת ההשלמות. במקרה זה יחתום התלמיד על הצהרה כי ידוע לו שהשתתפותו בשיעורי התואר השני היא על תנאי סיום תוכנות ההשלמה בכפוף לתנאי קבלתו.

עפ"י תקנון האוניברסיטה ניתן להיות במעמד על תנאי במשך שנה מתחילת הלימודים לכל היותר.
כל מגמה רשאית להתמיר בתנאי הקבלה מעבר למפורט בפסקה זו. יודגש שוב כי הקבלה לתואר שני ללא תואר ראשון בפסיכולוגיה הינה אך ורק במקרים מיוחדים ויוצאי דופן המצדיקים זאת.

חובות התלמיד בלימודי התואר השני

פירוט החובות:

1. קורסי חובה - א. קורסים מתודולוגיים וסטטיסטיים
   ב. קורסי חובה ע"פ המפורט בתכנית כל אחת מהמגמות
2. קורסי בחירה מתוך רשימת שיעורי בחירה להשלמת מכסת השעות הנדרשת
3. שתי עבודות סמינריוניות
4. עבודת גמר
5. בחינת גמר
6. עבודה מעשית[1]
7. עיבודים סטטיסטיים במחשב[1]

משך הלימודים

משך הלימודים לתואר שני הוא חמש שנים לכל היותר. בפרק זמן זה על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר. המשך הלימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת ההוראה. האישור יינתן רק במקרים חריגים לאחר קבלת המלצה מנומקת, ויותנה באישור של יו"ר ועדת ה-מ.א.. אישור הארכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף 6 ש"ס לפחות (החוג רשאי לחייב בהיקף גדול יותר).

לתשומת לב התלמידים: על התלמיד לשלם שכר לימוד עד הגשת הגרסה הסופית של עבודת הגמר, או סיום יתר החובות (לפי המאוחר יותר).

סיום חובות שמיעה

במגמות הקלינית, קלינית-ילד והייעוצית,[2] כל תלמיד חייב לסיים את חובות השמיעה - כמוגדר ע"י המגמה, כולל פרקטיקום - עד תום השנה השניה ללימודיו. תלמיד אשר לא יעמוד בדרישה זו במועד, לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו לתואר.

מילוי חובות קורס

כל הלימודים ניתנים במסגרת שיעורים ותרגילים. סיום קורס כרוך במילוי חובות שוטפים, כגון: הכנת עבודות לשיעור ו/או התרגיל המצורף לו, השתתפות בבחינה אם היא נדרשת וכו'. על כל שיעור, מכל סוג, מקבל התלמיד ציון (לא יוכר ציון "עבר" או "השתתף" אלא באישור מיוחד של כל מגמה שניתן מראש).
תלמיד אשר לא ימלא את חובות הקורס במועד, ידווח לו ציון 250 שמשמעותו "לא מילא חובות קורס". ציון זה אינו ניתן לביטול.

---

[1] לא משוקלל בציון הגמר.
[2] החל משנה"ל תשס"א לא יתקבלו תלמידים למגמה הייעוצית.

נהלי הגשת עבודות בקורסים:

א. עבודות המוטלות במהלך הקורס יש להגיש עד היום האחרון של הסמסטר בו נערך הקורס.
ב. עבודות סיום קורס יש להגיש תוך שלושה חודשים מהיום האחרון לסמסטר, אלא אם קבע המורה תאריך מוקדם יותר.
הארכה של חודש ימים לכל היותר תינתן רק באישור מראש ובכתב ע"י המרצה.
ג. הגשת עבודות סמינריוניות - ראה בהמשך.

בחינות

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שירות מלואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור יוצ"ד ועדת תואר שני (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).

עבודות סמינריוניות

כל תלמיד חייב להגיש שתי עבודות סמינריוניות נוסף על דרישות ההשתתפות בקורסים. עבודה אחת לפחות חייבת להיות אמפירית. העבודות הסמינריוניות חייבות להיות מונשות בעבודה אישית שאינה חופפת כל עבודה אחרת של התלמיד ואינה חלק ממנה.
תלמיד אשר סיכם עם מרצה על הכנת עבודה סמינריונית בהנחייתו, יודיע על כך למזכירות בכתב בתחילת המרצה עם תחילת ההתקשרות.
ניתן להגיש את שתי העבודות הסמינריוניות למרצה אחד, או עבודה סמינריונית אחת ועבודת הגמר למרצה אחד. אין להגיש שתי עבודות סמינריוניות ועבודת גמר לאותו מרצה.
הגשת העבודות הסמינריוניות מהווה אחד התנאים לרישום לבחינות הגמר לתואר שני. ראה סעיף בחינות גמר - בהמשך.

סדנאות מחקר

בנוסף לעבודות הסמינריוניות, רשאית כל מגמה לחייב השתתפות בסדנת מחקר כחלק משיעורי החובה. מטרת סדנת המחקר היא לאפשר לתלמיד אימון במחקר, בהדרכה ובשיתוף של מרצה החוקר באותו תחום מלבד הקניית ידע מחקרי והכרת תחום מסוים.

עבודת גמר (תזת מ.א.)

עבודת הגמר צריכה להיות עבודת מחקר אמפירית שהתלמיד מבצע בפיקוח ובהדרכה. המטרה היא לפתח את יכולתו של התלמיד לנהל מחקר, משלב התכנון ועד לדיונת הסופי. את האישור הסופי לנושא ולתכנית יכול התלמיד לקבל החל מתום שנת לימודיו הראשונה לתואר שני.
תלמיד חייב להגיש הצעת תזה על גבי טופס מיוחד הנמצא במזכירות הסטודנטים. עד תום השנה השלישית ללימודיו, ולקבל אישור להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו.
תלמיד המעוניין להתחיל בעבודת גמר, יבחר מדריך מקרב מורי החוג, יסכם עימו כללית את הנושא ויקבל את אישור ראש המגמה. התכנית טעונה אישור של המדריך וקורא שני המוסמכים לכך עפ"י תקנון הפקולטה.
ההדרכה והפיקוח על ביצוע העבודה יתנהלו על ידי המדריך, ובמידת הצורך יוועץ עם הקורא האחר. המדריך ינהל רישום של פגישותיו עם התלמיד החל בשלב האישור של העבודה.

התלמיד ימסור למדריך ולקורא השני טיוטה של עבודתו. בסמכותם לבקש תיקונים ושינויים בעבודה, אותם על התלמיד לבצע לפני הגשת הנוסח הסופי. על התלמיד להגיש את העבודה בהתאם לנדרש בתקנון בפקולטה.

בחינות הגמר

מתכונת בחינת הגמר שונה בכל אחת ממגמות המ.א.; פרטים ניתן לקבל במזכירות תלמידי מ.א.

עבודה מעשית

תלמיד תואר שני חייב בעבודה מעשית מודרכת בהתאם לתחום המגמה שלו. במגמות הקלינית, הקלינית של הילד והייעוצית,[1] עבודה זו צמודה לקורסים השונים ומתבצעת במתי חולים, במרפאות, במחלות לבריאות הנפש, בבתי-ספר, במכוני ייעוץ ו/או מיון עובדים ומועמדים. במגמות החברתית, הפסיכוביולוגית והקוגניטיבית יידרש מכל תלמיד לבצע מחקר במסגרת אחד השיעורים שבהם הוא משתתף בשנה א'. סיום חובות אלו בהצלחה הוא תנאי להמשך הלימודים.

שקלול ציון הגמר

להלן המשקל היחסי של מרכיבי ציון הגמר לתואר שני בכל אחת מהמגמות.

במגמה הפסיכוביולוגית:

ציוני קורסים	20%
ציוני סמינריונים	20%
ציון בחינת גמר	20%
ציון תזה	40%

במגמות: הקלינית של הילד, ייעוצית[1], קלינית וחברתית:

ציוני קורסים	40%
ציוני סמינריונים	20%
ציון תזה	40%

במגמה הקוגניטיבית:

שיעורי חובה	15%
שיעורי בחירה	15%
שיטות מחקר	5%
ציוני סמינרים	15%
בחינת גמר: הגנה על תזה	10%
ציון תזה	40%

[1] החל משנת"ל תשס"א לא יתקבלו תלמידים למגמה הייעוצית.

המגמה הקלינית

המטרה המרכזית של המגמה היא להכשיר פסיכולוג קליני בעל אתיקה מקצועית גבוהה אשר יהיה פתוח באופן בקורתי לגישות ולמגמות חדשות בפסיכולוגיה קלינית, ושיהיה מסוגל לתרגם את הידע שנרכש בפסיכולוגיה הכללית לטיפול ולהבנת האדם הסובל מהפרעות נפשיות. המגמה שוקדת על הקניית בסיס תאורטי זיישומי להבנת ההתנהגות האנושית ותהליכי שינוי. השאיפה היא להקנות ללומד כלים ומושגים מחקריים, גישות טיפוליות וטכניקות התזדמות לשינוי בפרט ובמערכות רחבות יותר.

תכנית הלימודים מתמקדת בארבעה תחומים מרכזיים: (1) תאוריה; (2) מחקר; (3) אבחון והערכה; (4) התערבויות פסיכותראפויטיות. בנוסף ללימודים העיוניים כוללת התכנית גם פרקטיקום קליני. *הפרקטיקום הקליני* מתקיים בבתי חולים פסיכיאטרים ובמרפאות בריאות הנפש במשך יומיים בשבוע. סיום הלימודים מותנה בעמידה בחובות *הקורסים, הפרקטיקום*, הסמינריונים ועבודת תזה. מורי המגמה מייצגים קשת רחבה של אסכולות טיפוליות ושל שטחי התעניינות מגוונים *בפסיכולוגיה קלינית*. קורסי החובה והבחירה המוצעים מכוונים להקנות לתלמידים ידע והבנה בסיסיים במגוון רחב של גישות טיפוליות לאוכלוסיות מבוגרים בטווחי גיל שונים עם בעיות פסיכולוגיות הנעות מקשיים בהתמודדות עם מצבי לחץ יומיומיים ועד לתופעות פסיכוטיות חריפות.

מכסת השעות במגמה הקלינית 68 ש"ס (50 ש"ס חובה ו-18 ש"ס בחירה).

המגמה הקלינית של הילד

תכנית הלימודים במגמה הקלינית של הילד מכוונת להכשרת פסיכולוגים להתמודדות עם צורכי הילד הנורמאלי, החריג והחולה, בתפיסה כוללנית של *עבודה טיפולית זמניעתית* במסגרות השונות שבהן מתפתח ומתפקד הילד: משפחה, מוסדות חינוך, קהילה וסוכנויות טיפול.

בנוסף להשתתפותו של התלמיד בקורסים, בשנה הראשונה ללימודיו יעבוד בשירות פסיכולוגי חינוכי, וישתתף בעבודה מעשית באוריינטציה טיפולית, חינוכית וקהילתית. בשנה השנייה יוקדשו יומיים לעבודה מעשית במסגרת מוסדות *ובתי"ח לבריאות הנפש*. כמו כן מציעה המגמה לתלמידיה אפשרות להשתתף בקורסים מתקדמים לטיפול.

ככל *השלכים* יש נסיון להדגיש בעיות בעלות רלוואנטיות מיוחדות לישראל ולעודד מחקר בסיסי ויישומי בתחום.

מכסת השעות במגמה הקלינית של הילד 68 ש"ס

המגמה החברתית

מטרת לימודי המגמה בפסיכולוגיה חברתית היא להרחיב ולהעמיק את הידע העיוני והיכולת המחקרית של תלמידי המגמה בתחומי הפסיכולוגיה החברתית. *במבט כולל מדגישה המגמה* החברתית את המחקר והחשיבה הבסיסיים בתחום ומציעה לתלמידיה מעורבות עיונית ומחקרית בתחומים אלה. *המגמה אינה מציעה כיוון* התמחות והכשרה שיטתיים בתחומי היישום של הפסיכולוגיה החברתית (דהיינו: פסיכולוגיה חברתית-ארגונית, פסיכולוגיה חברתית-חינוכית), אם כי כמה מחברי סגל המגמה עוסקים בפסיכולוגיה חברתית יישומית ומתקיימים מספר קטן של קורסים ישומיים-*מקצועיים בתכנית הלימודים*. כנז כן, ניתן לשמוע שיעורים בתחומים יישומיים במסגרת מגמות ופקולטות אחרות. תחומי ההתעניינות של אנשי סגל המגמה *מתפרשים* על נושאים שונים בתחומי הפסיכולוגיה-החברתית: פסיכולוגיה חברתית של הבדלי מין, תחרות ושיתוף פעולה, תקר יחסים קרובים, דינמיקה קבוצתית, תהליכי השפעה חברתית, תהליכי משא ומתן, פסיכולוגיה חברתית קוגניטיבית, עיונים במתודולוגיה של *המחקר הפסיכו-חברתית*, פסיכולוגיה חברתית-התפתחותית, התפתחות מוסרית, התנהגות פרו-חברתית, האישיות וההתנהגות החברתית. *לימודי המגמה החברתית* בשנה הראשונה מדגישים את היסודות המחקריים שעליה מושתתת הפסיכולוגיה החברתית, וחוץ ממבוא לפסיכולוגיה חברתית, כוללים בעיקר שיעורים בסטטיסטיקה, שיטות מחקר וסדנת מחקר. את הידע העיוני בפסיכולוגיה חברתית ירכוש התלמיד בשיעורי בחירה אשר ייענתו על ידי *מורי המגמה*.

מכסת השעות במגמה החברתית 50 ש"ס

המגמה לפסיכולוגיה ייעוצית[1]

המגמה לפסיכולוגיה ייעוצית מתמקדת בהעמקת הידע התאורטי והאמפירי בתחומי תיפקוד והתמודדות של אנשים בריאים בנפשם עם דרישות הסביבה ומסיבות החיים. כמו כן, נותנת המגמה הכשרה בתהליכי האבחון והסיוע הפסיכולוגי הקשורים בהתערבויות מניעה ושינוי ביחס לקשיים בתחומים אלו.

המגמה הייעוצית מכשירה פסיכולוגים לתפקידי הערכה וייעוץ לאוכלוסיות נורמליות (לא פאתולוגיות) מבחינה נפשית, הנוקקות לסיוע בהתמודדות ובהסתגלות בתחומי תיפקוד מגוונים בחברה, בעבודה ובמשפחה. בכך נכללות, לדוגמה, בעיות מהתחום הלימודי-חינוכי, בחירת מקצוע והסתגלות לעבודה, קשיים במשפחה וביחסי זוג, מעברי חיים (דוגמת עליה, גיוס, פרישה), התמודדות עם בעיות בריאות, שינוי בסגנון ובהרגלי חיים. המגמה שמה דגש בהכשרה על התערבויות מניעה, במקביל להכשרה בהתערבויות שינוי, ובמיומנויות ההערכה והמחקר הנלווים.

שנת הלימודים הראשונה כוללת קורסי חובה המקנים לסטודנט ידע תאורטי ואמפירי מקיף ומיומנויות בסיסיות בייעוץ פסיכולוגי כללי. בין השאר, כוללים קורסים אלו: "תאוריות וגישות לייעוץ", "סדנה בריאיון ובפיתוח מיומנויות ייעוץ", "הערכת אישיות על-פי מבחנים", קורסים בסיסיים בתחומי תוכן שונים (חינוכי, תעסוקתי, בריאותי, אישי-זוגי), בנוסף לקורסי החובה החוגיים בסטטיסטיקה ושיטות מחקר. כמו כן, מתקיים פרקטיקום מעשי של יום בשבוע לאורך כל שנת הלימודים, המלווה בפגישת הנחייה קבוצתית אחת לשבועיים, ובסדנת הכנה בסמוך לפתיחת שנת הלימודים. הפרקטיקום מתבצע במוסדות החינוך של השירות הפסיכולוגי במרחב תל-אביב.

שנת הלימודים השניה כוללת גם היא מספר קורסי חובה מתקדמים יותר (כגון: "ייעוץ קבוצתי", "התמודדות עם מצבי לחץ"), וכן קורסי בחירה (כגון: "פסיכולוגיה תעסוקתית למתקדמים", "ייעוץ זוגי", "פסיכולוגיה שיקומית"), בהתאם למסלול בו בחר הסטודנט להתמחות. חלק מהקורסים האלו ישמשו גם כסדנאות לבצוע מודרך של עבודות סמינריוניות עיוניות ואמפיריות. בנוסף לחובות לימוד אלו, הסטודנט לומד בפרקטיקום מעשי בהיקף של יום בשבוע באחד מהמוסדות הקשורים עם המגמה לצורך זה, ובהדרכה אישית של איש מקצוע בכיר ומוסמך במוסד.

מכסת השעות במגמה לפסיכולוגיה ייעוצית 65 ש"ס.

המגמה הקוגניטיבית

המגמה הקוגניטיבית מקנה ידע בתחום הקוגניטיבי תוך התמקדות על תהליכים בסיסיים מאפיינים מערכות של עיבוד מידע בתחומי תפיסה, קשב, למידה, זיכרון, שפה, חשיבה, פתרון בעיות, תקשורת, קבלת החלטות והתפתחות קוגניטיבית, תוך לימוד תכנון וביצוע מחקר בתחומים אלה.

חובות המגמה, החל משנת תשנ"ח, כוללים השלמת 46 ש"ס[2] בשיעורים הבאים: 5 מתוך 6 שיעורי חובה א' (10 ש"ס), 3 שיעורי ההמשך בי לשיעורי החובה (6 ש"ס), 6 שיעורי בחירה במסגרת המגמה (12 ש"ס). 6 שיעורי בחירה נוספים (12 ש"ס) ניתן להשלים במגמה, או במגמות אחרות בחוג או בחוגים אחרים, בתאום עם המנחה, ובאישורו. בנוסף, כוללים החובות שיעור בשיטות מחקר וסטטיסטיקה (א'+ב': 4 ש"ס), שיעור בסיסי בעיבודים סטטיסטיים במחשב (א' 2 ש"ס), שתי עבודות סמינריוניות (לפחות אחת אמפירית), השתתפות בקולוקוויום של המגמה, עבודת תזה, והגנה על התזה.

בשנת הלימודים הראשונה על התלמידים לסיים לפחות 3 שיעורי חובה א' של המגמה, ואת השיעור בשיטות מחקר וסטטיסטיקה. תלמיד אשר יקבל בשניים מתוך כלל שיעורי החובה, הכוללים שיעורי חובה א', שיעורי ההמשך בי, ושיטות מחקר וסטטיסטיקה, ציון נמוך מ-80, המשך לימודיו יישקל מחדש.

---

[1] החל משנה"ל תשס"א לא יתקבלו תלמידים למגמה הייעוצית.

[2] מספר קטן של שיעורי המגמה יינתן רק בשנה א' או רק בשנה בי.

תלמידי המגמה ירכשו ידע בסיסי בשימושי המחשב בשיעור בעיבודים סטטיסטיים במחשב, אותו עליהם להשלים בשנת הלימודים הראשונה במגמה, אלא אם ניתן לתלמיד פטור על ידי מזרה הקורס על סמך ידע מקביל שרכש בקורס אחר ובאישור ראש המגמה.
את העבודות הסמינריוניות ניתן לבצע ולהגיש גם בשיעורי הבחירה וגם בשיעורי החובה של המגמה. התלמידים יבצעו לפחות עבודה סמינריונית אחת במסגרת המגמה. עבודה סמינריונית שניה ניתן לבצע גם במסגרת מגמה אחרת באישור המנחה.
תלמידי המגמה (שנה א' ושנה ב') ישתתפו בסמינר הקולוקויום שיתקיים אחת לשבועיים ביום ג' 12:15-13:45 בבניין שרת חדר 111. התלמידים ישתתפו לפחות ב-3/2 מהמפגשים בסמינר. הודעות מפורטות על מועד ההרצאות, שמות מרצים ונושאים יפורסמו על לוח המודעות. סמינר זה אינו מקנה נקודות זכות לקראת התואר.
תלמידי המגמה הקוגניטיבית יבצעו את התזה במסגרת המגמה בהנחיית אחד ממורי המגמה.
כל תלמיד יבחר אחד ממורי המגמה להיות מנחה לעבודת התזה עד תום שנת הלימודים הראשונה, ויודיע על בחירתו בכתב למזכירות לימודים לתואר שני בצירוף אישור בחתימת המנחה. לפני הגשת הצעת התזה יבחר התלמיד, תוך התייעצות עם המנחה, קורא נוסף לעבודת התזה ויודיע על בחירתו בכתב למזכירות לימודים לתואר שני, בצירוף אישור בחתימת הקורא השני.
הגנה על התזה – לאחר שיקבל התלמיד ציון על עבודת התזה, יציג את התזה לפני מורי המגמה ותלמידי המגמה.
בתום שנה א' יכולים התלמידים להגיש מועמדותם להמשך ישיר ללימודי הדוקטורט, בהתאם לנוהלי החוג בנושא (פרטים בפרק "מסלול ישיר לדוקטורט").
מכסת השעות במגמה הקוגניטיבית 46 ש"ס.

המגמה הפסיכוביולוגית

מטרת הפסיכוביולוגיה הינה חקר הבסיס הביולוגי של ההתנהגות. לפיכך, נושאי ההתעניינות של הפסיכוביולוגיה הן החידות המסורתיות המעסיקות את הפסיכולוגיה על ענפיה השונים אגב קישורן לתהליכים מוחיים ספציפיים. מחקר התהליכים המוחיים מתמצה בעיקרו בלימוד שפות ביולוגיות, כגון: אנטומיה, ביוכימיה ופיזיולוגיה, והכרת טכניקות מחקריות המבוססות על טכנולוגיה מודרנית.

אם כי הפסיכוביולוגיה היתה ועודנה ענף מחקר של ה- NEUROSCIENCES, אפשר להשתמש בשיטות העבודה וביחוד שנצבר בתחומה - והדבר אכן נעשה - לפתרון בעיות רבות בפסיכיאטריה, בנוירולוגיה, בפסיכופרמקולוגיה, בפסיכולוגיה קלינית, בפסיכולוגיה חברתית ובקרימינולוגיה.
תלמידי המגמה יציגו את נושא המחקר לאחר גמר העבודה בפני חברי המגמה והתלמידים.
מכסת השעות במגמה הפסיכוביולוגית 44 ש"ס.

תנאי מעבר לשנה ב': ממוצע 80 בקורסי החובה בלבד. עד תום שנה ב' חייב התלמיד להתקשר עם מנחה לעבודת הגמר.

לימודים לקראת תואר שלישי

יו"ר ועדת תלמידי מחקר חוגית: פרופ' יהושע צאל

תנאי קבלה

לימודי התואר השלישי מתבצעים בשני שלבים:
שלב א' - השלמת לימודים לקראת דוקטורט, הכנת הצעת מחקר לעבודת הדוקטור עד לאישור ההצעה.
שלב ב' - הכנת עבודת הדוקטור.
תלמיד המבקש להתקבל ללימודי תואר שלישי יפנה אל הוועדה לתלמידי מחקר בחוג לפסיכולוגיה. ועדה זו אחראית לאישור מועמדות התלמיד, לקביעת תכנית לימודיו ולאישור המנחה/ים לעבודת הדוקטורט.
הוועדה החוגית ממליצה בפני הוועדה היחידתית של הפקולטה למדעי החברה על קבלה לשלב א', על אישור הצעת המחקר עם תום שלב א', על קבלה לשלב ב' ועל השלמת עבודת המחקר והגשתה לשיפוט. הוועדה היחידתית בוחנת את המלצות הוועדה החוגית ואם אין ערעור עליהן - מאשרת אותן. תהליך אישור עבודת הדוקטורט מנוהל על-ידי הוועדה היחידתית.
הוועדה הכלל-אוניברסיטאית לתלמידי מחקר, שולחת לתלמידים אישורי קבלה וסיום רשמיים בשלבים השונים ללימודי התואר ומחליטה, על סמך המלצת הוועדה היחידתית, להעניק או לא להעניק את התואר "דוקטור לפילוסופיה".
לימודים לתואר השלישי מתקיימים בשני מסלולים: המסלול הרגיל והמסלול הישיר.
ועדת הדוקטורנטים החוגית תזמן את המועמדים למסלול תלמידי מחקר לראיון פעמיים בשנה במועדים קבועים במהלך החודשים דצמבר-ינואר, מאי-יוני.
פרוט נוסף של הליכים ונהלים, מעבר למופיע ביזיעון, ניתן למצוא בתקנון תלמידי מחקר של הפקולטה למדעי החברה ושל האוניברסיטה.

מסלול רגיל

תנאי קבלה לשלב א'

א. מי שקבל את התואר "מוסמך אוניברסיטה" בפסיכולוגיה באוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל בציון משוקלל של 85 לפחות והכין עבודת גמר שציונה הוא 90 לפחות.

ב. מי שקבל את התואר "מוסמך אוניברסיטה" בציונים כמפורט בסעיף א' במקצוע הקשור לפסיכולוגיה (כגון פיזיולוגיה, סטטיסטיקה או סוציולוגיה) בארץ או בחו"ל ישלים תכנית השלמה קבועה בפסיכולוגיה בהתאם לקביעת הוועדה.

ג. במקרים שציוני המוסמך אינם עומדים בקריטריונים הנדרשים תוכל הוועדה לאשר חריגה.

ד. בעל תואר מוסמך מאוניברסיטה מוכרת בחו"ל, שסיים בציון משוקלל של 85 לפחות אך ללא עבודת גמר אמפירית, יוכל להציג את מועמדותו בפני הוועדה רק לאחר שימלא את המטלות שיוטלו עליו.
מטלות אלו יכללו בכל מקרה עבודת מחקר אמפירית, ששקולה מבחינת הקפה ורמתה לעבודת גמר. עבודת מחקר זו תישפט כמקובל בעבודות גמר למוסמך, וציונה לא יפחת מ-90. אם עמד בתנאי זה, יזומן להופיע בפני הוועדה.

ה. מועמד יהיה חייב להמציא אישור בכתב מתגר סגל הראשי להנחות תלמידי מחקר, על הסכמתו לשמש כמנחה. במקרה וישנם 2 מנחים יש צורך באישור שניהם.

חובות תלמיד שלב א'

א1. קורסים בהיקף של 8 ש"ס בעלי זיקה לתחום מחקרו של התלמיד - הקורסים יהיו *מתוך תכנית המ.א. של החוג וחוגים אחרים ויקבלו אשור המנחה.*
ב1. קורס "יכתיבה מדעית באנגלית" *הניתן ע"י הפקולטה למדעי החברה.*
ג1. קורס בעיבוד נתונים (שפת מחשב).
ד1. דו"ח התקדמות – התלמיד יגיש למנחה אחת לשנה דו"ח התקדמות. הדו"ח ייכתב על *גבי טופס מיוחד שניתן במזכירות החוג.* המנחה יאשר את הדו"ח ויעבירו לוועדה החוגית.
ה1. במהלך לימודי הדוקטורט חייב כל תלמיד להשתתף בסדנת מחקר. בסדנה זו יוצגו הצעות המחקר והתקדמותן בשלבים השונים. המועד המשוריין לסדנה הוא יום א' 18-20. לוח פגישות מעודכן יימסר *לתלמידים בראשית שנת הלימודים האקדמית.*

את קורסי החובה לדוקטורט חייבים התלמידים לסיים תוך שנה אחת מיום *קבלתם* למסלול.

במקרים מיוחדים תאושר הארכה לשנה נוספת על ידי הוועדה היחידתית ובהמלצה הוועדה החוגית.

<u>מסלול ישיר</u>

תנאי קבלה

רשאים לפנות לוועדה היחידתית באמצעות הוועדה החוגית בבקשה להתקבל למסלול ישיר *תלמידים מצטיינים* אשר סיימו את לימודי התואר "בוגר" בציון משוקלל 90 לפחות. (למעט מקרים חריגים לגביהם תחליט הוועדה).

א. ממוצע הציונים בקורסי המ.א. חייב להיות גם הוא לפחות 90.
ב. ציון 90 לפחות סמינר אמפירי במסגרת לימודי המ.א.
ג. עמידה במבחן כשירות שנערך בחוג לפסיכולוגיה יחד עם ראיון הקבלה.

חובות תלמידי המסלול הישיר

א1. קורסי *החובה והבחירה* של התואר השני עפ"י המגמה לה שייך התלמיד.
ב1. עבודה אמפירית נוספת בציון 85 לפחות על זו שבוצעה עד להגשת מועמדותו.
ג1. אין חובת כתיבה של עבודת גמר למוסמך (תזה).
ד1. להשתתף בכל לימודי הדוקטורט המקובלים בחוג.
ה1. קורס "יכתיבה מדעית באנגלית".
ו1. קורס "עיבוד נתונים".
ז1. סדנת מחקר (ראה סעיף ה1. במסלול הרגיל).
ח1. דו"ח התקדמות (ראה סעיף ד1. במסלול הרגיל).

<u>שקלול ציון המ.א. לתלמידים במסלול הישיר לדוקטורט</u>

במגמות הקלינית, קלינית ילד וחברתית

ציוני קורסים	60%
ציוני סמינרים	40%

במגמה הקוגניטיבית

שיעורי חובה	25%
שיעורי בחירה	25%
שיטות מחקר	10%
סמינרים	40%

במגמה הפסיכוביולוגית

ציוני קורסים	35%
ציוני סמינרים	35%
ציון בחינת גמר	30%

תיאור הקורסים

המגמה הקלינית

תורת הסטטיסטיקה
הקורס יסקור וירענן את כל תורות הסטטיסטיקה הנלמדת במסגרת תואר ראשון.

עיבודים סטטיסטיים במחשב
קורס זה עוסק בניתוח נתונים ברמה האמפירית והתאורטית, החל מבניית קובץ נתונים, חישוב מדדים והצגות גראפיות, וכלה בבדיקת מודלים תאורטיים תוך שימוש במבחנים סטטיסטיים בסיסים ומתקדמים.
במהלך הקורס נשתמש בתוכנות Statistica, Spss, ו-Excel.

שיטות סטטיסטיקה מתקדמת לחוקרים
הקורס עוסק במודלים ובטכניקות של ניתוחים קורלטיביים. דגש מיוחד מושם על מודלים של רגרסיה מרובה ועל שמוש במתאמים לשם בקרה על שונות. חלקו האחרון של הקורס מוקדש לנושאים נבחרים כגון ניתוח נתיבים ובדיקת מודלים.

אבחון והערכה ג
יסודות תהליך האבחון הקליני וההערכה הפסיכולוגית. הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית, שיטות אבחון והערכה, הצגה תאורטית ועבודה מעשית מודרכת עם מבחני אינטליגנציה, מבחני אישיות ומבחנים השלכתיים. יישום קליני, הדו"ח הפסיכולוגי, הדינמיקה הבינאישית במסגרת הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית.

מבוא לטיפול פסיכודינמי א': הקשר הטיפולי
הקורס יתמקד במושגי יסוד של טיפול פסיכודינמי עם מיקוד במהות הקשר הטיפולי: העברה, העברה נגדית, ברית עבודה, נויטרליות טיפולית ואמפתיה. מושגים אלה יידונו מנקודת ראות פסיכואנליטית, אינטר-סובייקטיביסטית ואקסיסטנציאליסטית.

פסיכופתולוגיה
הקורס ידון בתפיסות ההפרעה הנפשית, הפסיכוזה והנורוזה תוך פריסה של הגישות הרפואית, הפסיכודינמית, ההתנהגות הקוגניטיבית ועוד. יודגשו הקשרים בין הקליניקה, במחקר והטיפול.

הראיון הקליני
בקורס תסקר בפני הסטודנטים ספרות בנושא הראיון הקליני ותילמדנה מיומנויות ראיון שונות. בנוסף, יתרגלו הסטודנטים ראיונות הן באוניברסיטה והן בשדה.

מבחני אישיות אובייקטיביים
מדידה אובייקטיבית של איפיוני אישיות נורמליים ואבנורמליים. גישות שונות לבניית כלי מדידה. שני הכלים הפופולריים ביותר: ה- MMPI/MMPI-2 וה- NEO-PI-R. המשמעויות של סקלות התוקף, הקליניות, המשלימות, התוכן, והפרעות אישיות של ה-MMPI/MMPI-2.פרופילים וקודים. המשמעויות של סקלות ה-"יתתום" וה-"שטחות" של ה-NEO-PI-R. נתוני מהימנות ותוקף של הגירסאות העבריות. מודל חמשת הגורמים בפרספקטיבות תאורטיות שונות. התמיכה הרבה מחד והשקפות מנוגדות וביקורתיות מאידך. תבונות כנטיות בסיסיות המתבטאות ב"אדפטציות אופייניות". כלים חלופיים למדידת נטיות פסיכופתולוגיות ואיפיוני אישיות. הקשרים בין אישיות ופסיכופתולוגיה. רלבנטיות האישיות לפסיכולוגיה ועסוקתית. מגבלות מבחני האישיות ומקומם בין יתר האמצעים להערכת האדם.
השיעור יינתן בשפה האנגלית.

הדרכה בפסיכותרפיה - א'
הקורס מיועד למשתתפים בפרקטיקום קליני של שנה א'. כל משתתף יביא מקרים הנמצאים בטיפולו להדרכה בקבוצה. נושאים שונים הקשורים בתהליך הפסיכותרפויטי כגון, תכנון טיפול, יחסי מטפל-מטופל וכו'. יובאו לדיון גם כן.

אבחון והערכה 2
העמקה והרחבה של הידע התאורטי והמעשי שנרכש בשנת הלימודים הראשונה על השימוש הקליני במבחנים פסיכולוגיים ובשיטות אבחון אחרות. הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית כתהליך של אינטגרציה דינמית. ספרות מקצועית עיונית, הצגות מקרים, ניתוחם ועיבודם לפי גישות שונות.

"פסיכולוגיה חיובית": התמקדות על כוחות חיוביים באדם ובחברה
במשך שנים הפסיכולוגיה בכלל והקלינית בפרט התמקדה על הצד הפתלוגי והבעייתי של הפרט. רק בתקופה האחרונה החלה התעניינות בחקר הכוחות החיוביים בפרט ובחברה העוזרים לאדם לא רק להתמודד עם מצבי לחץ וקשיים אלא גם המאפשרים לו להתפתח ולהתעצם. הסמינר יעסוק בחקר הכוחות האלה על כל האספקטים שלהם: אופטימיות, חוסן נפשי, תושייה נלמדת, פתיחות להתנסויות, תמיכה חברתית, אורינטציה חיובית לחיים, השפעות חיוביות של אחרים וכד'.

הדרכה בפסיכותרפיה - ב'
הקורס מיועד למשתתפים בפרקטיקום קליני של שנה ב'. כל משתתף יביא מקרים הנמצאים בטיפולו להדרכה בקבוצה. נושאים שונים הקשורים בתהליך הפסיכותרפויטי כגון תכנון טיפול, יחסי מטפל-מטופל וכו'. יובאו לדיון גם כן.

אובססיות וקומפולסיות מנקודת מבט קוגניטיבית
במסגרת הסדנה ילמדו הסטודנטים להכיר מקרוב את מאפייני ההפרעה האובססיבית-קומפולסיבית ויפתחו מחקר עצמאי על אספקטים קוגניטיביים של אובססיות והתנהגות כפייתית.

יסודות תאורטיים של טיפול פסיכודינמי
הקורס ידון בתאוריות יחסי אובייקט ופיתוחיהם העכשוויים של ויניקוט, קירבירג, פרנברג, אוגדן ובולס. הנושאים שיידונו: סביבה מוקדמת ואובייקטים מופנמים. העצמי האמיתי והעצמי השקרי. מושאי מעבר ומרחב פוטנציאלי. Splitting, הזדהות השלכתית ואינטגרציה האישיות.

טיפולים קוגניטיביים התנהגותיים: היבטים תאורטיים
המטרה המרכזית של טפול קוגניטיבי-התנהגותי היא לתת למטופל את היכולות לשנות <u>בכוחות עצמו</u> את מחשבותיו, התנהגותו ורגשותיו. בקורס יוצגו העקרונות המרכזיים של הטפול הקוגניטיבי-התנהגותי וכיצד הם מיושמים בטפול עם אנשים עם בעיות פסיכולוגיות. הקורס יתמקד על הטפול הקוגניטיבי-התנהגותי כפי שהוא מיושם בסוף שנות התשעים תוך אזכור התאוריות שפותחו ע"י אנשים מרכזיים בתחום (וולפה, בק, אליס, מיקנבאום וקנפר). לבסוף יצוין שמתוך הטפול הקוגניטיבי-התנהגותי צומחת היום הגישה האינטגרטיבית לטפול.

המגמה הייעוצית

זהות ומומחיות מקצועית של הפסיכולוג הייעוצי - סדנה
איש המקצוע הוא כלי העבודה העיקרי והחשוב בעבודה פסיכולוגית עם אנשים. הרגשות שלו, העמדות והאמונות הן שבונות את גישתו לחיים ואת התקשורת שהוא יוצר עם אנשים. את המטען העצום הזה חשוב מאד להכיר, ועמו לנוע בתוך מסגרת שמציבים התפקיד והייעוד. הסדנה תוביל את המשתתפים להגביר את המודעות אל הבוחות הקיימים בהם וללמוד להשתמש בהם באופן שיועיל להסתגלותם המקצועית ולהכשרתם כמומחים, ערים למשמעות עשיתם ולאחריות שבידיהם.

ייעוץ קבוצתי
הקורס מציג אפשרויות של ייעוץ במסגרות קבוצתיות. במהלך חלקו הראשון של הקורס יתנסו המשתתפים בקבוצת ייעוץ. במסגרת זו יחוו המשתתפים את הראיון האישי ובניית הקבוצה ואת שלבי התפתחות הקבוצה. במהלך חלקו השני של הקורס יוצג מודל אינטגרטיבי לייעוץ קבוצתי: במסגרת התאורטית תוצג הגישה הפסיכודינמית כבסיס להבנת תהליכים קבוצתיים וגישות נוספות לעבודה בקבוצה, באופן מעשי יתרגמו המשתתפים מודלים של הנחייה ונושאים ייעוציים שונים לתכנון ובניית סדנאות בשדה.

טיפול קצר מועד מערכתי
תיאור הקורס: טיפול קצר מועד (טקס), המשותף והמבדיל מגישות טיפוליות אחרות (אנליטיות, גשטאלט, ביהביוריזם).
השימוש של טקס במערכות - זוגיות, משפחתיות וארגוניות.
עקרונות יסוד בטקס - שינוי מדרגה ראשונה ושניה.
השלב הראשון בטקס - הערכה לעומת דיאגנוזה.
החוזה הטיפולי כמנוף לשינוי - תפקיד המטפל ואחריותו.
תיכנון ההתערבות הטיפולית - שימוש בהתנגדויות.
ניתוח מקרים ושימוש בטכניקות לא מילוליות.

לחץ והתמודדות
הקורס יעסוק במודלים תאורטיים שונים של לחץ ובדרכים להתמודדות, מניעה וטיפול אצל הפרט, המשפחה והקהילה.

המגמה הקלינית של הילד

אבחון והערכה א'
לימוד מטרות ושיטות באבחון והערכה של אישיות ושימוש במבחנים פסיכולוגיים למטרה זו. הקורס כולל תהליך והעברת המבחנים, הערכה, אינטרפרטציה שלהם ושילוב בין תוצאות המבחנים השונים. המבחנים שילמדו: וכסלר, בנדר, ציור אדם, ט.א.ט. רורשך.

עבודת הפסיכולוג בביה"ס ובקהילה עבודה עם הפרט והמערכת
הקורס יקנה ידע עניני ומעשי על מקומו של פסיכולוג ביהי"ס ותפקידו, תוך הצגת גישות המדגישות את תפקידו הפעיל והרב-גוני של הפסיכולוג במערך השלם של ביהי"ס והקהילה שבו הוא ממוקם.

ייעוץ למורים בתחומי בריאות הנפש
במסגרת של דיון קבוצתי ילובנו ארועים מתוך ההתנסות בעבודה המעשית של הסטודנטים ותינתן הדרכה על פעולות הייעוץ שהם מבצעים. יבחן תפקידו במערכת החינוכית והאינטראקציות שלו עם בעלי תפקידים אחרים במערכת.

ראיון ילדים
קורס ישומי הכולל ראיונות עם ילדים בשלבי התפתחות שונים. יילמדו טכניקות של ראיון המשחק ככלי בראיון ילדים תוך ניתוח האינטראקציות בין המראיין למרואיין. המיקוד יהיה בפיתוח יכולת לחוש את הילד, להבין את שפתו ודרכי התקשורת שלו. לכל סטודנט תהיה הזדמנות לראיין ילד. בתום כל ראיון ייערך דיון בכיתה על מה שהתרחש בחדר המשחקים. כמו-כן יינתן משוב אישי ע"י המרצה.

גישות ושיטות בפסיכותרפיה בילדים
הקורס יעסוק בגישות השונות בפסיכותרפיה של הילד החל בגישות אנתרופולוגיות זהיסטוריות, של כיצד המבוגר מסתכל על הילד בהקשרים הסטוריים ותרבותיים שונים. הקורס גם יעסוק בילד כפי שמשתקף בספרות ילדים (מבוגרים. ננסה להבין את עבודת הפסיכותרפאוט עם ילדים לאור אסכולות פסיכואנליטיות שונות ודרך גישות הומניסטיות, אקזיסטנציאליסטיות, קוגניטיביות ובהביוריסטיות.

התפתחות ופסיכופתולוגיה
הקורס יתמקד בסקירה של הפרעות התפתחותיות ופסיכופתולוגיה מנדסקפטיבה התפתחותית. בין הנושאים שיידונו: כיצד מתבטאות הפרעות שונות בתחומי תפקוד שונים (כגון: תפקוד קוגניטיבי, רגשות, חווית העצמי, יחסים בינאישיים והיחסים בין הגוף לנפש), וכיצד צורות הביטוי קשורות לגיל ולשלבי התפתחות.

אבחון והערכה ב' (תרגיל)
הדרכה קבוצתית (10 איש) בדיאגנוסטיקה - עיבוד וניתוח מערכת מבחני אינטליגנציה ואישיות בעיקר של ילדים ונוער. לשיעור מתלווה תרגיל המשלב הדרכה אינדיבידואלית בקבוצה קטנה. (למסיימי קורס א').

תגובות ילדים ללחץ חברתי-פוליטי
הסדנה תעסוק בקשר בין לחץ חברתי-פוליטי ודרכי ההסתגלות של ילדים. דגש יושם על גורמים המתווכים קשר זה, כגון משתני אישיות, משתני תרבות ועמדות, והגדרמים המשפיעים על חסינותם של ילדים. הסדנה תהווה תשתית לעריכת מחקר בתחום.

מבוא לפסיכותרפיה
היבט היסטורי על פסיכותרפיה. הפסיכוטרפויסט כבן אדם, תיפקודו ומיומנותו, הראיון הראשון, אבחנה, תכנית טיפול - העמדה והגישה של הפסיכוטרפואים מול מצבים מיוחדים. דיון על נושאים תאוריטיים בפסיכותרפיה, הצגתם דרך הדגמות בסרטים על פסיכותרפיה.

פסיכופתולוגיה התפתחותית בגיל הרך
הקורס פורש את מלוא היריעה של הסימפטומטולוגיה הפסיכופתולוגית תוך כדי התמקדות באפיונים המיוחדים של ביטוייה בקרב ילדים, ומתבונן בה הן ממימד העומק של האבחנה הפסיכודינמית המיועדת לחשוף את האטיולוגיה העומדת מאחורי התסמונות והן מתוך הבנת המשימות ההתפתחותיות הנורמטיביות האופייניות לכל שלב בהתפתחות. כמו כן, נרכשת השפה האוניברסלית של הקלסיפיקציה של הפסיכופתולוגיה ותהליכי האבחון הנדרשים לתסמונות השונות.

דפוסי שינה וערות - התפתחות תקינה ופתולוגיה
הסדנה תתמקד בנושאים הקשורים להתפתחות דפוסי השינה-ערות, בילדות, בהפרעות השינה השכיחות מגילאים השונים והקשר שבין הפרעות שינה ופסיכופתולוגיה. מטרת הסדנה תהיה לעודד סטודנטים ליזום ולערוך מחקר בתחום.

תפיסה חברתית ואינפורמציה תלוית מין
הסדנה תעסוק בנושא הסקות מאינפורמציה תלוית מין. בנוסף לכך תעסוק הסדנה בקשר בין הסקות לבין אורינטצית תפקיד מין ותתמקד במיוחד בייחודיות של גברים נשים.

הערכה של דימויים אתניים אצל ילדים
הסדנה תעסוק בפיתוח שיטת הערכה לתפיסות אתניות אצל ילדים החל מגיל הגן ועד להתבגרות. שיטת ההערכה מבוססת על ציורי אדם. השיטה יושמה במחקר קודם והעבודה הנוספת תתמקד במיצוי ועדכון נתונים.

ביישנות, חרדה, והימנעות חברתית
בסדנה נסקור תהליכים התפתחותיים המובילים להימנעות חברתית בקרב ילדים ומבוגרים. נדון בהיבטים טמפרמנטלים, בין-אישיים, פסיכו-פיזיולוגיים, ורגשיים של הימנעות חברתית ונקרא מאמרי מפתח בתחומים אלה. דגש מיוחד ישם על היבטים מחקריים וקליניים בתחום זה.

גישות ושיטות בפסיכותרפיה ב'
הקורס הינו קורס המשך לקורס זהה הניתן בסמסטר א'. ייסקרו גישות כלליים כגון הקשר בין שיטת הטיפול ודימוי המטפל, אתיקה ויישום שיטות טיפול שונות, הקשר בין מחקר ושדה בפסיכותרפיה. כמו כן תסקרנה שיטות טיפול שונות ויישומן לטיפול בילדים. שיטות הטיפול הן מהאורינטציה הקוגניטיבית, קוגניטיבית התנהגותית ומשפחתית התנהגותית.

שיעורים מתקדמים - ראה במגמה הקלינית

<u>שיעורי בחירה משותפים למגמות הקליניות, והמגמה הייעוצית</u>

הנחיה קבוצתית
הקורס יוקדש ללמידה בנושא הנחיה קבוצתית. הוא יועבר בצורה התנסותית שבה המשתתפים יתנסו בהנחיה ויערך ניתוח של התהליך ושל הדפוסים האישיים של המנחים.

מבוא לנוירופסיכולוגיה
הקורס יעסוק בהפרעות ההתנהגותיות השונות שמקורן בפגיעה מוחית אצל מבוגרים: אמנזיה אגנוזיה, אפרקסיה ואפזיה. הפרעות אלה יידונו מבחינת הגילויים הקליניים כמו גם ההשלמות התאורטיות ביחס לתפקוד נורמלי.

תהליכים קבוצתיים - יסודות בטיפול קבוצתי
במהלך חלקו הראשון של הקורס יתנסו המשתתפים בעבודה קבוצתית. במסגרת זו יחוו המשתתפים את שלבי התפתחות הקבוצה, את הבנת מושג - הקונטקסט הקבוצתי והתהליך שעובר הפרט בקבוצה.
בחלקו השני של הקורס יוצגו מודל התפתחותי לפסיכותרפיה קבוצתית ומושגים בסיסיים של פוקס ביון וגרוטזין. דגש ינתן למושג ההתנגדות ולתהליכים של העברה - על היבטיהם השונים בהקשר הקבוצתי.

נושאים שנויים במחלוקת בפסיכולוגיה קלינית
הקורס ידון במאמרים נבחרים העוסקים בקשר שבין המחקר, התאוריה והפרקטיקה בתחום הפסיכותרפיה והפסיכודיאגנוסטיקה. נושאים לדוגמא: "קונרלציות מדומות" במבחנים השלכתיים, והבעייתיות שבזיכרונות מודחקים של טראומות ילדות.

תאוריה של טיפול משפחתי והערכת המשפחה
מטרת הקורס להקנות למשתתפים מושגים ורקע תאורטי בתחום הטיפול המשפחתי והערכת המשפחה. תידונה בעיות הקשורות לרקע התפתחותו של הטיפול המשפחתי ויישומו לטיפול בהפרעות שונות. תיסקרנה האסכולות הקיימות בתחום זה ונושאים כלליים כגון: יחסי הורים וילדים והפרעות נפשיות. קומוניקציה במשפחה, טיפול במתבגרים, בדכאון בסכיזופרניה ובמשפחות ממעמד נמוך ובעיות המאפיינות את המשפחה המודרנית.

ספרות בעיני הפסיכותרפיסט
הקורס יעסוק ביצירות ספרות קלאסיות (שייקספיר, פרוסט, יורסנר ועוד) ותרומתם לפסיכותרפיסט. בשונה מניתוחי ספרות פסיכולוגיים נפוצים אין הכוונה לעסוק בפרוש פסיכולוגי של היצירות הנידונות אלא בהעשרת הידע הפסיכולוגי על ידן.

אתיקה מקצועית בפסיכולוגיה
מטרת הקורס לקדם הבנה מעמיקה של האתיקה המקצועית בפסיכולוגיה, מקורותיה החברתיים-תרבותיים והפסיכולוגיים והקשר שלה לעבודה מקצועית נכונה בכל תחומי הפסיכולוגיה.
נביר את התוקים, הסטנדרטים והקודים האתיים הרלוונטיים לעבודת הפסיכולוג, תוך דיון במקרים שיוצגו על ידי המרצה או באלה שיובאו מתוך ההתנסות של הסטודנטים. כמו כן נעסוק בחשיבה האתית המתפתחת בשירותי הבריאות ומקצועות העזרה האחרים.

שלבים ומעברים בחיי נשים: היבטים סוציו-פסיכו-פיזיולוגיים
הקורס יעסוק בשלבים השונים של התפתחות האישה: מהשלב העוברי, דרך הילדות המוקדמת, גיל ההתבגרות, תקופת הפריון, הריון ולידה, גיל הביניים והזקנה. בכל שלב יוצג המימד הביולוגי, הפסיכולוגי והחברתי-תרבותי, בהתייחס להתפתחות הנורמלית ולקיים אפשריים. דגש מיוחד יושם על האספקטים הפסיכוסומטיים.

חוויה ושפה בטפול
הקורס יועבר בתור סדנה המשלבת קריאת טקסטים עם דיון בפרקטיקה טיפולית שבמרכזה שני אנשים או יותר המשוחחים ביניהם. יידונו מושגים כמו אמפטיה, האזנה, אינטרפרטציה, אינטימיות וכו'. דרך טקסטים של לקן, דרידה, דלוז, לוינסון ועוד, טקסטים העוסקים בתורת היצוג והפירוש כפי שהינה מתבטאת בשיח אנושי ובספרות. בסדנה ינותחו דיאלוגים בין מטפלים לפציינטים.

אבחון וטיפול בהפרעות שינה בילדים
קורס זה מוצע במתכונת של הדרכה אישית למספר מוגבל של סטודנטים שיתנסו בעבודה קלינית במעבדת השינה של החוג לפסיכולוגיה מספר שעות שבועיות ויקבלו הדרכה אישית על עבודתם.
ההדרכה תכלול הכרות עם הפרעות השינה בינקות ובילדות, שיטות האבחון והגורמים האפשריים להפרעות השינה. כמו כן ההדרכה תכשיר את הסטודנט לעבודה בטיפולים קצרים וממוקדים המשלבים גישות טיפול דינמיות, גישות לעבודה עם משפחות והדרכת הורים בשיטות התערבות התנהגותיות.
תנתן עדיפות לסטודנטים בשנה השניה או השלישית של לימודי התואר השני. ההרשמה לקורס בתיאום עם המרצה.

מיון והערכת מועמדים לתפקיד באמצעות שאלונים פסיכולוגיים
בקורס יועמק הידע שנרכש בקורס "הערכת אישיות ע"י מבחנים" הניתן בשנה א'. דגש מיוחד יושם על אינטגרציה בין המקורות השונים להערכת האישיות וכתיבת חוות דעת מסכמת. המשתתפים בקורס יתבקשו להציג "מקרים" שיילקחו מהמקומות בהם הם מבצעים את הפרקטיקום.

פסיכולוגיה שיקומית
לאחר האובדן והמשבר בעקבות מחלה או פגיעה בא תהליך הסתגלות נפשית, חברתית ותעסוקתית. בקורס נכיר תהליך הסתגלות זה, גורמים המעכבים אותו, והתערבויות שיקומיות שונות. נושאים נוספים שיכוסו בקורס: השלכות פסיכולוגיות תיפקודיות ותעסוקתיות של קבוצות מחלה עיקריות, אישיות והסתגלות, פסיכופתולוגיה של העבודה, הגדרת הצלחת השיקום הרפואי והפסיכו-חברתי.

התמכרות במחלה וכסימפטום: היבטים עיוניים וטיפוליים
הקורס יעסוק בנושא ההתמכרות בכלל על מרכיביו החברתיים, הפיזיולוגיים והנפשיים. ייחודה של ההתמכרות לחומרים שונים (סמים, אלכוהול, מזון וכו') ולהתנהגויות שונות ייסקר תוך מתן דגש לאופן שבו התמכרות שורה לתוך מבנה האישיות, המצב המשפחתי, התעסוקתי ועוד. הקורס יעסוק באיבחון ובטיפול בנפגעי התמכרויות שונות ברמה הפרטנית, הקבוצתית והמוסדית.

מיניות האדם: היבטים חברתיים וטיפוליים
מטרת הקורס לפתח ולהעשיר את הידע בתחום מיניות האדם, לחדד את רגישותו ומודעותו של איש המקצוע לסוגיות פיסיולוגיות, חברתיות, תרבותיות ופסיכולוגיות בתחום הטיפול. המיני, אוריינטציה מינית (Sexual Orientation) וזהות מינית (Gender Identity).
הקורס מתבסס על גישה אינטגרטיבית (פסיכודינמית, קוגניטיבית-התנהגותית ומערכתית) בטיפול מיני עם בודדים וזוגות. הקורס יתמקד בהצגת שיטות התערבות ייחודיות בטיפול בהפרעות בתפקוד מיני, לאורך מעגל התגובה המיני. כמו גם, יסייע למטפל לפתח רגישות, רמת נוחות וידע בסיסי באבחון והתערבות.

היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של מחלות
הקורס יעסוק באספקטים השונים של מחלות גופניות שונות כגון: מיגרנות, מחלות לב, סרטן, טרשת נפוצה, מחלות עור ואחרות, כדי להבין את קשרי הגומלין בין המרכיבים הפיזיולוגיים והפסיכולוגיים של כל אחת מהמחלות שיידונו ובניסיון לגבש גישות טיפוליות המשלבות ידע עדכני בתחום.

הפסיכולוגיה הקלינית אל מול מבקריה
הקורס יעסוק בבקורות העיקריות כלפי העשייה והחשיבה הקלינית ובאפשרויות העומדות בפני הפסיכולוגיה הקלינית להתמודד עם ביקורות אלו, הן על ידי הגנה על דרכיה והן על ידי שנויים. נושאי הבקורת העיקריים שיידונו: (א) בעיות בכלים הפסיכודיאגנוסטיים (ב) הנזקים של הפסיכותרפיה (ג) השפעות שליליות של עמדות הפסיכולוגיה הקלינית על הציבור (ד) שיטות ההגנה העצמית הבעיתיות של הפסיכולוגיה הקלינית.

התפתחות הזהות המקצועית
בשיעור זה יוצגו תאוריות מרכזיות בתחום התפתחות הזהות המקצועית. כמו כן, ייסקרו מאמרים עדכניים בתחום זה, המדגישים את התפתחות הזהות המקצועית כבר בילדות המוקדמת, ואפשרויות ההתערבות והגברת המודעות.

הפרעות אכילה
הקדמה - הסטוריה של הפרעות אכילה, היבטים תאורטיים. פסיכופתולוגיה של הפרעות אכילה.
אבחנות והגדרות - אבחנה לפי DSM-IV ולפי ICD - 10.
אנורקסיה, בולימיה, הצד האפל של הדיאטה.
תאור מקרה של אכילה כפייתית ומחלת נפש (מהספרות).
אנורקסיה - טיפולים פרטניים דגש על היבטים רפואיים ואבדנות.
בולימיה - דגש על היבטים של דינמיקה משפחתית.
הטיפול הפסיכואנליטי - גישות שונות. טיפול קבוצתי - פסיכודרמה, גשטלט, טיפול באמנות ובתנועה, טיפול משפחתי.
הגישה האינטרדיסציפלינרית: טיפול התנהגותי, קוגניטיבי, פרמקולוגי ואישפוז (בארץ ובחו"ל).

פסיכולוגיה בחקירה הפלילית ובהליך המשפטי
החקירה הפלילית וההליך המשפטי, מלבד הפן הלגלי הטמון בהם, הנם בראש ובראשונה מפגש בין אנשים בנסיבות רגישות ומשמעותיות, שהיבטים פסיכולוגיים נבדים מכבבים בהן. בקורס יוצגו מספר נושאים מרכזיים לתחום, תוך דיון בידע הפסיכולוגי הרלבנטי שהצטבר בהם. בין הנושאים שיידונו יהיו: הבסיס הפסיכולוגי והפסיכו-פיזיולוגי של הפוליגרף ("מכונת האמת"); התנהגות לא מילולית כבסיס להפקת מידע מאנשים; השימוש בהיפנוזה למטרות חקירה; מגבלות הדינמיקת הזיכרון אצל עדים; מה מוביל אדם להודות באשמה אמיתית ומהי הדינמיקה מאחורי הודאות שוא; טעויות בתם לב בזיהוי אנשים ע"י עדי ראיה (מסדרי זיהוי מסוגים שונים); הזכרות מאוחרת בטראומות ילדות ו-False Memory Syadrome; בניית פרופילים של עבריינים סדרתיים; ניתוח תוכן ומבנה של אמרות (עדויות) כמקור למידע הטמון בין השורות; ועוד.

ליקויי למידה
הקורס יתמקד בהפרעות למידה שונות תוך דגש מיוחד על שתי הפרעות הלמידה השכיחות ביותר - דיסלקציה והפרעת קשב וריכוז (ADHD) ייסקרו המנגנונים בבסיס ההפרעה, מסלולים התפתחותיים, בעיות נלוות והיבטים רגשיים, גישות אבחוניות ודרכי טיפול.

עבודה עם הגיל הרך
הקורס יתן ביחסים בין האמהות ותינוקותיהם בתהליכים הפסיכולוגיים המתרחשים בפעוט מיד לאחר לידתו ובשנת חייו הראשונה והשניה. ייבחנו נושאים אלה מהיבטים תאורטיים שונים וכן יוקדש הדיון לנושאי הערכה וייעוץ להורים.

התנהגות בריאותית
בקורס יידונו נושאים שונים הקשורים בהתנהגות הקשורה בשמירה על הבריאות, בפגיעה בבריאות, ובהיענות להוראות רפואיות. יוצגו מודלים בין-דפואיים, תקשורתיים, קוגניטיביים והתנהגותיים המסבירים התנהגויות אלו. כמו כן יועלו נושאים אישיים וחברתיים הקשורים ברפואה מונעת.

התמודדות עם בעיות בריאות
בקורס יידונו ההיבטים הפסיכולוגיים של חולי גופני ומודלים שונים על דרכי תגובה והתמודדות עם מחלות, עם טיפולים רפואיים וסביבה רפואית. יוצגו סוגיות הקשורות בטכנולוגיות רפואיות חדישות והמצוקות המיוחדות הכרוכות בהן. מקומה של הפסיכולוגיה הרפואית בהקשרים אלו יוצג במפגשים עם מטפלים מאסכולות שונות.

פסיכולוגיה העסוקתית למועקדמים
בסמינר יידונו סוגיות שונות בפסיכולוגיה תעסוקתית, ביניהן על הקשר בין משתני הלימה (לעיסוק ולסביבה) לבין משתני רווחה; הלימה בתוך מקצועות; ניתוח מקצועות; משמעות הפנאי כמקור לסיפוק; סוגים שונים של הלימה ושל התאמה אדם-סביבה. במסגרת הסמינר יידונו הצעות התלמידים לעבודת גמר (פיתוחי). הצעת תיזה מאושרת עד לסוף הקורס היא חובה.

פסיכופרמקולוגיה לפסיכולוגים
מטרת הקורס להקנות ידע בסיסי בנושאים הבאים: מנגנוני הפעולה של תרופות, תופעות לוואי, עקרונות של התערבות פרמקולוגית יעילה במצבים קליניים שונים.

מבוא לטיפול פסיכודינמי ב'
יסודות תאורטיים של טיפול פסיכודינמי: יחסי Self-Object וחשיבותם בטיפול. דינמיקה של הזדהות השלכתית והכלה עיבוד העברה נגדית וחשיבותה בתהליך הטיפולי, הבניית גל טיפול פסיכודינמי קצר מועד.

מכונת האמת באספקלריה מדעית ויישומית
בקורס יוסקר הידע התאורטי והמחקרי שמלווה את השימוש בפוליגרף כאמצעי פסיכו-פיזיולוגי לגילוי שקרים. דגש מיוחד יינתן להיבטים פסיכולוגיים שונים המתקיימים בתחום זה. כמו כן יידון המתח המתקיים בתחום בין נקודת המבט המדעית המאפיינת את הגישה האקדמית, לנקודת המבט היישומית המאפיינת את המשתמשים בפועל. הקורס יינתן במתכונת של סמינריון תאורטי ויחייב מעורבות רבה של המשתתפים.

מבוא לפסיכופתולוגיה של הילד
הקורס פורש את מלוא היריעה של הסימפטומטולוגיה הפסיכופתולוגית תוך כדי התמקדות באפיונים המיוחדים של ביטוייה בקרב ילדים, ומתבונן בה הן מימד העומק של האבחנה הפסיכודינמית המיועדת לחשוף את האסימלוגיה העומדת מאחורי הסתמונות והן מתוך הבנת המשימות ההתפתחויות הנורמטיביות האופייניות לכל שלב בהתפתחות. כמו כן, נרכשת השפה האוניברסלית של הקלסיפיקציה של הפסיכופתולוגיה ותהליכי האבחון הנדרשים לתסמונות השונות.

טיפול קבוצתי וילדים ומתבגרים
הקורס יעסוק בהנחיית קבוצות של ילדים ומתבגרים בעלי פתולוגיות שונות. הקורס מתחלק לשני חלקים. הראשון - חלק חוויתי התנסותי שבו יתנסו התלמידים בחוויה הקבוצתית והשני - יהוה תאורטי ויעסוק באספקטים הטכניים והתאורטיים של הנחיית קבוצות של ילדים ומתבגרים.

המגמה החברתית

בעיות נבחרות בפסיכולוגיה חברתית
הסטודנט/ית יבצע מחקר אישי, בהנחיית מורה מן המגמה, בנושא שיתואם ביניהם/ן.

הנחיה קבוצתית
הקורס יוקדש ללמידה בנושאי הנחיה קבוצתית. הוא יועבר בצורה התנסותית שבה המשתתפים יתנסו בהנחיה ויערך ניתוח של התהליך ושל הדפוסים האישיים של המנחים.

שינוי עמדות ושכנוע
בקורס יסוקרו תאוריות וגישות מרכזיות בפסיכולוגיה חברתית בתחום יצירת העמדות ושינוי עמדות, גישות לשכנוע בין אישי ויישומים של גישות אלו בתחומים שונים. יינתן דגש על נסיעות פרסים לשינוי במדיה עמדות והתנהגויות.

מודלים דו-תהליכיים בפסיכולוגיה חברתית
הסמינר יסקור תאוריות ומחקר המסבירים התנהגות חברתית ע"י מערכות קוגניטיביות ומוטיבנציוניות הנבדלות באופן איכותי.

מוטיבציה, אמוציה, וקוגניציה בהקשר החברתי
הסמינר יסקור חומר עיוני ומחקרי הנוגע לקשרים ההדדיים בין מערכות מוטיבציה, אמוציה, וקוגניציה. הסמינר ידגיש את הקשרים בין מערכות אלה בתהליכי שליטה עצמית.

הקונפליקט היהודי-ערבי בראי התאוריה על קונפליקטים בין קבוצות - סמינר התנסותי
סמינר מיוחד כמשלב התנסות ותאוריה בהתמודדות והבנת קונפליקטים בין קבוצות תוך התייחסות ספציפית לקונפליקט הערבי-יהודי. הקבוצה תורכב מסטודנטים יהודים וערבים ממחלקות שונות שיעבדו כקבוצת התנסות ולימוד. הקורס יכלול התנסות בתהליך בין קבוצתי מתמשך והרצאות בנושאים הבאים: קונפליקטים בין קבוצות, שנוי עמדות וסטריאוטיפים, עיבוד אינפורמציה, תהליכים אמוציונליים וקוגניטיביים של קונפליקט.
הקורס יועבר ע"י צוות מרצים מהחוג לפסיכולוגיה וצמד מנחים - יהודי וערבי מגוה שלום.

פסיכולוגיה חברתית למתקדמים א'+ב'
הקורס סוקר תאוריות עכשוויות ומחקר בפסיכולוגיה חברתית.

סמינר מגמה
הקודס יעסוק בנושאים הקשורים לתזת המ.א. כגון, פיתוח רעיונות מחקריים, מתודולוגיה, כלי מחקר וכתיבה.

המגמה הקוגניטיבית

קשב וארגון קוגניטיבי א'
הקורס יתמקד ביכולת האנושית להתעלם מגירוי ומאינפורמציה לא רלבנטיים לתפקיד. הקורס יסקור את התנאים בהם קשב סלקטיבי לגירוי הרלבנטי מצליח ונכשל.

קשב וארגון קוגניטיבי ב'
אחד התפקידים השכיחים ביותר בחיי יום יום הוא בחירה השוואתית בין שני גירויים. נעסוק באיתור התהליכים הקוגניטיביים המסתתרים בשפוטים השוואתיים אלה ובהשלכותיהם התאורטיות והמעשיות.

נושאים נבחרים בהתפתחות קוגניטיבית
נעסוק בחקר התפתחות החשיבה עם דגש על "תאוריות השכל" בגיל הרך.

התפתחות קוגניטיבית א'
בשיעור זה נעסוק בתאוריות בהתפתחות קוגניטיבית ובשאלות תאורטיות ומחקרים בנושא: תפיסה, ייצוג-ידע, קומוניקציה, חשיבה-לוגית וקוגניציה חברתית.

מבוא לנוירופסיכולוגיה
הקורס יעסוק בהפרעות ההתנהגותיות השונות שמקורן בפגיעה מוחית אצל מבוגרים: אמנזיה אגנוזיה, אפרקסיה ואפזיה. הפרעות אלה יידונו מבחינת הגילויים הקליניים כמו גם ההשלמות התאורטיות ביחס לתפקוד נורמלי.

התפתחות קוגניטיבית בגיל הרך - סדנת מחקר
נעסוק בחקר התפתחות החשיבה בגיל הרך עם דגש על התפתחות ייצוג והבנת מצבים מנטליים.

תהליכים קוגניטיביים של שיפוטי זמן - סדנת מחקר
במסגרת הסדנה תוצגנה תאוריות קוגניטיביות המסבירות את התהליך הקוגניטיבי של שיפוט משכים קצרים. מתודולוגית המחקר בתחום תידון והמשתתפים יתבקשו לתכנן ולבצע מחקרים בהתאם.

שחזור זיכרון שגוי
לעיתים קרובות אנו "זוכרים" מאורעות שלעולם לא התרחשו. מכתיבה תמוימית, זיכרונות אלו זהים לזיכרונות אמיתיים. הסמינר יסקור פרדיגמות ניסויות המחקות תופעה זו תוך כדי ניסיון להבין כיצד נוצרים זיכרונות בחיי היום-יום. סקירה זו תוביל לשאלה: האם ניתן להבחין בין זיכרונות אמיתיים לבין זיכרונות שגויים? כניסה לקורס בתאום מוקדם עם המרצה.

פסיכולוגיה קוגניטיבית יישומית
הסמינר יעסוק בישומי הפסיכולוגיה הקוגניטיבית באחד או יותר מהתחומים הבאים: הנדסת אנוש, התנהגות צרכנים, פרסום, הבדלים אינדיבידואליים, לחץ, וויהוי שקרים.

זיברון אנושי
הידע הנוכחי בהבנת תהליכי זיכרון נרכש דרך תאור ביצועיו של נבדקים במספר יחסית קטן של מטלות זיכרון. מטלות אלו, המהוות את גרעין המחקר בתחום הזיכרון האנושי, ייסקרו בקורס, תוך שימת דגש על ניתוח המודלים התאורטיים שפותחו לתיאור הביצועים במטלות. הקורס יעסוק בחלק מהנושאים הבאים: זיכרון אימפליסיטי, זיכרון לטווח קצר ולטווח ארוך, יציבות הזיכרון, אפקט האופנות, אפקט ספציפיות הקידוד, ואפקט החזרה.

תפיסה וקשב
הקורס יעסוק בהבנת תהליכים הקוגניטיביים הבסיסיים במספר תחומים מרכזיים בתפיסה וקשב. הקורס יתמקד במיוחד בתאוריות עכשוויות ובממצאים חדשניים בתחום הקשב החזותי.

תהליכי קבלת החלטות
בשיעור יידונו תורת ההחלטות, לקיחת סיכונים, החלטות בתנאי לחץ, אימון והדרכה לקבלת החלטות אופטימליות.

אזורי ברודמן 44, 45, היבטים מורפולוגיים ותפקודיים
הקורס יעסוק בנוירואנאטומיה הפונקציונאלית של אזורי השפה הקדמיים בהמיספרה השמאלית של המוח, ייסקרו ממצאים חדשים באנאטומיה של האזור (תוך שימת דגש על הבדלים בין אינדיווידואלים), תאוריות וממצאים מפגיעות מוח נרכשות ומולדות, ותוצאות חדשות שנתקבלו תוך שימוש בטכניקות הדמיה חדישות (fMRI, MEG, PET).

אאגניקה ו-IQ: היבטים ביקורתיים
הקורס ידון ברקע החברתי לצמיחת התנועה האאוגנית, בהתפתחותה בגרמניה ובאנגליה, בשיטות הסטטיסטיות שפיתחו האאוגניקאים הראשיים (גאלטון, פישר ופירסון), ברטוריקה הפוליטית שלהם, וביישומים אאוגניים שנעשו במקומות שונים. דגש מיוחד יושם על מדינת הרווחה, ועל הצידוקים המדעיים שניתנו לשיטות אלימות לשליטה במבנה האוכלוסייה בסקנדינביה, גרמניה (של וויימאר, והמשטר הנאצי), ארצות הברית, וארצות אחרות. שיטות לדירוג יכולת (IQ) יידונו בפירוט, ולאור הטאמר תיעשה הערכת של פרוייקט הגנום האנושי העוסק בפיתוח שיטות להשבחת בני אדם, ובדיקה של נושאים בעלי פוטנציאל אאוגני בחברה הישראלית.

המגמה הפסיכוביולוגית

מוח, התנהגות, והמערכת החיסונית: השפעות לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן
הסמינר יסקור את העדויות לקשר שבין המוח והמערכת החיסונית, המנגנונים הפיזיולוגיים, וההשפעות הפסיכולוגיות על קשר זה ועל פגיעות למחלות. הסמינר יכלול בנוסף מבוא למערכת החיסונית וטכניקות מעבדה לרישום וחקר מדדים חיסוניים.

תהליכים קוגניטיביים בהתניה קלאסית
הסמינר יעסוק בגישות והתאוריות המדגישות את ההיבטים הקוגניטיביים של התניה קלאסית.

מודלים של סכיזופרניה בבעלי-חיים
הסמינר יעסוק בהיבטיו ההתנהגותיים, הפרמקולוגיים והנאורוכימיים של מודל הדופמין של סכיזופרניה. יושם דגש על הפרעות בתהליכי למידה וקוגניציה של בעלי חיים ותחת הסם, אמפטמין וההשוואה בין המודל בבעלי חיים והסינדרום הקליני. כמו כן ייסקרו השפעות של תרופות אנטי-פסיכוטיות במודל בבעלי-חיים ובקליניקה.

הערך התקשורתי של אותות מצוקה
מה לומדים מסימני מצוקה של אחרים? האם ניתן לרכוש תגובות אמוציונאליות בעקבות מסר מצוקה? שאלות אלו ייבחנו במודל של התניה קלאסית.

שיטות מחקר בפסיכולוגיה פיזיולוגית
לימוד של טכניקות מעבדה למחקר, ושיטות מדידה של מדדים פיזיולוגיים, והתנהגותיים. הקורס כולל עבודה ידנית עם בעלי חיים (בייע) ערים ומורדמים כגון הזדקות, ניתוחים שונים, והיסטולוגיה.

התנהגות מרחבית
חלק גדול מחיינו מוקדש להתנהגות מרחבית בעולם הפיזי שמסביבנו. על פי הגישה האורתודוקסית, אנו מתנסים במרחב בעזרת חושים ותנועה ואם ההתנסות משמעותית מספיק היא מביאה ללמידה שמתבטאת בבניית מפות מנטליות של המרחב. המפות המנטליות נבנות בהיפוקמפוס ובכל הנראה בקורטקס וכוללות ייצוגים של אובייקטים בולטים בשטח כמו גם ייצוג הוליסטי של המרחב. תוספות חדשניות לגישה האורתודוקסית מדגישות את האפשרות שהיחסים הסיבתיים בין העולם הפיזי המנפס והמפות המנטליות יכולים ללכת בשני הכיוונים: בעזרת מפות מנטליות ניתן לארגן מחדש של המרחב הפיסי.
בסמינר ניתן יהיה לבחור בין מחקר עם נבדקים אנושיים או בעלי חיים. המטרה היא אחת, לחקור איך התנהגות מרחבית משנה את המרחב.

בסיס ביולוגי של התנהגות אמוציונלית
התגובה האישית ביותר, המופלאה ביותר, האמוציה, נלכדה לבסוף בכלוב של הפסיכוביולוגים ומוקמה באמיגדלה. האימגדלה מתוכנתת ליצור תגובה אמוציונאלית לגירויים חזקים אך גם מתוכנתת ללמוד להגיב לגירויים אינפורמטיביים שאינם בהכרח בולטים מבחינה פיזית. הפונקציה האחרונה חשובה ביותר לתפקוד יעיל של אזורי מוח אחרים, לגביהם התגובה האמוציונאלית של האמיגדלה הינה מעיין סמן לחשיבות האינפורמציה. אכן, במחקרים אחדונים הראמו כי ללא אמיגדלה, אזורים אחרים של המוח אינם מגיבים באופן יעיל לגירויים אינפורמטיביים חלשים בעוצמתם הפיזית.
בסמינר ניתן יהיה לבחור בין מחקר עם נבדקים אנושיים או בעלי חיים. המטרה היא לחקור את האינטראקציה בין תהליכי למידה באמיגדלה לתהליכי למידה של אזורי מוח אחרים.

מוח, ופסיכוסומטיקה - סוגיות מתקדמות בפסיכוביולוגיה
שיעור זה, הניתן ע"י כ-4 מחברי הסגל של המגמה הפסיכוביולוגית, נועד לסקור באופן ביקורתי את תחומי העניין והמחקר בהם עוסקים החוקרים. הנושאים יכללו: התפתחות כאב, שיכוך כאב וטולרנטיות לחומרים אופיאטים; מודלים לנירו-פסיכו-פתולוגיה בבעלי חיים; בסיס פיזיולוגי ללמידה אופרנטית ואפקטיבית; יחסי הגומלין בין המוח ומצבי נפש לכין פעילות המערכת החיסונית ופגיעות לסרטן; מודלים אנטומים-פונקציונלים של מבנה המוח בהקשרי התנהגות נורמלית ואבנורמלית; נירו-פסיכאטריה אקספרמינטלית והשפעות פרי-נאטליות על התפתחות פתולוגיות מוחיות. מבחן מסכם יינתן בסוף הסמסטר.

שאלות עדכניות במדעי העצב ובפסיכוביולוגיה
סמינר זה יעסוק במגוון נושאים עדכניים אשר ייבחרו ע"י התלמידים ומנחי הסמינר. הנושאים השונים יועברו ע"י תלמידי הסמינר לאחר לימוד עצמי בהדרכת המנחים. מטרת הסמינר היא חשיפה למגוון נושאים תוך דגש על חדשנות וביקורתיות.

תכנית לימודי תעודה בפסיכולוגיה רפואית

תכנית הלימודים עוסקת בסוגיות מרכזיות בפסיכולוגיה הרפואית ברמה התאורטית, המחקרית והיישומית. התכנית מקנה למשתתפים בה יזע עדכני בתחום חדש ומתפתח זה ומגוון של טכניקות טיפוליות המייצגות זרמים מרכזיים בפסיכולוגיה הרפואית.

קהל היעד: פסיכולוגים, רופאים, עובדים סוציאליים, מטפלים באומנויות (תואר שני ומעלה).

תליכי הקבלה: ועדת הקבלה של התכנית תחליט על קבלת התלמידים על פי ראיון אישי ורקע מקצועי.

רכזת אקדמית: פרופ' אינה וינר.

ראש התכנית: ד"ר רבקה יעקובי.

המרצים המשתתפים בתכנית: ד"ר חגי אורן (פסיכופרמקולוגיה לפסיכולוגים), ד"ר יהודית אכמון (אתיקה, פסיכוסומטיקה בהתפתחות האישה), פרופ' שמגר בן-אליהו (פסיכו-נוירואימונולוגיה), ד"ר אילנה ברגר (מיניות האדם), מר אור ברק (מוח והתנהגות), ד"ר גבי גולן (היפנוזה), ד"ר רובי דר (הפרעות חרדה), ד"ר נילי הילמן (פסיכותרפיה), ד"ר רחל הרינג (הפרעות נוירולוגיות), פרופ' אינה וינר (חקר המנגנונים המוחיים המעורבים בהתפתחות פסיכו ונוירופתולוגיה), סוזי וולך (פסיכוסומטיקה בגישה האנליטית), ד"ר רבקה יעקובי (מצבי דחק רפואיים - התמודדות וטיפול), ד"ר מרגלית לורבר (מחלות אוטואימוניות), מרתה לכסן (התערבויות פסיכולוגיות בעבודת הרופא), ד"ר יאיר מימון (רפואה סינית), ד"ר דליה מרדי (פסיכוסומטיקה בהתפתחות האישה), פרופ' חנן פרנק (כאב), עמוס צור (שימוש במטפורות), אביגיל צ'מריניסקי (הפרעות אכילה), פרופ' שולמית קרייטלר (פסיכואונקולוגיה), ד"ר אבי שדה (הפרעות שינה), ד"ר שושנה שילה (התנהגות בריאותית, קבלת החלטות בתחום הרפואי), ד"ר איתי שילוני (התמכרויות, פסיכותרפיה), ד"ר ברוך שפיץ (מחלות סרטן).

הערה: בנוסף למרצים הנ"ל כולל סגל ההוראה של התכנית אנשי מחקר ואנשי שדה ממקצועות הרפואה, מן השורה הראשונה בתחומם.

משך התכנית: שנתיים.

שעות הלימוד: 12 ש"ש (8 ש"ש קורסי חובה ו-8 ש"ס קורסי בחירה).

המועד: ימי שני וחמישי בין השעות 14:00-20:00 (יום חמישי - שנה א', יום שני - שנה ב'). מספר קורסי בחירה יינתן ביום ד'.

חובות התלמידים: השתתפות בשיעורים, התנסות בטכניקות הטיפוליות, הגשת תרגילים ועבודת גמר.

תכנית הלימודים

שנה א' - קורסי חובה:

שם הקורס: סוגיות מרכזיות בפסיכולוגיה רפואית - תאוריה ומחקר - 2 ש"ש

תאור הקורס: הקורס יעסוק בסוגיות המרכזיות של הפסיכולוגיה הרפואית תוך הצגת עקרונות, גישות תאורטיות, דילמות ומחלוקות, במטרה לאפשר למשתתפי הקודס ליישם את החומר הנלמד בעבודתם המעשית במסגרת הרפואית.

נושאי הקורס: גוף ונפש, דחק (הגדרות, פרמטרים מרכזיים, מערכות מתווכות, התמודדות והסתגלות), דחק ומחלות, דחק והמערכת החיסונית, טראומה, גורמי חוסן, התמודדות עם מחלה ואישפוז, הכנה נפשית מוקדמת לפרוצדורות רפואיות, התנהגות בריאותית ומניעה, קבלת החלטות בתחום הרפואי, תקשורת רופא-חולה, מערכות תמיכה חברתית, מחלות כרוניות, מוות ותהליכי פרידה, רפואה מסורתית עממית.

שם הקורס: גישות וטכניקות טיפוליות בפסיכולוגיה רפואית א'+ב' - 2 ש"ש

תאור הקורס: הקורס יעסוק בגישות טיפוליות אופייניות בתחום הפסיכולוגיה הרפואית: גישות פסיכופיזיולוגיות, דינמיות, התנהגותיות, קוגניטיביות, והיפנוטיות. יושם דגש על תירגול מעשי בטכניקות קצרות מועד ושילובן בתכנית טיפולית בבעיות כגון: כאב, לחץ דם, בעיות עיכול, בעיות נשימה, לחץ וחרדה, הכנה לפרוצדורות רפואיות והתמודדות עם מחלות קשות.

נושאי הקורס: הרפייה, משוב ביולוגי, היפנוזה, טיפול קוגניטיבי והתנהגותי, דמיון מודרך ושימוש במטאפורות.

שם הקורס: מושגי יסוד במוח והתנהגות - 2 ש"ש

תאור הקורס: הקורס יעסוק בהקניית מושגים והבנת תהליכים הקשורים ליסודות הנוירואנטומיה, נוירופיזיולוגיה ונוירופרמקולוגיה. דגש מיוחד יושם על הבנת הקשר בין המוח וההתנהגות האנושית.

נושאי הקורס: רקע היסטורי ופילוסופי לחקר המוח וההתנהגות; מבנה ותפקוד תאי מערכת העצבים; תקשורת בין תאית; מבנה מערכת העצבים המרכזית; תפיסה - הבסיס המוחי, מערכת הראייה; תנועה - הבסיס המוחי; שינה - תיאור פיזיולוגי והתנהגותי, מנגנונים פיזיולוגים של שינה ועירות, שעונים ביולוגיים; המוח המיני; הבסיס המוחי לרגשות; למידה וזיכרון; הפיזיולוגיה של הפרעות הנפש.

הערה: הקורס מיועד לפסיכולוגים וע"ס.

שם הקורס: התערבות פסיכולוגית במצבים רפואיים א': מושגים, עקרונות וגישות פסיכותראפויטיות - 2 ש"ש

תאור הקורס: מטרת הקורס היא הקניית ידע בתחום הפסיכולוגיה והפסיכותרפיה שיסייע בפיתוח הבנה פסיכולוגית של מצבים רפואיים ויאפשר יישום מעשי. ההיבט התאורטי של הקורס מבוסס על תאוריות ומגמות המכבדות את הביוגרפיה האישית של המטופל ומעמידות במקום מרכזי את הקשר מטפל-מטופל. הלימוד התאורטי ישולב עם ניתוח מקרים הלקוחים מהעבודה הרפואית. משתתפי הקורס יתבקשו להביא חומר לדיון הקשור להתנסותם המקצועית.

נושאי הקורס: מבוא, רקע תאורטי, מושגי יסוד, עקרונות הפסיכולוגיה הדינמית, זרמים בפסיכולוגיה הדינמית, ההערכה הפסיכולוגית של המטופל, התאוריה הקוגניטיבית-התנהגותית בפסיכולוגיה רפואית, פסיכותרפיה, ניתוח מקרים.

הערה: הקורס מיועד לרופאים.

סדנה: שימוש במטאפורות לאמצעי בטיפול - לא כלול במניין השעות לתעודה.

שנה ב' - קורסי חובה:

שם הקורס: היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של מחלות שונות וקשרי הגומלין ביניהם - 2 ש"ס

תאור הקורס: הקורס יעסוק באספקטים השונים של מחלות גופניות שונות בגון: מיגרנות, מחלות לב, סרטן, טרשת נפוצה, מחלות עור ואחרות, כדי להבין את קשרי הגומלין בין המרכיבים הפיזיולוגיים והפסיכולוגיים של כל אחת מהמחלות שיידונו ובניסיון לגבש גישות טיפוליות המשלבות ידע עדכני בתחום.

נושאי הקורס: מיגרנות, מחלות לב, מחלות סרטן, מחלות של מערכת העיכול, מחלות עור, מחלות אוטואימוניות.

הערה: הקורס מיועד לפסיכולוגים ועו"ס.

שם הקורס: התערבות פסיכולוגית במצבים רפואיים ב': עקרונות, ניתוח והבנת השיח - 2 ש"ש

תאור הקורס: בקורס זה נדון בעקרונות תאורטיים, ניתוח והבנת השיח רופא-חולה, תוך התייחסות לקומוניקציה ורבלית ונון-ורבלית באינטראקציות טיפוליות שונות. מטרת הקורס להעשיר את יכולת ההסתכלות והאבחון ברמה הפסיכולוגית, תוך התייחסות לשפה ומרכיביה. הקורס יכלול ניתוח סיטואציות הלקוחות מחדר הטיפולים תוך התייחסות למושגים ועקרונות אשר ילמדו בקורס א'.

הערה: הקורס מיועד לרופאים.

שם הקורס: פסיכופרמקולוגיה לפסיכולוגים - 2 ש"ס

תאור הקורס: הקורס מהווה מבוא להכרת המנגנונים הביוכימיים שבבסיס מצבי בריאות וחולי. מערכת העצבים (המרכזית והאוטונומית) נסקרת ברמה האנטומו-פתולוגית (מבנית ותיפקודית), ברמת הנא (פיזיולוגיה), תוך הדגשת מנגנוני בקרה עצמית והיזון חוזר (פידבק). מנגנוני הפעולה של תרופות נלמדים הן ברמה הבסיסית (פרמקו-קינטיקה ופרמקו-דינמיקה) והן ברמה הקלינית - טיפול במצבי חולי גופני ונפשי.

נושאי הקורס:

1. מבוא לפרמקולוגיה קלינית
2. הורמונים גבריים ונשיים/מחזור הווסת/פוריות/גיל המעבר.
3. בלוטת המגן/המערכת הסימפטטית/פאראסימפטטית.
4. קודטיזון וגזרותיו/פרולקטין.
5. אסטמה וטיפול תרופתי/סוכר וטיפול תרופתי/הפרעות בתפקוד הלב וכלי הדם.
6. המערכת הדופמינרגית: מחלת פרקינסון, פסיכוזות והטיפול התרופתי.
7. הפרעות של מצב הרוח - דכאון: המערכת הסרוטונרגית, המערכת הנוראדרנרגית.
8. הפרעות של מצב הרוח - תסמונות ביפולריות.
תרופות מייצבות מצב-רוח - מקומן של התרופות האנטי אפילפטיות - אפילפסיה "בראשי פרקים".
9. הפרעות חרדה - המערכת הגאבארגית. סוגי התרופות דמויות "וליום" (בנזודיאזפינים). תרופות נוגדות חרדה שאינן משתייכות לקבוצת הבנזודיאזפינים.
10. הפרעות שינה - מקומו של הטיפול התרופתי.
11. תסמונת הפרעה בקשב/היפראקטיביות - פתולוגית וטיפול תרופתי (הגיל הרך וגיל ההתבגרות).
12. תסמונות דמנטיביות והטיפול בהן (הפרעות פסיכו גריאטריות).
13. מבוא לקבוצות סמים, התמכרות ותופעות גמילה.
14. הפרעות פסיכו פיזיולוגיות (גוף ונפש).
תופעות קונברסיביות ודיסוציאטיביות, התחזות.
15. "סגנון חיים", הרגלים (קפה, עישון, תזונה), רגישויות, ויטמינים.

הקורס מיועד לפסיכולוגים ועו"ס.

קורסי בחירה:
הערות:
1. משך כל קורס, למעט אלו שיצוין אחרת, הוא 2 ש"ס.
2. אחדים מקורסי הבחירה עשויים להיפתח אחת לשנתיים.
3. הרשמה לאחדים מקורסי הבחירה תתאפשר גם למועמדים שאינם תלמידי התכנית ואשר יעמדו בדרישות הקבלה.

רשימת הקורסים ותיאורם:

פסיכוסומטיקה: כשהגוף מדבר ללא מילים
בקורס נציג השקפות וגישות תאורטיות שונות, המשתייכות לשדה הפסיכואנליטי, במגמה להבין באמצעותן את תהליכי ההתפתחות בשנים הראשונות של החיים תוך מתן דגש על התפתחות ההפרעות הפסיכוסומטיות בתקופה זו. מטרת הקורס: שילוב בין תאוריה לקליניקה כדי לאפשר אינטגרציה של החומר הנלמד.

הפרעות אכילה
הקדמה - הסטוריה של הפרעות אכילה, היבטים תאורטיים. פסיכופתולוגיה של הפרעות אכילה.
אבחנות והגדרות - אבחנה לפי DSM-IV ולפי ICD - 10.
אנורקסיה, בולימיה, הצד האפל של הדיאטה.
תאור מקרה של אכילה בפיתיון ומחלת נפש (מהספרות).
אנורקסיה - טיפולים פרטניים דגש על היבטים רפואיים ואבדנות.
בולימיה - דגש על היבטים של דינמיקה משפחתית.
הטיפול הפסיכואנליטי - גישות שונות. טיפול קבוצתי - פסיכודרמה, גשטלט, טיפול באמנות ובתנועה, טיפול משפחתי.
הגישה האינטרדיסציפלינרית: טיפול התנהגותי, קוגניטיבי, פרמקולוגי ואישפוז (בארץ ובחו"ל).

התמכרות בגוהלה וסימפטום: היבטים עיוניים וטיפוליים
הקורס יעסוק בנושא ההתמכרות בכלל על מרכיביו החברתיים, הפיזיולוגיים והנפשיים. ייחודה של ההתמכרות לחומרים שונים (סמים, אלכוהול, מזון וכו') ולהתנהגויות שונות ייסקר תוך מתן דגש לאופן שבו התמכרות שזורה לתוך מבנה האישיות, המצב המשפחתי, החברתי ועוד. הקורס יעסוק באיבחון ובטיפול בנפגעי התמכרויות שונות ברמה הפרטנית, הקבוצתית והמוסדית.

מיניות האדם: היבטים חברתיים וטיפוליים
מטרת הקורס לפתח ולהעשיר את הידע בתחום מיניות האדם, לחדד את רגישותו ומודעותו של איש המקצוע לסוגיות פיסיולוגיות, חברתיות, תרבותיות ופסיכולוגיות בתחום הטיפול המיני, אוריינטציה מינית (Sexual Orientation) וזהות מינית (Gender Identity).
הקורס מתבסס על גישה אינטגרטיבית (פסיכודינמית, קוגניטיבית-התנהגותית ומערכתית) בטיפול מיני עם בודדים וזוגות. הקורס יתמקד בהצגת שיטות התערבות ייחודיות בטיפול בהפרעות בתפקוד מיני, לאורך מעגל התגובה המיני. כמו גם, יסייע למטפל לפתח רגישות, רמת נוחות וידע בסיסי באבחון והתערבות.

שלבים ומעברים בחיי נשים: היבטים סוציו-פסיכו-פיזיולוגיים
הקורס יעסוק בשלבים השונים של התפתחות האישה: מהשלב העוברי, דרך הילדות המוקדמת, גיל ההתבגרות, תקופת הפריון, הריון ולידה, גיל הביניים והזקנה. בכל שלב יוצג המימד הביולוגי, הפסיכולוגי והחברתי-תרבותי, בהתייחס להתפתחות הנורמלית ולקשיים אפשריים. דגש מיוחד יושם על האספקטים הפסיכוסומטיים.

פסיכואונקולוגית א': בעיות המחלה, האבחנה והטיפולים
הקורס יעסוק בבעיות פסיכוסוציאליות מיוחדות של חולי סרטן בעלי אבחנות שונות (שד, ריאות, מעי גס וכו'), מבחינת גורמי המחלה (חשיפה לגורמי סיכון, "האישיות הנוטה לסרטן"), השפעות המחלה והטיפולים (ניתוח, כימותרפיה, קרינה) והתמודדות עם בעיות מיוחדות כגון: כאבים, בידוד, הקאות, נשירת שיער וכו'. כן ידונו בעיות של בדיקות לאיבחון מוקדם של המחלה ותקשורת בין הפציינטים לצוות הרפואי והסיעודי.

פסיכואונקולוגיה ב': התמודדות
הקורס יעסוק בהתמודדות של חולי סרטן עם הבעיות המיוחדות של המחלה בשלביה השונים (האבחנה והטיפולים). יושם דגש על נושאים כגון: חרדה, זעם, דכאון, שחיקה, כרוניות המצב, משאלות התאבדות, התמודדות והסתגלות בתחומי חיים שונים (חברה, עבודה, משפחה וכו'), איכות חיים, תגובות פסיכיאטריות ואינטרבנציות פסיכותראפויטיות שונות.

היפנוזה ושימושיה בפסיכולוגיה רפואית (בהתאם למתכונת חוק ההיפנוזה)
הקורס יקנה ידע תאורטי בסיסי והתנסות בטכניקות היפנוטיות. הקורס יכשיר את המשתתפים בו לגשת לבחינות הממשלתיות ולהשתמש בהיפנוזה ככלי טיפולי בתחום הפסיכולוגיה הרפואית.
הקורס נחלק לשניים: (ניתן להירשם לכל חלק בנפרד).
חלק א' - בסיס תאורטי, תדגול והתנסות (קורס בן 36 שעות)
חלק ב' - הדרכה על טיפולים בהיפנוזה (קורס בן 20 שעות)
הקורסים בהיפנוזה מיועדים לפסיכולוגים ורופאים בלבד.

קשרי גוף-נפש בראי הרפואה הסינית
מטרת הקורס לאפשר למשתתפים בו להכיר ערוץ נוסף להקשבה ולהבנת האדם, יחסי הגומלין שלו עם סביבתו וההשלכות הנובעות מכך למצב בריאותו. המשתתפים בקורס ירכשו בנוסף לידע התאורטי גם ידע בעל ערך יישומי לעבודתם הטיפולית.
<u>תכניית הקורס</u>:
1. מבוא לפילוסופיה של הרפואה הסינית.
2. הצגת מודל של קשרי גוף ונפש. (תוצג מערכת הקשרים בין סימפטומים, העדפות ודחיות של: צבעים, טעמים, עונות השנה, שעות יום ולילה והקשר שלהם לתופעות סומטיות והתפתחות מחלות, זאת על פי התפיסה של הרפואה הסינית).
3. הצגת מקרים קליניים.

הדרכה על התערבויות פסיכולוגיות בתחום הרפואי
בקורס תינתן הדרכה על מקרים שיציגו המשתתפים תוך התייחסות לנושאים רלבנטיים הקשורים לתהליך הטיפול כגון: תכנון משך ושיטת ההתערבות, משתנים מתערבים, יחסי מטפל - מטופל, קשר עם הצוות הרפואי וכו'.

אתיקה מקצועית בפסיכולוגיה רפואית
הקורס יתמקד בנושאי אתיקה מקצועית הקשורים לתחום הפסיכולוגיה הרפואית. מטרת הקורס לאפשר למשתתפים להכיר את הבסיס התאורטי והקליני של האתיקה המקצועית, את הקודים האתיים והחוקים הרלוונטיים, וכן נושאים מרכזיים לתחום זה כגון: סודיות וגבולותיה, האוטונומיה של החולה והסכמה מדעת, אמירת האמת לחולה, אשפוז כפוי, מניעות ומגע בין מטפל למטופל, התאבדות והמתת חסד, בעיות אתיות בטיפולי פרטון ונושאים אחרים לפי תחומי ההתעניינות של המשתתפים.

תלמידי התכנית יוכלו להשתתף בקורסים הבאים הניתנים במסגרת לימודי תואר שני ולימודי המשך של החוג לפסיכולוגיה. ההרשמה לקורסים אלה מותנית בהסכמת המרצה.

מוח, התנהגות, והמערכת החיסונית: השפעות לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן
ראה עמ' 317.

אבחון וטיפול בהפרעות שינה בילדים
ראה עמ' 310.

התנהגות בריאותית
ראה עמ' 312.

פסיכולוגיה שיקומית
ראה עמ' 311.

מבוא לנוירופסיכולוגיה
ראה עמ' 315.

החוג לפסיכולוגיה

תואר ראשון

שנה א'- שיעורי חובה

						סמסטר
1009.1000	**תדרכה בספריה**					
	פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי					
1009.1105	**יישומי מחשב למדעי החברה**					
	פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי					
1071.1102	**מבוא לפסיכולוגיה**					ש'+ת' א'
.01	שיעור:	ד'	8-10	201		פרופ' ת. ליבל
	קבוצות תרגיל:					
.02		ג'	10-12	109	דן דוד	גב' ה. גינדי כוכבי
.03		ג'	12-14	109	דן דוד	גב' ה. גינדי כוכבי
.04		ב'	16-18	425		מר ג. בן שפר
.05		ד'	14-16	204		מר ג. בן שפר
.06		ד'	16-18	314		מר ג. בן שפר
.07		ג'	14-16	109	דן דוד	גב' נ. שני חמי
.08		ג'	16-18	109	דן דוד	גב' נ. שני חמי
1071.1116	**סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'**					ש'+ת' א'
.01	שיעור:	ב'	8-10	101		פרופ' ש. בן-אליהו
	קבוצות תרגיל:[1]					
.02		ד'	14-16	103	דן דוד	גב' ל. צוקרמן
.03		ג'	12-14	103	דן דוד	גב' ל. צוקרמן
.04		ג'	12-14	419		גב' ק. שחר (דוד)
.05		ג'	14-16	105		גב' ק. שחר (דוד)
.06		ד'	14-16	426		מר ד. נמרודוב
.07		ד'	16-18	103	דן דוד	מר י. שורץ
.08		ג'	8-10	107		מר ע. גרין שי
.09		ג'	14-16	425		מר ע. גדין שי
.10		ב'	18-20	205		גב' ק. בית אהרון
.11		ה'	16-18	104		יפורסם

[1] לא ניתן להחליף קבוצות בין הסמסטרים.

	1071.1117	**סטטיסטיקה למסיכולוגים ב'**			ש'+ת'	ב'
.01	שיעור:	ב'	10-8	101	פרופ' ש. בן-אליהו	
		קבוצות תרגיל:[1]				
.02		ד'	16-14	יפורסם	גב' ל. צוקרמן	
.03		ג'	14-12	205	גב' ל. צוקרמן	
.04		ג'	14-12	יפורסם	גב' ק. שחר (דוד)	
.05		ג'	16-14	108	גב' ק. שחר (דוד)	
.06		ד'	16-14	יפורסם	מר ד. נמרודוב	
.07		ד'	18-16	יפורסם	מר י. שורץ	
.08		ג'	10-8	107	מר ע. גרין שי	
.09		ג'	16-14	יפורסם	מר ע. גרין שי	
.10		ב'	20-18	205	גב' ק. בית אהרון	
.11		ה'	18-16	109 דן דוד	יפורסם	
	1071.1121.01	**פסיכולוגיה פיזיולוגית א'**			ש'	א'
		ד'	12-10	101	ד"ר ד. יואל	
	1071.1122.01	**פסיכולוגיה פיזיולוגית ב'**			ש'	ב'
		ג'	18-16	101	פרופ' ש. בן-אליהו	
	1071.1123.01	**תורות האישיות א'**			ש'	א'
		ה'	14-12	101	פרופ' י. טיכמן	
	1071.1124.01	**תורות האישיות ב'**			ש'	ב'
		ב'	18-16	101	ד"ר י. בר חיים	

שנה ב'- שיעורי חובה

	1071.2103	**שיטות מחקר א'**			ש'+ת'	א'
.01	שיעור:	ב'	10-8	201	ד"ר ד. יואל	
		קבוצות תרגיל:[2]				
.02		ב'	18-16	206	גב' ד. שילר	
.03		ד'	18-16	206	גב' ד. שילר	
.04		ג'	12-10	105	גב' א. גייזלר	
.05		ג'	14-12	108	גב' א. גייזלר	
.06		ד'	14-12	111 שרת	מר א. יקר	
.07		ד'	16-14	111 שרת	מר א. יקר	
.08		ג'	10-8	106	גב' ד. פלטי	
.09		ג'	12-10	419	גב' ד. פלטי	
.10		ה'	16-14	103 דן דוד	מר ש. אייל	
.11		ה'	18-16	יפורסם	מר ש. אייל	

[1] קבוצות התרגיל בקורס שיטות מחקר א' (סמסטר א') ובקורס פסיכולוגיה ניסויית (סמסטר ב') חייבות להיות זהות.

2109

	1071.2113	**פסיכולוגיה ניסויית**			ש' +ת'	כ'
.01	שיעור:	ב'	10-8	001	ד"ר ד. יואל	
		קבוצות תרגיל:				
.02		ב'	18-16	206	גב' ד. שילר	
.03		ד'	18-16	206	גב' ד. שילר	
.04		ג'	12-10	105	גב' א. גייזלר	
.05		ג'	14-12	108	גב' א. גייזלר	
.06		ד'	14-12	107	מר א. יקר	
.07		ד'	16-14	111 שרת	מר א. יקר	
.08		ג'	10-8	106	גב' ד. פלטי	
.09		ג'	12-10	208	גב' ד. פלטי	
.10		ה'	16-14	יפורסם	מר ש. אייל	
.11		ה'	18-16	יפורסם	מר ש. אייל	
	1071.2114	**ניתוח שונות ויישומי מחשב**			ש' +ת'	א'
.01	שיעור:	ד'	12-10	001	ד"ר י. גושן	
		קבוצות תרגיל:				
.02		ג'	10-8	318	מר ע. לוי	
.03		ג'	12-10	318	מר ע. לוי	
.04		ב'	20-18	מ-005	מר ע. לוי	
.05		ד'	20-18	318	מר ע. לוי	
.06		ה'	12-10	מ-005	מר צ. גנאל	
.07		ה'	14-12	315	מר צ. גנאל	
.08		ה'	16-14	315	מר צ. גנאל	
.09		ב'	14-12	318	מר צ. גנאל	
.10		ב'	16-14	318	מר צ. גנאל	
	1071.2815.01	**פסיכולוגיה חברתית א'**			ש'	א'
		ה'	10-8	101	פרופ' א. נדלר	
	1071.2816.01	**פסיכולוגיה חברתית ב'**			ש'	ב'
		ד'	12-10	101	פרופ' ר. קרניול	
	1071.2904.01	**פסיכולוגיה התפתחותית של הילד**			ש'	א'
		ג'	18-16	201	פרופ' ס. שטראוס	
	1071.2905.01	**פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן**[1]			ש'	ב'
		ה'	12-10	201	ד"ר ד. שמוטקין	

[1] דרישה מוקדמת: פסיכולוגיה התפתחותית של הילד.

4 מתוך 6 הקורסים הבאים

1071.2907.01	**פסיכולוגיה קוגניטיבית א'**			ש'	א'
	ב'	12-10	201	גב' ד. ברגרבסט	
1071.2908.01	**פסיכולוגיה קוגניטיבית ב'**			ש'	ב'
	ג'	16-14	201	פרופ' ד. זכאי	
1071.2909.01	**תפיסה א'**			ש'	א'
	ב'	18-16	101	פרופ' ד. אלגום	
1071.2910.01	**תפיסה ב'**			ש'	ב'
	ג'	14-12	101	ד"ר ד. לאמי	
1071.2911.01	**למידה א'**			ש'	א'
	ד'	10-8	110	ד"ר ד. יואל	
1071.2912.01	**למידה ב'** [1]			ש'	ב'
	ד'	10-8	004	ד"ר ד. יואל	

שנה ג' - שיעורי חובה

1071.3108.01	**לימודי שדה** [2]			ת'	א'+ב'
1071.3109.01	**פסיכופתולוגיה א'** [3]			ש'	ב'
	ג'	12-10	101	פרופ' ג. קינן	
1071.3112.01	**פסיכופתולוגיה ב'** [4]			ש'	א'
	ג'	12-10	002 דן דוד	פרופ' י. גמפל	
1071.3111.01	**מבחנים והערכה א'**			ש'	א'
	ב'	20-18	001	פרופ' א. מאיר	
1071.3119.01	**מבחנים והערכה ב'** [5]			ש'	ב'
	ה'	16-14	001	ד"ר י. בר חיים	
1071.3118.01	**גישות ושיטות בפסיכולוגיה**			ש'	ב'
	ה'	10-8	101	פרופ' א. נדלר	

---

1 דרישה מוקדמת: למידה א'.

2 רשימה מלאה של קבוצות לימודי השדה ופרטיהן ראה עמ' 350.

3 יינתן בסמסטר ב'.

4 יינתן בסמסטר א'.

5 לתלמידים שהחלו לימודיהם בתשנ"ט שיעור זה ניתן כשיעור בחירה.

סמינרים אמפיריים

1071.3557.01	**מוח, התנהגות ומערכת חיסונית**		סי	א'+ב'
	בי	18-16	111 שרת	פרופ' ש. בן-אליהו
1071.3451.01	**קשב ופסיכופתולוגיה**		סי	א'+ב'
	בי	10-8	420	ד"ר ח. בראונשטיין
1071.3604.01	**הקשר בין הבעת פנים וזיהוי פנים**		סי	א'+ב'
	די	16-14	420	ד"ר י. גנשן
1071.3497.01	**מודלים לסכיזופרניה בבעלי חיים**[1]		סי	א'+ב'
	די	18-16	118 שרת	פרופ' א. וינר
1071.3587.01	**השפעות ארוכות טווח על השואה**		סי	א'+ב
	הי	12-10	יפורסם	פרופ' י. לומרנץ
1071.3453.01	**גבריות ונשיות אנדרוגניות פסיבולוגית והשפעתם**		סי	א'+ב'
	בי	10-8	100 שרת	פרופ' ת. ליבל
1071.3605.01	***התנהגות מדחבית***[1]		סי	א'+ב'
	די	16-14	יפורסם	פרופ' מ. מינץ
1071.3606.01	**תהליכי הסלמה ודעיכה של התקוממות**		סי	א'+ב'
	די	14-12	420	פרופ' א. מררי
1071.3607.01	**אספקטים פסיכולוגיים של הרתעת אלימות פוליטית**		סי	א'+ב'
	הי	12-10	420	פרופ' א. מררי
1071.3608.01	**פסיכולוגיה חברתית של קונפליקטים ופיוס בין קבוצות**		סי	א'+ב'
	הי	14-12	421	פרופ' א. נדלר
1071.3609.01	**התמודדות הורים ומורים עם אלימות ילדים**		סי	א'+ב'
	הי	12-10	111 שרת	פרופ' ח. עומר
1071.3610.01	**אמהות-בנות והקשר ביניהן**		סי	א'+ב'
	גי	14-12	422	פרופ' א. פרידמן
1071.3562.01	**קשב חזותי**		סי	א'+ב'
	די	16-14	107	פרופ' י. צאל

[1] משותף למ.א.

1071.3471.01	**סוגיות בהתפתחות קוגנטיביות**			ס'	א'+ב'
	ג'	18-16	יפורסם	ד"ר ת. צלניקר	
1071.3411.01	**חשיבה יום יומית**			ס'	א'+ב'
	ג'	16-14	422	ד"ר י. קלר	
1071.3289.01	**התפתחות מוסרית**			ס'	א'+ב'
	ב'	16-14	420	פרופ' ר. קרניול	
1071.3459.01	**תושיה נלמדת ופתיחות להתנסות**			ס'	א'+ב'
	ד'	12-10	422	פרופ' מ. רוזנבאום	
1071.3611.01	**שינה, התפתחות ופסיכולוגיה בילדים**			ס'	א'+ב'
	ה'	12-10	102 שרת	ד"ר א. שדה	

<u>קורסי בחירה לתלמידי שנה א' ו-ב' בחוג ולתלמידי חטיבה</u>

1071.3510.01	**המדע בשירות האדם**			ש'	א'
	ג'	16-14	110	פרופ' י. גרודזינסקי	
1071.3553.01	**התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת**			ש'	א'
	ה'	16-14	109 דן דוד	ד"ר ת. צלניקר	
1071.2301.01	**מבוא לפסיכואנליזה, הלא מודע, מיניות והעצמי האמיתי**			ש'	ב'
	ד'	14-12	422	ד"ר ק. שטרנגר	
1071.2302.01	**אמוציה וקוגניציה**			ש'	ב'
	ב'	16-14	105	פרופ' י. טרופה	
1071.2303.01	**פסיכולוגיית העצמי**			ש'	ב'
	ג'	12-10	426	פרופ' י. טרופה	
1071.3234	**יחסים בין אישיים בקבוצה**			ש'	
				מרכזת: פרופ' א. פרידמן	
	<u>קבוצות תרגיל:</u>				
.01	ב'	14-12	426		א'
.02	ב'	14-12	422		א'
.04	ב'	14-12	426		ב'
.05	ב'	14-12	422		ב'
.06	ד'	18-16	111 שרת[1]		ב'

[1] בקבוצה זאת תותקיים תצפית ע"י משתתפי קורס מנחי קבוצות.

שיעורי בחירה לתלמידי שנה ג' בלבד

1071.3701.01	**סוגיות נבחרות בפסיכואנליזה**[3]			שי	אי
	ב'	16-14	105	פרופ' א. הדר	
1071.4638.01	**הפסיכולוגיה הקלינית אל מול מבקריה**[1,2]			שי	אי
	ב'	18-16	106	פרופ' ח. עומר	
1071.3574.01	**שיפוט וקבלת החלטות**[3]			שי	אי
	ג'	14-12	314	ד"ר י. קלר	
1071.3507.01	**התפתחות קוגניטיבית**			שי	אי
	ג'	16-14	108	פרופ' ס. שטראוס	
1071.3702.01	**פסיכולוגיה-שפה ומוח**			שי	בי
	ג'	16-14	426	פרופ' י. גרודזינסקי	
1071.4641.01	**מוח והתנהגות**[3,2]			שי	בי
	ד'	12-10	206	ד"ר ד. יואל	
1071.4555.01	**ספרות בעיני הפסיכותרפיסט**[2,1]			שי	בי
	ג'	18-16	204	פרופ' ח. עומד	
1071.3579.01	**התפתחות ייצוגים מנטליים בגיל הרך**[2]			שי	בי
	ה'	16-14	109 דן דוד	ד"ר ת. צלניקר	
1071.3564.01	**גורמים קוגניטיביים בהתנהגות צרכנים**[3]			שי	בי
	ג'	18-16	207	פרופ' י. צאל	
1071.3703.01	**התמודדות עם לחצים**			שי	בי
	ה'	14-12	419	פרופ' ג. קינן	
1071.3704.01	**נורמאליות וחופש אישי : מיגדר ומיניות**[2]			שי	אי
	ד'	14-12	422	ד"ר ק. שטרנגר	
1071.3705.01	**מבוא לפסיכולוגיה של הבריאות**			שי	בי
	ג'	10-8	314	ד"ר ש. שילה	

---

1 בשיעורים אלו המטלה הסופית תהיה עבודה בתיאום עם מרצה הקורס.

2 משותף למ.א.

3 דרישה מוקדמת: פיזיולוגית אי + בי.

1071.3234 **יחסים בין אישיים בקבוצה**[1] שי

מרכזת: פרופ' א. פרידמן

קבוצות תרגיל:

.01	ב'	14-12	426	א'
.02	ב'	14-12	422	א'
.04	ב'	14-12	426	ב'
.05	ב'	14-12	422	ב'
.06	ד'	18-16	111 שרת[2]	ב'

---

1 בשיעורים אלה המטלה הסופית תהיה עבודה בתיאום עם המרצה.

2 בקבוצה זאת תתקיים תצפית ע"י משתתפי קורס מנחי קבוצות.

החטיבה בפסיכולוגיה

סמסטר

שנה א'

1009.1820	**מבוא לפסיכולוגיה למדעי החברה**					ש'
.01	ב'	10-8.30	004	גב' ד. שילר		א'
	ה'	10-8	004	ד"ר ח.בראונשטיין		
.02	ב'	10-8	204	גב' א. גייזלר		ב'
	ה'	10-8	204	ד"ר ח.בראונשטיין		

שנה ב'

שני קורסים שנתיים לבחירה

1071.1121.01	**פסיכולוגיה פיזיולוגית א'**					ש'
	ד'	12-10	101	ד"ר ד. יואל		א'
1071.1122.01	**פסיכולוגיה פיזיולוגית ב'**					ש'
	ג'	18-16	101	פרופ' ש. בן-אליהו		ב'
1071.1123.01	**תורות האישיות א'**					ש'
	ה'	14-12	101	פרופ' י. טיכמן		א'
1071.1124.01	**תורות האישיות ב'**					ש'
	ב'	18-16	101	ד"ר ג. בר חיים		ב'
1071.2815.01	**פסיכולוגיה חברתית א'**					ש'
	ה'	10-8	101	פרופ' א. נדלר		א'
1071.2816.01	**פסיכולוגיה חברתית ב'**					ש'
	ד'	12-10	101	פרופ' ר. קרניול		ב'
1071.2904.01	**פסיכולוגיה התפתחותית של הילד**					ש'
	ג'	18-16	201	פרופ' ס. שטראוס		א'
1071.2905.01	**פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן**[1]					ש'
	ה'	12-10	201	ד"ר ד. שמוטקין		ב'

[1] דרישה מוקדמת: פסיכולוגיה התפתחותית של הילד.

שני קורסים סמסטריאליים לבחירה

1071.3234	**יחסים בין אישיים בקבוצה**			שי	
	מרכזת: פרופ' א. פרידמן				
	קבוצות תרגיל:				
.01	בי	14-12	426		אי
.02	בי	14-12	422		אי
.04	בי	14-12	426		בי
.05	בי	14-12	422		בי
.06	די	18-16	111 שרת[1]		בי
1071.3510.01	**המדע בשירות האדם**			שי	אי
	גי	16-14	110	פרופ' י. גרודזינסקי	
1071.3553.01	**התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת**			שי	אי
	הי	16-14	109 דן דוד	דייר ת. צלניקר	
1071.2301.01	**מבוא לפסיכואנליזה, הלא מודע, מיניות והעצמי האמיתי**			שי	אי
	די	14-12	422	דייר ק. שטרנגר	
1071.2302.01	**אמוציה וקוגניציה**			שי	בי
	בי	16-14	יפורסם	פרופ' י. טרופה	
1071.2303.01	**פסיכולוגיית העצמי**			שי	בי
	גי	12-10	יפורסם	פרופ' י. טרופה	

[1] בקבוצה זאת תתקיים תצפית ע"י משתתפי קורס מנחי קבוצות.

החוג לפסיכולוגיה

תואר שני

המגמה הקלינית — סמסטר

שנה א' - שיעורי חובה

1071.4202	**אבחון והערכה 1**				שי	א'+ב'
.01 שיעור:	ה'	16-14	420		ד"ר ש. תיבון	
	קבוצות תרגיל:					
.02	ה'	14-12	422		גב' א. גור	
.03	ה'	14-12	426		גב' א. הורוביץ	
.04	ג'	18-16	יפודסם		מר י. שחר	
1071.4568.01	**מבוא לטיפול פסיכודינמי**				שי	א'
	ג'	14-12	420		ד"ר ק. שטרנגר	
1071.4212.01	**פסיכופתולוגיה**				שי	א'+ב'
	ג'	10-8	109	דן דוד	פרופ' א. הדר	א'
	ג'	10-8	109	דן דוד	ד"ר ר. דר	ב'
1071.4380.01	**הראיון הקליני א'**				שי	א'
	ה'	10.15-8	111	שרת	גב' ט. אפלבאום-פלד גב' ש. זיו	
1071.4615.01	**הראיון הקליני ב'**				שי	ב'
	ה'	10.15-8	111	שרת	פרופ' ג. קינן	
1071.4593.01	**טיפולים קוגניטיביים התנהגותיים: היבטים תאורטיים**				שי	א'
	ה'	12-10	109	דן דוד	ד"ר ר. דר	
1071.4135	**הדרכה בפסיכותרפיה א'** השיעור יינתן ב-4 קבוצות וילווה בפרקטיקום					א'+ב'
.01	ג'	16-14	151	שרת	פרופ' מ. רוזנבאום	
.02	ג'	16-14	156	שרת	פרופ' י. לומרנץ	
.03	ג'	16-14	111	שרת	פרופ' ח. עומר	
.04	ג'	16-14	111	שרת	ד"ר ד. שמוטקין	
1071.4505.01	**פרקטיקום שנה א'** [1]					א'+ב'

[1] לא נכלל במניין השעות לתואר.

שיעורי חובה- שנה א' או ב'

1071.4346.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'**				שי	א'
	ג'	12-10	210		ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'**				שי	ב'
	ג'	12-10	003		פרופ' ד. זכאי	
1071.4348.01	**עיבודים סטטיסטיים במחשב**				שי	ב'
	ב'	14-12	מ-005		מר ר. טרש	
1071.4618.01	**מבחני אישיות אובייקטיביים**				שי	ב'
	ג'	18-16	106		יפורסם	
1071.4617.01	**אתיקה מקצועית בפסיכולוגיה**				שי	ב'
	ה'	20-18	420		ד"ר י. אכמון	

סדנאות מחקר

1071.4570.01	**אובססיות וקומפולסיות**				סי	א'+ב'
	ה'	14-12	109	דן דוד	ד"ר ר. דר	
1071.4675.01	**פסיכולוגיה חיובית- התמקדות על כוחות חיוביים באדם ובחברה**				סי	א'+ב'
	ה'	14-12	151	שרת	פרופ' מ. רוזנבאום	
1071.4629.01	**מחקרים בתחום האישיות**				סי	א'+ב'
	ה'	14-12	156	שרת	פרופ' י. לומרנץ	

שנה ב'- שיעורי חובה

1071.4121	**הדרכה בפסיכותרפיה ב'**				שי	א'+ב'
	השיעור יינתן ב-4 קבוצות וילווה בפרקטיקום					
.01	ה'	16-14	136	שרת	ד"ר ר. דר	
.02	ה'	16-14	111	שרת	ד"ר ד. שמוטקין	
.03	ה'	16-14	138	שרת	פרופ' א. הדר	
.04	ג'	10-8	111	שרת	ד"ר ק. שטרנגר	
1071.5205	**אבחון והערכה 2**				שי	א'+ב'
	השיעור יינתן ב-3 קבוצות מקבילות וילווה בפרקטיקום					
.01	ה'	18-16	308	ספריית מדה"ח	ד"ר ש. תיבון	
.02	ג'	14-12	421		ד"ר ד. שמוטקין	
.03	ג'	14-12	426		גב' ח. קרייזלר	

1071.4507.01	**יסודות תאורטיים של טיפול פסיכודינמי**			שי	א'+ב'
	ג'	16-14	420	ד"ר ק. שטרנגר	
1071.4515.01	**פרקטיקום שנה ב' קלינית**[1]				א'+ב'

<u>קורסי בחירה</u> - להשלמת מכסת 68 ש"ס יש לבחור קורסים מתוך רשימת קורסי הבחירה המשותפים, ראה בהמשך.

<u>המגמה הייעוצית</u>

<u>שנה ב'-שיעורי חובה</u>

1071.4312.01	**טיפול קצר מועד מערכתי**			שי	א'
	ד'	19-16	426	ד"ר נ. לויתן	
1071.4437.01	**התמודדות עם מצבי לחץ**			שי	ב'
	ד'	12-10	204	ד"ר ר. יעקובי	
1071.4344.01	**ייעוץ קבוצתי**			שי	א'+ב'
	ד'	16-14	422	גב' י. טריאסט	
1071.4637.01	**זהות ומומחיות מקצועית בפסיכולוגיה ייעוצית**[2]			שי	א'+ב'
	ג'	20-16	421	מר ש. מגיר	
1071.4515.02	**פרקטיקום שנה ב' ייעוצית**[1]				א'+ב'

<u>שיעורי בחירה</u> – בחירת 16 ש"ס לפחות מתוך רשימה רחבה המשותפת למגמות הקליניות.

---

1 לא נכלל במניין השעות לתואר.

2 השיעור יינתן אחת לשבועיים.

המגמה הקלינית של הילד

שנה א'- שיעורי חובה

1071.4346.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'**				ש'	א'
	ג'	12-10	210	ד"ר ר. דר		
1071.4412.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'**				ש'	ב'
	ג'	12-10	003	פרופ' ד. זכאי		
1071.4348.01	**עיבודים סטטיסטיים במחשב**				ש'	ב'
	ב'	14-12	005מ	מר ר. טרש		
1071.4268.01	**עבודת הפסיכולוג בביה"ס ובקהילה**				ש'	א'+ב'
	ג'	14-12	206	גב' ר. חנוך		
1071.4269.01	**ייעוץ למורים בתחום בריאות הנפש**				ש'	א'+ב'
	ג'	15-14	206	גב' ר. חנוך		
1071.4269.02	**ייעוץ למורים בתחום בריאות הנפש**				ש'	א'+ב'
	ג'	16-15	308 ספרייית מדה"י	גב' ר. חנוך		
1071.4303.01	**התפתחות ופסיכופתולוגיה**				ש'	א'+ב'
	ה'	12-10	207	ד"ר י. בר חיים		
1071.4304.01	**אבחון והערכה 1**				ש'	א'+ב'
	א'	12-10	422	פרופ' י. טיכמן		
	קבוצות תרגיל:					
.02	א'	14-12	422	גבי י. גביעון		
.03	א'	14-12	420	גב' ד. זיו הריס		
.04	א'	14-12	426	מר א. מסציאני		
1071.4306.01	**ראיון ילדים**				ש'	א'+ב'
	ה'	16-14	111 שרת	ד"ר מ. סלואן		
1071.6101.01	**גישות ושיטות בפסיכותרפיה בילדים א'**				ש'	א'
	ה'	16-14	314	ד"ר א. שדה		
1071.6103.01	**גישות ושיטות בפסיכותרפיה בילדים ב'**				ש'	ב'
	ה'	16-14	422	פרופ' י. טיכמן		
	קבוצות תרגיל:					
.02	א'	16-14	422	ד"ר א. שדה		
.03	א'	16-14	421	פרופ' י. טיכמן		
1071.4505.03	**פרקטיקום שנה א' קלינית ילד**[1]					א'+ב'

[1] לא נכלל במניין השעות לתואר.

שנה ב'-שיעורי חובה

1071.4279.01	**פסיכופתולוגיה התפתחותית בגיל הרך**			ש'	א'+ב'
	ה'	14-12	314	ד"ר מ. סלואן	
1071.4397.01	**מבוא לפסיכותרפיה**			ש'	א'+ב'
	ה'	16-14	426	פרופ' י. גמפל	
	קבוצות תרגיל:				
.02	ה'	18-16	420	גב' ש. דרורי	
.03	ה'	18-16	422	גב' צ. אייזן	
1071.5302	**אבחון והערכה 2** [1]			ת'	א'+ב'
.02	ב'	14-10	420	מר א. שרוף	
.03	ב'	14-10	421	גב' מ. וולך	
.04	כ'	14-10	105	גב' מ. דנון	
1071.4515.03	**פרקטיקום שנה ב' קלינית ילד** [2]			ש'	

סמינר אמפירי

1071.4448.01	**תפיסה חברתית ואינפורמציה תלויית מין**			ס'	א'+ב'
	ב'	16-14	100 שרת	פרופ' ת. ליבל	
1071.4489.01	**דפוסי שינה ועירות - התפתחות תקינה ופתולוגיה**			ס'	א'+ב'
	ב'	16-14	102 שרת	ד"ר א. שדה	
1071.4671.01	**ייצוגה של הטראומה בסיפורי חיים: גישה איכותנית**			ס'	א'+ב'
	ב'	16-14	426	פרופ' י. גמפל	
1071.4458.01	**תגובת ילדים ללחץ**			ס'	א'+ב'
	ב'	16-14	105 שרת	ד"ר מ. סלואן	
1071.4648.01	**הערכה של דימויים אתניים אצל ילדים**			ס'	א'+ב'
	ב'	16-14	148 שרת	פרופ' י. טיכמן	
1071.4672.01	**ביישנות, חרדה והימנעות חברתית**			ס'	א'+ב'
	ב'	16-14	111 שרת	ד"ר י. בר חיים	

שיעורי בחירה: להשלמת מכסת 68 ש"ס יש לבחור קורסים מתוך רשימת קורסי הבחירה המשותפים למגמות הקליניות.

---

[1] דרישה מוקדמת: אבחון והערכה 1.

[2] לא נכלל במניין השעות לתואר.

קורסי בחירה משותפים לתלמידי המגמות הקלינית, קלינית של הילד והייעוצית
תלמידי המגמות הנ"ל יבחרו קורסים להשלמת מכסת השעות למ.א. באישור המגמה, מודגש כי ניתן לבחור בשיעורים מבין המבחר המוצע ע"י כל המגמות עם זאת עדיפות ברישום תינתן לתלמידי מגמת האם. תלמיד הנרשם לשיעור בחירה ממגמה שאינה שלו יקבל הסכמת המרצה להשתתפותו.

1071.4617.01	**אתיקה מקצועית בפסיכולוגיה**[1]			שי	בי
	ה'	20-18	206	ד"ר י. אכמון	
1071.4369.01	**הנחייה קבוצתית**[2]			שי	א'+בי
	א'	19-15	111 שרת	פרופ' א. פרידמן	
1071.4287.01	**מבוא לנוירופסיכולוגיה**[2]			שי	א'+בי
	ג'	18-16	314	פרופ' א. הדר	
1071.4493.01	**חוויה ושפה בטיפול**[2]			שי	א'+בי
	ה'	12-10	309 טרובוביץ	פרופ' א. הדר	
1071.4618.02	**מבחני אישיות אוביקטיביים**[1]			שי	בי
	ג'	18-16	106	יפורסם	
1071.4543.01	**תהליכים קבוצתיים - יסודות בטיפול קבוצתי**[2]			שי	א'+בי
	ה'	18-16	111 שרת	מר י. טריאסט, גב' ע. שריג	
1072.2101.01	**פסיכופרמקולוגיה לפסיכולוגים**[3]			שי	אי
	ב'	20-18	422	ד"ר ח. אורן	
1071.4581.01	**גישות נאראטיביות בטיפול**[2]			שי	בי
	ג'	18-16	206	פרופ' ח. עומר	
1071.4555.01	**ספרות בעיני הפסיכותרפיסט**[4]			שי	אי
	ג'	18-16	204	פרופ' ח. עומר	
1071.4581.01	**שיקום הסמכות ההורית**[2]			שי	בי
	ב'	18-16	109 דן דוד	פרופ' ח. עומר	
1071.4582.01	**נושאים שנויים במחלוקת בפסיכולוגיה קלינית**[2]			שי	בי
	ה'	12-10	426	ד"ר ר. דר	
1071.4614.01	**מבוא לטיפול פסיכודינמי ב'**[2]			שי	בי
	ג'	14-12	420	ד"ר ק. שטרנגר	

---

[1] שיעור חובה למגמה הקלינית.
[2] עדיפות לתלמידי המגמה הקלינית.
[3] הרישום מותנה באישורה של ד"ר ר. יעקובי, טל: 6406390.
[4] משותף לב.א.

1071.4634.01	**טיפול קבוצתי לילדים**[1]			שי	א'+ב'
	ה'	10-8	421	ד"ר מ. סלואן	
1071.4560.01	**אבחון וטיפול בהפרעות שינה בילדים**[1]			שי	א'+ב'
	ג'	16-14	102 שרת	ד"ר א. שדה	
1071.4584.01	**עבודה עם הגיל הרך**[1]			שי	ב'
	ב'	18-16	107	פרופ' י. גמפל	
1071.4311.01	**ליקויי למידה**[2]			שי	ב'
	ב'	14-12	205	ד"ר ש. מילק-רייך	
1071.4321.01	**תאוריה של טיפול משפחתי והערכת המשפחה**[1]			שי	א'+ב'
	ה'	12-10	308 ספריית מדה"ח	פרופ' י. טיכמן	
1071.4375.01	**פסיכולוגיה שיקומית**[2]			שי	ב'
	ד'	18-16	יפורסם	ד"ר ש. מלמד	
1071.4531.01	**התנהגות בריאותית**[2]			שי	ב'
	ד'	12-10	420	ד"ר ש. שילה	
1071.4565.01	**התמודדות עם בעיות בריאות**[2]			שי	ב'
	ג'	14-12	109 דן דוד	ד"ר ש. שילה	
1071.5516.01	**פסיכולוגיה תעסוקתית למתקדמים**[2]			שי	א'
	ג'	12-10	422	פרופ' א. מאיר	
	ג'	16-14	426		
1071.4374.01	**מיון והערכת מועמדים**[2]			שי	א'+ב'
	ד'	10-8	422	מר י. הד	
1071.4639.01	**התפתחות הזהות המקצועית**[2]			שי	א'+ב'
	ד'	12-10	111 שרת	ד"ר ח. בראונשטיין	
1071.4641.01	**מוח והתנהגות**[3,4]			שי	ב'
	ד'	12-10	206	ד"ר ד. יואל	
1072.2102.01	**היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של מחלות**[5]			שי	ב'
	ב'	20-18	422	ד"ר ר. יעקובי	

---

1 עדיפות לתלמידי המגמה קלינית ילד.
2 עדיפות לתלמידי המגמה הייעוצית.
3 משותף לב.א.
4 דרישה מוקדמת: פיזיולוגית א' + ב'.
5 הרישום מותנה באישורה של ד"ר ר. יעקובי, טל: 6406390.

1072.3102.01 **הפרעות אכילה**[1]
ב׳ 18-16 422 ש׳ גב׳ א. צ׳מרינסקי א׳

1072.3103.01 **התמכרות כמחלה וכסימפטום**[2]
ב׳ 18-14 419 ש׳ ד״ר א. שילוני א׳

1072.3104.01 **שלבים ומעברים בחיי נשים: היבטים סוציו-פסיכו-פיזיולוגיים**[1]
ב׳ 18-16 419 ש׳ ד״ר י. אכמון ב׳

1072.3112.01 **מיניות האדם: היבטים חברתיים וטיפוליים**[1]
ב׳ 16-14 425 ש׳ ד״ר א. ברגר א׳

1071.4728.01 **פסיכולוגיה בחקירה הפלילית ובהליך המשפטי**[2]
ג׳ 21-18 422 ש׳ ד״ר א. גנתון א׳

1071.4729.01 **מכונת האמת באספקלריה מדעית ויישומית**[2]
ג׳ 21-18 206 ש׳ ד״ר א. גנתון ב׳

1072.3109.01 **קשרי גוף ונפש בדאי הרפואה הסינית**[1]
ב׳ 16-14 425 ש׳ ד״ר י. מימון ב׳

---

[1] הרישום מותנה באישורה של ד״ר ר. יעקובי, טל: 6406390.

[2] בשיתוף התכנית ללימודי המשך והשתלמויות של החוג - מותנה במספר נרשמים חיצוניים.

המגמה החברתית

שנה א'-שיעורי חובה

1071.4346.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'**			ש'	א'
	ג'	12-10	210	ד"ר ד. דר	
1071.4412.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'**			ש'	ב'
	ג'	12-10	003	פרופי ד. זכאי	
1071.4348.01	**עיבודים סטטיסטיים במחשב**			ש'	ב'
	ב'	14-12	מ-005	מר ר. טרש	
1071.4102.01	**פסיכולוגיה חברתית למתקדמים א'**			ש'	א'
	ג'	*12-10*	426	ד"ר י. קלר	
1071.4410.01	**פסיכולוגיה חברתית למתקדמים ב'**			ש'	ב'
	ה'	18-16	206	פרופי א. נדלר	
1071.4431	**בעיות נבחרות בפסיכולוגיה חברתית**			סד'	א'+ב'
.01	ב'	18-16	134 שרת	פרופי א. מררי	
.02	ב'	*18-16*	*152 שרת*	פרופי א. נדלר	
.03	ב'	20-18	133א שרת	ד"ר י. קלר	
.04	ב'	18-16	127 שרת	פרופי ר. קרניול	
.05	ב'	18-16	105 שרת	פרופי י. טרופה	
.06	ב'	18-16	יפורסם	ד"ר י. בנימיני	
1071.4470.01	**שיטות מחקר בפסיכולוגיה חברתית**			ש'	ב'
	ב'	*10.30-8.30*	426	פרופי נ. פרידלנד	

שנה ב' - שיעורי חובה

1071.4276.01	**סמינר מגמה**			ש'	א'+ב'
	ב'	18-16	222 שרת	ד"ר י. קלר	

שיעורי בחירה

1071.4369.01	**הנחייה קבוצתית**[3,2,1]			ש'	א'+ב'
	א'	19-15	111 שרת	פרופי א. פרידמן	
1071.4720.01	**שינוי עמדות ושכנוע**			ש'	א'
	ג'	10-8	314	ד"ר י. קלר	

---

1 בשקלול הסופי ייחשב 3 ש"ס.
2 הרישום מותנה באישור המרצה.
3 הקורס שנתי ולא ניתן להירשם רק לסמסטר אחד.

1071.4482.01	**הקונפליקט היהודי ערבי**[1]		ש'	א'+ב'
	ג'	19-16 111 שרת	פרופ' א. פרידמן	
1071.4721.01	**אמפטיה**		ש'	א'
	ד'	12-10 420	פרופ' ר. קרניול	
1071.4722.01	**מודלים דו-תהליכיים בפסיכולוגיה חברתית**		ש'	ב'
	ב'	16-14 יפורסם	פרופ' י. טרופה	
1071.4723.01	**מוטיבציה, אמוציה וקוגניציה בהקשר החברתי**		ש'	ב'
	ג'	16-14 יפורסם	פרופ' י. טרופה	
1071.4724.01	**הרתעה ואלימות פוליטית**		ש'	א'
	ה'	14-12 310 טרובוביץ	פרופ' א. מררי	
1071.4731.01	**סמינר במטהאנליזה**		ש'	א'
	ד'	18-16 יפורסם	פרופ' ס. הימלפרב	
1071.4499.01	**פרקטיקום בפסיכולוגיה חברתית**			א'+ב'

[1] בשקלול הסופי ייחשב 4 ש"ס.

המגמה הקוגניטיבית

שיעורי חובה[1]

1071.4346.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'**				שי	אי
	ג'	12-10	210		ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'**				שי	בי
	ג'	12-10	003		פרופי ד. זכאי	
1071.4348.01	**עיבודים סטטיסטיים במחשב**				שי	בי
	ב'	14-12	מ-005		מר ר. טרש	

קורסי חובה של המגמה (לפחות 5)[2]

1071.4705.01	**קשב וארגון קוגניטיבי א'**				שי	אי
	ה'	14-12	309	טרובוביץ	פרופי ד. אלגום	
1071.4715.01	**תפיסה ופסיכופיזיקה א'**				שי	אי
	ד'	12-10	426		פרופי ד. אלגום	
1071.4343.01	**התפתחות קוגניטיבית א'**				שי	אי
	ג'	16-14	יפורסם		ד"ר ת. צלניקר	
1071.4390.01	**תפיסה וקשב א'**				שי	בי
	ד'	14-12	111	שרת	ד"ר ד. לאמי	
1071.5519.01	**זיכרון אנושי א'**				שי	אי
	ד'	14-12	426		ד"ר י. גושן	

בשנה א' וב' יש חובת השתתפות בקולקויום מגמה המתקיים אחת לשבועיים בימי ג' 12-14 המתקיים בחדר 222 שרת.

שיעורי בחירה (לפחות 3 שיעורי המשך (ב) לשיעורי חובה א' של המגמה)

1071.4706.01	**קשב וארגון קוגניטיבי ב'**				שי	בי
	ה'	16-14	205		פרופי ד. אלגום	
1071.4725.01	**תפיסה מספרית ב'**				שי	בי
	ד'	12-10	309	טרובוביץ	פרופי ד. אלגום	
1071.5025.01	**התפתחות קוגניטיבית ב'**				שי	בי
	ג'	16-14	יפורסם		ד"ר ת. צלניקר	

---

[1] חובה לסיים עד סוף שנה א'.

[2] חובה לסיים עד סוף שנה ב'. שיעורי חובה נוספים יינתנו בתשס"ב.

1071.5521.01	**זיכרון אנושי ב'**		שי	ב'
	ד' 10-8	יפורסם	ד"ר י. גושן	
1071.4730.01	**סוגיות בקשב ויזואלי**		שי	ב'
	ה' 14-12	309 טרובוביץ	ד"ר ד. לאמי	
1071.4287.01	**מבוא לנוירופסיכולוגיה**		שי	א'+ב'
	ג' 18-16	314	פרופ' א. הדר	
1071.4610.01	**שיפוטי זמן-סדנת מחקר**		שי	ב'
	ג' 20-18	107	פרופ' ד. זכאי	
1071.4477.01	**נושאים נבחרים בהתפתחות קוגניטיבית**		שי	א'+ב'
	ה' 12-10	310 טרובוביץ	ד"ר ת. צלניקר	
1071.4628.01	**זיכרון שגוי**		שי	ב'
	ד' 18-16	יפורסם	ד"ר י. גושן	
1071.4726.01	**אזורי ברודמן 44,54: היבטים מורפולוגיים ותפקודיים**		שי	א'+ב'
	ג' 10-8	420	פרופ' י. גרודזינסקי	
1071.4727.01	**אאוגניקה ו-אי.קיו: היבטים ביקורתיים**		שי	א'+ב'
	ד' 16-14	יפורסם	פרופ' י. גרודזינסקי	

המגמה הפסיכוביולוגית

שיעורי חובה - שנה א'

1071.4346.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'**		שי	אי
	ג'	12-10 210	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'**		שי	בי
	ג'	12-10 003	פרופי ד. זכאי	
1071.4348.01	**עיבודים סטטיסטיים במחשב**		שי	בי
	ב'	14-12 מ-005	מר ר. טרש	
1071.4480.01	**שיטות מחקר בפסיכולוגיה פיזיולוגית**		שי	אי
	ג'	14-12 105	פרופי ש. בן-אליהו	
1071.4480.02	**שיטות מחקר בפסיכולוגיה פיזיולוגית**		שי	בי
	ג'	14-12 309 טרובוביץ	פרופי מ. מינץ	
1071.4644.01	**מוח ופסיכוסומטיקה: סוגיות מתקדמות בביופסיכולוגיה**		סגל המגמה	אי
	ב'	16-14 422		
1071.4645.01	**שאלות עדכניות במדעי העצב ובפסיכוביולוגיה**		סגל המגמה	בי
	ד'	14-12 111 שרת		

תלמידי שנה א' יופנו לחוג לביולוגיה להירשם לקורס ביולוגיה של התא הניתן בסמסטר ב'.

שיעורי חובה - שנה ב'

תלמידי המגמה הפסיכוביולוגית יופנו לביה"ס לרפואה להשתתף בקורסים:

116.5204	**מדעי העצבים חלק א'**
116.5205	**מדעי העצבים חלק ב'**
116.5206	**מדעי העצבים חלק ג'**

ההרשמה דרך מזכירות ביה"ס לרפואה. משקל הקורסים 10 ש"ס

סמינרים אמפיריים - יש לבחור 2 סמינרים במהלך הלימודים

1071.4540.01	**מוח, התנהגות ומערכת חיסונית: השפעת לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן**		ס'	א'+ב'
	בתאום עם המרצה		פרופ' ש. בן-אליהו	
1071.4673.01	**בסיס ביולוגי של התנהגות אמוציונלית**		ס'	א'+ב'
	ג' 16-14	יפורסם	פרופ' מ. מינץ	
1071.4449.01	**תהליכים קוגניטיביים בהתניה קלאסית**		ס'	א'+ב'
	ד' 20-18	118 שרת	פרופ' א. וינר	
1071.4674.01	**התנהגות מרחבית**[1]		ס'	א'+ב'
	ד' 16-14	יפורסם	פרופ' מ. מינץ	
1071.4179.01	**מודלים של סכיזופרניה בבעלי חיים**[1]		ס'	א'+בי
	ד' 18-16	118 שרת	פרופ' א. וינר	

שיעורי בחירה נוספים

קורסי בחירה של תואר שני בחוג לפסיכולוגיה.

קורסים מביה"ס לרפואה ומהחוג לביולוגיה בהתאם לרשימת המגמה ובתיאום עם המנחה.

[1] משותף לב.א.

רשימת קבוצות ללימודי שדה
(הערה 2 מעמ' 329)

	1071.3108	לימודי שדה	קורס שנתי - סמסטר א'+ב'
.01		ד' 10.45-9.15	השירות הקהילתי לבריאות הנפש, ראשל"צ
.02		ג' 18-16.30	מחלקת "שלווה", ביה"ח אברבנאל
.03		א' 13-11.30	מחלקת הנוער, ביה"ח אברבנאל
.04		ב' 11.30-10	תחנה לטיפול בילד, בנוער ובמשפחה, ת"א
.05		ד' 12.30-11	תחנה לטיפול בילד, בנוער ובמשפחה, ת"א
.06		ב' 10-8.30	שיבא, החטיבה הפסיכיאטרית, מחלקה א'
.07		א' 9.30-8	המרפאה הקהילתית לבריאות הנפש, חולון
.08		א' 11.30-10	המרפאה הקהילתית לבריאות הנפש, חולון
.09		ד' 9.30-8	המרפאה הקהילתית לבריאות הנפש, חולון
.10		א' 16-14.30	מרכז לבריאות הנפש, גנים טיפוליים לילדים רמת חן
.11		א' 22.30-21	סניף אנו"ש, רמת גן, מועדון "שושנים"
.12		ב' 22.15-20.45	סניף אנו"ש, רמת גן, מועדון "עמידר"
.13		א' 16-14.30	ביה"ח גהה
.14		ד' 15.30-14	ביה"ח גהה
.15		ה' 15-13.30	ביה"ח גהה
.16		א' 13.30-12	ביה"ח גהה
.17		א' 12-10.30	ביה"ח גהה
.18		א' 9.45-8.15	ביה"ח גהה
.19		א' 11.30-10	ביה"ח גהה
.20		א' 13.15-11.45	ביה"ח גהה
.21		ד' 16.30-14	ביה"ח שלוותה
.22		ד' 16.30-14	ביה"ח שלוותה
.23		ב' 9.30-8	איכילוב, מרפאה פסיכיאטרית לילד ולמתבגר
.24		ב' 10-8.30	איכילוב, מרפאה פסיכיאטרית לילד ולמתבגר
.25		א' 13.30-12	איכילוב, השירות הפסיכיאטרי, מרפי מבוגרים
.26		ד' 10.30-9	איכילוב, השירות הפסיכיאטרי, מרפי מבוגרים
.27		א' 15.30-14	מרכז לבריאות הנפש, באר-יעקב
.28		ה' 14-12.30	מרכז לבריאות הנפש, באר-יעקב
.29		יפורסם	ביה"ח לב השרון, מחלקה שיקומית
.30		ו' 10.30-9	מרפאה לבריאות הנפש, נתניה
.31		ה' 13-11.30	המרפאה הקהילתית ע"ש פרופי דוידסון, רעננה
.32		א' 15.30-14	"הפוך על הפוך", מרכז ייעוץ לנוער, נתניה

פסיכולוגיה רפואית

שנה א' - שיעורי חובה

1072.1103.01	**סוגיות מרכזיות בפסיכולוגיה רפואית**			שי'	א'+ב'
	ה'	16-14	425	ד"ר ר. יעקובי	
1072.1101.01	**מושגי יסוד במוח והתנהגות**			שי'	א'+ב'
	ה'	18-16	יפורסם	מר א. ברק	
1072.1102.01	**התערבות פסיכולוגית במצבים רפואיים א'**			שי'	א'+ב'
	ה'	18-16	יפורסם	גב' מ. לכסן	
1072.1104.01	**גישות וטכניקות טיפוליות בפסיכולוגיה רפואית א'**			שי'	א'
	ה'	20-18	111 שרת	ד"ר נ. הילמן	
1072.1105.01	**גישות וטכניקות טיפוליות בפסיכולוגיה רפואית ב'**			שי'	ב'
	ה'	20-18	111 שרת	ד"ר א. שילוני	
1072.1106.01	**שימוש במטאפורות כאמצעי טיפול**			סדי'	
				מר ע. צור	

שנה ב' - שיעורי חובה

1072.2101.01	**פסיכופרמקולוגיה לפסיכולוגים**			שי'	א'
	ב'	20-18	422	ד"ר ח. אורן	
1072.2102.01	**היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של מחלות**			שי'	ב'
	ב'	20-18	422	ד"ר ר. יעקובי	
1072.2103.01	**התערבות פסיכולוגית במצבים רפואיים ב'**			שי'	א'+ב'
	ב'	20-18	111 שרת	ד"ר ר. יעקובי, גב' מ. לכסן	

שיעורי בחירה

1072.3101.01	**פסיכוסומטיקה**[1]			שי גב' ס. וולך	ב'
1072.3102.01	**הפרעות אכילה**			שי	א'
	ב'	18-16	422	גב' א. צ'ימרינסקי	
1072.3103.01	**התמכרות ומחלה וכסימפטום**			שי	א'
	ב'	16-14	419	ד"ר א. שילוני	
1072.3104.01	**שלבים ומעברים בחיי נשים: היבטים סוציו-פסיכו-פיזיולוגים**			שי	ב'
	ב'	18-16	419	ד"ר י. אכמון	
1072.3105.01	**פסיכואונקולוגיה א'**[1]			שי פרופי ש. קרייטלר	
1072.3106.01	**פסיכואונקולוגיה ב'**[1]			שי פרופי ש. קרייטלר	
1072.3107.01	**היפנוזה ושימושיה בפסיכולוגיה רפואית**			סדי	א'
	ד'	21-17.30	425	ד"ר ג. גולן	
1072.3108.01	**הדרכה על טיפולים בהיפנוזה**			סדי	ב'
	ד'	21-17.30	203	ד"ר ג. גולן	
1072.3109.01	**קשרי גוף ונפש בראי הרפואה הסינית**			שי	ב'
	ב'	16-14	425	ד"ר י. מימון	
1072.3110.01	**הדרכה על התערבויות פסיכולוגיות בתחום הרפואי**			שי	א'
	ב'	18-16	420	ד"ר ר. יעקובי	
1072.3110.02	**הדרכה על התערבויות פסיכולוגיות בתחום הרפואי**			שי	ב'
	ב'	18-16	421	ד"ר ר. יעקובי	
1072.3112.01	**מיניות האדם: היבטים חברתיים וטיפוליים**			שי	א'
	ב'	16-14	425	ד"ר א. ברגד	
1071.3114.01	**סוגיות אתיקה מקצועית בפסיכולוגיה רפואית**			שי	ב'
	ב'	16-14	422	ד"ר י. אכמון	

[1] לא ייפתח בתשס"א.

החוג לתקשורת

ראש החוג: פרופ' עקיבא כהן

תואר ראשון

יועץ: מר יחיאל לימור

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים ידע, הבנה וכלי ניתוח של תהליכי התקשורת בכלל ותקשורת ההמונים בפרט בחברה המודרנית, בהקשריה השונים: התגרתיים, המשפטיים, הפסיכולוגיים, הכלכליים, הפוליטיים והתרבותיים תוך התמקדות על מוסדות, תכני וקהלי התקשורת.

מסגרות הלימוד

החוג מציע לימודים במתכונת דו-חוגית בלבד. החוג השני יכול להיות בכל פקולטה, להוציא חוגים רב-תחומיים.

תכנית הלימודים

היקף הלימודים בחוג הינו 68 ש"ס:[1]

א. לימודי תשתית - 38 ש"ס
מטרת לימודי התשתית - להקנות לתלמידים את היסודות התאורטיים, המתודיים והמחקריים בתחום התקשורת. לימודים אלה הם חובה לכל תלמידי החוג לתקשורת. עם זאת, ניתן לקבל פטור מקורסי חובה על סמך קורסי חובה חופפים בתוכנם בחוג השני (ראה תקנות החוג).

לימודי תשתית הם:
תקשורת ומחשבה חברתית ומדינית
מבוא לתקשורת המונים
קריאת טקסטים בתקשורת
הסטוריה של אמצעי התקשורת
תקשורת, לשון וחברה
שימוש במאגרי מידע
יסודות הטכנולוגיה בתקשורת
מוסדות התקשורת
מבוא לתקשורת חזותית
מבוא לסטטיסטיקה
יישומי מחשב למדעי החברה
שיטות מחקר בתקשורת
תקשורת המונים בישראל
דיני תקשורת

---

[1] מכסת השעות לתלמידים הלומדים במסגרת חוג לאחר תואר - 64 ש"ס.

ב. לימודי העשרה - 4 ש"ס[1]
על מנת להרחיב את השכלתם הכללית, תוך התחשבות בחוג הלימודים השני שלהם, ילמדו התלמידים קורסי העשרה ברמת מבוא בהיקף של 4 ש"ס. קורסים אלו נועדים לתת ביטוי לאופיו האינטרדיסציפלינרי של תחום התקשורת. תלמידים אשר החוג השני שלהם הוא בפקולטה למדעי החברה יהיו חייבים בקורס העשרה אחד לפחות בפקולטה למדעי הרוח או בפקולטה לאמנויות. תלמידים אשר החוג השני שלהם הוא בפקולטה אחרת ילמדו קורס/י העשרה בכל פקולטה שיבחרו.
ניתן ללמוד שפה זרה (פרט לאנגלית) במסגרת לימודי העשרה, בתנאי שהתלמיד ילמד לפחות 8 ש"ס באותה שפה. ואולם, במניין שעות העשרה יוכרו 4 ש"ס בלבד.
לימודי העשרה יילמדו במהלך שנה א' ו-ב'.

ג. לימודי בחירה - 8 ש"ס
לימודי הבחירה עוסקים בשלושה תחומים: מוסדות התקשורת, קהלי התקשורת, ותכני התקשורת. במסגרת הלימודים ילמד כל תלמיד עפ"י בחירתו ארבעה קורסים. על מנת להתחיל בלימודי הבחירה על התלמיד לסיים בהצלחה את כל לימודי שנה א' ושיטות מחקר א'.
לימודי הבחירה יילמדו בסמסטר השני של שנה ב' ובסמסטר הראשון של שנה ג'.

ד. לימודים אינטגרטיביים - 12 ש"ס
בשנת הלימודים השלישית ילמדו התלמידים חמישה קורסים אשר מטרתם לגבש תמונה מסכמת של כל הלימודים עד אותו שלב. קורסים אלה יכללו שני סמינרים, קורס המוקדש לסוגיות תאורטיות בתקשורת, קורס העוסק בסוגיות אקטואליות של תקשורת המונים בישראל וקורס בנושא אתיקה בתקשורת.

ה. סדנאות - 6 ש"ס
בנוסף ללימודים העיוניים בחוג, ישתתפו התלמידים בשלוש סדנאות מקצועיות מתוך מכתר שיוצע בתחומים שונים, כגון: עיתונאות (כתובה ומשודרת), פרסום, יחסי ציבור, דוברות ותקשורת בינאישית. מטרת הסדנאות לאפשר לתלמידים התנסות בהיבטים מעשיים של התקשורת.
הסדנאות יילמדו החל מסמסטר ב' שנה א'.

---

[1] תלמידי החוג לתקשורת הלומדים במסגרת חוג לאחר תואר פטורים מלימודי העשרה.

מבנה תכנית הלימודים

להלן מבנה תכנית הלימודים כולל דרישות מוקדמות.

	דרישות מוקדמות	ש"ס
שנה א'		
סמסטר א'		
תקשורת ומחשבה חברתית ומדינית		2
מבוא לתקשורת המונים א'		2
קריאת טקסטים בתקשורת		1
הסטוריה של אמצעי התקשורת		2
מבוא לסטטיסטיקה[1]		4
תקשורת, לשון וחברה (סמסטר א' או ב')		2
קורס העשרה (סמסטר א' ו/או ב')		2
סמסטר ב'		
מבוא לתקשורת המונים ב'	תקשורת ומחשבה חברתית ומדינית, מבוא לתקשורת המונים א'	2
מוסדות התקשורת	מבוא לתקשורת המונים א'	2
שימוש במאגרי מידע		1
יישומי מחשב למדעי החברה	מבוא לסטטיסטיקה או לימוד במקביל	3
יסודות הטכנולוגיה בתקשורת		2
מבוא לתקשורת חזותית		2
סדנה		2
שנה ב'[2]		
סמסטר א'		
שיטות מחקר בתקשורת א'[3]		4
תקשורת המונים בישראל		2
דיני תקשורת		3
קורס העשרה (סמסטר א' ו/או ב')		2
סדנה (סמסטר א' ו/או ב')		2
סמסטר ב'		
שיטות מחקר בתקשורת ב'[3]	שיטות מחקר בתקשורת א'	4
לימודי בחירה	סיום כל קורסי התשתית של שנה א', וכן שיטות מחקר א'	4

760

[1] תלמידי פסיכולוגיה וכלכלה ילמדו מבוא לסטטיסטיקה (א'+ב') בחוג לימודיהם השני; תלמידי מדע המדינה ילמדו מבוא לסטטיסטיקה בחוג למדע המדינה; תלמידי סוציולוגיה ואנתרופולוגיה רשאים ללמוד מבוא לסטטיסטיקה בחוג לתקשורת או בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

[2] ראו תנאי מעבר לשנה ב' בסעיף המשך לימודים בחוג.

[3] תלמידי מדע המדינה ילמדו שיטות מחקר א' ושיטות מחקר ב' בחוג לתקשורת ופטורים מהקורס במדע המדינה.

	דרישות מוקדמות	ש"ס
שנה ג'		
סמסטר א'		
לימודי בחירה		4
אתיקה בתקשורת המונים (סמסטר א' או ב')	תקשורת המונים בישראל + דיני תקשורת	2
סמינר סמסטריאלי	סיום כל קורסי התשתית, ההעשרה ו-2 קורסי בחירה לפחות	2
סמינר מחקר (שנתי)	סיום כל קורסי התשתית, ההעשרה ו-2 קורסי בחירה לפחות	2
סדנה		
סמסטר ב'		
סמינר מחקר (המשך)		
סוגיות בתקשורת המונים בישראל	סיום כל קורסי התשתית והעשרה	2
סוגיות תאורטיות בתקשורת	סיום כל קורסי התשתית, העשרה והשתתפות בשני הסמינרים	2

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.
ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם בספרייה.
ההדרכה נעשית בלימוד יחידני, באמצעות לומדה אינטראקטיבית, תוך תרגול שאלות ותשובות.
ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעה לערך. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.
על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון) במסגרת הרישום לקורסי התוג.
לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

המשך לימודים בתוג

1. תנאי מעבר משנה א' לב' – סיום כל קורסי שנה א' למעט קורסי העשרה וסדנה, על אף האמור לעיל, במקרים מיוחדים באישור היועץ ניתן יהיה לעבור לשנה ב' גם אם תלמיד לא סיים את אחד משלושת הקורסים הבאים: תקשורת, לשון וחברה, יסודות הטכנולוגיה בתקשורת, מבוא לתקשורת חוזתית.
2. על מנת להמשיך בלימודים בתוג, חייב הממוצע המצטבר של ציוני התלמיד בתוג להיות 75 לפחות בתום כל שנת לימודים קלנדרית (לא כולל לימודי העשרה וסדנאות).
3. תלמיד לא יוכל להמשיך בלימודיו אם קיבל יותר משני ציונים הנמוכים מ-65 מכלל לימודי התשתית, הסדנאות ולימודי הבחירה (לא כולל: מבוא לסטטיסטיקה, יישומי מחשב ושימוש במאגרי מידע).

שקלול ציון הגמר

1. בשקלול ציון הגמר ישוקללו כל הקורסים למעט הקורס יישומי מחשב למדעי החברה.
2. כל הקורסים ישוקללו עפ"י מספר השעות שלהם, למעט הסמינרים אשר יקבלו משקל כפול.

תקנות החוג

1. בהתאם לתקנון הפקולטה, יש להשלים את כל הקורסים המוגדרים כלימודי שנה א' בפרק "מבנה תכנית הלימודים" של החוג, תוך שנתיים ממועד תחילת הלימודים בחוג (כולל הפסקת לימודים), למרות האמור לעיל, תלמיד חייב ללמוד את הקורס "מבוא לתקשורת המונים א'+ב'" בשנת הלימודים הראשונה בחוג.

2. מוצעים שני מועדי בחינה, מועד א' ומועד ב'. **החוג ממליץ לכל התלמידים לגשת למועד א' ובמיוחד באותם קורסים המהווים תנאי מוקדם לקורסי המשך**. רשאי לגשת למועד ב' מי שלא ניגש למועד א', מי שנכשל במועד א', או מי שרוצה לשפר ציון חיובי של מועד א'. בכל מקרה הציון האחרון הוא הציון הקובע.

3. תלמיד רשאי לערער על ציון תוך שבועיים מיום פרסום הציונים.

4. תלמיד רשאי לחזור על קורס לצורך שיפור ציון חיובי אולם יהיה חייב לעמוד בכל המטלות והדרישות של הקורס כפי שיהיו בתוקף בעת הלימוד החוזר. עפ"י כללי האוניברסיטה, הציון האחרון הוא הקובע. עם זאת, תלמיד אינו רשאי ללמוד קורס כלשהו יותר מפעמיים.

5. על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.
   א. המועד האחרון להגשת עבודה סמינריונית לא מחקרית הוא ה-30 בספטמבר בשנה בה נסתיים הסמינר.
   ב. המועד האחרון להגשת עבודה סמינריונית מחקרית הוא היום האחרון לפני תחילת שנת הלימודים העוקבת. ניתן יהיה לקבל הארכה, עד ה-31 בדצמבר של אותה שנה עפ"י אישור מורה הסמינר. קבלת הארכה כאמור תחייב בתוספת תשלום שכר לימוד כפי שנקבע ע"י האוניברסיטה.

6. תלמיד החוג אשר קיבל פטור מקורסי חובה על סמך קורסים חופפים בהיקף של עד 4 ש"ס, אינו חייב בהשלמת שעות בחוג לתקשורת. תלמיד אשר קיבל פטור בהיקף העולה על 4 ש"ס חייב בהשלמת שעות בקורסי בחירה בחוג. במקרה זה על התלמיד ללמוד בחוג 64 ש"ס לפחות.

סדר הרישום

הרישום לקורסים **לשני הסמסטרים** יתקיים לקראת פתיחת שנת הלימודים בשיטת המכרז.
לתלמידי שנה א' יישלחו בדואר זימון לכנס ופרטים על שיטת הרישום ומועדה.
לתלמידי שנים ב', ג', יישלחו בדואר פרטים על שיטת הרישום ומועדה.

רישום מאוחר

רישום מאוחר יתקיים בשבוע השני של כל סמסטר. כל תלמיד רשאי לבצע שינויים פעם אחת בלבד בתורו.

תיאור הקורסים

תקשורת ומחשבה חברתית ומדינית
הקורס סוקר רעיונות של הוגי דעות מרכזיים על מהות התקשורת האנושית ותפקידה בקהילה החברתית והמדינית. בין ההוגים שכתביהם ייסקרו: סוקראטס, אפלטון, הובס, רוסו, מיל, מרכס ואחרים.

מבוא לתקשורת המונים א'+ב'
כבסיס להמשך הלימודים מעניק הקורס מושגי יסוד ומציג מודלים ותאוריות בתחום תקשורת ההמונים מנקודות ראות שונות ומתחרות: *התאוריה של חברת המונים, התאוריה הניאו-מרכסיסטית*, התאוריה הטכנולוגית-דטרמיניסטית והתאוריה המבנית-תפקודית.
הקורס יבחן את מסורות המחקר השונות בתחום השפעות התקשורת על הפרט והחברה. יועלו שאלות כגון: האם התקשורת משפיעה על *התנהגותנו בתחום הפוליטי, הצרכני*, ביחסים בין-אישיים, בקביעות סדר-היום, או בהגברת האלימות? האם התקשורת משפיעה על תפיסת העולם שלנו, על מערכת הערכים והנורמות החברתיות ועל פערי הידע בחברה? הקורס יתמודד עם שאלות אלה ואחרות ויפתח מיומנויות לניתוח ולביקורת תוך בחינת *גישות אלטרנטיביות* לבדיקתן.

קריאת טקסטים בתקשורת
הקורס יעסוק בפיתוח מיומנויות לקריאה וניתוח של טקסטים אקדמיים, עיוניים ומחקריים, בתקשורת. הסטודנטים יבצעו מטלות קריאה וידונו בהן במהלך המפגשים תוך הנחייה מבוקרת.

הסטוריה של אמצעי התקשורת
הקורס יתמקד בתהליכים המרכזיים של התפתחות העיתונות הכתובה והמשודרת מייעיתוני הקיסרי של רומא ועד ימינו. זאת, תוך דיון במכלול הגורמים שהשפיעו על התפתחות העיתונות וזיהוי הסוגים השונים שלה. פרק מיוחד יוקדש גם לראשיתה של העיתונות היהודית.

תקשורת, לשון וחברה
היכולת לתקשר באמצעות השפה היא תכונתו היחודית ביותר של המין האנושי, ותכונה זו היא *העומדת בבסיס יכולתו של האדם לפתח מערכות תקשורת מורכבות*. בקורס נעדוך הכרות עם תכונותיה הבסיסיות ביותר של התקשורת הלשונית, בהקשר קוגניטיבי וחברתי, ונעסוק בקשרים בין שפה וחשיבה, בין שפה ותרבות, ובין שפה ומבנה חברתי.

מבוא לסטטיסטיקה
הקורס כולל שלושה מרכיבים עיקריים: סטטיסטיקה תיאורית - לוחות, הצגות גרפיות, ערכים *מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן, שימוש בלוחות ההתפלגות הנורמלית*, מקדם המתאם וקווי רגרסיה; הסתברות - מושגים בסיסיים; הסקה סטטיסטית - שיטות דגימה, משפט הגבול המרכזי לממוצע ולפרופורציה. רווחי סמך ובדיקת השערות סטטיסטיות לפי מדגם מקרי על *הממוצע (שונות ידועה ושונות לא ידועה) ועל פרופורציה*, ולפי שני מדגמים מקריים על הפרש ממוצעים ומבחן χ^2 לאי-תלות.

מוסדות התקשורת
הקורס עוסק בהיבטים המוסדיים של אמצעי תקשורת ההמונים, מעמדו של מוסד התקשורת בחברה דמוקרטית ויחסי הגומלין שבינו לבין מוסדות אחרים בחברה. הנושאים שייבחנו הם: מאפיינים ומיונים של ארגוני התקשורת, כיצד הם פועלים ובעיקר כיצד מתקבלות החלטות מה וכיצד לשדר ולפרסם. כמו כן תידון מערכת הפיקוח על מוסדות התקשורת.

מבוא לתקשורת חזותית
לקורס ארבעה חלקים. בחלק הראשון נדון בשאלה התאורטית בדבר הקשר בין תמונה לשפה. נתוודע למושגי יסוד בסמיוטיקה ונציג ניתוח של תמונות (באקטואליה, בפרסומת, וכדומה). בחלק השני נסווג ונאפיין סוגים שונים של תמונות עפ"י אמצעי התקשורת, הטכנולוגיה, הפונקציה, ועוד. בחלק השלישי נציג אבני דרך בהסטוריה של התקשורת הויזואלית כדי להבחין בייחודיות של התקופה הנוכחית. בחלק הרביעי והאחרון נשוב לדון במספר "דעות קדומות" ביחס לתמונה.

יסודות הטכנולוגיה בתקשורת
מטרת הקורס להקנות ידע והבנה בהשלכות מהפיכת המידע שאנו נמצאים בתחילתה. הקורס יעסוק בין השאר בטכנולוגית האינטרנט, המחשבים, הלוויינים, טלוויזיה בכבלים וכו'.
הקורס יקנה ידע במושגי יסוד להבנת המציאות התקשורתית החדשה. יידון השלכות חברתיות ופוליטיות של אמצעי התקשורת החדשים.

שימוש במאגרי מידע
לקורס שתי מטרות: (א) להפגיש את התלמידים עם מקורות מידע העומדים לרשות חוקרים ואנשי הפרופסיות התקשורתיות; (ב) ללמוד כיצד להשתמש במקורות אלה במסגרת לימודים אקדמיים. בנוסף לאסטרטגיות חיפוש מידע בספריות ממוחשבות על סוגי החומרים המצויים בהן (ספרים, כתבי-עת, עיתונים והקלטות), ייבחנו מקורות נוספים כגון ארכיבים עיתונאיים (מודפסים ומשודרים) ומאגרי מידע אלקטרוניים. כמו כן ילמדו התלמידים עקרונות של שימוש וציטוט מקורות מידע במסגרות אקדמיות ומקצועיות.

יישומי מחשב למדעי החברה
מטרת הקורס לערוך היכרות ראשונית עם המחשב האישי. חלקו הראשון של הקורס יתמקד בהכרת מערכת חלונות, שימוש במעבד התמלילים Word ושימוש במערכת Internet. החלק השני יוקדש ללמוד יישומים לניתוח נתונים באמצעות תכנת SPSS המותאמת לחלונות.

שיטות מחקר בתקשורת - א'
הקורס עוסק בגישות שונות לחקר התקשורת תוך הדגשת אופיו האינטרדיסציפלינרי של התחום. בחלק הראשון יושם דגש על גישות פוזיטיביסטיות הנהוגות במדעי החברה, כולל מקומם של תאוריות, מודלים והשערות במערכי המחקר השונים. הקורס יטפל גם ביסודות המדידה החברתית, חקר הסיבתיות, דגימה, מערכי ניסוי מעבדתיים, ניסויי-שדה וניתוח תוכן כמותי. הקורס ישלב יישום עיבודים סטטיסטיים על בסיס הנלמד במבוא לסטטיסטיקה ומבוא ל- SPSS.

שיטות מחקר בתקשורת - ב'
הקורס ממשיך את הצגת הגישות השונות לחקר התקשורת תוך הדגשת אופיו האינטרדיסציפלינרי של התחום. בחלק השני יושם הדגש על גישות לא כמותיות (כדוגמת אתנוגרפיה, ראיונות, ניתוח טקסטים מילוליים וויזואליים), הנהוגות במדעי החברה והרוח. יוצגו השיטות המתאימות לניתוח ממצאים ולהסקת מסקנות במחקרים מסוג זה.

תקשורת המונים בישראל
הקורס יתמקד בשרטוט מפת התקשורת בישראל תוך זיהוי התהליכים המרכזיים שעברו עליה מאז הקמת המדינה. הדיון יתמקד ביחסי הגומלין המתפתחים שבין אמצעי תקשורת ההמונים לבין מוסדות שונים בחברה, ובעיקר המוסד הפוליטי.

דיני תקשורת
הקורס עוסק במעמדם של כלי התקשורת בחברה דמוקרטית, ומבהיר את העקרונות המשפטיים הנוגעים בכך. חופש הביטוי והעיתונות ייבחנו למול אינטרסים אחרים של החברה ושל הפרט: ביטחון המדינה ושלום הציבור, שמירת שמו הטוב של אדם, הגנת הפרטיות, הבטחת משפט הוגן, שמירת המוסר ומניעת פגיעה ברגשות הציבור ומניעת הסתה לגזענות. דיני תקשורת ייבחנו גם תוך הבחנת סוגיות מיוחדות כחסיונם של מקורות עיתונאיים, הזכות לקבלת מידע בעניינים ציבוריים, חופש הביטוי של עובדי ציבור ועוד.

סוגיות בתקשורת המונים בישראל
קורס זה מטפל במספר סוגיות אקטואליות בתחום תקשורת ההמונים בישראל. לקראת כל סוגיה יקיימו התלמידים דיון בהיבטים תאורטיים ומחקריים של הסוגיה ולאחר מכן ייערך מפגש עם אורחים מן האוניברסיטה ומחוצה לה הקשורים בה.

סוגיות תאורטיות בתקשורת
העמקת ההיכרות עם גישות ותאוריות המאפשרות מבט אחר ורב צדדי בתקשורת ותפקידיה בחברה. הרחבת העיון בתאוריות ביקורתיות, לימודי תרבות, פוסטמודרניזם, תאוריות הבניה, ותאוריות חברתיות אחרות תוך בחינת הקשר שבינן לבין תופעות בתקשורת בהן אנו נתקלים יום-יום.

אתיקה בתקשורת המונים
הקורס יתמקד באחד הנושאים המרכזיים שיש להם השלכה יומיומית על העשייה התקשורתית. הנושא ייבחן מהיבטים שונים - פילוסופיים, חוקיים, פרופסיונליים ויישומים - תוך ניתוח סוגיות מעשיות הנוגעות לתפקודם של אמצעי תקשורת ההמונים בישראל ובעולם.

<u>לימודי בחירה</u>

דרכי ייצוג מציאות בטקסטים עיתונאיים, ספרותיים וקולנועיים
הנחת-היסוד של הקורס היא שבטקסטים לסוגיהם נעשות מניפולציות שונות, המאפשרות להבנות את המציאות בהתאם לעמדותיו האידיאולוגיות של הכותב. מטרת הקורס להכיר סוגי מניפולציות כאלה ולזהותן בטקסטים ("קריאה חתרנית"). מטרה נוספת היא לנתח את ההבדלים בין טקסטים המאשרים את האידיאולוגיה השלטת בחברה לבין "טקסטים חתרניים". הטקסטים מהסוג השני מבטאים את כפירתם באידיאולוגיה השלטת לא בגלוי דווקא, אלא על ידי היפוך הקוונוציות המשמשות כרגיל לאישור אידיאולוגיה זו.

האמריקניזציה של התרבות, התקשורת והשפה בישראל
הקורס יעסוק במספר סוגיות הקשורות במהותה ובהיקפה של תופעת האמריקניזציה בישראל ובהשפעתה על התרבות והתקשורת, כולל השפה. נתבונן במקרים ספציפיים במספר תחומים כגון: פוליטיקה, שיווק, בילויים, וצרכים תברתיים. נדון בשאלות כגון: מהי המשיכה לתרבות ארה"ב בקרב ישראלים והאם ובאיזו מידה מצב זה שונה מהמצב השורר במדינות אחרות? מתי "אמריקניזציה" היא ביטוי של הערצה ומתי של גנאי עבור ישראלים, ומדוע? האם מדובר באימפריאליזם תרבותי מכוון או בהתפתחות טבעית? האם ניתן להפריד בין מצבים של העתקה אמריקנית לבין קבלת השראה מתופעות אמריקניות?

המחשב ככלי תקשורת
בעשורים האחרונים הולך המחשב וממלא תפקיד מכריע באגירה, עיבוד, והפצה של מידע; כך הופך המחשב, למעשה, לכלי (או תווך) תקשורת חדש. בשיעור זה נבחן את המחשב (ובמיוחד את רשת האינטרנט) כמדיום תקשורתי, ובפרט ככלי תקשורת המונים. בין השאר, נעסוק בהיבטים שונים של תקשורת ממוחשבת בין-אישית ובאפשרויות ליצור במרחב הווירטואלי מסגרות חברתיות חדשות, במאפייניו של מרחב התכנים הדיגיטלי שנוצר ע"י ה-Web, ובסוגיות כגון שוויוניות, פרטיות, ובעלות על ידע.

העיתון והארון - תפקידיה של התקשורת בהבניית הזהות ההומו-לסבית
לאחר סקירת התפתחויות הסטוריות, חברתיות ותרבותיות, אשר הכחידו את קיומם של הומוסקסואלים ולסביות מן המרחבים הציבורי והאישי, נתמקד בתהליכים תקשורתיים בשלוש רמות, דהיינו - הבינאישית, הקהילתית וההמונית, שבאמצעותם לסביות והומוסקסואלים מכוננים זהות פרטנית וקהילתית. נראה כיצד תהליכים תקשורתיים אלו כרוכים בהיבטים פסיכולוגיים, סוציולוגיים ותרבותיים בישראל ובעולם המערבי. הקורס מבוסס על סוגיות תאורטיות ותובנות אמפיריות מדיסציפלינות מגוונות, התורמות להבנת העולם כתוצר של הבנייה חברתית. בין נושאיו: אסטרטגיות להצגת העצמי והיציאה מהארון, ייצוגים ודימויים, תקשורת מרחבונית, צרכן התקשורת, Queer Theory, פורנוגרפיה, ועוד.

הסדרת תבני התקשורת בישראל
האם צריך בישראל שידור ציבורי? האם יש מקום לערוצים הייעודיים? לערוץ השלישי? ובכלל- האם מותר או רצוי למדינה להתערב בתכני התקשורת האלקטרונים? התוכן הוא מרכזו של עולם התקשורת, והסדרת התכנים היא הסוגיה המרכזית בהקשר זה. בקורס זה נעסוק בשאלות הגדולות סביב הסדרת התוכן: הגבלויות הצולבות, דרכי המימון, הטכנולוגיות החדשות והאינטרס הציבורי.

הסדרת תשתית התקשורת בישראל
הכבלים נגד בזק, הסלולרים אחד נגד השני, הלווין נגד הכבלים, הערוץ השני נגד רשות השידור ונגד הערוץ השלישי, כולם נלחמים בכולם, מי מנצח על כל המתמונה הזו ועל פי אילו כללים? קורס זה עוסק בסוגיות שונות בהסדרת תשתית התקשורת בישראל ובהן: האבחנה בין צורת ההסדרה השונות (חקיקה, פסיקה, תקנות), ההבחנה בין גופי ההסדרה השונים (משרד התקשורת, המועצה לשידורי כבלים ולווין, הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו), השאלות המוסדרות (שירות אוניברסלי, הקצאת תדרים, גישות שונות לתחרות, הכנסת טכנולוגיות חדשות).

השיח הפוליטי בעידן עסקי השעשועים
הקורס יבחן את האופן שבו אנו חושבים על נושאים שונים בחדשות, והדרך שבה אנו תופשים את העולם הפוליטי. לצורך זה נתמקד במונח "יתחכום פוליטי" על היבטיו התאורטיים, האמפיריים והיישומיים. ננסה גם להעריך את התפקיד שממלאים אמצעי התקשורת ההמונים, על מאפייניהם הטכנולוגיים והתוכניים, בדפוסים שונים של תחכום פוליטי.

ייצוגם של קבוצות מיעוט במדיה
מטרת הקורס לבחון את ייצוגן והצגתן של קבוצות מיעוטים באמצעי התקשורת השונים בארץ ובעולם. הקורס יכלול דיון בסיסי בהכרת הגישות השונות לחקר תכנים במודיה לצד ברור ראשוני של המושג מיעוט. בחינת התכנים ועשה בהתאם לז'אנרים השונים כולל חדשות, תוכניות אירוח, אופרות סבון ופרסומות. הדיון יתמקד במחקר מארצות שונות אודות מיעוטים אתניים, נשים וזקנים.

מוסיקה פופולרית, תרבות ותקשורת
המוסיקה הפופולרית לסוגיה - רוק, פופ, דאנס אלקטרוני, ראפ, מוסיקה אתנית ועוד - מצויה בכל אמצעי התקשורת העכשוויים; וידאו קליפים בטלוויזיה; שידורי רדיו לסוגיהם; ביקורות, סקירות ורכילויות בעיתונות; ותצלומים ופוסטרים בשערי מגזינים ובפרסומות. בתוך כך, מהווה המוסיקה הפופולרית מוצר מרכזי של תעשיית התרבות והתקשורת וכלי תרבותי מרכזי לבנייתן ולהגדרתן של זהויות קולקטיביות שונות: לאומיות, מעמדיות, דוריות, מיניות ועוד. קורס זה מציע היכרות עם הדיון האקדמי במכלול זה וניתוח של רכיביו העקריים בהקשר הגלובלי ובהקשר הישראלי.

מין, מיניות ותקשורת
הקורס יעסוק בנושאים הקשורים למין ומיניות כפי שהם מתבטאים בתקשורת ביחסים בינאישיים, במסגרות שונות, בקבוצות גיל ובתת-תרבויות שונות. הקורס יבחן גם את התייחסות כלי התקשורת ההמונית למין ולהתנהגות מינית עם השלכות לנושאים כגון "מין בטוחי", "מין רצוי" ותסריטים שונים.

מעבר ל- E.R: עד כמה בריאה התקשורת?
מה נכון ומה לא? מדוע אנשים רבים כל כך מתוסכלים מהתקשורת בינם לבין הרופאים? האם האינטרנט יוכל לשמש תחליף לביקור במרפאה? מה משמעות החידושים הביו-רפואיים האחרונים המדווחים כסנסציה מרעישה? נושאים הקשורים לבריאות מכבדים בכלי התקשורת ההמונית והופכים יותר ויותר לחלק מרכזי בחיי הפרט ובמדיניות ציבורית. הקורס יזון, תוך התייחסות לתחומי התקשורת השונים, באופן שבו מוצגים נושאים הקשורים לבריאות בעיתונות ובתכניות בידור, ובפרסומות מסחרית ובנושאים נבחרים בתקשורת בקונטקסט הרפואי, כולל סוגיות של אתיקה.

מתרבות המונים לרב-תרבותיות?
קורס זה יעסוק בהסטוריה ובמצב העכשווי של הדיון על תרבות ותקשורת המונים. מאז פריחת העיתונות המודפסת במאה התשע-עשרה בעולם המערבי, עולה שאלת השפעתן של התקשורת על ה"קולטורה", התרבות ההומניסטית של האליטות. האם "תרבות ההמונים", תוצר התקשורת, היא שחיתות או פופולריזציה של התרבות האליטיסטית? בימינו, מתפתח הדיון לכיוון השאלה של רב-תרבותיות בקונטקסט של קבוצות חברתיות שונות המוצגות ע"י אלמנטים תרבותיים ויוצרים שונים.

נשים עיתונאיות
ידונו היבטים שונים של השתתפות נשים במקצוע העיתונאות מנקודת מבט פמיניסטית: נשים ומדיה; ההסטוריה של נשים עיתונאיות בעולם ובארץ; ספרות ביוגראפית ואוטוביוגראפית של נשים עיתונאיות; תהליך הפמיניזציה של המקצוע; סטטוס נשים במקצוע והמחסומים העומדים בפניהן; מאפייני השתתפות נשים במדיה אלקטרונית ובתפקיד הנשת חדשות כפרט; הטענה לגבי השפעת כניסת נשים למקצוע על הסיקור החדשותי והבקורת כנגד טענה זו; השתתפות נשים בעיתונות נשים מסורתית ובעיתונות נשים אלטרנטיבית. במסגרת הקורס יתקיימו מפגשים עם נשים עיתונאיות בתפקידים שונים.

סוציולוגיה של מקצועות התקשורת
עבור הקהל, העיסוק בתקשורת הוא בראש ובראשונה מקצוע של מנחי בידור, מגישי חדשות וכוכבי קולנוע. למעשה מהווה התקשורת פעילות קולקטיבית מורכבת של מקצועות רבים. באמצעות כלים שפותחו ע"י הסוציולוגיה של המקצועות והפרופסיות, נדון בגיוס, הכשרה וסוציליזציה של מקצועות התקשורת, ביחוזן וביחסים ביניהן. כמו כן נבחן כיצד משפיעים שינויים טכנולוגיים, קשרים עם הקהל ויחסים עם פוליטיקאים על הפעילות המקצועית של העוסקים בתקשורת.

פרסום ומציאות
הקורס בוחן אמפירית כמה מהשאלות החשובות בחקר הפרסום: הקשר בין תמונת העולם המוצגת בפרסומות למציאות, שינויים שחלו בפרסומות ובמוצרים לאורך השנים בהשוואה לתמורות חברתיות, ייצוג של נשים ומיעוטים בפרסומות ובתעשיית הפרסום, ערכים בפרסומות, עמדות של צרכנים כלפי פרסומות, פרסום בראיה בין-תרבותית.

שכנוע: תקשורת, עמדות, התנהגות
בקורס נציג תאוריות מרכזיות העוסקות באינטראקציה שבין תקשורת, עמדות והתנהגות, כולל תהליכים קוגניטיביים, רגשיים וחברתיים. נעסוק בתאוריות דו-נתיביות של שכנוע (ELM), ושל התנהגות (MODE), בדיסוננס ותפיסה עצמית, בייחוס ושיפוט חברתי, בהתניה ובלמידה חברתית. נדגיש את יחסי הגומלין בין תאוריה ליישום בתחומים כגון פרסום מוצרים לצרכנים, שיווק הרגלי בריאות ובטיחות, שמירה על איכות הסביבה ותקשורת פוליטית. נתייחס ליישום הן כדוגמאות לניצול ידע תאורטי והן לבחינת התאוריות בשטח מחוץ לכותלי האוניברסיטה.

תולדות ייצוג הקונפליקט היהודי-ערבי בתקשורת ובאמנות בישראל
המטרה היא להתמקד במיתוסים ובסטריאוטיפים שלתוכם נוצק הקונפליקט במדיה השונים (למשל, הערבי כמגלם שנאת עולם לעם עולם לעומת הערבי כמימוש האידאה של העברי הקדום). הקורס יבחן את קבלתם של מיתוסים וסטראוטיפים שונים ללא ערעור לעומת הניסיונות לחתור תחתיהם, שהתרחשו בקצב שונה בכל אחד מסוגי המדיה, מתקופת היישוב עד ימינו.

תקשורת בין-תרבותית
הקורס עוסק בקשר שבין תרבות, קהילה וחברה. ייעשה ניתוח ההבדלים התרבותיים, הקהילתיים, הלאומיים והבינלאומיים דרך בחינת האני, הקולקטיב והאחר תוך שימוש בשיטות מחקר אתנוגרפיות. לימודים אלה מהווים הזדמנות לבוא במגע עם תרבויות פתוח מוכרות. הקורס יספק גם כלים לבחינת התרבות הדומיננטית בה אנו חיים כפרטים, וכן הקהילות הייחודיות בחברה הרחבה.

תקשורת, חברה וספורט
הקורס יעסוק בזיקה של תחום הספורט בתקשורת העולמית למערכות חברתיות, תרבותיות, כלכליות ופוליטיות. במסגרת הקורס נבחן את: השפעתם של אמונות וערכים על התכנים (בין השאר במושאי מיגדר, אידיאולוגיות ולאומיות); התלות ההדדית בין המדיה והספורט, ומאפייני "משולש הכוחות" כסף/טלוויזיה/ספורט; המניעים לצריכת תקשורת הספורט והשפעתה; ותופעת האהדה. נושאי הקורס יבחנו גם באמצעות ניתוח אירועים ספורטיביים גלובליים (אולימפיאדות, מונדיאל) שהינם מהאירועים התקשורתיים הגדולים בעולם.

Campaigning, Elections and Voting in Western Democracies
The course examines the electoral process in modern democracies by focusing on party systems, party organizations and candidates as main actors in electoral contests. The course then investigates the role of media and communication in campaigns, leading to an analysis of the interaction between the media and the political actors. Illustrations will be provided from several countries, including the United States, the United Kingdom, Germany and Israel.

Holocaust Media
This course considers how the Holocaust has been remembered and represented in international media - film, radio and television broadcasting, *Internet, and media installations in museums* - from the 1940s to the present. The course examines how these works respond to changing social, aesthetic, and ideological contexts, paying particular attention to the role that media play *in positioning the Holocaust* as a moral paradigm in public culture and to how discussions of Holocaust media reflect larger concerns about the ethics of representation, public memory, and identity politics.

סמינרים מחקריים

גיבורים וסלבריטאים בטלוויזיה הישראלית
סמינר מחקר זה יעסוק בתרבות הידוענים של החברה הישראלית על בסיס של ניתוח תכניות טלוויזיה. הוא מתמקד בשינויים שהתרחשו בתחום זה מתחילתה של הטלוויזיה. הוא ידון בשאלות הבאות: איך לסווג ידוענים (מה ההבדל בין "גיבור תרבות", גיבור צבאי, כוכב, וכדומה)? איך השתנו הידוענים בחברה הישראלית לאורך שלושים השנים האחרונות? מה המקום של הטלוויזיה בשינויים שהתרחשו.

האסטרטגיה התקשורתית של הכותרת העיתונאית
הסמינר יעסוק בשאלה הבאה: מהי הפונקציה התקשורתית של הכותרת העיתונאית, ואילו אסטרטגיות מעודדות בבחירת הכותרת עבור סיפור עיתונאי מסויים? התלמידים יעקבו אחרי השתלשלות אירועים תקשורתיים בעיתונים שונים, ובתקופות שונות, ויתמקדו באסטרטגיות השונות שאימצו העיתונים בכל הנוגע לבחירת הכותרות המובילות את האירועים האלה: האם, עבור סיפור מסויים, בזמן מסויים, בחר העיתון להקדיש את הכותרת למרכיב הסיפורי "החדש"? "החשוב"? "המעניין"? "הרכילותי"?

ה"פראייר" כמושג מפתח בתרבות הישראלית
מטרת הסמינר היא להבין כיצד ביטוי סלנג שיגרתי יכול להציג השקפת עולם. נלמד על ביטויים ישראליים ייחודיים, כגון "פרוטקציה", "דוגרי" ו"פראייר". ינשם דגש על האחרון, כאשר נחקור כיצד מונח זה בא לידי ביטוי בתקשורת ההמונים וכן במגעים בינאישיים, ואף הפך להיות אמצעי לתאר דרך של תקשורת בארץ. נדון בתופעת ה"פראייד" תוך ניתוחה מכמה זויות: הגדרת משמעותה, תאור היקפה בתרבות, והשערת השלכותיה והשפעותיה בחברה, החל מחיי היום-יום בארץ ועד למדיניות החוץ של ישראל.

חופש הביטוי
בסמינר זה יוכנו בהדרכת המרצה עבודות מחקר שביסודן ניתוח השיח הציבורי בפרשיות שבהן הועמד חופש הביטוי למבחן, הן בישראל והן בעולם הרחב.

על אובדן הפרטיות והבושה: היבטים חברתיים של טלפוניה סלולרית
למרבה הפלא, השימוש בטלפון הוא אחד התחומים המוזנחים ביותר בחקר התקשורת, וזאת על אף העובדה שהשימוש בו חובק עולם. עם הופעת הטלפון הסלולארי כמכשיר תקשורתי חלו שינויים בשימוש שעושים אנשים בטלפוניה. סמינר זה יעסוק במטרות ובדרכי השימוש בטלפונים בכלל ובטלפונים סלולאריים בפרט תוך בחינת ההשלכות החברתיות והציבוריות של תופעה עכשווית זו.

תכניות ומסרים לשינוי התנהגות

הסמינר יעסוק באופן פיתוח תכניות ומסרים המופקים על ידי תכניות התערבות שיעדן להביא לשינוי התנהגות של פרטים או קבוצות בנושאים חברתיים, תוך התבססות על תאוריות ומודלים של שכנוע, השפעה, שיתוף והעצמה. למשתתפים בסמינר תינתן אפשרות להשתלב באופן פעיל בהערכת או פיתוח מסרים. בין האפשרויות: פיתוח מסרים ליוצאי אתיופיה, תכניות להדרכה מינית לבני נוער ותכניות למניעת השימוש בסמים. הקו התאורטי המנחה את הסמינר הוא שילוב ושיתוף משמעותי של קהלי-יעד של התכנית או המסרים בקביעת המטרות, ביצירת תכנים וקריטריונים להערכה.

סמינרים סמסטריאליים

דימויי נשים וגברים בתקשורת

הסמינר יתמקד ביישום תאוריות פמיניסטיות לחקר דימויי נשים וגברים בתקשורת המשודרת והכתובה והקשר בינם ובין ממדים שונים של מעמד האישה בישראל וסוגיות חברתיות מרכזיות אחרות כדוגמת לאומיות ומשפחה. ייבחנו סוגות שונות כדוגמת פרסומות, חדשות, סדרות, תעמולת בחירות, תכניות אירוח וספורט בכלים תאורטיים ומחקריים. כמו כן יידונו מגמות של שינוי חברתי והשלכותיהן על התקשורת.

דרכי תקשורת בלתי קונבנציונליות: סטיקרים, כרזות ועוד

בקורס נתבונן במספר אמצעי תקשורת בלתי קונבנציונליים ונבחן את ייחודיותם, יתרונותיהם ומגבלותיהם, וכן את מקומם בתרבות הישראלית. אמצעים אלה יכולים לכלול סטיקרים, כרזות, גלויות, פוסטרים, גרפיטי, כתובות אש, חולצות-ז, כפתורים ועוד. נגדיר את מאפייניהם של אמצעים אלה וננסה להשיב על השאלות הבאות: מה מטרותיהם של המסרים? מי הוא קהל היעד שלהם? מה כלול בתחומי הנושאים של כל ערוץ, ומה לא? מה מיוחד בשפה ובצורה של האמצעי?

ז'אנרים (סוגות) בטלוויזיה

המושג "ז'אנר" בלימודי טלוויזיה בא בעקבות התחום העתיק של חקר הפואטיקה ותחום מודרני יותר של לימודי קולנוע. תורת הז'אנרים עוסקת בניתוח טקסטים כדי להבחין בין סוגים שונים של תכניות.או של קטעים (sequences) בטלוויזיה. היא מסייעת לנו להבין, בין השאר, את המורכבות של הטלוויזיה כסוג של "שפה" מיוחדת. בסמינר נדון במספר ז'אנרים, כגון: טלוויזיה בשידור חי, שעשועונים, חדשות ואקטואליה.

חייהן ומותן של שפות בעולם הגלובלי

תהליכי הגלובליזציה הכלכלית והתרבותית המאפיינים את תחילת המאה ה-21, ועימם גם תהליכי הלוקליזציה המקבילים, מעלים שאלות מעניינות באשר לגורלן של שפות. בין השאר, יעסוק הסמינר בשאלות הבאות: האם אנו עומדים בפני עולם עתידי שידבר אנגלית בלבד? האם רוב השפות, ואולי כולן, יכחדו? ואולי דווקא התהליכים הגלובליים יצילו שפות העומדות בפני הכחדה ויחזירו אותן לחיים? מה יקרה לשפות אתניות? כיצד תראה מערכת היחסים בין שפות למדינות-לאום? מה תפקידה של תקשורת ההמונים הגלובלית בתהליכים אלה?

מסעות הסברה ציבוריים ותוכניות בידור לשינוי חברתי

הסמינר יעסוק בניתוח מסעות הסברה ציבוריים, תכניות בידור בטלוויזיה והצגות תיאטרון שמטרתם להשפיע על נושאים חברתיים בתחומים שונים כגון מניעת השימוש בסמים, מניעת מחלת האיידס, שמירת איכות הסביבה, מניעת תאונות, קידום נושאי בריאות שונים ומניעת אלימות. הסמינר יסקור תאוריות ומודלים המשמשים כבסיס לפיתוחם והערכתם או יישומם של מסעות ההסברה תוך שימוש בתהליכי ואמצעי תקשורת שונים ואימוץ שיטות של שיווק חברתי ושל חינוך-בידור.

ספרות, עיתונות ופוליטיקה
הסמינר מבקש לבחון לעומקם יחסי גומלין בין טקסטים ספרותיים ועיתונאיים נבחרים לבין המציאות החברתית והפוליטית שבה נוצקו ושאליה הם מתייחסים.

תוכן, קוגניציה ומה שביניהם: על קשיים בחדשות טלוויזיה
נקודת המוצא לסמינר היא שעל אף העובדה שחדשות הטלוויזיה נתפסות כמקור המידע העיקרי של הציבור, הרי שבשידור החדשות ישנם קשיים רבים העומדים בפני הצופים באשר ליכולתם לקלוט, לעבד, להבין, להפנים ולנצל מידע המוצג בפניהם. הקשיים נובעים עקב סוג ומהות התכנים המובאים בחדשות, מחד, ועקב היבטים קוגניטיביים של דרך הצגת המידע, מאידך. בסמינר נעמיד אלה מול אלה את סוגיות התוכן והקוגניציה במטרה לגלות אם וכיצד ניתן לגשר על פני פערים אלה.

סדנאות

אינטימיות ברדיו: אמנות ההנחיה במודל השיחות האישיות ברדיו בשידור חי
הסדנה תפגיש את משתתפיה עם ההיבטים התאורטיים והמעשיים הקשורים בהנחיית תכניות אישיות ואינטימיות ברדיו בשידור חי. היא תלווה בחומרים מוקלטים שישמשו גם להמחשה וניתוח וגם כבסיס לסימולציות שבהן יתנסו המשתתפים בהנחיה.

דוברות ויחסי ציבור בארגונים ציבוריים
הסדנה תעסוק במבלול היחסים בין ארגונים ציבוריים לבין אמצעי התקשורת, בארץ ובעולם, ונוך שימוש באמצעי התקשורת כגורם מתווך בין הארגון לבין הקהל.

דוברות ציבורית ופוליטית
הסדנה תתמקד בטכניקות שונות שמשמשות דוברים ואנשי יחסי ציבור, במיגזר הפוליטי והציבורי, לקדם רעיונות, אירגונים ואישים. בסדנה יילמד כיצד לבצע ניתוח תדמיתי של גופים ציבוריים ואישים פוליטיים, כיצד לבנות מסרים רעיוניים ואישיים וכיצד לגבש דרכי פעולה תקשורתיות הנדרשים להעברת המסר. במסגרת זו יתורגלו, באופן מעשי, האמצעים להעברת המסר לכלי התקשורת והכנת אישים לראיונות בעיתונות, ברדיו ובטלוויזיה. כמו כן, יודגמו ויזואלית עימותים טלויזיונים פוליטיים והמתודות התקשורתיות שנקבעו בעקבותיהם.

הוצאה לאור מעשית
לימוד תהליכי הוצאה לאור של ספרים, על היבטיהם המערכתיים, המשפטיים, המסחריים והטכנולוגיים, תוך תרגול מעשי של חלק מן התהליכים. בין השלבים שיילמדו: תהליכי קבלת החלטות בבית הוצאה, דינמיקות משא ומתן והתקשרות חוזית עם מחברים, עריכה, עיצוב, הפקה, יחסי ציבור והפצה.

תחקירנות בעיתונות וברדיו
איך "המכשפה מגינין" הצליחה "לעבוד" שנים על אזרחי המדינה, ומה עשה הפסיכולוג הבכיר למטופלות שלו על הספה? מה קדה לשר הבכיר שגנב מהמדינה, ומדוע הסופרת הנודעת נחשדה בהעתקה? הצצה מרתקת אל מאחורי הקלעים של עבודת העיתונאי-החוקר בעיתונות המשודרת והכתובה, בשילוב התנסות אישית בהכנת תחקירים. הסדנה תעסוק, בין השאר, בעיתונות כשליחות, תלמד טכניקות חקירה, איסוף מידע, בדיקה, אתיקה וכתיבה, ותדון, בין היתר, בכוח ההשפעה של המילה המשודרת והכתובה.

יחסי ציבור ודוברות עסקית
הסדנה תעסוק בשאלות הבאות: כיצד מסייעים אמצעי יחסי הציבור לתהליך השיווק של חברות מסחריות במשק; כיצד באים לידי ביטוי שיתוף ויחסי הגומלין בין המדיה, לקוחות החברה ועובדיה וכן קשריה העסקיים; איך מסתייעים בתקשורת עת נקלעת החברה למשבר; וכיצד אסטרטגיה נכונה של קשרי קהילה ודגש על נושאי איכות הסביבה מסייעת לחברה לבניית מוניטין וקידמו חיובי.

יסודות הכתיבה העיתונאית
הסדנה תעסוק בעקרונות ניסוח ידיעות וכתבות לסוגיהן השונים, מאפייניהן והרכי איסוף המידע ואימותו. הסדנה תעסוק, בין היתר, בקשר עם מקורות המידע וזיהויים; התגברות על פערי מידע בין הכותב לקורא; מבנה הידיעה והכתבה; פתיחים, צבע וציטוטים. במהלך הסדנה יוטלו על התלמידים עבודות מעשיות בתחום איסוף המידע והכתיבה.

יסודות הפרסום
מטרת הסדנה להקנות את עקרונות העבודה בתחום הפרסום. הסדנה תשלב לימוד תאורטי, לצד התנסות מעשית עם תהליכי החשיבה, התכנון והביצוע המקובלים במשרדי פרסום בארץ ובעולם. הסדנה תעסוק במספר נושאים: מבוא לפרסום - הלכה למעשה; מותגים; תהליך יצירת האסטרטגיה הפרסומית; תרגום האסטרטגיה הפרסומית לקונספט פרסומי; אסטרטגיית המדיה; זיגרים בפרסום; אתיקה בפרסום.

כתיבה ועריכה בעיתוני ילדים ונוער
כתיבה ועריכה לילדים ולנוער היא תחום נפרד ולעיתים עצמאי בעולם התקשורת אשר מוצא את ביטויו בעיתוני ילדים ונוער, בתכניות הילדים והנוער ברדיו ובטלוויזיה ובאתרי האינטרנט. בסדנה נלמד לכתוב ולערוך חומרים לקהל הצעיר, לימוד הקונספט מבחינת התוכן, העיצוב והפורמט, בחירת נושאים, שימוש בכותבים שהם ילדים, שילוב הפן המסחרי עם החינוכי תוך התחשבות בכללי האתיקה העיתונאית ולימוד ההסטוריה של עיתונאות הילדים והנוער בישראל.

מיומנויות תקשורת בינאישית
הסדנה תעסוק בשיפור מיומנויות התקשורת הבינאישית של המשתתפים. במהלכה יוצגו עקרונות וכלים בתקשורת בינאישית. תתאפשר התנסות של כל אחד מן המשתתפים בתרגילי סימולציה. בין היתר יטופלו הנושאים הבאים: הצגת נושא, הקשבה פעילה, אמנות השכנוע, ראיון, ניהול מו"מ, אמנות המכירה.

ניהול בארגוני תקשורת
מטרת הסדנה היכרות עם תהליכי הניהול בארגוני תקשורת. הסדנה תשלב לימוד עיוני ומעשי של הנושאים הבאים: מבנים ארגוניים, תקשורת פורמלית ובלתי פורמלית, ניהול ידע, עבודת צוות, תהליכי קבלת החלטות, ניהול קונפליקטים, ניהול שינויים. כל תלמיד ישתלב בפרוייקט קבוצתי מעשי באחד מארגוני התקשורת: עיתון, רדיו, טלוויזיה, משרד פרסום.

עריכת חדשות בעיתונות
הסדנה עוסקת בעבודת דסק החדשות בעיתון יומי. יילמדו בה שיקולי עריכה, עריכת ידיעות חדשותיות ועריכת עמודי חדשות. בין הנושאים: מקורות המידע, העריכה כפעולה אקטיבית-יצירתית, הפתיח, פעולת השכתוב, שקולים גרפיים ועוד. הסדנה מבוססת על עבודה מעשית ותרגול בכל שיעור, ועבודות בית. ייעשה בה שימוש רב בחומרים אקטואליים.

עריכת מוסיקה ברדיו
הסדנה מיועדת להביר את יסודות העריכה המוסיקלית לצורותיה השונות: תוכניות מוסיקה, בלוקים מוסיקליים ומוסיקה לתוכניות שונות, כולל משדרי חדשות ואקטואליה. יידונו שני נושאים מרכזיים: בחירת המוסיקה והתאמתה לתכני השידור וטכניקות שונות לשילוב קטעי המוסיקה.

צילום
מהם "הכלים" של הצלם? איך משפיעות החלטותיו על משמעות הצילום? איך עורכים תצלום? בין נושאי הסדנה: שפת הצילום, צילום תיעודי (כולל צילום עיתונות) וצילום לא-תיעודי. במסגרת הסדנה ישולבו צילומים של הסטודנטים וביקורת עבודות עם צפייה בשקופיות ודיונים בכיתה.

רדיו: עריכה והגשה במדשות
הסדנה תשמש כמבוא להכרת מדיום הרדיו, על הזיאנרים השונים שלו. הנושאים שיידונו כוללים: דמותו של איש הדדיו, הכלים העומדים לרשותו, השימוש בשפת הרדיו, בנית הייאני" הרדיופוני, עיצוב קולי וסגנון אישי באומר ובצליל. כמו כן יידונו תפקידי הרדיו כאמצעי המפיג מתח ובדידות ומסירת מידע חדשותי. במסגרת הסדנה יבצעו התלמידים תרגילים באולפן רדיו.

החטיבה בתקשורת

החוג לתקשורת מציע לתלמידי המסלול החד-חוגי בפקולטה לימודי חטיבה מצומצמת. על תלמיד החטיבה חלות כל תקנות הפקולטה ותקנות החוג לתקשורת.

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי שעות הלימוד המקובלות בשקלול ציון הגמר בחוג.

תנאי קבלה לחטיבה בתקשורת

א. ממוצע 80 לפחות בשלושה מתוך שבעת הקורסים הבאים ובתנאי שהציון בכל אחד מהם "עובר" לפחות:
מבוא לפסיכולוגיה
מבוא לסוציולוגיה
מבוא לאנתרופולוגיה
יסודות הכלכלה או מבוא לכלכלה ללא כלכלנים
פוליטיקה ומשטר בישראל[1]
מבוא ללוגיקה
שיטת המשפט הישראלי

ב. מספר המתקבלים לחטיבה מוגבל. יתקבלו בעלי ההישגים הטובים ביותר מבין התלמידים שעמדו בתנאי א' לעיל.

לימודי חטיבה[2]

א. הלימודים בחטיבה יימשכו שנתיים ויכללו 18-17 ש"ס.

ב. לימודי השנה הראשונה:

מבוא לתקשורת המונים א' + ב'	4	ש"ס
קריאת טקסטים	1	ש"ס
מוסדות התקשורת	2	ש"ס
סה"כ	7	ש"ס

ואחד מן הקורסים הבאים:

תקשורת, לשון וחברה	2	ש"ס
הסטוריה של אמצעי התקשורת	2	ש"ס
יסודות הטכנולוגיה בתקשורת	2	ש"ס
דיני תקשורת	3	ש"ס
סה"כ	2-3	ש"ס

ג. לימודי השנה השניה:

תקשורת המונים בישראל	2	ש"ס
שני קורסים מכלל לימודי הבחירה	4	ש"ס
סדנה מתוך רשימת הסדנאות	2	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

---

[1] שם קודם: המערכת הפוליטית בישראל

[2] תנאי מעבר לשנה ב' בלימודי החטיבה הוא סיום כל חובות השנה הראשונה.

החוג לתקשורת

סמסטר א'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000	**הדרכה בספרייה** פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי				
1085.1012.01	**תקשורת ומחשבה חברתית ומדינית**	ה'	12-10	001	ש' פרופ' מ. קרן
1085.1000.01	**מבוא לתקשורת המונים א'**	ד'	16-14	101	ש' ד"ר ד. למיש
1085.1002.01	**היסטוריה של אמצעי התקשורת**	ב'	18-16	003	ש' מר י. לימור
1085.1003.01	**תקשורת, לשון וחברה**	ג'	16-14	004	ש' ד"ר ל. בלוך
1085.1010	**קריאת טקסטים בתקשורת**[1]				ת'
.01		ב'	16-14	109 דן דוד	ד"ר א. חצרוני
.02		ב'	16-14	109 דן דוד	ד"ר א. חצרוני
.03		ה'	16-14	419	גב' ס. ברק-ברנדס
.04		ה'	16-14	419	גב' ס. ברק-ברנדס
1085.1009	**מבוא לסטטיסטיקה**				ש'+ת'
.01 שיעור:		ה'	10-8	108	ד"ר ד. בורשטיין
.02 תרגיל:		ה'	14-12	יפורסם	גב' מ. טריפולסקי

שנה ב' - קורסי חובה

1085.2200	**שיטות מחקר בתקשורת א'**				ש'+ת'
.01 שיעור:		ב'	12-10	110	ד"ר א. חצרוני
	קבוצות תרגיל:				
.02		ג'	16-14	103 דן דוד	גב' א. גבל
.03		ג'	18-16	103 דן דוד	גב' א. גבל
.04					~~יפורסם~~
.05					~~יפורסם~~

14-16 ג
16-18 ג

[1] קבוצות 01, 03 יינתנו בין התאריכים: 15.12.00-29.10.00.
קבוצות 02, 04 יינתנו בין התאריכים: ~~2.2.01-17.12.00~~.
5.11.2000

1085.2201	**תקשורת המונים בישראל**			שי
.01	ב'	14-12	004	מר י. לימור
.02	ד'	14-12	004	מר י. לימור
1085.1007.01	**דיני תקשורת**			שי
	ה'	14-11	003	פרופ' ז. סגל

שנה ג' – קורס חובה

1085.3002.01	**אתיקה בתקשורת המונים**			שי
	ד'	18-16	108	מר י. לימור

קורסי בחירה

1085.2556.01	**העיתון והארון - תפקידיה של התקשורת בהבניית הזהות ההומו-לסבית**			שי
	ב'	18-16	207	מר ע. קמה
1085.2562.01	**הסדרת תשתית התקשורת בישראל**			שי
	ב'	20-18	207	דייר ע. שכטר
1085.2510.01	**מעבר ל-E.R: עד כמה בריאה התקשורת!**			שי
	ג'	12-10	207	דייר נ. גוטמן
1085.2553.01	**תולדות ייצוג הקונפליקט היהודי-ערבי בתקשורת ובאמנות בישראל**			שי
	ג'	14-12	207	דייר ר. ויסברוד
1085.2509.01	**תקשורת, חברה וספורט**			שי
	ג'	18-16	207	דייר א. גונן
1085.2511.01	**סוציולוגיה של מקצועות התקשורת**			שי
	ד'	10-8.30	207	דייר ז'. בורדון
1085.2514.01	**שכנוע: תקשורת, עמדות, התנהגות**			שי
	ד'	20-18	207	דייר ב. רסלר
1085.2519.01	**נשים עיתונאיות**			שי
	ה'	16-14	207	גב' ע. לחובר
1085.2513.01	**מוסיקה פופולרית, תרבות ותקשורת**			שי
	ה'	18-16	207	דייר מ. רגב

סמינרים סמסטריאליים[1]

1085.3060.01	דימויי נשים וגברים בתקשורת			סי
	ב׳	14-12	425	ד״ר ד. למיש
1085.3063.01	חייהן ומותן של שפות בעולם הגלובלי			סי
	ב׳	18-16	421	ד״ר ד. דור
1085.3054.01	ז׳אנרים (סוגות) בטלוויזיה			סי
	ג׳	14-12	107	ד״ר ז׳. בורדון
1085.3064.01	דרכי תקשורת בלתי קונבנציונליות: סטיקרים, כרזות ועוד			סי
	ד׳	12-10	207	ד״ר ל. בלוך
1085.2517.01	מסעות הסברה ציבוריים ותוכניות בידור לשינוי חברתי			סי
	ד׳	16-14	207	ד״ר נ. גוטמן
1085.3065.01	ספרות, עיתונות ופוליטיקה			סי
	ד׳	18-16	207	פרופ׳ מ. קרן
1085.3057.01	תוכן, קוגניציה ומה שביניהם: על קשיים בחדשות טלוויזיה			סי
	ה׳	18-16	107	פרופ׳ ע. כהן

סמינרי מחקר שנתיים[1]

1085.3113.01	על אובדן הפרטיות והבושה: היבטים חברתיים של טלפוניה סלולרית			סי
	ב׳	16-14	421	פרופ׳ ע. כהן
1085.3106.01	תכניות ומסרים לשינוי ההנהגות			סי
	ג׳	16-14	421	ד״ר נ. גוטמן
1085.3114.01	גיבורים וסלבריטאים בטלוויזיה הישראלית			סי
	ד׳	14-12	421	ד״ר ז׳. בורדון
1085.3061.01	ה״פראייר״ כמושג מפתח בתרבות הישראלית			סי
	ד׳	16-14	421	ד״ר ל. בלוך

[1] לא ניתן ללמוד סמינר סמסטריאלי וסמינר שנתי ומחקרי אצל אותו/ה מרצה.

1085.3107.01	**האסטרטגיה התקשורתית של הכותרת העיתונאית**			ס'
	ה'	12-10	421	ד"ר ד. דור
1085.3115.01	**חופש הביטוי**			ס'
	ה'	16-14	421	פרופ' מ. קרן

סדנאות

1085.2018.01	**תחקירנות, בעיתונות וברדיו**			סד'
	א'	12-10	421	מר א. מן
1085.2010.01	**עריכת מוסיקה ברדיו**			סד'
	א'	14-12	421	מר א. מן
1085.2022.01	**דוברות ויחסי ציבור בארגונים ציבוריים**			סד'
	ג'	10-8.30	421	גב' א. גורן
1085.2016.01	**יסודות הפרסום**			סד'
	ד'	12-10	421	מר ד. ערב
1085.2011.01	**יחסי ציבור ודוברות עסקית**			סד'
	ד'	20-18	421	מר מ. ורסס
1085.2020.01	**צילום**			סד'
	ה'	10-8.30	420	גב' ר. שני
1085.2001.01	**יסודות הכתיבה העיתונאית**			סד'
	ה'	16-14	106	גב' ל. גלילי
1085.2006.01	**דוברות ציבורית ופוליטית**			סד'
	ה'	18-16	109 דן דוד	מר ב. לשם

סמסטר ב'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1105	**יישומי מחשב למדעי החברה**			
	פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי			
1085.1011.01	**מבוא לתקשורת המונים ב'**			שי
	ד'	16-14	003	ד"ר א. חצרוני
1085.1003.02	**תקשורת, לשון וחברה**			שי
	ב'	14-12	204	ד"ר ד. דור
1085.1005.01	**מבוא לתקשורת חזותית**			שי
	ד'	10-8.30	101	ד"ר ז'. בורדין
1085.1006	**מוסדות התקשורת**			שי
.01	ב'	16-14	204	מר י. לימור
.02	ד'	14-12	204	מר י. לימור
1085.1008.01	**יסודות הטכנולוגיה בתקשורת**			שי
	ג'	12-10	001	ד"ר נ. למלשטריך-לטר
1085.1001	**שימוש במאגרי מידע**[1]			שי
.01	ג'	18-16	מ-005	גב' נ. לפלר
.02	ג'	18-16	מ-005	גב' נ. לפלר
.03	ד'	18-16	318	גב' נ. אליאס
.04	ד'	18-16	318	גב' נ. אליאס
.05	ה'	12-10	315	גב' ר. קמפף
.06	ה'	12-10	315	גב' ר. קמפף

שנה ב' - קורסי חובה

1085.2202	**שיטות מחקר בתקשורת ב'**			ש'+ת'
.01 שיעור:	ב'	12-10	003	ד"ר ד. למיש
	קבוצות תרגיל:			
.02	ב'	14-12	103	גב' ס. ברק-ברנדס
.03	ב'	16-14	108	גב' ס. ברק-ברנדס
.04	ה'	16-14	314	גב' ו. זיידמן
.05	ה'	18-16	105	גב' ו. זיידמן

14.6.2001 - 6.5.2001

[1] קבוצות 01, 03, 05 יינתנו בין התאריכים: ~~15.12.00-29.10.00~~
קבוצות 02, 04, 06 יינתנו בין התאריכים: ~~2.1.01-17.12.00~~
14.6.2001 - 6.5.2001

שנה ג' - קורסי חובה

1085.3002.02	**אתיקה בתקשורת המונים**			שי
	ב'	14-12	108	מר י. לימור
1085.3000.01	**סוגיות בתקשורת המונים בישראל**			שי
	ב'	18-16	201	פרופ' ע. כהן ד"ר ד. למיש
1085.3001.01	**סוגיות תאורטיות בתקשורת**			שי
	ד'	18-16	001	פרופ' מ. קרן ד"ר נ. גוטמן

קורסי בחירה

1085.2563.01	**Holocaust Media**[1]			שי
	ב'	16-14	יפורסם	Dr. J. Shandler
	ה'	16-14	יפורסם	
1085.2564.01	**הסדרת תכני התקשורת בישראל**			שי
	ב'	20-18	103	ד"ר ע. שכטר
1085.2565.01	**דרכי ייצוג מציאות בטקסטים עיתונאיים, ספרותיים וקולנועיים**			שי
	ג'	12-10	206	ד"ר ר. ויסברוד
1085.2518.01	**מין, מיניות ותקשורת**			שי
	ג'	12-10	107	ד"ר נ. גוטמן
1085.2535.01	**מתרבות המונים לרב תרבותיות**			שי
	ג'	14-12	314	ד"ר ז'. בורדון
1085.2550.01	**תקשורת בין תרבותית**			שי
	ג'	16-14	425	ד"ר ל. בלוך
1085.2552.01	**ייצוגם של קבוצות מיעוט במדיה**			שי
	ד'	12-10	207	ד"ר ע. פירסט
1085.3103.01	**האמריקניזציה של התרבות, התקשורת והשפה בישראל**			שי
	ד'	14-12	314	ד"ר ל. בלוך
1085.2566.01	**Campaigning, Elections and Voting in Western Democracies**[2]			שי
	ד'	14-12	207	Dr. B. Pfetsch

---

[1] הקורס יינתן בשפה האנגלית בין התאריכים 15.6.2001-14.5.2001 (שעתיים מלאות).
[2] הקורס יינתן בשפה האנגלית.

1085.2560.01	**המחשב ככלי תקשורת**			שי
	ד׳	16-14	יפורסם	ד״ר א. דרזנר
1085.2567.01	**השיח הפוליטי בעידן עסקי השעשועים**			שי
	ה׳	16-14	207	גב׳ ר. קמפף
1085.2559.01	**פרסום ומציאות**			שי
	ב׳	14-12	207	ד״ר א. חצרוני

סדנאות

1085.2028.01	**כתיבה ועריכה בעיתונות ילדים**			סד׳
	ב׳	12-10	422	מר א. אבירם
1085.2029.01	**אינטימיות ברדיו**			סד׳
	ב׳	18-16	422	מר י. כץ
1085.2016.02	**יסודות הפרסום**			סד׳
	ג׳	10-8.30	422	מר ד. ערב
1085.2024.01	**רדיו: עריכה והגשה בחדשות**			סד׳
	ג׳	14-12	419	גב׳ ג. מרדור-בירן
1085.2025.01	**הוצאה לאור מעשית**			סד׳
	ג׳	16-14	205	מר צ. רייך
1085.2007.01	**עריכת חדשות בעיתונות**			סד׳
	ד׳	12-10	421	מר א. וינברג
1085.2021.01	**ניהול בארגוני תקשורת**			סד׳
	ד׳	18-16	208	ד״ר ע. פשר
1085.2000.01	**מיומנויות תקשורת בינאישית**			סד׳
	ד׳	20-18	422	ד״ר ע. פשר
1085.2011.02	**יחסי ציבור ודוברות עיסקית**			סד׳
	ד׳	20-18	314	מר מ. נרסס
1085.2020.02	**צילום**			סד׳
	ה׳	10-8.30	420	גב׳ ר. שני
1085.2018.02	**תחקירנות בעיתונות וברדיו**			סד׳
	ה׳	12-10	422	מר ע. נבו
1085.2006.02	**דוברות ציבורית ופוליטית**			סד׳
	ה׳	18-16	421	מר ב. לשם

החוג ללימודי עבודה

ראש החוג: ד"ר גדעון קונדה

תואר שני

לימודי התואר השני בחוג ללימודי עבודה נועדו להקנות לתלמידים ידע ומיומנויות למילוי תפקידים בתחומי יחסי עבודה וניהול משאבי אנוש בארגונים ולעריכת מחקרים בתחומים אלו. מטרה משולבת זו מוצאת ביטוי במבנה הלימודים בחוג המורכב משלשה שלבים עיקריים: (א) בנית תשתית תיאורטית בנושאי הלימוד העיקריים; (ב) רכישת מיומנויות וכלים בתחומי הלימוד; (ג) פיתוח כישורים מתודולוגיים ויכולת שימוש בשיטות מחקר כמותיות, הסטוריות ואיכותיות, הבאים לכלל ביטוי בעבודת הגמר.

הגשת מועמדות

רשאים להציג את מועמדותם ללימודי תואר שני בחוג ללימודי עבודה בעלי תואר ראשון, שציון הגמר שלהם בב.א. הוא 87 לפחות. מועמדים המלמדים בשנת הלימודים הנוכחית יירשמו במועד הרגיל וימציאו עם הרשמתם גיליון ציונים, המסכם לימודים של חמישה סמסטרים מלאים בציון ממוצע 87 לפחות. יש לצרף אישור החוג/הפקולטה הרלוונטית/ת שבו יצויין הממוצע המצטבר בחמשת הסמסטרים.

עדיפות תינתן ל-:

1. בוגרי החוגים הבאים: כלכלה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, פסיכולוגיה, מדע המדינה ומשפטים.
2. פונים לחוג בעדיפות ראשונה ובמועד ההרשמה הרגיל.

מועמדים שבחרו בחוג ללימודי עבודה בעדיפות שניה או שלישית - הדיון במועמדותם ייערך רק לאחר קבלת החלטה בעדיפויותיהם הקודמות ובתנאי שיהיו מקומות פנויים בחוג ללימודי עבודה. המועד האחרון להגשת אישור הזכאות לתואר הוא יום פתיחת שנת הלימודים. מועמד שיתקבל ולא ימציא אישור זכאות לתואר במועד, קבלתו תבוטל.

תלמיד מתקבל לשנת לימודים מסוימת בלבד ומחייבת אותו תכנית הלימודים לשנה בה התקבל. התקבל, אך לא ניצל זכותו באותה שנה, יהיה חייב לעבור שוב הליכי קבלה בשנה בה יגיש את מועמדותו מחדש.

תלמיד החייב בלימודי השלמה יתקבל במעמד "מן המניין על תנאי". במעמד זה ניתן להיות שנה לכל היותר, כלומר, על התלמיד לסיים בהצלחה את כל חובות ההשלמה שבהם יחויב עד תום השנה הראשונה ללימודיו, כולל עונת לימודי קיץ.

את לימודי התואר השני ניתן להתחיל בסמסטר א' בלבד.

לימודי השלמה

במגמה להגיע לבסיס ידע התחלתי שווה נקבעו מספר קורסי השלמה מתוך תכנית הלימודים של חוגי הפקולטה למדעי-החברה (או קורסים שווי ערך שנלמדו במוסדות אחרים), ומתוך תכנית לימודי החטינה בלימודי עבודה. קורסי ההשלמה אינם כלולים במניין השעות לתואר.

<u>קורסי ההשלמה</u> הינם: מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, מבוא לסוציולוגיה או מבוא לפסיכולוגיה, שיטות מחקר, מבוא ליחסי עבודה, מבוא לארגוני עבודה-מאקרו, מבוא לארגוני עבודה-מיקרו, סטטיסטיקה למ.א. ויישומי מחשב למ.א.. קורסים אלה מהווים תשתית ללימודי התואר השני. תלמידים ששמעו קורסים מקבילים במסגרת לימודיהם הקודמים, יהיו פטורים מקורסי השלמה באישור היועץ המתאים.

<u>משך הלימודים</u>

על התלמידים לסיים את כל חובותיהם לתואר שני תוך חמש שנים. המשך לימודים מעבר לשנה החמישית מחייב את אישור ועדת ההוראה של הפקולטה. אישור אודכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמידים בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות. הפסקת לימודים ביוזמת התלמידים אינה פוטרת מחובת סיום הלימודים בפרק הזמן הנדרש.

<u>תכנית הלימודים</u>

התלמיד חייב ב-36 ש"ס לפחות מתוך תכנית תואר שני (לא כולל קורסי ההשלמה).
שעות ההוראה בחוג פזורות על פני כל היום. יחד עם זאת ייעשה מאמץ להציע קורסים בשעות אחר הצהריים והערב.

החובות המפורטים להלן יחולו על תלמידים שיחלו לימודיהם בחוג.

א. סטטיסטיקה למ.א.
<u>הקורס סטטיסטיקה למ.א.</u> חובה על כל התלמידים בסמסטר הראשון ללימודיהם.
עמידה בדרישות קורס זה הינה דרישה מוקדמת לקורסים המתודולוגיים.

ב. יישומי מחשב למ.א. חובה על כל התלמידים בסמסטר הראשון ללימודיהם. עמידה בדרישות קורס זה הינה דרישה מוקדמת לקורסים המתודולוגיים.

ג. קורסי חובה עפ"י המפורט בתכנית הלימודים.

ד. שני סמינרים לפחות.
ניתן להשתתף בסמינרים במקביל לשמיעת הקורסים המתודולוגיים.

ה. קורסי בחירה
מספר קורסי בחירה מתוך רשימת הקורסים המפורטת בהמשך, לשם השלמת מכסת השעות הנדרשת. התלמידים רשאים לבחור גם בסמינרים או בקורסים מתכנית לימודי מ.א. של חוגים מתאימים אחרים, באישור היועץ.

ו. סמינר סגל
במהלך שנת הלימודים מקיים החוג סמינרי סגל. מומלץ לתלמידי המחקר בחוג להשתתף באופן פעיל בסמינרים כחלק מחובות הלימודים בחוג.

ז. עבודת גמר
בעבודת הגמר יבואו לכלל ביטוי הישגי התלמידים ורמתם בנושא המחקר שבחרו, כושר יישום של תאוריות, שיטות מחקר וכתיבה מדעית.

תנאי המעבר לשנה ב':

א. כל התלמידים חייבים לקיים בהצלחה עד תום שנת הלימודים הראשונה את חמשת הקורסים הבאים: מבוא ליחסי עבודה, מבוא לארגוני עבודה-מאקרו, מבוא לארגוני עבודה - מיקרו, שוק העבודה, סטטיסטיקה למ.א. ויישומי מחשב למ.א.

ב. הציון הממוצע בחמשת הקורסים לעיל יהיה 80 לפחות.

ג. תלמידים אשר סיימו חלק מן הקורסים הרשומים לעיל במסגרת אחרת (כגון: במסגרת לימודי החטיבה), אינם חייבים ללמדם בשנית. הציונים שקבלו בקורסים אלה יילקחו בחשבון בחישוב הממוצע. תלמידים המעוניינים ללמוד קורסים אלה, או חלקם במהלך השנה הראשונה ללימודיהם בחוג, במגמה לשפר את ציוניהם, רשאים לעשות כן.

בחינות, עבודות סמינריוניות והצעת מחקר

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שירות מילואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור יועץ תואר שני בחוג (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).
מועד הגשת עבודה סמינריונית - לא יאוחר מתום הסמסטר העוקב לסמסטר בו נלמד הסמינר.
התלמידים חייבים להגיש הצעת מחקר לעבודת הגמר עד תום השנה השלישית ללימודיהם ולקבל אישור להצעה. תלמידים שלא יעמדו בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - לא יהיו זכאים להמשך לימודים בחוג.

שקלול ציון גמר

- 40% - ציון עבודת גמר; כולל הערכת התלמיד ע"י קוראי העבודה בדיון המסכם.
- 60% - ציוני הקורסים (למעט לימודי ההשלמה).

לכל הקורסים משקל שווה (1 נ.ז), פרט לסמינריונים, להם משקל כפול (2 נ.ז.).

תכנית הלימודים

קורסי חובה

	דרישות מוקדמות	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמ'
א. סטטיסטיקה למ.א.[1]		שיעור	2+2	א'
		תרגיל	1	
יישומי מחשב למ.א.[1]		שו"ת	3	א'
ב. 2 מ-3 הקורסים המתודולוגיים:[2]				
- מתודה ומחקר בהסטוריה	סטטיסטיקה למ.א.	שו"ת	3	א'
- שיטות מחקר איכותיות	סטטיסטיקה למ.א.	שו"ת	3	א'
- שיטות מחקר כמותיות	סטטיסטיקה למ.א.	שו"ת	3	ב'
ג. שוק העבודה	מבוא לכלכלה	שו"ת	3	ב'
ד. ניהול משאבי אנוש	שוק העבודה	שו"ת	3	ב'
ה. דיני עבודה[3]	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	3	ב'
ו. תאוריה ומחקר בארגוני עבודה - מיקרו	ארגוני עבודה מיקרו + מאקרו	שו"ת	3	ב'

קורסי בחירה

יסודות בפיתוח ארגוני	ארגוני עבודה מאקרו + מיקרו	שו"ת	3	א'
הערכת עובדים[4]	סטטיסטיקה למ.א. שיטות מחקר כמותיות	שו"ת	2	א'
ניהול קריירות ארגוניות	מיקרו + מאקרו + ניהול משאבי אנוש	שו"ת	3	ב'
נשים בשוק העבודה	שוק העבודה	שו"ת	3	ב'

---

1. חובה ללמוד קורס זה בשנה"ל הראשונה ללימודים. הקורס אינו נכלל במניין השעות לתואר. יישומי מחשב למ.א. יינתן במסגרת הקורסים הכלל פקולטטיים.
2. ניתן ללמוד את הקורס השלישי כקורס בחירה.
3. תלמיד שלמד קורס זה במסגרת לימודי החטיבה אינו רשאי ללמוד קורס זה ויהיה עליו לקחת קורס אחר במקומו.
4. סמסטר א' יחשב כקורס בחירה. למשיכים בסמסטר ב' יחשב לסמינר.

	דרישות מוקדמות	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמ'
עובדי צווארון לבן בהסטוריה ובתאוריה		שו"ת	3	בי
הדרכה ופיתוח מנהלים בארגוני היי-טק	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	3	בי
ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה – ההיבט היישומי	מאקרו + מיקרו	שו"ת	2	בי

סמינרים

סדנה בניתוח ארגוניים[1]	יישומים בפיתוח ארגוני	שו"ת	2+2	א'+בי
התנהגות לא קונבנציונלית בארגונים	שיטות מחקר כמותיות	ס'	2+2	א'+בי
אי שוויון בשוק העבודה[2]	שיטות מחקר כמותיות	ס'	2+2	א'+בי
הערכת עובדים	שיטות מחקר כמותיות	ס'	2+2	א'+בי
אפליה בתעסוקה	דיני עבודה, שוק עבודה ניהול משאבי אנוש	ס'	2+2	א'+בי
שביתות בהסטוריה		ס'	2+2	א'+בי
משפחה ועבודה בעולם ההיי-טק		ס'	2+2	א'+בי
היבטים יישומים בניהול משאבי אנוש	ניהול משאבי אנוש	ס'	2+2	א'+בי

[1] הקבלה לסמינר הינה באישור המרצה בלבד.
[2] משותף עם החוג לסוציולוגיה.

סדנאות מחקר[1]

תואר שני

	מס' ש"ס	סמ'
עבודה והגירה	1+1	א'+ב'
סוגיות בנושא עבודה ומשפחה	1+1	א'+ב'
שוק העבודה	2+2	א'+ב'
סוגיות בקריירות ארגוניות	2+2	א'+ב'
שינוי ועיצוב ארגוני	1+1	א'+ב'
ארגון ותרבות	2+2	א'+ב'
היבטים משפטיים בשוק העבודה	1	א'
הסטוריה השוואתית של עובדים	2+2	א'+ב'
סמינר סגל	1+1	א'+ב'

תלמידי מחקר

סדנת דוקטורנטים	2+2	א'+ב'
נושאים מתקדמים בניתוח כמותי[2]	2	א'

[1] הקבלה לסדנה באישור המרצה בלבד. הסדנה אינה נכללת במניין השעות לתואר.
[2] הקורס יינתן בשפה האנגלית. קורס מרוכז בין התאריכים 26.11.00-25.12.00.

תיאור הקורסים

יישומי מחשב למ.א.
מטרתו המרכזית של הקורס היא להקנות לתלמיד מיומנויות שימוש במחשב האישי לצורך הפקת ניתוחים סטטיסטים. הקורס יתמקד בתכנת SPSS לתלונות. בין הנושאים שילמדו בקורס נכללים הכנת קבצי נתונים, עבודה עם קבצי נתונים קיימים, ניתוחי סטטיסטיקה תיאורית קשרים בין משתנים, ניתוחי שונות וניתוחי מודלים של רגרסיה חד ורב משתנית. בקורס יעשה שימוש במאגרי נתונים מעולם העבודה תוך שימת דגש על פרשנות הממצאים בקונטקסט זה.

סטטיסטיקה ל-מ.א.
חזרה על מושגים ממבוא לסטטיסטיקה - א. סטטיסטיקה תיאורית - אוכלוסייה, מדגם, משתנים, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן והתפלגות נורמלית. ב. סטטיסטיקה היסקית ובדיקת השערות - לפי מדגם אחד: על ממוצע ועל פרופורציה. לפי שני מדגמים: על הפרש ממוצעים ועל הפרש פרופורציות; ניתוח קשר בין שני משתנים - מבחן χ^2 לאי תלות, מדדי קשר למשתנים נומינליים, אורדינליים ואנטרוולים, כולל רגרסיה פשוטה. ניתוח רב משתני - מתאם תלקי, מתאם מרובה, רגרסיה מרובה, משתני דמה ואנטראקציות. ניתוח שונות - חד כווני וריכווני עם אנטראקציה. חלק מנושאי הקורס יכלול ניתוח פלטי מחשב מ- SPSS. קורס זה מהווה הכנה לקורס שיטות מחקר כמותיות.

שיטות מחקר איכותיות
הקורס יעסוק בגישות המרכזיות למחקר איכותי בנושאים הקשורים בעבודה וארגון. הקורס יתמקד בשלבים השונים של מחקר איכותי: תכנון, אסוף נתונים, ניתוח נתונים, וכתיבה. השיטות לאסוף נתונים שיסקרו כוללים עריכת תצפיות, ראיון ופרשנות טכסטים.
במסגרת הקורס יקראו התלמידים חומר רלבנטי ויבצעו עבודה במסגרתה יתנסו באופן מעשי במחקר איכותי.

שיטות מחקר כמותיות
מטרתו של שיעור זה היא לספק לתלמיד כלים הנחוצים לשם הערכת מחקר הנעשה בידי אחרים. השיעור יפתח בחזרה על נושא הרגרסיה. לאחר מכן יידונו בהרחבה הנושאים הבאים: משתנים וסולמות מדידה, אוכלוסיות, מדגמים והסקת מסקנות בהתבסס על מדגמים; תקפות ומהימנות; מערכי מחקר; איסוף נתונים; ניתוח נתונים; הצגת נתונים.

שוק העבודה
מטרתו של שיעור זה לאפשר לתלמיד להבין תהליכים בסיסיים המתרחשים בשוק-העבודה. תהליכים אלו כוללים: ביקוש לעבודה; היצע עבודה; קביעת שכר; הון אנושי; סגרגציה מקצועית; אפליה; הגירה; אבטלה. ייעשה שימוש הן בתאוריות ניאו-קלאסיות והן בתאוריות מוסדיות להבנתם של התהליכים הללו.

דיני עבודה למ.א.
מטרת הקורס היא להעניק תמונה כללית לגבי משפט העבודה בישראל, תוך התמקדות במספר סוגיות בהן ניכרת אחריותו של הכלל המשפטי בעיצוב חיי העבודה, לרבות: הסדרת-שוק מול הסדרה חברתית של שוק העבודה, היחס בין זכויות אדם ומסגרת חיי העבודה, הגנה על קניין רוחני, מבנה ואופן פועלו של האיגוד המקצועי בישראל, השביתה, בטחון תעסוקתי, "יחוסים אישיים", והשימוש באמצעים בגון חברות כוח אדם להגמשת יחסי העבודה. הקריאה תתבסס על טקסטים משפטיים (ובעיקר חקיקה ופסקי דין), אך מטרת הקורס אינה למצות את הדיון המשפטי כי-אם להשתמש בו להעמקת ההבנה של מערכת יחסי העבודה בישראל ויחסי הגומלין שבין משפט וחברה.

תאוריה ומחקר בארגוני עבודה - מיקרו
התנהגות ארגונית כשדה מחקר בוחנת את התנהגות הפרט במסגרות ארגוניות ואת התנהגות הארגונים עצמם. נהוג להבחין בין תחומי המיקרו, אשר עוסקים בעמדות, ברגשות ובהתנהגות הפרטים, וכיצד הן משפיעות ומושפעות מהמערכת הארגונית, לבין תחומי המאקרו, אשר עוסקים בשאלות של מבנה ארגוני, עיצוב ופעולות בהקשר חברתי-כלכלי. קורס זה, אשר מיועד לתלמידי תואר שני מתקדמים, מתמקד בנושאי המיקרו. מטרתו לחדד ולהעמיק את הידע בנושאים כגון: עמדות, רגשות, התנהגות ואישיות העובד בארגון. הקורס ישלב קריאה ודיון במאמרים, המייצגים תאוריה, מחד, ומחקר אמפירי על התאוריה, מאידך. כמו כן יתמודד עם בעיות מתודולוגיות העולות בעת עריכת מחקר כארגונים. בכך יסייע הקורס *בהכנת הסטודנט* לעריכת מחקר אישי, הן בהיבטים התיאורטיים והמתודולוגיים והן מבחינת ההתנסות בכתיבה בהתאם לכללים האקדמיים.

יסודות בפיתוח ארגוני
בקורס תיסקר ההסטוריה של תחום הפיתוח הארגוני ויוצגו אופן הצמיחה וההתפתחות של התחום. כמו כן ינותחו הערכים והנחות של הפיתוח הארגוני וכן תוצגנה הגישות המרכזיות והמודלים לשינוי ארגוני, אבחון ארגוני והתערבויות ארגוניות. נעסוק גם בסוגיות כמו החוזה הפסיכולוגי, קשר יועץ-לקוח, התנגדות לשינוי ועוד.

הערכת עובדים
הקורס יעסוק בהערכת עובדים ובהקשר הארגוני בו היא מבוצעת. במסגרת זו יטופלו הן נושאים טכניים (טופסי הערכה, שיטות תיקוף, טעויות הערכה ודרכים לטיפול בטעויות) והן נושאים ארגוניים (מקום ההערכה כארגון (השפעות הארגוניות והסביבתיות עליה). הגישה להערכת עובדים תהיה מערכתית, ויושם דגש על היבטים יישומיים. חובות הסמינר כחובות הקורס ובנוסף עבודה סמינריונית.

הדרכה ופיתוח מנהלים בארגוני היי-טק
במהלך הקורס יוצגו תפיסות שונות לפיתוח מנהלים במשק הישראלי. המשתתפים ידרשו לבחון לעומק את העשיה באחד מארגונים אלו, ולנתחה לאור האסטרטגיה הארגונית וצרכי הארגון.

ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה - ההיבט היישומי
בקורס תוצגנה תפיסות יישומיות מתקדמות לניהול משאבי אנוש בארגוני עבודה. כן יוצגו הקשרים בין האסטרטגיה העסקית, האסטרטגיה הארגונית ותכנית משאבי אנוש על היבטיה השונים כגון שינויים טכנולוגיים; צמיחה; משבר; גלובליזציה; מיזוגים ורכישות וכו'.

סדנה בניתוח ארגונים
מוקד הסדנה ביישום גישות שונות בתאוריה ארגונית לניתוח ארגונים ספציפיים בסקטור הפרטי והציבורי. כל תלמיד יתמחה בגישה תיאורטית ספציפית ויעשה בה שימוש לניתוח ארגון קיים. ביצוע העבודה המעשית ילווה בהדרכה של מורי הסדנה.

התנהגות בלתי קונבנציונאלית בארגונים
סמינר מתקדם המיועד להסב את תשומת לב הסטודנט לדפוסי התנהגות בארגונים הסוטים מנורמות ארגוניות ו/או חברתיות מקובלות. המטרה העיקרית הינה לזהות את סיבותיהן ותוצאותיהן של התנהגויות כאלו, ולהציע מסגרות מושגיות מסבירות.
המשתתפים יתבקשו לערוך מחקר זוטא על התנהגות סוטה בארגון עבודה.

אי שוויון בשוק העבודה
הסמינר יעסוק בבחינת תאוריות ריבודיות והסברים לאי-שוויון חברתי-כלכלי בשוק העבודה. הדגשים מיוחדים יושמו על אי-שוויון על בסיס מין, מוצא ולאום בחברה הישראלית, ובפרספקטיבה השוואתית. עבודות המחקר תתבססנה על ניתוח נתונים אמפיריים.

אפליה בתעסוקה
הסמינר ידון בנושאים הבאים: הסברים שונים לאפליה (טעמים, אפליה סטטיסטית, פטריארכלית), מדידת אפליה, מנגנונים משפטיים להתערבות, ודיון בקבוצות מופלות בתעסוקה: נשים, ערבים, מזרחים, מבוגרים, ילדים, נכים, והומוסקסואלים.
חובות התלמידים: השתתפות פעילה בסמינר, הצגת רפרט במהלך השנה, והגשת עבודה סמינריונית. דרישות מוקדמות: שוק העבודה, דיני עבודה, שיטות מחקר כמותיות.

היבטים יישומיים בניהול משאבי אנוש
היעד העיקרי של הקורס הינו לאפשר לסטודנטים להתנסות בהתמודדות מעשית תחת הנחייה עם נושאים נבחרים מתחום משאבי אנוש בארגון. נושאי הלימוד העיקריים כוללים בין השאר: מתודולוגיות של תכנון ועיצוב אסטרטגיה במשאבי אנוש, הכרת תחום המו"פ של משאבי אנוש, גישות יישומיות כדוגמת: "יכולות הליבה" ו"גיליון הישגים מאוזן", מערכות בקרה במשאבי אנוש כדוגמת: חשבונאות, פיתוח מדדים כמותיים ומחקר יישומי. הסמסטר הראשון של הקורס מתרכז בגישות וכלים מעשיים בניהול משאבי אנוש ובעיקר במו"פ משאבי אנוש. הסמסטר השני מתמקד בעבודה מעשית הכוללת הצבה בארגון והתמודדות עם בעיה נבחרת בתחום. ליווי העבודה המעשית יתבצע על ידי מורי הקורס בשיתוף נציג הארגון. מטלות הקורס כוללות: בסמסטר א' - רפרט ותרגיל מורחב המתייחס לתכנון מערכת באחד מנושאי משאבי אנוש. סמסטר ב' - דו"חות התקדמות, ועבודה המסכמת את ההתנסות היישומית (בהיקף של עבודה סמינריונית).

שביתות בהסטוריה
מטרת הסמינר לתת את תופעת השביתה בהסטוריה מודרנית, גורמיה, מהלכיה ותוצאותיה. הסמינר יכלול ניתוח של ההיסטוריוגרפיה של שביתות, בחינה של שביתות בהסטוריה של ארצות שונות, ניתוח של תרבויות-שביתה, ומבט-עומק של ביתות בהסטוריה של החברה הישראלית. יושם דגש על שיטות החקירה ההיסטוריות של שביתות, על ניתוח מקורות ראשוניים ועל סיגנונות כתיבה אודות שביתות. במחצית הראשונה של הסמינר ייבחנו ההיסטוריוגראפיה והמקרים ההיסטוריים; במחצית השניה ינותחו מקורות ראשוניים ויידונו עבודות המחקר של הסטודנטים.

נשים בשוק העבודה
הקורס יעסוק במאפיינים המרכזיים של נשים בשוק העבודה: דפוסי השתתפות והשינויים שחלו בהם לאורך זמן; היקף העבודה; סוגי מקצועות; הישגים בשוק העמדה ואפליה בתעסוקה. בקורס יידונו גישות סוציולוגיות וכלכליות להסבר מיקומן של הנשים בשוק העבודה.

סדנת מחקר: סוגיות בנושא עבודה ומשפחה
הסדנה מיועדת לתלמידים הכותבים את עבודת הגמר בנושאי נשים בשוק העבודה.
בסדנה יידונו נושאים הקשורים לעבודה בשכר של נשים: הסיבות ליציאתן לשוק העבודה, רפוס ההשתתפות בכח העבודה לאורך מעגל החיים, דפוסי עבודה המאפיינים נשים, ותגמולים בשוק העבודה.

סדנת מחקר: שוק העבודה
במסגרת הסדנה יבצעו התלמידים מחקר אמפירי מקיף בנושא מסוים שייבחר ע"י המורה.
דרישות מוקדמות: שוק העבודה; שיטות מחקר כמותיות; סמינר בנושאי שוק העבודה; אישור מרצה.

סדנת מחקר: סוגיות בקריירות ארגוניות
הסדנה מיועדת לתלמידים אשר תחום עבודת המחקר שלהם עוסק בנושא הקריירות הארגוניות. במסגרת הסדנה יציגו התלמידים את הגישות הספציפיות ששימשו כבסיס לעבודתם האמפירית ולאחר מכן את מערכי המחקר והממצאים של עבודתם.

סדנת מחקר: סוגיות בהתנהגות ארגונית
הסדנה מיועדת לתלמידי מ.א. מתקדמים המתכננים מחקרים בסוגיות נבחרות בהתנהגות ארגונית ברמת הפרט: מחויבות ארגונית, שביעות רצון, מוטיבציה, התנהגות נאותה ובלתי נאותה בעבודה.

סדנת מחקר: שינוי ועיצוב ארגוני
הסדנה מיועדת לתלמידים מתקדמים אשר תחום עבודת המחקר שלהם עוסק בנושאי שינוי ועיצוב ארגוני.

סדנת מחקר: עבודה והגירה
הסדנה מיועדת לתלמידים הכותבים את עבודת הגמר בנושאי הגירה ושוק העבודה. הסדנה תתמקד בהבנת תהליכי הסלקציה בארץ המוצא המשפיעים על מאפייניהם הסוציו-כלכליים של הבוחרים להגר, ובתהליכי האסימולציה הכלכלית אותה עובדים המהגרים בשוק העבודה של ארץ היעד.

סדנת מחקר: היבטים משפטיים בתעסוקה
הסמינר מיועדת לתלמידים מתקדמים הכותבים את עבודת הגמר על ההיבטים המשפטיים של עולם העבודה. דגש מיוחד ישם על נושאים של שיוויון הזדמנויות ואפלייה בתעסוקה.

סמינר סגל
במסגרת הסמינר יוזמנו מרצים מבין מורי החוג ותלמידיו או מחוץ לחוג, שידווחו על עבודותיהם.

Advanced Topics in Quantitative Analysis; Categorical and Limited Dependent Variables
The techniques covered in this mini-course are appropriate for two situations frequently encountered in sociology and increasingly employed in the literature. First, outcomes measured as categories can be analyzed by multinomial logistic regression *for unordered categories or by ordered logistic regression for* unordered categories. Second, outcomes which are limited in some fashion (censored, truncated, limited range counts of events) can be analyzed by **tobit** models for censored/truncated outcomes or by **poisson** and negative binomial models for *count data. One focus of this course* will be on the underlying assumptions and statistical principles of the techniques. A second focus will be on learning computer applications, model selection, diagnostic procedures, and the appropriate interpretation of results.

החטיבה בלימודי עבודה

לימודי החטיבה במסגרת החוג ללימודי עבודה נועדו להקנות לתלמידים ידע בסיסי ביחסי עבודה, התאגדות מקצועית וניהול משאבי אנוש בארגונים. התכנית מעוגנת ביסודות המושגיים של לימודי עבודה, אך משלבת ומשלימה חלקים רלוונטים של מדעי החברה האחרים.
שקלול ציון הגמר בחטיבה: לכל קורס יינתן משקל על-פי מספר שעות הקורס.
החוג מציע חטיבה בהיקף 16 ש"ס.

תנאי קבלה

יתקבלו תלמידים אשר סיימו בהצלחה שניים מהקורסים הבאים ובלבד שהציון בכל אחד מהם "עובר":

1. מבוא לסוציולוגיה.
2. מבוא למיקרו כלכלה או יסודות הכלכלה או מבוא לכלכלה ללא בלבלנים.
3. מבוא לפסיכולוגיה.

ניתן להתחיל בלימודי החטיבה גם בסמסטר ב' וגם בעונת לימודי הקיץ.

תנאי מעבר לשנה ב'

ציון 60 ומעלה במבוא ליחסי עבודה ולפחות באחד משני הקורסים הבאים: מבוא לארגוני עבודה מאקרו, או מבוא לארגוני עבודה מיקרו. תלמיד שלא יסיים בהצלחה קורסים אלה עד תום הסמסטר השני ללימודיו בחטיבה, לא יוכל להמשיך בלימודי החטיבה.

תכנית הלימודים

תכנית לימודי החטיבה (16 ש"ס)

סמ'	מס' ש"ס	אזמן הוראה	דרישות מוקדמות	
				א. שלושת המבואות הראשונים הינם חובה:
א/ב	3	שו"ת		1. מבוא ליחסי עבודה [1]
א/ב	3	שו"ת		2. מבוא לארגוני עבודה מאקרו [1]
א/ב	3	שו"ת		3. מבוא לארגוני עבודה מיקרו [1]

9

סמסטר ב'

- דיני עבודה למ.א. [2]	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	3	ב'
- נשים בשוק העבודה [2]	שוק העבודה	שו"ת	3	ב'
- ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה – ההיבט היישומי	מאקרו + מיקרו	שו"ת	2	ב'

[1] תלמיד שלמד שיעור דומה בחוג אחר רשאי לפנות למורה המלמד שיעור זה לשם קבלת פטור וילמד במקומו שיעור בחירה אחר מתכנית החטיבה.

[2] ניתן גם לתלמידי מ.א.

תיאור הקורסים

מבוא ליחסי עבודה
בשיעור נדון במושגים בסיסיים של המחקר המדעי ביחסי עבודה ובתאוריות המשמשות את התחום; נמתח את התנהגותם של המרכיבים העיקריים במערכת יחסי העבודה בישראל - עובדים, מעסיקים וממשלה, ונתמקד בתהליכי המו"מ הקיבוצי ובסכסוכי עבודה.

מבוא לארגוני עבודה - מאקרו
מטרת הקורס הינה להקנות לתלמיד הכרות עם הארגון והבנה של מופעיו העיקריים, עיצובו והשתנותו. כשיעור מבוא הוא מיועד להקנות כלים לניתוח דיאגנוזה, ולשמש נקודת מוצא למגוון שיעורים מתקדמים. הקורס יוקדש לסקירת רותב של תאוריות ארגוניות עיקריות ולהבנת הקשר בין ארגונים לבין נושאים כגון סביבה, משאבים, תרבות, כח, מבנה, קבלת החלטות ועוד.

מבוא לארגוני עבודה - מיקרו
מטרת קורס מבוא זה הנה להקנות לתלמיד הכרות עם ההתנהגות של פרטים וקבוצות בארגון, והבנה של הגורמים להתנהגות ושל תוצאותיה.
הקורס יוקדש להבנת מאפייני הפרט ומניעי התנהגותו ביחיד ובחבר בקבוצות שונות בארגון. יכללו בו נושאים כגון: הבדלים בין אישיים, תפיסה, מוטיבציה ושביעות רצון, תקשורת, קבוצות ומנהיגות.

דיני עבודה למ.א.
הקורס נועד להקנות ידע בסיסי במשפט העבודה הקיבוצי והאינדיבידואלי ולהגדיר את המסגרת המשפטית לסכסוכי עבודה והדרכים ליישובם. בין הנושאים שיידונו בשיעור: מקורות דיני העבודה; בית הדין לעבודה; מיהו עובד: החוזה האישי וההסכם הקיבוצי: מהותו, תוכנו ותחולתו; קביעת תנאי עבודה לפי חוק; שעות עבודה ומנוחה, חופשה שנתית, דמי מחלה, עבודת נשים, הגנת שכר ופיצויי פיטורין; ביטחון תעסוקתי; מושגי יסוד בסכסוכי עבודה; כלים ודרכים ליישוב סכסוכי עבודה.

נשים בשוק העבודה
הקורס יעסוק במאפיינים המרכזיים של נשים בשוק העבודה: דפוסי השתתפות והשינויים שחלו בהם לאורך זמן; היקף העבודה; סוגי מקצועות; הישגים בשוק העבודה ואפליה בתעסוקה. בקורס יידונו גישות סוציולוגיות וכלכליות להסבר מיקומן של הנשים בשוק העבודה.

החוג ללימודי עבודה

תואר שני

סמסטר א'

קורסי חובה

1051.4000	**סטטיסטיקה לס.א.**			ש'+ת'
.01 שיעור:	ב'	17-15	103	גב' ה. מגדל
	ה'	16-14	108	
.02 תרגיל:	ב'	18-17	103	גב' י. פרג
1051.4005.01	**שיטות מחקר איכותיות**			שו"ת
	ג'	19-16	208	ד"ר ג. קונדה
1051.4004.01	**מתודה ומחקר בהסטוריה**			שו"ת
	ה'	19-16	421	ד"ר ד. דה פריס

קורסי בחירה

1051.4415.01	**הערכת עובדים**			ש'
	ג'	16-14	314	ד"ר ע. ספקטור
1051.4387.01	**יסודות בפיתוח ארגוני**			ש'
.02	עבודת שדה			
	ב'	19-16	419	ד"ר א. וייץ
1051.1111.01	**הדרכה אישית**			ש'
	ד'	20-19	426	ד"ר ג. קונדה

סמינרים שנתיים

1051.4531.01	**משפחה ועבודה בעולם ההיי-טק**			ס'
	ג'	21-19	419	ד"ר ג. קונדה
1051.4430.01	**אפליה בתעסוקה**			ס'
	ה'	19-17	426	פרופ' י. כהן
				ד"ר ג. מונדלק
1051.4405.01	**הערכת עובדים**			ס'
	ג'	16-14	314	ד"ר ע. ספקטור
1051.4431.01	**שביתות בהסטוריה**			ס'
	סמ' א': ג'	18-16	426	ד"ר ד. דה פריס
	סמ' ב': ד'	21-19	421	

1051.4327.01 .02	**סדנה בניתוח ארגונים** עבודת שדה			סד'
	ב'	21-19	420	ד"ר א. וייץ ד"ר ג. קונדה
1051.4353.01	**התנהגות לא קונבנציונלית בארגונים**			סי'
	א'	21-19	420	ד"ר י. ורדי
1051.4361.01	**היבטים יישומיים בניהול משאבי אנוש**			סי'
	ד'	19-17	420	ד"ר ש. קמינקא גב' נ. שמידט-מנור
1041.4427.01	**אתגיות ומינדר בשוק העבודה**[1]			סי'
	א'	16-14	426	פרופ' מ. סמיונוב

<u>תלמידי מחקר</u>

1051.4523.01	**סדנת דוקטורנטים**			סד'
	סמ' א':	ד' 15-13	412	ד"ר ג. קונדה ד"ר ח. שטייר ד"ר ג. מונדלק
	סמ' ב':	ג' 16-14	412	ד"ר ג. קונדה פרופ' י. הברפלד ד"ר ד. דה פריס
1041.4252.01	**נושאים מתקדמים בניתוח כמותי**[2] יפורסם			שו"ת

---

[1] חופף לסמינר אי שוויון בשוק העבודה שניתן בשניים קודמות.

[2] קורס מרוכז. יינתן בשפה האנגלית בין התאריכים: 26.11.00-25.12.00.

סמסטר ב'

קורסי חובה

1051.4002.01	**שיטות מחקר כמותיות**			שו"ת
	ד'	21-18	208	פרופ' י. הברפלד
1051.4040.01	**דיני עבודה למ.א.**			שו"ת
	א'	19-16	110	עו"ד א. לין
1051.4010.01	**תאוריה ומחקר בארגוני עבודה - מיקדו**			שו"ת
	א'	19-16	103	ד"ר י. ורדי
1051.4030.01	**ניהול משאבי אנוש**			שו"ת
	ג'	19-16	104	פרופ' י. הברפלד
1051.4009.01	**שוק העבודה**			שו"ת
	ה'	17-14	108	פרופ' י. כהן

קורסי בחירה

1051.4364.01 .02	**הדרכה ופיתוח מנהלים בארגוני ההיי-טק** עבודת שדה			ש'
	ג'	19-16	422	ד"ר א. וייץ
1051.4389.01	**ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה – ההיבט היישומי**			ש'
	א'	16-14	106	מר ח. בן ימיני
1051.4137.01	**ניהול קריירות ארגוניות**			ש'
	ב'	19-16	106	ד"ר י. ורדי
1051.4426.01	**עובדי צווארון לבן בהסטוריה ובתאוריה**			ש'
	ד'	17-14	308 ספריית מדהים	ד"ר ד. דה פריס
1051.4151.01	**נשים בשוק העבודה**			שו"ת
	ב'	16-13	206	ד"ר ח. שטייר

סדנאות מחקר שנתיות

1051.4504.01	**עבודה והגירה**			סד'
	ה'	20-19	412	פרופ' י. כהן
1051.4505.01	**סוגיות בקריירות ארגוניות**			סד'
	כ'	21-19	412	ד"ר י. ורדי

1051.4510.01	**הסטוריה השוואתית של עובדים**			סד'
	ד'	19-17	412	ד"ר ד. דה פריס
1051.4528.01	**שינוי ועיצוב ארגוני**			סד'
	ג'	16-15	412	ד"ר א. וייץ
1051.4507.01	**סוגיות בנושא עבודה ומשפחה**			סד'
	ב'	17-16	412	ד"ר ח. שטייר
1051.4522.01	**שוק העבודה**			סד'
	ד'	20-18	412	פרופ' י. הברפלד
1051.4506.01	**ארגון ותרבות**			סד'
	ב'	19-17	412	ד"ר ג. קונדה
1051.4530.01	**היבטים משפטיים בשוק העבודה**			סד'
	סמ' א': ה'	17-16	412	ד"ר ג. מונדלק
1051.4600.01	**סמינר סגל**			סד'
	ג'	14-12	412	פרופ' י. הברפלד

החטיבה בלימודי עבודה

סמסטר א'

מבואות

1051.2100.01	מבוא ליחסי עבודה			שו"ת
	בי	21-18	104	ד"ר ע. כרמי
1051.2113.01	מבוא לארגוני עבודה - מאקרו			שו"ת
	אי	16-13	108	גב' ג. סודאי
1051.2114.01	מבוא לארגוני עבודה - מיקרו			שו"ת
	אי	19-16	108	ד"ר י. ורדי

סמסטר ב'

1051.2100.02	מבוא ליחסי עבודה			שו"ת
	בי	21-18	206	ד"ר ע. כרמי
1051.2113.02	מבוא לארגוני עבודה - מאקרו			שו"ת
	הי	20-17	108	גב' ג. סודאי
1051.2114.02	מבוא לארגוני עבודה - מיקרו			שו"ת
	אי	16-13	108	גב' ע. מילנר

קורסי בחירה

1051.4040.01	דיני עבודה למ.א.			שו"ת
	אי	19-16	110	עו"ד א. לין
1051.4151.01	נשים בשוק העבודה			שו"ת
	בי	16-13	206	ד"ר ת. שטייר

התכנית למדיניות ציבורית

http://spirit.tau.ac.il/public/index.ntml

ראש התכנית: פרופ' יוסי ברכמן

יועץ: ד"ר ישראל דרורי

תואר שני

א. מטרות התכנית

להקנות ידע תאורטי ומקצועי וכלים מתודולוגיים להבנת ההיבטים המדיניים, הכלכליים החברתיים והמשפטיים של מדיניות ציבורית ויחסי הגומלין שביניהם. הלימודים מיועדים לפתח כושר ניתוח בעיצוב, יישום והערכת מדיניות ולהכשיר את הבוגרים למילוי תפקידי מטה בכירים במגזר הציבורי.
התכנית כוללת מסלולי התמחות בתחומי המדיניות הציבורית: מינהל ציבורי, מדיניות עירונית ושלטון מקומי, מדיניות כלכלית בסקטור הציבורי, מדיניות חברתית, מדיניות הגירה וקליטה, ניהול מערכת אכיפת חוק, ביקורת והערכה במוסדות ציבוריים.

ב. תנאי קבלה

רשאים להגיש מועמדות בעלי תואר בוגר אוניברסיטה בציון גמר "טוב" (80) לפחות. התכנית מיועדת בעיקר לבוגרי מדעי החברה וההתנהגות, אך פתוחה גם לבוגרי דיסציפלינות אחרות.
ההחלטה על קבלה ללימודים תתבסס על הישגים בלימודים קודמים בתחומים רלבנטיים, על ניסיון בעבודה, ולפי הצורך על ראיון אישי.
תלמיד המתקבל לשנת השלמות יהיה במעמד מן המניין על תנאי, ורק לאחר עמידה בלימודי ההשלמה, יעבור למעמד תלמיד מן המניין. על התלמיד לסיים את לימודי ההשלמה במהלך השנה הראשונה ללימודיו.

ג. מסלולי לימוד

מוצעים שני מסלולי לימוד:
1. מסלול ללא עבודת גמר
2. מסלול עם עבודת גמר

כל התלמידים יתקבלו למסלול ללא עבודת גמר. המעבר למסלול עם עבודת גמר מותנה ב:
א. ממוצע 85 לפחות בקורסי החובה.
ב. אישור ועדת ההוראה של התכנית (דף הנחיות מפורטות נמצא במזכירות התכנית).
ג. התכנית למדיניות ציבורית מעודדת תלמידים מצטיינים לפנות למסלול לימודים עם תיזה. תלמידים אלה יוכלו להסתייע מראשית לימודיהם בייעוץ לתכנון מהלך לימודיהם, פניה לקבלת מלגות ובחירת נושאים לתיזה.
מרכזת מסלול זה ד"ר גילה מנחם.

ד. משך הלימודים

משך הלימודים לתואר הוא חמש שנים לכל היותר. בפרק זמן זה על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר. המשך לימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת ההוראה, הניתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף 6 ש"ס לפחות.

ה. מהלך הלימודים

1. על התלמיד לסיים את לימודי ההשלמה במהלך השנה הראשונה ללימודיו ולהשיג ציון של מינימום 75 בכל אחד מקורסי ההשלמה.
2. את כל לימודי החובה על התלמיד לסיים תוך שנתיים מתחילת לימודיו ולהשיג בקורסים אלו ממוצע של 75 לפחות.
   תלמיד שלא ישיג ממוצע זה – יופסקו לימודיו.

ו. לימודי השלמה

יסודות הכלכלה ושיטות כמותיות	4 ש"ס	
חשבונאות	2 ש"ס	
מבוא לסטטיסטיקה	4 ש"ס	במסגרת החוג למדע המדינה
המערכת המוליטית בישראל	4 ש"ס	במסגרת החוג למדע המדינה

1. פטור מהקורס "יסודות הכלכלה" ניתן רק לבוגרי החוג לכלכלה (כפוף לסעיף 2).

2. תלמיד אשר סיים את לימודי ה-ב.א. 7 שנים ומעלה לפני התקבלותו לתכנית, חייב בלימודי ההשלמה, גם אם למד את הקורסים המתאימים במסגרת לימודיו הקודמים.

3. תלמיד יוכל להירשם לשיעור המחייב כדרישה מוקדמת שיעור השלמה, רק אם סיים בהצלחה את קורס ההשלמה או קיבל פטור ממנו. כלל זה חל על כל הקורסים בתכנית הלימודים.

4. לפי תקנון הפקולטה בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שירות מילואים. בגין סיבה אחרת יינתן מועד נוסף רק באישור ועדת ההוראה (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).

5. עבודה סמינריונית יש להגיש לא יאוחר מתום הסמסטר העוקב למתן הסמינר (או לפי הנחיית המרצה).

6. פטור מהקורס "מיקרו כלכלה" ניתן רק לבוגרי החוג לכלכלה אשר השיגו ציון של 75 בכל אחד מקורסי מיקרו כלכלה א'+ב' (כפוף לסעיף 2).

תכנית הלימודים

1. מסלול לימודים ללא עבודת גמר

מטרת מסלול לימודים זה להכשיר את הבוגרים למילוי תפקידים בכירים במגזר הציבורי ולהקנות את הידע המקצועי והכישורים הדרושים למשרות אלה.

היקף הלימודים הוא 47 שעות סמסטריאליות (לא כולל לימודי השלמה).

תלמיד שלמד לימודי תואר שני ובאי על סמך קורסים חופפים שלמד לפטור מקורסים הכלולים בתכנית, חייב ב-2/3 לפחות מהיקף הלימודים בתכנית, כלומר ב-31 ש"ס.

חובות התלמיד

לימודי השלמה	-	
קורסי חובה	22	ש"ס
סמינרים	4	ש"ס
לימודי התמחות	16	ש"ס
פרויקט גמר בניתוח אידועי מדיניות	5	ש"ס

קורסי חובה, 22 ש"ס

לימודי חובה בסיסיים (22 ש"ס): על התלמיד ללמוד את כל הקורסים המפורטים ברשימה.

שיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית	4	ש"ס
משפט חוקתי ואתיקה ציבורית	4	ש"ס
עלות תועלת והערכת פרויקטים ציבוריים	3	ש"ס
מיקרו כלכלה[1]	4	ש"ס
היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות[2]	2	ש"ס
תאוריות ארגוניות וניהוליות[3]	2	ש"ס
מבוא למדיניות ציבורית	3	ש"ס
סה"כ	22	ש"ס

---

[1] תלמיד אשר הינו בוגר ביה"ס לכלכלה והשיג ציון 75 בכל אחד מקורסי מיקרו א'+ב' אינו חייב ללמוד קורס זה. עליו להשלים את השעות במסגרת התכנית.

[2] חופף לקורס מדיניות חברתית שניתן בשנים קודמות.

[3] חופף לקורס מינהל ומדיניות ציבורית שניתן בשנים קודמות.

לימודי התמחות, 16 ש"ס
מוצעים שבעה תחומי התמחות:
א. מינהל ציבורי
ב. מדיניות כלכלית בסקטור הציבורי
ג. מדיניות חברתית
ד. מדיניות עירונית ושלטון מקומי
ה. מדיניות הגירה וקליטה
ו. ניהול מערכת אכיפת חוק (לא יינתן בתשס"א)
ז. ביקורת והערכה במוסדות ציבוריים (לא יינתן בתשס"א)

בחירת קורסי ההתמחות תעשה מתוך הקורסים המוצעים בתחומי ההתמחות (תלמיד רשאי ללמוד עד 6 ש"ס של קורסים המוצעים במסלולי ההתמחות האחרים) ובתום שנת הלימודים הראשונה, על התלמיד לבחור תחום התמחות ולהודיע על כך למזכירות התכנית.

מינהל ציבורי - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:

הקורסים במסלול זה מציגים את מגוון הבעיות והסוגיות המתעוררות במנהל הציבורי - ומיועדים להקנות כלים לניתוח הבעיות ולגיבוש פתרונות.

חובה

יישום מדיניות: גישות ושיטות	2	ש"ס

בחירה

גישות ניהול בשירות הציבורי	2	ש"ס
התקציב במגזר הציבורי	2	ש"ס
חברות ממשלתיות בישראל	2	ש"ס
תקצוב ובקרת א'+ב'	2	ש"ס
קבלת החלטות בסקטור הציבורי	2	ש"ס
מימון ציבורי	2	ש"ס
הערכת עובדים בסקטור הציבורי	2	ש"ס במסגרת החוג ללימודי עבודה

מדיניות חברתית - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:
הקורסים במסלול זה בוחנים היבטים של מדיניות בתחומי הרווחה, בריאות, חינוך ותעסוקה.

חובה

החברה הישראלית	2	ש"ס

בחירה

מדיניות ומערכות שירותים בזירת הרווחה	2	ש"ס
היבטים חוקיים, אתיים ומשפטיים של מדיניות ושירותי רווחה	2	ש"ס במסגרת ביה"ס לע. סוציאלית
מבוא למערכות בריאות/כלכלת בריאות (ד"מ מיקרו כלכלה)	2	ש"ס במסגרת הפקולטה לניהול
מערכות חינוך- גישה כלכלית	2	ש"ס במסגרת החוג לחינוך
סוגיות במדיניות חברתית	2	ש"ס

מדיניות כלכלית בסקטור הציבורי - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:
הקורסים במסלול זה מתייחסים למדיניות הכלכלית בסקטור הציבורי כולל פיקוח ותהליכי דה-רגולציה.

חובה

מימון ציבורי	2	ש"ס

בחירה

ארגון ועשייתי ופיקוח[1]	2	ש"ס
כלכלת תחבורה	2	ש"ס במסגרת בי"ס לכלכלה
כלכלה ניהולית	3	ש"ס
כלכלת ישראל והמדיניות הציבורית	2	ש"ס
מבוא למערכות בריאות/כלכלת בריאות (ד"מ מיקרו כלכלה)	2	ש"ס במסגרת הפקולטה לניהול
שיטות מחקר למתקדמים[1]	2	ש"ס

מדיניות עירונית ושלטון מקומי - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:
ההתמחות מתמקדת במכלול הבעיות והסוגיות המתעוררות בשלטון המקומי ובמשרדים הממשלתיים הנוגעים לבעיות עירוניות.

חובה

מדיניות אזורית ועירונית	2	ש"ס

בחירה

בעיות איכות הסביבה	2	ש"ס
השלטון המקומי ומגמות ביזור	2	ש"ס
מדיניות קרקע ותבנון	2	ש"ס
מינהל כספים ושלטון מקומי	2	ש"ס
כלכלה אורבנית	2	ש"ס במסגרת בי"ס לכלכלה
סוציולוגיה סביבתית	3	ש"ס במסגרת החוג לסוציולוגיה
תאוריות בתכנון סביבתי	2	ש"ס במסגרת החוג לגיאוגרפיה

מדיניות הגירה וקליטה - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:
הקורסים במסלול זה יתמקדו בהיבטים השונים של קליטת העלייה החל בהיבטים כלכליים ותעסוקתיים וגמור בהיבטים סוציולוגיים, תוך כדי בחינת תפקודם של הגורמים השונים המעורבים בתהליך הקליטה.

חובה

מדיניות עליה וקליטה	2	ש"ס

בחירה

שוק העבודה	3	ש"ס במסגרת החוג ללימודי עבודה
דיני עבודה	3	ש"ס במסגרת החוג ללימודי עבודה
כלכלת עבודה	3	ש"ס במסגרת בי"ס לכלכלה
קליטת עליה במישור המוניציפלי[1]	2	ש"ס
היבטים סוציולוגיים של הגירה	3	ש"ס במסגרת החוג לסוציולוגיה
יזמות כלכלית וחברתית	2	ש"ס

---

[1] לא יינתן בתשס"א.

סמינרים

על התלמיד לכתוב 2 סמינרים. סמינר אחד לפחות מתחום ההתמחות שלו.

מינהל ציבורי	מדיניות כלכלית בסקטור הציבורי	מדיניות חברתית	מדיניות עירונית ושלטון מקומי	מדיניות הגירה וקליטה
תאוריות ארגוניות וכיוונקרטיות ציבורית 2 ש"ס	מינהל תקציב והערכת פרוייקטים ציבוריים 4 ש"ס	הון חברתי ושינוי חברתי 2 ש"ס	מדיניות דיור 2 ש"ס	עובדים זרים בישראל 2 ש"ס
יישום במדיניות ציבורית 2 ש"ס	תהליכי רפורמה ודה-רגולציה 2 ש"ס	זכויות הפרט ומדיניות ציבורית 3 ש"ס	סמינר במדיניות עירונית 2 ש"ס	
סוגיות במדיניות לאומית 2 ש"ס			מדיניות תחבורה[1] 2 ש"ס	
		אי שוויון בשוק העבודה[2]		

סמינר מחלקתי - בסמינר יוצגו מחקרים הנערכים ע"י מורי התכנית וחוקרים בנושאי מדיניות והשלכותיה. כמו כן הסמינר מיועד להפגיש את קובעי המדיניות הבכירים בחברה ובמשק עם תלמידי התכנית ומוריה. הסמינר יתקיים בימי ה' בין השעות 14.00-16.00 בחדר 527 בבניין נפתלי. תאריכי הפגישות יפורסמו על לוח המודעות של התכנית למדיניות ציבורית. חובה על תלמידי התכנית להשתתף בסמינר.

---

1 כמסגרת בית הספר לכלכלה.
2 במסגרת החוג לסוציולוגיה.

פרוייקט גמר בניתוח אירועי מדיניות

פרוייקט בניתוח אירועי מדיניות הינה בהיקף 5 ש"ס. זכאים להירשם לפרוייקט רק תלמידים העומדים באחד משני התנאים הבאים:

1. סיימו את כל תואמותיהם, לתואר.
2. הם משלימים באותו הסמסטר במקביל להכנת הפרוייקט את יתרת חובותיהם לתואר.
3. בסדנה יכינו התלמידים באופן יחידני פרוייקט גמר בתאום עם מורה הסדנה. פרוייקט זה יתייחס להיבטים שונים של עשיית מדיניות אשר ייבחנו באמצעות תאוריות של מדיניות.
4. תלמידים מצטיינים המתעתדים ללמוד במסלול עם תזה יוכלו להירשם לפרוייקט הגמר בניתוח אירועי מדיניות אצל המורה שינחה אותם לתזה. פרוייקט זה יהווה עבורם בסיס לעבודת התזה.

הזמן המוקצב להכנת הפרוייקט הינו סמסטר אחד.

ציון גמר

על תלמיד שהשלים את כל חובותיו לתואר להגיש בקשה לציון גמר (טפסים נמצאים במזכירות התכנית).

הרכב ציון הגמר

קורסי חובה	40%
לימודי התמחות	25%
סמינרים (2 סמינרים)	20%
פרוייקט גמר בניתוח אירועי מדיניות	15%

2. מסלול לימודים עם עבודת גמר (עבודת מ.א.)

מטרת מסלול לימודים זה היא להקנות ידע על תהליך גיבושה של המדיניות הציבורית, יישומה והערכתה, להכשיר את התלמידים למחקר עצמאי בתחום המדיניות הציבורית ולצייד בכלים עיוניים ומתודולוגיים הדרושים בעבודתם. עבודת הגמר מהווה דרישת קדם ללימודי דוקטורט.

מבנה תכנית הלימודים

היקף הלימודים במסלול הוא 38 שעות סמסטריאליות.

חובות התלמיד

1.	לימודי השלמה	-
2.	קורסי חובה	22 ש"ס
3.	לימודי התמחות	10 ש"ס
4.	סמינרים: שניים לפחות מתחום ההתמחות (סה"כ 3 סמינרים) + סדנת תזה למ.א.	6 ש"ס
5.	עבודת גמר	-
		38 ש"ס

רשימת הקורסים המוצעים בכל אחת מן המסגרות הנ"ל היא זו המופיעה בתכנית במסלול ללא עבודת גמר.

פטור על סמך לימודים קודמים

תלמיד שלמד לימודי תואר שני ומבקש פטור מקורסים הכלולים בתכנית על סמך קורסים חופפים, יגיש טופס בקשה לפטור. בכל מקרה תייב תלמיד במכסה שלא תפחת מ-2/3 מתכנית הלימודים הנדרשת. (לא פחות מ-25 ש"ס, תכנית הלימודים תיקבע על ידי יועץ התכנית).

מגמות התמחות

מוצעים שבעה תחומי התמחות:

א. מינהל ציבורי
ב. מדיניות כלכלית בסקטור הציבורי
ג. מדיניות חברתית
ד. מדיניות עירונית בשלטון מקומי
ה. מדיניות הגירה וקליטה
ו. ניהול מערכת אכיפת חוק (לא יינתן בתשס"א)
ז. ביקורת והערכה במוסדות ציבוריים (לא יינתן בתשס"א)

על כל תלמיד שהתקבל למסלול עם עבודת גמר לבחור בתחום התמחות וללמוד 10 ש"ס בתחום זה. שני קורסים תייבים להיות בעלי אופי מתודולוגי. תחום ההתמחות להיות תואם את נושא עבודת הגמר.

עבודת גמר (מ.א.)

על כל תלמיד להגיש עבודת גמר במתכונת של חיבור מדעי. העבודה תתמקד בדרך כלל בסוגיה אמפירית של מדיניות ציבורית ותחקור באופן מקיף את היבטיה השונים, תוך שימוש בתאוריה הרלוונטית, ובשיטות המחקר המתאימות. התלמיד ידגים את יכולתו בכל שלבי עבודת הגמר, כולל הגדרת הבעיה, הבנה ותיאור הרקע העיוני הנדון בספרות, פיתוח מתודולוגיה ויישומה, איסוף נתונים וניתוחם ובדיקת ההשערות. עיקר הדגש בעבודת הגמר יהיה בתרומתה לפיתרון בעיות יישומיות בתחום המדיניות הציבורית. חלק מחובות עבודת הגמר הינה הגנה על התזה בפני הממונה בדף ההנחיות.

העבודה תבוצע בהנחיית שני מורים. הצעת העבודה תוגש ליועץ התכנית ותאושר על ידי ועדת ההוראה התוגית. דף הנחיות לכתיבת עבודת גמר ניתן לקבל במזכירות התכנית.

הרכב ציון הגמר

ציון הגמר יחושב כדלהלן:

קורסי תעבה	35%
לימודי התמחות	15%
סמינרים	15%
עבודת גמר	25%
בחינת גמר	10%
	100%

תיאור הקורסים

קורסי חובה

שיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית
שיטות מחקר, מדידה, מערכי מחקר, שיטות איסוף נתונים, עיבוד נתונים, רגרסיה, ניתוח כמותי רב משתני, מבחנים פרמטריים, דגימה, בדיקת השערות.
דרישה מוקדמת: מבוא לסטטיסטיקה.

עלות תועלת והערכת פרוייקטים ציבוריים
בעיות מושגיות בחישוב עלות תועלת, שקולי יעילות בהקצאת משאבים ופרויקטים ציבוריים, שיטות להערכת כדאיות פרויקטים ציבוריים גדולים. נושאים עיקריים שידונו בקורס כוללים: הקצאת משאבים מנקודת מבט המשק הלאומי, טכניקות כמותיות - כלכליות להערכת הכדאיות של פרויקטים, שיקולים דינמיים בהערכת כדאיות ותכנון פרויקטים, סיכון ואי ודאות בפרויקטים גדולים, אספקטים לא כמותיים בתהליך ההערכה הכולל.
דרישות מוקדמות: יסודות ושיטות כמותיות בכלכלה, מבוא לסטטיסטיקה, מיקרו כלכלה.

מיקרו כלכלה
הקורס נועד להקנות לתלמיד את כלי הניתוח הבסיסיים של התאוריה המיקרו-כלכלית תוך הדגשת יישומם לבעיות החלטה איפיוניות בסקטור הציבורי. דרישת קדם יסודות הכלכלה ושיטות כמותיות.

היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות
הקורס עוסק בזיקה בין ידע מדעי ומדיניות ציבורית. בין נושאי הקורס: הגדרת בעיות במדיניות ציבורית, ידע מדעי כבסיס לייזום מדיניות ואמצעי להערכה. נבחנות תכניות התערבות ומדיניות ציבורית בתחום חינוך, רווחה, עבריינות ותכנון עירוני.

מבוא למדיניות ציבורית
הקורס יסקור את המושגים המרכזיים והתאוריות במדיניות ציבורית.
נושאי הדיון יתמקדו על שלושת המרכיבים הבסיסיים בתהליכי מדיניות: עיצוב, יישום והערכה.

משפט חוקתי ואתיקה ציבורית
הקורס יסקור את עיקרי המשפט הציבורי (חוקתי ומינהלי) בשיטת המשפט בישראל. בין הנושאים שיידונו: רשויות המדינה והיחסים ביניהן; זכויות הפרט וחובות המינהל הציבורי. הקורס יעסוק גם בהארת עקרונות האתיקה הציבורית החלים על נבחרי ציבור ועל עובדי המינהל הציבורי. הקורס יבתן בהקשר רחב את היחס שבין משפט לאתיקה בתחום המימשל והמינהל הציבורי.

תאוריות ארגוניות וניהוליות
מטרת הקורס לסקור באופן ביקורתי את התאוריות הביורוקרטיות והארגוניות. הדגש העיקרי הוא להציג בפני הסטודנטים את תפקיד הביורוקרטיה וארגונים בעיצוב, תכנון ויישום מדיניות. כמו כן, הקורס יציג היבטים עיקריים במנהל ציבורי כמו מבנה ארגוני וביורוקרטי, תרבות, שינוי, סביבה, וכד'. הקורס יבחן את יחסי הגומלין בין מדיניות למנהל, במיוחד למנהלים בשירות הציבורי.

לימודי התמחות

יזמות כלכלית חברתית
מטרת הקורס לבחון הגדרה דחפה של יזמות כלכלית וחברתית ולנסות להתבונן ביחסי הגומלין שבין יזמות עסקית לבין הסקטור הציבורי. הקודס יבחן יזמות במגוון תחומים. בסקטור הציבורי בתחומים כגון: קליטת עלייה, חינוך, בריאות, שלטון מקומי, איכות סביבה וכד' ובסקטור הפרטי יזמות של קבוצות אוכלוסייה כגון: עולים, נשים וכד'. הקורס ידון ביזמות הן כאסטרטגיה של קבוצות חלשות והן כאמצעי להפיכה של ביורוקרטיות נוקשות לארגונים גמישים יצירתיים ומגיבים לסביבתם.

קבלת החלטות בסקטור הציבורי
הקורס עוסק בשלושה היבטים של התהליך של קבלת החלטות. (א) מודלים פוזיטיביים של התהליך, כגון: הגישה הפסיכולוגית, *החלטות בקבוצות*, המודל הרציונלי, השבעת הרצון, וכן מודלים דסקריפטיביים, כולל המודל *התוספתני*, מודל *פת האשפה*, *רשתות מדיניות*, סריקה מעורבת, וכו'. (ב) החלק השני עוסק בתהליך קבלת החלטות בסקטור הציבורי ומנתח את הייחודיות של *התהליך*, וכן גישות ספציפיות, כגון שיתוף הציבור וסנגור. (ג) החלק השלישי דן במודלים נורמטיביים: הבניית המטרות, אופטימיזציה מעבר לזמן ובתנאי אי-ודאות, אסטרטגיות הנגזרות מתורת המשחקים, עץ החלטות, *החלטות נוכח ריבוי מטרות*, וכד'.

החברה הישראלית
גישות מאקרו סוציולוגיות יגחו את הדיונים בקודס אשר יתמקד בניתוח הגורמים המעצבים את המערכת הפוליטית, מבנה שוק העבודה, המבנה המעמדי, *מערכת החינוך*, המבנה האורבני, מתחים עדתיים- מעמדיים, ויחסי רוב מיעוט.

מיזמון ציבורי
מושגי יסוד הדרושים להבנת ההשלכות הכלכליות של פעילות הסקטור הציבורי. מוצרים ציבוריים פונקציות העדפה חברתית מושגי יסוד בכלכלת רווחה, מיסוי וסעד. נדון גם בקונפליקטים שבין יעילות כלכלית ותפקידו של המתכנן הכלכלי בקבלת החלטות בתחומים אלה. כמו כן, יידונו בבעית כשל שוק *והתערבות ממשלתית*.
דרישות קדם: מיקרו כלכלה.

תברות ממשלתיות בישראל
מטרת הקורס לבחון את יחסי הגומלין בין התחום הפוליטי לבין ההתנהגות הכלכלית של חברות ממשלתיות בכלכלה הפוליטית בישראל. בשלב שני *נעסוק בסגנונות הפעולה* של מקבלי ההחלטות בזירה הפוליטית ובחברות ממשלתיות כמו שרי ממשלה, עובדי מדינה, *דירקטורים*, מנהלים ונציגי עובדים. במהלך הקורס יינותחו החלטות בנושאים הקשורים לתחום פעילותן של חברות ממשלתיות ונעסה *להבין את מקומם* של השיקולים הפוליטיים בפעילות זו (פרויקט הלביא, תעלת הימים, חיפושי נפט וכיו"ב).

התקציב במגזר הציבורי
בקורס יושם דגש על הבנתם של הגורמים העיקריים בתהליך גיבושו של התקציב הציבורי. נעסוק בניתוח מרכיביו, שימושיו והשלכותיו של *התקציב הציבורי*. זאת לאור גישות ותפיסות שונות המצויות בספרות המדעית.

מינהל כספים בשלטון המקומי
הקורס עוסק במערכת הכספית של השלטון המקומי: מקורות ההכנסה, שיטות תקצוב ודרכי בניית תקציב, סוגי ההוצאה הכספית ודרכי הבקרה עליהם.
כל זאת לאור מערכות היחסים שבין השלטון המרכזי לשלטון המקומי ובין נבחרי הציבור לפקידי הרשות המקומית.

מדיניות אזורית ועירונית
הקורס דן במדיניות עירונית ואזורית במישור העיוני, ובפרט בניסיון הישראלי. החלק הראשון המתמקד בעיור וביתוח יעסוק בתהליכים ובמדיניות של עיור, בהשלכות החברתיות של העיור ובפיתוח אזורי. החלק השני מתמקד במבנה המרחבי של העיר ובהתפתחותם של אזורי מטרופולין. החלק השלישי דן במסגרות האדמיניסטרטיביות לטיפול בבעיות העירוניות. נציג בו את הבעיות המרכזיות של השלטון המקומי, סוגית המימון של הרשויות המקומיות ותכנון ערים. אחרי זה נעסוק בסוגיות אקטואליות של מדיניות עירונית, כגון: שקיעה והתחדשות של שכונות מגורים, שיקום של שכונות מצוקה, פיתוח עירוני בר קיימא, וכד'.

מדיניות קרקע ותכנון
החלק הראשון עוסק במדיניות קרקע. נידונים בו הנושאים האלה: הצורך במעורבות ציבורית בשוק המקרקעין, אמצעי מדיניות להכוונת הפיתוח, סקירה בינלאומית, מיגהל מקרקעי ישראל, ודרכים לגביית חלק מהשבחה הקשורה לפיתוח. אחרי זה נעסוק בסוגיות המרכזיות של תכנון שימושי קרקע: המטרות והאמצעים, הכנת פרוגרמה וקביעת הפריסה המרחבית, ומערכת התכנון בישראל ובארצות אחרות. בהתאם לזמן הנשאר נדון בכמה מתוך הסוגיות האלה: תכנון ערים חדשים, תכנון ופיתוח בר התמדה, כביש חוצה ישראל, בטיחות וביטחון אישי בתכנון שכונות מגורים, וכד'.

גישות ניהול בשירות הציבורי
הצורך בהכשרה והתמקצעות הרובד הניהולי בארגונים בכלל ובארגונים ציבוריים בפרט, הינו הכרתי וזאת למען שיפור התהליך הספקתם של ה"טובין הציבוריים" והעלאת רמת איכותם של המוצרים המופקים במסגרת הארגונים הציבוריים.
בקורס נדון בנקודות הבאות: שלבים בהתפתחות החשיבה הניהולית, קיברנטיקה וניהול, סגנונות ניהול ואבחון מצבי מנהיגות בארגונים, ניהול ארגונים ציבוריים מהות וייחודיות יישום גישות ניהול חדשניות בשירות הציבורי.

כלכלה ניהולית
הקורס יעסוק בניתוח כדאיות השקעות: בדיקת קריטריונים לכדאיות השקעות והערכות השקעות בתנאי סכון, את יסודות התמחיר, בדיקת חוק עדוד השקעות והשפעותיו, סקירת צורות האשראי המקובלות, חישובים מסחריים, וניהול נכון של מדיניות בטחונות. בסיום הקורס יגישו התלמידים תרגיל מסכם באמצעות גליון אלקטרוני.

יישום מדיניות: גישות ושיטות
הקורס יציג את הגישות העיקריות ליישום מדיניות ותכניות ציבוריות. כמו כן ינותחו הגורמים העיקריים אשר להם השפעה על יישום מוצלח כגון: תקשורת, משאבים, מבנה בירוקרטי, ואיפיוני המדיניות.

תקצוב ובקרה א'+ב'
הקורס יעסוק בבניית סוגי התמחור השונים לפעילויות שונות בארגונים בכלל ובמוסדות ציבוריים בפרט. יושם דגש על העמסת העלויות של מחלקות השירות השונות על מרכזי הרווח והעלויות במוסדות השונים. בחלקו השני של הקורס יושם דגש על בניית תקציב ומשמעותו למוסד הציבורי.

השלטון המקומי ומגמות ביזור
קורס זה מתמקד בניתוח השלטון המקומי בתנאי ביזור ממשליים פונקציונליים-שירותיים. הקורס בוחן את התפתחות מגמות הביזור במגזר המוניציפלי והשלכותיהן על מדיניות ציבורית ועל ניהול מערכות ציבוריות. בעוד שהביזור מעודד גמישות ניהולית רבה יותר, פיתוח של פתרונות רגישים יותר לצרכים מקומיים ואף דמוקרטיזציה בתהליכי קבלת החלטות, הוא מציב גם דילמות שונות מבחינת מדיניות ציבורית כוללת (יעילות, אפקטיביות, צדק חברתי, אמינות מערכתית).
הקורס מתחלק לשלושה חלקים. בחלקו הראשון נבחן את השלטון המקומי על רקע מגמות הביזור מערכתיות-גלובליות. בחלקו השני, נתמקד במגמות ביזור בישראל ושאלות מדיניות הנגזרות מהן. בחלקו השלישי, נבחן מנגנונים שוני העשוים לשפר את יכולת התווית מדיניות וניהול במגזר המוניציפלי.

בעיות איכות הסביבה
הקורס מתמקד בממשק בין האקוסיספירה לבין המערכת החברית-כלכלית. הוא יעסוק בנושאים הבאים: איכות הסביבה ואקולוגיה, האידיאולוגיה הסביבתית, כלכלת הסביבה כולל השפעות חיצוניות והעלות של זיהום סביבתי, עקרונות של מדיניות סביבתית, אמצעים מנהליים ליישום מדיניות סביבתית, ופיתוח בר התמדה. כמו כן, נדון בסוגיות אקטואליות, כגון זיהום האקוספירה, התאי דלק כמקור לאנרגיה, מחזור של פסולת מוצקת, וכו'.

שיטות מחקר למתקדמים
קורס מתקדם בשיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית. הקורס יתמקד במודלים של רגרסיה לינארית, כמו כן במודלים יותר מורכבים, כולל משוואות סימולטניות לניתוח כמותי במחקרים במדיניות ציבורית.
דרישות מוקדמות: שיטות מחקר וסטטיסטיקה.

Issues in Social Policy
The course will develop five main points about the issue that goes to the heart of all modern welfare states: namely the question of the appropriate mix in the spheres of social life identified as public, private and market. (1) There has always been historically a mix of spheres in social policy. (2) Social welfare reforms are constituted largely by a periodic reassessment of how the spheres fit together and the relative priority of each. (3) The focus on the mix makes the regulatory and mandating role of the state even more important since the state cannot be a passive bystander when the mix gets in trouble. (4) Understanding the linkage or interdependencies of these domains or spheres is a key empirival and conceptual question on which the design of social reform rests. (5) How the mix is structures has consequences, not only for the role of the state, but also for the realization of equity objectives in reducing poverty and inequality.

ארגון תעשייתי ופיקוח
הקורס הוא בעיקרו שילוב של תיאוריית ארגון תעשייתי ותצפיות על מבנה הפירמה, שוקים, והתנהגות פירמות שאינן מתחרות. המודלים הבסיסים כוללים תחרות כמויות, תחרות מחירים ומודלים של מניעת כניסה. הקורס יספק מבוא לפיקוח והגבלים ויכסה מחקרים ממוקדים בשטחים אלה.
דרישה מוקדמת: מיקרו-כלכלה.

מדיניות עליה וקליטה
הקורס יעסוק במספר סוגיות מרכזיות של מדיניות העלות ויתמקד בהיבטים המדיניים, הכלכליים והחברתיים הישונים של קליטת העליה בשנות ה-90, מבעד לעיניהם של קובעי המדיניות בתחום זה.

כלכלת ישראל ומדיניות ציבורית
הקורס עוסק בהשלכות של מדיניות ציבורית על המשק הכלכלי בכללותו, עם דגש מיוחד על המשק הישראלי. יעשה שימוש במודלים מאקרו-כלכליים וכן בנתונים אמפיריים כדי לבחון את מידת האפקטיביות של מדיניות בתחומים של צמיחה, אינפלציה, אבטלה, גלובליזציה של המשק, ובנושאים נוספים.
דרישת קדם: מיקרו כלכלה.

מדיניות ומערכות שירותים בזירת הרווחה
השיעור יוקדש לדיון במספר נושאים מרכזיים הקשורים למדינת הרווחה: תמורות בהתפתחות מדינת הרווחה, גישות אידיאולוגיות שונות למדינת הרווחה. מקומם של הסקטור הממשלתי, הציבורי, הפילנטרופי והפרטי בהספקת שירותי רווחה. מגמות ריכוז וביזור בקביעת מדיניות ובניהול והספקת שירותי רווחה; מקומה של הקהילה המקומית כספקת שירותים. אוניברסליות לעומת סלקטיביות בהקצאת שירותים; שיתוף לקוחות וציבור בקביעת מדיניות וניהול תכניות. פרופסיונליזציה של שירותי רווחה.

סמינרים

תהליכי רפורמה ודה רגולציה
סמינר זה דן בתאוריות ובתהליכים של רפורמות בסקטור הציבורי ובעיקר בתהליכי דהרגורלציה והפרטה.
דרישות מוקדמות: עלות תועלת ומיקרו-כלכלה.

מינהל, תקצוב והערכת פרוייקטים ציבוריים
א. הסמינריון יכלול את הצגת תיאורית בחירת המוצר הציבורי, אופן הקצאתו וחלוקתו לאוכלוסיית המטרה, מוצרי לוואי והשלכות אחרות.
ב. יישום התאוריות יכלול ניתוח סקטוריאלי, מחזור פרוייקט הכנתו ודרך מימונו על פי מתודולוגית הבנק העולמי.
ג. הערכת המדיניות תכלול ניתוח פרוייקטים אשר בוצעו בעולם בסיוע מוסדות בין-לאומיים ופרוייקטים אשר בוצעו בארץ בסקטורים הבאים: היי טק, תעשייה, חקלאות ומים, פיתוח אורבני וכפרי, חינוך בריאות ורווחה.

יישום במדיניות ציבורית (סמינר)
מחקרי היישום מתמקדים בהדגשת חלקם של עושי המדיניות ותורמים להבנה טובה יותר של המדיניות הציבורית והתהליכים והגורמים למימושה. הסמינר יתמקד בשלושה היבטים: סקירה של התחום וכיווני מחקר שונים, ניתוח דוגמאות מקרה מהספרות וניתוח דוגמאות מקרה שיובאו ע"י הסטודנטים.
דרישה מוקדמת: יישום מדיניות - גישות ושיטות.

תאוריות ארגוניות וביורוקרטיות ציבוריות
הסמינר יעסוק במאפייני ביורוקרטיות ציבוריות וטיפוסים שונים של ביורוקרטיות ציבוריות. יסקרו גישות מרכזיות רלבנטיות בתחום הארגונים. מוקדי מחקר: ביורוקרטיות ציבוריות והמערכת הפוליטית ביורוקרטיות ציבוריות והצרכנים, מאפיינים מבניים של ביורוקרטיות ציבוריות ודפוסי עיצוב יישום והערכת מדיניות.

הון חברתי ושינוי חברתי
תכניות מדיניות ציבורית רבות הינן למעשה ניסיון ליצור שינוי חברתי מתוכנן. הסמינר יעסוק בגישות שונות לשינוי מתוכנן ברמת הארגון וברמת הפרט. ייבחנו באופן ביקורתי הנחות היסוד בדבר שינוי העומדות בבסיס תכניות מדיניות שונות.

סמינר במדיניות עירונית
מטרת הסמינר היא בחינה מעמיקה וביקורתית של הסוגיות המרכזיות במדיניות העירונית העומדות על הפרק בישראל ובעולם. הנושאים שידונו במהלך הסמסטר ובעבודות הסמינר יכללו, בין היתר: יחסי שלטון מקומי ממשלה, תכנית ישראל 2020, התפקיד המשתנה של השלטון המקומי בספק שירותים ויזם פיתוח, הרשות המקומית בחברה המורכבת ממיעוטים, רפורמה בשלטון המקומי, וכו'.
דרישה מוקדמת: מדיניות אזורית ועירונית או אישור המרצה.

מדיניות דיור
נושאי הקורס מתחלקים לשלושה חלקים. החטיבה הראשונה העוסקת במדיניות דיור תדון בשוק הדיור, בצורך ובמהות של מדיניות הדיור, במדיניות הדיור בישראל ובמערכות דיור בחו"ל. בהמשך תציג מספר סוגיות עקרוניות במישור הכלכלי, ביקוש והיצע, הדינמיקה של שוק הדיור, תהליך התלחול, תפקידה של מדיניות הקרקע, ומימון. בחלק האחרון ידונו סוגיות מדיניות המתעוררות בתת-שווקים, כגון דיור ציבורי, דיור בדמי מפתח, שכירות חופשית, דיור לקשישים וכו'.

סוגיות במדיניות לאומית
מטרת הסמינר: הקניית ידע ויכולת ניתוח של מדיניות ציבורית בעזרתה מבקשת הממשלה להשיג יעדים לאומיים. הנושא ייבחן בשני מימדים, *התיאורי*: הכולל דקע וגורמים לקבלת ההחלטות, תהליכי הביצוע, ותוצאות. המימד השני, ההערכתי כולל ניתוח המחת היסוד, הפער בין יעדים מוצהרים לתוצאות, השלכות מעבר לתוצאות וחלופות אפשריות.
הסמינר נוקט גישה *תאורטית* במשולב עם ניתוח ספציפי של יעדים כגון: פיזור אוכלוסין, ייהוד הגליל, המאבק בתאונות הדרכים, *ההתנחלות בשטחים*, קליטת העליה הישירה, שיקום השכונות, פרויקט הלבנה, ביזור סמכויות לשלטון המקומי, *הפרטת חברות ממשלתיות*, שינוי המאזן הדמוגרפי בירושלים, המאבק בנגע הסמים וכד'.
התלמידים יתחלקו לצוותים וכל צוות יבחן ויציג בכתה אחד מהנושאים לדיון משותף.

זכויות הפרט ומדיניות ציבורית
הסמינר יעסוק במדיניות הציבורית-המשפטית הנוגעת לזכויות הפרט ויחסיו עם רשויות השלטון. בין הנושאים שידונו: ביקורת שיפוטית וחוץ שיפוטית על הרשויות הציבוריות; זכויות הפרט - כזכות לחירות אישית ולהליך הוגן בפני רשויות המינהל והמשפט; חופש העיסוק, חופש הביטוי והעתונות, חופש ההתאגדות ועוד.
דרישה מוקדמת: משפט חוקתי ומנהלי.

סוגיות במדיניות עירונית
התכנון הלאומי בישראל מנסה לעצב את דמות המרחב בהתאם לערכים "אידיאולוגיים". שיקולים "פוליטיים" גוברים על שיקולים "אוניברסליים", דיפרנציאציה במשאבים משמשת את השלטון לחשיג יעדים עירוניים ואזוריים. בירושלים כולטים הניגודים בין יעדי מדיניות במרחב ובעיר, בין שלטון מקומי למרכזי, בין דמוגרפיה וגיאוגרפיה, בין שיקולים פוליטיים לאוניברסליים. עד כמה תואמים התהליכים הגיאו-פוליטיים בעיר הבירה ובמרחב מסביבה את יעדי המדיניות הממשלתית? האם השיגה המדיניות את יעדיה הדמוגרפיים והגיאוגרפיים בעיר ובמרחב?
סוגיות כגון "השגת שליטה טיריטוריאלית" "הגדלת הרוב הדמוגרפי" "שוויון או אוטונומיה למיעוט אתני", ייבחנו בהיבט תיאורי וניתוחי במקרה של ירושלים העיר והמרחב הסובב אותה.

עובדים זרים בישראל
הסמינר יבחן את תופעת העובדים הזרים מהיבטיים חברתיים, כלכליים ותרבותיים. התופעה תיבחן הן בישראל והן בעולם, יוצגו הדילמות והבעיתיות של התופעה על התברה המארחת והמשמעויות הנילוות.

פרוייקט גמר בניתוח אירועי מדיניות
הסדנה תתמקד על ההיבטים המתודולוגיים בלימודי מדיניות ציבורית בנושאים הקשורים לעיצוב יישום והערכת מדיניות. במסגרת הסדנה יכתוב כל סטודנט עבודה מסכמת.
דרישות מוקדמות: סיום כל חובות השמיעה.

סדנת תזה ל-מ.א.
מטרת הסדנה היא לסייע לתלמידים בהכנת הצעות המחקר ובשלבי כתיבת עבודות הגמר. הסדנה מיועדת לסייע לתלמידים שטרם גיבשו הצעה, לגבש הצעת מחקר, ולתלמידים המצויים כבר בשלב כתיבת העבודה לקדם ולגבש את עבודתם.
חובות התלמידים: הצגה בעל פה ובכתב של הצעת המחקר או עבודת התיזה (או פרקים מתוכה). הגשת חוות דעת של עבודות /הצעות שהוצגו. השתתפות בדיונים.
ההשתתפות בסדנה היא שנתית.
ההשתתפות היא חובה לכל התלמידים המבקשים להכין עבודת מ.א. אך איננה נחשבת במניין השעות.

התכנית למדיניות ציבורית

סמסטר א'

1082.4053.01	**מבוא למדיניות ציבורית**			שו"ת
	א'	17-14	110	ד"ר א. גבע מאי
1082.4049.01	**יישום מדיניות גישות ושיטות**			שו"ת
	א'	16-14	004	ד"ר י. דרורי
1082.4001.01	**תאוריות ארגוניות וניהוליות**			שו"ת
	א'	18-16	103	ד"ר י. דרורי
1082.4015.01	**יסודות הכלכלה ושיטות כמותיות**			שו"ת
	א'	16-16	104	מר י. גזית
	ג'	10-8	104	
1082.4009.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית**			שו"ת
	א'	20-18	318	ד"ר ב. מבורך
	ה'	20-18	318	
1082.4039.01	**חשבונאות**			שו"ת
	א'	20-18	004	מר י. גזית
1082.4041.01	**חברות ממשלתיות בישראל**			שו"ת
	ג'	10-8	210	ד"ר ד. קורן
1082.4038.01	**מיקרו כלכלה**			שו"ת
	ג'	12-10	103	ד"ר ד. בן דוד
	ה'	12-10	004	
1082.4083.01	**סוגיות במדיניות לאומית**			סי'
	ג'	12-10	106	ד"ר מ. עמירב
1082.4043.01	**מדיניות דיור**			סי'
	ג'	14-12	106	פרופי א. ורצברגר
1082.4046.01	**משפט חוקתי ואתיקה ציבורית**			שו"ת
	ג'	14-12	004	פרופי ז. סגל
	ג'	18-16	004	
1082.4026.01	**היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות**			שו"ת
	ג'	16-14	103	ד"ר ג. מנחם

1082.4099.01	**מדיניות עליה וקליטה**			שו"ת
	ג'	16-14	106	מר י. צבן
1082.4102.01	**סוגיות במדיניות עירונית**			סי'
	ג'	18-16	106	ד"ר מ. עמירב
1082.4070.01	**תקצוב ובקרה א'**			שו"ת
	ג'	20-18	004	מר ש. אביטוב
1082.4097.01	**מינהל תקצוב והערכת פרוייקטים ציבוריים - סמינר שנתי**			סי'
	ג'	20-18	425	ד"ר י. בולס
1082.4023.01	**התקציב במגזר הציבורי**			שו"ת
	ה'	10-8	110	ד"ר ת. אופק
1082.4077.01	**פרויקט גמר בניתוח אירועי מדיניות**			סד'
	ה'	11-8	106	פרופ' א. ורצברגר
1082.4106.01	**מדיניות ומערכות שירותים בזירת הרווחה**			שו"ת
	ה'	12-10	108	פרופ' י. קטן
1082.4036.01	**מדיניות אזורית ועירונית**			שו"ת
	ה'	14-12	106	פרופ' א. ורצברגר
1082.4101.01	**עובדים זרים בישראל**			סי'
	ה'	14-12	004	ד"ר י. דוארי
1082.4100.01	**סדנה למ.א.**			סד'
	ה'	16-14	422	ד"ר ג. מנחם
1082.4018.01	**עלות תועלת והערכת פרוייקטים ציבוריים**			שו"ת
	ה'	19-16	110	פרופ' י. ברכמן
1082.4051.01	**תאוריות ארגוניות וביורוקרטיות ציבוריות**			סי'
	ה'	18-16	106	ד"ר ג. מנחם
1082.4074.01	**השלטון המקומי ומגמות ביזור**			שו"ת
	ה'	20-18	106	ד"ר נ. בן אליא

סמסטר ב'

1082.4077.02	**פרויקט גמר בניתוח אירועי מדיניות**			סד'
	א'	11-8	101	ד"ר י. דרורי
1082.4105.01	**כלכלת ישראל ומדיניות ציבורית**			שו"ת
	א'	12-10	110	ד"ר ד. בן דוד
1082.4038.02	**מיקרו כלכלה**			שו"ת
	א'	14-12	204	ד"ר ד. בן דוד
	ג'	12-10	108	
1082.4107.01	**בעיות נבחרות באיכות הסביבה**			שו"ת
	א'	14-12	105	פרופ' א. ורצברגר
1082.4026.02	**היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות**			שו"ת
	א'	16-14	110	ד"ר ג. מנחם
1082.4001.02	**תאוריות ארגוניות וניהוליות**			שו"ת
	א'	18-16	204	ד"ר י. דרורי
1082.4067.01	**יישום במדיניות ציבורית**			סי'
	א'	20-18	204	ד"ר י. דרורי
1082.4009.03	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית**			שו"ת
	א'	20-18	318	ד"ר כ. מבורך
	ה'	20-18	318	
1082.4053.02	**מבוא למדיניות ציבורית**			שו"ת
	ג'	11-8	204	ד"ר ד. קוזן
1082.4089.01	**מינהל כספים בשלטון המקומי**			שו"ת
	ג'	10-8	003	גב' ע. קינן
1082.4041.02	**חברות ממשלתיות בישראל**			שו"ת
	ג'	13-11	204	ד"ר ד. קורן
1082.4002.01	**החברה הישראלית**			שו"ת
	ג'	14-12	110	פרופ' מ. סמיזנוב
1082.4046.02	**משפט חוקתי ואתיקה ציבורית**			שו"ת
	ג'	14-12	208	פרופ' ז. סגל
	ג'	18-16	208	
1082.4108.01	**מימון ציבורי**			שו"ת
	ג'	16-14	208	פרופ' א. שפיגל

1082.4104.01	**מדיניות קרקע ותכנון**			שו"ת
	ג'	16-14	105	פרופ' א. ורצברגר
1082.4039.02	**חשבונאות**			שו"ת
	ג'	18-16	105	מר י. גזית
1082.4097.01	**מינהל תקצוב והערכת פרויקטים ציבוריים – סמינר שנתי**			סי'
	ג'	20-18	425	ד"ר י. בולס
1082.4059.01	**כלכלה ניהולית**			שו"ת
	ג'	21-18	208	מר י. גזית
1082.4003.01	**קבלת החלטות בסקטור הציבורי**			שו"ת
	ה'	10-8	110	פרופ' א. ורצברגר
1082.4054.01	**גישות ניהול בשירות הציבורי**			שו"ת
	ה'	10-8	210	ד"ר ת. אופק
1082.4098.01	**יזמות כלכלית וחברתית**			שו"ת
	ה'	12-10	110	ד"ר ת. לרנטל
1082.4065.01	**הון חברתי ושינוי חברתי**			סי'
	ה'	12-10	103	ד"ר ג. מנחם
1082.4103.01	**סמינר במדיניות עירונית**			סי'
	ה'	14-12	206	פרופ' א. ורצברגר
1082.4057.01	**תהליכי רפורמה ודה רגולציה**			סי'
	ה'	14-12	205	פרופ' י. ברכמן
1082.4100.02	**סדנה למ.א.**			סדי'
	ה'	16-14	527	ד"ר ג. מנחם
1082.4018.02	**עלות תועלת והערכת פרוייקטים ציבוריים**			שו"ת
	ה'	19-16	103	פרופ' י. ברכמן
1082.4076.01	**זכויות הפרט ומדיניות ציבורית**			סי'
	ה'	19-16	419	פרופ' ז. סנל
1082.4087.01	**תקצוב ובקרה ב'**			שו"ת
	ה'	20-18	105	מר ש. אביטוב

התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין[1]

לימודי תעודה

א. מטרות התכנית

תכנית הלימודים מיועדת להקנות ידע תאורטי ומעשי בשמאות ובניהול מקרקעין. היא מכשירה את בוגריה לקראת עיסוק במקצועות אלה כיועצים עצמאיים, בחברות מסחריות ובמגזר הציבורי. תכנית הלימודים מהווה תשתית מקצועית כוללת לנושא. נלמדים בה קורסים במקצוע שמאות המקרקעין וכן קורסי רקע כמו: כלכלה, מימון, משפטים, תכנון ערים, הנדסה ומדידות.
התכנית עונה על דרישות הידע הבסיסיות הנדרשות משמאי מקרקעין. היא גובשה בשיתוף עם מועצת שמאי מקרקעין ואושרה ע"י האוניברסיטה.

ב. בחינות מועצת שמאי מקרקעין

בוגרי התכנית יקבלו מהאוניברסיטה תעודה בשמאות ובניהול מקרקעין. לפי החלטת מועצת השמאים בעלי התעודה יהיו פטורים מכל בחינות המועצה, למעט הבחינה ביישומה למעשה". לקבלת ההסמכה מטעם משרד המשפטים נדרשת, בנוסף, התמחות של שנתיים.

---

[1] בשנת הלימודים תשס"א לא ייפתח מחזור לימודים חדש.

ג. מבנה תכנית הלימודים

		שנה א'		שנה ב'	
	היקף	א'	ב'	א'	ב'
1. לימודי יסוד בכלכלה וניהול					
- חשבונאות לשמאים	2 ש"ס			2	
- סוגיות בכלכלה עירונית	3 ש"ס		3		
- יסודות המימון והשקעות	2 ש"ס		2		
- יישומי מחשב בשמאות	2 ש"ס				2
- מיקרו כלכלה	3 ש"ס		3		
	12 ש"ס				
2. מבואות לתכנון והנדסה					
- יסודות במדידות ומיפוי	3 ש"ס	3			
- יסודות מהנדסת בניין	3 ש"ס		3		
- יסודות התכנון ובניין ערים	3 ש"ס	1.5	1.5		
- סדנה בתכנון עירוני[1]	2 ש"ס			2	
	11 ש"ס				
3. משפט ואתיקה					
- יסודות המשפט ומשפט מסחרי	2 ש"ס	2			
- חוקי תכנון והפקעת מקרקעין	3 ש"ס	1.5	1.5		
- מיסוי במקרקעין 3 ש"ס				3	
- זכויות ועסקאות במקרקעין א'+ב'	4 ש"ס	2	2	2	
- אתיקה מקצועית וחוק השמאים	1 ש"ס			1	
	13 ש"ס				
4. ניהול מקרקעין					
- יסודות השיווק ומחקרי שוק במקרקעין	2 ש"ס		2		
- פיתוח מקרקעין ופרויקטים	4 ש"ס			2	2
- מימון מתקדם במקרקעין	2 ש"ס				2
- ניהול ופיקוח בבניה	2 ש"ס			2	
	10 ש"ס				
5. שמאות מקרקעין					
- לוחות שומה	1 ש"ס		1		
- מבוא לתורת השמאות	3 ש"ס		3		
- יסודות בהערכת מקרקעין	3 ש"ס			3	
- גישות ועקרונות בשומת מקרקעין	3 ש"ס				3
- יישומים בשומת מקרקעין א'	2 ש"ס			2	
- יישומים בשומת מקרקעין ב'	2 ש"ס				2
- ניתוח אירועים בשמאות	2 ש"ס				2
- סדנה בשמאות ומיסוי[1]	2 ש"ס				2
- הערכת פרויקטים מיוחדים[1]	2 ש"ס				2
- סמינר בשומה למעשה	3 ש"ס				3
	23 ש"ס				
סה"כ לימודי תעודה	69 ש"ס	17	16	17	19
סה"כ כולל לימודי השלמה[2]	77 ש"ס				

[1] הקורס לא יינתן בשנת הלימודים תשס"א ולא יידרש לקבלת התעודה.
[2] לימודי השלמה: כלכלה ללא כלכלנים 4 ש"ס, מבוא לסטטיסטיקה 4 ש"ס.

ד. משך הלימודים ושעות ההוראה

משך הלימודים לקראת התעודה הינו שנתיים. הלימודים מתקיימים אחר הצהריים ובערב.

ה. חידוש לימודים

תלמיד שהפסיק לימודיו, יוכל להגיש בקשה לחידושם, תוך שנה מיום ההפסקה.
חידוש הלימודים טעון אישור ועדת ההוראה ומותנה בפתיחת שנת הלימודים הרלוונטית כסידרה.

ו. הרכב ציון הגמר

ממוצע ציוני הקורסים משוקלל לפי הפירוט להלן:

1. קורסים בלימודי יסוד, תכנון, והנדסה.	1	נקודה לכל ש"ס
2. קורסים בלימודי משפט	1.5	נקודות לכל ש"ס
3. קורסים בשמאות וניהול מקרקעין	2	נקודות לכל ש"ס

ז. פטור מקורסים

ניתן לקבל פטור מקורס/ים על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי מוכר, בכפוף לתקנון הפקולטה ולהחלטות ועדת ההוראה של התכנית (ניתן לעיין בנזכידות התכנית). פטור ניתן רק על סמך קורס שנלמד בחמש השנים האחרונות והציון בו הוא 70 לפחות.

ח. שכר לימוד

שכר הלימוד בתכנית אינו זהה לזה של תכניות לימודים לקראת תואר באוניברסיטה. קבלת פטור מקורסים מסויימים אינה מאפשרת הקטנת גובה שכר הלימוד.
יחד עם זאת, חלות על תלמידי התכנית כל תקנות שכר הלימוד, למעט גובה שכר הלימוד. מינימום שכר הלימוד המצטבר לקבלת התעודה הוא של שתי שנות לימוד.

תקנות התכנית

1. תלמיד שנכשל ב- 3 קורסים שונים לאחר שמיצה את שני מועדי הבחינות, לימודיו בתכנית יופסקו.
2. תלמיד שנכשל גם במועד א' וגם במועד ב', חייב להירשם שנית לקורס.
3. תלמיד יוכל להירשם פעמיים בלבד לאותו הקורס.
4. תלמיד שנכשל בארבעה מועדים של אותו קורס, יופסקו לימודיו.
5. הדרישות המוקדמות לגבי כל קורס וקורס מצוינות בתאור תוכן השיעורים להלן. תלמיד שלא עמד בדרישות המוקדמות אינו רשאי להירשם לקורס המתקדם.
6. דרישה מוקדמת לקורסי סמסטר ב': תלמיד שלא השיג בתום סמסטר א' ציון עובר במבוא לתורת השמאות יהיה רשאי להירשם רק לקורסי סמסטר ב' שלגביהם הקורס הנ"ל אינו מהווה דרישה מוקדמת.

תיאור הקורסים
לתלמידי שנה ב'

לימודי יסוד

חשבונאות לשמאים - 2 ש"ס
מטרת הקורס: מדידת רווח כלכלי מול מדידת רווח חשבונאי, העקרונות החשבונאיים, הדוחו"ת החשבונאיים (דו"ח רו"ה, ייעוד רווחים ומאזן), התאמת הרווח החשבונאי לתנאי האינפלציה, גילויי דעת 23 ו-36 החוק למיסוי בתנאי אינפלציה והערכת שווי חברה בהתבסס על נתונים כלכליים וחשבונאיים. הערכת שווי נכסים בחשבונאות והגדרת הפחת, שיערוך נכסים, ניתוח דוחו"ת פיננסיים, יחסים פיננסיים ודו"ח מקורות ושימושים.

יישומי מחשב בשמאות - 2 ש"ס
יפורסם

מיסוי במקרקעין - 3 ש"ס
מטרת הקורס: מס השבחה מקרקעין, מס רכוש, מס רווחי הון, מס ערך מוסף. דגש על תחולת המס, טכניקת חישוב המס בחוקים השונים ומיסוי פרטים שותפויות וחברות. הקורס עוסק בבעיות המיסוי הרלבנטיות לשמאות.

זכויות ועסקאות במקרקעין ב' - 4 ש"ס
מטרת הקורס: בשיעורים יידונו ההיבטים השונים של החוקים הבאים:
חוק מקרקעין תשכ"ט - 1969; הסדר הזכויות במקרקעין (נוסח חדש) תשכ"ט - 1969; חוק מקרקעי ישראל תש"ך - 1960; חוק השכירות השאילה, תשל"א - 1971; חוק הגנת הדייר (נוסח משולב) תשל"ג - 1972; חוק המכר, תשכ"ח - 1968; חוק שמאי מקרקעין, תשכ"ב - 1962.

אתיקה מקצועית וחוק השמאים - 1 ש"ס
מטרת הקורס: לעורר מודעות של העוסקים במקצוע השמאות לצורך באימוץ התנהגות עסקית המבטאת ריסון עצמי פנימי הנובע מתחושת אכפתיות ואחריות חברתית. הקורס עוסק בסוגיות של ניגודי אינטרסים וערכים ובדרכים להתמודדות עם דילמות העלולות לנבוע מניגודים אלו בהקשר לאתיקה מקצועית בדרך כלל ואתיקה במקצוע השמאות בפרט. הקורס יעסוק בהיבטים המשפטיים של סוגיות אלו ובהשתקפותם בחוק השמאים.

ניהול מקרקעין

פיתוח מקרקעין ופרוייקטים - 4 ש"ס
מטרת הקורס: הקניית כלים וגישות לניהול נכסי מקרקעין החל משלב השיקולים שלפני רכישת הנכס, דרך ניהולו השוטף וכלה בשיקולי מכירתו, והכרת הגופים והמוסדות העסקיים הפועלים בשוק המקרקעין.
נושאי הקורס: סוגיות שונות בתחום ניהול נכסי מקרקעין, ייזום וניהול פרויקטים; מינהל מקרקעי ישראל ותכירות נכסים; וולק"ח וקרקע חקלאית; חברות בניה ציבוריות ופרטיות; שכירות מקרקעין - חופשית ומוגנת; חברות נדל"ן בבורסה הישראלית.
הקורס יכלול בעיקר הרצאות אורח של ראשי משק הנדל"ן בישראל.
דרישה מוקדמת: מבוא לתורת השמאות.

ניהול ופיקוח על הבניה - 2 ש"ס
מטרת הקורס: הקורס עוסק בצדדים הארגוניים, הכלכליים, והפיננסיים של תהליך הבנייה, ותפקודה של השמאות בשלבי היזמה, הביצוע, והפיקוח.

מימון מתקדם במקרקעין - 2 ש"ס
מטרת הקורס: להקנות לתלמידים כלי וידע בתחום המימון הרלבנטיים ביותר לעבודתו של שמאי המקרקעין ומינהל הנדל"ן היום ובעתיד.
הקורס מתייחס לנושאים הקשורים בשוק ההון כמקור למימון בישראל יחד עם גישה המבוססת על שיקולי גיוס מימון לפעילות נדל"ן. כמו כן מתעתד הקורס להקנות למשתתפים ראייה מימונית לסוגיות נדל"ן שונות, תוך מתן דגש על היבטים ישראלים מיוחדים.

שמאות מקרקעין

גישות ועקרונות בשומת מקרקעין - 3 ש"ס
מטרת הקורס: הבנת הגישות השונות לשומת מקרקעין וטיפול בבעיות ספציפיות בשומת מקרקעין.
נושאי הקורס: עקרונות ייחודיים בתורת השמאות: במסגרת זו ייושם הידע שנלמד כחלק הראשון של הקודס לפתרון בעיות מיוחדות בשומת מקרקעין כגון: שוכר ומשכיר, חוכר ומחכיר, סוגיות בהגנת הדייר, שומת חלקים בנכס, הפקעות וביתור שטחים, קרקע חקלאית, וקווים מנחים לפתרון מטלות שומה מיוחדות.
דרישה מוקדמת: הקורסים יסודות בהערכת מקרקעין, יסודות המשפט ומשפט מסחרי, זכויות ועסקאות במקרקעין א', חוקי תכנון והפקעת מקרקעין ויסודות התכנון ובניין ערים.

יישומים בשומת מקרקעין א' - 2 ש"ס
מטרת הקורס: הקורס יעסוק ביישום החומר הנלמד בקורסים השונים לרבות אלה שנושאיהם הנדסיים, משפטיים או כלכליים תוך שימוש בעקרונות השמאות המקובלים.
נושאי הקורס: במסגרת הקורס יתמודדו התלמידים עם בעיות שונות בתחום שמאות המקרקעין בדרך של פתרון אירועים ובעיות אקטואליות. במהלך הקורס תהיה התייחסות, בין היתר, לנושאים הבאים: שומת קרקעות בעסקאות אחוזים (קומבינציה), שומת קרקע לפרוייקטים גדולים, סוגיות בהיטל השבחה, פיצויי הפקעה, לוחות זטבלאות איזון, פיצויים לפי ס' 197 לחוק התכנון והבנייה, זכויות חכירה וכן פתרון בעיות מורכבות בשמאות מקרקעין.
דרישה מוקדמת: הקורסים מיסוי במקרקעין, זכויות ועסקאות במקרקעין א'+ב', גישות ועקרונות בשומת מקרקעין.

יישומים בשומת מקרקעין ב' - 2 ש"ס
מטרת הקורס: הקורס יעסוק ביישום החומר הנלמד בקורסים השונים לרבות אלה שנושאיהם הנדסיים, משפטיים או כלכליים, תוך שימוש בעקרונות השמאות המקובלים.
נושאי הקורס: במסגרת הקורס יתמודדו התלמידים עם בעיות שונות בתחום שמאות המקרקעין בדרך של פתרון אירועים ובעיות אקטואליות.
פרטים יפורסמו.
דרישה מוקדמת: ראה יישומים בשומת מקרקעין א'.

ניתוח אירועים בשמאות - 2 ש"ס
מטרת קורס: זה ליישם את כל הנלמד בתכנית, ע"י הכנת שומה מלאה הכוללת איסוף מידע תכנוני, משפטי, פיסי ונתוני שוק. גיבוש עקרונות, גורמים ושיקולים, עריכת תחשיבים, קביעת השווי, הכנת דו"ח שומה מלא והצגת השומה.
דרישה מוקדמת: ראה יישומים בשומת מקרקעין א'.

שומה למעשה - סמינר - 3 ש"ס
מטרת הקורס: טיפול ניתוח בעיות כלליות בשמאות מקרקעין תוך שילוב כל החומר הנלמד בתכנית.
נושאי הסמינר: ייבחרו על ידי התלמידים בתאום עם מרצי הסמינר. העבודת תיעשא אופי מחקרי זתבחן את ההיבטים הכללים והספציפיים של הסוגיה הנחקרת והשפעתם על שוק המקרקעין.
נושא העבודה יתפלגו בין התחום התיאורטי של שמאות המקרקעין לבין עבודה בעלת אופי מעשי ומחקרי עם "עבודת שדה".
דרישה מוקדמת: ראה יישומים בשומת מקרקעין א'.

החטיבה בנדל"ן[1]

התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין מציעה חטיבה בלימודי נדל"ן. החטיבה מיועדת לתלמידי ביה"ס לכלכלה. (יכולים ללמוד בחטיבה תלמידי חוגים אחרים בפקולטה, בתנאי שישלימו 38 ש"ס מלימודי ביה"ס לכלכלה המהווים דרישה מוקדמת או מקבילה).
על-מנת להכיר את תחומי הלימוד ואת מרכיבי תכנית הלימודים, מתבקש התלמיד לקרוא את תכנית הלימודים המתפרסמת בפרק זה. על תלמיד החטיבה חלות כל תקנות הפקולטה למדעי החברה ותקנות התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין, לרבות דרישות מוקדמות לקורסים. תלמידים שיסיימו את החטיבה ויתקבלו לתכנית לשמאות ולניהול מקרקעין יהיו זכאים לפטורים ממספר קורסים על סמך לימודיהם בחטיבה, בתנאי שהציון בקורסים אלו יהיה 70 לפחות.
ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בתכנית.

<u>דרישות מוקדמות ומקבילות</u>		
מבוא למיקרו כלכלה	4	ש"ס
מיקרו כלכלה א'+ב'+ג'	10	ש"ס
סטטיסטיקה לכלכלנים א'+ב'	8	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'+ב'	8	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה	4	ש"ס
חשבונאות לכלכלנים	2	ש"ס
יסודות המימון והשקעות[2]	2	ש"ס
סה"כ	38	ש"ס

<u>קורסי חטיבה</u>

<u>הנדסה ותכנון</u>

מבוא לכלכלה אורבנית[3]	2	ש"ס
יסודות במדידות ומיפוי	3	ש"ס
יסודות התכנון ובניין ערים	3	ש"ס

<u>היבטים משפטיים בנדל"ן</u>

זכויות ועסקאות במקרקעין א'+ב'	4	ש"ס
יסודות המשפט ומשפט מסחרי	2	ש"ס
חוקי תכנון והפקעת מקרקעין	3	ש"ס
סה"כ חטיבה	17	ש"ס

---

[1] בשנת הלימודים תשס"א לא יתקבלו תלמידים חדשים.
[2] הקורס במימון והשקעות יינתן במסגרת התכנית לשמאות במקביל ללימודי החטיבה. קורס זה הוא עודף ולא נכלל במניין חובות התואר הראשון.
[3] חלק מהקורסים המצוינים בסעיף דרישות מוקדמות ומקבילות מהווים דרישות מוקדמות לקורס "מבוא לכלכלה אורבנית".

החטיבות

חטיבות רגילות

אנגלית
ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
גיאוגרפיה
הסטוריה כללית
הסטוריה של המזה"ת ואפריקה
מגמת אפריקה (החוג להסטוריה של המזה"ת ואפריקה)
הסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל
חשבונאות
לימודי מיגדר (הבדלים בין המינים)[1]
לימודי עבודה[2]
לימודי צבא ואסטרטגיה[2] (החוג למדע המדינה)
מדע המדינה[2]
מתמטיקה
נדל"ן[2,3] (התכנית לשמאות וניהול מקרקעין)
ניהול
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה[2]
סטטיסטיקה
ספרות עברית
צרפתית
עבודה סוציאלית
תקשורת[2]
פילוסופיה
פילוסופיה יהודית
פסיכולוגיה[2]
שפה וספרות ערבית
תולדות האמנות
תלמוד

חטיבות מורחבות

כלכלה[4,2]
לימודי צבא ואסטרטגיה[4,2] (החוג למדע המדינה)
מדע המדינה[4,2]
מתמטיקה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה[4,2]
סטטיסטיקה[4]
תולדות האמנות

בשל מגבלות קליטה בחטיבות אין הפקולטה מתחייבת לקבל כל תלמיד לחטיבה בה בחר בעדיפות ראשונה.

---

1 ראה בפרק חטיבות פקולטטיות.
2 תכניות הלימודים בחטיבות הנ"ל - ראה בפרק החוג המתאים.
3 לא יתקבלו תלמידים חדשים בשנת הלימודים תשס"א.
4 החטיבה המורחבת תאוזכר בתעודת ה-ב.א. של בוגרי הפקולטה למדעי החברה.

חטיבות פקולטטיות

חטיבה ללימודי מיגדר (הבדלים בין המינים)

מטרת החטיבה לאפשר לתלמידים המתעניינים בהיבטים החברתיים של הבדלים בין המינים ובמעמד האישה בחברה להרחיב ולהעמיק את הידע שלהם בתחום. החטיבה בת 16 ש"ס.

תנאי קבלה:

יתקבלו תלמידים אשר סיימו את הקורסים הבאים בציון "עובר" לפחות:

1. מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה.
2. אחד ממבואות שנה א' במדע המדינה או מהמבואות הכלל פקולטטיים הבאים: מבוא לפסיכולוגיה, שיטת המשפט הישראלי, מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, מבוא ללוגיקה.
3. סטטיסטיקה או שיטות מחקר באחד מתוגי הפקולטה.

יועצת החטיבה: פרופ' חנה הרצוג, החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

תכנית הלימודים

א. קורסי חובה 5-6 ש"ס מבין הקורסים הבאים:

1. תאוריות פסיכולוגיות על התפתחות האישה[1]
2. מיגדר וחברה[2]
3. סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים

ב. קורסי בחירה[3]

התלמידים ילמדו בשיעורי הבחירה קורסים בהיקף שישלים את המכסה הכוללת של לימודי החטיבה ל-16 ש"ס לפחות.
אפשר להשלים את מכסת שיעורי הבחירה גם עם שיעורי החובה בחטיבה.

1. הפוליטיקה של המיגדר
2. אהבה וזוגיות בחברה בת ימינו (סמינר)
3. נשים בפוליטיקה הישראלית
4. יחסי המינים במחשבה המדינית: מיגדר, ז'אנר ספרותי ושלטון ייצוגי (סמינר)
5. נוסעים ונוסעות: סיפורי מסע בספרות העברית
6. הפואטיקה והפוליטיקה של הארוטיות הנשית בספרות הנשים העברית
7. ייצוג המשפחה בספרות ובקולנוע
8. אינדבידואליות פוסט-מודרנית: מבט פמיניסטי
9. סימון דה-בובואר
10. מבוא לתאוריה ולפילוסופיה פמיניסטיות
11. הפמיניזם הצרפתי מסימון דה-בובואר ועד ימינו
12. מסורת ושינוי באפריקה: נשים בחברות מוסלמיות
13. נשים בראייה רב-תרבותית
14. משפט וחברה

---

[1] תופף לקורס: הפסיכולוגיה של האישה.
[2] תופף לקורס: מיגדר, מיניות וחברה.
[3] קורסי בחירה נוספים יוצעו בסמוך למועד הרישום.

15. משפחה וחברה
16. החברה הפלסטינית בישראל
17. נשים בתקשורת (פרו סמינריון)
18. מין, מיניות ותקשורת
19. נשים עיתונאיות
20. ייצוגם של קבוצות מיעוט במדיה
21. הכל פוליטי: כוח וזהות נשית
22. מהמדונה עד מדונה - הנרטיב של הגוף הנשי
23. הרומן ההסטורי הנשי: הסטוריה ומיגדר באנגליה הוויקטוריאנית
24. "מכתב קטן מאמא" - דימויים, חלומות, געגועים בקולנוע היידישאי
25. קהילות ישראל באגן הים-התיכון לאחר גירוש ספרד: חברה ומשפחה

תיאור הקורסים

תאוריות פסיכולוגיות על התפתחות האישה
מטרות הקורס: (1) להתוודע אל סוגיות תאורטיות בפסיכולוגיה של האישה, אל ביקורת פמיניסטית על מאגר הידע המסורתי בתחום הפסיכולוגיה של האישה, ואל נושאים ייחודיים להוויה הנשית. (2) להעמיק ולבחון תוויות אישיות, חברתיות ומשפחתיות תוך דגש על האספקט הגינדרי.
נושאי הקורס: הקדמה לפסיכולוגיה פמיניסטית של האישה; סוגיות בתאוריות פסיכולוגיות אודות המינים: (א) מהות ההבדלים בין גברים ונשים (ב) מקור ההבדלים - ביולוגיה או סוציאליזציה; שוני בין נשים; אמהות; הגוף - מיניות, אלימות נגד נשים, פורונוגרפיה; נשים ובריאות הנפש.

סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים
הקורס מתעמק בנושאים התופסים יותר ויותר כולטים בחקר החברתי של המינים, כגון: הבניית הזהות המינית והמיגדרות (הטרוסקסואלית והומוסקסואלית), דימויי גוף, משמעות האלימות המינית, התפתחות תפיסות של מיניות בעידן הפוסט-מודרני, ועוד.
סוגיות אלו נבחנות תוך התייחסות לקשת רחבה של גישות תאורטיות. בקורס יתארחו מספר מרצים המתמחים בתחומים הרלבנטיים.

נשים בראייה רב-תרבותית
מטרות הקורס: (1) להתוודע אל סוגיות בתאוריה פמיניסטית עכשווית ורב-תרבותית. (2) לעשות שימוש במצע התאורטי על מנת לבחון סוגיות רלוונטיות למחקר ולעבודה סוציאלית. הנושאים שיידונו: מפמיניזם לפמיניזמים - סקירה הסטורית של תאוריה פמיניסטית; זהויות נשיות בראייה רב-תרבותית - זהות מינית, גזע, מעמד סוציואקונומי, דת, לאום; קואליציות פמיניסטיות - סוגיות תאורטיות; המפגש עם שוני.

מערכת שעות

סמסטר א'

1007.1005.01	**תאוריות פסיכולוגיות על התפתחות האישה**			שו"ת
	ג'	16.30-15	210	א. זיו

קורסים הניתנים במסגרת החוג לסוציולוגיה

1041.3763.01	**אהבה וזוגיות בחברה בת-ימינו**[1]			ס'
	ב'	18-15	205	פרופ' י. פרס
1041.2611.01	**מיגדר וחברה**			שו"ת
	ג'	15-12	210	ד"ר ד. לוצאטו
1041.3547.01	**הפוליטיקה של המיגדר**			שו"ת
	ה'	14-11	204	ע. סעד

קורסים הניתנים במסגרת החוג למדע המדינה

1031.2719.01	**נשים בפוליטיקה הישראלית**			ש'
	ד'	15-12	210	ד. שנקר
1031.3752.01	**יחסי המינים במחשבה המדינית: מיגדר, ז'אנר ספרותי ושלטון ייצוגי**[2]			ש'
	ד'	17-14	308 ספריית מדה"ח	ד"ר מ. קוציין

קורסים הניתנים מחוץ לפקולטה[3]

0615.1144.01	**נוסעים ונוסעות: סיפורי מסע בספרות העברית**			ש'
	ה'	14-12	281 גילמן	פרופ' ח. נוה
0615.2871.01	**הפואטיקה והפוליטיקה של האירוטיות הנשית בספרות הנשים העברית**			שו"ת
	ג'	18-16	02 רוזנברג	ר. הלפרן
0615.2299.01	**ייצוג המשפחה בספרות ובקולנוע**			שו"ת
	ג'	12-10	01 רוזנברג	ד"ר נ. קלדרון
0618.2761.01	**אינדיבידואליות פוסט-מודרנית: מבט פמיניסטי**			ש'
	ג'	18-16	278 גילמן	מ. רוזמרין

---

[1] הקבלה באישור המרצה.

[2] הקורס חופף לסמינר השנתי 1031.4341.01 "יחסי המינים במחשבה המדינית" שניתן בתש"ס.

[3] מספר המקומות מוגבל.

0662.1215.01	**סימון דה-בובואר**			שי
	ג׳	14-12	279 גילמן	ד״ר ל. פרידמן
0662.1958.01	**מבוא לתאוריה ולפילוסופיה פמיניסטיות**			שי
	ה׳	14-12	144 גילמן	ד״ר ל. פרידמן
0668.2251.01	**הפמיניזם הצרפתי מסימון דה בובואר ועד ימינו**			שו״ת
	ה׳	16-14	102 ווב	ד. חרובי
0639.2715.01	**מסורת ושינוי באפריקה: נשים בחברות מוסלמיות**			שו״ת
	ג׳	12-10	280 גילמן	ד״ר א. בק
	ה׳	12-10	362א׳ גילמן	

סמסטר ב׳

1007.1004.01	**סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים**			שו״ת
	ד׳	15-12	201	ד״ר ד. לוצאטו
1007.1006.01	**נשים בראייה רב-תרבותית**			שו״ת
	ד׳	10-8	104	א. זין

קורסים הניתנים במסגרת החוג לסוציולוגיה

1041.2604.01	**משפחה וחברה**			שו״ת
	ב׳	16-13	201	ד״ר מ. רוזנפלד
1041.2606.01	**משפט וחברה**			שו״ת
	ג׳	12-9	210	ד״ר ר. שמיר
1041.3528.01	**החברה הפלסטינית בישראל**			שו״ת
	ג׳	18-15	103	מ. חסן

קורס הניתן במסגרת החוג למדע המדינה

1031.3551.01	**נשים בתקשורת**			פרו״ס
	ד׳	13-11	419	ד. שנקר

קורסים הניתנים במסגרת החוג לתקשורת

1085.2518.01	**מין, מיניות ותקשורת**			שי
	ג׳	12-10	107	ד״ר נ. גוטמן
1085.2552.01	**ייצוגם של קבוצות מיעוט במדיה**			שי
	ד׳	12-10	207	ע. פירסט
1085.2519.01	**נשים עיתונאיות**			שי
	ה׳	16-14	207	ע. לחובר

קורסים הניתנים מחוץ לפקולטה[1]

0662.1244.01	**הכל פוליטי? כוח וזהות נשית**		ש'
	א' 12-10	278 גילמן	מ. רוזמרין
0662.1254.01	**מהמדונה עד מדונה – הנרטיב של הגוף הנשי**		ש'
	ד' 16-14	281 גילמן	ר. הלפרן
0662.1235.01	**הרומן ההסטורי הנשי: הסטוריה ומיגדר באנגליה הוויקטוריאנית**		ש'
	ד' 18-16	307 גילמן	ת. רזי
0662.1263.01	**"מכתב קטן מאמא" – דימויים, חלומות, געגועים בקולנוע היידישאי**		ש'
	ב' 10-8	318א' גילמן	מ. זילבר
0662.1241.01	**קהילות ישראל באגן הים-התיכון לאחר גירוש ספרד: חברה ומשפחה**		ש'
	ה' 14-12	318 גילמן	ד"ר ר. למדן

[1] מספר המקומות מוגבל.

חטיבות מחוץ לפקולטה

החטיבה באנגלית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

Social Sciences Minor in English

Below are examples of 16-hour "cube" for a Minor in English to be taken by Social Science students. Exact "cubes" should be constructed in consultation with an Adviser from the English Department who will advise according to department requirements and the needs of individual students. The numbers in parenthesis before the name of each course refer to the semester hour credit for each course.

Cube I

(4) Composition I
(4) A Theory Course
(4) Introduction to English Culture
(4) Advanced Course (English Fiction)

Cube II

(4) Composition I
(4) A Theory Course
(4) Introduction to American Culture
(4) Advanced Course (American Fiction)

החטיבות בארכיאולוגיה ובתרבויות המזרח הקדום

הקבלה לחטיבות בסמסטר א' בלבד.

<u>חטיבה בתחום ארכיאולוגיה של א"י - עם סמינריון</u>

-	הארכיאולוגיה של ארץ ישראל משחר ההסטוריה ועד חורבן ירושלים (שיעור חובה)	4 שי"ס
-	ארכיאולוגיה מהי (שיעור חובה)	2 שי"ס
-	שיעורי בחירה מתוך רשימת שיעורי החוג, עפ"י הנחיות היועץ. אפשרית בחירת גם מתחום תרבויות המזה"ק בהיקף שלא יעלה על 4 ש"ס	10 שי"ס
-	סמינריון	4 שי"ס
	סה"כ	20 שי"ס

<u>חטיבה בתחום תרבויות המזה"ק</u>

-	מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום (חובה)	2 שי"ס
-	מהלבירינט למלחמת טרויה : תרבויות יוון הקדם-קלאסית (חובה)	2 שי"ס
-	אנטוליה ארץ החיתים וגשר תרבותי בין יבשות (חובה)	2 שי"ס
-	שיעורי בחירה מתוך רשימת שיעורי החוג, עפ"י הנחיות היועץ. אפשרות בחירה גם מתחום ארכיאולוגיה של א"י, בהיקף שלא יעלה על 4 ש"ס	10 שי"ס
-	סמינריון	4 שי"ס

<u>ללא השלמת קורסי החובה, לא ניתן להשתתף בסמינריון</u>

<u>חטיבה ללא סמינריון</u>

-	ארכיאולוגיה מהי (חובה)	2 שי"ס
-	הארכיאולוגיה של א"י משחר ההסטוריה ועד חורבן ירושלים (חובה)	4 שי"ס
-	מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום (חובה)	2 שי"ס
-	שיעורי בחירה מתוך רשימת שיעורי החוג עפ"י הנחיות היועץ	8 שי"ס
	סה"כ	16 שי"ס

החטיבה בגיאוגרפיה

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

<u>הגיאוגרפיה כחטיבת השלמה</u>
החוג לגיאוגרפיה מציע לימודי חטיבת השלמה בהיקף מצומצם (16-18 ש"ס). השיעורים הנושאיים בצירופים השונים חייבים להיות בתחום המבואות והתרגילים.
הרישום לחטיבה ייעשה במזכירות מדעי החברה.
הרישום לקורסים ייעשה בחוג לגיאוגרפיה, בבניין יד-אבנר.

<u>חטיבת השלמה</u>

צירוף א:	מבוא לגיאוגרפיה של האדם		4	ש"ס
	מבוא - מרחב, מקום וסביבה		4	ש"ס
	2 שיעורי יסוד בתחום האנושי		4	ש"ס
	שיעורים נושאיים בתחום האנושי		6-4	ש"ס
		סה"כ	18-16	ש"ס
צירוף ב:	מבוא לאקלים ובעיות הסובב		4	ש"ס
	מבוא לגיאומורפולוגיה		4	ש"ס
	2 שיעורי יסוד בתחום הפיזי		4	ש"ס
	שיעורים נושאיים בתחום הפיזי		6-4	ש"ס
		סה"כ	18-16	ש"ס
צירוף ג:	שני מבואות		8	ש"ס
	שיעור יסוד באחד מתחומי המבואות		2	ש"ס
	תולדות החשיבה הגיאוגרפית		2	ש"ס
	סמינריון בסיסי		2	ש"ס
	סמינריון (בתחום בו נלמד מבוא)		4	ש"ס
	סה"כ		18	ש"ס

החטיבה בהיסטוריה כללית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

<u>חטיבה</u>		
2 תרגילים (ת')	8	ש"ס
2 שיעורים (ש')	4	ש"ס
1 סמינריון (ס')[1]	4	ש"ס

הערה: דרישה מוקדמת להשתתפות בסמינריון היא השתתפות בשני תרגילים, כאשר אחד מהם הוא באותה התקופה של הסמינר.

[1] התלמיד בחטיבה יגיש בסמינריון שבחר עבודה סמינריונית.

החטיבה בהסטוריה של המזה"ת ואפריקה

הקבלה לחטיבה בסמסטר אי בלבד.

שנה אי
מבוא לתולדות המזה"ת בעת התדישה — ש' — 2 ש"ס
תולדות הערבים והאיסלאם — ת' — 4 ש"ס

שנה ב'
מבוא לתולדות האימפריה העותומאנית — שו"ת — 4 ש"ס

שנים ב'-ג'
2 שיעורי בחירה — 8 ש"ס
סה"כ — 18 ש"ס

החטיבה במגמת אפריקה

הקבלה לחטיבה בסמסטר אי בלבד.

מבנה החטיבה
1. שיעור חובה - מבוא להסטוריה של אפריקה — 4 ש"ס
2. 3 שיעורי בחירה — 12 ש"ס
16 ש"ס

ניתן ללמוד את שיעור החובה במקביל לשיעורי הבחירה.

החטיבה בהסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל

הקבלה לחטיבה בסמסטר אי בלבד.

קבלה
יתקבלו עד 10 תלמידים בשנה

ההסטוריה של עם ישראל נלמדת בשני חוגים:
א. תולדות עם ישראל
ב. תולדות ארץ ישראל

הלימודים מחולקים עפ"י תקופות:

תולדות עם ישראל	תולדות ארץ ישראל
1. העת העתיקה	1. העת העתיקה
2. ימי הביניים	2. ימי הביניים
3. התקופה המודרנית	3. התקופה המודרנית

חטיבה
מן הצירופים האפשריים של תקופות בחוג יכול התלמיד להרכיב את חטיבתו.

מבנה הלימודים (משותף לכל התכניות)
קודסים בני 4 ש"ס או 2 ש"ס כל אחד: שיעורים, תרגילים נושאיים.

החטיבה בחשבונאות

1. <u>תנאי הקבלה</u>

1.1 יורשו להגיש בקשה להתקבל לחטיבה תלמידים שהתקבלו לחוג לחשבונאות כתלמידים מן המניין לתכנית הדו-חוגית, בהליכי הקבלה הרגילים, ואשר הגישו בקשה להפסקת לימודיהם בחוג לחשבונאות והצהירו על ויתורם על המשך לימודיהם בחוג כתלמידים מן המניין (טפסי בקשה מוצויים במזכירות החוג לחשבונאות).

1.2 תלמידי הפקולטה למדה"ח, העומדים בתנאי הקבלה של החוג לחשבונאות ואשר הודיעו מראש על בוונתם ללמוד לימודי חטיבה בלבד, תלמידים אלה יופנו באמצעות מזכירות הפקולטה למדה"ח.

2. <u>תקנון</u>

2.1 כל התקנות החלות על תלמידי החוג לחשבונאות, לרבות דרישות מוקדמות ומקבילות, ותקנון בחינות חלות גם על תלמידי החטיבה בחשבונאות.

2.2 על תלמיד החטיבה להשלים מכסת לימודים בהיקף 18 ש"ס לפחות (ר' סעיף 3 להלן). במסגרת מכסה זו לא ייכללו קורסים המהווים דרישות מוקדמות או מקבילות לקורסים הנדרשים, ואשר אינם חלק מתכנית החטיבה.

2.3 הרישום לקורסי החטיבה ייערך במזכירות החוג לחשבונאות.

2.4 תלמיד שעמד בדרישות החטיבה בחשבונאות כמפורט לעיל, יפנה למזכירות החוג לחשבונאות ויקבל אישור מתאים בחתימת ראש החוג.

2.5 בחישוב ציון הגמר בלימודי החטיבה בחשבונאות יילקחו בחשבון רק הקורסים הכלולים בתכנית החטיבה כמפורט בסעיף 3 להלן.
ציון הגמר ישוקלל ע"י סיכום מכפלות ציוני הקורסים בהיקפם מחולקים בסה"כ השס"ים.

2.6 את תקנון הלימודים בחוג לחשבונאות ופרטי השיעורים ימצא התלמיד בידיעון הפקולטה לניהול.

2.7 לתשומת לב תלמידי ביה"ס לכלכלה: תכנית החטיבה בחשבונאות גוררת שינויים בחובות הלימודים בכלכלה, פירוט השינויים ראה בפרק ביה"ס לכלכלה.

3. <u>תכנית הלימודים</u>

שם הקורס	ש"ס	דרישות מוקדמות ומקבילות
יסודות החשבונאות	4	בחינת מעבר בהנה"ח וחישובים מסחריים
חשבונאות ניהולית	2	יסודות החשבונאות[1], יסודות הכלכלה[1]
שיטות סטטיסטיות לחשבונאים	2	סטטיסטיקה לכלכלנים א'+ב' מבוא לאקונומטריקה[1]
יסודות תורת ההחלטות ומחקר ביצועים	2	סטטיסטיקה לכלכלנים א', מתמטיקה לכלכלנים ב'
חשבונאות ניהולית מתקדמת	2	מבוא לטכנולוגיות מידע, חשבונאות ניהולית, יסודות המימון[1]
יסודות המשפט העסקי	2	יסודות המשפט
מבוא למיסים (מיסים א')	4	יסודות המשפט, יסודות החשבונאות, יסודות המשפט העסקי[1]
סה"כ	18	

[1] דרישה במקביל.

החטיבות במתמטיקה

א. <u>חטיבות מצומצמות</u>

מוצעות ארבע תכניות

<u>תכנית א'-1</u>

שנה א'

חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1	ש' 4 + ת' 4 ש"ס
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2	ש' 4 + ת' 3 ש"ס

שנה ב'

אלגברה לינארית לכלכלנים	<u>שו"ת</u>	<u>4 ש"ס</u>
	סה"כ	18 ש"ס

<u>תקנות</u>

תלמיד ביה"ס לכלכלה חייב ללמוד את שני הקורסים הראשונים במסגרת החטיבה במתמטיקה ויהיה פטור מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א'" ו"מתמטיקה לכלכלנים ב'". על התלמיד להשלים 6 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.
הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" לא ייחשב במכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

<u>תכנית א'-2</u>

שנה א'

חשבון אינפיניטסימלי 1	ש' 4 + ת' 2 ש"ס
חשבון אינפיניטסימלי 2	ש' 4 + ת' 2 ש"ס

שנה ב'

אלגברה לינארית לכלכלנים	<u>שו"ת</u>	<u>4 ש"ס</u>
	סה"כ	16 ש"ס

<u>תקנות</u>

תלמיד ביה"ס לכלכלה חייב ללמוד את שני הקורסים הראשונים במסגרת החטיבה ויהיה פטור מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א'", ו"מתמטיקה לכלכלנים ב'". על התלמיד להשלים 8 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.
הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" לא ייחשב במכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

<u>תכנית ב'-1</u>

שנה א'

אלגברה לינארית 1	ש' 4 + ת' 3 ש"ס
אלגברה לינארית 2	ש' 4 + ת' 2 ש"ס

שנה ב'

מתמטיקה לכלכלנים ב'	<u>שו"ת</u>	<u>4 ש"ס</u>
	סה"כ	17 ש"ס

תקנית

לתלמידי החוג לכלכלה ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד להשלים 3 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

תכנית ב'-2

שנה א'			
מבוא לאלגברה 1	ש' 3 + ת' 1		ש"ס
מבוא לאלגברה 2	ש' 3 + ת' 1		ש"ס
שנה ב'			
מתמטיקה לכלכלנים ב'	שו"ת	4	ש"ס
ואחד מבין הקורסים הבאים:			
משוואות דיפרנציאליות רגילות לדו-חוגי	ש' 3 + ת' 1		ש"ס
מבוא לחקר ביצועים	ש' 3 + ת' 1		ש"ס
	סה"כ	16	ש"ס

תקנות

לתלמידי ביה"ס לכלכלה ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד להשלים 4 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

ב. חטיבות מורחבות

תנאי קבלה:

ציון 8 ומעלה בבחינת בגרות במתמטיקה ברמת 4 נקודות ומעלה (או במגמה ראלית/ביולוגית).

מוצעות שתי תכניות:

תכנית מורחבת א'

שנה א':	חשבון דיפי ואינטגרלי 1 ו- 2	14	ש"ס
	מתמטיקה בדידה	6	ש"ס
	מבוא להסתברות	5	ש"ס
שנה ב':	אלגברה לינארית לכלכלה	4	" (סמסטר א')
	משוואות דיפי רגילות 1	4	" (סמסטר ב')
	אחד מבין הקורסים:		
	תורת הפונקציות המרוכבות 1	4	ש"ס
	פונקציות ממשיות	4	ש"ס
	מבוא למרחבי הילברט ותורת האופרטורים	4	ש"ס
	סה"כ	37	ש"ס

תקנות

על תלמידי תכנית חטיבה זו חלות התקנות המפורטות בתכנית א'-1 לעיל ובנוסף פטורים התלמידים מהקורס "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'" (על סמך הקודם מבוא להסתברות). מכסת ההשלמה הכוללת של תלמידי תכנית זו היא 8 ש"ס בקורסי הבחירה בכלכלה.

תכנית מורחבת ב'

שנה א':	אלגברה לינארית 1 ו-2	13	ש"ס
	גיאומטריה אנליטית	3	ש"ס
	מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
שנה ב':	מבוא להסתברות	5	ש"ס
	אלגברה ב' 1	4	ש"ס
	קומבינטוריקה או תורת הקבוצות	3	ש"ס
	תולדות המתמטיקה או תורת המספרים	4	ש"ס
	ס ה "כ	36	ש"ס

תקנות

על תלמידי תכנית חטיבה זו חלות התקנות המפורטות בתכנית ב'-1 לעיל ובנוסף פטורים התלמידים מהקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א'" (על סמך הקורס מבוא להסתברות). מכסת ההשלמה הכוללת של תלמידי תכנית זו היא 4 ש"ס בקורסי הבחירה בכלכלה.
תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

החטיבה בניהול

1. **תנאי קבלה לחטיבה**

תלמידים הלומדים לקראת תואר ראשון בפקולטה למדעי החברה יוכלו להשתתף בלימודי חטיבה כמסגרת לימודי התואר הראשון בניהול, בפקולטה לניהול. התכנית מיועדת בעיקר לתלמידי התכנית החד-חוגית בכלכלה. מספר התלמידים בחטיבה מוגבל ונקבע על ידי הפקולטה למדעי החברה. תנאי מינימום לקבלה לחטיבה בניהול הם סיום כל הקורסים המפורטים להלן בציון ממוצע משוקלל 75 לפחות: יסודות הכלכלה (לשעבר: מבוא למיקרו-כלכלה; מבוא למאקרו-כלכלה); סטטיסטיקה לכלכלנים א'; סטטיסטיקה לכלכלנים ב'; מתמטיקה לכלכלנים א'.

2. **סדרי רישום**

2.1 על מנת לסיים את הלימודים בחטיבה יתד עם הלימודים בפקולטה למדעי החברה, מומלץ להתחיל את הלימודים בחטיבה בראשית שנה ב'.

2.2 תלמידים המעוניינים להצטרף ללימודי החטיבה בניהול יירשמו במזכירות הפקולטה למדעי החברה. מספר המקומות בחטיבה מוגבל.

הרישום לחטיבה יתקיים אחת לשנה לקראת סמסטר א'.

הפקולטה למדעי החברה תמיין את בקשות הפונים ותעביר למזכירות החוג לניהול את רשימת התלמידים העונים על תנאי הקבלה בכפוף למכסה שנקבעה.

2.3 הרישום לקורסים במסגרת החטיבה בניהול יתקיים במזכירות החוג לניהול.

2.4 תלמידי החטיבה בניהול ישולבו ברישום לקורסים המתנהל לתלמידי החוג באמצעות "שיטת המכרז". פרטים על "שיטת המכרז" מופיעים בפרק ג', סעיף II - קורסים. לוח זמנים לרישום לקורסים יובא לידיעת התלמידים בנפרד.

2.5 כל התקנות החלות על תלמידי התכנית לניהול כפי שמתפרסמות בידיעון הפקולטה לניהול, לרבות מילוי הדרישות המוקדמות והמקבילות ותקנון הבחינות, חלות גם על תלמידי החטיבה בניהול.

3. היקף הלימודים

על תלמיד החטיבה בניהול להשלים מכסת לימודים בהיקף 15-17 ש"ס. במסגרת מכסה זו לא ייכללו קורסים המשמשים דרישות מוקדמות או מקבילות ואשר אינם חלק מתכנית החטיבה.

4. תכנית לימודי החטיבה בניהול לתלמידי הפקולטה למדעי החברה: (15-17 ש"ס)

מס' הקורס	שם הקורס	היקף ש"ס	דרישות מוקדמות (נדרש ציון עובר - 60)	דרישות מקבילות
א. על התלמיד לעמוד בדרישות שניים מהקורסים הבאים לפחות:				
1221.2301	יסודות החשבונאות[1]	4		
1221.3301	יסודות המימון	4	יסודות החשבונאות[2] מיקרו כלכלה א'	מבוא לאקונומטריקה יסי תורת ההחלטות או תקר ביצועים והחלטות מיקרו כלכלה א'
1221.4301	יסודות השיווק	3		
ב. את יתרת מכסת הקורסים יבחר התלמיד מתוך רשימת הקורסים הבאים:				
1221.2101	פסיכולוגיה חברתית ניהולית	3		
1221.2403	דיני עסקים	2		
1221.3101	מבוא לארגון ולניהול	3	פסיכולוגיה חבי ניהולית[3] סוציולוגיה ארגונית[4]	
1221.2203	יסי תורת ההחלטות[5]	3	סטטיסטיקה לכלכלנים בי	
1221.3201	מבוא לחקר ביצועים[6]	4	סטטיסטיקה לכלכלנים בי	
1221.5116	תקר ביצועים והחלטות[7]	4	סטטיסטיקה לכלכלנים בי	
1221.3303	יסודות ניהול התפעול והייצור	3		מבוא לחקר ביצועים או תקר ביצועים והחלטות
סה"כ ש"ס		**15-17**		

---

1 תלמיד שלמד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" בביה"ס לכלכלה מנוע מללמוד קורס זה. על תלמידים אלה ללמוד לפחות אחד משני הקורסים: יסודות המימון או יסודות השיווק.

2 או "חשבונאות לכלכלניים" במסגרת ביה"ס לכלכלה.

3 או "מבוא לפסיכולוגיה" בפקולטה למדעי החברה.

4 או "מבוא לסוציולוגיה" בפקולטה למדעי החברה.

5 תלמיד שבחר בקורס זה מנוע מללמוד את הקורסים "חקר ביצועים והחלטות" ואת הקורס "נושאים בתורת ההחלטות" במסגרת ביה"ס לכלכלה.

6 תלמיד שבחר בקורס זה מנוע מללמוד את הקורס "חקר ביצועים והחלטות".

7 תלמיד שבחר בקורס זה מנוע מללמוד את הקורסים: "מבוא לחקר ביצועים" ו"יסודות תורת ההחלטות".

החטיבות בסטטיסטיקה

<u>תנאי קבלה:</u> הקבלה לחטיבות בסטטיסטיקה מותנית בציון בחינת הבגרות במתמטיקה ובציון פסיכומטרי. יתקבלו תלמידים שלמדו מתמטיקה ברמה של 4 או 5 יחידות וקיבלו ציון 70 לפחות.

לימוד החטיבות בסטטיסטיקה דורש קורסים במתמטיקה:
חשבון אינפיניטסימלי 1 ו-2 (בביה"ס למדעי המתמטיקה) ומבוא לאלגברה 1 ו-2 (בביה"ס למדעי המתמטיקה)[1].
שעות קורסים אלה אינן נכללות במניין שעות החטיבה.
מומלץ שתלמידים יחליטו על בחירת החטיבה בסטטיסטיקה בסמסטר הראשון ללימודיהם כדי שיוכלו להירשם לקורסים המתאימים במתמטיקה. (הקורסים המתמטיים במדה"ית לא יזכו כהכנה לחטיבה בסטטיסטיקה).

א. <u>חטיבה</u> (מצומצמת)

<u>תכנית לימודים:</u>	<u>ש"ס</u>	<u>דרישות מקדמות</u>
1. מבוא להסתברות	2+3	
2. מבוא לסטטיסטיקה	1+3	מבוא להסתברות, חשבון אינפ. 1
3. הסתברות[2]	1+3	מבוא להסתברות, מבוא לסטטיסטיקה (במקביל) חשבון אינפ. 2 מבוא לאלגברה 1 ו-2 (או אלגברה לינארית לכלכלנים) (במקביל)
4. תאוריה סטטיסטית	2+3	הסתברות, מבוא לסטטיסטיקה
סה"כ	18 ש"ס	

<u>חלוקה סמסטריאלית מוצעת:</u>

<u>סמסטר א'</u>
1. מבוא להסתברות
2. חשבון אינפיניטסימלי 1
3. מבוא לאלגברה 1[1]

<u>סמסטר ב'</u>
1. מבוא לסטטיסטיקה
2. חשבון אינפיניטסימלי 2
3. מבוא לאלגברה 2[1]

<u>סמסטר ג'</u>
1. הסתברות2

<u>סמסטר ד'</u>
1. תאוריה סטטיסטית

---

[1] ניתן ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלנים" בפקולטה למדעי החברה במקום הקורסים "מבוא לאלגברה 1 ו-2". לתלמידים אשר רוצים ידע מעמיק יותר, מומלץ מאוד להשתתף ב"מבוא לאלגברה 1 ו-2".

[2] ניתן ללמוד את הקורס "הסתברות לדו חוגי" בהיקף 5 ש"ס במקום הקורס "הסתברות". הקורס יזכה את התלמיד ב-4 ש"ס בלבד.

ב. חטיבה מורחבת

פירוט הלימודים:	ש"ס	דרישות מוקדמות
1. לימודי החטיבה המצומצמת	18	
2. רגרסיה[1]	3	תאוריה סטטיסטית
3. ניתוח שונות	3	תאוריה סטטיסטית
4. תקר ביצועים 1	1+3	חשבון אינפ. 1 ו-2, מבוא להסתברות, מבוא לאלגברה 1 ו-2[2]
5. קורס בחירה	3	
סה"כ	31 ש"ס	

חלוקה סמסטריאלית מוצעת (כולל ההכנה המתמטית)

סמסטר א'	סמסטר ב'
1. מבוא להסתברות	1. מבוא לסטטיסטיקה
2. חשבון אינפיניטסימלי 1	2. חשבון אינפיניטסימלי 2
3. מבוא לאלגברה 1[2]	3. מבוא לאלגברה 2[2]

סמסטר ג'	סמסטר ד'
1. הסתברות[3]	1. תאוריה סטטיסטית
2. תקר ביצועים 1	2. קורס בחירה

סמסטר ה' או ו' (בהתאם להיצע הקורסים)
1. ניתוח שונות
2. רגרסיה[1]

תקנות הנוגעות לתלמידי החוג לכלכלה עם חטיבה מצומצמת בסטטיסטיקה

1. הציונים בקורסים חשבון אינפיניטסימלי 1 ו-2 ומבוא לאלגברה 1, אותם ילמד התלמיד במסגרת ביה"ס למדעי מתמטיקה ישוקללו בציון הגמר בביה"ס לכלכלה עפ"י המשקלות הניתנים בחוג זה לקורסים אלה (ראה פירוט בתקנות החוג).
2. תלמיד שיבחר ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלה" בביה"ס לכלכלה במקום מבוא לאלגברה 1 ו-2 תסתכם מכסת השלמותיו בקורסי מתמטיקה ב-12 ש"ס בלבד ויהיה עליו להשלים 4 ש"ס בקורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

---

[1] תלמידים הלומדים את הקורס "מבוא לאקונומטריקה" במסגרת ביה"ס לכלכלה ילמדו במקום "רגרסיה" קורס בחירה בחטיבה בסטטיסטיקה בתאום עם יועץ החוג לסטטיסטיקה.

[2] ניתן ללמוד את הקורס "אלגברה לינארית לכלכלה" בפקולטה למדעי החברה במקום הקורסים "מבוא לאלגברה 1 ו-2". לתלמידים אשר רוצים ידע מעמיק יותר, מומלץ מאוד להשתתף ב"מבוא לאלגברה 1 ו-2".

[3] ניתן ללמוד את הקורס "הסתברות לדו חוגי" בהיקף 5 ש"ס במקום הקורס "הסתברות". הקורס יזכה את הסטודנט ב-4 ש"ס בלבד.

החטיבה בספרות עברית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' כלבד.

חטיבה מצומצמת (16 ש"ס)

א. שיעורי מבוא (4 ש"ס):

מבוא לסיפורת	2	ש"ס	(סמסטר א' או ב')
יסודות הסיפורת (תרגיל)	2	ש"ס	(בצמוד לשיעור המבוא)
או			
מבוא לשירה	2	ש"ס	(סמסטר א' או ב')
יסודות השירה (תרגיל)	2	ש"ס	(בצמוד לשיעור המבוא)

ב. שיעורים היסטוריים וכלליים (2-4 ש"ס)

מושגי יסוד בתורת הספרות	2	ש"ס
קווי מתאר לשירה העברית ב-200 השנים האחרונות	4	ש"ס
ממרכזים למרכז: הספרות העברית בראשית המאה ה-20	4	ש"ס
הסיפורת העברית בין שתי מלחמות עולם	2	ש"ס
סיפורת השואה הישראלית: פרקים נבחרים	2	ש"ס
ספרות השואה: ההיבט ההשוואתי	2	ש"ס
שנות הששים: דף חדש בסיפורת	2	ש"ס
שירים עבריים נבחרים מביאליק עד אגי משעול, קריאה ופרשנות	2	ש"ס
מבוא לספרות יידיש בארצות הברית	2	ש"ס

ג. שיעורים מונוגרפיים (2-4 ש"ס):

דוד פוגל: הסיפורת	2	ש"ס
התוודעות למשורר: נתן אלתרמן	2	ש"ס
שידי העם של ח. נ. ביאליק	2	ש"ס
התוודעות למשורר: שאול טשרניחובסקי	2	ש"ס

ד. שיעורים כלליים - היבט חברתי (6 ש"ס)

מבוא לתרבות ישראלית	4	ש"ס
מושג ה"כנעניות" בתרבות הישראלית	2	ש"ס
"יצוג ומיגדר בסיפורת העברית: מבוא	2	ש"ס
הפואטיקה והפוליטיקה של האירוטיות הנשית בספרות הנשים העברית	2	ש"ס
חנה סנש: מיתוס, דיוקן, זיכרון	2	ש"ס
"יצוג המשפחה בספרות ובקולנוע	2	ש"ס
ספרות וצילום - עיצוב הזיכרון	2	ש"ס

החטיבות בצרפתית

במסגרת החוג לצרפתית פועלות שתי מגמות:

1. <u>שפה וספרות צרפתית</u>:
כל השיעורים ניתנים בשפה הצרפתית, כולל עבודות ובחינות.
על התלמיד לבחור בשיעורים מתקדמים בין ספרות צרפתית לבין בלשנות צרפתית.
תלמידים בעלי תעודת בגרות בשפה הצרפתית (או מארץ דוברת צרפתית) יוכלו להרכיב תכנית אישית של 16 ש"ס בתאום עם יועץ החטיבה.

2. <u>תרבות צרפת</u>:
השיעורים (כולל עבודות ובחינות) ניתנים בשפה העברית על בסיס קריאת טקסטים במקור הצרפתי, פרט למבוא לתרבות צרפת (שנה א'), שבו גם הטקסטים ניתנים בעברית. שיעורי השפה (מיומנויות) מיועדים להביא את התלמיד לרמה שתאפשר לו להבין טקסטים מן התרבות והספרות הצרפתית (ידיעה פאסיבית בלבד). הלימודים יביאו את התלמיד לרמה של הפטור הנדרש באותם החוגים המחייבים לימוד שפה זרה שניה ברמת מתקדמים.

לחטיבת תרבות צרפת א' עם לימודי שפה מתקבלים תלמידים עם ידע בשפה הצרפתית.
לחטיבת תרבות צרפת ב' בעברית בלבד, מתקבלים תלמידים ללא ידע בשפה הצרפתית.

1. <u>שפה וספרות צרפתית</u>
<u>דרישה מוקדמת להמשך לימודים בחטיבה (שנה א')</u>

מבוא לספרות הצרפתית המודרנית[1]	ש'	2 ש"ס
	ת'	4 ש"ס
(בסמסטר ב' בלבד)	סה"כ	6 ש"ס

לימודי שפה בתאום עם יועץ המגמה.

דקדוק שימושי + הבעה בכתב סמ' א'	4 ש"ס
או:	
הבעה צרפתית בעל-פה (סמ' א' ו-ב')	4 ש"ס
סה"כ דרישות מוקדמות שנה א'	10 ש"ס

<u>שנים ב' וג'</u>:

א. <u>ספרות צרפתית</u>

הבעה בכתב סמ' א'	2 ש"ס
שיעורים מתקדמים בספרות צרפתית	4 ש"ס
סה"כ ללא סמינריון	6 ש"ס
או:	
הבעה בכתב סמ' א'	2 ש"ס
שיעורים מתקדמים בספרות צרפתית	4 ש"ס
סמינריון	2 ש"ס
סה"כ עם סמינריון	8 ש"ס

סה"כ חטיבה בשפה וספרות צרפתית 16 ש"ס (10+6) ללא סמינריון.
סה"כ חטיבה בשפה וספרות צרפתית 18 ש"ס (10+8) עם סמינריון.

---

[1] השיעור והתרגיל הם יחידה אחת.

ב. בלשנות

הבעה בכתב סמי א'	2	ש"ס
מבוא לבלשנות	4	ש"ס
או:		
מבוא לסמנטיקה	2	ש"ס
מבוא לבלשנות	4	ש"ס
	6	ש"ס

החטיבה בבלשנות צרפתית היא ללא סמינריון.
תלמידים עם רקע נוסף בבלשנות יוכלו לפנות ליועץ החוג כדי לבדוק אפשרות של חטיבת בלשנות צרפתית עם סמינריון.

2. תרבות צרפת

2א. תרבות צרפת א' עם לימודי שפה
רק עבור תלמידים עם ידע בשפה הצרפתית

א. מבוא:
כמגמה לתרבות צרפת א' עם לימודי שפה התלמידים ילמדו מבוא לתרבות צרפת מימי הביניים ועד המהפכה + תרגיל (סמי א') או מבוא לתרבות צרפת מהמהפכה ועד ימינו + תרגיל (סמי ב') הניתנים בשפה העברית על בסיס טקסטים מתורגמים.

ב. שיעורי שפה:
התלמידים ילמדו בסמסטר א' או בסמסטר ב' של שנה א' 4 ש"ס שיעורי שפה.

לימודי שנה א'

אימון בקריאה ודקדוק סמסטר א' או סמסטר ב'	4	ש"ס
מבוא לתרבות צרפת + תרגיל (סמסטר א' או סמסטר ב')	4	ש"ס
סה"כ דרישות מוקדמות שנה א':	8	ש"ס

שנה ב' וג':
כל השיעורים בחטיבה ניתנים בעברית על בסיס קריאת טקסטים במקור בשפה הצרפתית. ראה תכנית מפורטת בידיעון: החוג לצרפתית, מגמת תרבות צרפת.

1. קריאה מודרכת בטקסטים מן הספרות או מן התרבות הצרפתית	4	ש"ס
2. שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת	4	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס
או		
1. קריאה מודרכת בטקסטים מן הספרות או מן התרבות הצרפתית	2	ש"ס
2. שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת	4	ש"ס
3. סמינריון	4	ש"ס
סה"כ	10	ש"ס

סה"כ חטיבה בתרבות צרפת 16 ש"ס (8+8 = 16 ש"ס) ללא סמינריון.
סה"כ חטיבה בתרבות צרפת 18 ש"ס (10+8 = 18 ש"ס) עם סמינריון.

32ב. תרבות צרפת בי בעברית בלבד ללא לימודי שפה[1]
השיעורים ניתנים בשפה העברית על בסיס טקסטים מתורגמים. מטרת החטיבה היא לידע את התלמידים שאין להם ידע בשפה הצרפתית לאחת התרבויות המרכזיות של העולם המערבי על היבטיה השונים: הסטוריה ומוסדות של צרפת, התפתחות רעיונית (פילוסופיה, חקר השיח התקשורתי והספרותי ואמנויות.

מבנה הלימודים

שנה אי
שיעורי חובה

מבוא לתרבות צרפת מימי הביניים ועד המהפכה	4	ש"ס
שיעור ותרגיל		
מבוא לתרבות צרפת מהמהפכה ועד ימינו	4	ש"ס
שיעור ותרגיל	8	ש"ס

שנים בי ו-בי - חטיבה ללא סמינריון

שיעורי בחירה (ללא ידע בשפה הצרפתית)	8	ש"ס

שנים בי ו-בי - חטיבה עם סמינריון

שיעורי בחירה (ללא ידע בשפה הצרפתית)	6	ש"ס
סמינריון	4	ש"ס
סה"כ	10	ש"ס

סה"כ חטיבה בתרבות צרפת 16 ש"ס (8+8 = 16 ש"ס) ללא סמינריון.
סה"כ חטיבה בתרבות צרפת 18 ש"ס (8+10 = 18 ש"ס) עם סמינריון.

החטיבה בעבודה סוציאלית

הקבלה לחטיבה כסמסטר א' בלבד.

מטרת החטיבה להרחיב ולהעמיק את הידע של התלמידים במדיניות חברתית, מבנה שירותי רווחה ובעיות חברתיות שונות בישראל.
התכנית מאפשרת עיון ומעורבות חברתית תוך התנסות ביחסי עזרה בתחומי בעיה שונים (קשישים, שכול, עבריינות, פיגור, בריאות נפש, עלייה וכו').

דרישות
התלמיד ישלים, לא יאוחר מתום שנת הלימודים הראשונה ללימודיו בחטיבה שני מבואות במדעי החברה.

חובות התלמיד
לפחות 16 שעות סמסטריאליות.

---

[1] לפני הרישום יש לברר בחוג את רשימת שיעורי הבחירה לשנת תשס"א לתלמידים ללא ידע בשפה הצרפתית.

תכנית הלימודים

שנה א' – קורסי חובה

שנה א'	סוג השיעור	סמסטר	שעות
מבוא לרווחה חברתית ולעבודה סוציאלית	שי	א'	2 שי"ס
מצוקה חברתית ומעורבות חברתית[1]	שו"ת	ב'	6 שי"ס

שנים ב' או ג'

שיעורי בחירה 8 שי"ס

שיעורי בחירה – על כל תלמיד ללמוד ארבעה שיעורים מתוך הרשימה שלהלן:

	סוג	שעות	סמסטר	דרישות מוקדמות
יחסים בין אישיים	שי	2 שי"ס	א' או ב'	
מבוא למשפט	שי	2 שי"ס	א'	
גדילה והתפתחות של האדם	שי	2 שי"ס	ב'	
מבוא לסטייה חברתית	שי	2 שי"ס	ב'	מבוא לפסיכולוגיה מבוא לסוציולוגיה
הקבוצה הקטנה בע"ס	שי	2 שי"ס	ב'	
המערכות להבטחת הכנסה	שי	2 שי"ס	א'	מבוא לרווחה חברתית ועבודה סוציאלית
המשפחה כמערכת	שי	2 שי"ס	א'	
המסגרת הנורמטיבית והחוקית של שירותי רווחה	שו"ת	3 שי"ס	ב'	מבוא לרווחה חברתית ועבודה סוציאלית
ההיבט הקהילתי בע"ס	שי	2 שי"ס	א'	מבוא לרווחה חברתית ועבודה סוציאלית
	סוג	**שעות**	**סמסטר**	**דרישות מוקדמות**
היחס אל הזר והאחר – היבטים פסיכולוגיים וחברתיים	שי	2 שי"ס	א'	
מבנים ותפקודים בארגוני רווחה	שי	2 שי"ס	ב'	

קורסים נוספים ייפתחו לתלמידים בימים הרישום.

תלמידי החטיבה חייבים לעקוב אחר הודעות על שינויים במועדי הבחינות המתפרסמים על לוחות המודעות לתלמידי ביה"ס. לא יישלחו הודעות אישיות על שינויים במועדי הבחינות.

---

[1] השיעור כולל התנסות מעשית בשדה בלווי הדרכה מקצועית בהיקף של 3 שעות שבועיות. סדנת הכנה ליציאה למעורבות בשדה תתקיים ביום שישי 26 בינואר 2001, בין השעות 8:00-13:00. השבוע האחרון יוקדש לקשר עם המנחים בשדה.

החטיבה בפילוסופיה

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

<u>חטיבה מצומצמת - 16 ש"ס</u>

מבוא הסטורי לפילוסופיה (פילוסופיה יוונית או פילוסופיה חדשה)	2	ש"ס	סמ' א' או ב'
3 שיעורי מבוא שלב א'	6	ש"ס	סמ' א' או ב'
קריאה מודרכת שלב א'	2	ש"ס	סמ' א' או ב'
שיעור המשך + תרגיל באחד מהתחומים בו למד מבוא שלב א'[1]	4	ש"ס	סמ' א'
שיעור בחירה בתחום בו למד מבוא	2	ש"ס	

החטיבה בפילוסופיה יהודית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

תלמידים המתקבלים לחטיבה יקבלו ייעוץ אצל יועץ החוג לפילוסופיה יהודית.

במסגרת לימודי החטיבה ניתן לבחור בין שני מסלולים:

א. <u>חטיבה מצומצמת</u> (16 ש"ס)
   1. שני שיעורי מבוא מתוך ארבעת המדורים, מהם מורכבים לימודי החוג — 8 ש"ס
   2. שני תרגילים צמודים לנ"ל — <u>8 ש"ס</u>
   16 ש"ס

ב. <u>חטיבה מצומצמת</u>: (16 ש"ס)
   1. שני שיעורי מבוא מתוך ארבעת המדורים מהם מורכבים לימודי החוג — 8 ש"ס
   2. תרגיל צמוד לאחד משני המבואות שנלמדו + שו"ת באותו מדור — <u>8 ש"ס</u>
   16 ש"ס

---

[1] דרישה מוקדמת להשתתפות בשיעור המשך + תרגיל - ציון חיובי בשיעור המבוא.

החטיבה בשפה וספרות ערבית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

תנאי קבלה: ציון "טוב" בבחינת בגרות בערבית (4-5 יחידות) או עמידה בבחינת המיון של החוג לערבית.

סמסטר א'

קווים מאפיינים בספרות הערבית הקלאסית ב'	2	ש"ס
תרגיל בטקסטים ספרותיים קלאסיים	2	ש"ס
תולדות הספרות הערבית המודרנית א'	2	ש"ס
תרגיל לנ"ל	2	ש"ס

סמסטר ב'

תולדות הספרות הערבית המודרנית ב'	2	ש"ס
שיעור העמקה	2	ש"ס
מושגי יסוד באסלאם	4	ש"ס
סה"כ	16	ש"ס

החטיבות בתולדות האמנות

הקבלה לחטיבות בסמסטר א' בלבד.

א. חטיבה

מבוא לאמנות יוונית	שיעור	2	שעות שנתיות
מבוא לאמנות ימי הביניים	שיעור	2	שעות שנתיות
מבוא לאמנות הרנסנס	שיעור	2	שעות שנתיות
מבוא לאמנות מודרנית	שיעור	2	שעות שנתיות
		8	שעות שנתיות

רצוי ללמוד בסדר כרונולוגי, כיוון שהמבואות המאוחרים מבוססים על המבואות המוקדמים ויש התפתחות ברמות ובדרישות של 4 היחידות המרכיבות.

ב. חטיבה מורחבת:

הקבץ מבואות	8	שעות שנתיות
4 שיעורי בחירה	8	שעות שנתיות
	16	שעות שנתיות

החטיבה בתלמוד

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

א.	קורסי מבוא וקורסי יסוד	8	ש"ס
	1. ד"ר ו' נעם: מבוא לספרות התנאים	4	ש"ס
	או מבוא לספרות האמוראים		
	או יהדות ויוונות - השפעות הלניסטיות בעולמם של חכמים		
	2. פרופ' מ"ב לרנר: מבוא לאגדה ולמדרש	4	ש"ס
	3. פרופ' מ"ע פרידמן: מעמד האישה, נישואין והמשפחה בהלכה ובאגדה: אישות, גירושין והמשפחה בהלכה ובאגדה	4	ש"ס
	4. ד"ר ש' עמנואל: מבוא לספרות התלמודית של חכמי אשכנז א-ב	4	ש"ס
ב.	מר י' דוד: קריאת טקסטים בתלמוד הבבלי למתחילים סדרים זרעים ומועד או נשים ונזיקין	4	ש"ס
ג.	קורסי בחירה: שנים ב'-ג'		
	ד"ר ש' עמנואל: הלכות שכנים	2	ש"ס
	ד"ר ו' נועם: מסורות הסטוריות בספרות חז"ל	2	ש"ס
	מר י' דוד: תרגיל מתקדם במסכת גיטין	2	ש"ס
	סוגיות בנושא הגט	2	ש"ס

הספרייה למדעי החברה ולניהול ע"ש ברנדר-מוס

כתובת באינטרנט: http://www.tau.ac.il/soclib

הספרייה משרתת את הפקולטות למדעי החברה ולניהול. בספרייה כ-250,000 ספרים וכתבי עת, מאגרי מידע וחיבור לרשת האינטרנט. הספרייה ממוחשבת במלואה במערכת "אלף" - הרשת הארצית של הספריות במוסדות להשכלה גבוהה בארץ.

אוספי הספרייה:
ספרים שמורים לקודסים
ספרים באוסף הכללי
כתבי עת וכתבי עת אלקטרוניים
עבודות מ.א. ודוקטורט
מבחנים פסיכולוגיים
קלטות וידאו
אוסף יעץ - אנציקלופדיות, שנתונים סטטיסטיים, מדריכים
מאגרי מידע
תזפיסים אלקטרונים

הדרכה: לשימוש בספרייה ובמערכת "אלף" באמצעות לומדה אינטראקטיבית בכתת המחשבים בספרייה. הדרכה לשימוש במאגרי מידע - בתאום עם המרצים.

נוהלי השאלה:

לתלמידי ב.א.:	5 ספרים מהאוסף הכללי - לחודש 2 ספרים מהשאלה מוגבלת ליומיים
לתלמידי מ.א.:	7 ספרים מהאוסף הכללי - לחודש 3 ספרים מהשאלה מוגבלת - ליומיים
לתלמידי תואר שלישי:	10 ספרים מהאוסף הכללי - לחודש 3 ספרים מהשאלה מוגבלת - ל-3 ימים
החזרת ספרים:	עד שעה 17.00. המאחרים בהחזרת ספרים יחוייבו בקנס לפי התעריפים הנקבעים בספרייה. הקנס חל על כל ספר בנפרד.

אין השאלת כתבי עת, אנציקלופדיות וספרי עיון אחרים.
"תקנון השאלה" מפורט ניתן לקבל בדלפק ההשאלה.

השאלה בינספריתית ובינלאומית - לתלמידי הפקולטות למדעי החברה ולניהול ולסגל ההוראה.

זמני פתיחת הספרייה: ימים א-ה 8:00-9:45-20.
ביום שישי וערבי חג 8:00-9:45-12.
טלפונים: יעץ 03-6407984
מענה קולי להארכת השאלה 03-6426211 (רב קווי)

צוות הספרייה:

מנהלת הספרייה — **גב' הדסה רון**

מנהלת מחי שירותי קוראים — גב' תהילה לבנת
מנהלת מדור אולמות קריאה — גב' חסיה קופמן
מנהלת מדור יעץ והדרכה — גב' נעמי גלור
מנהלת מדור דליית מידע — גב' אנית שוחט
מנהלת מדור השאלה — גב' עידית נאור

לוח בחינות

תואר ראשון

לתשומת לב

מועד ב' של בחינות בקורסים הניתנים רק באחד הסמסטרים ולעיתים, גם בחלק מהקורסים הניתנים בסמסטר העוקב עקב מרוח אחר, מתקיים באמצע הסמסטר העוקב. לוח בחינות למועדים אלה מתפרסם על לוח המודעות.
ככלל, בקורסים החוזרים מדי סמסטר מתקיים מועד ב' בסוף הסמסטר העוקב. יוצאים מכלל זה מספר קורסי חובה הניתנים בסמסטר א', בהם מועד ב' יתקיים בסמוך למועד א' במהלך חופשת הסמסטר או במהלך סמסטר ב'. פרטים ראה בעמוד 453.
פרטים על תאריכי בחינות לא ייאמרו בטלפון!

סמסטר א'

היום	השעה	הקורס	החוג
2.2.01	8.30	אנגלית ברמת ביניני	כלל אוניברסיטאי
		אנגלית ברמת מתקדמים	כלל אוניברסיטאי
4.2.01	9.00	מבוא למימון	כלכלה
		שיטות מחקר	מדע המדינה
		מבוא לשיטות מחקר	סוציולוגיה
	14.00	שיטות מחקר א'	תקשורת
		סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'	פסיכולוגיה
		סוציולוגיה סביבתית	סוציולוגיה
5.2.01	9.00	מיקרו כלכלה א'	כלכלה
		מבוא לסטטיסטיקה	מדע המדינה
		מבוא לסטטיסטיקה	סוציולוגיה
		מבוא לסטטיסטיקה	תקשורת
	14.00	מתמטיקה לכלכלנים א'	כלכלה
		מיקרו כלכלה ג'	כלכלה

6.2.01	9.00	כלכלת ביטוח	כלכלה
		פוליטיקה השוואתית	מדע המדינה
		התנהגות פוליטית בישראל	מדע המדינה
	14.00	מבוא לאנתרופולוגיה	סוציולוגיה/כלל פקולטטי
		הפוליטיקה של מיגדר	סוציולוגיה
7.2.01	9.00	כלכלת פיתוח	כלכלה
		פסיכולוגיה קוגניטיבית א'	פסיכולוגיה
	14.00	המדע בשירות האדם	פסיכולוגיה
		תקשורת המונים א'	תקשורת
		תאוריות פסיכולוגיות על התפתחות האישה	חט. לימודי מיגדר
8.2.01	9.00	מתמטיקה לכלכלנים ב'	כלכלה
		מבוא ליחסי עבודה	חט. בלימודי עבודה
	14.00	מאקרו בלכלה ב'	כלכלה
		הפוליטיקה הבינלאומית של בעיות הסביבה	מדע המדינה
		ריבוד ואי שוויון	סוציולוגיה
9.2.01	9.00	מאקרו כלכלה בינלאומית	כלכלה
		פוליטיקה ומשטר בישראל (המערכת הפוליטית בישראל)	מדע המדינה
		תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	סוציולוגיה
		פסיכופתולוגיה ב'	פסיכולוגיה

11.2.01	9.00	יסודות הכלכלה	כלכלה
		שיטות מחקר כמותיות	סוציולוגיה
		פיזיולוגית א'	פסיכולוגיה
	14.00	מיקרו כלכלה ב'	כלכלה
		כלכלה ללא כלכלנים	כלל פקולטטי
		יחסי המינים במחשבה המדינית:	
		מיגדר, ז'אנר ספרותי ושלטון ייצוגי	מדע המדינה
12.2.01	9.00	שווקים עתידיים ואופציות	כלכלה
		מבוא למחשבה פוליטית -	
		מתכונת חדשה	מדע המדינה
		תולדות המחשבה המדינית -	
		מתכונת ישנה	מדע המדינה
	14.00	מחשבה מדינית בת-זמננו	מדע המדינה
		קהילות יהודיות בתפוצה: ההקשר	
		התברתי	סוציולוגיה
		כלכלה וחברה	סוציולוגיה
13.2.01	9.00	מבוא לסוציולוגיה	סוציולוגיה/כלל פקולטטי
		מדינאות ומדיניות מעשית	מדע המדינה
	14.00	תקשורת המונים בישראל	תקשורת
		ארגוני עבודה - מאקרו	חט. בלימודי עבודה
14.2.01	9.00	מבוא לכלכלת עבודה	כלכלה
		מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	כלכלה
		יישומי מחשב למדעי החברה	כלל פקולטטי
	14.00	מבוא לאקונומטריקה	כלכלה
		היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים	
		של הגירה	סוציולוגיה

לוח בחינות	450		
15.2.01	9.00	טרדוריזם בינלאומי שיטות מחקר א'	מדע המדינה פסיכולוגיה
	14.00	תקשורת ומחשבה חברתית ומדינית	תקשורת
16.2.01	9.00	כלכלת תחבורה קבלת החלטות במינהל ובמדיניות ציבורית - מתכונת חדשה מבוא למינהל ומדיניות ציבורית - **מתכונת ישנה** סוגיות בהסטוריה החברתית - פוליטית של הפלסטינים מבחנים והערכה א'	כלכלה מדע המדינה מדע המדינה סוציולוגיה פסיכולוגיה
18.2.01	9.00	מאקרו כלכלה א' פוליטיקה בסין	כלכלה מדע המדינה
	14.00	קורס מתקדם במתמטיקה יסודות הפסיכולוגיה החברתית מעבר ל-E.R : עד כמה בריאה התקשורת	כלכלה סוציולוגיה תקשורת
19.2.01	9.00	מבוא לתורת המשחקים מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	כלכלה סוציולוגיה
	14.00	סוציולוגיה של החברה ישראלית ניתוח שונות ניישנמי מחשב - עיוני	סוציולוגיה פסיכולוגיה

20.2.01	9.00	מבוא ללוגיקה	כלל פקולטטי
		מדיניות בריאות	מדע המדינה-בחינת בית
		קרקע לאומית, קניין פרטי: הפלסטינים אזרחי ישראל במשטר	
		הקרקעות בישראל	סוציולוגיה
		תקשורת, לשון וחברה	תקשורת
	14.00	אסטרטגיה בעידן המודרני	מדע המדינה
		אתיקה בתקשורת המונים	תקשורת
21.2.01	9.00	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	כלכלה
		מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה - מתכונת חדשה	מדע המדינה
		מבוא ליחסים בינלאומיים - **מתכונת ישנה**	מדע המדינה
	14.00	דיני תקשורת	תקשורת
22.2.01	9.00	כלכלה פוליטית	מדע המדינה
		פוליטיקה ערבית	מדע המדינה
		תורות האישיות א'	פסיכולוגיה
23.2.01	9.00	מימון ציבורי	כלכלה
		מבוא לממשל	מדע המדינה
		תאוריה סוציולוגית בת-זמננו	סוציולוגיה
		ניתוח שונות ויישומי מחשב – מעשי	פסיכולוגיה
25.2.01	9.00	חשבונאות לכלכלנים	כלכלה
		מוסיקה פופולרית, תרבות ותקשורת	תקשורת
		אתניות בישראל: בין מדינה לחברה	מדע המדינה

26.2.01	9.00	מבוא לפסיכולוגיה פוליטיקה ומינהל בשלטון המקומי פסיכולוגיה חברתית א'	פסיכולוגיה/כלל פקולטטי מדע המדינה-בחינת בית פסיכולוגיה
	14.00	מיגדר וחברה ארגוני עבודה - מיקרו	סוציולוגיה חט. לימודי עבודה
27.2.01	9.00	בנקאות בישראל : תאוריה ויישום מדינה וקהילה במזרח התיכון של ימינו	כלכלה מדע המדינה
28.2.01	9.00	תאוריות סוציולוגיות של ארגונים התפתחות קוגניטיבית הסטוריה של אמצעי התקשורת	סוציולוגיה פסיכולוגיה תקשורת
2.3.01	9.00	שיטת המשפט הישראלי הממשלות הקואליציוניות של ישראל סוציולוגיה הסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה - איי : חברה וכלכלה	כלל פקולטטי מדע המדינה סוציולוגיה
4.3.01	9.00	תפיסה אי	פסיכולוגיה
11.3.01	9.00	למידה אי	פסיכולוגיה
16.3.01	9.00	פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	פסיכולוגיה

מועד ב' לחלק מקורסי החובה
הניתנים בסמסטר א'

25.2.01	14.00	שיטות מחקר	מדע המדינה
		מבוא לשיטות מחקר	סוציולוגיה
26.2.01	14.00	מבוא לסטטיסטיקה	מדע המדינה
		מבוא לסטטיסטיקה	סוציולוגיה
27.2.01	14.00	מבוא לאנתרופולוגיה	סוציולוגיה/כלל פקולטטי
		פוליטיקה השוואתית	מדע המדינה
		התנהגות פוליטית	מדע המדינה
2.3.01	9.00	המערכת הפוליטית בישראל	מדע המדינה
16.3.01	9.00	יסודות הכלכלה	כלכלה
		מבוא לסוציולוגיה	סוציולוגיה/כלל פקולטטי
23.3.01	9.00	מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים	
		של מדעי החברה	סוציולוגיה
		תאוריות קלאסיות	סוציולוגיה
4.4.01	9.00	תולדות המחשבה המדינית	מדע המדינה
		מבוא למחשבה מדינית בת זמננו	מדע המדינה
5.4.01	9.00	מדינאות ומדיניות מעשית	מדע המדינה
6.4.01	9.00	מבוא ליחסים בינלאומיים	
		ואסטרטגיה	מדע המדינה
		אסטרטגיה בעידן המודרני	מדע המדינה

סמסטר ב'

לתשומת לב

מועד בי של בחינות בקורסים הניתנים רק באחד הסמסטרים ולעיתים, גם בחלק מהקורסים הניתנים בסמסטר העוקב ע"י מורה אחר, מתקיים באמצע הסמסטר העוקב. לוח בחינות למועדים אלה מתפרסם על לוח המודעות.
פרטים על תאריכי בחינות לא יימסרו בטלפון!

היום	השעה	הקורס	החוג
15.6.01	8.30	אנגלית ברמת ביניני	כלל אוניברסיטאי
		אנגלית ברמת מתקדמים	כלל אוניברסיטאי
17.6.01	9.00	מבוא לכלכלה אורבנית	כלכלה
		מבוא לסטטיסטיקה	מדע המדינה
		מודרניות ופוסט מודרניות	סוציולוגיה
	14.00	מחשבה מדינית בת זמננו	מדע המדינה
		אמוציה וקוגניציה	פסיכולוגיה
18.6.01	9.00	מתמטיקה לכלכלנים א'	כלכלה
		מיקרו כלכלה ג'	כלכלה
	14.00	מיקרו כלכלה א'	כלכלה
		משפחה וחברת	סוציולוגיה
		מבוא לפסיכולוגיה של הבדיאזת	פסיכולוגיה

19.6.01	9.00	שינויים מבניים במערכת המפלגתית בישראל	מדע המדינה
		מבוא לתקשורת המונים ב'	תקשורת
		מבוא לשיטות מחקר	סוציולוגיה
	14.00	אליטות ניהוליות : בעלי מניות, מנהלים ודירקטוריים	סוציולוגיה
		מין, מיניות ותקשורת	תקשורת
		סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים	חט. לימודי מגדר
20.6.01	9.00	כלכלת פיתוח	כלכלה
		פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן	פסיכולוגיה
		מבוא ליחסי עבודה	חט. לימודי עבודה
21.6.01	9.00	מתמטיקה לכלכלנים ב'	כלכלה
		מבוא לאנתרופולוגיה	סוציולוגיה/כלל פקולטטי
	14.00	מאקרו כלכלה ב'	כלכלה
		מבחנים והערכה ב'	פסיכולוגיה
22.6.01	9.00	אסטרטגיה בעידן המודרני	מדע המדינה
		פוליטיקה ומשטר בישראל	מדע המדינה
		פסיכולוגיית העצמי	פסיכולוגיה
24.6.01	9.00	יסודות הכלכלה	כלכלה
		תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	סוציולוגיה
		סוגיות תאורטיות בתקשורת	תקשורת
	14.00	מיקרו כלכלה ב'	כלכלה
		סוציולוגיה של הבריאות	סוציולוגיה
		מבוא ללוגיקה	כלל פקולטטי

25.6.01	9.00	מדיניות מוניטרית, שערי חליפין ואינפלציה בישראל	כלכלה
		מבוא לסוציולוגיה	סוציולוגיה/ כלל פקולטטי
	14.00	סוציולוגיה של החברה הישראלית למידה ב'	סוציולוגיה פסיכולוגיה
26.6.01	9.00	מבוא לכלכלת עבודה	כלכלה
		התנהגות פוליטית בישראל	מדע המדינה
		ייצוגם של קבוצות מיעוט במדיה	תקשורת
	14.00	תורת האישיות ב'	פסיכולוגיה
		מיתולוגיה ואמנות	כלל פקולטטי
27.6.01	9.00	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	כלכלה
		פוליטיקה וחברה	סוציולוגיה
	14.00	מבוא לאקונומטריקה	כלכלה
		יסודות הטכנולוגיה בתקשורת	תקשורת
28.6.01	9.00	אלגברה לינארית לכלכלנים	כלכלה
		מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	מדע המדינה
	14.00	גלובליזציה, טרנס לאומיות והכלכלה החדשה : היבטים אתנוגרפיים	
		וסוציולוגיים	סוציולוגיה
		מבוא לארגוני עבודה - מאקרו	חט. לימודי עבודת
29.6.01	9.00	צמיחה כלכלית	כלכלה
		מקורות הסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי התברה	סוציולוגיה
		מבוא לפסיכולוגיה	כלל פקולטטי
		שיטות מחקר	מדע המדינה
		פסיכולוגיה ניסויית	פסיכולוגיה
		אתיקה בתקשורת המונים	תקשורת

1.7.01	9.00	מאקרו כלכלה א'	כלכלה
		מותן של דמוקרטיות: המקרה של הפאשיום הקלאסי באירופה	סוציולוגיה
	14.00	משטרים ואידיאולוגים במאה ה-20	מדע המדינה
		חינוך וחברה	סוציולוגיה
		מבוא לפסיכואנליזה, הלא מודע, מיניות והעצמי האמיתי	פסיכולוגיה
2.7.01	9.00	מבוא לשווקים פיננסיים	כלכלה
		מבוא למינהל ומדיניות ציבורית	מדע המדינה
3.7.01	9.00	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	כלכלה
		בנקאות בישראל: תאוריה ויישום	כלכלה
		מדינאות ומדיניות מעשית	מדע המדינה
		מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	סוציולוגיה
	14.00	פוליטיקה השוואתית	מדע המדינה
		מוח והתנהגות	פסיכולוגיה
4.7.01	9.00	יישומי מחשב למדעי החברה	כלל פקולטטי
		פסיכולוגיה פיזיולוגית ב'	פסיכולוגיה
	14.00	מדיניות כלכלית וחברתית בישראל	כלכלה
		פסיכופתולוגיה א'	פסיכולוגיה
5.7.01	9.00	כלכלה פוליטית	כלכלה
		משפט וחברה	סוציולוגיה
	14.00	פסיכולוגיה חברתית ב'	פסיכולוגיה
		תקשורת, לשון וחברה	תקשורת

6.7.01	9.00	חשבונאות לכלכלנים	כלכלה
		מבוא למחשבה פוליטית	מדע המדינה
		החברה הפלסטינית בישראל	סוציולוגיה
		סוגיות בתקשורת המונים בישראל	תקשורת
		שיטת המשפט הישראלי	כלל פקולטטי
12.7.01	9.00	ריבוד ואי שוויון	סוציולוגיה
		כלכלה פוליטית	מדע המדינה
	14.00	כלכלת השלום	כלכלה
		נשים בראייה רב תרבותית	תע. לימודי מיגדר
13.7.01	9.00	קורס מתקדם במתמטיקה	כלכלה
		פוליטיקה וכלכלה של תקשורת המונים	מדע המדינה-בחינת בית
		תאוריה סוציולוגית בת זמננו	סוציולוגיה
		התמודדות עם לחצים	פסיכולוגיה
		מוסדות התקשורת	תקשורת
19.7.01	9.00	גישות ושיטות בפסיכולוגיה	פסיכולוגיה
		מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	כלל פקולטטי
	14.00	סוציולוגיה הסטורית של יהודים וערבים בפלסטינה-אייי: חברה	
		ופוליטיקה	סוציולוגיה
		פרסום ומציאות	תקשורת
20.7.01	9.00	רפורמות מינהליות ואפנות ניהול	
		בסקטור הציבורי	מדע המדינה
		תרבות וחברה	סוציולוגיה
		סטטיסטיקה לפסיכולוגיה ב'	פסיכולוגיה

26.7.01	9.00	מדיניות ציבורית: עיצוב, יישום והערכה	מדע המדינה
		פסיכולוגיה קוגניטיבית ב'	פסיכולוגיה
		מבוא לתקשורת חזותית	תקשורת
		מבוא לארגוני עבודה – מיקרו	חט. לימודי עבודה
27.7.01	9.00	סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל	כלכלה
		יסודות המרקסיזם	מדע המדינה
		תפיסה ב'	פסיכולוגיה
		המחשב ככלי תקשורת המוניס	תקשורת
		קבוצות מיעוט גזעיות ואתניות בעולם המודרני	סוציולוגיה

תואר שני

סמסטר א'

לתשומת לב, בקורסי תואר שני ניתן מועד בחינה אחד בלבד.

כלכלה

כלכלת עבודה	14.00	4.2.01
תאוריה מיקרו כלכלה א'	14.00	6.2.01
בנקים מרכזים ואמינות	14.00	8.2.00
יישומי מחשב אקונומטריים	9.00	9.2.01
סוגיות בכלכלה אורבנית	14.00	11.2.01
תאוריה כלכלית של משק פתוח	14.00	13.2.01
נושאים בהסטוריה כלכלית	14.00	14.2.01
שוקי הון וביטוח	9.00	16.2.01
קורס מתקדם במתמטיקה לכלכלנים	14.00	18.2.01
כלכלה מדינית ובחירת מדיניות	14.00	20.2.01
ארגון תעשייתי למתקדמים	14.00	22.2.01
Topics in Empirical Industrial Organization	14.00	25.2.01
מבוא לתורת המכרזים	14.00	26.2.01
Topics in Political Economy	14.00	27.2.01
General Equilibrium Analysis of Financial Markets	14.00	1.3.01
תאוריה מאקרו כלכלית של משק סגור	9.00	2.3.01

סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה	14.00	5.2.01
מחקרי מעקב והערכה	14.00	6.2.01
אנתרופולוגיה יישומית	14.00	8.2.01
סטטיסטיקה למ.א. - אי	14.00	11.2.01
שיטות מחקר כמותיות למתקדמים אי : רגרסיה לינארית	14.00	15.2.01
סקרים : יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע	14.00	18.2.01
ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית	14.00	20.2.01
המבנה התעסוקתי וארגון העבודה בחברה	14.00	22.2.01
הגישה המערכתית בתאוריה ובפרקטיקה הארגונית	9.00	23.2.01
לימודים מתקדמים בתאוריה של תרבות	14.00	27.2.01
תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	14.00	1.3.01

מדע המדינה

6.2.01	14.00	סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'
13.2.01	14.00	תקשורת פוליטית

לימודי ביטחון

7.2.01	14.00	סוגיות בלימודים אסטרטגיים
12.2.01	14.00	שיטות מחקר

לימודי עבודה

5.2.01	14.00	סטטיסטיקה למ.א.
7.2.01	14.00	הערכת עובדים
9.2.01	9.00	שיטות מחקר איכותיות
13.2.01	14.00	מתודה ומחקר בהסטוריה
18.2.01	14.00	יסודות בפיתוח ארגוני

פסיכולוגיה

7.2.01	14.00	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'

מדיניות ציבורית

5.2.01	14.00	חשבונאות
5.2.01	14.00	שיטות מחקר וסטטיסטיקה
8.2.01	14.00	תאוריות ארגוניות וניהוליות
8.2.01	14.00	יסודות הכלכלה ושיטות כמותיות
11.2.01	14.00	תברות ממשלתיות בארץ ובעולם
12.2.01	14.00	מיקרו כלכלה
14.2.01	14.00	השלטון המקומי ומגמות ביזור
15.2.01	14.00	מדיניות עליה וקליטה
16.2.01	9.00	התקציב במגזר הציבורי
19.2.01	14.00	עלות תועלת והערכת פרוייקטים ציבוריים
21.2.01	14.00	מדינות ומערכות שירותים בזירת הרווחה
23.2.01	9.00	מדיניות אזורית ועירונית
25.2.01	14.00	היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות
26.2.01	14.00	מבוא למדיניות ציבורית
26.2.01	14.00	יישום מדיניות, גישות ושיטות
28.2.01	14.00	תקצוב ובקרה א'
2.3.01	9.00	משפט חוקתי ואתיקה ציבורית

סמסטר ב'

לתשומת לב, בקורסי תואר שני ניתן מועד בחינה אחד בלבד.

כלכלה

17.6.01	14.00	דינמיקה של חלוקת הכנסות
18.6.01	14.00	תאוריה מיקרו כלכלה ב'
20.6.01	14.00	אקונומטריקה א'
22.6.01	9.00	כלכלה וסוציולוגיה
24.6.01	14.00	מדיניות מאקרו כלכלית
26.6.01	14.00	נושאים נבחרים בצמיחה כלכלית
28.6.01	14.00	כלכלת משפחה
1.7.01	14.00	אקונומטריקה ב'
3.7.01	14.00	נושאים בשוקי הון
5.7.01	14.00	תאוריה מאקרו כלכלית - השלמות
8.7.01	14.00	כלכלה ואבולוציה
10.7.01	14.00	מודלים דינמיים בכלכלה
13.7.01	9.00	קורס מתקדם במתמטיקה
15.7.01	14.00	כלכלה ציבורית
17.7.01	14.00	משברי מטבע ודיסאינפלציה
19.7.01	14.00	Topics in Asset Pricing
22.7.01	14.00	Topics in Evolution and Learning
23.7.01	14.00	כלכלה בינלאומית מוניטרית
25.7.01	14.00	The Economics of Bankruptcy

מדע המדינה

18.6.01	14.00	שיטות מחקר לתלמידי המסלול עם עבודת גמר
18.6.01	14.00	שיטות מחקר לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר

לימודי ביטחון

21.6.01	9.00	הצבא הסיני - מודרניזציה, פוליטיקה ואסטרטגיה

סוציולוגיה

17.6.01	14.00	סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע
19.6.01	14.00	סוגיות במשפט ובמדעי החברה
21.6.01	14.00	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות
24.6.01	14.00	לימודים מתקדמים בתאוריה של תרבות
26.6.01	14.00	סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל
28.6.01	14.00	מבנים ותהליכים בארגון
1.7.01	14.00	סטטיסטיקה למ.א. - ב'
3.7.01	14.00	פרופסיות וארגונים פרופסיונלים
5.7.01	14.00	גישות תהליכיות לייעוץ ארגוני
8.7.01	14.00	סוציולוגיה של הידע: ביקורת הדעת הסוציולוגית
10.7.01	14.00	גישות ושיטות מחקר של זהות וקונפליקט

לימודי עבודה

17.6.01	14.00	שוק העבודה
19.6.01	14.00	עובדי צווארון לבן בהסטוריה ובתאוריה
21.6.01	14.00	ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה: ההיבט היישומי
24.6.01	14.00	שיטות מחקר כמותיות
26.6.01	14.00	תאוריה ומחקר בארגוני עבודה - מיקרו
1.7.01	14.00	ניהול משאבי אנוש
3.7.01	14.00	דיני עבודה למ.א.
5.7.01	14.00	ניהול קריירות ארגוניות
8.7.01	14.00	נשים בשוק העבודה

פסיכולוגיה

17.6.01	14.00	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'
24.6.01	14.00	עיבודים סטטיסטיים במחשב

מדיניות ציבורית

17.6.01	14.00	תקצוב ובקרה ב'
17.6.01	14.00	שיטות מחקר וסטטיסטיקה
19.6.01	14.00	בעיות נבחרות באיכות הסביבה
19.6.01	14.00	מיקרו כלכלה
21.6.01	14.00	מינהל כספים בשלטון המקומי
21.6.01	14.00	מבוא למדיניות ציבורית
24.6.01	14.00	כלכלה מהולית
26.6.01	14.00	יזמות כלכלית וחברתית
28.6.01	14.00	כלכלת ישראל ומדיניות ציבורית
1.7.01	14.00	מדיניות קרקע ותכנון
1.7.01	14.00	מימון ציבורי
3.7.01	14.00	חברות ממשלתיות בישראל
5.7.01	14.00	החברה הישראלית
6.7.01	9.00	משפט חוקתי ואתיקה ציבורית
8.7.01	14.00	חשבונאות
9.7.01	14.00	עלות תועלת והערכת פרוייקטים ציבוריים
10.7.01	14.00	קבלת החלטות בסקטור הציבורי
10.7.01	14.00	גישות ניהול בשירות הציבורי
15.7.01	14.00	תאוריות ארגוניות וניהוליות
17.7.01	14.00	היבטים חברתיים ופוליטיים של מדיניות

עקב יום שבתון החל ביום הבחירות בתאריך- 6.2.01
נדחות הבחינות המתקיימות ביום זה

להלן תאריכי הבחינות החדשות:

תואר ראשון

מועד א'

היום	השעה	הקורס	החוג
~~28.2.01~~	9.00	כלכלת ביטוח	כלכלה
27.2.01	14.00	פוליטיקה השוואתית	מדע המדינה
27.2.01	14.00	התנהגו פוליטית בישראל	מדע המדינה
27.2.01	14.00	מבוא לאנתרופולוגיה	סוציולוגיה/ כלל פקולטטי
4.3.01	16.00	הפוליטיקה של מיגדר	סוציולוגיה

מועד ב'

23.3.01	*9.00*	כלכלת ביטוח	כלכלה
15.4.01	9.00	פוליטיקה השוואתית	מדע המדינה
15.4.01	9.00	התנהגות פוליטיות בישראל	מדע המדינה
15.4.01	9.00	מבוא לאנתרופולוגיה	סוציולוגיה/ כלל פקולטטי
30.3.01	9.00	הפוליטיקה של מיגדר	סוציולוגיה

תואר שני

5.2.01	*14.00*	סטטיסטיקה למ.א.	מדע המדינה
13.2.01	14.00	תאוריה מיקרו כלכלה א'	כלכלה